

EPITHETORVM

IOANN. RAVISII TEX-
TORIS EPITOME, EX
HADR. IVNII MEDICI
RECOGNITIONE.

Syn. 8. 58. 139. *E*

ACCESSERUNT

Eiusdem Ravisii Synonyma poetica,
multò quàm prius, locupletiora.

no
a
LONDON

Ex officina Ioan

pro Ioanne

esse abster-
ros, mei san-
cti in discipulorum
parte, ab ijs præ-
sim Dominus Ha-
multorum aliorum
pectabam, respondit
et omnia integrum epi-
m. D. currisse, deluisse quæ
multa denique con-

fa
A a fusa

101303

TYPOGRAPHVS

LECTORI S. D.

IDE, quàm studiorum
tuorum causa, omnia &
velim, & faciam. Statue-
ram nuper vnà cum pri-
mis Latinæ linguæ aucto-
ribus, Rauisij epitheta ex
illis ipsis collecta, typis
meis committere: sed
cùm mihi in mentem ve-
nisset illius, quod de Rauisio doctiss. vir Conr.
Gesnerus aliquando sensit, diligentiorē, scilicet,
fuisse illum in congerendis suis, quàm digerē-
dis atque expoliendis; Lycosthenem quendam
mihi exoptabant; qui, etsi, vt alibi fecit, vltimam
omnino manum alieno operi non admoueret;
saltem persuaderet omnibus sui nominis aucto-
ritate, quicquid labi sex editione toties repe-
ta adpersum esset, accurata lectione esse abster-
sum. Itaque ad eruditos aliquot viros, mei sanè
perquam amantes, num quid in discipulorum
aut amicorum gratiam, hac in parte, ab ijs præ-
stitum esset, scribebam. Statim Dominus Ha-
drianus Iunius, qui mihi multorum aliorum
instar est, amplius quàm expectabam, respondit:
se nimirum aliquando per otium integrum epi-
thetorum apparatus percurrisse, deleuisse quæ-
dam, addidisse non pauca, multa denique con-

4
fusa commodum in ordinem redegit ea omnia
diligentius paullo inspecta in vnum coacturum
se esse, ac breui missurum; vt si festinatione res
indigere videretur, appendicis loco subiungi
possent; sin minus, suo loco singula adiungeren-
tur. Vix dixerim, quam mihi ea intelligere iucun-
dum fuerit: partim mea causa, quod opinioni,
quam de mea diligentia vulgus concepit, etiam
heic essem satisfaciurus; partim communi om-
nium, quibus nihil gratius scio posse accidere.
Ceterum admonitus vtilissimum fore, præser-
tim incipientibus, ijsque, qui non nisi subinde à
grauissimis curis, tanquam in amœnissimos Mu-
sarum hortos animi causa diuertunt, si eiusdem
Textoris poetica Synonyma, quorum idem præ-
ne argumentum est, & fructus, ex illius officina
desumpta heic appenderentur, volens etiam ob-
temperaui: ita tamen, vt ea amici cuiusdam
iudicio prius submiserim; vt, si videretur ea
ex Simon, Pelegromij eadem de re scripto opus-
culo, & aliunde auferret: simul, vt quæ in epithe-
tis semel dicta essent, heic induceret, illoque lec-
torem remitteret. sunt enim multæ adiectiones,
quæ cum adiuncto genere aliquo, elegantissi-
mum efficiant proprii nominis synonymum. Ide-
oque vbi hic te penus deficit, illò recurras lice-
bit. Quod si hæc tui palati esse intellexero, da-
binus, vbi fame abuti possis. Kal. Octob. 1564.

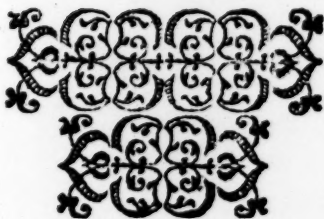
IO. RAVISII TEXTORIS

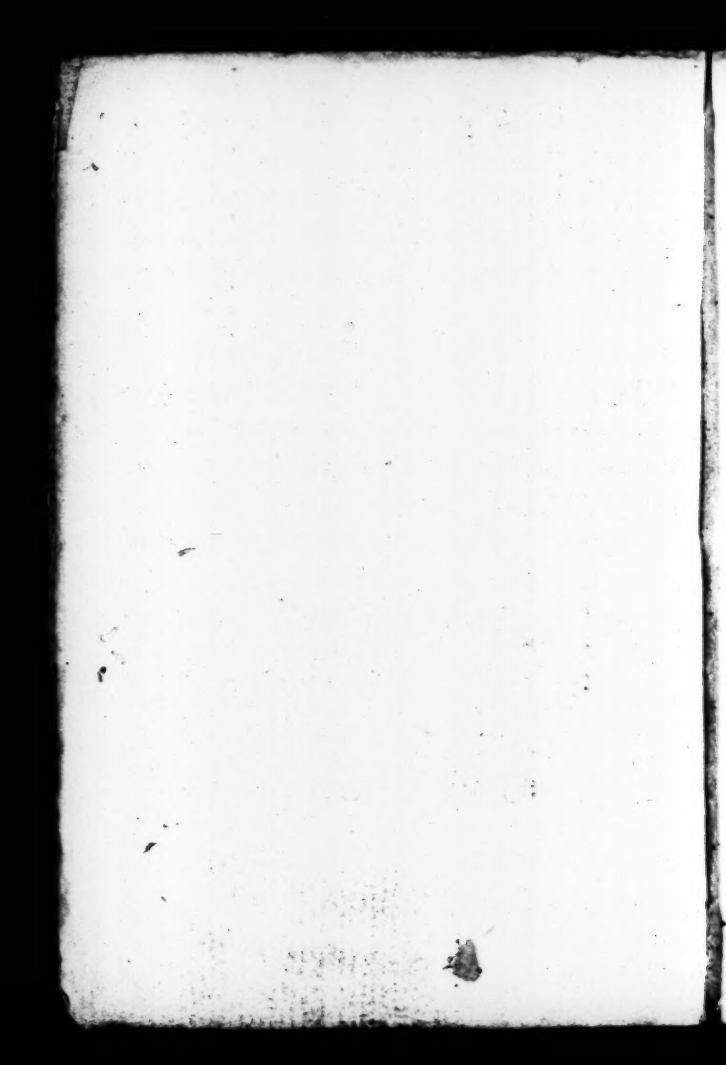
PRAEFATIO.

PLERIQUE multa lectionis viri, beneuolus, & salubri quidem consilio me frequentissime monuerunt, ut ab eorum vanitate, & inani cauerem stultitia, qui ut auditoribus sese mirabiles efficiant, & estimationem sui prorogent, Odyssaeas & Iliadas, aut maius aliquid promittunt se parituros: hisque immortalitatem pollicentur, quibus opera ipsa nuncupauerint. Demum ubi dicta satis, & ultra elephantos videri tulerunt, accessitque aetas iam matura, & parui tam ampullosi idonea, fatigatum tam diuturna expectatione lectorem deserviunt, & verba emittunt pro farina, murēque ostendunt pro leone. Cuiusmodi fuisse feruntur Calliphanes poeta, & Timaeus Siculus: quorum hic gloriabatur, & passim iactitabat historiam se scripturum, qua Thucydidem & Philistum superaret. ille diuersorum carminum & orationum initia conscribere solebat, eaque ad tres aut quatuor versus pronuntiare & ostentare, ut commentum ignorantibus multiscius & eruditus videretur. Itaque quoniam consultissime agunt, qui aliena fruantur insania, cauere volo ab ea nota, quae permultos in tota posteritate ridiculos facit, & contemptibiles. Dederam prius in lucem Epithetorum meorum specimen, & ut amici obsequeretur, qui id à me precibus importunis ac quotidianis propè conuicijs extorserant, & ut aleam iudiciorum experiret de primitijs illis. Quas quoniam nullis displicuisse video, praeterquam paucis ad conuicia & satyras natis, qui maledicunt semper, quoniam benedicere non norunt: praestare volui, quod antè promiseram, opus scilicet integro commentario absolutum, & extrema iam ap-

6
posita manu, testimonij poeticis ubique & circum-
quaque vestitum, in quo si quis minorem sua spe
frugem dicat se reperisse, sciat me idipsum scrip-
sisse, non Lelijs aut Catonibus, non Ciceronibus aut
Virgilijs, sed imperitis adhuc & rudibus tiran-
cibus, qui a prima studiorum infantia nondum exces-
serunt, nec omnibus quidem, sed his tantum, qui
perinde ac Musas habuerint obstetrices, poetica
disciplina suapte natura sunt idonei. Ceteris verò
qui exclusi sunt Helicone, non hæc magis scripta
sunt, quàm de agrorum cultus sterilibus terris. Ne
cum Fabio loquar. cum ergo puerilibus studijs ap-
tum & consecratum sit hoc opus, satis erit mihi fa-
vorem apud eos meruisse, quorum rationem habui.
Quod si literis & ætate prouecti cum plausu id ex-
ceperint, uberior & longè titillantiore voluptas ani-
mo meo futura est. At si vultu superbo & minimè
familiari contempserint, qui nihil nisi tripodas
commendant, & Sibyllarum folia, non verterim
manum. Placeant illi in suis ampullis, & me per-
mittant humi serpere. Si in modicis rebus vacilla-
vero, minoris eris periculi parua illa & humilis
mea ruina, quàm si curriam Soli appetirem cum
Phaethonte. Qui in minimis exiguique momenti
operibus probè funguntur suo munere, laudem me-
rentur non minus, quam qui tractant sublimia.
Maronis opusculum de culice non damnant, iuueno
verò mirantur plurimum, qui rationem habent
animalculi. Neque ut spero, modicum hunc labo-
ris mei partum reprobabunt, qui cōsideratiùs anti-
maduerint, in quem & in quorum usum editus
sit. Editionem autem nimis precipitatam culpanti-
bus, respondebo, humilibus & infimis rebus nihil
opus esse luxurioso & nimis supersticioso cultu
affectatus ille verborum apparatus, circumspici-
que,

que, ut ita dicam, mangonizatio sublimibus & ar-
dus operibus conueniunt sicuti accurata vestimen-
torum lautities, & plerumque repetita speculi
castigatio, non decet rusticas & paganas mulier-
culas, quibus satis est placuisse bubulcu, & porca-
rys; sed heroinas & regum filias, que principum
oculos in se conuersere student. Propterea usu non-
nunquam accidis, ut nimia illa cunctatio, & mo-
ra præstandi, quod antè promissum est, gratiam im-
minuat, nisi quòd præstatur, tedium expectationis
largo senore compenset. His permotus caussis edi-
tionem acceleravi, tum etiam, quòd me taderet in
his elementis cōsenescere, in quibus nihil est ferè glo-
rie, & multò minus utilitatis. Sed rem aggredi-
amur, idque ex ordine literarum quò facilius &
promptius inquirentium labori succurramus.

IOANNIS RAVISII

TEXTORIS EPITHETO-

RVM EPITOME.

BACVS. Vinolentus, a-
cernus, marmoreus, ebur-
neus, nitens. Abacus capi-
tur pro mensa, reponendis
vasis & escarijs & vinarijs
idonea, vt apud Iuuenalē
& Aufon. Capitur etiam
pro organo Arithmetices,
& Mathematicorum ta-

bula, in qua lineæ, numeri, & figuræ deducuntur:
vt apud Persium. Hoc in sensu aliter vocatur
mensa Pythagorea. Capitur etiam pro calculo,
vt apud Macrobiū libro 1. Saturnal. Diminu-
tium eiusdem significationis est Abaculus.

Abdomen. Album, vntum, tumidum. Abdo-
men dicitur pinguitudo spinę adhærens, & in qua
renes iacent. Neque terrestrium tantum anima-
lium est, at etiam aquatiliū. Nam ex Thynno
pisce abdomina dicuntur thynnica apud Gellium.

Abies. Enodis, audax, apta fretis, redolens,
montana, vmbrosa, crispa, procera, crinita. Abies
arbor est procera & rectissima, quæ posita in
transuersum ponderi renititur, nec prius rumpi-
tur aut fatiscit, quàm absumatur carie: pars eius
inferior est enodis, superior nodosa & durior.
Montes amat; utilis est multis vitæ operibus,
præcipuè nauigijs & trabibus. Ei vitium est Re-
sina: folia habet pectinum modo quæ non amitte-
rit. Terna ed' egermina. Inter squamas corticem
spargit. Semen reddit post occasum Vergilia-
rum.

rum. Ramos habet in calum tendentes, non in latera pronos; quorum cacuminibus decisis emoritur. At si infra ramos præcidatur, quod superest, vivit. Laudatissima est in Alpibus, Apenino, Vogeto monte, Corsica. Arcadica facillè putrescit. Eius umbra satis perniciofa est. Abiegnum opus dicitur, quod abiete factum est. Et abietarii vocantur fabri lignarii.

Absynthia. Tetra, cana, tristia, virosa. Absynthium herba est saporis amarissimi, & floris in rotundum canescentis. Genera eius diversa ponit Plinius. Santonicum à Galliæ civitate. Ponticum à Ponto, vbi pecora pinguefcunt illo. Huius medulla dulcis est, licet multo sit amarius Italico. Larinarum senijs cum quadrigæ certabant in Capitolio, victor absynthium bibebat. Porro stomachum corroborat, propterea sapor eius ætate Plinij in vina transferabatur. Varius est eiusdem in medicinis vsus.

Abfyrus. Ætius. Abfyrus filius fuit Æcæ Colchorum regis, quem Medea eiusdem soror cum Iasone discedens membratim discepfit, particulis circumquaque disiectis, vt sequentem se patrem in colligendis filij ossibus occupatum remoraretur interim. Vnde Ovidius in Ibin: Et libro 3. Trist. In huius autem parricidij monumentum, ei loco Tomos nomen inditum est, à membrorum concisione. Idem Ovidius: Vnde Tomos dictus locus est, quia fertur in illo Membra soror fratris consecuisse sui. Vocatur aliter Ægypteus.

Abydos. Ostrifera, Leandria, antiqua. Abydos urbs est Asia à Milesijs condita, & Sesto oppido Europæ opposita, interfusente angusto mari Hellespontico, quod Leandri iuuenis Abydeni
ad

ad Hero Sestiam, quam deperibat, natantis casu
& naufragio nobilitatum est. Hinc ortum adagi-
um, Abydum navigare, quod de intrepidis, & qui
pericula minime reformidant, dici solet.

Abyla. Herculea. Abyla & Calpe montes sunt
vtrique oppositi, quorum Abyla coercet clau-
stra Africae, Calpe Europae. Propterea columnae
Herculis vocantur. Has enim Hercules ipse ibi-
dem fixisse dicitur, cum boves Geryonis vestiga-
ret, perinde ac ultima ibidem esset orbis meta,
neque ulterius quidquam superesset, quod adi-
ri posset, aut habitari. Silius. lib. 4.

Abyssus. Cœnosa, profunda, infima, luctifica.

Academia. Sancta, Vmbrifica.

Acanthis. Picta Acanthis, avis est quæ alio
nomine vocatur Carduelis. Virg. lib. Georg.

Acanthus. Mollis, frondens, croceus, sidonius,
viridis, ridens, flexus, tortus, olens, rutilus.
Acanthus herba est elato longoque folio, cre-
pidines marginum, assurgentiumque puluino-
rum toros vestiens, auctore Plinio. Duo sunt e-
ius genera, aculeatum & crispum, quod breuius
alterum lene. Virgultum eius flexibile est. Hinc
Virgilius lib. 4. Georg. Et flexile vimen Acanthi.
Sæuius ait arborem esse spinosam in Cyrenaica
regione, & Aegypto frequentem, quæ semper
frondet, ut oliua & laurus. Poëtæ fabulantur A-
canthum fuisse liberali forma puerulum: qui in
florem sui nominis, deorum commiseratione, sit
commutatus.

Acarnan. Vagus, corniger, durus, asper. Acar-
nan, Acarnanis seu Acarnanos, mons est Atticæ
lapidosus. Interim nomen gentile pro eius-
dem loci populo. Quandoque etiam capitur pro
fluui.

Acarn-

Accusator. Querulus, contentiosus.

Acerra. Custos thuris, sacrificia, aurea, fumās, pura. Acerra dicitur capsula thuris, seu in qua thus reponitur ad sacrificia. Ea frequentissimè fieri solet in formam cymbulae cuiusdam. Virgil. Farre pio & plena supplex veneratur acerra. Non aliter thuribulum vocant.

Acestes. Dardanius, Troia generatus, Troianus, Hectoris, Siculus. Acestem poëtae dicunt filium fuisse Criminis fluminis, ex Aegista muliere Troiana. Hic postea rex Siciliae factus, Troianos ibidem benigno suscepit hospitio, abeuntēque vino, & alijs etiamnum muneribus, memor veteris amicitiae, liberalissimè profecutus est. Ab eius nomine dicta est vrbs Acesta.

Acetum. Acre, piperatum, frigorificum, mordax, rubens, niliacum, pharium, turgidum, resinatum. Acetum inter ceteros humores liquidissimum est, & acre vehementi etiam tristissimum: nec vnquam congelascit, aut frigore contrahitur, auctoribus Gellio & Macrobio. Palatum inuat, acuitq; & irritat stomachum. Summa civis in refrigerando. Per se haustum fastidia discutit, singultus cohibet, sternutamenta olfactu. Vim æstus arcet in balneis, si contineatur in ore. Saxa rumpit infusum, quæ non ruperit ignis antecedens. Cibos & sapes non alius magis succus commendat, aut excitat. Margaritas sua vi & asperitate resolvit. Hæc ex Plinio. Apud Aegyptios præcipua & laudabilis fuit eius bonitas, ut etiam vini pretium anteiret. Capitur quandoque pro mordaci dicacitate. Horat. in Serm. At Græcus postquam est Italoparfusus aceto. Hinc adagium, Aceto perfundere, id est maledictis aspergere & infamare conuicijs.

Achaia,

EPITHET. EPITOME. 13

Achaia. Danaa, Aegialos. Achaia, regio est Græciæ, vndique, præterquàm à Septentrione, mari circumsepta. Caput eius fuit Corinthus. Nomen sumfit ab Achæo Xuti filio: vnde Græci dicuntur Achæi & Achiui. Achaiades, feminae Ouidius in Epistolis: Inter Achaiadas longè pulcherrima matres. Danaa & Aegialea prius dicta.

Achelous. Tumens, Calidonijs, Naupactens, turgidus, deformis, luctator, vndosus, Acarnanus, Aetolus. Achelous fluius oritur à Pindo. Aetoliam ab Acarnania diuidit, prius vocabatur Thoas. Hoc nomen à veteribus quoque pro quavis aqua vsurpatum est, quòd hic fluius omnium primus post diluuium eruperit. Poetæ fabulantur filium fuisse Oceani & Terræ, gemino cornu insignitum, certassèque cum Hercule causa Deianiræ, & ad extremum excusso altero cornu superatum, in fluuij formam transisse.

Achæmenes. Diues, Horatius, libro. 2. Carm. Achæmenes fuit rex Persarum ditissimus, à cuius nomine Persæ dicti sunt Achæmenei, & Achæmenidæ.

Acheron. Auarus, tartareus, imus, adustus, profundus, mæstus, nefastus, durus, ferox, ater, languidus, opacus, miser, infernus, piceus, tristis, mortuus. Acherontem poetæ dicunt Cereris esse filium, & fluuium inferorum. Hinc vmbra Achærontides vocantur à Mantuano. Fiunt & inde adiectiua Acheronteus, & Acherusius.

Achilles. Immitis, cristatus, saeuus, Larissæus, Pelides, armipotens, æquoreus, filius Thetidis, insolens, clarus, phthius, Nereus, peruicax, iracundus, inexorabilis, acer, animosus, harmonius, mag-

magnanimus, fortis, thessalicus, Thetidis proles, æternus, superbus, violentus, ferox, sanguinolentus, purus, bellax, belliger, danaus, pelæus, expertus terroris, atrox, indocilis, fatalis, Chironis alumnus. Achilles fortissimus Græcorum omnium, filius fuit Pelei & Thetidis, quem infantem, vt fabulantur poætæ, mater fugijs aquis totum immerisit & abluir, eoque modo invulnerabilis in toto corpore factus est: præterquam in ea parte pedis, qua comprehensus ab ipsa matre fuerat, cum ablueretur. Demum Chironi Thessalo homini iussit. datus est educandus, vt sub eo bellicis artibus insuaderet à primis annis, & in musica disciplina proficeret, atque etiam bonis moribus enutritur.

Achiui. Inensi Teucris, pugnaces, seu, Mycenæi, vincti.

Acies militaris. Acrata, funesta, præliaris, martia, belligera, trepida, lunata, vltrix, sanguinea, fulgida, hostilis, armata, magnanima, nitida, hastata, cruenta, horrida, armifona, manipularis, trux.

Acies oculorum. Sanguinea. Virg. lib. 4. Æneid. Sanguineam voluens aciem. Ardens. Idem libro 12. Ardens oculorum acies.

Acinacis. Medus Persicus. Acinacis gladius, quo Perse & Medi vtuntur.

Acinus. Oblongus, Ebriosus. Acinus seu Acinum, paruum est granum, quod inter minutiores arborum fructus nascitur.

Accipiter. Prædo, acer, ferus, hyperboreus. Accipiter avis prædatoria, nomen traxit ab accipiendis auibus. imbelles volucres insectatur, vt columbas. Bellum gerit cum aquila. Odit radicem silvestris asparagi. Velocissimus eiusdemq.

dem volatus, prouerbio locum fecit.

Acis. Simethius, herbifer, sicanus. *Acis* flumini est Siciliæ, ex *Aetna* scaturiens. Poëtæ fabulantur filium fuisse *Fauni* ex *Simethide* nymphea, & interfectum à *Polyphemo* præ zelotypia, quod uterque *Galateam* nympheam adamaret.

Aconitum. Pallidum, luridum, durum, virosum, stygium, nigrum. *Aconitum* herba est, persusa *Cerberi* spuma, venenum contraxit efficacissimum: vnde & pro quolibet veneno solet accipi. Dicitur autem *Aconitum*, quod in collibus nascatur.

Acron. *Ceninus*, *Herculeus*. *Acron* dux fuit *Ceninensium*, qui à *Romulo* bello victus & obtruncatus est, suisque armis spoliatus, dum virginum *Sabinarum* raptus vleisci vellet.

Acragas. Arduus. *Virgilius* libro 3. *Æneidos*. *Acragas*, *Acragantis*, ciuitas est Siciliæ, quæ aliter *Agargentum* dicitur.

Actæon. Nepos *Cadmi*, celer, *Cadmeus*, *Antonocius*. *Actæon* filius fuit *Aristei* & *Autonoës* *Cadmi* filiæ, qui, vt fingunt Poëtæ, cum inter venandum forte fortuna *Dianam* in fonte nudam conspexisset, eiusdem ira & indignatione commutatus est in ceruum, & à canibus suis dilaniatus.

Actor. Theatricus, scenicus.

Acumen. Argutum, penetrabile, solers, sagax.

Acus. Nilotis, crinalis, athena, tenuis, *Semiramia*, *Babylonis*, *Idalia*, mordax, *Mæonia*, sollicita, artifex, *Assyria*.

Adam. Sons, antiquus, protoplastus, primæus, luteus.

Adamas. Durus, perennis, inuictus, solidus, man

mansurus, insecabilis, aternus, perpetuus. Adamas lapis est indomita duritiei, adeò, vt nec ferro, neque malleis aut incudibus cedat, at potius percussus vulnus inferat, quàm accipiat. Coniectus in ignem non calefcit, nam eius quoque natura victrix est ignium. Vnde & nomen, indomita vis, Græca interpretatione accepit. Rumpitur nihilominus hircino sanguine, sed non aliter quàm recenti & calido. Sculptores eo nullam non duritiem excuant. Dissidet cum Magnete in tantum, vt iuxta positus, ferum non patiatur abstrahi. Venena facit irrita, & lymphationes abigit, metusque expellit à mente. Varia sunt eius genera, quæ ponuntur à Plinio.

Adamas flor Sæuis. Claud. Sæuisque Adamas flor. Fuit autem gygas immani statura & proceritate.

Addua. Celer, cæruleus. Addua fluuius est ex Alpibus in Padum effluens.

Adolescentia. Feruida, leuis, negligens, luxuriosa, intemperans.

Adonis. Ploratus Veneri, aptus filius, formosus, cynareus, pictus, pulcher, tener, dulcis, mollis, miserandus, cythereus, purpureus, niueus. Adonis filius Cynaræ Cypriorum regis & Mirrhæ, à Venere ob elegantem formam summè adamatus, quem in Idalio nemore venantem, primo ætatis flore aper occidisse fertur. Mortuum verò amasium multis defleuit lacrymis, quibus cum nihil proficeret, ad doloris lenitiem, pueri cruorem commutauit in florem.

Adrastus. Thalaonides, Inachus, Thebanus, Perseus. Adrastus rex Argiuorum Thalaonis

& Eurynomes fuit filius, qui pro genere suo Polynice (nam Argiam filiam suam eidem copulauerat) contractus ex omni Græciæ viribus & copiis, expeditionem sumpsit in Etheoclem regem Thebanorum, quod is iuxta patris Oedipi testamentum, regni administrationem Polynici fratri alternatim nollet concedere. Hic Adrastus templum Nemesei primus consecrauit: quæ propterea Adrastea vocata est.

Adria. Raucus, inquietus, iracundus, præceps, ventosus, longus, tumidus, minax, vagus, magnus. Adria in masculino genere pro sinu Adriatico, & ipso mari frequentissimè solet accipi.

Adulatio. Indecora, mellea, blanda, permissio, infidiosa.

Adulator. Cæcus, blæsus, vilis.

Adulter. Turpis, nitidus, temerarius, obscenus, crudelis, secretus, impatiens moræ, nocturnus.

Adulterium. Turpe, spurcum, arcanum, sordidum, impurum, malum.

Aduena. Itinerans, vagus.

Adytum. Terrificum, latens, penetrale, secretum, profundum. Adytum vocatur secretior locus templi, quem olim nemini licebat intrare, præterquam sacerdoti.

Aedes. Marmorea. Ovidius in Epist. Et deo marmorea cuius in æde sumus.

Aëdon. Suavis, tristis, vocalis. Aëdon avis est, quæ alio nomine Luscinia, seu Philomela dicitur.

Aëas. Purus. Lucanus libro 3. Fluvius est Epiri à Dyrrhachij mœnibus, ex Macedonia prius defluens, & in mare Ionium cadens.

Aëasus. Iudicans, Asopiades, seuernus, iuridicus.

tus, torius, iustus, inexorabilis. Acacum Iouis & Aeginæ filium poëtae inter iudices inferorum numerant propter laudabilem iustitiam, quam in terris exercuit.

Aegæon. Cruentus, centumgeminus. Aegæon, ut fabulantur poëtae, gigas fuit centimanus, qui vno ictu, centum scopulos in Iouem contorquebat. Victus demum alligatus est à Neptuno scopulis Aegæi maris.

Aegeria. Nocturna. Romula. Aegeria nympha fuit culta prope Aricinum lacum, cum qua Numa Pompilius fingeat se nocturnum habere connubium, & colloquium de religione & sacris ceremoniis, ut leges suas quas Romano condebat populo, sanctiores redderet.

Aegina. Asopis, filia Asopi fluij; Achææ. Ouid. lib. 7. Metam. Aeginæ Amplexus, &c.

Aegis. Horrifca, sonans, coruscans, terrificæ, cruenta, fulua, Medusæa, terribilis, sanguinea, cruda, serpentigera, Palladia, superba. Aegis clypeus fuit Palladis seu pectoris munimentum, factum Amalthææ capræ corio, in cuius medio erat caput Gorgonis dirum ac terribile; quod qui intuebantur, lapidescebant protinus. Hoc munimento armata Pallas ad excidium Troiæ profecta est.

Aegoceros. Humidus, gelidus, celer, corniger, vdu, niuosus, laniger, portitor Helles. Aegoceros, caeleste signum, Latine dicitur Capricornus, & Aries. De eiusdem natura vide Manilium, Cæsarem Germanicum, Aratum, & Nigidium, hoc signum Sol percurrit in mense Martio.

Aegrimonia. Deformis, fastidiosa.

Aegyptij. Linigeri, sistrati, ventosi, Pharaonidæ, Lagidæ, calui, fusci, sapientes.

Aegyptus.

EPITHET. EPITOME. 19

Aegyptus. Hiulca, parens terrarum, trigonalis, fertilis, cæli studiosa, diues, fecunda, sagax, demens, horrida, Memphis, mater artium. *Ægyptus* nomen accepit à Danai fratre, cùm prius *Ærea* vocaretur. Fecundatur Nili inundatione, quoniam nunquam illic pluerè visum est. Formam habet triquetram, quam suis flexibus efficit Nilus. Tempore Amasis regis habuit viginti urbium millia, quarum præcipuæ fuerunt Alexandria, Thebæ, Babylon, Memphis, &c.

Aegisthus. Thyestades, adulter, desidiosus.

• *Aegisthus* filius fuit Thyestæ ex Pelopeia, eiusdem Thyestæ filia, quem infantulum mater causa tegendi sceleris perdendum feris exposuit in silvis, ubi tamen pastoris cuiusdam beneficio, caprino lacte nutritus est. Hic Atreum prouediore factus interfecit, eiusque filium Agamemnonem, cuius uxorem Clytemnestram adulterabat. Ad extremum ab Oreste eiusdem Agamemnonis filio, patris mortem vlciscente, interfectus est.

Ællo. Ales. Ouid. libro tertio Metam Exeruit ales *Ællo*. Nomen est Harpyia.

Aeneas. Magnanimus, dardanius, troius, troianus, anchisiades, Anchisa generatus, ingens, laomedontius, acer, dardanides, fatalis, phrygius, pius, rhetius, castus, cithereus, penatiger, fluctuagius, iliacus, profugus.

Aeneas. Diuina. Statius libro 12. Viue precor, nec tu diuinam *Æneida* tenta.

Ænigma. Cæcum, durum, latebrosum, tenebrosum.

Æolus. Rex tempestatum, Hippotades, imperiosus, ventipotens. *Æolum* poetæ dicunt Iouis esse filium ex Sergesta Hippotæ Troiani

filia, eumque ventorum & tempestatum principem faciunt.

Aequor. Stratum, ventosum, vndiuagum, liquidum, tumidum, vastum, vndosum, immensum, marmoreum, diffusum, latum, cauum, peruium velis, dabium, turbidum, caeruleum, asperum, horridum, falsum, fluitans, spumans, glaucum, concitum, insanum, saeuum, minax, sinuatum, refluum, rapidum, canens, iratum, patulum, pronum, tumefactum, spumeum, lunatum, truculentum, indomitum, vagum, sinuosum, procellosum, fumans, mobile, hybernum, armatum scopulis, fluidum, puluerum, infidum, durum, caelum, incertum, spinosum, tremulum, vduum, fluentifonum, inhospitum, raucum, sauiens, profundum, fetum, procellis planum, fluctuosum, surdum, spatiosum, neptunium, apertum, turgidum, furens, frigidum, trux, aestuans, amplum, scopulosum, humidum, vadosum, stagnans, arenosum, nigrum, piscosum, horrifonum, canum, curuum, feruidum, agitatum.

Aër. Liquidus, vacuus, tenuis, nubilus, humidus, madens, pestifer, stridulus, rarus, tener, purus, candens, mobilis, circumfusus, agitabilis, levis, teridus, rorifer, meabilis, frigidus, conuolutus, residus, agitatus, exilis, nitidus, pluuiosus, vagus, circumflans, patulus, vuidus, fumidus, globosus, nebulosus, pluuius, circumolutabilis, nitens, auricomus, limpidus, lubricus, mutabilis.

Aera. Ephieria, corinthia, rauca, coribantia, solida, grauias, canora, tinnula, arguta, caua, temesia, sonora, crepitantia, dera, corusca, rigida, cypria, splendida, saturnia, stridentia, micantia, deliaca,

EPITHET. EPITOME. 21

deliaca, æginetica, flammigera. Acris appellatione aurum & argentum nonnunquam intelliguntur. Nam confuse olim miscebatur auro & argento. Hinc tribuni ærarij, ærarium & obarati dicti sunt.

Aerugo. Viridis, nigra, mordax, scabra.

Aerumna. Gravis, mala, dura, luctifica, tristis, crudelis, lugubris.

Aesculapius. Phœbigena, salutarifer phœbeius, opifex, epidaurius, Coronide natus, pergamicus, epidauria proles, Cotyleus, archiatros.

Aesculus. Rigida, frondens. Aesculus arbor est glandifera, cuius fructu homines ætate aurea volvebantur. Sacra est Ioui. Eius ramis fiebat corona ciuica. Semen reddit autumnno. Radices habet tam demissas in terram, quàm proceros in ære ramos.

Aeschylus. Pictus facibus. Fuit autem Aeschylus Atheniensis tragœdiographus, qui primus granitate personarum, & coloris distinctione usus est. Eius ætate tragœdi, faciem quibusdam facibus illinebant.

Aëtas. Torrida, puluerulenta, frondosa, liquida, florens, ignea, calida, feruens, serena, iniqua, nuda, formosa, iners, vaga, atrox, sitiens, incandens, sicca, pestilens, fugifera, violenta, intolerabilis, morbosa, penetrabilis, lasciuia, spicea.

Aëtas pro calore Solis, & commotione maris. Rapidus, pestifer, sitiens, ardens, calidus, horrifex, flammifer, fumidus, feruens, malignus, vrens, flagrans, ardescens, Icarius, anhelus, gravis, feruidus, vndosus, vndans, spumans, vndifonus, redundans, horrifonus, procellosus, tumidus, fluctuatus, incensus, ater, raucus.

Aetas. Fugitiua, edax, inuida, ferox, irreuocabilis, improvida, volatilis, infirma, velox, lubrica, secunda, auida, lacrymabilis, mobilis, fragilis, serrea, fugiens.

Acetes. Solligena, solesatus, hyperionides, ærus, ferus, phasiacus. Acetes rex fuit Colchorum, filius Solis ex Perfa, Oceani filia: liberos habuit Median, Absyrtum, Calciopen. Ad hunc Phryxus Athamantis filius peruenit, & aureum vellus detulit. Quod cum vigilantissime seruaret, eius causa bellum gessit cum Argonautis.

Aether. Arduus, leuis, purus, rubificus, nitidus, liquidus, serenus, vastus, signifer, diffusilis, ignifer, rapidus, grauitate carens, sacer, altus, igneus, cæruleus, stellatus, curuus, incuruus, omniparens, incandens, sublimis, aureus, apertus, rubens, lucidus, latus, conspicuus, sudificus, fumidus, purpureus, prælucidus, perlucidus, candens, reuolubilis, argenteus, vdus, ardens, pictus.

Aethiopes. Nubei, vagri, nigri, torridi, diuites arenarum, Ægyptini, sumi, vsti.

Æthon. Velox, croceus. Æthon est vnus ex equis Solis.

Æthon. Bellator. Fuit hic equus Pallantis filij regis Euandri, qui in exsequijs domini sui collacrymassè fertur.

Æthra. Siderea, rubra, pitheis, liquida, albens, leuis, rutila, celsa, superba, aperta, fulgida, tenuis, flammans, ignea, nitida, flammea.

Ætna. Feruida, trinacria, ardens, sicala, alta, grauis, typhois, flagrans, ignifera, vaporifera, odora, monstrifera, fumosa, calida, trinacris, lucens, vulcania, sonans, cerealis, torrida, horrificæ, sulphurea, sera, sicelis, flammifera, fumans, parens

EPITHET. EPITOME. 23

parens florum, feruens. Aetna mons est Siciliae, cauernofus, globos igneos & flammās euomens, propter fubterranei fulphuris naturam. Nihilominus circa radices amœniffimus eft, multisque fontibus fcaturiens, & abundans fruticibus. Poëta fabulantur Gigantes à Ioue fubterfulminatos. Vnde Claudianus: In medio fcopulis fe porrigit Aetna perufis.

Aetna. Antiqua, nocens, capta venenis, vana.

Aeum. Anguftum, miferabile, annofum, breue, volans, lubricum, præceps, currens, velox, caducum, volatile, curtum, fallens, celere, refolubile, lamentabile, labens, labile, incertum.

Afri. Sitientes, difcincti, vagi, rebelles, bilingues, fœui, infidi, fophaci, tenues, paftoracii, armentarii.

Africa. Fertilis, ardens, vadofa, belluis frequens.

Africanus. Cæther procellis, præceps, peftilens, proteruis, nubifer, ater.

Agamemnon. Mycenæus, atrides, tantalides. Agamemnon Mycenarum rex fuit filius Atrei, feu, ut alij malunt, Plifthenis, fraterque Menelai, qui Græcorum omnium confenfu Imperator delectus ad expeditionem Troianam profectus eft, Clytemneftæ conjugæ, ex qua iam liberos aliquot fufceperat, ad regni adminiftrationem relicta; à qua reuerfus interfectus eft Aegifthi auxilio, quocum illa confuetudinem adulterij habuerat. Quod facinus agrè ferens Orefles vtriusque filius, matrem in vindictam patris occidit. Cæterum Agamemnon fertur habuiffe fceptrum à Vulcano fabricatum, item & clypeum, in cuius medio erat effigies Gorgonis, in zona verò draco voluminofus.

Agave. Cadmaeis, cadmæa, cruenta, thebanæ; furens, pentheia, bassaris. Agave Cadmi & Hermiones filia, nupsit Echioni Thebano, ex quo filium Pentheum suscepit, qui cum abstemi- us esset, ac propterea Bacchi sacra despicaretur, ab ipsa matre, reliquisque Menadibus membra- tim dilaniatus est.

Aganippe. Hianthea, permissia. Aganippe fons est Bœotiae Musis sacer, à quo Musæ ipsæ vocan- tur Aganippides. Fit etiam adiectivum Aganip- pæus. Hianthes populi fuerunt Bœotiae.

Agathyrsi. Picti, depicti, immanes. Agathyrsi populi sunt Scythiae contemini, qui in commune cum mulieribus coeunt.

Agenor. Sarranus, imperiosus, libycus. A- genor Beli fuit filius, & rex Phœnicum, & pater Cadmi, à quo Phœnices ipsi dicti sunt Ageno- ridæ.

Ager. Almus, pinguis, latus, dives, frugifer, olens, frumentarius, copiosus, sibiester, ferax, hu- midus, latus, lutosus, planus, fertilis, riguus, cam- pester, aquosus, succosus, carbunculosis, rudis, herbosus, cultus, amœnus, virens, dulcis, madi- dus, lapidosus, secundus, patulus, benignus, viri- dis, luxuriosus, operosus, flauus, frugiferus, geni- alis, irriguus, triticarius, patens, saxosus, spino- sus, herbifer, pâmreus, triticeus, apertus, geli- dus, vitifer, putrificus, gramineus, mollis, florens, apricus, comans, vernans.

Agger. Terreus, herbosus, lapidosus, gramine- us, terreus.

Agmen militare. Scipatum, elypeatum, pi- latum, forte, saevum, rapidum, tortum, atratum, nemorosum, impetiosum, horrendum, conden- sum, inimicum, terrificum, succinctum pharetris;

cata-

cataphractum.

Agræa. Humilis, tenera, balans, mollis.

Agnus. Tener. subrimus, laniger, ornus, corniger, alacer, lascivus, mitis, pinguis, blandus, pauidus, imbellis, incuriosus, petulcus, molliculus, mollis.

Agrestes. Duri, laboriosi.

Agricola. Avarus, indomitus, miser, crudus, fortis, severus, robustus, pauper, hirsutus, durus, impiger, negotiosus.

Ahenum. Amyclæum, getulum, tyrium, agoneum, tenareum, vndans, assyrium, patulum, spumans, feruens, sidonium, tarentinum. Ahenum propriè vas est, in quo aqua ad bibendum calefit, quasi ex ære factum. Sæpe numero tamen capitur pro amplissimo vase, in quo tingitur purpura. Unde hoc in loco permulta habet epitheta, ex his locis in quibus claruit vsus purpuræ. Amyclæum ab amyclis urbe Laconia, in qua claruit vsus purpuræ. Ouid. lib. 2 de Reme.

Ajax Telamonius. Telamonius, infans, interitus, ferus, Telamone satus, inuictus, temerarius, telamoniades, salaminus, ferox, ferus, stolidus. Ajax filius Telamonis ex Hefione, cum alijs Græcis ad expeditionem Troianam profectus, in Hectorem certavit. At quum nox interueniens duellum diremisset, dono dedit Hectori suum balteum, accepto ab eodem gladio, quo postea se interfecit animi dolore, quum scilicet repulsam passus esset in peticione armorum Achillis mortui, quæ agrè ferebat Ulyssi data.

Ajax Oileus. Narycius. Oilides. Fuit hic Ajax Oilei filius, & Locræ summi rex, qui capta Troia, Cassandram virginem in templo Palladis violavit. Quæ iniuria perempta Pallas eundem ab expeditione

Summa in fent. ager

peditione Troiana redeuntem, in mari fulmine percussit.

Ala. Aerea, stridens, pernix, celer, ventosa, velox, levis, mollis, audax, præceps, tenera, trepida, strepitans, volucris, tremula, fugax, omniuaga, velificata.

Alani. Ardentes, implacati, caucasigenæ, feri, leues, duri.

Alba. Iliaca, celsa, dardania, romana, troiana, longa, verus.

Albunea. Resonans, alta, opaca. Est autem fons iuxta Tybur oppidum, ab Albunea nymp̃ha cognominatus.

Alceus. Lesbæus, pugnax, magnificus, diligens. Alceus poeta fuit Lesbius, qui plurimum in scribendis Lyricis apud Græcos claruit.

Alcestis. Pagasæa, Thessala. Alcestis fuit mulier Thessala, & vxor Admeti regis, pro cuius salute morti spontè se deuouit, quum ab oraculis audisset ipsum Admetum à summa ægritudine ad incolumitatem rediturum, si quis amicorum pro eo mori vellet.

Alcides. Magnanimus, infans, ferus, trux, clarus, ferox, vagus, bispater, insignis, bellator, cruentus, magnus.

Alcinous. Munificus, coricæus, phæax, ferax, corycius.

Alcmena. Argolis, genitrix Alcider, herculeæ, amphitryonæa. Alcmena, Græca mulier, filia fuit Eleætrionis, & vxor Amphittrionis Thebani, ex qua Iupiter genuit Herculem.

Alcmaeon. Amphiarades, Amphilochoi frater, crudelis. Alcmaeon filius fuit Amphiarai & Eryphiles, qui matrem interfecit, quòd illa Amphiaræum maritum suum (qui in bello Thebano absorptus

absorptus est hiatu terræ) Polynici prodidisset, corrupta monili aureo.

Alcyones. Deserta, Cæcæ aues, mæsta. Cæx maritus fuit Alcyones, qui quum ad oraculum nauigans naufragium fecisset, Alcyone vxor dolore animi se submersit.

Alca. Periculosa, vetita, damnosa, turpis, fallax, perniox, iocans, iniqua, atra, blanda, dubia, præceps, anceps. Alca capitur pro omni ludo in varietate fortunæ consistente: traduciturque ad euentus incertos. Plinius: Extra omnem ingenij alcæ positus.

Alecto. Luciferæ, atra, fata nocte, infecta venenis, furibunda, tristis, cocytia, impia, atrox, ministra Plutonis. Alecto Acherontis & Noctis filia, vna est ex infernalibus furijs.

Alamani. Truces, feroces, lancrauij.

Ales. Siluestris, pennata, querula, auguralis, canora, gamula, cristata, loquax, sonora, strepens, strepitans.

Alexander. Pellæus, æmæthius, fortis.

Alexandria. Paretonia, noxia.

Alga. Marina, inutilis, mollis, viridis, flucticolor, litorea, humida, tortilis, tenuis, putris. Alga herba est vilissima in aquis marinis nascens, crassis folijs, quorum pars supernatat.

Allia. Flebilis. Ouidius lib. i. de Arte. Est autem fluius non multum distans ab vrbe Roma, apud quem Brennus dux Senonum multa Romanorum millia profligauit.

Alnus. Procera, viridis, fluctibus apta, fluminea, amica fretis, procellosa, virens, phaëthontias, teres, fragilis, opaca, phaëthontea, frondens, fluuiialis, electrifera, alta, aërea, viridans, longa, potura. *Alnus* arbor prouenit in aquosis locis,

locis, utilis est nauigijs. Folia eius sunt crassissima, umbra pinguis. Nullum fert fructum, aut semen. Capitur quandoque pro naui.

Allobroges. Rhodanci, montani, infideles.

Alloquium. Mite, dulce, blandum.

Alno. Sacer, italicus, paruis, tepidus, lubricus.

Alpes. Acreæ, gelidæ, nubiferæ, deuexæ, celsæ, patulæ, ventosæ, frondosæ, filuosæ, frondiferæ, latebrosæ, niuosæ, saxosæ, gelatæ, nimbiferæ, scabigeræ, horridæ, iugosæ, austrinæ, pœninæ, hyperboreæ, æthereæ, tentonica, pyreneæ, pruinosa, boreæ, nubigeræ, alta, nubigenæ, cotticæ, sæuæ.

Alpheus. Aduena, lucidus, celer. Alpheus fluius est Elidis ciuitatis Arcadiæ, iuxta Pisam decurrens, qui longo cursu in Achaia demergitur, ibique terra absorptus, & subter mare defluens, ex Græcia decurrit ad Arethusam fontem Sicilia, ubi in mare Siculum cadit. Hinc poëtæ fabulantur Arethusam fuisse nympham, cuius amore Alpheus per subterraneos cuniculos ad eam commigrauerit.

Altare. Fumidum, pingue, festum, vaporatum, thureum, sacratum, cultum, diuinum.

Alueus. Cauus, latus, spatiosus, spumans, flori-fluus, saliens.

Aluta. Nigra, sicyonica. Aluta dicitur pellis seu corium ad conficiendos calceos & cothurnos concinnatum. Hinc Alutarij dicuntur calceolarij.

Aluus. Auida, capax, tumida.

Alyacmon. Rapidus, purpureus. Alyacmon fluius est Macedoniæ.

Amantes. Cupidi, miseri, insomnes, amentes, solliciti, discreti, miselli, decori, miserandi teneri, incauti,

ineauti, ardentes, cæci, infaufti, furtiui, imprudentes, excordes.

Amaracus Mollis, genialis, suauis, nobilis, præmollis, dulcis, olens. Amaracus, vt poetæ fingunt, filius fuit Cynaræ regis Cypri, qui quum vnguentarium alabastrum, quod ferebat, lapsus fregisset, tanto dolore intabuit, vt deorum commiseratione, in odoriferam eiusdem nominis herbam sit commutatus.

Amaranthus. Immortalis, florens, purpureus. Amaranthus flos est, qui nunquam marcescit. Vnde & immortalis dicitur.

Amaror. Asper, ingratus.

Amathus. Fecunda, grauida metallis. Amathus ciuitas est Cypri metallifera.

Amator. Feruidus, anxius, patiens, tener, blandus, pulcher.

Amazones. Threiciæ, securigeræ, peltiferæ, thermodontiæ, peltatæ, maiortæ, truces, feroces, bellatrices. scythicæ, crudæ, antiquæ. Amazones fuerunt Scythicæ mulieres, prope Tanaim & Thermodontem fluuios habitantes, quæ nuptias perosæ Rempublie. sine viris administrabant. Ne tamen gens periret, finitimis congredebantur. Si qui mares nascerentur, interficiebant. Infantibus dexteriores inurebant mammas, ne sagittarum ictus impedirent. Virgines non otio, neque lanificio, sed armis, equis, venationibus, & cõtortuendis iaculis exercebant. Peltam & securim primæ omnium inuenerunt. Vescabantur lacestis & testudinibus. Vnde Sauromatides & Saurapatides vocabantur.

Ambages. Fallaciæ, reciproæ, fraudulentæ, longæ, obscuræ, multiformes, nexæ, obliquæ, multimodæ, multijugæ, cæcæ, inuiz, labyrinthæ,

30 IOAN. RAVIS. TEXT.
thea, connexa, multiuia, flexa, labyrinthiaca, lu-
brica, perplexa.

Ambitio. Inanis, misera, praua, mala, leuis, soli-
cita, impatiens, demens, impotens, degener, vana,
vesana, pendula, turpis, liuens, æstuans, tabifica,
infidelis, cretata, infamis, cæca, scelerata.

Ambrosia. Salubris, dulcis, celestis, opima.

Amentia. Præceps, petulans.

Amethystus. Purpureus. Ouid. lib. 3. de Arte.
Est autem Amethystus gemma perlucens viola-
cei coloris, habensque quendam velut purpuræ
fulgorem.

Amica. Formosa, mollis, fallax, dilecta, vena-
lis, tenera.

Amicitia. Suavis, socialis, indeclinata, sancta,
mollis, dulcis, tenax, sincera, familiaris, vera, cha-
ra, tenera, amœna.

Amicus. Fidus, charus, dulcis, candidus, vna-
nimis.

Ammon. Corniger, syriacus, garamanticus,
marmaricus. Ammon dicitur Iupiter.

Annis. Pronus, riguus, vagus, spumeus, tu-
midus, rapidus, vadofus, piscosus, spumofus,
obliquus, purus, agilis, vitreus, stagnans, con-
citus, peregrinus, vastus, currens, lubricus,
profluus, viridis, turbidus, hybernus, cæculus,
spumans, rigidus, frigidus, canus, fluidus, irrigu-
us, conspicuus, madidus, herbiger, limofus,
turgidus, gelidus, strepens, saxofus, perlucidus,
vorticofus, terriuagus, corniger, fumidus, sono-
rus, amœnus, vndofus, pruinofus, raucus, nitidus,
algidus, fetifer, garrulus, areniuagus, argentæus,
sonans, sinuofus, situs, nubigena, circumfluus, de-
fluens.

Annonum. Assyrium, syrium, spissum, flagrans,
pingue,

pingue, odoriferum, armenium, spirans, redolens, olens, mite, gratum, crassum, arabum, odoratum.

Amor. Sæuus, sollicitus, cæcus, aliger, occultus, dulcis, improbus, vesanus, flagrans, placidus, incestus, alès, feruidus, lasciuus, tener, gratus, blandus, suauis, pulcher, volucer, pharetratus, socialis, socius, timidus, miser, acer, præpes, mollis, ingeniosus, vigilans, nudus, apertus, patiens, feras, volatilis, aureus, purpureus, ambiciosus, infidiosus, rebellis, femineus, aduena, fœdus, sagittifer, fugiuus, luxuriosus, infestus, audus, puer, furtiuus, impotens, iniquus, iucundus, fallax, mansuetus, infœlix, turpis, volitans, pennatus, vili, inconsultus, vagus, pestifer, teliger, calidus, phariteger, maleficus, impiger, vrens, facundus, deliciosus, leuis, formosus, demulcens, elysius, ferreus, indomitus, bellus, pacis amicus, perfidiosus, imbellis, medullaris, mærens, obscurus, flammidus, sincerus, mitis, proteruus, rediuuius, candidus, sedulus, arcanus, pacificus, imperiosus, aridens, idalius, concors, feruens, ignifer, ardens, impudens, arctus, rapidus, amarus, gnidijs, pallidus, mobilis, zelotypus, ferox, tenellus, morosus, nequiosus, malefuadus, venenosus, stolidus, ignipotens, spurcus, volans, infamis, decorus, dulciculus, officiosus, surreptitijs, secretus, furens, cupidineus, iuuenis, mellitus, paphius, verustulus, procax, ambiciosus, lepidus, libidinosus, ambrosius, sceptriger, violentus, querulus, puellulus, mundicians, litigiosus, alatus, ventosus, impatiens, impius, stultus, penniger, volaticus, aridus, atrox, inspidus, latens, vigil, seruus, genialis, facilis, cautus, vehemens, flammeus, mutus, lumine captus, triumphator, vulnificus, ægrotus,

ægrotus, dioneus, arcitenens, clandestinus.

Amphiarau. Oecides, lauriger, argolicus, augur, sacer. Fuit Amphiarau Græcus vates, & præscijs futuri, filius Oecleij, & maritus Eryphiles, qui cum Adraſto Argiuorum rege ad expeditionem Thebanam profectus ibidem hiatu terræ abſorptus eſt. Quod futurum antè præuidens, ſeſe occultauerat. Sed Eryphile corrupta monili aureo, quod acceperat ab Adraſto, cum latentem prociſit.

Amphigenia. Fertilis, Statius libro 4. Theb. Nomen vrbs eſt.

Amphion. Direxus, docilis, æonius, animans cautes, phœbeus, natus Ioue, lepidus, dulcis, muſicus. Poetæ fabulantur Amphiona, Iouis & Antiopes filium artis muſicæ adeò peritum fuiſſe, vt ſequentibus cantum lyræ ſcopulis, Thebarum muros condiderit. Quod ideo fictum eſt, quia gloriæ ſuauiſſimæ & oris ſacundia homines id ætatis rudes & more belluino viuentes, ad humaniorem vitæ cultum redegerit.

Amphibiana. Grauis, biceps. Amphibiana, ſerpens eſt habens geminum caput, hoc eſt, ad caput & caudam. Capite intrinſecus nitibundo ſerpit tractibus orbiculatis.

Amphitheatrum. Conſpicuum magnum.

Amphitrite. Neptunia, diæſ aquis, fluctuoma, nereia, Amphitrite fingitur dea eſſe maris, filia Nerei, & vxor Neptuni. Capitur quandoque pro ipſo mari.

Amphora. Ollaria, oleario, picata, vinaria, prætioſa, mameſtina.

Amphrysus. Lenis. Ouidius libro primo Metamorphoſeos. Fluuius eſt Theſſalia iuxta quem Admeti regis armenta paut Apollo.

Amplexus.

Amplexus. Mollis, dulcis, tenax, furtiuus, verecundus, audax, charus, rapidus, placidus, iugalus, solidus, mutuus, volupticus, fructifer, maritalis.

Ampulla. Rubida. Plaut in Stricho. Rubiginosam, strigilem, ampullam rubidam.

Amurca. Nigra, pallida, inimica oleo, insulsa, putris, spissa.

Amycle. Tacita, antiqua, armifera, lactea, apollinea, virides, tetrica, therapnea, graia, arisona, fundana. Amyclas condiderunt Lacones, qui quum secundum Pythagoream sectam à cæde omnium animalium abstinerent, & ex vicinis paludibus natas serpentes occidere nefas putarent, ab iisdem interempti sunt. Vnde Amyclas tacitas vocat Virgilius, velut Pythagoreas, quòd Pythagorica virtus esset, quinquennale silentium.

Amygdalus. Phyllidis arbor. Nam poëta fabulantur in hanc arborem mutatam fuisse Phyllidem commiseratione deorum, quum illa doloris impatientia, quam ex perfidia Demophoonis contraxerat, laqueo se suffocasset.

Anacreon. Teius, lyricus, vinosus, cupidineus. Anacreon fuit poëta Lyricus ex Teio vrbe Ioniæ, cui Polycrates rex Samiorum plurimum contulit. Amauit Bathyllum elegantis formæ puerulum: item & Megisteum. Tandem acino vix strangulatus dicitur.

Anas. Fluuialis, ingluuiosus, timidus, latipes aquosus, mollis.

Anaxagoras. Physicus, magnanimus, clazomenius. Anaxagoras Clazomenius fuit philosophus, rerum physicarum doctissimus, generis gloria & diuitiis clarus, qui pluris faciens cul-

tus ingenij quàm prædiorum, patrimonium, & gentilitias hæreditates, quo liberius philosopharetur, sponte reliquit. Eoque facto peregre profectus est, flagrans doctrinarum studio. Quum demum abundè promouisset in philosophicis disciplinis, reuersus est in patriam, vbi possessiones desertas inspiciens, Non essem, inquit, saluus, nisi istæ perisissent.

Anchises. Dardanius. pius, magnanimus, phrygius, phryx. Anchises filius Capis ante bellum Troianum, nemorum latebras & solitudines fertur coluisse, gregibus & armentis intentus. Quibus quum vacaret, adamari cœpit à Venerè, ex cuius concubitu apud Simeontem fluuium genuit Aeneam. Cæcus fuisse fertur, ac propterea Troianorum consilijs non interfuisse. Ardente Troia, quum nulla spes salutis appareret, senio confectum Aeneas humeris superposuit, secumque vexit in Siciliam vsque, vbi teste Virgilio, concessit fati.

Ancon. Dorica, celsa. Ancon fuit vrbs Piceni, super mari Adriatico posita, quam Siculi condiderunt. Ancon autem interpretatur cubitus, quòd vrbs ipsa in litoris flexu posita sit. Lucan. lib. 2.

Anch. ra. Ferrea, mordax, tenax.

Ancus. Pauper. Fuit autem quartus Romanorum rex, ita cognominatus à cubito, quem incuruum habebat, Seruio teste.

Andromeda. Cepheia, cepheis, threicia, marens, persia, famosa, tristis. Andromeda filia Cephei regis Aethiolorum & Cassiopes, alligata est scopulis, & exposita ceto marino monstro, ob suæ iam matris, quæ gloriabatur se forma superare Nereidas, Hanc autem Perseus liberavit

rauit à periculo, & liberatam cepit vxorem.

Anethum. Olens, odoriferum, redolens, viride. Anethum est odorifera herba.

Anfractus. Tortus, curuus, opacus, inaccessus.

Angli. Brutiada, angligena, brutigena, armipotentes.

Anglia. Clara opibus, albion, diues pecorum.

Angor. Anxius, peruigil, tristis, laboriosus.

Anguilla. Lubrica, cognata colubra.

Anguis. Frigidus, squameus, tortus, maculosus, cæruleus, reflexus, lubricus, intortus, maurus, martius, ater, ferus, trux, tumidus, auidus, gorgoneus, venenatus, libycus, squallens, minax, implicitus, horridus, lethifer, atrox, horrendus, viridis, sinuosus, maris, textilis, voluminosus, sibilans, cristatus, squamosus, horribilis, retortus, verniger, fauus, squamiger, pestifer, teter, toruus.

Angulus. Secretus, obtrusus, remotus.

Anhelitus. Aeger, creber, languidus, fatigatus, caloratus.

Anienus. Gelidus, præceps, pomifer, turburnus.

Anien, seu Anienus, seu Anio (horum enim quodque dici potest,) fluuius est Italiae, qui in monte Trebanorum ortus, lacus tres nobiles desert in Tyberim, & decurrens per agrum Tvburtinum facit cataraclam. Nomen autem sumit ab Anio Hetruscorum rege ibidem submerso.

Anima. Viuax, membrorum rectrix, immortalis, exsanguis, egregia, silens, caduca, volucris, diuina, motrix, aetherea, calida, celestis, illustris.

Animus. Sagax, memor, volucer, solers, sublimipeta, auarus.

Annales. Prisci. Claudianus: Si voluere priscos Annales libeat.

Annibal. Pœnus, cruentus, durus, dirus, perfidus, afer, tyrius, puniceus, belliger, furibundus, elisæus, vagus, rector Libyæ, sidonius, agennoreus, libycus, infestus, barbaricus, indocilis pacis, magnanimus, nasamoniæ, atrox, ferus, ferox, barchæus, audax, barbarus, luscus, callidus, fulmineus, immanis. Annibal filius fuit Amilcaris cognomento Barchæ quem Carthaginienses mortuo eiusdem patre, principem sibi delegerunt, quod inuito esset animo, nullaque pericula aut corporis incommoda, quæ ceteros remorari solent, expauesceret. Is perpetuum & cum omnibus Carthaginiensibus commune odium suscepit in Romanos, ob amissas Siciliam & Sardiniam.

Annona. Copiosa, commoda.

Annus. Labens, lubricus, vertens, velox, fragilis, fertilis, præceps, vagus, mobilis, variabilis, celer, means, volubilis, properans, floriger, profugus, versilis, tacitus, fugax, volucer, fugiens, pomifer, recurrens, procellosus, frugifer, brevis, florifer, fatalis, mordax.

Ansa. Attrita, tortilis, panda, dura, arcta, ferrea.

Anser. Improbis, palmipes, argutus, latipes, clangens, raucus, garrulus, gratitans, saginatus, planipes, stridulus, aquaticus, canorus, palustris.

Antenor. Phrygius, profugus, mauortius, troianus, dardanius. Fuit Antenor Troianus, qui Troiam ipsam cum Aenea Græcis prodidit, auctore Linio.

Anteus. Terrigena, pugnax, superbus. Antæus gigas fuit in Libya proceri corporis, cui in Herculem luctanti, Terra mater augebat vires quotiescunque eam attingerat. Quod videns Heren-

Hercules, eundem in aere suffocauit.

Antiphates. Læstrigon, cruentus, lamius, trux, ferus. Antiphates rex fuit Læstrigonum, Lami filius, qui Formiarum oppidum condidit. Hic cum cæteris Læstrigonibus humana carne vescabatur.

Antichristus. Impurus. Quintilianus: Nasce-
tur catus Antichristus ille, impurus, vigil, inso-
lens, profanus.

Antigona. Thebana. Ouid. libro. 4. Trist. Fuit autem Antigona filia Oedipi regis Theba-
rum, quæ parentem utroque captum lumine,
ducebat præuia. Eadem quoque fratrem suum
Eteoclem in bello peremptum sepeliuit, inuito
Creonte tyranno.

Antimachus. Tumidus, vel propter tumidum
poëtæ stylum & ingenium; vel propter ope-
ris quod composuit, magnitudinem. Catull.
At populus tumido gaudeat Antimacho. Anti-
machus autem fuit poëta Colophonius, admo-
dum tenebrosus, qui dum quoddam poema ob-
scurum in auditorio recitaret, omnesque prop-
terea discederent, excepto Platone: Legam, in-
quit, nihilominus, quoniam vnicus Plato est mi-
hi pro omnibus.

Antiopa. Nyctæis, barbara. Antiopa filia fuit
Nyctæi, quam Iupiter mutatus in Satyrum com-
pressit, & ex ea suscepit geminos Amphionem
& Zethum. Id ægrè ferens pater, negotium de-
dit fratri suo Lyco, vt & infantes exponeret, &
de Antiopa sumeret supplicium. Misertus An-
tiopæ Lycus, neutrum fecit: vnde postea venit
in suspicionem mutui amoris cum ea. Quod ubi
suspicata est Dirce vxor Lyci, puellam in mon-
tem abductam, tauri ceruicibus alligat, suspen-
dit.

38 IOAN. RAVIS. TEXT.

sis à cornibus tedis ardentibus. Quo tormento affecta Antiopa, vsque adeò vociferata est, vt ad clamorem accesserint Amphion & Zethus, matris iniuria moti, à Dirce pœnas sumserunt.

Antrum. Viride, gelidum, opacum, cauum, cœcum, capax, vastum, rorans, obscurum, furuum, montanum, effossum, decliue, rosidum, conuexum, cœruleum, nigrum, virens, humidum, humens, nigrans, sulphureum, immundū, glaucum, putridum, siluestre, profundum, arcanum, concavum, muscosum, puniceum, monstiferum, recubans, fumificum, situosum, vndiuomum, nimbosum, latebrosum, horridum, abruptum, frondosum, excusum, nemorosum, horrendum, vmbrosus, limosum, deforme, horrens, vmbiferum, sinuatum, tacitum, hederosum, furtiuum.

Anubis. Latrator, verendus, latrans. Anubis deus fuit Aegyptiorum, qui figurabatur capite canino. Vide Apuleium.

Anus. Sedula, tremens, viuax, pia, annosa, curua, frigida, marcescens, tentiginosa, tristis, callida, turpis, desipiens, eneuata, multiloqua, languida.

Apparatus. Lautus, persicus, regificus, splendidus.

Apelles. Cons, insignis.

Aper. Setosus, acer, minax, impetuosus, spumans, furens, horridus, marsus, ferus, toruus, sanguis, immanis, nemoriuagus, mœnialis, immanis, spumens, fulmineus, fetiger, fuluus, vastificus, trux, ferox, arcas, erymanthæus, hirsutus, meleagræus, hispidus, regæus, terribilis, dentatus, truculentus, erymanthius, fortis, durus, vulnificus, arcadius, violentus, frendens, sanguineus, sordidus, strictus, quadrupes, crenatus,

tus,

tus, proteruus.

Apes. Hybleæ, paræ, florilegæ, populatrices, Hymetti, sole genitæ, sedulæ, sicanæ, alacres, atticæ, auidæ mellis, dædalæ, innulæ, fugaces, mellificæ, parui, ingeniosæ, vagæ, fauissuæ, aeriæ, studiosæ, matres mellis, leues, cecropiæ.

Apidanus. Herbosus. Propertius, lib. 1. Fluvius est Thessaliæ velocissimus.

Apis. Corniger, mareoticus, sacer. Apis rex fuit Argiuorum, qui nauibus transuectus in Aegyptum, quum ibi mortuus esset, factus est Serapis, & maximus Aegyptiorum Deus. Colebatur autem in forma bovis adhuc viuentis, quem post certos vitæ annos merum in sacerdotum fonte enecabant, alium luctu quærentes, quem substituerent. Merebantque de rasis etiam capitibus, donec alium reperissent.

Apium. Amarum, viride, viuax, vltum, viridans. Apium herba est amari succi, folia habens petroselino similia, sed aliquanto maiora. Honos apio in Achaia erat coronare victores sacri certaminis Nemeæ.

Apæninus. Celsus, nubifer, longus, niualis, ærius, nimbifer, gelidus, frondens, laxosus, durus, magnus, altus. Apæninus mons est altissimus, qui per mediam & vniuersam Italiam in longum extenditur, cuius dextera pars ad Tyrrhenum mare, meridiemq; conuersa est, sinistra ad Adriaticum, vt describit Lucan. lib. 2.

Apollo. Formosus, carminis auctor, phæbus, intonsus, agyleus, milesius, vaticinus, clarius, cynthius, arcipotens, augur, latous, palatinus, fatiloquus, leucadius, iurisperitus, grynaus, pulcer, actius, pataræus, cantor, sandaliarius, conspicuus fide, cyrrhaus, thymbræus, delius,

crinitus, diuus, delphicus, arcitenens, flauus,
 pharetriger, latoides, mitra, vates, delphicola,
 facundus, pythius, nomius, pandionius, pythi-
 cus, sagax, dulcicanens, phanes, latonius, pul-
 chricomus, thufcanicus, delphius, certus, citha-
 ræ pulsator, lauripotens, ruralis, fatidicus, fati-
 cinus, mitis, tegæus, medicus, imperiosus, do-
 ctus, placidus, alexicacus, capitolinus, musicus,
 titan, roscus, osyris, pater vaturn, sagittipo-
 tens, doctificus, canorus, veridicus, sminthæus,
 diuinus, nitidus, chrysothomus, palanthæus,
 proles latonia, ismenius, tegyreus, charistius,
 lauriger, lycius, sagittiger, pastoralis, bubulcus,
 latonigena, didymeus, Cyrrhæ dominus, latia-
 lis, vocalis, actiacus, ephebus, tonicus, citharæ-
 dus. Apollo, Iouis & Latonæ fuit filius. Natus
 est in Delo insula eodem cum Diana partu. Cy-
 clopes interfecit, ob fabricatum fulmen, quo
 percussus fuerat Aesculapius eiusdem filius. Un-
 de aliquandiu diuinitate priuatus, Admeti re-
 gis Theſſaliæ paut armenta apud Amphryſum,
 dicente Lucano, Irrigat Amphryſus famulan-
 tis pascua phæbi. Accepisse fertur citharam à
 Mercurio, & postmodum Musis præfuisse. Poë-
 tæ coruum ei sacrum faciunt ex volatilibus, ex
 plantis laurum. Amauit Cyrenen & daphnen
 Penei fluminis filiam, quam fugientem in lau-
 rum conuertit. Item Hyacinthum commutauit
 in florem.

Apennus. Fumifer, calidus. Lucanus, libro 6.
 Fons est non longè à Patauio.

Apostoli. Multilingues, sancti.

Apulia, Siticulosa, ob vehementem calorem
 Solis. Horatius in Epod.

Aqua. Dulcis, lurulenta, czrulea, pureana,
 surda,

surda, æquorea, exigua, caduca, cisternina, rauca, vaga, herbosa, pura, rapida, pluuiæ, sonans, serpens, tumescens, viridis, stagnans, mollis, fragilis, transcurrens, piscosa, limosa, niuea, lenis, fluminea, hyberna, emaculatoria, vitrea, querula, fumosa, subsiliens, protiliens, placida, ventosa, perspicua, sonora, spumifera, nitida, piscifera, fluctilona, humens, bullans, amœna, profluens, vndifona, terracea, prægelida, odora, arenosa, circumrigua, crepitans, conspicua, liquida, paludifera, tumida, blanda, strepens, cana, pluuiialis, gelida, odora, scaturiens, irrigua, fumifera, putealis, vilis, frigida, lustralis, rutila, nauigera, fluctuaga, limpida, roralis, defiliens, cœnosa.

Aquarius. Frigidus, horridus, radians, vni-ger, vdus, humidus, pulcer, liquens, iniquus, iliacus, tristis, iuuenilis, humens, fluuiialis, nimbi-fer, frigenz, gestator aquæ, gelidus. Aquarius vndecimum est signum Zodiaci, tracto inde nomine, quod eius exortu imbres plurimi fiant. Poëtæ fingunt eum esse Ganymedem Troili & Callirhoes filium, quem in Ido venantem Iupiter ab aquila corripui iusserit, & ob elegantem formam in cælum sublimari. Et tum Aquarius dictus est, quod stans ad Iouis cyathum, aquas funderet. Nigidius contra existimat esse Deucalionem Thessalum, qui maximo cataclysmo sit relictus cum vxore Pyrrha in monte Actna. At demum relatus in cælum propter reparatum genus humanum.

Aquila. Iouis ales, præpes, ferox, altiuolans, fulua, sublimis, regalis, regia, prædatrix, grata Ioui, flammigera, bellatrix, venatrix, nubiuaga, Iouis famula.

Aquila.

Aquilo. Frigidus, impotens, threicius, sudificus, siccus, sithonius, niualis, nubilus, acutus, horrifera, seuius, raucus, iniquus, ripaui, rigidus, durus, niuosus, serenifer, procellesus, piccus, strimonius, stridens, scythicus, gelidus, glacialis, sonorus, rapidus, sudus, opacus, hyperboreus, algens, terribilis. *Aquilo* ventus est septentrionalis, flatus violenti & sonori, qui nubes discutit, & serenum reddit aerem. Aliter vocatur *Boreas*.

Ara. Sacra, odorata, solennis, pinguis, thuricrema, flagrans, fumida, fumosa, graminea, casta, iusta, festa, sancta, thurifera, fumans, candida, viridis, fulgens, humilis, frondens, sacrificia, calens, illustris, rutila, nitida, aurata, votiuia, sacrosancta, albens, renidens, tepida, celebris, lucens, fumifera, culta, herbosa, coronata, ardens, venerabilis, marmorea.

Arabes. Odorum diuites, palmiferi, thurilegi, molles, teneri, coi, diuites, nigri, aestuosi, opulenti, odorati, thuriferi, longinqui, picti, mirati, extremi. *Arabes* populi sunt Asiatici, vnguentis, & aromaticis fruticibus abundantes. Hi mirati degunt, aut intonso crine. Barbam abradunt, præterquam in superiore labro. Duas habent ætates ac totidem hyemes. Sagittas inficiunt veneno. Fratres filios honore antecunt, quia maiores natu. Consanguinei omnia habent communia. Maximus tamen ætate in omni re præcedit ceteros. Communis item vxor, imò vero vna omnibus, &c.

Arachne. Mæonia, idmonia, animosa, opesofa, solers, lyda, perfida. *Arachne* fuit mulier Lyda, quæ ausa est venire in certamen cum Minerva de lanificio: Quod agere ferens dea, *Arachnen* radio percussit victrix, & in tantum a-

EPITHET. EPITOME. 43

nimi dolorem compulit, vt illa suffocauerit se Laqueo, in araneam postmodum commutata. Hæc auctore Plinio, linum & retia fertur inuenisse. Eius item filius Closter fusos reperit.

Aracynthus. Actæus, id est, Atticus. Nam montis est Actoliæ Mineræ sacer.

Aranea. Inuisa Mineræ, vaga, audax, pendula, lyda, arida, sublimis, putris.

Arar. Segnis, piger, tardus, lentus, longinquus, ferox, gallus. Arar fluuius est Galliæ Narbonensis, defluens in Rhodanum, adeò lentus, vt difficile sit iudicare, veram in partem defluat. Nostro tempore vocatur Sagona.

Arator. Curuus, robustus, durus, sedulus, infelix, incuruus, doctus, discinctus, vigil, pellitus, rusticanus, gnauius.

Aratrum. Depressum, rusticum, curuum, sordidum, obliquum, rude, pressum, vncum, flexum, patiens, validum, durum, impressum, pandum, ruricola, habile.

Aratus. Doctus, sagax, astriloquus. Aratus fuit poeta, Menecratis discipulus, qui scripsit Phænomena, hymnos in Pana, de moribus, epigrammata quædam in Antigoni uxorem, commentarios in Odyssæam, &c.

Araxes. Barbarus, armenius, gelidus, medus, ferox, vagus, impacatus, scythicus, fluitans, niueus, rapidus. Araxes fluuius est Armeniæ, ortum habens à quodam monte, qui Abon, seu Aban dicitur. Labitur in mare Caspium. Super hunc Alexander Magnus, & Augustus Cæsar pontes fecerunt.

Arbor. Siluestris, opaca, patula, fertilis, canna, ramosa, odora, flexilis, amœna, ardua, curuata, tenera, ferax, frugifera, frondens, florens, foliata,

foliata, fruticosa, frondosa, secunda, viridis, nobilis, umbrosa, prolixa, plantaria, mitis, virens, præcerea, verna, alticoma, luxuriosa, rigida, aprica, sublimis, fragrans, reuirens, fructuosa, pomifera, fructifera, alta, foeta, ambitiosa.

Arbustum. Fructuosum, latum, umbrans.

Arbustum. Viridis, horrida, frondens, latens.

Arca. Vestitaria, ferrata, ærata, patula.

Arcades. Glandiphagi, profelini, veteres, antiqui.

Arces. Aciez, umbrosæ, altæ, duræ, turrigeræ, validæ, fortes, munitæ, armifonæ, conspicuæ.

Archilochus. Spartanus, obscænus, immortalis, parius. Archilochus poeta Parius, iambici carminis inuentor, qui Lycamben socerum ad mortem impulit, propter repulsam, quam passus fuerat in nuptijs filię eiusdem.

Archimedes. Syracusius. Claudianus: Ecce Syracusius transtulit arte senex. Fuit Archimedes geometra nobilissimus, patria Syracusanus, qui primus spheram dicitur composuisse.

Arctophylax. Custos Vrsæ, glacialis, tardus, piger, tristis, rigens, frigidus. Arctophylax interpretatur custos vrsæ, alio modo vocatur Bootes & Arcturus.

Arctos. Gelida, opaca, ventosa, parthasis, strymonia, fremens, manalia, lycaonia, frigens, austrina, pruinosa, scythica, ætherea, algens, borysthenea, hiberna, sublimis, borectis. Arctos Græcè, Vrsæ dicitur Latine, quæ aliter Septentrio & Polus arcticus dicitur. Est autem duplex: maior, quæ alio nomine vocatur Helice: minor, quæ Cynosura. Ouid. lib. 4. Fast.

Arcus. Itureus, acer, incertus, comeus, sinuatus,

atus, geticus, saeuus, iniquus, fugax, leuis, curuatus, minans, tabificus, sonans, thrax, incuruus, horrifonus, letifer, minax, lentus, curuus, aduncus, fatifer, trux, infanus, strictus, manalius, belliger, vulnificus, stridulus, pharetratus, herculeus, habilis, aureus, cydonius, gortyniacus, scythicus, sinuosus, lycius, teres, tensus, amazonius, caedis fitiens, sagittifer, flexilis, noxius, dictus, subdolos, flexus, armenius, fulgens, patulus, sarmaticus, flexibilis, achæmenus, cnossiæcus, dubius, sonorus, refugus, dulcineruis, inopinus, nitidus, rigidus.

Arcus celestis. Pictus, pluuius, nubilus, imbri-fer, celestis, purpureus.

Ardor. Feruidus, flammeus, turbidus, vulcani-us, anhelus, ingens, fulgidus, radians, deuus, sirius, noxius, rutilans, vorax, austrinus.

Area. Planata, strata, lata, patens, plana.

Arena. Sterilis, spissa, litorea, fluuiialis, marina, madida, mollis, fluuiatica, saxifera, pulucrea, vilis, bibula, flumineæ, mobilis, fossitia, vaga, peregrina, ingesta, vndans, refluxa, humens, fulua, æquorea, nuda, fossilis, attrita, limosa, carbunculosa, natans, patula, piscosa, flauens, putris, gracilis, numero carens, vda, nitida, gelida, madens, fluctuans, vitrea.

Arethusa. Frigida, arcadia, velox, quadruplex. Arethusam poëta dicunt filiam fuisse Nerei ex Doride, ab Alpheo fluuiio Elidis adamatam & à Diana in fontem eiusdem nominis commutatam, dum ipsius Alpei stuprum & vim effugere vellet.

Argentum. Lentum, purum, solidum, liuens, clarum, nitidum, album, pustulatum.

Argi. Abantei, iachij, dices, Agamemnonij.

Argilla.

Argilla. Tenuis, dulcis, yda.

Arganthon. Vetus, belliger. Rex fuit Tartessiorum, qui annis 300. vixit, auctore Plinio.

Argo. Rudis, Magnesis, thessalica ardua, argolica, pagaseia, pagasra, thessala, argoa, argiua, iasonia, amonia, tritonis, paladia, peliaca, nobilis, magnesias, celebris, pelias, temeraria, audax, ratis heroum, amonis, improba. Argo dicitur fuisse prima nauium, dicta ab eiusdem nominis artifice, de quo Valerius Flaccus. Alij dictam volunt ab Argiuis seu Græcis remigibus, aut à Græca dictione Argon, quod est velox. Facta est autem ex arboribus Dodone siluæ, quibus olim reddebantur oracula. Vnde & Poetæ comminiscuntur & fingunt nauem ipsam fuisse vocalem & loquaculam, beneficio Mineræ, quæ eius inuentrix fuisse fertur.

Argonautæ. Iasonij, amonij, argolici, argoi, semidei, graij, audaces, pelasgi. Argonautæ dicuntur heroes illi, qui in Argo naui Colchos profecti sunt ad rapiendum vellus aureum. Sunt qui dicant fuisse duos & quinquaginta numero, alij quatuor addunt. De his Ouidius lib. 6. Metamorph.

Argos. Nobile, aptum equis, achaicum, superbum, hippium. Argos fuit Achaia civitas clarissima, vbi præcipuis honoribus colebatur Iuno.

Argumentatio. Fraudulenta, contorta.

Argus. Custos virginis, aristorides, stellatus, custos, centoculus, vigil, vigilans. Argum poetæ dicunt pastorem fuisse centoculum, filium Aristoris, adhuc bitum à Iunone ad seruandam Io filiam Inachi, quam Iupiter commutauerat in vacca: interfectum demum à Mercurio Iouis mādato, cuiusque oculos caudæ pavonis inditos à Iunone.

Ari.

EPITHET. EPITOME. 47

Ariadna. Minois, gnosia, mincia, cressa, lucida, gnosias, gnosia. Ariadna fuit filia Minois regis Cretæ, cuius beneficio Theseus euasit labyrinthum, qui tamen immemor beneficii & periturus, eam abductam postea reliquit, ut Iason Medeam. Vnde Ariadna ipsa in eiusdē Thesei perfidiam sic inuehitur, Siccine me patriis abductam perfide ab oris, Perfide deserto liquisti in littore Theseu? Hanc postea Bacchus in uxore duxit, eiusque coronam nouem stellis ornatam, quam acceperat à Venere, astris intulit.

Aricia. Nemoralis. Lucan. lib. 6. Virbs est iuxta Albam in Italia, teste Seruio, quam Ptolemæus scripsit latinorum mediterraneam.

Aries. Corniger, petulcus, pugnax, rux, tortus, celer, laniger, persultans, præceps, bellator, nepheleus, villosus, petulans, laniculis.

Aries machina. Ferreus, durus, præceps, fortis, turrisfragus.

Arion. Methymnæus, vocalis, apollineus, doctus, dulcis, citharædus. Arion Methymnæus fuit citharædus, & poëta lyricus, qui dum Lesbum patriam peteret, videretq; insidias, & coniurationem parari sibi à socijs, quibuscum nauigabat, propter opes, quas ferebat secum, rapta cithara modulans in mare se coniecit. Cuius cantu ille delphin, dorso exceptum portauit ad litus, & exemit à periculo. Ouidius lib. 3. de Arte.

Arioneus. Adraстеus, vocalis. Adrasteus, quoniam fuit equus, quem Neptunus dedit Adrasto. Statius libro primo Sil.

Arista. Mollis, pinguis, grauida, æstiuæ, tenera, cana, tenuis, flaua, odorata, gracilis, frugalis, secunda, lata, frugifera, opina, cerealis, rigida, iciuina, flauens, cinyphua.

Aristaui.

Aristæus. Cultor nemorum, arcadius, proeas, Aristæus filius fuit Apollinis & Cyrenes filia: Penei, qui primus vsum mellis, & lactis coagulum inuenisse fertur.

Aristippus. Græcus, socraticus, lacedæmonius. Aristippus Cyrenensis fuit philosophus, auditor Socratis, qui instar Epicuri, summum bonum posuit in voluptate. Relicta patria profecturus in Græciam ad philosophandum, seruis imperauit, vt aurum, & argentum proijcerent, quòd fortè suspicaretur diuitias impedimento esse bonis disciplinis. Primus omnium Socraticorum mercede philosophatus est. Meruit nomen regij canis, quòd adularetur Dionysio, & sequeretur quaquà versum ire veller, faginandi ventris causa. Vnde Horatius: Si pranderet olus patienter, regibus vti Nollet Aristippus.

Aristophanes. Salsus, prægrandis. Aristophanes comicus fuit poëta, inuentor tetrametri & octometri, in carpendis hominum vitijs liberissimus & mordacissimus. Docuit fabulas 54. Socratis fuit æmulus. Tres habuit filios iidem comicos.

Aristoteles. Peripateticus, staginites, diuinus, doctus, stagiræus, anagnostes. Aristoteles philosophorum præcipuus, filius fuit Nicomachi medici, Platonis auditor, Stagiritanus patria, sectæ Peripateticæ princeps, qui libros supra trecentos reliquit.

Arma. Discordia, vulcania, furialia, tristia, crepitantia, valida, getica, potentia, rabida, iniqua, mœsta, auida, sonantia, aspera, inuisa, ferrea, prænitida, lemnia, fulgida, micantia, minabunda, fulgentia, radiantia, inimica,

inica, luctuosa, fera, pugnacia, infesta, calentia, trepidantia, infelicia, egregia, lucida, aurata, horrida, calata, aerea, trepida, hostica, horrifona, athena, pugnatoria, impia, graua, noctura, virilia, scelerata, violenta, cruenta, niuea, letalia, hostilia, insana, rutilantia, grassantia, mauortia, refulgentia, sanguinolenta, crudelia, spumosa, atrocia, victricia, saeva, picta, funesta, horrida, feralia, rebellia, dura, rapida, improba, pestifera, nitentia, nocentia, fatalia, vesana, truculenta, vlticia, praefulgentia, bellica, rigida, castrensis.

Armenia. Montuosa, horrenda.

Armenij. Odorati, quoniam abundant herbis & alijs plantis odoriferis.

Armenium. Bucerum, validum, montanum, toruum, spumans, lanigerum, discolor.

Armi. Validi, rigidi, hirti.

Arnus. Praeceptus, etruscus, tuscus, nobilis, vi-treus, frigidus, gelidus, lucidus, fluens, rapidus, resonans. Arnus fluuius est Tusciae, defluens in mare Tyrrhenum.

Artemisia. Inelyta. Mantuanus : Sic facta vi-rago inelyta Mausoli coninx.

Artes. Ingenuae, doctiferae, praeclarae, questuo-sae, egregiae, operosae, doctae, omnificae, solertes, inuentrices operum, decorae.

Artifex. Doctus, clarus, peritus, manualis.

Arus. Moribundi, cinnamei, pulcri, caduci, fragiles, robusti, rosei, iunicei, validi.

Aruspex. Etruscus, tuscus, venturi certus, ar-menius, comagenus.

Aruspicium. Persicum, quia Perse claruerunt haruspicina disciplina. Catullus : Et disceat Per-sicum haruspicium.

Arundo. Tenera, fluminalis, vmbrosa, exilis, cera-

ta, palustris, crinalis, glauca, gracilis, tremula.

Arundo, *proiaculo*. Spicata, letalis, volans, gortynis, tremula, pennata, volucris, fluidens, cydonea, maurusia, penetrabilis, acuta, cydoniaca, scythica, dictæa, levis, hamata, celeris, parthica.

Ariuna. Pinguis, succulenta.

Arum. Dulce, pingue, dumosum, humile, frugiferum, patulum, pruinofum, latum, fecundum, limosum, glareosum, riguum, oliuiferum, pomiferum, apertum, vastum, odoriferum, fertile, vber, madidum, cereale, flauens, geniale, caritheim, spatiosum, pictum, campestre, floridum, rurale, florem, herbiferum, florigenum, spirans, florens, amœnum, virens, ferax, aquosum, scopulosum, redolens, operosum, ramosum, bene colens, opulentum, puluerulentum.

Ascanius. Regius, Æneides, Dardanius, dulcis, binominis. Ascanius filius fuit Æneæ ex Creusa, dictus ab Ascanio fuuio Phrygiæ. Hic Troia diruta profugus cum patre venit in Italiam ubi Albam condidit. Alio nomine vocatur Iulus & Ilus.

Ascra. Vetus, pernassis. Ascra fuit vicus Bœoticiæ in dextra Heliconis parte, Hesiodi poetæ patria, qui propterea dictus est Ascræus.

Asia. Magna, potens, diues.

Asinus. Tardus, onerarius, dossuarius, vilis, plaustrarius, molarius, piger, pandus, vulgaris, arcadicus, ignauus, lentè gradiens, auritus, iners, rudens, segnis, horripilis, turpis, clitellarius, mænalius, lentipes, quadrupes, insulsus.

Asparagus. Montanus, incultus. Asparagus dici potest virgultum, seu herba in virgulta & caulem crescens, ab asperitate. Alio nomine vo-

cat

catur Corrua. Frequens est in Germania, & Ra-
uenna; auctore Plinio. Suetonius ait Cæsarem
Angustum ad exprimendam rei alicuius celerita-
tem consueſſe dicere. Celerius quàm asparagi
coquantur.

Aspectus. Venustus, pulcher.

Asperitas. Agrestis, denticulata.

Aspis. Pharia, sicca, somnifera, letifera, somni-
culosa, somnifica, tumescens, formidabilis. Aspis
serpens est, ad cuius morsum nullum planè est
remedium, præterquam si confestim partes con-
tactæ amputentur.

Astra. Cælestia, ignea, titanea, aurea, radiantia
nitentia, lucida, ardentia, rosida, præſaga, lucen-
tia, nitida, nimboſa, pura, rutila, flagrantia, flami-
migeræ, insignia, conspicua, candentia, pulchra,
micantia, refuga, rorantia, fixiuaga, flammife-
rentia, splendida, errantia, lucifera, radiosa, empy-
rea, clara, sublimia, flammiuola, fatalia, æthereæ,
cæliuaga, tremula, excellētia, decora, noctiuaga.

Astus. Captiosus, solers, fallax, cæcus, pau-
dus, acer, callidus, artificiosus, prudens, timidus,
uaser, lycaonius, versutus.

Astutia. Attica, Crinitus: In quo facilè Atti-
cani astutiam, atque artem cognoscas.

Astum. Infame, tutum. Romulus condita
Roma ad augendam populi frequentiam con-
didit locum, ad quem confugientes saluos esse
voluit, & immunes à supplicio, quicquid sceleris
commisissent.

Atalanta Arcadica. Nonacria, man-
lia, fugax, calydoniaca, meleagria, abanti-
as, iasis. Hæc Atalanta fuit Arcadica vir-
go & venatrix, Iasij filia, ut alij malunt Aban-
tis regis Archiuorum, quæ conseruandæ virgini-
tatis

tatis studio, Dianæ se dedit comitem, sub qua meruit in siluis, adeò vt vastissimum aprum interfecerit in Arcadia, vnà cum Meleagro filio regis Oenei, cui postea nupsit, & ex eo suscepit Parthenopeum.

Atalanta. Schœneia, schœnis, schœneis, pernix. Hæc posterior filia fuit Schœnei regis in Scyro insula, quæ cum præstaret pedum agilitate, cursu certabat in procos, ea lege, vt ei nubere, à quo vinceretur. Puellæ forma captus Hippomenes adolescens, venit in certamen, acceptis à Venere tribus malis aureis; quæ currens sensim proiecit in terram, vt his colligendis occupata virgo, tardiùs attingeret metam, & vinceretur, vt victa est. Itaque pacta conditione eidem nupsit. Ambo tandem mutati sunt in leones, quod in templo Cybeles neglecta religione coiuiissent. Ouid. 10. Meta.

Atax. Mitis, Lucan. l. b. 1. fluius est ortum habens in montibus Pyrenæis, & defluens in mare Tyrhenum.

Atina. Prisca, potens. Vrbs fuit iuxta Pontinas Paludes Campaniæ, teste Seruio, quam Prolemæus dixit fuisse Latinorum mediterraneam. Alia eodem nomine fuit vrbs in mediterranea.

Auella. Malifera: quoniam vrbs est Campaniæ, abundans optimis nucibus, quæ dicuntur Auellaniæ. Virg. Et qui maliferæ despectant mœnia Auellæ.

Athamas. Toruus, infelix. Fuit Athamas rex Thebarum, qui furore correptus, Learchum filium occidit pro leone. Quod videns eiusdem vxor Ino, au fugit cum Melicerta altero filio, & in mare se coniecit. De Athamantis parricidio Ouid. lib. 4. Metamorph.

Athe-

Athena. Cecropia, erechthæa, attica, clara, bonæ, palladia, pandionia, docta, fertiles, sublimes, actæa, illustres, veteres, graia, celebres, aliloquæ, antiquæ, florentes, mopsopia. Athenæ ciuitas fuit totius Græciæ clarissima, inter Achaiam & macedoniam, à Cecrope rege condita, cui Minerua nomen imposuit, quam Græci Athenam vocant. Fuit autem hæc vrbs omnium bonarum artium inuentrix, philosophorum & oratorum mater, & poetarum alumna. Inde orta sunt infinita propè commoda ad vsum vitæ humanæ. Nam primi omnium Athenienses, lanificij, olei, vini, agriculturæ vsum docuere.

Athenienses. Cranai, terrigophori,

Athēsis. Amœnus, velox, cæcylus, limpidus, vitreus, cruentus, fremens. Athēsis fluuius est Italiae, celeriter fluens, & cadens in Adriaticum mare.

Athleta. Leuis, acrochirista, piætes, gymnicus discobulus, halticus, stadiodromus, pentathlus, pancratiastes, xysticus, cæromaticus.

Athos. Vastus, æmonius, præruptus, salebrosus, glacialis, velificatus, magnus. Athos mons est altissimus inter Macedoniam & thraciam, quem Xerxes abscidisse fertur, & velis fecisse peruium. Vnde à Iuuen. dicitur velificatus.

Atlantides. Eoæ, vagantes, dioneæ. sunt Atlantides filia Atlantidis ex Pleione, quæ à nomine matris aliter vocantur Pleiades. A Latinis dicuntur Vergiliae, quoniam oriuntur tempore Veris. Has autem Iupiter in astra retulit, quum Orion vim illis vellet inferre, &c.

Atlas. Durus, cælifer, validus, gelidus, asper, ferreus, maurusius, pœnus, longæus, pinifer, marmaticus, libycus, pretiosus, olympifer, cas-

pūs, nubifer, stellifer, nemorosus, sublimis, magnus, maurus, barbarus, arduus, pruinosus, occiduis, altrifer. Atlas mons est Mauritaniae, tantae altitudinis, ut cacumen eius prospici nequeat. Propterea poëtae fabulati sunt esse gigantem, qui sustineat cælum humeris.

Atomi. Subtiles, volitantes.

Atreus. Tantalides, crudus, pelopeius, furens, dirus, ferus. Atreus & Thyestes filij fuerunt Pelopis in se inuicem adeò sãni, ut Thyestes cum Europa fratris vxore concubuerit: & incestum hunc agrefereus Atreus, liberos proprios ei comedendos apposuerit. Cuius facinoris horrore sol retrocessisse fertur, reuocato ad aurorã curru.

Atridæ. Tumidi, gemini. Atridæ dicuntur Agamemnon & Menelaus Atrei filij, qui Græcorum principes fuerunt in expeditione Troiana.

Atria. Aerata, alta, ampla, pulcra, spatiosa, lata.

Atropos. Ferrea, dura, funesta. Atropos Demogorgonis filia, vel Erebi & Noctis, vna est Parcarum, quas poëtae dicunt metiri vitam hominum fusis & staminibus, quæ ex sua colo nent & deducunt.

Atys. Cybeleius, berecyntius, phryx, phrygius, semiuir, tener, celænus. Fuit Atys puer Phrygius, elegans forma, adamatus à Cybele, qui propter viciatam Sangaridem nympham furore correptus, putans domos ruere, tectum omne diffugit, & per summa Dindymi montis Phrygiæ discurrens, arrepto cultro seipsum excastrauit.

Auaritia. Acris, profunda, cupida, cruenta, hians, furens, sollicita, tristis, rabida, turpis, sceda, vilis, inexplata, scabra.

Auarus. Cunctans, vigil, mendicus, pauper.

Auceps. Callidus, versutus, pellax.

Aucus.

Aucupium. Plumosum. Propert. lib. 4.

Audacia. Præfens, valida, præceps, pugnax, fera, insolens, incanta, ferox, petulans, perdita, cæca.

Auena. Tenuis, sterilis, vana, gracilis, levis, teres, docilis, hyblæa, iners, arguta, vda, resonans, altisona, septiforis, phœbea, bibula, perlucens.

Auernus. Olens, tristis, tartareus, niger, immittis, lugens, filens, pallens, piger, vacuus, pestifer, inexpectus, rigidus, inuisus, stygius, vastus, teter, profundus, horribilis, squalens, dirus, cæcus, styger, ardens, rapidus, obscurus, lustralis, vmbrosus, achéronteus, putris, infernus. Auernus lacus est Campaniæ propè Baias vbi introitus ad inferos fuisse dicitur; ab a particula priuatiua, & ornos auis, quasi sine auibus: quoniam aues propter grauem halitum superuolantes intereunt. Vnde Virg. lib. 6. Æneid.

Aufidus. Violens, sonans, tauriformis. Aufidus fluuius est Apuliciæ.

Augur. Peritus, prouidus, fatidicus, phœbeius.

Augurium. Fatidicum, fatale, cæcum.

Augustus. Belliger, pater patriæ.

Aui. Longæui, graues, veteres, prisce, exangues, antiqui, austeri, vetusti, squalentes.

Auia. Latebrosa, si ondosa, aspera, secreta, fruticosa.

Auis. Canora, garrula, arguta, vaga, pennipotens, pauida, loquax, deuia, aëria, nubiuaga, aligera, querula, rapida, altilis, mitis, canticulans, rapax, præpes, pennigera, cristata, indigena, ariuaga, versicolor, vagans, vocalis.

Alua. Vacua, nitida, sublimis, venerabilis, magnifica, clara, prædiues, paludata.

Aulea. Superba, suspensa, attalica, Babylonica, variata, pendentia, picta, larrana, purpurea, barbara, pendula. *Aulæ* dicuntur tapetes, quibus ornantur aulæ, reperti primum ab Attalo Asiæ rege. Aliter vocantur Peripetasmata & Peristromata.

Aulis. Piscosa, cuboica, hecatæcia, cadmea. Aulisciuitas est & portus Bœotia, in quo Græci omnes sub Agamemnone coniurarunt de excidio Troiæ.

Aulon. Fertilis. Horat. lib. 2. carmin. Est autem mons Calabria, optimi vini feracissimus.

Aura. Tepens, volucris, diffusa, ætherea, spirans, fluens, liquida, aprica, petulans, gelida, frigida, æria, tenera, levis, rapida, vaga, salubris, tumens, cita, facilis, mobilis, stridens, glacians, dulcis, horrifona, crepitans, stridula, vitrea, humida, nubifera, iucunda, arguta, fluitans, frigans, caduca, circumflua, borealis, lubrica, spirabilis, sublimis, secunda, furiosa, zephyrea.

Aures. Flaccidæ, ruinosæ, parulæ, tenellæ, avidæ, bibulæ, curvata, vigiles, auitæ, cupidæ, sensiles, pronæ, flaccæ, cauæ.

Auricule. Molles, teneræ, bibulæ.

Auriga. Indocilis, properus.

Aurora. Pallida, rosida, pallantias, tithonia, aurea, humida, præuia, fulgida, lutea, coos, rosea, pudoricolor, purpurea, thaumantis, leucothoë, mater Memnonis, pallantis, clara, pallens, maturata, candida, lucifera, diues, alma, culta, formosa, pulcra, fulgens, rutilans, alba, flaua, rubicunda, vnigena, rubra, splendida.

Aurum. Flauum, fuluum, regale, coniscans, fulgens, monetale, obryzum, micans, nitidum, fusile, clarum, solidum, extiale, fatale, lydium, nobile,

and to be

nobile, diues, gemmatum, purum, fulgurans, cæcum, radians, nitens, pretiosum, illustre, dalmaticum, tersum, rutilans, speciosum, blandum, canalicium, inuidiosum, callaicum.

Aufonia. Diues, armipotens, superba.

Aufonij. Antiqui. Virgil. lib. 11. O fortunatæ gentes, Saturnia regna, Antiqui Aufonij.

Auspex. Prouidus. Horat. lib. 3. Carm. Ego quid timebo Prouidus auspex.

Auspicium. Vanum. Propert. lib. 1. Obstupui vano credulus auspicio.

Auster. Humidus, frigidus, nubilus, pronus, furens, fallax, turbidus, calaber, rapidus, plumbeus, validus, pollens fulmine, pluuius, aquaticus, infanus, imber, fortis, præfrigidus, æstuosus, æolius, stridens, fumans, inexorabilis, niger, sæuus, circumflans, vodus, humens, leuis, pluuiialis, luctificus, torridus, nimbosus, atrox, madens, violentus, calens, nebulosus, præceps, africanus, mareoticus, stridulus, noxius, procax, nabathæus, garamas, hibernus, imbricator, proteruus, imbricus, sonorus, madidus. Auster ventus est meridionalis, nebulosus & humectus, qui aliter dicitur Notus. Certum est hunc ventum exitialem esse & morbosum. Propterea sæpenumero flare solet in autumnno. D. Hieronym. Austrum appellat pincernam pluuiarum, quod conciliator sit pluuiæ.

Ausus. Fortis, rapidus, præstans, stolidus, nefandus, herculeus, audax, validus, stupidus, diomedæus, temerarius, generosus, grandis, furialis, magnanimus, proteruus.

Autololes. Fugaces. Claudia. Repetunt desertæ fugaces Autololes. Sunt autem Autololes populi Getulicæ, de quibus Lucan. lib. 4.

Ausolicus. Ingeniosus. Onid. lib. 11. Fuit Ausolicus.

tolycus Mercurij filius, qui proxima Parnaso loca furtis infestavit. Mart. lib. 8.

Autumnus. Pampineus, vinifer, pomifer, grauidus, mustulentus, sordidus, pallens, dis, frugifer, frigidus, humidus.

Axus. Versatilis, sonorus, feruidus.

Axones. Leues. Lucan. lib. 1. Populi sunt Gallicæ, accolæ Axonis fluij.

DE LITERA B.

B *Abylon*. Superba, perfecta, alta, rebellis, potens, truculenta, semiramia, eximia, meretrix, purpurata, medamnis, portentosa, magnifica, antiqua. Babylonem triplicem fuisse reperio, vnam Assyriam, aliam Libycam, tertiam Ægyptiam, quæ Nili Babylon vocata est. Constat etiam Babylonem urbem fuisse Mesopotamiæ metropolim, tantæ celebritatis, ut reliqua pars Mesopotamiæ & Assyriæ, Babylonia sit appellata. De hac urbe vide Herodotum, Berosum & Plinium.

Bacca. Siluestris, sanguinea, sicyonia, palladia, bicolor, amara, turgens, virens, hederacea, arboresca, pinguis, idumæa.

Bacca, gemma. Conchea, fulgens, gangetis, nitida, neteia.

Baccar. Frondens, viridis. Baccar est herba radicis odoratæ, quæ à quibusdam nardum rusticum appellatur. Odor ei cinnamomo proximus. Ea auxiliatur contra serpentes & capitis dolores, feruoresque: valet item contra fascinationes.

Bacche. Thebanæ, cadmeæ, mimalloniæ, sæuæ, adoniæ, ogygiæ. Bacchæ, baccharum dicuntur Bacchi sacerdotes & sacrificæ, quæ eiusdem sacrificia noctu celebrabant in Cytherone monte Boeotia.

Bœotiz. Alio nomine vocantur Mænades, Eleides, Mimallonides, Aedonides, Euhyades, Bassarides, Thyades.

Bacchus. Liber, mitis, lenaxus, odoratus, mæonius, nocturnus, nyctæus, dulcis, dator latitiæ, nobilis, bromus, mysius, nysæus, euchius, echionius, thyrsiger, semeleius, thyoneus, bassareus, puer Semeles, euchyus, iocosus, inuerecundus, euan, armiger, bis genitus, generosus, semeleia proles, racemifer, corymbifer, candidus, bicorniger, tener, fulmineus, ogygius, marcidus, infans, intonsus, facer, æmonius, alumnus Dirces, rotator, audax, semeleius, validus, osiris, viridis, dionysius, viticomus, benignus, sæuus, nitidus, mollis, hederiger, iuuenis, martius imberbis, roseus, ignigena, ismarius, cadmeius, blandus, pretiosus, rubicundus, calens, pampineus, briseus, lesbous, eleus, vitifer, vitifator, diræus, viuifer, racemipotens, corniger, taucominatus, belliger, spumans, lyæus, ebrius, lætificus, brumus, agenoreus, effeminatus, peruius, sehadus, taurophagus, philæus, semiuit, milichius, æonius, morychus. Bacchus filius fuit Iouis & Semeles, & vt fabulantur poëtæ, his genitus. Nam fulminata eius matre Iupiter infantem femori suo indidit, & vbi accessit idoneum partui tempus, more grauidæ mulieris enixus est. Ei multarum rerum inuentum tribuitur. Primus enim emere & vendere instituit. Diadema, triumphum, coctionem ex aqua & hordeo confectam, quam ceruissam vocant, theatrum item, musicam, & vini usum primus inuenit. Hinc Deus vini creditur, & nonnumquam accipitur pro vino. Indiâ bello superavit. Vniuersum terrarum orbem peruagatus est. Filios habuit Hymenæum, Thyoneum, & Thoanta.

Bacu.

Baculus, Nodosus, teres, agrestis, aceruus, acclivis.

Baia. Liquida, amœna, vaporifera, salaces, desides, felices, calentes, tepentes, æstuentes. *Baiz* ciuitas est Campaniæ, à Baijo Vlyssis filio nomen adepta. In agro Baiarum, aquæ sunt calida, & ad balneorum voluptatem, & medelam morborum commodissimæ, vt latissime patet ex Pontani duobus libris, quos inscripsit Baias.

Balista. Torta, Phocais, ferrea. Sulpitius ait Balistam bellicum fuisse tormentum ex ferro, aut saxo, aut ossæ, quo magni lapides mittebantur. Formabantur olim ea magnitudine, vt lapides Cxx. pondo eiacularentur. Balista maior laxa contorquet. Hæc à Phœnicibus reperta est Minor hastam iacit & parua spicula. De maiore Ouid. lib. 1. Trist.

Balena. Britannica. Est balena piscis omnium maximus, partum lacte nutriens, non spirans branchiis, sed fistula quadam In fronte gerit ora: fertur summa aqua; hebetatur sensibus ob corporis molem; propterea duce indiget, qui prælongus & albus, & capite procero, angusta cauda præit, &c.

Balneum. Tenebrosus, dulce, mulcens, sudans, venustulum.

Balsamum. Sudans, geniale, fragrans, luxuriosum, mite, odorum, redolens, spirans, sacrum. Balsamum arbuscula est aromatica, cuius lignum Xylobalsamum, succus Opobalsamum dicitur. Fructu simili terebintho. Hæc arbor sustinet se sine adminiculis. Trima iam fructifera est, proceritatem habet duorum cubitorum. Vnguentum balsamum viris conuenire scribit Martialis, quum Assyria vngueta magis deceat mulieres.

Bal-

EPITHET. EPITOME. 61

Balsam. Sutilis, pictilis, cæruleus, asper, pendulus, auratus, signifier, discolor.

Barathrum. Immane, imum, ferale, stygium, abruptum, infernum, itremeabile, nigrum, præceps, tetrum, squalens, opacum, caligans, triste, horrendum, latum, voraginosum, tartareum, cæcum.

Barba. Prolixa, impexa, mæsta, aspera, hirsuta, propexa, hispida, fruticans, hirta, fœda, horrida, comans, rigida, mollis.

Barbaria. Inhumana, ferina, dissona, firens, horrida, cruda, fera, atrox, scelerata, aspera, immanis.

Barbitos. Lesbœa, facilis, multiformis, querula, venusina, multichordis, canora, niuea, mollis, æolia, aurea, aonina, dulcis, sonora, arguta, lesbiz. Barbitos instrumentum est musicum, plectro vel calamo pulsari solitum. Eo utebantur veteres in canendis versibus lyricis. Barbiton, & barbitus dicimus.

Barrhus. Marmaricus, vastus, libycus, niger.

Basium. Blandum, luctans, lascivium, aureolum, mordens, dulce, latum, mite, noxiuum, poscinummiu, pressum.

Bassarides. Enthææ, tremulæ, vagæ, Enthææ, id est, diuinæ, & Deo plenæ.

Bataui. Truces, auricomi, feroces, indomiti. Bataui populi sunt Germaniæ in insula Rheni, rudes, & incultis moribus, ut innuit illud Martialis dictum: Aurem qui modo non habet Batauâ.

Belge. Armiferi, audaces, pugnaces, crudi.

Belides. Danæi puellæ, impiæ, scelestæ, danai-des, miseræ, iniquæ, cruenta. Danans Beli filius, filias habuit. 50. quæ toridem Aegisthi filijs nupserunt: factæque simul coniuratione, omnes

nes maritos nocte vna interfecerunt, præter Hypermnestram, quæ Lynceo viro pepercit. Propter quod flagitium, perforatis vris aquas apud inferos æternum hauriunt. De his Ovidius lib.4. Metamorph.

Bellaria Mellita, Adorea, attica, epæcla Bellaria dicuntur cibi secundæ mensæ, qui apponuntur ad irritandam gulam. Vocantur à Græcis Tragemata, & Pemmata, auctore Gell. lib.13. Noct. Attic.

Bellator. Fortis, eximius.

Bellona. Furens, tartarea, hastata, atra, mauortia, vindex, implacabilis, impia, ardens, tristis, ferrox, inferna, atrox, fera, sæua, truculenta, cristata, fremens, turbida, aspera, horrenda, sanguinea, sordida. Bellonam poëta deam belli faciunt, sororem & aurigam Martis, vulneribus & multa strage gaudentem.

Bellerophon. Castus, tetricus, isthmiacus, proles Glauci.

Bellum. Triste, funestum, horrendum, mortiferum, lacrimabile, crudele, durum, dirum, discors, exitiale, nefandum, infandum, impium, flagrans, ferale, fugax, immane, sæuum, lacrymosum, lugubre, acutum, funebre, ardens, infaustum, asperum, ferum, martium, irrequicuum, miserabile, ferreum, forte, acre, atium, feruidum, furibundum, furens, furiale, rediuium, turbatum, rapax, rapidum, perfidum, intestinum, hostile, effereum, sanguineum, fluitans, trux, luctiferum, acerbum, flebile, latrans, geticum, barbaricum, refugum, rabidum, miserum, perniciosum, violentum, nefarium, sacrilegum, inextinguibile, audum, periculosum, cruentum, ferro cinctum, bellicum, turbulentum, sceleratum, saniens, insanum, truculen-

EPITHEI. EPITOME. 63

culentum, funereum, fremebundum, letale, audax, ferox, stagnans sanguine, rigidum, armifonum, maortium, cruorisum, exangue, profanum, formidabile, atrox, letiferum, preformidabile, animosum, horrendum, graue, creperum, anceps, furiosum, luctuosum, importunum, terribile, pestiferum.

Bellua. Seua, fera, immanis, ferox, frendens.

Benacus. Vorticofus, piscosus, sonans.

Benignitas. Clemens, grata, mitis.

Beryllus. Glaucus, inæqualis. Berylli, gemmæ peculiares Indiæ, quæ poliuntur sexangula figura artificum ingenijs, quoniam hebescent, nisi color percussu angulorum excitetur. Aliter polita non haberent eundem fulgorem. Probatissimi sunt, qui viriditatem puri maris imitantur.

Bestia. Trux, dira, terribilis, fera, noxia, impura.

Beta. Candida, fatua, tenera, plebeia. Beta herba est aluum laxans, omnium hortensium leuissima, sed quæ conditur acrimonia sinapis. Diuiditur in duo genera: nigram, & candidam: ab alijs in vernam, & autumnalem. Vtilem esse ventri docet Martialis lib. 3.

Betis. Hesperius, umbrosus, iberus, placidus, tartessiacus. Betis fluuius est, qui ex agro Tarraconensi demissus, mediam Hispaniam perfuit mox mari propinquus, lacum efficit, magnum ac demum occidentalem intrat Oceanum. Ab hoc regio Batica vocata est. In ea tangebantur olim lanæ pulcro colore.

Biblis. Phœbeia, incesta, sororia, miletis. Biblis Miletis fuit filia & Cyanes, quæ cum fratrem Caumum miserè deperiret, eiusque concubitum non posset assequi, laqueo spiritum inter-

64 IOAN. RAVIS. TEXT

intercepit. Poëta fabulantur eam beneficio Nadiadum in fontem post assiduas mutata lacrymas, quum aliquandiu à fratre neglectam sese indoluisset. De qua Ouid. lib. 9. Metamorph.

Biblus. Fluminea, niliaca, pharia, palustris. Biblus dicitur iuncus seu scirpus, cuius tenuissimis fissuris olim chartæ conficiebantur.

Bidentes. Lanigeræ, mites.

Biza. Cita, rapida.

Bilis. Difficilis, splendida, amara, acris, vitrea, commota, mascula, ardescens, flaua, nigra, sicca, calida, cærulea, horrida, iniqua, atra, perurens, crocea, feruida, ferox, truculenta, rapida, ferrens, cærulea, acerba, ardens, flammata, acuta, pallida, mala, irata, iracunda, vesana.

Bipennis. Valida, sæua, thermodontiaca, fulgens, arata, dura, fera, tartarea, violenta.

Bisontes. Turpes, villosi.

Bitumen. Nigrum, pingue, tenax, lentum, semiranium, liquidum.

Blandimentum. Perniciosum, noxium.

Blanditiæ. Molles, muliebres, argutæ, floridæ, dolosæ, flagitiosæ, leues, teneræ, procaces, uxoriæ, blandæ, dulces, clysiæ, falsæ, fallaces, lenes cupidinæ, mellitæ, sireniæ, virosæ.

Blatta. Lucifuga, sordida, trux, infesta, informis, pallida. Blatta vermiculus est libros & vestes erodens. Capitur etiam pro vermiculo bombyce, cuius textu vestes sericæ conficiuntur. Item pro purpura.

Boatus. Horrificus, territremus.

Bohemi. Sæui, acres, albicolæ. Bohemi populi sunt Germaniæ, prope Albim fluium habitantes, à quo dicuntur Albicolæ.

Bombus. Grauis, mimalloneus, raucifonus, terrens,

bol it

bol ius validus sit nunc

caput alybus

quoniam

EPITHET. EPITOME.

rens, dissultans, horrifonus, somnifer, terrificus, resonans, inornatus, horrificus, tumidus, raucus.

Bombyx. Orontea, arabia, assyria. Bombyx dici potest subtilissima tela, quam eiusdem nominis conficiunt vermes in India araneorum more. Hinc vestes bombycinae.

Bona Dea. Feminea : quoniam ab eius sacris viri arcebantur. Propert. lib. 4.

Bonum. Volucres, fluidum, blandum, fragile, fugax, diues, opulens.

Bonitas. Tranquilla. Architreus : Indulget veniam bonitas tranquilla.

Bonomia Italix. Potens, felsinea.

Bootes. Piger, tardus, hyperboreus, arctous, nigrans, gelidus, ferus, rigidus, lycaonius, glacialis, ferus.

Boreas. Trux, thrax, frigidus, arctous, alpinus, thracicus, gelidus, ferus, nubifugus, sudificus, horrifus, præceps, threicius, othrysius, æmonius, rapidus, asper, scythicus, niger, hibernus, acer, grauis, cæruleus, rigens, arctous, rigidus, sarmaticus, infans, nivalis, siccus, algens, penetrabilis, ferus, immanis, sauiens, stridulus, furens, volucer, violentus, immitis, ferox, sythionius, minax, ater, efferus, procellosus, crudelis, niuosus, insultans, turbidus, stridens, caspius, nimbosus, frigens, sonorus, horrifonus, arcticus, brumans, perfians, serenificus, atrox, scoparius, acerbus. Boreas ventus est spirans inter septentrionem & exortum solstitialem : Latine vocatur Aquilo. Flatus est violenti & sonori. Natura sua nubes dissipat, & aquas gelu constringit. Poëtae cum Astræi filium faciunt, patremque Zethi & Calais.

Bos. Validus, arator, rusticus, innox, opimus, arripes, ferus, tardus, toruus, comiger, agrestis,

cornupeta, durus, bucerius, amosus, tumidus, hirsutus, agricola, trux.

Bosporus. Iners, thrax, refluus, threicius, cim-
merius, thracius. Bosporus est angustus maris
meatus iuxta Byzantium, per quem pontus in
Propontidem fuit, dictus a transitu Iouis in bo-
nem deformati. Hic dicitur Thracus. Alter est
in introitu Mæotidis, per quem Mæotis palus in
Pontum defluit. Hic appellatur Cimmerius, à
Cimmerijs populis septentrionalibus, qui eam
partem incolunt.

Brachium. Candidum, lacteum, candens, lene,
forte, fulgens.

Brennus. Sacrilegus, magnanimus. Fuit Bren-
nus Gallorum Senonum dux potentissimus, qui
cum trecentis armatorum milibus in Italiam ir-
rumpens, Romam cepit, & Romanam superbi-
am retudit. Ad extremum tamen Apollinis Del-
phici templum ingressus prædæ causa, ira numi-
nis se interfecit.

Breuitas. Laconia, celer.

Briareus. Centumgeminus, immensus, sævus,
centimanus, vastus. Briareus filius fuit terræ, gi-
gantum maximus, cui poëta centum brachia fu-
isse dicunt.

Briseis. Troia, serua, formosa, lyneffis. Bri-
seis fuit puella ab Achille rapta ex Lyneffo re-
gia Minetis, & supra modum adamata.

Britanni. Flavi, caledonii, feri, occidui, æquo-
rei, virides, extremi, sepositi, carulei, picti, semoti,
horribles, gelidi, audaces, neptunicolæ, contenti
modica nocte, duri, extremi, auriferi, arctoi, for-
tes, remoti, infesti, pugnaces.

Britannia. Sæua, dira, ignara luporum, gene-
rosa, diues, flava, diducta, picta.

Brixia.

EPITHET. EPITOME. 67

Brixia. Diues, animosa. Est vrbs Gallie Cisalpinæ à Germanis in Italiam transeuntibus condita.

Bruma. Intractabilis, frigida, ripæa, iners, gelida, cana, pallida, nimbofa, hiberna, impotens, madens, stridens, albens, rigida, sæua, horrida, glacialis, algida, iniqua, candida, decembris, intolerabilis, frondiflua, rigens, alba. Bruma à breuitate dierum dicitur, significatque non tam frigus, quàm ipsam temporis breuitatem. Fit autem in Capricorni. Propterea antiqui portas Solis vocarunt Cancrum & Capricornum, quòd in Cancro fiat solstitium, in Capricorno bruma, seu breuissimus dies.

Bubo. Sinister, trepidus, sceleratus, profanus, funereus, stygius, raucus, damna canens, infestus, dirus, luctifer, inæstus, nocticanus, ater, feralis. Bubo auis est feralis debilis ad volatum, in cauernis, locisque desertis commorans. Noctu volitat solus. Deserta incolit, desolatæque & inaccessa loca. Non habet cantum vocalem, sed gemitum. Propterea visus in vrbibus, suspicionem affert & portentum futuri mali.

Bubulcus. Ignauus, durus, vigil, tardus.

Bucca. Tumida, tumefacta, turgens, tumens, rubens.

Buccina. Rauca, inflata, caua, hostilis, strepens, canora, tartarea, sonax, scabra, tumalis.

Bulbus. Candidus, salax, megaricus, megaris. Bulbus herba est pruitum & Venerem excipiens: caulem & folium habet lilio simillima: à Romanis dicitur allium agreste. Alij allium maritimum vocant.

Bulba. Cærulea, vitrea, turgida, caduca.

Bustum. Horrificum, cauum, inhonoratum, miserabile.

rabile, laxum, illætabile, tenebrosum, gelidum, odoriferum, triste.

Busiris. Illaudatus, tristis, mareoticus, cruentus, ferus, durus, niliacus. Busiris rex fuit Ægypti crudelissimus, qui quos hospitio susceperat, solebat interficere. Ad extremum tamen interfectus est ab Hercule, cui eandem parabat insidias.

Butyrum. Acidum, lascium, retractum, molle.

Buxus. Fragilis, crispata, constrepens, cristata, tibicina, caua, pallens, flaua, frondens, consilis, multiflora, ismenia, berecynthia. Buxus arbor est consilis, & semper virens, viscum producens & semen, quod Carthegon dicitur. Ea fiunt multifloratiles tibiz. Vnde pro musico instrumento nonnunquam accipitur. Fiunt & laudatissimi petines, & vnguentariæ pixides. Commendabilis est duritia & pallore.

Buxetum. Tonsile. Martial. lib. 3.

Byrsa. Tyria, punica, potens, sidonia, barbarica, libyca, elyseæ, torrida. Carthago dicta est Byrsa, quæ dictio Græca lingua corium significat.

Byssus. Tenuis, canens, candens, albens. Byssus genus lini subtilissimi, quo pretiosissimæ & mollissimæ fiunt vestes, quæ byssinæ appellantur.

DE LITERA C.

C *Aballus.* Piger. Horat. lib. 1. Epist. volucri.

Cachinnus. Dulcis, licentiosus, petulans, tremulus, argutus, latus, tener, molliculus, mordax, ignauus, mordens, rigidus, subsannans.

Cacumen. Umbrosus, celsum, nimbosus, procenum

EPITHET. EPITOME. 69

ærum, ærium, acutum, frondosum, viridans, ar-
dum, saxosum, nemorosum, altum, montosum,
ramosum, sublime.

Cædes. Szua, impia, dira, furialis, acris, fera,
dura, sanguinea, miseranda, acerba, feralis, effe-
ra, letifera, infaulta, cruenta, funesta, pallida, vi-
olenta, improba, infanda, rubens, atrox, insana,
misera, horrida, purpurea, horrida, cruda, tur-
pis.

Calum. Polycleteum, laboriferum, ferreum,
mentoreum, phudiacum.

Cepa. Rubens, lacrymosa, sordida, ascalonia,
tunicata, mæsta.

Cera. Pinguis, liquida, flaua, odorata, flauens,
hymettia, phœnicea, dulcis, cecropia, attica, la-
borata, tenuis, mollis, diues, mantois, saxangula,
hyblæa, multifora, tenella, liquens, dulichia, fra-
gilis, tenax.

Ceronia. Feminæum, lentum. Est autem Cero-
nia vnguentum ex oleo & terra in speciem luti,
quo palæstræ luctam ingressuri perfundeban-
tur, tum inspersi pulucre, palæstræ studiis obluc-
tabantur; eaque inspersio vocabatur Haphe.

Cæsar. Troianus, acer, cruentus, ferox, latius,
egregius, inuictus, cinædus, magnanimus, armiso-
nus, tarpeius, pædicator, superbus, hesperius.

Cæsaries. Nitida, rutila, refuga, radiosa, pendu-
la, rosida, fluitans, candida, aurea, genialis, flau-
coma, pulchra, insonsa, flauens, berenicæ.

Cæstus. Crudus, validus, percalidus, durus, gra-
uidus, ærisonus, picus. Cæstus erat claua habens
pilas plumbeas, loris bubulis appesas. Hoc olim
digladiabantur veteres, vt Virgil. lib. 5. Æneid.
de Darete & Entello docet.

Caieta. Dardanis, æneia, dardana. Fuit Cai-

etra nutrix *Æneæ*.

Calamus. Agrestis, niloticus, paluster, levis, mollis, gracilis, loquax, tenuis, argutus, dulciloquus, fragilis, sonorus.

Calathus. Vimineus, rasilis, vimine textus, capax, textilis, iners, virgatus, eburnus, columnus, femineus, pragnans. Calathus vas est vimineum, in quo mulieres suos fufos & pensa reponunt aut violas.

Calcar. Sæuum. Statius lib. II. *Æratum*.

Calchas. Augur, Thestorides, vates, proindus, verus. Calchas fuit augur, Thestoris filius, qui tempore belli Troiani Græcis oracula reddidit.

Calcei. Sicyonij. Cicero lib. I. de orat. Sicyon urbs fuit in Achaia non procul Corintho, in qua molles calcei & muliebres fieri solebant. Vnde & Aluta vocatur Sicyonia.

Caligo. Picea, obscura, cæca, atra, crassa, terribilis, nubila, vaporosa, illuna, nubilosa, pœnalis, spissa, opaca, fumida, nigrans, obstrusa, furua, fumosa, tenebrosa, gelida, nigra, tetra, turpis, somnifera, stygia, præfurua.

Calix. Perspicuus, fecundus, auratus, gemmatus, amplus, surrentinus, cauus, ventrosus. Calix licet frequentissimè, & ferè semper capiatur pro vase in quo legumina coquuntur.

Calliditas. Fraudulenta, proterua, versuta.

Callimachus. Clarus, battiades. Callimachus poëta fuit Cyrenæus, Batti filius, discipulus Hermocratis, qui vixit apud Ptolemæum Philadelphum in honore præcipuo; fuitque bibliothecæ regię præfectus. Omne poematis genus attingit.

Calor. Æstiuus, torrens, ardens, ætnæus, vrens, ignitus, feruens, flammans, vitalis, rapidus, viuificus,

ficus feruidus.

Calpe. Herculeæ, tartessia, occidua, ibera, maurusius, hesperia, excelsa, ardua, alta. Calpa vna est ex columnis Herculis, Ahyla altera: nam montes sunt vtrique oppositi, quorum Abela coërcet claustra Africa, Calpe Europæ. Propterea columnæ Herculis vocantur. Has enim ipse ibidem fixisse dicitur, quum boues Geiyonis vestigare, perinde ac vltima ibidem esset orbis meta, neque vltius quicquam superesset, quod vel adiri posset, aut habitari.

Calidon Meleagrea, monstifera, impia, pulchra, ætola. Calydon ciuitas est Ætolie, regia Oenæi patris Meleagri prope quam Meleager ipse valissimum aprum cum Atalanta interfecit.

Calypso. Æquorea, atlantis, famosa, atlantias. Calypso Oceani & Tethyos filia regnavit in Ogygia insula, vbi & naufragum Vlysssem excepit hospitio.

Callisto. Nonacrina, lycaonia, lycaonis, parthasia, tegetæ. Callisto filia fuit Lycaonis regis Arcadiæ, quam Iuno mutauit in visam, quod eius amore captum Iouem agnosceret. Iratus demum Iupiter eandem in astra ætulit prope borealem polum.

Camelus. Hirtus, deformis.

Camera Pendens, repanda, eburna.

Camilla. Priuerna, fortis, volscæ, bellatrix. Camilla fuit regina Volscorum, quam Metabus pater in medijs siluarum latebris ferino paut lacte. Virgil. lib. 7. in fine eius virtutem describit.

Canillus. Fortis, ferus, fatalis Gallis, assertor, magnus. Fuius Canillus magnâ gloriam virtute bellica sibi comparauit. Faliscos obsedit. Veios

decennali obsidione domuit. Gallos Senones Roma pepulit, eisque vexilla Romanorum extorsit. Vnde assertor, id est, patriæ libertatis vindex dicitur à Martiale.

Caminus. Fumifer, aridus, calidus, arcuatilis, furens, terrificus, horrifonus, flammifer, rutilus, ignitus, metallificus, ardens, flagrans, igniuomus, lambens.

Camena. Dulces, diuæ, aoniæ, castaliæ, cecropiæ, vocales, atticæ, multiloquæ, sacræ, pieriæ diuinæ, doctæ, ingenuæ, ætæræ, æternæ, lepidæ italicæ, mæoniæ, argutæ.

Campania. Diues, prouida.

Campus. Fertilis, pinguis, viridis, patens, gramineus, iacens, apertus, frondens, planus, latus, frumentarius, herbidus, vber, vliginosus, lætus, apricus, herbosus, virens, felix, lapideus, paluster, humidus, patulus, arenosus, vdius, vestitus gramine, florens, paludosus, amœnus, puluerceus aquosus, frugifer, vitifer, persflus, opimus, halans, amplius, floriger, dulcis, præpinguis, spatiofus, vernans, ferax, rigidus, luteus.

Canalis. Plumbeus, angustus, flexuosus, rigus, patulus, cauus, occultus, multifidus, ilignus, irriguus.

Cancer. Ribens, calens, lernæus, torrens, calidus, ardens, adustus, pluuiialis, curnans brachia, litoreus, ostipes, flumiatilis, æstifer, rapidus, scopulosus, cæruleus, feruens, æstius, testudineus, tardigradus, ferus, æquoreus, humens, rubicundus, obscenus, multipes, feruidus, inflammans. Cancer genus est piscis, & signum cæleste, quod Sol percurrit mense Iunio, quum iam vehemētissimus est calor.

Cancer morbus. Immedicabile malum. Ouidi-

as 2. Metamorphoseos. Morbus est nascens in omnibus ferè corporis partibus, sed maximè in māmīs mulierū, quæ naturali menstruo non purgantur. Aliter dicitur Carcinoma seu Carcinus.

Candor. Nivalis, albus, purus, niueus, conspicuus, argenteus, lacteus, igneus, ingenuus.

Cani. Sordentes, morosi, turpes, niuei, albi, gelidi, honorati.

Caniculus. Morosa, sordida, sancta, lucida, prisca, rara, alba, candens, turpis, veneranda, niuea, arida, inculta, frigida, squalens.

Canicula. Aestifera, sitiens, flagrans, icaria, sicca, aestiua, ignicomans, malesana, feruida, sitibunda, ignea, morbosa, calorifica, erigoneia, insana, damnosa. Canicula signum est caeleste, in cuius exortu Solis vapores incenduntur. feruent maria, fluctuant in cellis vina, mouentur stagna, & canes toto eo spacio maximè in rabiem aguntur.

Canis. Obscenus, amyclaus, molossus, rapidus, lacon, epyroticus, pulicatus, vigil, acer, venaticus, rabiosus, leuissomnus, sauiens, immanis, formidabilis, horrendus, ædituus, villaticus, ferus, infestus, pastoricius, dianius, damnosus, citus, celer, mxnalius, sagax, letifer, audus, vocalis, armillatus, lymphaticus, audax, tristificus, horrifonus, vocifer, atrox, properus, odorifiquus, fidus, auritus, mordax, amarus, fidelis, hirsutus, molossius, odor, pernix, rauens, incommodesticus, immitis, vmber, rapidus, salaminus.

Canistrum. Patulum, latum, vimineum, purum, grauidum.

Canna. palustris, viridis, crassa, arguta, tenuis, leuis, paludigena, stridula, tremula, longa.

Canna. Celebres, graues, cruentæ, ferales, insignes, spumantes. Canna vicus fuit in Apulia.

lia Romanorum clade memorabilis.

Canopus. Pellæus, pelusiacus, amyclæus, the-
rapnæus, incessus, Pharius, isiacus, s. artanus, fa-
mosus, argius, lagæus. Canopus fuit opidum
in Ægypto, sic appellatum à Canopo guberna-
tore navis Menelai, illic aspidis ictu defuncto;
inquit Sulpitius. Inde Nili ostium, quod propin-
quum est, vocatur Canopicum. Veteres dice-
bant Canobus.

Cantharus. Ligneus, spumans, faginus, dulci-
fer, turgidus.

Canus. Orpheus, tremulus, apollineus, arga-
tus, tener, melicus, doctiloquus, resonus, latus,
dulcis, ambrosius, mellifluus, sonorus, festivus,
dulcisonus, canorus, doctus, amœnus, pius, le-
pidus, blandisonus, concinnus, multisonus, sonas,
acutus, hymnisonus, dulcisonans, sirenceus, doc-
tus, mæonius, altisonus, saltidicus, harmonicus.

Caper. Vir gregis, libidinosus, bicornis, setiger,
bifrons, hirsutus, barbiger, torvus, corniger, las-
cinus, acer, olidus, scælus.

Caphareus. Vltor, importunus, durus, euboicus,
altus, procellosus, fallax, durus, scopulosus, tristis.
Caphareus mons est Euboia: altissimus Helle-
pontii Versus, importuosus & formidolosus, pro-
pter scopulorum frequentiam, & crebros vnda-
rum vortices.

Capilli. Formosi, tosci, compti, refugii, nitidi,
molles, odorati, flavi, rotantes, crocei, tenues,
purpurei, adornati, dulces, teneri, pexi, resulgen-
tes, nitili, vdi, ornati, myrthei, effusi, niuci, am-
broij, aurati, aureoli, tortuli, intonsi, redolen-
tes, cinnamei, flauicomi, puellares, berenicæ,
ventilantes, longi, conspicui.

Capistrum. Nodosum, durum, ferratum.

Capio

Capitolium. Altum, aureum, celsum, iulium, auratum, romanum.

Capra. Laschia, sima, hirta, rorans lacte, villosa, solida, barbigera, gracilis, amans saxa, hirsuta siluestris, tegearis, querula, sequax, intonsa, cyniphia, timida, cupida, dumiuaga, frondipeta, pauida, olenia, repens, petulca, tondens, virgultuaga.

Capree. Sequaces, laschia, fugaces, imbelles, celeres, siluestres.

Capricornus. Tropicus, aquosus, rigens, gelidus, hirsutus, setosus, corniger, auritus, imbrifer, horrendus, frigidus, atrox.

Capua. Sublimis, opima, diues. Capua vrbs est Campaniæ, quam condidit Capis Trojanus, auctore Virgilio, lib. 3. Georg.

Capulus. Aureus, eburneus.

Caput. Rutilum, auricomum, honestum, nitidum, ambrosium, purum, flauum, roseum.

Carbasa. Fluxa, vaga, spumantia, caua, alba.

Carbunculus. Igniuomus, flammiuomus, præfulgens, radians.

Carcer. Cæcus, sollicitus, squalidus, mæstus, piceus, tenebrosus, squalore repletus, durus, teter, hostilis, iners, latebrosus, angustus, sæuus, horridus, rigidus, ferox, solidus, profundus, ingratus, infauustus, profanus, obscurus, mærens, opacus, cauus, vmbrosus, odiosus, iniustus, robustus, squalens, horrendus, abstrusus, niger.

Cardo. Ferratus, vagus, durus, aratus, stridens, solidus.

Carduus. Agrestis, asper, segnis.

Caries. Senilis, rodens, vetermosa.

Carina. Curua, vanda, inflexa, celer, vncta, longa, turrigera, caua, trepida, picta, incurua, veluola,

liuola, audax, profuga, volucris, arata, misera, dubia, bellatrix, vaga, cita, incauta, leuis, fragilis, tempestifera, velifera.

Cacus. Semihomo, immanis, ferox, rapax, raptor, semifer, ferus, flammigena. Cacus Vulcani fuit filius, qui in Auentino monte boues & armenta suffurabatur, quæ versis vestigijs cauda trahebat in suam speluncam, ne furtum agnosceretur. Hunc Hercules dedit morti. Propertius lib. 4.

Cadaver. Informe, mæstum, tetrum, rancens, rancidum, turpe, deforme, exanimum, rogale, cinerosum, putridum, miserandum, sœdum, odiosum, funestum, vile, putre, frigans, flebile, gelidum, cruentum.

Cadmus. Agenorides, Agenore natus, sidonius, hyantius, exul, gener draconum, vetus, trux, aonius. Cadmus filius fuit Agenoris & rex Phœnicum, cui apud Tyrum & Sidonem vrbes Asiae principatus est.

Cadus. Picatus, chius, fragilis, famosus, niger, ruber, vetulus, ilignus, spumeus, rubcus, salernus, tortus.

Caryca. Rugosa. Quid vult palma sibi rugosa que caryca dixi. Species est ficus.

Carex. Acuta. Herba est durissima asparagi similis. Hinc Carectum, locus caricibus plenus.

Carchesium. Asperum. Est autem carchesium poculum procerum, & circa mediam partem compressum, ansatum mediocriter, ansis à summo ad infimum pertinentibus. Pherecydes apud Macrobiū ait Iouem Alcmenæ pretium concubitus carchesium aureum dono dedisse.

Carmen. Dulce, nobile, suauiloquens, deducum, operosum, amabile, venustum, lene, consolabile,

EPITHET. EPITOME. 77

labile, tenerum, vocale, molle, sublime, doctum, vigilatum, castalium, blandum, viuidum, iocosum, bellum, facetum, melicum, fatidicum, honorum, threicium, excultum, modulabile, aureum, canorum, blandifonum, seuerum, cultum, amicum, præclarum, nectareum, compositum, celebre, lepidum, expoliticum, lætificum, sonorum, lesbium, altifonum, libidinosum, lesbiacum, gratum, ingeniosum, mæonium, phœbeum, festiuum, mellitum, æonium, grandifonum, scenicum.

Carmentis pro incantamento. Æzum, thessalum, colchicum, circæum, thessalicum, citeinum.

Carmentis. Arcadia, docta, parthasia, tegera, mænalis, fatiloqua, veridica, euandria, fatidica. Carmentis vates fuit Arcadia, mater Euandri. Prius vocabatur Nicostrata. Verum ubi carminibus dare cœpit responsa, Carmentis vocata est.

Carnifex. Cruentus, crudelis, miser, turbulētus.

Caro. Coctibilis, rubra, mortalis, fragilis, rebellis, infirma, ægra, seditiosa, vilis, languida.

Carthago. Libyca, vrbs Agenoris, tyria, sidonia, magna, impia, ferox, perfida, acerba, tumida, byssica, æmula Romæ, antiqua, superba.

Carystos. Saxosa, vndosa, ferax, lapidosa, argilla, graia, titana. Carystos vrbs fuit Euboicæ præstanti marmore commendabilis, quo primus in columnis Romæ vsus est Mamurra.

Cassiope. Astrigera, infortunata, radiofa, fulgens. Cassiope fuit Cephei Æthiopum regis vxor: quæ cum formæ præstantia multum excelleret, ausa est se conferre nymphis. Itaque indignata illæ, filiam eius Andromeden marino alligarunt scopulo, vt deuoraretur à belluis. Poëtæ dicunt Cassiopem inter astra relatam fuisse.

Cassio.

Cassia. Aurea, fulua, cristata, nitida, auricoma, minax, aurata, hirsuta, torua, martia, infesta, aliena, obbata, caua, ferrea, arata.

Castanea. mollis, hirsuta, trux, pungens.

Castitas. Pura, illibata.

Castor. Lædæus, amyclæus, œbalides, therapnæus, œbalius, tyndaræus, lacon, bonus, frenis, tyndarides, cynigena. Castor fuit filius Lædæ à Ioue compressæ in forma cyni frater Pollucis & Helenæ. Hi duo fratres vocantur Tyndarida, quoniam credebantur filij Tyndari. Post mortem ambo relati sunt in numerum deorum. Horum cum alter Castor mortalis esset, alter immortalis, Pollux immortalitatem cum fratre diuisit. Quod ideò fingitur, quoniam duo sunt sidera, quorum altero occidente, alterum protinus incipit apparere. Ea præcipuè inuocantur à nautis.

Catha. Luteola, flammeola, vsta, rubens, florēs.

Castra. Horrida, hostilia, tunita, acerba, nefanda, martia, fulgida, hostica, sæua, opulenta.

Casus. Dubius, anceps, repentinus, ambiguus.

Catasta. Barbarica, auara, arcana, iners, rigida, barbara, cappadoca. Catasta locus erat vbi serui exponebantur venales.

Cateia. Panda, teutonica, v' nifica, celer.

Catena. Teres, grauis, sæua, nexa, dura, arcta, ferrea, lemniaca, arata, serua, stabilis, adamantea, famula, solida, ferruginea, nodosa, valida, improba, stridens.

Caterua. Florens ære, fulgens ære, spumans cede, ensifera, audax, hostilis, armifera, vaga, infana, arata, multifona.

Carlina. Minax. Lucan. libr. 6. Sæuus. Idem. lib. 7.

EPITHET. EPITOME. 79

Catinum. Fictile, angustum, tuscum, fragrans. Catinum vas est, in quo iurulentum aliquid ad escariam mensam, reponitur.

Cato. Inuictus, durus, intonsus, grauis, seuerus, consummatus, pugnax, rigidus, tetricus, doctus, tristis, honorus, sanctus, moratus.

Catullus. Lasciuus, doctus, tener, facundus, argutus, suavis, nitidus, mollis, doctiloquus, tenuis.

Catulus. Lactens, sagax, mordax.

Caucasus. Horrens, inhospitalis, ingens, niualis, multifidus, frigidus, asper. Caucasus mons est Scythiæ altissimus, & multis scopulis frequens. Herodotus ait esse altissimum montium. Riget perpetuis niuib. Abundat arboribus, herbis veneficis, & vulturibus.

Cauerna. Tecta, curua, umbrosa, caua, cæca, vasta, exesa, effossa, ima, abrupta, surua, secreta, umbrifera, infossa, colubrifera, clausa, fossa.

Caules. Patuli, teneri, protocomi, turgentes, virentes, palustres.

Caunus. Apollineus, mæandrius. Filius fuit Miletæ ex Cayne nymphe, nefando amore à sorore sua Biblide adamatus.

Causidicus. Raucus, latrator, nummiuor, vulturius, garrulus.

Caues. Dura, marpesia, cruda, deucalionæa, solida, sipyleia, spinosa, aspera, saxosa, rigida, gelida, scabra, rigens.

Caycus. Gelidus, teuthranæus, dulcisonus, mysus. Caycus fluuius est Mysiæ à Teuthranta Troadis parte defluens. In eius ripa frequentes feruntur esse cyeni, apud Caystrum.

Cayster. Oloriger, olorinus, mollis. Cayster fluuius est Lyciæ, cyenis abundans.

Cedrus. Odorata, olens, enodis, æterna, libanitis,

80 IOAN. RAVIS. TEXT.

nitis, libana, feralis. Cedrus arbor est procera, nec tamen onerosa, folia habet cupressinis fere similia, lignum iucundi odoris, & tineis imperuium & infestum. Propterea opus dignum cedro dicimus, quod laudabile est, & ab iniuria blattarum, tinearumq; maximè conseruandum.

Celene. Alta, illustres, phrygiæ, vrbs fuit Phrygiæ, in qua Marfyas ab Apolline victus est, & excoxiatus.

Celeno. Ieiuna, dira. Vna est Harpyiarum.

Celia. Vaniloqui. Silius lib. 8. Dicti sunt ab eiusdem nominis rege, & à vocabulo matris. Graeci Galatas vocant.

Celtiberia. Cuniculosa, id est, cuniculis & subterraneis ad effodienda metalla caernis plenissima. Catullus, Cuniculosæ Celtiberiæ fili.

Cementum. Molle, struibile.

Ceneus. Philæus, elateius, validus, magnus, perhæbus. Ceneus, inquit Persius, fuit virgo, quæ à Neptuno pro stupri pretio meruit sexus mutationem. Virgilius lib. 6. Æneid.

Censor. Rigidus, tetricus, senerus, tristis.

Censura. Fastuosa, tristis.

Centaurea. Graucolentia, thessala, chironia. Centaureum herba est calidæ & siccæ complexionis. Callima. ventrem purgans, choleramq; & humores deponens, auctore Seruio.

Centaurs. Furentes, bifformes, minaces, nubigenæ, bimembres, ixionidæ, semiferi, sæui, Ixione nati, semimares, rudes, ossæi, feroces, superbi. Ixion Phlegiæ filius, vt fabulantur poëtæ, Centauros genuit ex nube, qui finguntur fuisse humana facie, & equino tergo, quod primi omnium equitauerint. Vnde bimembres, semiferi, &c. appellantur. Bellum gesserunt in Lapithas.

Vidi

EPITHET. EPITOME. 81

Viſi ſunt ab Hercule. Aliter vocantur Hippocentauri.

Cephalus. Proles Cyllenias, æolides, ætæus. Cephalus filius fuit Æoli, qui Procrim uxorem ſuam, filiam Erichthei regis interfecit, dum illa furtim maritum in ſilvas ſecuta eſſet, vt experiretur, an alteram adamaret ille feminam. Fuit venator magni nominis.

Cepheus. Æquoreus, iaſides, impius, ſtellatus. Cepheus rex fuit Æthiopum, pater Andromedæ, quem poëtæ fabulantur in aſtra relatum.

Cerastes. Libycus, vagus, anhelans, crinalis. Cerastes ſerpens eſt, in cuius corpore quadrigemma dicuntur eminere cornicula, quorum motu, reliquo occultato, ſollicitat ad ſe naues.

Cerania. Violenta, alta, ſcopuloſa, prærupta, excelsa, ignea.

Cerberus. Inhians, ingens, ianitor orci, immanis, hians, meduſæus, vipereus, tergeminus, inſomnis, impavidus, malus, triſtis, aſper, tartareus, turbidus, triceps, ater, peruigil, ſtygius, infernus, triſformis, inquietus, niger, audax, impius, plutoni-
us, vorax, æternalis, inferus, latrator, atrox, triplex, improbus, horribilis, ſæuus. Cerberus fingitur eſſe canis triceps in inferorum veſtibulo, ſerpentes habens pro villis.

Cerebrum. Molle. Ouidius lib. 12. Metamorphi. Calidum.

Ceres. Flaua, eleuſina, munda, falciſera, legiſera, puluerulenta, frugum genetrix, pia, cediſera, ruricola, munifica, potens frugum, eluina, ætnæa, ennæa, ætæa, ſecunda, ſpicifera, alu-
na terrarum, ſicula, frugiſera, annola, ſpicata, catanenſis, flauens, culta, celenæa, cupida, herbiſera, paleis armata, theſmophora, cincta ſpicis.

32 IOAN. RAVIS. TEXT.

Ceres filia fuit Saturni & Opis, relata in numerum deorum, & dea frugum habita, quod Siculis leges dederit, eosque docuerit modum arandæ terræ. Ex Ione fratre suscepit Proserpinam, quam cum Pluto rapuisset, furiosa mater facibus accensis, eandem cum ululatu per vniuersum orbem inquisiuit.

Certamen. Funestum, martium, trepidum, asperum, alacre, anhelum, miserandum, auidum, luctuosum, miserabile, validum, durum, acerbum, anceps, tumultuarium, acre, sæuum, impium, animosum, bellicum.

Cerua. Æripes, timida, territa, annosa, cornigera, fugax, viuax, siluicultrix, vetus, celer.

Certux. Lactea, eburnea, argentea, eburna, candida, nitens, niuea, ambrosia, levis, mollicutis, blanda.

Ceruus. Levis, viuax, imbellis, fugax, panens, alipes, æripes, velox, quadrupes, pavidus, corniger, volucer, trepidus, celer, volucripes, celeripes, vagus, timidus, annosus, agilis, fugitiuus, velocipes.

Cesses. Viridis, gramineus, tener, odoratus, gelidus, agrestis, odoratus, mollis, humilis.

Cete. Grandia, horrida, inmania, scopulosa. Cetus piscis maximus in Atlantico mari. Vide Plin. lib. 32.

Ceyx. Trachinius, ~~Oethæus~~. Ceyx maritus fuit Alcyones, rex Trachiniae, vrbs Thessaliae, qui ad oraculum nauigans naufragium fecit, in auem postea mutatus, vt fingunt poëtae.

Chalcæ. Euboica, vndosa.

Chalybs. Vulnificus, candens, durus, strictus, noticus, letifer.

Chaos. Auidum, vetustum, horrendum, atrum, ciname-

EPITHET. EPITOME. 83

cimmerium, triste, deformē, tetrum, durum, umbriferum, voraginosum, longæum, horrificum, obscurum, umbrōsum, cæcum, inscrutabile, nigrum, omni-genum, vetus, antiquum, profundum, terrificum, inane.

Charitas. Prodigā, diuina.

Charites, id est, Gratiæ. Dulces, blandæ, cultæ, decentes, grata, lata.

Charon. Portitor, horrendus, squalidus, avarus, pallidus, senex, horridus, dirus, durus, stygius, lethæus, tristis, tenebrans ora, ater, teter.

Charybdis. Metuenda, implacata, impacata, atra, taurominitana, inimica ratibus, agitata, irrequieta, auida, Zancleæ, panchæa, totta, dira, sexua, torua, rapax, oblatrans, humida, sicula, minax, concava, trux. Charybdis periculum est marinum in Sicilia prope Taurominitanum litus, quod crebris aquarum vorticibus infremere, asfidusque fluctuum concursibus rapta absorbere dicitur. Ouid. lib. 4. de Ponto.

Charta. Docta, laboriosa, diuina.

Chelydrus. Medusæus, fumi-nomus, fumosus, sinuosus, maculosus, rigidus. Chelydrus serpens est, qui eundo sese conuoluit per terram, & qua serpit, fumum emittit.

Chelys. Odrysiæ, aurata, pindarica, latoia, a-ionia, horrifona, thraciæ, canora, threiciæ, aonis, eburna, getica, incurua, multiloqua, sonora, pieria, culta, dircæa, aurea, fatiloqua, dulciloqua, tenera, illustris, docta, caua, lesboæ, blandifona, orpheæ, tremula, arguta, phæbæa, aonia, apollinea, blanda, aptifona, dulcifona.

Chimæra. Armata flammis, triformis, ignea, tremenda, ignifera, lyciæ, furens, flammionoma, triplex, fera, rabida, ardens. Chimæra mons

3. IOAN. RAVIS. TEXT.

est Lycia, leonibus & serpentibus inhabitabilis, flammam quoque in modum Aetnae emittens. Vnde poetae finxerunt monstrum esse habens tria capita flammivoma, unum leonis, aliud chimerae, tertium draconis.

Chiragra. Nodosa, dura, lapidosa.

Chiron. Armatus arcu, semivir, amythaonius, semifer, phillyrius, geminus, phillyrides, doctor Achillis, saturnigena, peliacus, bisformis, aemonius, sagittifer, herbipotens, torvus, pellaus, doctus, thessalus, iustus. Chiron fuit Thessalus, artis medicae peritissimus, filius Saturni & Philyrae, Achillis doctor & paedagogus constitutus à Peleo eiusdem Achillis patre, propter bonitatem & iustitiam, qua aetatis suae universos homines longe superavit. Hunc poetae bisformem fuisse fingunt, ut reliquos centauros.

Chlamys. Depicta, aurata, sarrana, picta, odorata, tyria, spartana, coccinea. Chlamys dicitur vestis militaris, pallio strictior & breuior.

Chloris. Zephyritis, candida, verna. Chloris dicitur dea florum, vxor Zephyri venti amoenissimi.

Chorda. Tenuis, tinnula, sonora, querula, resonans, levis, vocalis.

Chorea. Ludens, pernix, ludicra, festa, mollis, grata, cantatrix, lepida, socia, levis, dulcis, laeta, placida, plausa, facilis, luxurians, comes, revoluta, saltans, pnellaris, blanda, agilis.

Chorus. Sacrificus, dulcicanes, eanorus, alacer.

Christus. Salutifer, vnigena, alexicacus, sacer, omnipotens, coruscus, bonus, insons, aeternus, inclutus, altitonans, triumphalis, benignus, verbigena, veridicus, innocuus, soter, salutaris, placabilis, calipotens, potens.

Ciborium.

EPITHET. EPITOME. 35

Ciborium. Leue. Horat. lib. 2. Carmin. Ciboria pocula sunt, à ciborijs colocasia folijs dicta, quòd in eorum similitudinem facta sint.

Cibus. Condituius, conditius, mitis, electilis, suavis, lautus, sapidus, nectareus.

Cicada. Rauca, querula, arguta, æstiuæ, concrepans, raucifona, vocalis, stridens, resonans, dulcis, tithonis, raucefcens, choralistia, gracilis. Cicada etiam dicitur Tithonis, à Tithonio filio Laomedontis regis Troiæ, quem succo Auroræ (à qua adamabatur) perfusum aiunt ad tantam senectutem peruenisse, vt tandem optauerit in cicadam commutari.

Cicatrix. Fœda, vulnerata, marcida, suburida,

Cicero. Varicosus, disertus, facundus, consularis, doctus, pater patriæ, parens eloquij, parens eloquentiæ.

Ciconia. Glotorans, pietatis cultrix, gracilipes.

Cicuta. Fragilis, viridis, mæsta, caua, gelida, sæua, arcadia, pastoralis, leuis, arguta, syracusia, tenuis, querula, rauca, letifera, dira, triuialis. Cicuta herba est venenosa, caule viridi & geniculato, ramosa in cacuminibus, graui odorati, inuisa propter publicam Atheniensium pœnam qui ad hauriendam cicutam cogebant delinquentes. Eius folijs & semini vis est refrigeratoria. Nam qui sic necantur, incipiunt algere ab extremitatibus corporis. Venerem extinguit, testibus circa pubertatem illita.

Cilices. Vagi, feri, intonsi, croco madidi. Cilices populi fuerunt Ciliciæ, à Pompeio debellati. Hircos olim habebant villo tonsili, vnde vestes conficiebant, quas Cilicia & Cilicina dicimus.

Cilium. Seuerum, imperiosum, atrox, nigrum.

Simbri. Bibaces, bellifoni, terribiles, furentes,

fortes, furibundi, arctoi. Cimbri populi Germaniæ, qui lingua Gallica latrones dicuntur, auctore Festo.

Cimmerij. Latebroſi : Populi ſunt Scythici perpetua abundantes caligine.

Cinyphus. Vagus, libycus. Fluvius eſt Libya, iuxta quem nalcuntur grandes hirci, qui vocantur Cinyphij.

Cinis. Fumans, feruens, exiguus, vermifer, mutus, aduſtus, feruidus, ater.

Circe. *Ææa*, Solis filia, dædala, vitrea, venefica, magica, titanis, ſole ſata, titania, parens Telegoni, phæbæa, inſidioſa, docta, pulcra, meretrix. Circe filia fuit Solis & Perſæ nimphæ, quæ quod venefica eſſet peritiſſima, dicta eſt commutaſſe ſocios Vlyſſis in porcos. Habitavit non procul à Caieta Campaniæ vrbe.

Circuitus. Flexus, obliquus, rotundus.

Circulus. Flexus, obliquus, tortilis.

Circus. Celebet, capax, clamoſus, pulvereus, rapidus, theatralis, obliquus, curuus, ſignifer, raucus, amphitheatralis.

Cithara. Aurata, threicia, imbellis, ſonora, pieria, thracia, caua, honora, bicornis, reſonans, aonia, dulcis, canora, manalia, eburnea, aurea, arguta, biſtonia, decens, mollis, ſonans, rhodopeia, fulgens, blanda, vocalis, lesbiaca, deliaca, eburnea.

Citrus. Mauruciaca, aphrodiſia, cloneia, adonias, nyſæa, cleartias, frondofa, odorata, barbara, atlantia. Citrus arbor eſt peculiaris Mauritaniæ in Atlante monte, Romanis olim expetita ad menſarum & lectorum uſum.

Citryſus. Florens, viridis, agreſtis, tenuis.

Clades. Tetra, triſtis, bellica, mortifera, cruciabilis,

EPITHEI. EPITOME. 87

abilis, acerba, iniqua, pernicioſa, ſæua, funeſta, aſpera, miſera, cruenta, letifera, atra, ſanguinea, amara, impatibilis, horribilis, hoſtilis, luſtifica.

Clamor. Abſonus, vlulabilis, flebilis, diſſonus, horrendus, terrificus, vagus, ſemineus, ſtentoreus, baccheius, horrificus.

Clamor. Raucus, luſtificus, ſæuus, martius, terrificus, reſonans, æriſonus, horriſonus, tremulus, minax.

Classica. Trucia, ſeralia, martia, turbida, perſida, ſera, mauortia, ſæua.

Cafa. Humilis, tenuis, parua, frondea, exigua, conteſta ſtramine, ſtraminea, immunda, putris, inſons, anguſta, ſordida, vilis, ſcythica, viridis, lutea, ruralis, rureſtris, columbifera, pauper, rudis, curta, frigida, ſilueſtris, lucifuga, agreſtis, turpis, modica, multiforis, exilis, caricea, lignea, ſecura, lacera.

Cafeus. Pinguis, ouilis, mollis, dulcis, candidus, niue^o, venalis, rutilans, preſſus, mollicul^o, toloſas.

Cassandra. Priameia, phæbas, iliaca, phrygia, effrena, ilia, pergamea. Cassandra Priami filia, cùm Apollini copiam ſui corporis promiſſiſſet, ab eodem vates facta eſt: cùm autem non ſtaret promiſſis, iratus Deus fecit, vt eiufdem vaticinijs non adhiberetur fides. Hæc prædixit futura ex Helenæ raptu infortunia.

Caffes. Dolofi, laxi, arſti.

Cafia. Mitis, olens, rubens, florens, halans.

Classis. Erara, lunata, pauida, volucris, profuga, velinola, flumineæ, curuata, roſtrata, nutans, æquorea, fugax.

Claua. Toroſa, tinodis, domitrix ſerarum, nodofa, trabalis, ferrata, ſaligna, grauis, herculeæ, irraſa.

Claustrium. Ferreum, tenax, inexpugnabile, ahenum, silens, obscurum, religiosum, strictum, stridens.

Clauus. Ferreus, æneus, adamantinus, æreus, aheneus, acutus, horridus, hebes, validus, firmus, ahenus.

Clementia. Mitis, hilaris, facilis.

Cleopatra. Ægyptia, Ptolemais, actias, ferox, scelerata, incesta, meretrix. Cleopatra Ægypti regina Dionysij Auletis fuit filia, quæ cum Antonium in amorem sui pellexisset, præter Syriæ & Arabiæ regnum, ausa est imperium quoque Romanum appetere.

Clieus. Querulus, sordidus, matutinus.

Clivum. Præceps, opacus, saxosus, leuis, teres, mollis.

Cloaca. Immunda, struclilis, putrifica, fœda, olida.

Clotho. Ferrea, grandæva, improba, scdula. Clotho vna est trium Parcarum, quæ vitam hominum metiri fufis, & staminibus dicuntur.

Clunus. Rotundi, tremuli. Iuuenal. Sat. 11.

Chypus. Leuis, sanguineus, fulgens, habilis, septemplex, æreus, terribilis, æneus, ardens, coruscus, ahenus, æratus, durus, cauius, cruentus, dirus, pulcer.

Clytemnestra. Sæua, formosa, cruenta. Clytemnestra filia fuit Tyndari & Lædæ quæ amore Ægisthi, quocum mœchari consueuerat, maritum Agamemnonem Troia redeuntem interfecit.

Coccus. Sanguineus, ruber, ardens, purpureus, rubeus, roseus. Coccus accipi solet pro purpura. Hinc vestes coccineæ, id est purpureæ.

Cochlea. Fluuiatilis, curua, reptilis, nexilis.

Cochlea.

EPITHET. EPITOME. 89

Cocles. Ferox, audax, romanus, magnanimus. Fuit Horatius Cocles Romanus eximie virtutis, qui, obsessa à Porsenna rege Etruscorum Roma, pro ponte Sublicio stetit, sustinuitque hostilem impetum, donec pons à tergo frangeretur, quocum in Tiberim decidit.

Cocytus. Ater, inamœnus, iners, paluster, niger. Cocytus fluuius est inferorum.

Calum. Altum, profundum, celsum, nitidum, fiderum, stellans, libratum, purum, volubile, signiferum, magnum, pluuium, liquidum, conuexum, fulgens, igniferum, pendens, cæruleum, sublime, coloratum, splendidum, stelligerum, puniceum, flammigerum, illustre, supinum, refulgens, recanum, pictum, altisonum, astriferum, consusciferum, apertum, variabile, beatum, incuruum, pulcrum, flammiferum, rutilum, obliquum, coruscum, arduum, stellimicans, stelliferum, æthereum, tonantisonum, olympicum, gemmeum, versatile, victuratum, omnipotens, recuruum, decemplex, nimbosum.

Carna. Salaris, opipara, concinna, dapilis, mollis, nocturna, sumptuosa, luxuriosa, adijcialis, gliscera, pollucibilis, aduentitia, dubia, lauta, genialis, pinguis.

Cænum. Crassum, tenax, viridans, graueolens, olens, olidum, lumentum, palustre.

Copitatio. Peruigil, vigilans, tacita.

Cobers. Numerosa, furiata, armigera, procera, legionaria, bellatrix, tumida, valida, ærata, armata, alariz, pharetrigera, cupida, pilata.

Colchi. Phryxæi, truces, læui, æxi, feroces, algentes, impij.

Collis. Apricus, apertus, supinus, patulus, curuus, umbrosus, celsus, spatiosus, dumosus, viridis,

dis, editus, frigidus, herbifer, secundus, florifer, latebrosus, scopulosus, frondosus, salebrosus, abruptus, nemorosus, acclivis, oliuifer, florens, viridans, cedriser, vitifer, tumidus, aërius, bacchicus, viteus, virens, frugifer, prominens, coloratus, ver-nus, tumulosus.

Collum. Niueum, eburneum, candidum, columbinum, argenteum, teneium, formosum, teres, albens, ardens, niuale, eburnum, tumidum, ceromaticum, lacteum.

Collyriū. Nigrū Hora. Hic oculis ego nigra meis colliria lipp^o Illinere. Medicamentū est oculorū.

Colonus. Fortis, pauper, inops, miser, lacertosus, audus, hirsutus, durus, probus, rudis, pilosus, simplex, sollicitus, gnauus, incultus, peruigilans, inde cor, solers.

Color Renidens, lacteolus, niueus.

Colossus. Marmoreus, grandis, altus. Colossus appellatur statua procera & corpulenta.

Coluber. Longus, tumidus, lubricus, cæcus, hirtus, noxius, venenatus, latens, terrificus, seuus, cæruleus, medusæus, squamosus, tristis, cinypheus, tortus, ater, letifer, dirus, libyssinus, sinuatus, mordens, maculosus, tortilis, gorgoneus, niger, venenosus, flexilis, trux, immanis.

Colubra. Viridis, erebæa, longa.

Columba. Chaonia, volucris, mollis, imbellis, aëria, blanda, chaonis, timida, citherea, dilecta Veneri, idolia, dionæa, torquata, paphia, tenera, onidia, cypria, cupida, dolonias, niuea, alba, dodonæa, candens, mitis, calida, pulcra, celer, trepida, peristera, simplex.

Columbus. Cellaris, dionæus, apricans, niueus.

Columna. Ferrea, lapidea, sublimis, rigida, celsa, excelsa, ferrata, picturata, nobilis, idæa, tanæa,

tenarea, valida, solida, firma, nitida, paria, fulgida, arca, pulcra, teres, marmorea, aurata, longa, ardua, phrygia, pæna, vmbrosa.

Colus. Palladia, fragilis, feminea, alba, imbellis, lyda.

Coma. Nitida, vncta, prolixa, flauens, diffusa, diuidua, formosa, odorata, ornata, capillacea, ambrosia, mollis, decora, flexilis, flaua, humidula, bracteata, pexa, splendida, tenera, culta, odora, pendula, rutila, promissa, nitens, florida, micans, aurata, pulcra, compta, aureola, lucida, repexa, insignis, myrrhea, laudata, auricolor, longa.

Cometes. Dirus, sanguineus, mutans regna, crinitus, candidus, fatalis, præcep, tristis, fulgens, flammans, lucens, infelix, horrificus, turbans regna, rubicundus, ignifer, clarus, rubescens.

Comitia. Centuriata, consularia, prætoriana, curiata, calata, ædilitia, tribunitia. Comitia, erant conuentus populi Romani, qui fiebant ad eligendos magistratus.

Commentum. Astutum, dædaleum, stultum.

Compages. Solida, valida, ferrea, dura, rigida, arcta, firma.

Compes. Dura, lanea, tenax, sæua, prædura, firma, nefanda, seruilis, ponderosa, adamantæa, tarda, valida.

Complexus. Auidus, tenax, mollis, nexilis, arctus, mutuus, dulcis, tener, placidus, nodosus.

Conatus. Cupidus, nobilis, validus.

Concensus. Flexanimus, gratus, lætus, blandus, loquax, tremulus, querulus, sonorus, dulcis, dulcisonus, lepidus.

Conopeum. Sericum, testudineum. Conopeum genus erat tentorij ad prohibendos culices, quo maximè utebantur Alexandrini, qui Conopeis lectos

lectos operiebant, ne à culicibus infestarentur.

Conscientia. Carnifex.

Consilium. Arcanum, prudens, prouidum, salubre, vtile, fidele, prouidens.

Contagium. Malum, dirum, sordidum, fœdum, putidum, morbidum.

Contumelia. Gratis, pudibunda, infanda.

Contus. Ferratus, pugnax, præpilatus, trabalis, teres, durus, longus, acernus, ahenus.

Conuallus. Caua, depressa, obscura, virens, abrupta, laciniosa, subsita, lacunosa, umbrosa, saxosa, umbrifera, præceps, ima, curua.

Conuicium. Crepulum, raucum, iniuriosum, vagum, asperum, fœdum, turpe.

Conuiua. Auidus, lætus, comis, ebrius, madidus, dulcis, procax, facetus.

Conuiuium. Dulce, vinosum, lætum, lautum, sumptuosum, celebre, magnificum, dapfile, pingue, secundum, tempestiuum, luxuriosum, candidum, hymenæum, splendidum.

Copia. Superflua, fastidiosa, affluens, diues, inuidans, aurea, larga.

Coquus. Sæuus, pinguis.

Cor. Molle, calens, tenerum, purpureum.

Corallium. Fragile, puniceum, liquidum.

Corbis. Messoria, amerina, caua.

Cordolium. Flebile, triste.

Corduba. Facunda, docta, diues, secunda. Opidum est Bæticæ regionis.

Concha. Squalens, caua, pretiosa, ventosa, vilis, sonax, sonans, detrita, marina, tenuis, torta, erycina, citheriaca, breuis, sidonia, sidonis, æquorea, radians, nitens, picta, tortilis, erythraea, lucida, salax, spumans, leuis, aurata, adunca, nervosa, citheretis, tenax, lucina, satrana, ærea, inda.

Cop-

EPITHEY. EPITOME. 94

Conchæ dicuntur duriores testæ. Capiuntur interdum pro ipsis piscibus, nonnunquam etiam pro tubis: pro gemmis, quæ nonnunquam in his reperiuntur.

Conchylia. Lucrina, lubrica, coa, lunata, marina.

Concordia. Mitis, felix, dulcis.

Coni. Truces, terrifici. Sunt cristæ galearum.

Coniunx. Pulcra, formosa.

Coniuratio. Nefanda, clandestina.

Connubium. Stabile, maritale, dulce, fidum, sociale, letum, ferax.

Corinna. Tenuis, antiqua, pulcra, docta, tanagræa. Corinnæ tres fuerunt. Prima Thebana seu Tanagræa, Archelodori & Pocratæ filia, & Myrtidis discipula, quæ Lyricorum principem Pindarum quinquies vicisse, & epigrammatum quoq; libros edidisse fertur. Secunda fuit Thespia, veterum monumentis plurimum quoque celebrata. Tertia floruit Ouidij temporibus, ipsi poëtæ charissima.

Corinthus. Bimaris, nobilis, pyrenis, clara, ephyrea, graia, alta, vetus, felix, vincta, superciliosa. Corinthus fuit vrbs, Achaia ditissima, in medio Isthmi Peloponnesiaci sita, quam Sisyphos latro, Aeoli filius, fertur condidisse, & Corycyram primò nominasse: postea verò Ephyre, & ad extremum Corinthus à Corinθο Orestis seu Iouis filio vocata est. Claruit are laudatissimo, quo vasa fiebant admodum pretiosa.

Corium. Ampullaceum, phoenicum, vinctum.

Corna. Lapidosa, autumnalia, rubicunda, rubentia, saxea, prædura, mitia.

Cornipes. Anhelus, citatus, vagus, audius.

Cornix. Sinistra, improba, garrula, annosa, va-

ga, vetula, rauca, inuisa Mineræ, longæra, vinax, fusca, ingrata.

Cornu. Parthum, camurum, naupactum, raucum, recurvum, æreum, lycium, toruum, lunatum, flexum, tortum, prominens, procerum, intortum, patulum, lunare, flexile, rigidum, inflexum, cydonæum, durum, gortynium, terrificum, martium, flexuosum, horisônur, distortum, ithuræum, querulum, raucisônur, curvatum, aduncum. Cornu præter communem significationem quandoque pro arcu solet accipi, nonnunquam pro tuba.

Corvus. Tremebunda, stridens, accommoda, bellis, cydonia, aspera, stridula.

Corona, & Corolla. Sutilis, gemmifera, picta, nexilis, olympiaca, nitida, celebris, gemmea, stellata, implicata, fulgens, insignis, plethilis, floricomæ, florida, rosacea, odorata. Erant olim coronarum duo genera. Sutes fiebant ex folijs primarum rosarum: demum inolecente luxu ex folio nardi. His veteres utebantur ad saliorum & sollennes cænas.

Corpus. Tenerum, vegetum, infirmum, nstridum, validum, morbidum, emollidum, putridum, caducum, debile, pulcrum, terreum, evanidum, noxium, candidum.

Cortex. Pinguis, cauatus, viridis, cauus, tumidus, rigosus, turgidus, rimosus, arboreus, rigens, durus, pumicosus, glaucus, fragilis, crudus.

Corvus. Repentinus, violentus, furens, grauidus, rabidus, madidus, sarmaticus, insanus, rapidus, immitis, nimbosus, asper, imbrifer. Corvus seu Caurus ventus est occidentalis, flans contra Aquilonem.

Corvus. Oscan, phœbeius, latrans, niger, saluator, vocalis, crocitanus, garulus, nigrans, vividus,

uidus, increpitans, delphicus, feralis, vorax, famelicus, siticulosus.

Corybantes. Truces, cybeleij, clamosi, idai, armigeri. Corybantes fuerunt ministri Cybeles, qui in Ida monte Phrygiæ, saltando & cantando, eiusdem deæ sacra faciebant. Iidem feruntur fuisse custodes Iouis adhuc infantuli.

Corylus. Dura, fragilis, flexilis, siluestris, lacerata.

Coryletum. Ens. Est autem coryletus locus consitus corylis.

Corymbus. Diffusus, grauidus, comans, tener, baccheus, textilis, racemifer, nyctæus, bicolor, tremulus, spissus, croceus, viridis, mollis, hederosus, niger. Corymbi dicuntur hederarum vuae, quibus coronabatur Bæchus, qui propterea dicitur corymbifer.

Corytus. Levis, scythicus, sagittifer. Corytus theca est arcus, & quandoque sagittarum.

Cos. Dura, trita, aspera, dencalionæa, sipyleia.

Corisa. Sterilis, parua. Insula est, & vrbs Africa.

Costum. Eoum, iachæmenium, arabum, assyriū, indicum, odorum, odoratum, molle. Costus seu costū in neutro genere, arbuscula est quadam aromatica. Capiturq; interdum pro vnguento ex ea distillato. Reperitur & in masculino genere.

Coturnix. Pia, peregrina, matertera Phœbi.

Cothurnus. Sophoclæus, cecropius, tragicus, grandis, altus, pictus, lydius, tenificus, magniloquus, acer, priscus, altiloquus, altisonus, heroicus, superbus, melitæus, sublimis, colophoniacus, antiquus, æschyleus. Cothurnus calciamentum est aptum utrique pedi. Hinc adagium natum, Cothurno versatilior.

Crapula.

95 IOAN. RAVIS. TEXT.

Crapula. Grauis, humens.

Crausus. Diues, agelastus, cupidus.

Crabro. Asper, aculeatus. Crabrones sunt de genere vesparum. Habitant in siluestrium arborum cauernis. Creantur ex equis.

Craser. Ahenus, inauratus, signifer, coruscans, calatus, gemmeus, aureus, auratus, corinthiacus, capax, vndans.

Crates. Vininez, arbutz, textz, dentatz, fraxinez, rarez.

Cratinus. Priscus, compotor, audax.

Cremena. Rapax, turbidus. Fluius est Italia, apud quem c c v i. Fabij pugnantes a Veientibus occisi sunt.

Cremona. Culta, pulcra, frumentifera, misera, diues, turrita.

Crepitus. Horrifonus, tremens, sonorus.

Crepusculum. Opacum, nocturnum, vespertinum, nigrum, ferum.

Creta. Tenax, figlina, figularis, scaturiginosa, viginosa, humida, acida, putris, mollis, cymolia. Creta dicitur tenax quaedam terra, qua fullones in abluendis maculis vii consueuerant. Omnium praestantissima fuit in Creta insula, à qua nomen traxit.

Creta insula. Minoia, minoa, circumsona, aerea, spatiosa, carula, hecatompolis, potens, oaxis, curretis. Creta insula est in medio ponto, quae à septentrione Aegæo alluitur, & mari Cretico, ab Austro mari Africo. Ferax est optimi vini. Centum olim habuit vrbes, &c.

Cribrum. Farinarium, loliarium, ruderarium, rarum, pollinarium.

Crimen. Noxium, scum, crudele, famosum, turpe, triste, nefandum, scdum, paruum, iniustum, sce-

natum, dolosum, damnabile, inexcusabile.

Crines. Intonsi, mynthei, renidentes, penduli, flauicomi, flauii, diuidui, ingenui, vagi, rosei, odorati, flauentes, nitidi, rutili, aurati, auricomi, errabundi, multifidi, comantes, cinnamei, vagantes, decentes.

Crista. Comans, ruila, terrifica, plicatilis, corrusca, nutans, alta, rubens, horrens, picturata, vandans, micans, tumefacta.

Crocodilus. Niliacus, improbus, nilicola.

Crocus. Rubens, coryceus, cilix, ruber, tenuis, puniceus, liquidus, pallens, sicanius, auricomans, mollis, suavis, sollennis, rutilus, purpureus, redolens, tyrius, spirans, autumnalis, flauens, ciliissus.

Cræsus. Diues, lydus, pollens, dis, superbus, magnus. Cræsus rex fuit Lydorum ditissimus, qui propter bonorum copiam putabat se omnium mortalium felicissimum.

Cruciasus. Sæuus, atrox, mæstus, sisyphius, fulmineus.

Crudelitas. Sæua, nefaria, inhumana, carnificina, odiosa.

Cruor. Fluidus, obscenus, crassus, ater, teter, calidus, sanguineus, sudus, puniceus, rutilus, fumans, nigrans, pinguis, tener, scædus, roseus, niger, tepidus.

Crux. Dura, sæua, horrenda, rigida, cruenta, acris, tristis, amara, misera, lurida, funerea, horribilis, funesta, probrosa, arborea.

Crypta. Caua, latens, silens.

Crysalium. Candidum, glaciale, gelidum, translucentum, lubricum, aquosum, prodigiosum, liquidum.

Cubile. Secretum, pictum, arcamum, latebrosus,

98 IOAN. RAVIS. TEXT.

sum, roseum, dulce, molle, focium, proliferum, placidum, ignauum, coniugale, plumosum, nebulosum, nocturnum, tenerum, occultum, gratum, tenebrosum, tepidum.

Cucullus. Durus, san tonicus, pullus. Cucullus vestis erat, quę implicabatur collo. Nostri monachorum gestamen vocant, quod relinquere planē sit neīas.

Cucumis. Tortus, cęrulus, anguineus, intortus, liuidus, agrestis, niger.

Cucurbita. Granis, pręgnans, viridis, siluestris, vnca, protenta, ventrosa, demissa, seminosa.

Culcitra. Facilis, picta, leuis, plumea.

Culina. Nigra, fumifica, putida, vncta.

Culmen. Arduum, nimbifonum, aereum, sublime, vmbrosum, nemorosum, montanum, aprium.

Culmus. Fragilis, leuis, cerealis, vdus, viridis, tener, lacteus, agrestis, flauens, stridens, pinguis.

Culpa. Edax, turpis, miseranda, sordida, horrenda, operta, tacita.

Culter. Acutus, stridens, petrinus, cruentus, trux, fulgens.

Cultus. Decorus, pręlatus, diues, nitidus, decens, superbus, luxurians, regalis, muliebris, vanus, sollennis, rhetoricus, attalicus, nitens, magnificus, felix.

Cuma. Euboicę, conscia fatorum, veteres, phębæ. Vrbs fuit Campanię prope Baias, quam Chalcidenses, ex Euboiā profecti ædificauerunt.

Cuminum. Gracile, pallens, exsangue.

Cunæ. Tenerę, tepidę, dulces, segmentatę, molles, saporiferę.

Cuney,

Cuneus. Ahenus, praedurius.

Cunivus. Lascivus, fatuus, clamorosus, pecuniosus, avidus, tener. Cunivus fuit multarum cladum auctor, teste Horatio, libro primo Sermon.

Cupiditas. Inexplebilis, vesana, insatiabilis, flagrans, improba, caeca, furiosa, effrenata, indomita.

Cupido. Oecoreta, misera, ieiuna, furiosa, furibunda, improba, avara, imperiosa, princeps, scelerata, malefana, rabiosa, nefanda, prona, lucustudiosa, arrecta.

Cupido. Fervens, flagrans, fervidus, sordidus, ales, dulcis, pinnatus, formosus, volatilis, graciosus, lascivus, volucer, pharetratus, parvus, praepes, aliger, idalius, incestus, illex, procax, sagittifer, agilis, immitis, teliger, impiger, tener, crudelis, minax, instabilis, flammis armatus, lacteus, audax, ludens, ferox, callidus, mellisuius, improbus, impurus, ignifer, malus, cnidius, trillans, cantus, pulcher, trux, blandus, saevus, varius, nestareus, atrox, caecus, rapax, insuperabilis, splendidus, pennatus, inuictus, flammigena, nudus, cultus, edax, volans, vagus, armiger, paphius, versiformis, vesanus, aureus, durus, argenteus.

Cupressus. Conifera, feralis, funebris, laevis, acuta, ardua, maestra, tenera, plorata, aerea, alticoma, rorans, odorifera, viridis, celsa, nigra, stygia, deplorata, viridans, funesta. Cupressus seu Cypanissus, arbor feralis, non regemminat. Propterea in exequiis adhibita est ut funebre signum.

Cura pro anxietate et providentia. Tristis, ambigua, insomnia, mordax, vigil, molesta, diligens, sedula, edax, vitiosa, atra, sagax, sequax.

sequax, frigida, leuifomna, pauida, acerba, intolerans, acris, subtilis, vigilans, grauis, solers, amara, languida, memor, damnoſa, attonita, maſta, agra, auara, arcana, infanda, deſes, ſollicita, peruiſgil, ſpinoſa, turpis, feruida, rudis, inquieta, pallens, pallida, prouida, reſes, implacida, funeſta, anxia, indaga, perdia, pemox, anxifera, tetrica, excubialis, leuis, anceps, grauida, mordica, maleſuada, miſera, ſordida, aſtuans, maligna, profana, ſagrans, laborifica, iniqua, ſeuera, liuida, obſceſna, vorax, iners, premens, atrox, turbida, turbulenta, noxia, dira, pernicioſa, ingrata, laborioſa, vrens, mordens, tacita, tenax, terreſtris, nocens, rodens, erucians, flammans, exanimalis, attrita, inuida, vrgens, iniquies, vltrix, vrens, importuna, ſtimulans.

Curetes. Phrygij, diſctai, imbrigenæ. Curetes fuerunt ſacerdotes, & miniſtri Cybeles, qui vagientem Iouem in Creta oſculuerunt; diſſono vlulatu omnia complentes, ne Saturnus vagitum ipſius Iouis audiens, illum deuoraret.

Curij. Mares, graues, pauperes, veteres, tetrici, pugnaces. Curiorum familia Romæ fuit admodum pauper, ſed nihilominus, commendabili virtute. Præcipuam in ea laudem meruit M. Curius, quem rapam in foco torrentem cum legati Samnitum reperiffent, eiſque multum obtuliſſent auri, Malo, inquit, hæc in ſicilibus meis comefſe, & aurum habentibus imperare.

Curru. Præceps, inſignis, volucer, rapax, lenis, citatus, laborifer, arduus, ſalcatus, citus, agilis, ales, ſonans, volans, quadripes, celer, ſalcifer, inauratus, edax, picus, ſuperbus.

CURRU.

Currus Solis. Ignifer, flammiger, igniuomus, aureus, flammifer.

Cursus. Rapidus, præceps celer, subitus, declivis, vagus, infrenus, viax, concitus, furiosus, defrenans, anhelus, volucer, properus, lymphatus, citatus, pernix, fulmineus, præceps, audax, agilis, alacer, ales, trepidus, fragosus, audax, incitus, propus, inrequetus, ardens, effusus, velox, aureus, prærapidus, multiuadus, repentinus, volans, pronus, strepens, aliger, clius.

Cusps. Aurata, ferrata, acuta, ærata, præcuta, aurea, infesta, fulgens, dira, fera, vulnifica, valida, violenta, procera, aliena, rigida, seua.

Custos. Vigil, vigilans, sedulus, fidus.

Cutis. Tenera, lactea, tenella, tenuis, cernisata, arida, callosa, alba, clara, mollis, viuida.

Cyaneæ. Instabiles, patula, præcipites, furentes, errantes. Cyaneæ, insulae sunt in ponto lapidosæ, quæ non sine periculo nauigantur. Videntur autem mobiles & inter se concursantes, propter ventos varia quadam lucta ibidem confligentes.

Cyathus. Commodus, rorans, habilis, capax. Cyathus paruum est poculum vinarium. Hinc Cyathissare, Plautinum vocabulum, id est, bibere. Stare ad cyathum dicuntur pincernæ & prægustatores, qui principibus vinum præministrant.

Cybele. Berecynthia, turrita, phrygia, mater deum, idea, pefinuntia, turrigera, cybeleia, sacra, veneranda grandæua, enthea, diodymene, torna, entheata. Cybelen poëtæ faciunt uxorem Saturni, à Cybelo Phrygiæ monte, seu-

Of Cybels nom. pl.

oppido nominatam. Vocatur & alijs nominibus, ut Rhea, Ops, Vesta, Terra, Mater deum.

Cyclades. Aegææ, altæ, sparsæ, fulgentes, vadosæ. Cyclades insulæ sunt Aegæi maris, in Cycli formam dispositæ, numero quinquaginta tres.

Cyclas. Purpurea, ventosa, virens, aurata, tenuis. Cyclas vestis est feminea, & in rotunditatem formata. Sidonius ait pronubam cyclade honorari, sicut toga senator honoratur. Cycladati dicuntur induti cyclade.

Cyclopes. Aetnæi, infandi, vasti, agrestes, vniculi, immanes, æriferi, sanguinei, feroces, siculi, gastrochires, portentosi, cruenti, ærisoni, rapidi. Cyclopes ministri fuerunt Vulcani in Sicilia, quos poetæ monoculos dicunt, Neptuni ex Amphitrite filios. Dicuntur Ioui fulmina conficere apud Liparam, quæ est vna ex Acolijs, insulis. Fabricam ferrariam primum in Creta insula reppererunt.

Cycnus. Amycleus, niueus, rauceus, dirceus, amans flumina, albus, castrius, flumineus, mollis, neptunius, vagus, blandus, lædæus, apricus, multifonus, canorus, sonorus, dulcis. Cycnus avis est candida, maior anser, argutæ vocis, qui imminente morte dulcissimè cantat, & velut funus propinquum deplorat.

Cycones. Feroces, niuales. populi sunt Thraciæ, ad Hebrum flumini habitantes.

Cydnus. Cæruleus, flexibilis, conspicuus. Fluvius est Ciliciæ Tharsum urbem præterfluens.

Cymba. Sutilis, adunca, celer, concaua, peruegabilis, capax, præceps, cita, levis, fluctuaga, instabilis, caua, fragilis, natans, humilis, curua, anceps, paruula, fugax.

Cymbalum. Concauum, æreum, corybantium, cauum, raucum, splendens, bærecynthium, tinniens, sonorum.

Cymbium. Spumans, olens, cauum, argenteum. Est autem Cymbium poculum vlnarium, à cymbæ similitudine nuncupatum.

Cinnaria. Pangæa, virefcentia, redolentia, renella, odora. Cinnamum arbuscula est aromatica odore præstans, & ad vnguenta mirè efficax, frequens in Panchaia. Ouidius lib. 10. Metamorph.

Cinedi. Socratici, obsceni, secreti, mali, sotadici semiuiri, pathici, improbi.

Cymbia luna. Pluuialis, celer, moderatrix noctis, decolor, pura, vaga, volucris, subnubens rosida.

Cyprus. Cynareia, rorulenta, cithereia, circumflua, idalia, secunda, tellus Veneris, beliacæ, neptunia, beata, opima. Cyprus insula est in Carpathio mari inter Ciliciam & Syriam sacra Neptuno & Veneri.

Cyrrha. Scopulosa, apollinea, opaca, celsa, docta, parnassis, phœbæa. Cyrrha oppidum est in Phocide situm in radicibus Parnassi montis. In eo colebatur Apollo qui propterea vocatur Cyrrhæus.

Citheron. Marcidus, gelidus, altus, nocturnus. Citheron mons est Bæotiz sacer Musis & Apollini.

Cyturus. Buxifer, vndans buxo. Cyturus mons est Paphlagoniz abundans buxis. Vnde pecten quo discernuntur & comuntur capilli, vocatur cytoriacus, quod buxo fiat.

DE LITTEA D.

D *Act.* Truces, leues, atroces, filuicola, citi-
di. Populi sunt regionis, quæ vocatur Da-
cia.

Daca. Sparfi, indomiti. Populi sunt Orienta-
les, supra Bactrianos.

Dadalus. Ingeniosus, faber, volucer, cres, laby-
rinthus, callidus, doctus, cecropius. Dedalus fa-
ber fuit ingeniosus, qui primus animalium ima-
ginibus (quas veteres plastæ cæcas fingeant &
immobiles) oculos induxit, & abditis quibus-
dam nervis effecit, ut huc & illuc mouerentur,
adeo scire, ut spectantibus viuere & ingredi vi-
derentur, &c.

Demon. Execrandus, malignus, peruersus, vio-
lentus, rabidus, teter, ater, horridus, horrendus,
infernus, torius, perfidus, niger, sæuus, peruigil,
ferox, pullus, scirposus, fuliginosus, scædus, horri-
cus, cunctiteneus, malus, multiscius, rebellis, cal-
lidus, fallax, vigil, infestus, superbus, imprudens,
profundus.

Dalmatia. Montana, frondens, aurifera. Dal-
matia regio est Illyrica, in qua aurum inuentum
est principatu Neronis, tanta quidem copia, ut
quinquagenas quotidie libras effunderet. Hinc
aurifera dicitur.

Dame. Timidi, pauidi, imbelles, tenues, teneri,
agrestes, leues, errantes, fugaces, terri, præcipi-
tes, pauentes, proni.

Damascus. Ventosa, bellipotens, peregrina,
palmifera, pia, antiqua, prisca. Damascus fuit
vrbis Syriæ palmis fecundissima, & prunis, quæ
adhuc ætate nostra vocantur Damascena, &c.

Damnium. Triste, fatale, ferale, flebile, turpe,
acer-

acerbum, irreparabile, intolerabile, hostile, cruentum.

Danaë. Acrifoneis, acrifonea. Danaë filia fuit Acrisij regis Argiæ: qui cum ex oraculo didicisset mortem sibi futuram ab eo qui ex filia nasceretur, illam in turri ænea conclusit, ubi tamen à Ioue, in guttam auri commutato, vitiata est, ex eoque concubitu natus est Perseus, qui postea Acrisium obiecto Gorgonis capite conuertit in lapidem. De hac fabula Horatius libro tertio Carm.

Danaus. Iacides, belides. Danaus filius fuit Beli & Ægisthi frater. Schenelo rege expulso Argis principatus est. Filias habuit quinquaginta, quæ nocte vna maritos suos Ægisthi filios interfecerunt, præter Hypermnestram. Pureos in Græcia primus reperit, auctore Plinio.

Danubius. Profundus, capax, ferox, rigidus, re-tortus, rapidus. Danubius fluvius Scythiæ perquam maximus: Ortum habet in quodam Germaniæ monte, acceptis LX. annibus euoluitur in mare. Alio nomine vocatur Ister.

Dapes. Saliæ, gaudiales, opimæ, cleopatriæ, lautæ, superbæ, viuificæ, magnificæ, nectaræ, ambrosiæ, cinnamæ, gratæ, mellifluæ, viscereæ, latæ.

Daniel. Vates, fatidicus.

Daphnæ. Penceia, peneis, fugitiua, rigida, apollinea, proterua, fugax, niuea, phœbæa, thessalis, odorata. Daphnæ Thessala, virguncula Pencei fluminis filia fuisse fertur. Hæc cum fugeret Apollinem (à quo adamabatur) deorum commiseratione mutata est in laurum arborem, quam ea causâ poëtæ sacram faciunt Apollini. Ouid. lib. 1. Metamorph.

Dardæ.

106 IOAN. RAVIS. TEXT.

Dardanus. Auctor Troiæ. Virgil. lib. 6. Filius fuit Iouis & Elestræ, condiditque Troiam.

Dares. Superbus, phrygius.

Darius. Persa: quoniam ~~rex~~ fuit Persarum. Neger: ob Persidem regionem cuius habitatores innatam habent nigredinem, iuxta Æthiopum, ob calorem Solis.

David. Psalmographus, Iesseia proles, vaticinus, pius, sanctus, musicus, argutus, retonus, deiloquus, fatidicus, psalmicen, Iesseus.

Dauniæ. Diues. Est regiuncula iuncta Apulciæ, à Dauno rege Pilumni filio sic dicta.

Daunus fluvius. Pauper aquæ. Horat. Et quàm pauper aquæ Daunus agrestium regnator populorum.

Debilitas. Infirma. Architreneius, Fatum lugubre videri, debilitas infirma facit.

Decij. Impauidi, pulcri. Tres fuerunt Decij, qui pro patriæ salute se deuouere. Pater in Latino bello Romanorum. Filius in quarto consulatu. Quint. Fabij collega aduersus Gallos. Nepos perijt in bello Pyrrhi, quod gessit pro Tarentinis.

Deditio. Ignominiosa. Liuius, At scæda, atque ignominiosa deditio est.

Dea. Formosa, celestis, ætherea.

December. Gelidus, fumosus, grauidus, canus, horridus, atrox, brumalis, lucifer, piger, stringens, niuosus, hibernus.

Decor. Conspicuus, roseus, mollis, regalis, gratus, ambrosius, purpureus, lepidus, tener, insuperabilis, diuinus.

Decursus. Pronus, rapidus.

Dedecus. Turpe, pudendum.

Dei & diui. Morte carentes, victi, domini terra-

EPITHET. EPITOME. 107

terrarum, astriluci, caelestes, cœlites, sancti, superni, memores, ætherci, æterni, vani, felices, æuterni, auricomi, immortales, saturnigenæ, commentirij, cœlicolæ, cœlipotentes, fiderei, olympiaci, profani, penetrales, cœligenæ.

Deianira. Calydonis, ætolis, ceneis, impia. Deianira filia fuit Oenei regis Ætolia, quæ à multis procis ob elegantem formam adamata est. Vide Ouid. lib 9. Eius causa ortum est bellum inter Herculem & Acheloum, de quo Claudianus.

Deidamia. Scyrias, scyria, regalis, pudibunda, pulcra. Deidamia filia fuit Lycomedis regis Scyri, quam Achilles in mulierem transformatus grandam effecit, & ex ea suscepit Pyrrhum. Statius lib. 1.

Deiphobe. Cumana, filia Glauci, Cumæa, lonæna, vates, docta, chalcidica, euboica, amphrysia. Hæc Sibylla fertur petijisse ab Apolline annos pro numero pulueris, quem in manu præhenderat.

Deiphobus. Priamides, armipotens, acer. Deiphobus filius fuit Priami & Hecubæ, cui post mortem Paridis nupsit Helena, cuius tamen dolo & proditione interfectus est à Græcis, quos illa in cubiculum dormientis intromisit, auctore Virg.

Delicia. Popinales, fluentes, faciles, regificæ, geniales, molles, iocosa, amœnæ, blanda, dulces, alexandrina, syracusana, supina.

Dehora. Bellatrix. Hæc mulier imperavit Israelitis, quos ab incursionibus vicinorum plerumque tutata est, quorumque rempublicam & imperium varijs honoribus adauxit.

Dementia.

Dementia. Exlex, præceps, insanabilis, cæca.

Democritus. Physicus, abderites, siccus, prudens. De hoc Democrito cur se excacauerit, vide Gellium lib. 10. Lucretium lib. 3.

Delos. Latonia, ortygia, erraticæ, apollinæ, candida, instabilis, circumfusa. Delos insula est in mari Ægeæ, Cycladum omnium nobilissima, in qua Latona Dianam & Apollinem eodem partu peperit.

Delphin. Venerens, curuus, pandus, lasciuiens, blandus, cæruleus, viridis, vagus, incuruicervicus, arionius. Delphini pisces sunt, amatores puerulorum. Femina mulieris instar habet vbera, quibus copioso lacte natos pascit. Parui vnâ gregatim natant, parentes fetus comitantur etiam adultos. Citò adolescunt, decem annis ad summam proueniunt magnitudinem.

Decus. Regale, egregium, superbum, eximium, immortale, indelebile, rutilum.

Delubrum. Decorum, sanctum, religiosum, præclarum, diues, sacrum, candidum, magnificum.

Demophoon. Ægeus, perfidus. Filius fuit Thesei & Phedræ, qui ab expeditione Troiana rediens, aduersis ventis pulsus est in Thraciam, ibique à Phyllide perhumanè susceptus. Quam cum postea immemor beneficii reliquisset, doloris impatiens puella seipsam laqueo suffocauit.

Demosthenes. Tumultuosus, grauis, disertus, torrens.

Dentes. Rabidi, duri, validi, candentes, auidi, albi, spinosi, vulnifici, calceati, minaces, indici,

candidi, præduri, præcandidi, candiduli.

Desidia. Improbata, inanis, mollis, imbellis, mala, fastidiosa, ignava, triftis.

Deucalion. Promethides, Promethei filius. Ouidius lib. primo Metamorph. fuit rex Theffalix, cuius ætate contigit maximum diluuium, in quo multos homines fabricatis nauibus, tutatus est. Hinc poëtæ finxerunt eum, jactis in tergum lapidibus, reparasse genus humanum.

Deus. Infinibilis, infpector pectorum, falutifer, dulcis, immortalis, beneuolens, æteruus, fabricator mundi, inexcogitabilis, impaffibilis, clemens, incorporalis, vindex, omnipotens, fempiternus, immaterialis, prouidus, omniregens, calipotens, empyreus, aftripotens, omnifator, locuples, triformis, immotus, panomphæus, munificus, infpectabilis, inacceffus, fimplex, incorruptibilis, bonus.

Diana. Delia, diætynna, lucina, cafta, triuia, cuftos nemorum, fcythica, mycenæa, eilithyia, dea fyluarum, torua, incincta, thoantæa, ephesia, in-nupta, niuea, tiburtina, candida, omniuaga, mænalis, monticola, orygia, filueftis, pharetrigera, pharetræ, ftudiofa, pharetrata, latois, agilis, verecunda, magnesia, potens nemorum, mænalia, pifæa, latoia, afpera, montanicola, fagitifera, cuxina, pergæa, inctemerata, montium cuftos, honefta, iaculatrix, oreftæa, animofa, pulcra, arcitenens, nemoralis, montiuaga, lucifera, vaga, inuiolata, domina nemorum, nemorofa, fafcelis, tergemina, agrotera, triformis, fuccincta, latonigena, confors Phœbi, fancta, venatrix, latonia, mitis, auentina, clara, fequeftana, filnipotens, filuicola, decora, amazon, enodia, aricina, cultrix nemorum.

Diadema.

110 IOAN. RAVIS. TEXT.

Diadema. Scepteriferum, insigne, conspicuum, nobile, regale, nitidum, coruscum, fulvum, coruscans, puniceum.

Dicacitas. Tinnula, scurrilis, importuna, vernilis.

Dido. Sidonia, pulcra, dives, elisa, infelix, candida, sidonis, miserabilis, sanguinolenta, misera, profuga, advena, tenera, fumiata, tyria, lacrymosa.

Dies. Aëstifer, lætificus, clarus, volucer, almus, nitidus, lucidus, candidus, formosus, splendens, purus, ambrosius, innubis, purpureus, instabilis, roseus, pronus, rapidus, phœbeus, velox, rubicundus, celer, nitens, puniceus.

Digni. Teretes, impares, eburni, molles, molliculi, rosei, subiles, dociles, niales, cognati rosis, micantes.

Dilatio. Spatiola, languida, pigra.

Diluuium. Vagum, deucalionæum. Bap. Pius: Deucalionæa non minor illuuiæ.

Dindyma. Ululantiæ, alta. Montes sunt Phrygiæ, in quibus colebatur Cybele, quæ propterea vocatur Dindymene, &c.

Diogenes. Cynicus, animo fixus, sinopeus. Philosophus fuit contemptor humanarum diuitiarum.

Diomedes. Etolus, tydides, impius, fortis, ænides, calydonius, ætolus. Hic Diomedes rex fuit Etoliæ, Tydei & Deiphiles filius, Græcorum fortissimus, qui in bello Troiano congressus est Æneæ, & Venerem ipsam læsit.

Dionædes. Thrax, bistonius, crudus, geticus, sanguineus, cruentus, immanis, immitis, impius, thracicus, asper. Hic fuit rex Thracum sanguinolentus,

EPITHEY. EPITOME. 111

Ientus, qui equos suos hospitum, quos interficiebat, carne & sanguine pascebat. Sed postea ab Hercule equis ipsis datus est in pabulum.

Dionysius. Sacrilegus, sicalus.

Dione. Isthmia, latia, turpis, pulcra, lasciva, aurea, feminea, blanda, therapnæa. Hanc poetæ faciunt Oceani & Tethyos filiam, matremque Veneris, & pro ipsa Venere nonnunquam accipiunt.

Dipsas. Torrida, torta, venenosa, aquatica, rapida. Serpens est minor vipera, ad inferendum tamen perniciem celerior multo: nam quos momordit, siti inardescunt vehementius, ad potumque effruescunt adeò, ut paulò post moriantur.

Dirce. Cadmæa, ismenis, sonora, cærulea, augusta, aonia, cadmeia, antiqua. Dirce fuit vxor Lyci regis Thebarum, quæ cum Antiopam suspectam haberet adulterij cum Lyco marito suo, eam catenis ligatam multis affecit molestiis. Quam iniuriam postea fruisse vindicarunt Zethus & Amphion Antiopæ filij. Dircem enim equinæ alligarunt caudæ, sed postea deorum commiseratione versa est in fontem eiusdem nominis.

Disciplina. Illustris, rettica, vigil.

Discordia. Demens, effera, exitiabilis, ferox, comes regnis, nutrix belli, parens belli, sitibunda erroris, grauis, præceps, pernitiôsa.

Discrimen. Sæuum, anceps, durum, dirum, lethale.

Discus. Latus, cæbalius, spartanus. Discus erat ludus quo pueri exercebantur in gymnasijs. Iaculabantur enim massam quandam aut ferream aut plumbeam in sublime, ut experirentur

rentur suas vires.

Dissentio. Annigera, turbulenta.

Diuitia. Improbæ, miseræ, regales, potentes, inuidiosæ, opimæ, diuites, supinæ, molles, luculentæ.

Dithyrambi. Audaces. Horat. lib. 4. Carmen. Dithyrambi dicuntur versus facti in honorem Bacchi, quorum poëtæ afflati Baccho, videbantur furere.

Domitianus. Dacius, à Dacis domitis, quem admodum Germanicus à Germanis. Iuuenal. Satyr. 6.

Doctrina. Laboriosa, senilis.

Dodona. Ferax, glandifera, celsa, vetus. Fuit Epiri filua Ioui sacra, in qua arbores vocales fuisse dicuntur.

Dolones. Teretes. Silius lib. 3. Scui. Virg lib. 7. Tela sunt bellica, à lædendo dicta, auctore Donato: nam dolos Græcè, Latine læsio dicitur, Seruius aut Dolonem flagellum esse, intra cuius virgàm lateat pugio.

Dolium. Picatum, spumens, dulce, cauum, rimosum, fidele.

Dolor. Crudelis, grauis, mæstus, acer, intolerabilis, querulus, vndans, infelix, sollicitus, vlulans, æger, insanabilis, crudus, rabidus, memor, dirus, miser, argutus, intolerandus, fletifer, grauidus fletu, acerbus, frendens, asper, inconsolabilis, intestinus, segnis, malus, avidus, ardens, insanus, ingratus, velatus, indomitus, acutus, lacrymosus, amarus, atrox, iniquus, rapidus, violentus, flebilis, trux, tristis, affligens, impius, gemitandus, erodens, rabificus.

Dolu. Turpis, malus, occultus, implexus, cauius, callidus, peruigil, illaqueans, hostilis, vaser, com-

EPITHET. EPITOME. 173

compōitus, prophānus, scelestus, fictus, circēus, falsus, varius, lascivus, bilinguis, nocturnus, rectus, confusus, factivus.

Dolina. Grata, emax, pulcra, rapax, superba, fallax.

Domis. Superba, marmorea, alta, auleata, ardua, eximia.

Dorades Fugaces, leues.

Doris. Amara, cærulea, spumosa, glauca, diffusa, neptunia, formosa, grandæua, auricoma, diffusa, humida, æquorea, spatiosa, vagans. Doris dicitur nymp̃ha maris Oceani, & Tethyos filia, & quandoque pro mai accipi solet, sicuti Nereus, qui eiusdem maritus fingitur.

Dominus. Superbus. Lucret. lib. 2. Continuo Libyæ dominis priuata superbis.

Draca. Squamosus, immanis, indicus, cristatus, audus, infopitus, cæruleus, volucer, titaniacus, viridis, tortus, sæuus, aliger, maculosus, flexus, toruus, massylus, inmitis, intortus, vericosus, venenosus, terribilis, longus.

Druide. Seueri, siluuiagi. Fuerunt autem vetustissimi Galliæ sacerdotes, qui in siluis degobant nudi. Hi solebant publica & priuata curare sacrificia, religiones interpretari, adolescentes disciplinis instituire, rerum naturalium causas scrutari, de cæde, de finibus, ceterisque controuersijs agnoscere, ita vt si quis decreto non stetit, eidem sacrificijs interdicerent: hominum sermonem & congressum declinabant, ne contagione polluerentur. Vnus omnibus præerat, in cuius defuncti locum alius suffragio sufficiebatur. Animas credebant non interire, sed in alia migrare corpora.

Dryade. Semides, cultæ, formosæ, proceræ.

H.

Nym.

Equidant infelix quondam post superba Dolus

Nymphæ sunt siluanæ: nam Dryas Latine arbo-
rem significat.

Duces. Cruenti, belligeri, honorati, bellicosi,
cruentati, præpotentes, sagaces, munifici, palu-
dati, bellici, elati.

Duellum. Sanguineum, forte, incertum, dirum.

Dulcedo. Mellita, mollis, nectaræa.

Dumetum. Horridum, densum, asperum, auium.

Dumus. Siluester, spissus, spinifer, spinosus, hir-
sutus, rigidus, densus, acutus, amans, ardua, silens,
excelsus.

Durities. Adamantina, acerba, dira, catoniana.

Duria. Formosus. Fluvius est Hispaniæ.

DE LITERA E.

E *Brietas.* Turpis, rubens, improuida, demens.
Ebur. Indum, indicum, nitidum, candens,
assyrium, sectile, niueum, læue, splendidum,
liquidum, attalicum, expoliturum, elephantinum,
phidiacum, curule, conspicuum, melicum, molli-
ssimum, albans.

Echidna. Lemnæa, tumida, letifera, furialis, pa-
retonia, Erebæa, lubrica, fera, tristis. Echidna
putatur eadem esse, quæ & vipera. Capitur &
pro hydra ab Hercule occisa, & pro quocunque
serpente.

Echinus. Ruber, hirtus, volubilis, siluester, can-
tus, æquoreus. Echinorum duplex est genus: ter-
restre, si inis oblitum: & maritimum, pinnata vn-
dique testudine ac spinis obductum, quibus se
pedum vice voluit, auctor Plin.

Echo. Resonabilis, garrula, græcula, filia æris,
turbida, canora, gaudens antris, vaga, clara, pe-
netrabilis, recinens, reparabilis, reditura, torua,
Echo

Echo dicitur vocis & soni percussio, quæ fit præcipuè in conuallibus, & locis concamera-
tis.

Egestas. Vrgens, sordida, grauis, turpis, acris, procliuis sceleri, crudelis, tristis, dira, dura, im-
mitis, obsita pannis, infelix, misera, pannosa,
prædura, infensa, ingeniosa, feralis.

Energia. Acris, Mantuan. Acris energiaz stimu-
lis mortalia corda sollicitans.

Electrum. Pingue, lacrymosum, rosidum, pal-
lens, pallidum, præfulgens, liquidum. Est autem
electrum gummi populorum arborum; quod si
candidum est, præstantissimum reddit odorem.
Eius natura est ad lucernarum lumina clariùs
argento splendere.

Elegi. Miserabiles, exigui, molles, leues, imbel-
les, sonantes, acuti, propertiani, philetæi, parui,
tristes, flebiles, impares, faciles, celeres.

Elegia. Flebilis, blanda, petulans, infelix. Est
autem Elegia cantus lamentabilis, quo amo-
rum, & exsequiarum describuntur querimoniz:
diciturque à Græco verbo, *ἐλεῖν*, id est, mise-
reor.

Elenchus. Argutus, Glareanus, Quo pacto argu-
tos deceat dissoluere elenchos.

Elephas. Solidus, candens, barnus, anguima-
nus, getulus, clemens, marmaricus, indicus, ni-
grans, vastus, niueus, immanis, eous, ferox, niti-
dus, libyffus, infrenis.

Eleusis. Attica, cerealis, altrix frugum. Fuit ci-
uitas Atticæ, in qua Ceres & Triptolemus vsum
docuerunt agriculturæ.

Eloquium. Liquidum, mellenum, pulcrum, ter-
fum, blandiens, latiale, romuleum, facundum
excultum, secundum, arduum, fulmineum, ver-

nans, arpinas, cultum, vocale, beatum.

Elice. Parrhasis, id est, arcadica. Stella est prope polum arcticum, quæ dicitur Vrsa maior.

Elysum. Amplum, molle. Locus est genialis, in quo poëta fingunt animas esse beatorum.

Emblema. Vermiculatum. Est autem emblema opus ex tessericulis structum, elegantérque variegatum.

Empedocles. Siculus, agrigentinus. Empedocles poëta fuit Siculus, qui immortalitatem nouo mortis genere affectans, se in Ætnam coniecit.

Enceladus. Iaculator, ferox, centipes, atrox, vinacrius, trux. Fuit Enceladus gigantum maximus, Titanis & Terræ filius, quem poëta fulminatum à Ioue, & sub Ætnam detrusum fabulantur. Virg. lib. 3. Æneidos.

Endymion. Larminus, dormitor, tener, dulcis, venator. Pastor fuit formosus, quem adamauit Luna adeò vt calo relicto, in montem Latmum eius osculandi gratia plerumque descenderit. Propert. lib. 2.

Endromys. Tyria: quoniam vsus purpuræ clauit in Tyro vrbe Asiæ. Iuuenalis. Satyr. 6. Peregrina. Martialis libro quarto. Erat Endromys vestis hirsuta, longiore villo, quibus utebantur in gymnasijs & theatris, ad munera arenæ exercendæ. Hæc erat vestis exigui pretij, licet à diuitibus tantum vsurparetur. Nam soli diuites in gymnasijs solebant exerceri. Ea induti vocantur Endromy dati.

Enos. Longæus. Mantuan. Ecce procul longæus Enos Iaredica proles.

Enbymema. Curtum. Iuuenal. Satyr. 6. Est syllogismus imperfectus, maximè vrgens aduersarium:

sarium: qui nunquam ferè fit nisi per interrogationem, quando ex assumpto solum concluditur: vt hic: Antonium priuatum ferre non potuistis, hunc Imperatorem feretis?

Enipeus. Tumidus, dilectus, vndans, pulcer, hamonius, thessalicus, altus. Enipeus fluius est Thessalia, apud quem Cæsar & Pompeius congressi sunt bello: lentus est, sed mistus Apidano fit velocissimus.

Enna. Odora, trinacris, sicula. Enna ciuitas est in vmbilico Siciliæ à Syracusanis condita, vberitate florum & varietate conspicua.

Ennius. Grauis, arte carens, rudianum alumnus, ferox, difficilis, pater, doctus, magnus.

Ensis. Rigidus, nefandus, coruscus, stellatus, fulmineus, falcatus, æreus, fatifer, fulgens, strictus, crudus, decorus, scelere imbutus, fidus, sæuus, frigidus, ferreus, martius, noricus, districtus, lethalis, bellicus, nitidus, ferus, impius, sceleratus, acutus, violentus, habilis, infastus, improbus, fragilis, cruentatus, vulnificus, miser, sanguinis egens, immitis, infectus, minax, teres, insanus, horrendus, sequax, alacer, furens, rutilus, dentatus, infestus, fortis, ahenus, fulgidus, audax, trux, vefanus, truculentus, barbarus, fatalis, ferox, cruentus, trusilis, bis acutus, feruidus, micans, nitens, sonorus, terribilis, durus, belliger, sanguineus, pugil, mauortius.

Enyo. Sæua, martia, naualis, furialis, feralis, crudelis, dira. Enyo dicitur furor belli, seu bel-lona ipsa, Martis auriga.

Ephēbi. Teneri, criniti.

Epicarmus. Siculus, pythagoricus. Siculus poëta, cui inuentum Comædiæ tribuunt nonnulli. Alter philosophus doctrina & eruditione

one præstans.

Epicurus. Doctus, gargeticus, neoclides, cecropius, cynicus, voluptarius.

Epigramma. Blandum, astrictum.

Epistola. Internuntia, pulcra, verbosa, aduentoria.

Epule. Dulces, regales, geniales, dulcorata, vincta, soluta, esculenta, lauta, læta, leguminoza, fumantes, saliares, suaues, opimæ.

f. *Epirus.* Herbida, siluosa, potens. Regio est, quam vocamus Chaoniam & Molossiam.

Equa. Armentalis, lasciuia.

Eques. Seuerus, loricatus, leuis, hastatus, egregius, bellator.

Equi Solis. Alipedes, alati, animosi, volucres ignipedes, flagrantes, radiantes, purpurei, niuei, lucentes, anhelantes, gemmei, luciferi, flammigeri, flammipedes, eoi, fumantes, rubentes, sonipedes, anhelii.

Equus. Bellator, arduus, acer, ardens, fortis, spumans, cornipes, citatus, alipes, elæus, sternax, ferox, sublimis, fugax, fremens, duellicus, mordax, strigosus, impiger, desultorius, velox, anhelans, quadrupes, cupidus, citus, rapidus, animosus, nobilis, magnanimus, leuis, asper, martius, anhelus, immitis, volucer, ales, quadrupedans, furens, difficilis, ignipes, belliger, armiger, præceps, freniger, minans, humens, intrepidus, celer, massylæus, potens, bellicus, sudans, venator, audax, hinniens, alacer, puginator, fumans, clitellarius, curtilis, sarcinarius, bellax, pugnax, insultans, aliger, comans, spumiger, æripes, rigidus, generosus, membrifus, squamiger, iubatus, ærisonus, ephippiarius, validus, insiliens, funalis, phaleratus, thessalicus, terribilis.

Equus.

EPITHET. EPITOME. 119

Equus Troianus. Immanis, fatalis, abiectus, duratilis, dardanius, ingens, palladius, arduus, fallax.

Erichtho. Effera, thessala, thessalis, tristis, prophana, venefica. Maga fuit Thessala, multis veneficijs famosa, hanc Lucan. lib. 6. egregie describit.

Eridanus. Rex fluuiorum, violentus, phæthontæus, superbus, stellifer, ferox, rapax, vagus, nobilis, ingens, corniger, princeps fluminum, inundans, turbidus, venetus. Eridanus fluuius est Italix cognitissimus, qui alio nomine Padus vocatur, de quo Plinius & Solinus multa memorant.

Erigone. Flebilis, marathonia, icaris, pia, icaria. Filia fuit Icari, quæ audita patris morte, quem Attici pastores inebriati interfecerant, seipsam laqueo suspendit.

Eriopus. Tristis, feralis, fera, insana, atra, crudelis, nocturna, flammifera, anguibus implicita, minax, tenebrarum incola, torua, seu, anguifera, furialis, stygia, scelerata, impatiens, funesta, rabida, improba, discors, tragica, anguicoma.

Eriphile. Perfida, nefanda, auara, mæsta, impia. Fuit vxor Amphiarai vatis, quæ desiderio habendi monilis aurei, quod ferebat Adrastus rex Argiuorum, Amphiaræum maritum suum prodidit, qui se occuluerat, ne Thebas ad bellum raperetur; quod ex vaticinio præuiderat ibidem se periturum, ut etiam periit.

Erisichthon. Driopeus, sacrilegus, profanus, audus. Erisichthon fuit quidam Thessalus, Cereis contemptor, cuius cum lucum abscidisset, dea ulciscens, ad tantam famem redactus

est, vt sua ipse membra corroserit.

Erythra. Barbara, tepida, sagittifera. Insula maris rubri est, pro quo nonnunquam solet accipi.

Error. Dubius, malus, vagus, fanaticus, vanus, temerarius, perplexus, deuius, inextricabilis, furiosus, prauus, indelebilis, detestabilis, retrogradus, phaëthontæus, inobseruabilis, nubilus.

Eruca. Reuocans Venerem, salax, viridis, frigorum contemtrix. Eruca herba est Venerem excitans. Propterea ponebatur vnâ cum lactuca, quæ frigidissima est, vt altera alterius vim temperaret.

Erymanthus. Phocaicus, gelidus, cupressifer, monstrifer. Mons est Arcadiæ, in quo Hercules aprum confecit.

Eryx. Altus, celsus, nimbosus, sicalus, inuius. Mons est Siciliæ, dictus est ab Eryce Veneris & Butæ filio, qui ab Hercule interfectus est, quod hospites necaret.

Esca. Dulcis, ambrosia, pinguis, mollicula, frugalis.

Esseda. Belgica, stridentia, britanna, curua, multifonora. Esseda currus erant Britannis peculiararia, quibus utebantur in bello Britanni. Horum autem inuentum tribuitur Gallis Belgis. Interim essedum promiscuè pro quouis curru capitur.

Etheocles. Labdacus, durus, infandus, œdipodionius, tyrius, sæuus, nefandus, cadmæus. Fuit filius Oedipi regis Thebanorum, & frater Polynicis. Quibus cum pater moriens regnum alternatim regendum dimisisset, & Etheocles peractio sui principatus anno fratri cedere noluisset, mutuis vulneribus ambo se confecerunt.

Euadne.

Euada. Hyphias, capanea, audax, fida. Euadne filia fuit Martis & Hyphias, quæ in rogam marito fui Capanei apud Thebas interfecit, dum celebrarentur exsequia, se coniecit.

Euan. Thyrsifer, semeleius, viifer.

Euander. Arcadius, palatinus, parthasius, arcas, exsul, nonacrius, palantius. Filius fuit Mercurij & Nicostratæ seu Carmentis: qui cum fratrem occidisset imprudens, relicta Arcadia fugit in Italiam, & in Palatino monte confedit, ibique Palantæum oppidum condidit.

Eumenides. Turbida, sæua, ferales, stygia, cruenta, anguicomæ, truces, tartaræ, crudeles, diræ, horrendæ, furentes.

Eunuchus. Delicatus, imbellis.

Euphrates. Altus, fertilis, vagus, tumidus, celer, assyrius, flexuosus. Euphrates fluuius est Mesopotamiæ, ortum capit, secundum Strabonem, in Niphate Armeniæ monte.

Euripides. Cothurnatus, id est, tragoediographus: tragicus.

Euripus. Euboicus, fusilis, instabilis, varius, tenuis, vagus, lubricus, fixax, æstuans. Fluuius est, seu angustum mare inter Bœotiam seu Phocidem Bœotia partem, & Euboiæ insulam, quod alterno cursu, teste Pompeio, septies in die, totidemque nocte fluit & refluit, ut ventos, ac etiam plena ventis secum portet.

Euristheus. Argolicus, durus, stheneleius, sæuus, grauis, cruentus, mycenæus, crudelis. Filius fuit Agenoris Micenarum, qui Iunonis instructu imperabat Herculi ut varia monstra superaret.

Europa. Tyria, sidonis, creffa, agenoris, rosea. Filia fuit Agenoris regis Phœnicum, quam Iupiter

pititer rapuit, & ne agnosceretur dolus forma bo-
uis abduxit in Cretam.

Europa. Regio, diues, potens.

Eurotas. Tanareus, frigidus, asper, viridis, la-
cedæmonius, oliuifer. Fluvius est Laconia, Spar-
tam alluens, qui abundat lauris. Nomen sumpsit
à quodam Eurota Miletis filio, qui stagnan-
tes per eam regionem aquas fossa perduxit in
mare.

Eurus. Animosus, riphæus, stridens, niger, a-
quosus, præceps, trux, protervus, indomitus, sa-
uus, tumidus, æolus, volucer, insanus, rapidus, nu-
bifer, couis, hispidus, nabathæus, phœbæus, gla-
cialis, rigens, borealis, celer, levis, immitis, nebu-
losus, ferox, pestifer, indicus, orientis, impiger,
nimbifer, velox, furens, citus, præceps, mollis, ex-
tremus.

Eurydice. Nitens, niuea, pulcra, thracia, formo-
sa. Eurydice, Orphei vxor, fugiens Aristæum, à
quo adamabatur, morsu colubri in herba laten-
tis interfecta est.

Epaminondas. Thebanus. Princeps fuit Theba-
rum, qui cum Lacedæmonijs congressus, multas
victorias retulit. Traiectus lancea, & in castra
semianimis relatus, vbi audiuit saluum esse scu-
tum suum, nec ab hostibus raptum. Bene res ha-
bet, inquit, mortem hanc morior lubens. Atque
ita veluti gratulabundus expiravit.

Ephippia. Serica. Ephippia sunt equorum or-
namenta. Hinc Ephippiati equites dicuntur,
quorum equi Ephippijs ornantur.

Ephyre. Bimaris, à duobus maribus, Ægæo &
Ionio, quibus cingitur. Vrbs est Achaia, quam
Corinthum dicimus. Ephyreides puella, id est,
Corinthia.

Epiclerus.

Epictetus. Stoicus, claudus. Philosophus fuit Hierapolitanus, seruus conditione. Dicere solebat multos esse philosophos, non re, sed verbo tenus. Insuper tolerandam esse iniuriam, & abstinentium a voluptate.

Epidaurus. Medica. Ouidius in Fastis. Fuit vrbs Achaia, in qua Aesculapius Deus medicinae colebatur.

Eruum. Grauedinosum, quod bobus grauedinem faciat, auctore Plinio libro decimo octauo. Est autem genus leguminis, quod luxuria plerumque corrumpitur.

Esuries. Improbata. Mantuan. Non improba num Esuries, non segnities.

Euenus. Turbidus. Fluius est descendens à Thracia, qui nomen sumpsit ab eiusdem nominis homine ibidem submerso. Calydoneam præter fluit.

Euganei. Veteres. Populi sunt Gallie Cisalpine.

Euryclia. Longæua. Ouid in Epist. Hoc faciunt custosque bouum, longæuæque nutrix. Nutrix fuit Vlyssis.

Euterpe. Sancta. Vna est è nouem Musis.

Excubitor. Peruigil.

Expensa. Indecor. Claudian. Non indecores araria laxant Expensæ.

Experientia. Magistra. Theodorus Cyrenensis, Magistra experientia edocti sumus.

Examen apum. Operosum, dædalum, id est, ingeniosum.

Excidium. Miserabile, nefandum, fumans.

Excubia. Peruigiles, madentes vino, murales, nocturnæ.

Exsequiæ. Tristes, mærentes, mæstæ, miseræ, piæ.

Exsilium. Durum, miserum, trepidum, flebile, acerbum.

acerbum, vagum, nefandum, infelix, turpe, infansum.

Exitum. Detestabile, pœnale, durum, furiale, crudele, triste, infandum, lacrymosum.

Exquilita. Aquosa, gelida.

Extia. Fumantia, spirantia, stridentia, lubrica, calentia, trementia, pingua, lustralia, tumida.

Exsul. Vagus, mæstus, miser.

Exumie. Dites, opimæ, cruentæ, hostiles.

DE LITERA F.

F *Aba.* Dura, pallens, picta, ventosa.

Faber. Ferrarius, lignarius, validus, fræuus, ærarius.

Fabij. Strenui, romulidæ, docti. Fabiorum Romæ familia fuit illustrissima, & admodum populosa, quorum trecenti apud Cremeram suum a Veientibus interfecti sunt.

Fabius. Solers, inuidus mora, cunctator morans, lentus. Fuit hic Fabius Maximus, qui cunctando vires Hannibalis attriuit.

Fabritius. Grauis, pauper, rigidus, tristis, inuitus donis, fidelis, romanus.

Fabula. Mendax, anilis, delira, lepida, incredenda, solers, perita, bella, commentitia, vana, expers veri, garrula, inanis, monstrosa, ficta.

Fabulator. Verbofus.

Facies. Pulcra, nitens, decora, candida, egregia, honesta, serena, candens, conspicua, corusca, amœna, venusta, bella, insignis, dumescens, proterua, setosa.

Facinus. Nefarium, cruentum, noxium, triste, obscœnum, efferum, horrendum, horridum, nefandum, atrox, malum, pudendum.

Fælis. Vesana, consponsa, inimica, illicita, fallax,

fallax, frendens, feditiosa, factiosa.

Facundia. Opima, elocutilis, piperata, diues, fallax, solers, dulcis, attica, florida, præstans, fauiflua.

Fex. Liquida, virosa, cloacalis.

Fagus. Patula, ardua, umbrosa, rorans, alta, frondosa, excelsa, glandifera, teres, rudis, densa. Fagus arbor est glandifera, cuius glans triangula cute includitur: folium eius tenue & lenissimum est, celerrimè flauescens, gignens supernè paruulam baccam viridem, cacumine aculeatam. Glans ipsa muribus gratissima est: item gliribus & turdis. Fertilitas eius alternat, vt ferè omnium arborum. Ligni honos præcipuus olim fuit in vasis.

Falco auis. Generosus. Mantuan. Generosus ab alto Intuitus volucrum, liquidum secatur aëra falco.

Falernum. Fumosum, campanum, apricum, molle, nigrum, vetulum, indomitum, acre.

Fallacia. Captiosa, falsa, falsidica.

Falx. Curua, procurua, scœnaria, putatoria, vericulata, acuta, obtusa, adunca, lunata, rapax, ahena, dura, incuruata, exacuta, ferrea, panda, peracuta, æstiuua, saturnia, dentata, vulnifica, trux, ænea, herbifeca, vncata, scœnifeca, recurua, agrestis, sæua, habilis, inflexa, sanguinea, siluatica, omnifeca.

Fama. Mendosa, mendax, volitans, prænuntia, loquax, volucris, vaga, incerta, turbida, turbatrix, improba, garrula, memor, superstes, velox, celebris, insignis, maligna, procax, mundiuaga, memorabilis, sagax, viuax, conspicua, celer, verbosa, magnifica. Poëtæ fabulantur Famam Titanis & Terræ filiam, editam à matre, vt deorum scelera

scelera patefaceret, quòd gigantes interfecissent. Ea graphicè describitur à Virgilio libro quarto *Æneid*.

Fames. Dira, obscena, malesuada, rapida, vesana, perusina, sœua, insana, ambitiosa, misera, pestifera, iciuna, stimulans, dura, pretiosa, inops, imperiosa, atra, saguntina, irata, cruda, mæsta, crudelis, violenta, anhela, vrgens, pernitiosa, tristis, rapida, tetra, lenta, grauis, iners, vorax, tremula, acerba, funesta, importuna, macra, prædura, implacata, auida, alumina mortis, aspera, ægra, exesa, cyclopica, phinxæa, pallida. Famem Erebi & Noctis filiam, doctè & ingenuosè depingit Ouid. lib. 8. *Metamorph*.

Famulæ. Sequaces. Bartho. Lochiensis, Timuere sequaces Diuarum famulæ.

Famuli. Herifugæ : qui refugiunt aspectum domini. Catull. Ego quàm miser relinquens dominos, vt herifugæ famuli solent.

Fanum. Mysticum, vetustum, sacrum.

Farina. Ordeacea, filiginea, minuta, triticea, pulucrea, dulcis.

Farra. Flaua, robusta, adorea, triticea, aspera, pultifica.

Fasces. Superbi. Mantuan. Quando Quirinales aquilas, fascèsque superbos.

Fascia. Tenuis, gracilis, sinuosa, mollis.

Fastidium. Superbum, insuauè, lentum. Politianus. Nec satias dominam, aut fastidia lenta sequuntur. Satias pro satietas.

Fastus. Tumidus, sœuus, inanis, potens, inuisus, iniquus, tumens, diues, tristis, superbus, ventosus, elatus, malignus, grauis, grandiloquus, turgidus, imperiosus, proteruus, arfacius, id est, parthicus, scribilis, trux.

Fatum.

Fatum Inexorabile, crudele, miserum, sordidum, impium, incertum, amulum, graue, auidum, sollicitum, lacrymosum, crudum, festinans, durum, ineluctabile, miserabile, noxium, iniquum, tenax, cruentum, horridum, nulli mutabile, liuens, minans, præcox, miserandum, nigrum, inopinum, acerbum, triste, rapidum, insuperabile, inutile, occultum, descendum, inglorium, latens, dubium, durum, rapax, properans, pestiferum, viuax, præceps, cæcum, ignauum, asperum, lacrymabile, minitans, inuidum, immitte, inuitabile, auidum, exitiale, horrendum, immotum, ambiguum, malignum, immobile, violentum, improbum, implacabile, insolabile, ferox, veniens, potens, terribile, perfidum, sordum, ferreum, propheticum, secretum, atrox, dolorigerum, lubricum, sidereum, celere, funereum, pernitiosum, illætabile, amarum, mysticum, flebile, immane, lamentabile, marcens, sinistrum, adamantinum, funestum, instans, fallax. *Fatum*, inquit Chrysippus, est sempiterna quædam & indeclinabilis series rerum & catena voluens semetipsa sese, & implicans per æternos consequentiæ ordines, ex quibus apta connexaque est. Vide Ciceronem libro primo de Diuinatione. Poëtæ *fatum* capiunt nonnunquam pro morte, quandoque pro *Parcis*, frequenter pro vaticinijs rerum futurarum, sæpissimè pro illa sempiterna & indeclinabili rerum serie, quam posuit Chrysippus.

Fauces. Obscuræ, auidæ.

Fatuum. Fanaticus. Reuchlinus in Sergio, Fanatico fatuo videntur sordidi.

Fauis. Pressi, melliti, candidi, flauj, expressi, nectarei, hyblæi, puri, dulces, thesæi, siculi, ambrosij,

brossij, asper, grati, cauernosi, cecropij.

Fauilla. Candens, leuis, feruens, fumans, caua, atra, ardens, rutila, thuricrema, igniuaga, rutilans, calida, vaga, incensa, tremula, ignea, altiuola, crepitans, volucris, volans, flammans, tepida, torrens, calens, tenuis.

Faunus & Fauni. Siluicola, cornipedes, cornigeri, noctiuagi, apœninicola, prodigiosi, frondentes, agrestes, placidi, leues, monticola, mœnali, rigidi, arcadici, cicuticines, bicornes, celeres, lasciu, capripedes, semicapri, parthenij, ruricola, salaces, madidi, procaces. Faunus filius fuit Pici, & pater Latini, qui regnauit in Latio. Is genuisse fertur Faunos, Satyros, Panas, & Siluanos, rusticorum numina, quos poëtæ fingunt & cornigeros & caprinis esse pedibus.

Faunius. Candidus, genitabilis, spirans, genitalis, tepidus, liquidus, leuis, floridus, florifer, blandus, placidus, tepens, serenus, tenuis. Faunius ventus est lenissimus, flans ab Occidente. Alio nomine vocatur Zephyrus.

Fauor. Benignus. Mantuan. Hæc flamma benignum Porrigit in terras clementi luce fauorem.

Fax. Multifida, corusca, fumida, rosea, noctiuaga, auida, lucens, flammifera, tepida, fumans, rutila, ardens, flammans, rapida, lucifera, flammigera, ignea, flammæa, radians, lucida, igniuoma, splendida, micans, ignita, feruida, edax, flammiuoma, ignigena, pramicans, calida, igniflua, nocturna, tremula, rapax, flagrans.

Febrix. Arida, auida, rapida, maligna, recurrens, interuallata, molesta, amara, anhelata, ardens, insana, horrida, grauis, iners, tremula, letifera, feruens, phlegmethonica, querquera, recidua, edax,

Adolentes est maiores natu reuerere: 1637
 Quod instabile nihil est multum in orbe

dax, violenta, pestifera, occulta, calida, flagrans. Veteres dicebant Querquerum grane & magnum. Vnde & febrem frigidam & magnam querquerā. Lucilius, Lactans me vñ febris querquera.

Februarius. Brumalis, feralis: quod eo mense sacra feralia mortuis fierent & ludi Lupercales.

Fel. Atrum, vipereum, mordax, triste, caruleum, nigrum, amarum, tumidum, turgidum, acidum, malum, aquosum.

Feles. Tectiuagi, Mantuan. Grunnire sues, cernere canendo Tectiuagos feles.

Felsina. Pugnax, docta. Est vrbs in Italia, quæ nunc Bononia dicitur. Mantuan. Felsina dicta fuit sermone Bononia prisco.

Femur. Tenerum, lasciuum hispidum, pathicum, tremulum, tumidum, tenellum, candens, niucum, molle.

Fenestra. Caua, angusta, patens, patula, sublimis, magnifica.

Fere. Horribiles, fugaces, montiuagæ, horrifera, sauentes, immanes, rigida, montana, hirsuta, pugnaces, saua, terribiles, rapida, audax, rabida, cruenta, crudeles, trepida, timenda, pauida, rapaces, frementes, quadrupedes, immites, hirta, iubata, acres, præcipites, horrida, inhumana, aurita, turbida, indomita, audaces, minaces, vaga, siluestres, atroces, carniuora, multiuagæ, soliuagæ, monticola, bruta, errantes.

Ferculum. Illecebrosum, lautum.

Ferretrum. Nigrum, purum, miserum.

Feritas. Torua, saua, inamabilis, inamena, scythica, prodigiosa, immanis, indocilis.

Ferrugo. Atra, scabra, obscura, opaca, pieca, pallens, olida, picta.

Ferrum. Nocens, mordax, durum, validum, fatiferum,

riferum, acutum, solidum, rigidum, asperum, mortiferum, seuum, graue, crudele, strictum, quentum, infestum, fridens, immedicabile, rubiginosum, triste, fatale, rigens, radians, missile, vulnificum, sanguineum, forte, lethale. Chalvbes populi in ponto abundant optimo ferro. Virgilius libro primo Georg. Norici Alpium populi laudabiles iidem ferri venas habuerunt: ut etiam Melita Siciliae insula. Apud Bibilim quoque fluvium Hispaniae fiebat optima ferri temperatura.

Ferribitas. Dulcis, Mantuan. Indlyta ram dulci fertilitate Cydon.

Fertum. Opimum. Persius Satyra secunda. Erat autem genus libi, quod sepiissime ad sacra ferebatur.

Ferula. Minaces, tenerae, tristes, inuisae, florentes, truces. Ferulam Plinius adscribit arborum generi. Alij inter frutices numerant. Nasctur in calidis locis. Nulli fruticum leuitas maior; propter quod facilius baculorum vsum senectuti praebet. Eius radice (quae candida est) abscissa lac emanat. Infirmissima est. Vnde prouerbum apud antiquos erat in eos qui tenui & exiguo praesidio aduersus optime instructum pugnant, eos pugnare ferula contra gladiatorem.

Feruor. Aestiuus, calidus, siccus, igneus, rapidus, vehemens.

Fescenninus. Dicax. Est autem versus nuptialis, dictus à Fescennino vrbe Campaniae, in qua nuptialia carmina primum inuenta sunt.

Festum. Solenne. Quid lib. 2. Fast. Fortè Ioui Phoebus festum solenne parabat. Insigne. Mantuan. Insignia vulgo Magis festa magis.

Festinatio. Improuida. Lilius, Festinatio improuida

prouida est.

Fibra. Vitalis, tenera, spirans, arcana.

Fibula. Rafilis, aurea, mordax, eburnea.

Ficedula. Viridis. Mantuanus, Ficedulæ virides, & amata obsonia turdi.

Ficus. Pinguis, virescens, pulla, bifera, cærulea, lactens, munifica, nectarea, ruminalis, dulcis, suavis, secunda, mollis, laticonia. Ficus arbor radicū breuitate citò senescit. Laudatur Iudæa rubens oliuæ magnitudine, crassitudine cubitali, ramosa, materia valida, viridi cortice, folio tiliæ, sed molli. Hircana dulcior nostris & fertilior, vt quæ modios c c l x x. ferat. Ficubus omnibus mollis est tactus. Maturis frumenta intus, maturiscentibus succus lactis, percoctis mellis. Senescunt in arbore. Præstantissimæ sunt in Ebuso insula. Dulci sunt succo & lacte in capite, in corpore non, &c.

Fides. Cana, sancta, thesæa, penelopæa, pia, pura, tenax, solida, sacrata, sacra, impolluta, iurata, constans, honesta, indiuidua, pacta, socialis, intacta, stabilis, recta, intemerata, religiosa, verax, firmata, sincera, incorrupta, candens, ingenua, vnanimis, forestæa, ocia, saguntina.

Fidis seu fides. Canora, teia, æolia, cyllenia, eurua, docta, dulcisona, sonora, iocosa, querula, aurata, sonans, blanda, pindarica, æonia, dulcis, leuis, testudinea, threicia, harmonica.

Fiducia. Pallens, audax, superba, stolidia.

Filix. Inuisa. Virgilius lib. 2. Georg. Nomen est herbæ bina interdum cubita excedens longitudine, nullum gerens florem, nec semen, radicibus longis.

Filum. Gracile, tenue, subtile, pertenuē, teres, leue, sericum, textile, nodosum, lene.

Fimū. Pinguis, immundus, vduus, bibulus, liquidus, tenax, abiectus, putris.

Firmitas. Saxea. Pamphilus Saxus, Hęc est saxea firmitas amoris.

Fiscella. Iuncea, fragilis, contexta cannis. Est fiscina vas vimineum, aut iunco textum, quo exsiccantur casei.

Fistula. Arguta, rustica, dulcis, suavis, caua, enodis, pastoralis, leuis, rauca, indocta, blanda, canora, garrula.

Flabrum. Lene, tenue, animosum, sæuum, pro-cax, petulans, vagum, siluifragum, pictum, ventosum, decorum.

Flagellum. Sanguineum, prolixum, horribile, vitiosum, cruentum, horrifonum, tortum, acre, durum, durum, impium, vulnificum, mortiferum, graue, atrox, triste, rigidum, atrum.

Flagrum. Durum, rigidum.

Flamen. Spumeum, sonotū, dissonum, spirans.

Flamma. Tremula, crepitans, corusca, torrens, virgea, sequax, stupea, vaga, acris, celer, calida, ignea, volans, velox, auda, rutila, viuā, rapida, feruida, rogalis, vigil, lucens, rosea, multifida, volucris, errans, vorax, tumida, clara, radians, micans, co-nuscans, fluctuans, ferox, flagrans, mobilis, feruens, rapax, agilis, rubens, vtilans, viuīda, rutilans, turgida, lucida, relucens, astuans, exardens, ardens, nigrans, seuiens, ignita, sonax, atrox, sonora, ætnæa, igniuoma, stridula, calens, vndans, audax, comans, molilis, vrens, sonans, fugans vmbra, fulgens, alacris, furens, crudelis, terrifica, popularis, fumosa.

Flatus. Madidus, violentus, leuis, rapidus, stridens,

dens, anhelus, gelidus, acer, ventosus, viuificus, æcreus, acutus, præceps, multiuagus, sonorus, nimbosus, horrifonus.

Fletus. Manans, humens, pius, mæstus, luctifonus, acerbus, miser, turgidus, tepidus, amarus, rorans, tener, tremulus, tepens, fontanus.

Flexus. Sinuosus, vagus, tortuosus, curuatus, lunatus, sinuatus, circularis, multiuagus, obliquus, labyrinthæus, labyrinthiacus.

Flora. Iocosa, rustica, odora, delicata, decens, zephyritis, lacticina, pulcra. Flora meretrix fuit ditissima, quæ Romanum populum constituit hæredem. Vnde & in deorum numerum relata est, & Floralia sacra eidem constituta sunt, quæ Aprili mense fieri solebant, magna verborum & rerum omnium cum lasciuiâ, tum licentia. Capitur etiam pro dea florum, ut hic in plerisque locis.

Florentia. Syllana: quoniam à Syllanis militibus fertur condita. Nomen est urbis Italiæ, quæ fertur condita à Syllæ militibus, nunc Florentia dicitur.

Flos. Blandus, rutilus, lætus, niueus, odoratus, mollis, cædidulus, micans, apricus, suauis, dulcis, pratenfis, vernus, æstiuus, odoratus, elysius, candidus, odorifer, sabæus, decens, atticus, nectæreus, nitidus, tener, gratus, flagrans, illustris, purus, fulgidus, decorus, halans, hyblæus, olens, vemalis, pulcer, bene olens, bellulus, coruscus, pictus.

Fluctus. Tumidus, tumens, reciprocans, canus, multigrumulus, marinus, spumans, procellosus, furdus, trux, patulus, cæruleus, humens, curuatus, fluuius, sonorus, curuus, altifonus, inquietus, vastus, penetrabilis, frigidus, rapidus, raucus, madidus, tremulus, sonans, humectus,

534 IOAN. RAVIS. TEXT.

agitatus, minax, herbosus, resonus, protervus, nimbosus, aquoreus, multiuagus, saxifragus, campiuagus, grandisonus, liquidus, supinus, vesanus, horrifonus, vagus, sonax, fugax, vitreus, paluster, vndosus, saliens, fremens, natans, arenosus, australis, vndans, algidus, citans, naufragus, pluuius, profundus, flexibilis, resonans, validus, spumifer.

Fluentum. Raucum, cetosum, procellosum, blandum, tenue, trepidans, vndinagum, madidum, amœnum, glaucum, sinuosum.

Flumen. Frigidum, torrens, cauum, curuum, herbosum, labens, vagum, gelidum, latibrosium, liquens, sonorum, nauigabile, rapidum, validum, decliue, limosum, circumfusus, obliquum, refugum, turbidum, spumans, concitum, spumeum, ductile, arduum, virens, sinuans, flexum, fontanum, properans, caducum, profundum, citatum, tumidum, sinuosum, vitreum, viridans, nebulosum, cannosum, vdam, humidum, nitidum, rigens, perlucidum, violentum, vndans, currens, amœnum, glaucum, inflexum, tumens, purum, liquidum, deflexum, curuatum, præceps, fruticans, resonans, algidum, prociduum, exundans, lubricum, piniferum.

Fluuus. Rapax, liqens, minax, tumens, gelidus, spumifer, humens, trux, minans, lubricus, citatus, algens, torrens, sonax, flexiuagus, rapidus, vorax, nitens, stagnans, vndans, furens, spumans, corniger. Fluij quondam adscribebantur deorum numero. Hinc Val. Flac. lib. 6. Magnique sacerdos Phasidis. Frequenter quoque simulacra fluijs erecta sunt, &c.

Focus. Calens, calidus, tepidus, fumosus, ardens, odoratus, accensus, thuricremus, sacrificus,

vaporifer, stridens, lutens, feruens, flammiger, igniuomus, sanctus, fumificus.

Fœdus. Sociale, iugale, concors, socium, dulce, stabile, amicum, coniuratum, compositum, Fœdera primus inuenit Theseus: & Lycaon inducias.

Femina. Tenera, candida, culta, lata, callida, imbellis, luculenta, dux malorum, bella, scelerrata, impudica, mollis, festiua, fallax, iniqua, labilis, mobilis, prodiga, vindex, loquax, largiloqua, insidiosa.

Fœnerator. Auidus, Ansonius, Atque vt auidus fœnerator, improbum nummum maluit occupare, quàm condere. Lucripeta. Plautus, Lucripeta fœnus fœnerator postulans.

Fœnum. Pratense, autumnale, molle, asperum, rigidum, vile, herbosum. Fœnile dicitur cumulus fœni. Fœnisece, qui secant fœnum.

Fœnus. Auidum, fecundum, cumulatum, occultum, copiosum.

Fœtor. Hircinus, ab hircis, qui malè olent: quæ fœtorem reddunt homines multum libidinosi. Pestifer, quoniam ex immunditia cloacarum & fœtore pestilentiam oriri certum est.

Fœlia. Ariminensis. Nomen est veneficæ, cui patria fuit Ariminum oppidum.

Fœlium. Molle, tenue, tenerum, crispum, mobile, caducum, agreste, glaucum, vernum, opacum, rosidum, odoratum, leue, comans, virens, flexile, tremulum.

Fœlles. Taurini, tremantes, ventosi, reflatiles, caui, æolij.

Fœns. Liquidus, muscosus, gelidus, irriguus, mundus, montanus, largus, putealis, amœnus, largifluus, frigidus, dulcis, viuus, placidus, illinis, spumiger,

secundus, umbrosus, conspicuus, bullis stillans, piscosus, subtilis, purus, perspicuus, nitidus, rutilus, placidus, algidus, lene fluens, salebrosus, canus, lutosus, vaporosus, præceps, lucidus, lucens, gramineus, riguus, limpidus, sonans, crepans, raucus, montanus, vitreus, vagus, candidus.

Forceps. Tenax, curua, adunca, denticulata, supina, habilis, cæsiua, ahena.

Fores. Asperæ, robustæ, obseratæ, rigidæ, difficiles, surdæ, pictæ, querulæ, validæ, cælata, tumultuosa, ærea, fortes, ornata, duræ, rasilis, ruinosa.

Forseus. Ferreus, acutus, auarus.

Forma. Eximia, pulcra, superba, lauta, decens, generosa, egregia, honesta, vitrea, ignea, anceps, fugax, argentea, brevis, velox, pretiosa, caduca, tenera, nitens, candida, splendida, decora, venusta, placida, fragilis, lepida, niuea, scitula, elegans.

Formica. Metuens senectæ, rapax, paruula, frugilega, granifera, repens, sollers, patiens laborum, levis, parua, brevis.

Formido. Nigra, turpis, atra, trepida, gelida, misera, exsanguis, retra, pauida, mæsta, horrida, segnis, sæua.

Fornax. Caua, vasta, calcaria, calida, terrena, sulphurea, vaporifera, curua, ardens, abrupta, occulta, ignea, picea, rapida, profunda, ferraria.

Fornix pro meretrice. Olens. Horat. lib. i. Ser. Suburana à Subura vico vrbis Romæ, in quo erant meretrices. Olida. Iuuen. Satyr. i. i.

Foruix, sessudo. Multicauius, cauius, cauernosus, niger, conuexus, curuius, curuatus, piccus, opacus.

Fortuna. Rannusia, omnipotens, inconstans, perfida,

perſida, lubrica, anceps, infida, fortis, rapax, manca, ſuperba, cæca, peruiçax, licentioſa, ſzui-
ens, nefaria, rhamnuiſis, dubia, triſtis, acerbæ, im-
proba, minax, inſolens, inſidiæans, cauta, dura, ſæ-
ua, inuida, noxia, vaga, ſuibunda, deſultoria, le-
nocinans, locuples, fallax, fragilis, fatalis, velox,
rapida, impotens, labens, potens, ſublimis, mu-
tabilis, ambigua, imperioſa, illudens, inſidioſa,
caduca, volucris, præceps, biſfrons, aſpera, in-
ſtabilis, inſana, bruta, iocans, immoderata, im-
prudens, audax, multiformis, truculenta, verſu-
ta, inanis, ſuperba, volubilis, varia, maleſida,
mobilis, decepatrix, mendax, magnipotens, pro-
cax, liuida, iniqua, influens, lucrica, prominens,
incerta, erratilis, præneſtina, varians, æſtuaria.
Fortuna, inquit Lactantius, eſt accidentium re-
rum ſubitus atque inopinatus euentus. Multa
enim inquit Cicero, efficit inopinata nobis pro-
pter obſcuritatem ignorationemque cauſarum.
Interrogatus Chilo, quid eſſet fortuna, Cæcus,
inquit, medicus: multos enim excæcat. Eius ſi-
mulacrum apud Scythos ſine pedibus ſingeba-
tur, vt manus, tantum & pedes haberet. Apud
Smyrnæos eiufmodi fuit, vt polum capite ſulci-
ret, manuum altera ſuſtinens Amalthææ cornu.
Lactantius pictam à veteribus fuiſſe teſtatur
cum copia & gubernaculo, tanquam opes tribu-
at, & rerum humanarum teneat regimen.

Fortitudo. Armipotens, Mantuan. Venit & ar-
mipotens virgo, quæ amplexa columnam. Pal-
laſium, robur, vultu prætendit, & auſum.

Forum. Litigioſum, verboſum, turbidum, fre-
mens, triſte, argutum, clamorſum, raucum, ſtri-
dulum, legiferum, venale, iudiciale, eupidiani-
um, rigidum.

Fossa. Præceps, subita, prærupta, hians, imma-
madida, putris, caua, concaua, profunda, ob-
scura.

Fossor. Robustus. Virgil. lib. 2. Georg. Et labe-
facta mouens robustus iugera fossor.

Fouea. Putris. Statius lib. 12. Attra. Sedulius,
Flectere nixus iter foueam delapsus in atram.

Fraga. Montana, mollia, rubentia, redolentia,
nascentia humi, rutilantia.

Fragor. Horrifonus, perterricrepus, tristis, ve-
hemens, horrendus, fulmineus, resultans, crepu-
lus, terrifonus, raucus, resonus, exsurdans, tristi-
ficus, terrificus, horrificus, molestus, rabidus,
horridus, resonans, altiloquus, nimbosus.

Framea. Sanguinea. Andreas Ammon. Dirus
nam framea sanguinea Getes. Gladius est, quem
poëta Marti peculiarem faciunt.

Franci. Fortes, rigidi, acres, horridi.

Fraus. Occulta, maligna, ingeniosa, scelerata,
nefanda, dolosa, mala, dira, massyla, infida, clan-
destina, tacita, flexuosa, commentitia, turpis,
hostilis, latens, cauta, nefaria, inexpressibilis, impia,
inuisa, lycaonia.

Fraxinus. Siluestris, procera, utilis hastis, vm-
brosa, alta, stridula, odiosa colubris. Fraxinus
dicitur à fragosis locis, in quibus nascitur: pro-
cera est & teres, & pennata folio, Achillis hasta
multum nobilitata. Materies eius ad multa est
utilis. Quæ nascitur in Ida Troadis monte, adeo
est citro similis, ut euentes fallat sublato corti-
ce. Eius duo sunt genera: Longa enodis; altera
breuis, durior, fusciorque laureis folijs. Amplif-
simam habet Macedonia, quam Bumeliam vo-
cant. Diuiduntur in situ. Campestris crispa est,
montana spissa. Folia Fraxini iumentis mortife-
ra.

ra sunt, ceteris ruminantium innocua. Succo expresso ad potum contra serpentes, & imposita ulceribus opifera est. Tantâque est vis, ut nec matutinas, nec occidentes umbras serpens arboris eius attingat, aded ut ipsam procul fugiat. Si ea fronde gyro claudatur ignis & serpens, in ignes potius fugiet quam in fraxinum. Floret fraxinus priusquam prodierint serpentes.

Fremicus. Horrifonus, rapidus, tenificus, rancus, infanus, flebilis, horrificans, sonorus, anhelus, mugiens. Dicimus etiam fremor nomen pro fremitus. Virgil. lib. 11. *Aeneid.*

Fretum. Cæcum, concitum, torrens, æstuosum, vastum, sævum, longum, rapidum, infanum, turbidum, spumans, neptunium, curium, glaciale, cæruleum, spumosum, salsum, minax, surdum, ventosum, undans, tumidum, profundum, cæculum, stagnans, apertum, viride, naufragum, veliuolum, feruidum, tumescens, fremens, rabidum, saliens, lubricum, fumans, undosum, undisonum, undisonans, hibernum.

Frigus. Opacum, penetrabile, pluvium, concretum, durum, contractum, mordens, hiemale, brumale, glaciale, sterile, scythicum, hibernum, torpens, acerbum, rigidum, manabile, acre, durum, gnauum, iners, inhabitabile, malum, gelidum, rosidum, animosum, improbum, timidum, pallidum, pigrum, triste, riphæum, durum, pluuiatile, algidum, lethale, intolerandum, arctoum, strictum, malignum, crudum, mordax, sævum, horridum, immite, arcticum, niuale, horrens, intracabile. Boreale, rhodopeium, pallens, iniquum, boreum, hyperboreum, mortiferum, canum, boresstheneum, acutum.

Frondes. Virides, caducæ, altæ, vesicæ, patulæ, teneræ,

tenera, lãtz, tenues, crispæ, arbutæ, agrestes, arboreæ, odorata, flaccescentes, gramineæ, glaucæ, obscuræ, tremulæ, opacæ, peruenustæ, comantes, comosæ, vmbrosæ, coymbiferæ, vernantes, odoriferæ.

Frons. Tenera, decora, honesta, honora, lata, lucida, nitida, punicea, berenicea, pura, venusta, eximia, siderea, nitens, niuea, ætherea, rosea.

Fructus. Florens, terrestris, siluester, vber, dulcis, amœnus.

Fruges. Grauidæ, hominæ, vberes, nitidæ, spicæ, lãtz, cereales, herbidæ, aureæ, teneræ.

Fruentum. Lactens, purum, flauescens, germinans, æstiuum.

Frutetum. Gemmans, siluestre, molle, occultum.

Frutex. Ramosus, venosus, arboreus, parcus, vmbrosus.

Fucus. Tænareus, mendax, vanus, fallax, phaleratus, splendens, roseus, cæruleus. Fucus herba est similis lactuicæ, quo in Creta vestes tinguntur. Tria sunt eius genera, latum, longum, & crispum: quæ omnia sunt ad tingendum accommodata. Hinc fucum accipimus pro adulterino colore, quo deformes feminæ sese pulcrificant. Metaphoricè capitur pro dolo. Hinc Fucum facere, pro decipere.

Fuga. Furtiua, trepidans, præceps, scæda, celer, pernix, cita, feminea, trepida, pauida, vaga, turpis, mollis, deses, iners, volucris, sollicita, effusa, timida, tristis, probrosa, præproperea, præcipitans.

Fulcrum. Eburnum, acernum.

Fulgetra. Ardens. Mantuan. Non ardens fulgetre metum, non nubila nimbium.

Fulgor

Fulgor. Nitidus, colorificus, coruscus, calidus, tremulus, aureus, niualis, igneus, ignifer, roseus, splendidus, gemmeus, radians, flammeus.

Fulgur. Nictans, rapidum, micans, clarum, triste, rutilum, iaculabile, subitum, ignigerum, ardens, flagrans.

Fulca. Marina, palustres, parua, vaga. Est fulica avis aquatilis, degens prope stagna & lacus, paullo maior columba. Pullos aquilæ ante tempus exclusos nutrit. Matutino clangore tempestatem prælagit, & cum ludit in litore. Nomen sumpsit à furuo colore.

Fullo. Avarus. Martial. lib. 6. Tam malè Thais olet, quàm non fullonis auari Testa vetus.

Fulmen. Horrendum, pallens, iracundum, inimicum, caducum, clarum, perterrificum, igniferum, infestum, vibratum, inevitabile, micans, penetrabile, fictile, temerarium, tortum, ætænum, coruscum, horridum, redolens, hiulcum, atrum, rapidum, horrificum, rutilum, violentum, rutilans, intortum, calidum, igneum, obliquum, trifidum, improbum, durum, fugax, terrisonum, æreum, crudele, lævum, trifidum, missile, præpes, validum, phlegmæum, ardens, bellisonum, ferreum, tumidum, cadens, minax, æthereum, rapidum, postularium, pestiferum, peremtale, horrifonum, acerbum, comans, ferox, seuum, retonans, caeleste, flagrans, resonans, radians, stridens, flammiferum, tonans, latitanans, tetricum, rubrum, ignium, sulphureum, horrens, acutum, tetrum, tarpeum.

Fumus. Volucer, sequax, sublimis, ater, amarus, niger, graneolens, sordidus, volans, lacrymosus, latalis, tenuis, calidus, bæchans, pinguis, nubivagus, viridis, piceus, ignivagus, tristis, fluans,

fluans, incoctus, grauis, arens, tremebundus, ealens, vndans, tenebrosus, peruolitans, turbidus, inanis, leuis, teter, opacus, molestus, tepidus.

Funda. Balearis, stridens, balearica, torta, voluta, volubilis, teres, aërea, leuis, hispāna, flexa. Balears duæ sunt insulæ in mari Hispano, apud quas vsus fundæ repertus est, & adeo celebratus, vt matres filios suos alijs auibus olim vesci non paterentur, nisi quas funda fuissent adepti.

Fungi. Pratenſes, albi, ancipites, suilli. Origogunctorum, teste Plinio, est ex pituita arborum.

Furor. Crudele, triste, acerbum, scruum, miserandum, lacrymosum, atrum, inhonestum, miserabile, mæstum, iniquum, properatum, crudum, durum, lacrymabile, lamentabile, amarum, immite, sanguinolentum, lugubre, flebile, cruentum, truculentum, tetrum.

Fur. Nocturnus, vagans, tacitus, peruiſil, trepidus, trifurcifer, famelicus, rapax, crudelis.

Furcæ. Bicornes, ferreæ, rapaces, tricornes.

Furfur. Triticeus, hordeaceus.

Furia. Vltices, diræ, colubriferæ, infernæ, vipereæ, cinctæ anguibus, immanes, tartareæ, horrendæ, stygiæ, anguicomæ, ardentes, deformes, tristes, sonoræ, gigantæ, rebelles, squallidæ, horridæ, ministræ Ditis, nefandæ, noxiæ, acerbæ, crudeles, acherontigenæ, commantes angue, plutonides, seueræ, hydnigenæ, atra, profanæ, alcazonia, noctigenæ. Tres sunt furie, Alecto, Tisiphone, & Megera, quas poëta Acherontis & Noctis filias dicunt. Hinc Acherontigenæ vocantur, & noctigenæ. Apud inferos dicuntur canes, apud mortales furie, quod furoris acule-

EPITHET. EPITOME. 143

os hominum præcordijs inculcent. Propterea etiam finguntur ijs colubros iniicere, quos ad maniam trahunt.

Furores. Validus, impius, mæstus, sævus, cæcus, amens, violentus, ardens, noxius, miser, ingens, dirus, tigris, præceps, effrenus, audus, horrendus, armifer, exundans, improbus, prætumidus, rabidus, armatus, proteruus, rapidus, lymphatus, impotens, demens, pertinax, vesanus, exitialis, sanguineus, perniciosus, insanabilis, irratiōnabilis, immitis, atrox, mauortius, cruentus, ferreus, vagus, barbatus, insanus, hostilis, iambæus, armipotens, venenosus, pronus, immanis, infrenus, bellicus, stygius, tartareus, impatiens, flagrans, fatuus, barbaricus, discors, terrificus, tristis, bacchans, berecynthius, vecors, indomitus, celæus, bacchicus, hosticus, nefarius, inflammatus, effrenatus, herculeus.

Furtum. Pavidum, nocturnum, turpe, iniquum, impudens, latebrosus, infandum, lacrymabile, nefandum. Apud Scythas nullum fuit grauius crimen furto, quod tamen apud Lacedæmonios impune permissum est.

Fuscina. Minax. Martiali lib. 1. Est insigne Neptuni quod alio nomine Tridens vocatur. Fuscina dimicabant, etiam gladiaturam exercentes. Diminutivum est Fuscinula.

Fusus. Granidus, versatus, teres, succinctus, prægnans, levis, lanificus, tortus, libratus.

DE LITERA G.

G *Abij.* Simples. Fuerunt enim Vulcorum populi rudes, & sua simplicitate docto Tarquinij Superbi superati sunt Iuven. Satyr. 3.

Gades.

Gades. Tyria, herculeæ, tinula, occidua, hesperia, vadosa, iocosa. Gades insula est in Hispania, in fine Bæticae prouinciæ occidentem versus, cuius habitatores dicuntur Gaditani, quarum puellæ lasciuæ licentiæ & impudici motus fuere. Inuenalis Satyr. 11.

Galatea. Nerine, nereis, viridis, procax, candida.

Galbana. Noxia. Columella, Sed negat helleboros & noxia galbana succos, Peregrina. Lucanus lib. 9: Herba est frequens in Syria, quæ si comburatur uidore fugat serpentes.

Galea. Comans, crinita, terribilis, decora, nitens, cana, ærea, leuis, fulgens, radians, corusca, horrida, trux, ferrea, teres, minans, solidata, victrix, micans, renidens, minax, rigens, conifera, tartarea, arata, insignis, minitans, cristata, lethalis, ardens, lucens, pennicoma, dura.

Galerus. Arcadicus, picturatus, rutilus, flauus. Galerius, tegumentum est capitis, factum instar galeæ, quo Mercurius inferendis deorum mandatis utitur.

Galesus. Therapneus, lacedæmonius, umbrosus, piger, orbatus, phalanthæus, liquidus, albus, niger, spartanus. Galesus fluuius est Laeoniz, quinque millibus passuum distans à Taranto.

Galli Cybeles. Phryges, sanguinei, resupinati, celenci, secti. Galli sacerdotes Cybeles in Phrygia, dicta à Gallo flumine, cuius aquis poti, protinus furiabantur, adeo ut seipsos detestarent, id est, amputarent sibi testes & virilia. Hi uaticinabantur fanatico carmine, ut inquit Lilius. Samia testa utebantur ad amputanda sibi virilia, nec aliter castrabantur citra perniciem.

Galli.

Haec uita geminum nescit Dulcius salutaris
Dulcius en Geminum nescit in uita salutaris

EPITHET. EPITOME. 145

Gallis populi. Feroces, truces, bellicosi, Romanis infesti, armorum avidi, rebelles, acres, stolidi, fortes, timidi, leues, alacres, saui, atroces, efferi, ardentes.

Gallia. Animosa, ferox, diues, armipotens, ferulis, impotens, saua, fortis, facunda, flaua, ferax.

Gallus gallinaceus. Excubitor, salax, tanagrius, cristatus, metuendus leonibus, nuntius lucis, titanius, auis Persica. Gallus nuntius est lucis, Latonæ charus, quod ei parienti adstiterit. Mortua femina oua incubat. Gloriam sentit, nescit sidera, it cubitum cum sole, imperitat suo generi, & regnum in quacunque domo fuerit, exercet. Certant inter se galli studio gloriæ. Canunt in victoria, & se principes testantur, victi occultantur, lucemque & aspectum hominum refugiunt. Gradiuntur alta ceruice, elatis cristis, cælum crebrò aspiciunt, in sublime falcatas erigunt caudas. Terrori sunt leonibus.

Gallina. Tenera, africana, cohortalis, numidica, glociens, glocitans, afra, meleagrides, cristata. Gallinarum varia sunt genera. Cortales, quæ corte aluntur. Rusticæ, similes sunt ferè villaticis, quæ decipiuntur ab ancupe. Numidicæ varijs sparsæ plumis. Aliter vocantur Meleagrides à Meleagri tumulo, quas poëta fabulantur ex filiabus Penej (qui Meleagri fuit filius) mutatas fuisse in has volucres. Aiunt gallinas non posse interfici ab aspidē, quo die ciminum animalis scdissimi comederint, &c.

Gallus poëta. Prodigus animæ. Ouid. libro 3. Eleg. Sanguinis, atque animæ prodige Gallus. Doctus. Politian. Fuit autem Gor. Gallus.

elegiographus Foroiulienſis. Is Auguſti fauore conſcendit ad gradum Præturæ. Euphorionem Græcum in ſermonem Latinum tranſtulit. Scripſit quatuor libros Amorum ſuorum de Cithereide. Fuit primùm amicus Octauii, poſtea tamen ſuſpicionē coniurationis, cū in eius odium impegiſſet, conſciuit ſibi mortem anno ætatis 43.

Ganges. Pulcer, rapidus, ſpatians, tepidus, immenſus, indicus, corniger, cæruleus, yndans, eous, diues, aurifer, arenofus, torrens, magnus. Ganges Indiæ fluius eſt incertæ originis. Tendit in Orientem, augeturque fluijs nauigalibus: demum ſeptem oſtijs erumpit in mare. Tanti magnitudinis eſt, vt vbi minus occupat latitudinis, octo millia paſſuum contineat: vbi plurimum, centum. Altitudinis nuſquam minus viginti paſſibus reperitur. Hinc Cyruſ rex Perſarum in 340. alueos diuiſit, ob amiſſum ibidem equum præcipua bonitate.

Gannius. Conſtrepens, dulcis, tremulus.

Ganymedes. Dilectus Ioui, troianus, regius, flauus, pocillator, catamytus, phrygius, iliades, raptus Ioui, idæus, phryx, iliacus, ſangarius, gracilis, dardanius, ephebus, tros, aureus, roſeus, vrniger, pulcer, cynædus. Poëtæ dicunt Ganymedem puerulum fuiſſe Troianum elegantis formæ, & propterea raptum ab aquila dum venaretur in Ida monte Troadis, adhibitumque menſæ Iouis ad præminiſtranda ei pocula.

Garamantes. Nudi, peruſti, inculti, ſæui, veloces, inopes, nigri, vagi, areniuagi, matrimonio- rum expertes, infelices. Garamantes, auctore Plinio, matrimoniorum expertes, paſſim cum feminis degunt. Nullas certas habent ſedes.

Sub

Sub cilicijs semper agunt. Mulieres seruilis vbi-
que ministeria semper faciunt.

Garganus. Arduus, appulus, iapyx.

Gargara. Ardua, pangæa, flauescencia, culta,
priameia. Gargarus mons est & oppidum in
Phrygia, in imis radicibus Idæ, admodum se-
rax frugibus.

Garrulitas. Rauca, odiosa, intempestiua; im-
proba, insana, acris.

Garumna. Æquoreus, validus, veliuolus, re-
fluus, defluus, celer, rapidus, magnus. Garumna
fluius à Pyrenæis montibus defluens, Celtas
ab Aquitanis dirimit, augetur tribus annibus.
Bituriges & Santones influit. Labitur in oce-
anum.

Gaudium. Lætum, dulce, candidum, fugitiuum,
molle, festiuium, deliciofum, beatum, procax,
luxuriosum, vagum, blandum.

Gaurus. Bacchæus. Stat. lib. 3. Sil. mons est
Campaniæ in Italia, in qua nascitur vinum præ-
cipuæ bonitatis.

Gaza. Eoa, persis, lyda, nobilis, externa, pro-
lemas, persica, caduca, attalica, fluxa, diues,
asiatica.

Gehenna. Obscura, cana.

Geloni. Acres, sagittiferi, volucres, pharetra-
ti, sæui, flauī, imperiosi, equimulgi, dispersi, picti.
Geloni populi sunt Scythiæ, Agathyrsis proxi-
mi, dicti à Gelono Herculis filio. Solebant olim
se pingere. Sanguinem equinum bihebant cum
lacte. Optimi sunt sagittarij. Multas singuli ha-
bent vxores.

Gelu. Brumale, pigrum, acutum, marmore-
um, astrictum, canens, gelidum, concretum,
hibernum, sæuū, durum, frigidum, niuale,

148 IOAN. RAVIS. TEXT.

horrens, rigidum, letale, riphæum, scythicum, arctoum, borysteneum, acre, horrendum, tremulum, crudum, geticum, sterile, iners, glaciale, boreale, perspicuum, somniferum, rigens, sythonium, sarmaticum.

Gemitus. Mæstus, insanus, acerbus, stridens, timidus, lamentabilis, flebilis, fremens, sævus, durus, amarus, granis, lacrymabilis, atrox.

Gemma. Colorata, tumens, nobilis, nexilis, florida, lucida, teres, indica, diues, ignea, eoa, garamantis, lactea, perspicua, viridis, fulgens, ardens, idaspæa, erythræa, pretiosa, radians, nitida, aurea, culta, flexuosa, scintillans, radiosa, multicolor, fulgida, dis, scythica, candens, clara, rutilans, relucens, micans, honesta, stellans, pura, flammata, splendidula, niuea.

Genæ. Humentes, pulcræ, purpureæ, molles, teneræ, conspicuæ, pubescentes, ambrosiæ, nitidæ, eburnæ, turgidulæ, niuæ, rosæ, lacteolæ, candentes, decoræ, rutilæ, coloratæ, ingenuæ, irriguæ, fideræ, leues, dulces, blandidulæ, erasæ, cognatæ, rosis, albentes, niuosa.

Genista. Lentæ, humiles, virides.

Genius. Tutelator, hilaris, æuiternus, lucifugus.

Genitalia. Mollia. Iuuenalis Satyr. 6.

Genus. Succiduum, procidium.

Genus, vrbs. Armisona, potens.

Germani. Inuicti, transhenani, atroces, potentes, feroces, bellaces, truces, cærulei.

Germania. Horrida, fera, rebellatrix, dira, perfida, ferox, audax, flaua, frigida, nebulosa, effera, diues, bellax, armipotens, pugnax, atrox, fortis, barbara.

German. Molle, turgens, odorum, floriferum, micans,

micans ambrosium.

Gerra. Ridicula, leues.

Geryon. Tricorpor, tergeminus, amplus, iberus, triformis, ferus, minax, triplex. Geryon rex fuit Hispaniæ tricorpor, vt fingunt poëta, quem Hercules superaunt.

Gesa. Rigida, gallica, ferrea, alpina. Gesa erant tela Gallis peculiaria.

Gestus. Loquens, petulans, gratus, mollis, venustus.

Getæ. Hiberni, astuti, rigidi, infesti, pharetrati, crudi, marticolæ, stolidi, squallidi, duri, inhumani, hirsuti, truces, feri, feroces, diri, indomiti, inconsti, sæui, pelliti, armiferi, flauī, fortes, vagi, gelidi, belligeri, threicij, barbarici, insrenes, truculenti, illepidi. Getæ populi sunt Scythiæ, moribus inurbanis, & barbaris. Nullos habent in agris limites, sed fringes liberas & communes. Nec cultura placet longior annua. Gaudent sagittis & pharctris. Integuntur ferarum pellibus. Bibunt equinum sanguinem permixto lacte. Non vescuntur carnibus. Solebant olim mortuis viris vxores interficere.

Glacies. Aspera, cærulea, frigida, hyperborea, futilis, astricta, arctoa, niualis, alpina, riphæa, gelida, pendula, acris, hibrica, concreta, caucasea, fragilis, torpens, hiemalis, arctica, hispida, hirsuta, trux, filia lymphæ, rigens, imperuia ventis, mæotica.

Gladius. Minans, furens, frigidus, fulgens, minax, tristis, pinguis cædibus, immanis, impius, hosticus, inimicus, mortifer, strictus, trux, crudelis, ardens, gemmans, acutus, fatalis, anceps, vibrans. Lacedæmonij primi, auctore Plinio, gladium inuenerunt.

Gladiatores. Ordearii, rudarii, boni, consummati, famij, tunicati, bustuarij.

Glandes. Volucres, ignitz, plumbatz, mortifera, dirz, ignifera, ferrea. Glandes pilæ sunt ferreae aut plumbeæ, quæ bellicis machinis, intorquentur ad euertendos muros.

Glans. Caonia, querna, hiberna, ilignea, caduca, vetusta, fagea, pinguis, tenera, sonora, stricta.

Glarea. Flaua, splendens.

Glaucus. Euboicus, biformis, viridis, minor. Glaucus fuit quidam ex piscatore in marinum deum commutatus. Alter Minois filius. De priori vide Ouidium in Metamorphos. 1.

Gleba. Putris, iacens, iners, supinata, pinguis, vber, effossa, secunda, friata, madida, pumicosa, dis, vniſera, frugifera, redolens, picea, felix, obiacens, fertilis, diues, vliginea, humens, ferax, crassa, dulcis, virens, fruticans.

Glires. Somnulosi, breues, hiberni. Animalcula sunt in arboribus degentia, quæ hiberno somno pinguescunt.

Gloria. Perfusa fuco, dulcis, animosa, hortatrix lethi, ardua, inanis, triumphatrix, ventosa, fragilis, inuidiosa, nobilis, lucens.

Gnatho. Blandus. Faustus Andr. Qui blando patulas gnathoni commodat aures.

Gnidos. Piscosa, arundinosa. Ciuitas est Lyciæ sacra Veneri, quæ inde vocatur Gnidia.

Goliath. Philistæus, superbus, allophylus, minax, gigas.

Gorgon. Sæua, anguicoma, aspera, anguifera, rigida, terrificæ, serpentigera, cruenta, dura, saxifica, maura, phorcynis. Gorgones filie fuerunt

fuerunt Phorci, quarum hæc sunt nomina Scylla, Medusa, Scenio & Euryale.

Gortyne. Parua. Est vrbs Cretæ pulcris cincta muris, apud quam nascuntur calami sagittis aptissimi.

Gothi. Sæui, armipotentes, immanes, infrenes, feri. Populi sunt Scythiæ prope Daciam, qui principante Honorio imperatore, Italiam subegerunt armis, & linguam Latinam sua barbarie infecerunt, & contaminauerunt.

Grabatus. Tenuis, vilis.

Graculus. Frigulans, raptor. Avis est loquax & obstrepera. Hæc annum fastidium lauri folio purgat. Sero à pabulis recedens hiemem prælagit. Docilis est & facile mansuescens. Colitur in Lemno propter locustas, quarum exitio occurrit aduerso volatu.

Gracchi. Rabidi. Duo fuerunt fratres apud Romanos, Tiberius, & C. Gracchi, qui multas factiones suscitauerunt in Republica. Voluerunt enim commouere plebem in senatum, & reuocare leges Agrarias, de agris viritim diuindis.

Gradius. Trux, atrox, sæuus, feruidus, horrendus, potens, furens, ferus, fortis, toruus, fulmineus, belliger, ardens.

Gradus. Pensilis, celer, præceps, citatus, propeus, pegaseus, præpes, leuis.

Graci. Parentes mendaciorum, loquaces, facundi.

Gracia. Mendax, fallax, vindex, solers, docta, vltrix, vana, vetus, hellas, garrula, insolens.

Graij. Fallaces. Virgilius 2. Æncid. Mendaces Politianus, Mendaces Graios vanæ periuria gentis.

Gramen. Lætum, viridans, tenerum, viride, tenax, molle, montanum, sterile, aculeatum, lubricum, florem, residuum, odorem, vernans, frondens, tenellum, micans, secandum, pictum, apicum, rorulentum, virens, florens, iucundum, odoratum, agreste, odoriferum, florigerum, fruticans, discolor, herbosum, debile, halans, humidum.

Grammatica. Ars Palæmonis, à Rhemnìa Palæmone Vicentino, qui insignis Grammaticus, Romæ habitus est ætate Quintiliani.

Granata. Dives, alta, superba.

Grando. Crepitans, dira, hiberna, brumalis, dura, colonis inuisa, æstiva, concreta, immitis, sonora, muosa, lapidosa, gelata, sonans, terribilis, glacialis, saxea, horrida, resonans, horrifona, fixa.

Granum. Dulce, callosum.

Grassator. Nocturnus. Gellius lib. 20.

Gratia. Grata, blanda, concors, suavis, pulcra, triformis, decens, elegans, urbana, mitis, blandiens, dia, aurea. Tres sunt Gratia, quæ filia Iouis dicuntur, Aglaja lætitiâ, Thalia virentem, Euphrosyne delectationem significantes. Hæ dicuntur esse in comitatu Veneris. Nudæ idèò figurantur & sine nodis, quia amici animos solutos ac nudos & apertos, inter se habere debent. Sunt qui Liberi & Veneris filias esse dicunt, nec immeritò, nam per horum munera conciliantur gratia. Earum vna auersa pingitur, duæ ad nos conuersæ: quod profecta à nobis gratia duplex reuerti solet. Finguntur etiam ridentes, vt doceamur voluntaria debere esse nostra in amicos obsequia. Iuuenes item & virgines, & perlucida veste: quia
vera

vera amicitia consistit in rebus honestis. Item conferis manibus in se redeuntēs instar chori: quia ordo beneficij per manum transeuntis nihilominus ad dantem reuertitur, & tunc pulcherrimus est, dum cohærescit, & vicissim reuertitur. Hilares sunt, quales esse debemus in dandis accipiendisque beneficijs. Iuuenes: quia beneficij accepti gratia & recordatio non debent senescere. Homerus vnam Gratiarum vocat Pasiſtheam.

Græuēdo. Somnolenta, frigida.

Graniſca. Thuſcæ. Nomen est ciuitatis Hetruriz.

Grauitas. Tarda, frontoniana, senatoria, tetrica, pompeiana, matura, ſenilis, iunonia, ſaturnia.

Gremium. Prædulce, dulce, amœnum.

Greſſus Properus, ſucciduus, anhelus.

Grex. Laniger, villaticus, laſciuus, errans, im-mundus, tinnibulatus, opimus, opulentus, corniger, hirsutus, petulcus, hirtus, villiger, proteruus, herbiuagus, elax, lautus, celer.

Grues. Strymonia, aëria, biſtonia, aduena, al-tiuolantes, hibernæ, threicia, naupliadæ, rapidæ, querulæ, profugæ, aues Palamedis, Thracum volucres, ſæuæ. Grues æſtate adue-næ, æthera tranant trianguli figura, lapides pe-dibus librant contra vim ventorum. Gerunt bellum cum Pigmæis. Ducem quem ſequan-tur, eligunt. Habent & in extremo agmine diſpoſitos, qui vicissim acclament, ne qua de-eſſe videatur. Item qui gregem voce conti-neant. Ex his nonnullæ excubias agunt no-cturnas, lapidem pede ſuſtinentes, qui laſſatis ſomno decedens, indiligentiam ſono coarguat.

Ceteræ

Cæteræ dormiunt capite subter alam condito,
alternis pedibus insistentes. Silentio volantes
per sublime, serenitatem præfagiunt: festinantes
verò, tempestatem. Purgant se iunco palustri.
Ferunt eos nullis omnino laboribus delassari,
qui nervos ex alis & cruribus gruibus habeant. De
his Lucan. lib. 6.

Gryphes. Hyperborei, obunci, auidi. Gryphem
habet India, quadrupedem volucrem, recurvis
unguibus, dorso nigrum, priori parte purpu-
reum, alis albicantibus, ore aquilino, igneis o-
culis, difficilem captu, nisi rapiatur pullus & in-
volucer. Nidificat in altis montibus. Congre-
ditur cuius ferè animali. Equis infestus est
maximè.

Gula. Luxurians, implacata, damnosa, in-
geniosa, helluans, turpis, lata, rapida, nocens,
vorax, rabida, aperta, deses, lasciua, ven-
tricola, ardens, impatiens, garrula, im-
mensa.

Gurges. Canus, curuatus, turbidus, spume-
us, gelidus, rapidus, violentus, arenosus, cæru-
leus, limosus, cænosus, spumans, anhelans, lu-
cens, gemmans, curuus, sinuatus, canens, flu-
mineus, tumidus, anumosus, purus, refluus, sal-
sus, profundus, spumofus, raucus, fludigena,
intortus, fumans, vndosus, spatiosus, prærup-
tus, piscosus, multifidus, præceps, confluus,
fluctuagus, fluctuosus, fontanus, irriguus, li-
quidus.

Gustus. Acutus. Budæus. Nec satis lancinare
ora gustu feruido & acuto.

Gutta. Teres, manans, frigida, turgens, deci-
dua, rigua, fluitans, nitida, vaga, lucida, liquida,
exigua, procidua, humida, spumicoma.

Guttur.

Guttur. Cauum, patulum, canorum, hians, v-
dum, cycneum, sonorum, blandisonum, ambrosi-
um, candidum.

Gustus. Eburnus, faginus, samius.

Gyari. Breues. Iuuenal. Satyr. i. Gyaros insu-
la est in mari Ægæo, ad quam relegabantur
noxij.

Gigantes. Coniurati, ætnæi, titanij, sæui, ter-
rigenæ, rabidi, ardui, anguipedes, serpentigeri,
vasti, tumidi, phlegmæi, veri, magnanimi, palle-
næi, furentes, indomiti, audaces, serpentiferi,
centimani, ventrimani, superbi, theomachi.
Gigantes à poetis finguntur fuisse filij Terræ &
Titanis, tanta superbia, vt impetum fecerint in
deos, eosque cælo detrudere conati sint, cuius
rei causa dei omnes mutatis delituerunt formis
in Ægypto.

Gyges. Centimanus, tumidus.

Gymnas. Therapnæa, proterua.

Gymnosophistæ. Siluicolæ, nudi.

Gypsum. Crassum, siccum. Gypsatum dicitur
quod gypso dealbatum est.

Gyrus. Sinuatus, lunatus, rotatilis, volutus,
obliquus, arcus, curuus.

DE LITERA H.

H *Abena.* Valida, teres, effusa, vaga, stricta,
angusta, cira, facilis, rapida, vndans, lenta,
laxa.

Hæmon. Bœotius. Propert. lib. 2. Fuit hic Hæ-
mon Thebanus iuuenis, qui tanto amore di-
lexit Antigonem Oedipi & Iocastæ filiam, vt
ad mortuæ tumulum sese interfecerit. Fuerat
autem Antigone iussu Creontis (qui vetuerat
Græco-

Græcorum cadauera inhumari) ingulata, quod Polynicem fratrem mortuum noctu sepelire voluisset.

Hæmus. Thracius, gelidus, ægrius, vmbrosus, geticus, imbrifer, niualis, niueus, virens, viridis, ardens, latus, squalens, nubiger, threicius, orphæus, vastus, spectabilis. Hæmus mons est Thraciæ, à quo Macedonia dicta est Hæmonia.

Hæres. Auidus. Horat. lib. 2 Sermo.

Halec. Putre Mart. Capparin, & putri cepas halece natantes. Genus est liquaminis & piscis.

Halesus. Sicanius. Fluvius est Siciliæ.

Halys. Turbidus, tortus. Ouid. libro. 4. de Ponto. Fluvius est defluens ex radicibus Tauri montis.

Halter. Stultus. Mar. in Apoph. Est pondus illud quod ad saliendo velocius in manibus accipi solet.

Hara. Immunda, humilis, obscena, mostellaria.

Harmonia. Melica, à cantu melico.

Harpalice. Threissa, dura. Nomen est vnus Amazonum, quæ patrem suum Thraciæ regem à Getis captum liberauit.

Harpe. Cyllenis, à Mercurio Cyllenio. Ouid. lib. 5. Metamorph. Adamantis: propter duritiem. Incurua. Harpe gladius est Mercurij, quo vsum ferunt Perseum.

Harpyie. Stympthalides, diræ, rapaces, arcadiæ, truces, auidæ, palustres, phinæ, herculeæ, stympthalæ, infestæ, immundæ, typhonides, tartareæ. Harpyias Seruius ait fuisse Neptuni & terræ filias volatiles, vultu virgineo, vncis mani-

manibus, dictas à rapina, quæ Græcè Harpyia dicitur. Hinc harpax rapinator. Harpagare, rapere.

Hæsta. Longa, rigida, grauis, martia, sæua, immitis, fraxinea, bellica, acuta, trabalis, valida, torta, fatalis, rasilis, rapida, infesta, funesta, belligera, stridens, vibrans, minax, cruenta, sanguinea, serrata, teres, flammans, velitaris, prælonga, fortis, missilis, oblonga, biliquor, vulnifica, abiegnæ, ansata, amentata, scelerata, pura, tremebunda.

Hæstile. Corneum, lentum, cristatum, sanguinolentum, picturatum, ahenum, longum, validum, solidum.

Haustus. Auidus. Strozius. Pater, Qui plures auido calices ingurgitat haustus.

Hebe. Iunonia, nobilis, formosa, cælestis. Hebe fuit Iunonis filia, Herculis vxor, dea iuuentutis, præfecta Iouialibus poculis : sed demum cum pudendas partes concidens superis ostendisset, officio amota. Cuius loco subrogatus est Ganymedes.

Hebenus. Enodis, nigra, mariotica.

Hebrus. Oeagrius, volucer, gelidus, arenosus, sacer, corniger, spumifer, murmurans, diues, vndans, spumans, chrysius, rapidus, fluuiialis, getes, vagus, turbidus, thracicus, impiger, nitidus.

Hecate. Tergemina, perseis, triceps, Phœbæa, audax, perseia, nocturna, triformis. Hecate dicitur Proserpina & Luna, vel à triplici potestate, quam habet, quoniam in cælis Luna, in terris Diana, Proserpina in inferis vocatur : vel à Centum victimis quæ eidem immolabantur. Quod sacrificium vocatur Hecatombe.

Est

Est etiam filia Persei, quæ inde vocatur Perseis & Perseia.

Hætor. Ferox, homicida, priamides, splendidus, inclytus, impiger, flebilis, fortis, atrox, ferus, magnus, venalis, setosus, troius, furibundus, barbarus, belliger, troicus, mauortius, phrygius, armipotens, sanguineus, priameius, barbarius. Fuit Hætor Priami filius & Hecubæ, Troianorum omnium fortissimus, & quo sospite, virbs Troia nunquam potuit expugnari. Vxorem habuit Andromachen, ex qua suscepit Astyanactem puerum, quem Vlysses è turris fastigio præcipitavit. Ex Græcis interfecit Proteuslaum, Patroclum, & alios permultos. Ipse demùm interfectus est ab Achille, & circum muros Iliacos ter ab eo raptatus bigis auctore Virgilio.

Hecuba. Cisseis, priameia, secunda. Hecuba filia fuit Cissei regis Thraciæ, & vxor Priami, quæ grauida ex Paride, somniauit se parituram facem, qua arderet Ilium. Hæc Troia diruta præ nimio dolore mutata est in canem, vt fabulantur poëtæ.

Hedera. Errans, victrix, pallens, ligans, rigens, serpens, virens, tenax, lasciuia, proceræ, grata, flexibilis, bacchica, levis, fruticosa, hilaris, crinalis, bicolor, baccifera, viuax, frondens, sequax, albicans, flexipes, viridis, prænitidis, teres, comans, ambitiosa. Hedera semper viret, stare non potest sine adminiculo, muros amplectitur quadam lasciuia, aded vt erodat. Viuacissima est omnium arborum. Eius racemus vocatur corymbus. Inimica est satis omnibus, folia non omittit. Seipsam propagat. Duplex in folijs color, viridis & flauus.

Sacra

Sacra est Baccho.

Hedymeles. Tener. Iuuenalis Satyra 6. Nomen est citharœdi.

Hegaleos. Diues. Statius lib. 12. Mons est Atticæ.

Helena. Argiua, tyndaris, lacæna, ledæa, spartana, adultera, infamis, graia, fugitiua, tanarea, œbalis, liaca, candida, lacedæmonia, infesta, pulcra, Ioue nata, perfida, auricoma, iniqua, blanda, formosa, bis rapta, cygno generata, cynigena, mœcha, alumna Spartæ. Leda, vt fabulantur potest, compressa à Ioue, in cygni formam commutato, duo peperit ova: ex quorum altero nati sunt Castor & Pollux, altero Clytemnestra & Helena.

Helenus. Priamides, troiugena, dardanius, phrygius, troianus, vates. Helenus fuit filius Priami, vaticinio clarus.

Helios. Incuruus. Statius libro 4. Thebaid. Fluius est Atticæ regionis.

Helle. Nephelias, nepheleis, phryxea, athamantis, æolia, pauida, scëbilis, trepida, infelix, trepidans, nereis. Helle filia Athamantis regis Thebarum, insidias nouercæ cum Phryxo fratre fugiens, arietem aurei velleris conscendit, vt eo modo Colchos veheretur. Quos cum per mare ferret Aries, contigit vt Helle puella perterrita caderet in pontum, qui inde sumpsit nomen. Ouid. lib. 4.

Hellepontus. Rapidus, longus, leandrius. Est autem Hellepontus angustum mare, Helles & Leandri iuuenis casu nobilitatum. Asiam ab Europa septem stadijs tantum disternans.

Helorus. Stagnus, clamorosus. Fluxius est Siciliæ,

Sicilia, teste Plinio lib. 3. nat. hist.

Heluethi. Feri, armipotentes, ferui, truces.

Helades. Clymeneides, populeæ, frondosæ, mæstæ. *Heliaides* filia fuerunt Solis, & Phaëthontis sorores: quæ cum ruinam Phaëthonis fratris sui dolentissimè ferrent, nimia maroris impatientia dirigerunt in populos arbores. Earum nomina sunt Phatusa, Lampetia, & Iapetia.

Helice. Torua, gelida, niuosa, truculenta. Helice est maior Vîsa, seu sidus Septentrionale, quod nauigando sequuntur & obseruant Peloponnesij.

Helicon. Amœnus, canorus, pierius, aonius, sacer, celsus, laurifer, virgineus, doctus, diuinus, organicus, virens. Helicon mons est Bœotia non procul à Parnasso, Phocidi vicinus, Apollini sacer & Musis, quæ propterea vocantur Heliconiades à Persio.

Hendecasyllabi. Rotundati, lubrici.

Heraclea, Perinthus. Ciuitas est Bosphorana, in finibus Europæ, quæ prius dicebatur Perinthus.

Herba. Suavis, mollis, viridis, tenera, florens, lata, gemmans, agrestis, pubens, beneolens, iucunda, pruinosa, rosida, stercorosa, spinosa, viridans, opaca, dulcis, pallens, odorata, fertilis, cerealis, decens, vda, tenuis, fruticosa, potens, mitis, medica, rorans, fluuiialis, bibula, filuestris, arenosa, fragrans, tenella, florida, decidua, oleus, versicolor, halans, rosea, redolens, sitiens, sapida, hortensis, virens, multicolor, odora, irrigua, tremula, versilis, rudis, edulis, arens, circa, medæis, salubris, secreta, salutifera, prœonia.

Hercules.

EPITHET. EPITOME. 161

Hercules. Tyynthius, amphitryoniades, vagus, magnus, impiger, Alcmena creatus, Ione natus, laborifer, ætheus, falsiparens, magnanimus, profugus, intrepidus, fortis, angusticidens, hirtus, violentus, ferox, trux, horridus, indomitus, domitor ferarum, victoriosus, alexicacus, tremendus, inuictus, turbidus, toruus, doricus, thebanus, amphitryonius, thyrsigena, eximius, generosus, auxiliaris, cælisfer, victor, conopius, epitrapeus, lascivus.

Heribus. Durus, profundus, dirus, tenebrosus, tristis, niger, infernus, silens, altus.

Heremita. Soliagus. Vrceus Cremonensis, Soliagos inter degit heremicolas.

Heremus. Vacua, tacita, vasta, sancta, cæca.

Hermophroditus. Satus Mercurio, femiur. Fuit Mercurij & Veneris filius. Hoc nomine dicuntur qui utrunque habent sexum, aliter Androgyni.

Hermione. Ledæa, spartana. Hermione Menelai fuit filia & Helenæ, admodum speciosa, cuius causa Orestes Pyrrhum (cui nupserat) interfecit, quòd sibi prius fuisset desponsata.

Hermus. Turbidus, lydius, sordidus, felix, dives, metallifer, lydus, vagus. Fluvius est Lydiæ, qui aureas arenas habere fertur.

Hero. Sestias, sesta, venusta, formosa, speciosa, spectabilis. Hero puella fuit speciosissima, Veneris sacerdos, ex Sesto vrbe Hellepontì propinqua Abydo. Hæc correpta amore Leandri adolescentis Abydeni, &c. Musæus poëta Græcus amores amborum egregiè commendavit.

Herodes. Malus, barbarus, crudelis, idumæus,

L trux,

trux, cruentus, ferus, turbidus. Herodes à M. Antonio rex Iudææ creatus est, post cuius mortem demeruit sibi & conciliavit Augustum, petita venia, quod Antonij partibus studuisset. Liberos septem suscepit, quorum tres primos occidit, ut sibi suspectos. Cui sceleri adiecit innocentium cædem. Nam multa puerorum milia occidi iussit, ut auctorem nostræ salutis interiperet.

Herodotus. Torrens, dulcis.

Heroes. Magnanimi, semidei, magni, insignes, veteres.

Heroine. Formosæ. Propertius lib. 1. Illic formosæ veniant chorus heroinæ.

Hesiodus. Ascæus, bæotius, præceptor arandi, agricola, heliconius. Hesiodus poëta natus est in Ascræ Bæotiæ vico. Hic missus à patre ad ovium custodiam, dormiens somniavit se repente factum poëtam.

Hesperus. Rosidus, dilectus Veneri, nuntius noctis, florifer, niger, index noctis, lucidus. Hesperus sidus est nocti præuium, & sacrum Veneri, quod aliter etiam Vesper & Vesperugo dicitur.

Hetruria. Solers: quoniam ars aruspicina fertur ibidem inuenta.

Hexametri. Crepantes, superbientes.

Hiarius. Procax, getulus, libycus, maurus, zelotypus. Filius fuit Ammonis ex Garamantide nymphea, teste Virgilio, & rex Getulorum: qui cum viduam Didonem cogere vellet ut sibi nuberet, eam ad inferendam sibi mortem compulit.

Hiatus. Vastus, patulus, vacuus, cauus, terrificus, patens, cauernosus, sophoclaus, tenebrosus.

Hibiscus.

EPITHET. EPITOME. 163

Hibiscus. Gracilis, viridis. Herba est apta conficiendis fiscellis, cuius folia ex aqua pota alunt, foluunt, serpentes abigunt, apum, vesparum, crabronum ictibus medentur illita.

Hiera. Silvestris. Virg. lib. 9. Aeneid.

Hieronymus. Trilinguis: Stridone latus.

Himneus. Acer, acutus, tremulus.

Hippocrates. Cons. Fuit medicorum maximus, auditor Democratis, familiarissimus Perdicæ Macedonum regi.

Hippocrene. Aganippis, camœnalis, clara, vitrea, pallida, sacra, phorcynis, heliconis. Fons est in Bœotia sacra Musis & Apollini, quem equus Pegasus Neptuni & Medusæ Gorgonis filius, ungula pedis elicit, vnde & traxit nomen.

Hippodamia. Pisæa, lyrnessis, atracis, velox, ichomache.

Hippodromus. Pulvereus. Martialis libro 12. Spatium est, quo equi ad cursum exercentur.

Hippolyte. Magneffa, ferox, thermodontia, virago, barbara, threicia. Regina fuit Amazonum, quam Hercules debellatam dedit theseo, ex qua Theseus suscepit Hippolytum. Fuit & altera Acasti regis Magnesiæ filia, cui primum epithetum conuenit.

Hippolytus. Virbius, pudicus, theseius, Amazone natus, amazonius, thesides, miserabilis, seuerus, castus, insons, rigidus, verecundus. Hippolytus filius fuit Thesei & Hippolytes, Amazonis, qui studio seruandæ castitatis hominum consortia declinans, assidue sese exercebat in siluis. Sed accidit, quod reseruidabat maximè. Nam cum præstanti esset forma, amari

cœpit à Phœdra nouerca ad eò vehementer, vt cum impudico eius voto consentire noller, misera se suspendere, relictis literis, quibus priuignum accusabat stupri. Hoc vbi resciuit Hippolytus, statim metu patris Thesi properè aufugit, & in fuga discerptus est ab equis. Ouid. 15. Metamorph.

Hippomenes. Aonius, proles Neptunia, megareus, cupidus. Fuit Hippomenes adolescens Megareus, Neptuni nepos, qui beneficio Veneris superauit Atalantam filiam Schœnei regis, quæ cursu certabat in procos ea lege, vt ei numeret à quo vinceretur, vici interficerentur omnes, vt iam docuimus in Atalanta. Sed ambo mutati sunt in Leones, quod in Cybeles templo rem fecissent veneream.

Hipponax. Acer, ferus. Fuit Hipponax Ephesus poëta iambographus, amarulentæ ac notæ mordacitatis, qui Bubulum & Anterinum, quod ab ijs deformi specie pictus esset, versibus iambicis insectatus est, & ad voluntariam impulit mortem. Vnde Hipponactæum præconium, pro infami nota dixit Marcus Tullius in Epist.

Hypsipyle. Thoantis, pulera, lemnias, lemnia, efferæ, thoantias. Hypsipyle fuit filia Thoantis, qui regnavit in Lemno insula. Hæc Iasonem ad vellus aureum proficiscentem patrio suscepit hospitio, & adamauit, suscepitque ex eo gemellos, abeuntémque multis lachrymis prosequuta est. Nec post amorem Iasonis quenquam adamauit. Nam fugiens ex Lemno, rapta est à piratis, & perducta ad Lycum Nemeæ regem, cuius filium Opheltē nutriuit, qui mox relictus in herba, occisus est à serpente.

Hircus.

Hircus. Corniger, levis, grauis, vilis, annosus, immundus, piger, salians, setiger, hirsutus, cinypis, olidus, auidus, barbiger, imbellis, vagus, olens, procax. Hirci obliquis sunt oculis, & ad nares respicientibus. Sex menses Hibernos supra sinistrum latus dicuntur iacere, cum dormiunt. Ab æquinoctio hiberno totidem menses supra dextrum. Eorum rabies mitigatur, si mulceatur barba. Oligi sunt maximè, vnde & hircosos vocamus homines graueolentes.

Hirundo. Arguta, garnula, prænuntia veris, vaga, agrestis, bistonis, trinsans, daulias, lasciuia, Pandione nata, funesta, attica, peregrina.

Hispani. Venales, feroces,

Hispania. Fertilis, pugnax, bellax, horrida, audax, populosa, fertilis: quoniam Plinius scribit Hispaniam metallis omnibus, nedum auro abundare. Metallis, inquit, plumbi, æris, argenti, auri, tota ferè Hispania scatet. Item lib. 33.

Historia. Bella, præterita, seuera, arguta, Historia testis est temporum, lux veritatis, vita memoriz, magistra vitæ, nuntia vetustatis.

Histrion. Ridiculus, funepeus, auarus.

Histrice. Hirsuta, noxia, terribilis. Histrices, aculeatas habent pinnas, quas iaculi modo intorquent. Hinc adagium, Spiniosior histrice, in homines agrestes & inamænos.

Hædus. Petulcus, tener, tenellulus, petulans, vagus, corniger, mollis, lactens, pinguis, lasciuus, alacer.

Hædi. Nimbofi, pluuiiales. Super Tauri cornua, inquit Seruius, signum est, cui Auriga nomen. Habet autem Auriga stellas duas in manu,

quæ Hædi vocantur: quorum ortus & occasus tempestates grauissimas facit. Oriuntur autem cum Scorpione mense Octobris.

Holocaustum. Sacrum. Iosephus, Quando, inquit, tota victima, quæ immolatur, incendiatur, id sacrificium nomen holocaustomatis habet.

Homerus. Colophoniacus, symnæus, mæoni-
us, magnus, vinosus, insignis, æternus, antiquus,
achæus, conditor Iliados, magniloquus, cæcu-
tiens, cæcus, tonans, oculis captus, mæonides,
sapiens, diuinus, doctus, salaminiacus, sacer,
diuus, grauis, grandis, altisonans, altiloquus,
Colophonis alumnus, sublimis, iucundus, me-
lesigenes, colophonius, florens, immortalis, so-
lers.

Homicida. Nefarius. Apuleius: Nefarius homi-
cida totam ædium lanienam, quam cruentè ex-
ercuit, impunè commiserit.

Homo. Bipes, nudus, mendax, fragilis, caducus,
vilis, sensibilis, imbecillis, prouidus, incautus, pu-
sillus, ærumnosus, lubricus.

Honor. Egregius, inuidiosus, prodigiosus, ter-
renus, celebris, solennis, eximius, fragilis, conspi-
cuus, mundanus, mollis, tumidus, popularis, am-
bitiosus, mirificus, ambitus.

Hora. Properans, fugiens, velox, mobilis, celer,
breuis, auricoma, subita, leuis, rapida, mutabilis,
fugax, præceps, agilis.

Horatius. Fidicen, numerosus, vaser, calaber,
lippus, mordax, venusinus, acer, doctus, suauis.
Q. Horatius Flaccus natus est in Venusino A-
pulæ oppido, patre libertino, duobus annis
ante coniurationem Catilinæ. Puer dedit o-
peram Orbilio Beneuentano: prouectior factus,
Athenas

Athenas se contulit, vt philosophiæ vacaret. Moribus fuit impudicis. Natura in iram propensa, sed tamen faciliè placabili. Tribunitiam Romæ adeptus est dignitatem. Præter ceteros coluit Mæcenatem, à quo plurimum etiam amatus. Composuit libros Carminum quatuor, Epodon & Seculære carmen, libellum de Arte poëtica, duos Satyrarum, ac totidem Epistolarum. In Satyris imitatus est Lucilium. Eius carminibus summè oblectabatur Ouid. Statura fuit breui, corpore obeso, oculis lippis: mortuus est anno 57. ætatis suæ.

Horum. Felix, est enim fluius sacer Musis.

Horreum. Pensile, terrenum, cereale, lignum.

Horror. Sæuus, frigidus, durus, niger, acerbus, luridus, gelidus, ferus, martius, exanguis, ferilis, implacabilis, exitialis, tranquillus, ater, truculentus, barbarus, terribilis, terrificus, sonorus, tremulus.

Hortus. Halans, pinguis, ferax, mollis, tiguus, irriguus, sitiens, florens, frondens, hilaris, secundus, excultus, cultus, ferilis, pomosus, algens, suburbanus, felix, pomifer, redolens, odoratus, insignis, fragrans, occultus, secretus, floridus, rosidulus, apricus, floridulus, viridis, placidus, florifer, genialis, generosus, amœnus, conspicuus, viuidus, pictus, albens, speciosus, lætus, auricomus, septus, odorifer, floricomus.

Hosper. Mobilis. Claud. Nec bibit ignota s mobilis hospes aquas.

Hospitalitas. Comis. Quintil. Tum comi, lularique hospitalitate sedulo habeat.

Hospitum. Come, dulce, amœnum, benignum,

Hostia. Pinguis, tenera, opima, placabilis, mystica. Hostia erat victima quæ immolabatur cæsis hostibus. Sacrificabatur autem la-ribus, quorum ope victi credebantur hostes. Ovidius : Hostibus à domitis hostia nomen habet.

Hostis. Aduersus, infestus, impius, sæuus, barbarus, ferus, cruentus, perfidus, callidus, nescius miserescere, trux, iniquus, violentus, letifer, acerbus, fallax, inuisus, ferox, insolens, truculentus, perniciosus, terrisonus, dirus, rixosus, belliger, crudus, pestifer, insensus, pugnax, sanguinolentus.

Humeri. Albi, musculosi, fortes, candentes, pulcri, niuei, candidi, albentes.

Humus. Pinguis, cretosa, lutosa, dulcis, vda, di-nes, arenosa, humida, herbosa, dura, picta, viridis, gelida, graminea, lara, solida, madida, immunda, limosa, comans, frigida, altrix, fossilis, sitiens, florida, secunda, glebosa, patens, cærulea, fruticans, herbida, limifera, lapidosa, tenera, formosa, ver-nans, virens.

Humor. Gelidus, tener, aquatilis, defluens, pluuius, exundans, liquidus, dulcis, nebulosus, conglobatus, spumeus, fumidus, lucidus, rosidus, frigidus, aquaticus, pinguis, tenax, madidus, labilis, aqueus, lentus.

Hunni. Turpes, pestiferi, minaces, feri, torui, belligeri. Populi fuerunt in Scythia Europæ, qui Mæotida paludem incoluere : deinde mutatis sedibus, ingenti multitudine profecti in Pannoni-am deueniunt.

Hyacinthus. Rubens, ferrugineus, cæruleus, co-rycius, amyclides, tænarides, cæbalides, cæbalis, purpureus, ephēbus, blandus, roseus, mollis, flo-rens,

rens, tener, purpurascens, salaminiacus, candidus, dulcis, luteolus, ruber, pulcher. Hyacinthus, puer fuit Laconicus, speciosissimus, ab Apolline simul & zephyro vento adamatus : qui cum in Apollinis amorem magis inclinaret ob zelotypiam in se Zephyrum armauit. Cùm igitur se disco cum Apolline exercebant, Zephyrus vehementius flare cœpit, discumque ab Apolline in aërem coniectum ita percussit in Hyacinthum, ut ipsum interfecit. Apollo autem ne tam formosi pueri memoria interiret, ipsum in sui nominis florem commutauit.

Hyades. Inferenz, nimboſæ, pluuiæ, tristes, ſuculæ. Septem ſunt ſtellæ in ore & cornibus, Tauri, quæ quoties naſcuntur vel occidunt, pluuias creant. Fuerunt autem Atlantis filiz ex Æthra: quæ cùm Hyan fratrem interfectum à lezæna continua deſſerent lamentatione, in ſtellas verſæ ſunt.

Hybla. Croceæ, florida, trinacris, alta, ſicula, fertilis, mellifera, ſicanis, floricomæ, diues, herbosa. Mons eſt Siciliæ apibus & optimi mellis copia abundans, ut Hymettus Atticæ.

Hydaſpes. Nyſæus, fabuloſus, gemmiſer, aurifer, nabathæus, diues, lenis, longinquus, medus, clarus, tumidus.

Hydra. Renascens, lerna, ſtridens, immanis, colubriſera, dira, vallata, colubris, ramoſa, improba, ſecunda, virens, argolis, ſuperba, nocens, ferox, multiplex, horrenda, ſeptemplex, frigida, rediuiua, tumens, populosa. Hydra fuit ſerpens in Lerna palude prope Argos; cui cùm Hercules caput vnum amputabat, duo protinus renaſcebantur.

Hydria. Fiſtilis, Budarus, Lagenæ vas eſt ea forma

forma, qua hydræ fictiles hodie à Bellouacis importantur.

Hydropicus. Sitiens, diu, insaturatus.

Hydus Immanis, turpis, stidens, niger, sæuus, cadmæus, echionius, sons, gorgoneus, pinguis, toruus, liuens, rabidus, longus, niligena, cæruleus, lybicus, intortus, sepulchralis. Hydri in aqua viuunt, nulli serpentum inferiores veneno. Horum iecur seruatum aduersus percussos ab ijs auxilium est. Percussis ab hydro odor grauis excitatur. Afficiuntur insuper obliuione rerum, videnturque nebulam præ oculis habere, in horrorem ac rabiem agi. Tertia demum die pereunt.

Hyems. Aquosa, ignaua, tristis, dura, glacialis, aspera, atra, frigens, acris, informis, iniqua, crepitans, lethalis, horrida, adoperta gelu, improba, pigra, deformis, frigida, prægelida, pluuiosa, sæua, fera, ventosa, atrox, imbisera, immittis, ædonia, ferrea, æolia, sarmatica, cæca, aquilonia, armata, turbida, vndosa, torrida, maligna, ferox, segnis, cana, grauis, pluuialis, gelida, onerosa, ninosa, borealis, mala, nimbosa, inuisa, ægra.

Hylas. Tener, quæsitus, herculeus, thyodamantæus, pulcer, clarus, paruus, tyrinthius, Thyodamante genitus, formosus. Hylas filius fuit Thyodamantis, quem Hercules ob eximiam forinam adamauit supra modum, & cum Argonautis Colchos nauigans secum duxit. Sed cum in Nyfia ad hauriendum aquam Ascanij fluminem extulisset, nimio pondere demersus est. Vnde poëtæ finxerunt eum à Nymphis ob speciem raptum. Amici ruinam dolentissimè tulerunt Hercules, cùmque magna & altissima vociferatione

ratione frequenter inclinavit.

Hymen. Vincētus, fertis, formosus, floricomus, latus, pulcer, mitis, dulcis, mollis, blandus, connubialis, honestus, tedifer, festus, erroriuagus. Hymen seu Hymenæus filius fuit Veneris & Liberi patris, deus nuptiarum ab antiquis creditus, quod primus certas nuptias instituerit. Capitur quandoque pro ipso connubio, & interdum pro cantu nuptiali.

Hymettus. Aëteus, florens, dulcis, cecropius, olens, thesæus, vernus, erichthæus, pulcer, viridis, cerealis, tepidus. Mons est Atticæ clarus & abundans apibus, & copia mellis optimi.

Hymnus. Iſinarius, sacer, alacer, dulcis, honoratus.

Hypanis. Sonans. Virg. libr. 4. Georg. Bisapor, duos habens sâpores: quoniam, ut inquit Herodotus, salubris est potus, donec Callipidum terminis inferatur, ubi amarescit. Ouid. lib. 15. Metamorph.

DE LITERA I.

I*acchus.* Dulcis, ogygius, lenis, tumidus, cornutus, mitis, corymbifer, mollis, spumans, vitalis, pulcer.

Iactura. Grauis, flebilis.

Iaculum. Velox, acutum, stridens, leue, lethale, volans, tremulum, intortum, maurum, volucre, ales, asperum, letiferum, gnosiacum, vulnificum, fulmineum, læue.

Iaculus. Volucer. Lucan. libr. 3. Iaculus serpens arbores subit, è quibus vi maxima turbinatus, penetrat quodcumque animal obuium
sece-

fecerit fortuna: auctor Plinius lib.8.cap.13.

Iader. Tepidus. Lucan libr.4. Et tepidum in molles Zephyros excurrit Iader. Fuius est in Adriaticum mare defluens, iuxta quem oppidum quod Iadera dicitur.

Iambus. Criminosus, celer, parius, citus, liber, pugnax, ultor, volucripes, ferox, ferus, tristis, lascivius, vulnificus, echidneus, lacrymosus, tumultuosus, tragicus, horrendus, mordicus, rabidus, rabiosus, lycambeus, trux. Iambus pes est, constans duabus syllabis, priore breui, posteriore longa, dicente Horatio, Syllaba longa breui subiecta vocatur Iambus. Erat olim frequens in antiquis comedijs, quibus carpebantur hominum vitia, vt ætatis nostræ satyris. Et carmen ipsum Iambicum erat conuiciosum & maledicum.

Ianua. Dura, oppressulata, ærea, crudelis, firma, ferrea.

Ianuarius. Brumalis, ninguidus, gelidus, torpens, sterilis. Ianus apud vetustissimos illos Italiæ populos ferum & syluestrem cultum, in urbem ciuilemque mutauit; in cuius rei memoriam sacrum ei fecere primum hunc mensem.

Ianus. Bifrons, belliger, magnus, anceps, biceps, biformis, sacer, patulius, clauiger, geminus, pacificus, antiquus, quirinus. Ianus rex fuit Italiæ, auctore Macrobio, qui creditur geminam faciem prætulisse, vt quæ ante, quæq; post tergum essent, intueretur. Quod ad regis prudentiam solertiamque referendum est, qui & præterita nosceret, & prospiceret futura. Vnde & bifrons dicitur: vel quod annus ex se initium faciens occurrat fini. Hic Ianus Saturnum classe proVectum excepit hospitio, ambobque vnâ regnarunt

narunt concordēs, vicināq; oppida opera com-
muni condiderunt. Mythici referunt eo regnan-
te omnium domos religione ac sanctitate fuisse
munitas.

Iapetus. Trux. Filius Cæli & Terræ, & prome-
thei pater.

Iasion. Mitis. Iasius autem seu Iasion, fuit puer
à Cerere vehementer dilectus.

Iason. Candidus, clarus, æsonides, Aesonis na-
tus, hæmonius, pagasæus, pelægus, peregrinus,
fallax, efferus, asper, thessalicus, thessalus, alba-
nus, achivus, superbus, trux, magnanimus, prædo,
armipotens, periurus, phææus, æsonius, formo-
sus, perfidus, acer. Iason filius fuit Aesonis fra-
tris Pelia regis Thessaliæ, qui collecta iuuenum
expeditorum manu, Colchos ad rapiendum vel-
lus aureum profectus est, ibique adamatus à
Medea filia Aetæ regis Colchorum, ex qua li-
beros suscepit, quos illa demum interfecit, ægre
ferens superinductam sibi Creusam filiam Cre-
ontis. Amauit & Hypsipylum Thoantis regis fili-
am, quam suscepta iam prole, reliquit eadem
perfidia.

Iaspis. Fulva, eoa, viridis, rutila, effulgens, vi-
rens, teres, pulcra, præclara.

Iberia. Ferax, venenifera, discolor. Iberia re-
gio ab Ibero amne primùm cognominata est,
demum ab Hispalo Hispania, auctore Iustino.

Iberus. Dives, tarteſſiacus, veliuolus, aurifer,
extremus. Iberus fluvius est vltioris Hispaniæ
qui regioni fecit nomen. Cantabros alluit, &
Balearicum ingreditur mare. Iber quoque ter-
tiæ declinationis legitur pro populo Armeniæ.

Iberi. Feri, Lucan. lib. 2. Duri. idem lib. 6. Iber,
id est, Hispanus: quoniam Iberes populi sunt
in

in Armenia. Valerius Flac. lib. 6.

Icarus. Infelix, dædaleus, audax, temerarius, dædalides. Filius fuit Dedali, qui metu Minois fugiens à Creta, fretus alarum quas fecerat pater, fiducia, dum altius in auras euolaret, liquefactis à Sole pennis cereis, in mare cecidit, quod ab eius ruina Icarium cœpit dici.

Ichneumon. Perniciosus, cautus. Serpens est peculiaris Ægypto, qui aspidem odit vsque ad bellum, cuius oua sectatur, & inuenta perdit, ut à feru sibi timere desinat.

Ictus. Validus, mortifer, vehemens, durus, resonans, letifer, crepitans, lethalis, ventosus, fortis, horrificus, resultans, incitatus, flammeus, violentus, sonorus, bombifer, horrifonus.

Ida. Phrygia, frondosa, aquosa, humida, umbrosa, ardua, amœna, opaca, sacra, alta, pinifera, eliuosa, nemorosa, dardania, gelida, rhœteia, secunda, multifons, frondifera, figæa, cupressifera, iliaca, dardana, phæbæa, viridis, perfida, iniusta, ærisona. Mons est Phrygiæ, aquis & fontibus abundans. Ex quorum duobus Scamander & Simois scaturiunt. In hoc monte Paris sententiam tulit pro Venere de pomo aureo aduersus Palладem & Iunonem.

Ida Cretenfis. Cretea. Virgil. lib. 12. Aerisona.

Idalium. Frondosum. Nemus est Cypri, sacrum Veneri, quæ propterea vocatur Idalia.

Idolum. Profanum, vanum.

Idume. Palmifera, florens, ferax, fragrans, disopulenta. Vrbs est Phœnicie, palmarum fertilitate luxurians.

Ictur. Calidum, palpitans, feruens.

Ictus.

Teuoniuum. Languidum, triste, atrum, durum, improbum.

Iesus. Salutifer, clarus, victor, nazarenus.

Ignavia. Torpens, deses, turpis, languida, mater somni, serpens humi, titubans, iners.

Ignis. Torridus, liquidus, rutilus, audus, etax, furnifer, siccus, thuricremus, corascus, celer, penetrans; æstifer, subtilis, calidus, tremulus, volans, flammeus, leuis, fumificus, nitidus, infestus, ater, rapidus, odoratus, ætæus, feruidus, vulcanius, impius, auarus, æstiuus, roseus, acutus, vorax, effluus, volucer, festiuus, radians, perspicuus, resonans, vagus, incandens, flammatus, fumans, violentus, rubens, lucidus, ardens, stragrans, splendidus, amorifer, acer, vulnificus, flammans, flammiger, flammivomus, lemniacus, flammifer, vigil, fumosus, inicans, omnicremus, puniceus, pendulus, nebulosus.

Ignominia. Damnosa. Strozius pater, Damnosamque ignominiam, cladisque cruentas.

Ignorantia. Stupida. Budæus, Sed stupidam eorum ignorantiam aut incuriam dissolutam inueni.

Ilerda. Aprica, alta. Vibs est Hispaniæ.

Illecebre. Dulces, blandæ, fallaces, facinorosæ, dolosæ, molles, concubinales, suaves, inanes, petulantes, muliebres, enervæ, mites, femineæ.

Ilex. Caua, nigra, frondens, opaca, litorea, nodosa, tremens, viridis, ramosa, curuata, umbrosa, hirsuta, plena fauis, alta, atra, patula, tristis. Ilex arbor est glandifera, in cuius genere duplex reperiri sexus dicitur. Folia habet aculeata, quæ non decidunt: glandem breuem & gracilem, nullo flore exultat. Nouus in

ea fructus cum autumnus pender. Non nascitur circa Elim & Lacedæmonem, propterea incolæ in carpentarijs fabricis eius loco utuntur subere. Ciuica corona primò fuit ilignea, postea magis placuit ex esculo.

Ilia. Troica, romana, dardania, martia. Fuit Ilia Numitoris Albanorum regis filia, quam Amulius pulso iam Numitore fratre, & interfecto eiusdem filio Lauso, Vestalem fecit, ut habendæ prolis occasionem adimeret, & ne quid superesset de progenie Numitoris. Veruntamen Ilia fato quodam à Marte oppressa, Remum & Romulum fratres gemellos concepit, quos Amulius iussit interfici, & eorum matrem Iliam defodi viuam prope Tiberim. Vnde & Tiberi fluuiò nupsisse fingitur, & Thybris ea causa vocatur amnis vxorius Ilia, apud Horatium libro Carminum. Ceterum ministri qui pueros occidendos portauerant, visa lupa territi aufugerunt, relictis in Tiberis ripa infantulis, quos fera pro suis catulis educasse fertur. Adulci demum Numitorem restituerunt in regnum.

Ilia. Crassa. Politian. Et castigatum cohibent crassa ilia ventrem. Ventosa. Manruan. Nunc ventosa tument, nunc contrahit ilia flatus.

Ilum. Sacrum, crematum, vstum, superbum, altum.

Ilunies. Fæda, immunda, obscena.

Illyria. Gelida. Propert. libr. 1. Illyrium seu Illyria, regio est Epiro contermina, propinqua Italiz, ab Illyrio Polyphemi filio denominata.

Imago. Aurata, cerea, ærea, picta, exsculpta, decora, lucida, culta.

Imber.

Nunc Melius est vniq;bus y azis

Imber. Ater, frigidus, secundus, fluuius, cæruleus, effusus, turbidus, deualionæus, hibernus, edax, intempestiuus, gelidus, vagus, humidus, nimbosus, æquoreus, ventosus, insanus, saxeus, repentinus, spumeus, effluus, largificus, sæuus, madens, saxatilis, infestus, desuuus, fluuiialis, sonorus, niger, viuificus, niuosus, aquosus, fluidus, præceps, vlgineus, terrificus, decolor, obscurus, stridens.

Immanitas. Barbara, horrida.

Imperium. Durum, violentum, potens, manlium, insolens, superbum.

Impensa. Profunda. Claudian. Magnarum nec parcus opum geminare profundas Distulit impensas.

Impetus. Amens, sæuus, viuus, vastus, celer, procliuus, validus, acer, tremulus, minax, sauiens, coloratus, furiosus, vesanus, vehemens, viuus, furibundus, demens, ferus, violentus, ferox, iratus, furialis, effrenus, procellosus, ebulliens, citatus, hostilis, feruens, periculosus, infestus, sceleratus, fremens, potens, sonorus, dirus, præceps, alacer, stridens, vagus, manortius.

Impietas. Crudelis, ingeniosa, stulta, temeraria, cruda, fera, dira, atrox.

Impositura. Magica. Theodoritus. Imposituræque magicas ab eisdem pendocti sacrificijs magistros suos, alijsque ritibus coluerunt.

Improbitas. Impia, odiosa.

Impudentia. Inseix, impudica.

Inachus. Antiquus, argiuus. Puit Argiuorum rex primus, cuius filia fuit Io.

Inarime. Ardens. Inarime insula Campanie flammæ olim eructans, sub qua sepultas fertur Typhoeus gigas. Virg. Inarime Iouis impetibus

imposita Typhoeo.

Incendium. Impium, vagum, vulcanium, atrum, asperum, durum, furens, vesanum, potens, furibundum, triste, fumosum, flammatum, saevum, nigrum, clarum.

Incessus. Pompofus. Sidonius. Splendor in phaleris, pompofus incessus, animus serius.

Incestus. Nefandus. Pontanus. Fœdat incestu sacra qui nefando.

Inclementia. Sæua, dira.

Incommodum. Triste, damnosum, acerbum.

Incunabula. Tenera. Mantuan. Sed infantum tenera incunabula, & ipsas Infantum matres.

Incuria. Dissoluta. Budæus. Sed stupidam eorum ignorantiam aut incuriam dissolutam intuentis.

Incurfus. Vagus, subitus.

Incu. Sicula, æolia, nigra, horrifona, rigida.

Indago. Curiosa, vigil, solers.

Indi. Colorati, sitientes, positi sub ignibus, depexi, rubri, decolores, eoi, nigri, odorati, discolors, longæui, memnonij, fluxi, subiti, Phæbo olentes, fulci, odoriferi, extremi, imbelles, ardentes, picti, vsti, graciles, obscuri, longinqui, dites. Indi populi sunt Orientales, quorum regio tantæ est amplitudinis, vt quinque oppidorum millia dicatur habuisse. Nomen traxit ab Indo flumine vastissimo. Abundant gemmis, herbis, vnguentis, odoribus, & plantis aromaticis. Vinum conficiunt ex palmis, ex castaneis oleum, arboribus suis vescuntur, arundines habent amplitudinis arboræ. Pane vtuntur hordeaceo. Corpora vsque ad pedes carbasis velant. Solcis pedes, capita linteis vinciunt. Lapilli ex auribus pendent, brachia & lacertos auro colunt, &c.

India.

EPITHET. EPITOME. 179

India. Diues, decolor, thyrsigera, discolor, prodiga, nigra, tosta.

Indignatio. Præceps. Architrenius, Virum par tumidis venit indignatio præceps.

Indoles. Egregia, generosa, lata.

Indulgentia. Blanda, mitis.

Industria. Sollers, sedula, antelucana, vigilans, sagax, audax.

Inertia. Sepulta, mollis, stolidi, degener, lasciuia, parca laboris, languida, tarda, cœnosa.

Infans. Paruus, flebilis, vagiens, tener, blandus, credulus, stolidus, paruulus.

Infantia. Lactens, vagiens, primæua, cruda.

Infamia. Horribilis, maculosa, lupanaris.

Inferia. Misere, tristes.

Infernus. Ater, opacus.

Infortunium. Graue, crudum, durum, crudele.

Insula. Lanca, alba, sacrata, pulcra, longa. Insulæ dicebantur fasciæ factæ instar diadematum, à quibus vtrinque dependebant vittæ. Insulati dicuntur insulis ornati.

Ingenium. Sollers, velox, acutum, præstans, perspicax, acre, memor, astutum, versatile, sagax, mobile, vegetum, docile, diuinum, candidum, amœnum, viuax, præclarum, dædaleum, fertile, penetrabile.

Ingluuius. Atra, vorax, profunda, fœda, inexplibilis, improba, dira, lurida, patens, acerba, ebria.

Inguen. Setosum, obscœnum, rubrum, tumidum, crassum, vdum.

Inimicitia. Trux, viperea, hostilis, acerba, grauis.

Iniuria. Atrox, intolerabilis.

Ino. Flebilis, nutrix Bacchi, cadmeia. Ino fi-

lia fuit Cadmi & Hermiones, & vxor Athamantis regis Thebarum: quem cum vidisset raptum furijs, & Learchum filium occidisse, cum altero filio Melicerto fugam arripuit, & sese in mare precipitauit. Poëta finxerunt ambos post modum factos fuisse deos marinos.

Insania. Scelerata, præceps, furibunda, miscranda, feruens, titubans, crucians, rabida.

Inscitia. Rudis. Socrates dicere solebat vnicum esse bonum scientiam, malum vnicum inscitiam.

Insidia. Clandestina, nefaria, latentes, turpes, fallaces, nefanda, bilingues, viperina, hostiles, iniqua, saeva, obscura, truces, præparata, crudeles, abscondita.

Insolentia. Superbiens. Petrus Crinitus, Superbienti tumidus insolentia.

Instita. Serica, longa. Tenuis est fasciola, quæ imam partem stolæ ambit.

Institor. Fallax. Pontamus, Institor & fallax, ales & ipse rapax.

Insubria. Audax. Est regio Gallia Cisalpina.

Insula. Nemorosa, saxosa.

Insultus. Repentinus, subitus.

Integritas. Illibata. Colum. lib. 9. Illibatam seruant integritatem.

Interitus. Fatalis, grauis, infelix.

Intybus. Siluestris, agrestis. Herba est capillosa, & amara, cuius tenues capilli segetes ambiunt & enecant.

Inuentores. Ingeniosi. Budæus. Qui rerum nostrarum inuentores ingeniosi & solertes videri populari pauperie non verentur.

Inuidia. Obliqua, acris, nefaria, gliscens, noxia, laeuicis, excrucians, praua, ægra, trux, infelix, inbu-

inhumana, minax, furens, pectibilis, inexpiabilis, ardens, fascinatoria, iniqua, tristis, deneger, caeca, pallida, mordax, liuens, loquax, morificans, oblimans, comes virtutis.

Inula. Tristis. Columel. lib. 11. Capparis & tristes inulæ, ferulæque minaces. Nomen est herbæ.

Io. Vaga, candida, memphitis. Filia fuit Inachi regis Argiuorum, quam Iupiter adamauit; & ne Iuno cognosceret furtiuos amores, commutauit in vaccam: cui tamen Iuno, suspicata id quod erat, custodem adhibuit Argum pastorem centoculum, quem demum Iouis mandato Mercurius interfecit. Eadem Io postmodum vocata est Isis, ab Ægyptijs habita pro numine.

Iocus. Scurrilis, liberalis, ridiculus, venenatus, iucundus, dulcis, lætus, furtiuus, ridens, hilaris, lasciuus, blandiloquus, blandus, ornatus, mollis, gratus, leuis, solutus, petulcus, cupidineus, venustus, lepidus, argutus, alacer, pella, placidus, humilis, idalius, cecropius, insanus, vrens.

Iole. Eurytis. Ouid. lib. 9 Coa. idem in Epistolis. Fuit filia Euryti Regis Oechaliæ, quam vsque adeo adamauit Hercules, vt eius imperio transformatus in mulierem, fusos & lanas robustis manibus tractauerit.

Ionia. Mollis. Quoniam Iones Asiatici populi fuerunt admodum occupati delicijs, primique vnguenti & coronarum in conuiujs dandarum, & secundæ mensæ consuetudinem reppererunt. Hinc Horatius appellat ~~motus~~ ^{modos} Ionicos, id est, effeminatos. Diues. Ouid. lib. 6. Fast.

Iopas. Crinitus, iucundus, pulcer. Nomen est citharedi.

De muliere in uide
La mignole
Amant
Je ne sçay pas ce que c'est

Ioseph. Formosus, fatidicus, cananeus.

Iphigenia. Micenis, pelopeia, agamemmonia, iphianassa. Filia fuit Agamemnonis & Clytemnestre: quam cum Græci ad expeditionem Troianam profecturi immolare vellent, ad impetrandum prosperum ventum, Diana, cuius erat sacerdos, pro ea ceruam supposuit, quam illi victimarunt. Propert. lib. 3.

Ira. Acerba, violenta, bellatrix, effera, rapida, implacabilis, bacchans, odij parens, sæua, sanguinea, vndans, rapida, acris, vltrix, impia, stygia, improba, audax, noxia, insana, discors, immanis, spumans, commota, indomita, proterua, venenosa, litigiosa, inquieta, tristis, horribilis, calida, cruenta, capitalis, tumida, feruens, memor, cæca, trux, mœsta, accensa, mœbilis, fulminea, præceps, fæda, armigera, rubēs, crudelis, prompta, terribilis, hirta, ardens, furens, fremens, viuax, minax, austera, indecor, vitiosa, horrida, atrox, feta curis, hostilis, infrenis, ferox, flagrans, phlegethontæa, impatiens, tartarea, grauis, flammigerans, formidabilis, celer, fulgurans, flammata, torta.

Iracundia. Præceps. Theodoritus, Cyrensis. Illud enim fuit præcipitis iracundiæ factum: hoc autem supremæ cuiusdam malitiæ.

Iris. Thaumantis, nuntia Iunonis, rigida, thaumantias, aerea, iunonia, thaumantæa, succincta nubibus, discolor, creatrix nimborum, imbrifera, grauis, velox, volucris, cincta nimbis, curuata, multicolor, nata Athamantis, decora, vda. Iris, vt volunt poetæ, Thaumantis fuit filia, nuntia Iunonis, quam & plerique accipiunt pro arcu cælesti, qui certissimam promittit pluuiam.

Irus. Binominis, famelicus, miser, inops, dulchi-
chius, egens. Irus fuit Ithacensis, pauperrimus,
vnus ex procis Penelopes, quem Vlysses reuerfus
ab expeditione Troiana ictu pugni interfecit. De
hoc Martial. lib. 10. & 12.

Isis. Inachia, pharia, linigena, linigera, ni-
ligena, memphitis, inachis, niliaca, argiua, va-
ga, phoronis, argolica, profuga, isiaci. Fuit Isis
filia Inachi regis Argiuorum, in vaccam à Io-
ue mutata, quam Ægyptij pro dea coluerunt.
Sacræ eius vocabantur Isiacæ, ei immolabatur
anser.

Ismarus. Nimbosus. Mons est Thraciæ, quem
Orpheus incoluit.

Ismenos. Celer. Ouid. lib. 3. Metamorph. Rapi-
dus, fluuius est Bœotiæ.

Ister. Turbidus, scythicus, multifidus, latus,
binominis, gelidus, barbarus, frigidus, septenus,
septemgeminus, toruus, vndans, opacus, sæuus,
septemplex, canens, torrens, vagus, mauortius,
sinuatus, magnus, rigidus, septifidus, fluctuagus,
babylonius, sonans, currens, glacialis, corniger,
germanicus, spumans, vastus, vndisonans, rheti-
cus, arcticus, algidus. Fluuius est Scythiæ, qui
alio nomine vocatur Danubius, vt supra dixi-
mus. Diuiditur in septem ostia, auctore Stra-
bone.

Isthmos. Gracilis, bimaris, sisyphius, doricus, di-
nes, angustus, exilis, tenuis. Isthmos angustissima
est terra, quatuor millium spatio, Ægeum mare
ab Ionia separans. Et hic vocatur Corinthia-
cus: quoniam super hoc fuit Corinthus. Est & al-
ter Thracius, cuius littora vrbes vtrinque secus
ostentant. Isthmum perfodere, prouerbiali figu-
ra dicuntur, qui aliquid magno quidem conatu,

sed tamen irrito moluntur : quia complures, vt Demetrius rex, Cæsar dictator, & Nero adorti sunt perfodere Isthmum Corinthiacum, sed infaussto, vt omnium patuit exitu, incepto.

Itali. Superbi, præfulgidi.

Italia. Saturnia, grauida bellis, fertilis, terrarum alumna, fortunata, potens, decora, armentosa, sceptrifera, bellifera, frequens vrbibus, pulcra, populosa. Italia dicta est ab Italo rege, cum prius vocaretur Hesperia magna, ab Oenotrijs populis Oenotria, à Saturno Saturnia.

Isthme. Montana. Statius libro 4. Theb. Arx est Messenes vrbis Messenja.

Ithys. Ismarius, threicius, tristis. Filius fuit Terci regis Daulidis oppidi Phocensium, ex Progne filia Pandionis regis Athenarum, interceptus à matre, & datus Terco in cibum, quod ille Philomelam vxoris suæ Progenes sororem adulterasset. Omnes postea deorum voluntate in anes commutati sunt : Progne in hirundinem, Philomela in lusciniam, Tereus in vpupam, Ithys in phasianum.

Iuba. Comans, rigens, terribilis, rigida, minax, horrens, hirta, rutila, flaua, hirsuta.

Iubar. Rubens, clarum, flammiferum, rubrum, tremulum, nitidum, multifidum, æstiuum, rutilum, igniferum, purpureum, coruscum, flammicum, auratum, siderale, illustre, formosum, perspicuum, candidum, limpidum, sublime, effulgens, solare, flammicomum, cæleste, apollineum, niueum, auricomum, astrifugum, ardens.

Iubar. Sceptrifer, infidus, maurus, cinyphius, magnanimus, potens, pompeianus. Rex fuit Maurorū, qui quod Pompeio fauisset, à C. Cæsare superatus, mortem sibi conscivit, ne in triumphum

phum duceretur. Cuius filius admodum puer loco patris ductus est.

Iudas. Furens, nefandus, iniquus, auarus, proditor, scelestus, truculentus. Notum est omnibus, ut Iudas auaritia stimulante, Redemptorem humani generis, exili pecunia venalem exposuerit; ac demum desperata tanti sceleris venia, laqueo se suffocauerit.

Judea. Tenax, id est, hæresi pertinax.

Judei. Apellæ, curti, recuti, superstitiosi, profani, leuigenæ, infidi, ingrati, verpi.

Judex. Catonianus, durus, seuerus, tetricus, grauis, terribilis, pellitus, ingeniosus, incorruptus.

Judicium. Acre, graue, horrificum, peracre, censorium.

Judith. Iudæa. Mantuan. Fecerat ingenium Pallas, Iudæa virago Ingentes animos, &c.

Jugera. Florida, culta, pingua, aprica, dumosa, herbosa.

Jugum. Loratum, plaustrarium, ahenum, turpe, curuum, pandum, asperum, exitiale, triste, ferreum, sordidum, intolerabile, seruale, insuaue, curtum.

Jugum monti. Accliuum, montanum, frondosum, saxosum, nemorosum, frondeum, asperum, aquosum, pinum, comans, sentum, florem, præruptum, niuosum, frondens, sublime, arduum, piniferum, apricum, saltuosum, vernans, aereum, tetricum, decliue, cliuosum, muscosum, spinosum, herbosum, filiosum, montosum, fructiferum.

Jugurtha. Triumphans, immanis, nasamonius, terribilis.

Julius. Feruidus, æstifer. Hic mensis prius vocabatur Quintilis, quod esset quintus in ordine quo

quo tēpore annus decē constabat mensibus, postea denominatus est Iulius à Dictatore Cæsare.

Iulus. Regius, dardanius, æneides, phrygius, formosus, pulcher, sacer.

Iumentum. Dossuarium. M. Varro lib. 2. de re rustica eleganti vocabulo dossuaria iumenta vocat, quod onns dorso ferre possint.

Iuncus. Iacustris, palustris, limosus, mollis, sterilis, contortus, tenuis, bubulus, odoratus, levis, teres, fluuiialis, carulens, acutus.

Juniperus. Viridis, impenetrabilis, virens. Arbor est frequens in locis arenosis. Viret coma perpetua, cariem non sentit aut vetustatem, non floret. Eadem illi virtus quæ & cedro, sed medulla eius vbique solidior est, quàm cedri. Lignum apprime durum. Vasta est in Hispania maximisque baccis, montes amat, spinas habet pro folijs, flexuosa est, & intricata. Combusta odorem reddit, & pollutum purgat aërum.

Iuno. Regia, saturnia, argiua, lucina, lacinia, pronuba, omnipotens, gabina, muneta, feronia, zigia, iniqua, sancta, prosimna, sceptrifera, romana, alutonans, argolica, acerba, grauis, lucretia, pelagga, tumida, vnxia, iterduca, locigena, populonia, cinxia, matrona, fluonia, februa, samia, sospita, pharygæa, acraea, hera. Iuno (vt poetæ fabulantur) Saturni fuit filia, soror & coniunx Iouis, dea regnorum & diuitiarum, nubentibus præest & parturientibus. Vnde pronuba, Lucina & coniuga vocatur. Nymphas habuit pedissequas. Filiam habuit Heben, quam comestis siluestribus lactucis fertur concepisse. Vulcanum ex Ioue peperit.

Jupiter. Chaonius, dictæus, cornescus, omnipotens, rex calicollum, saturnius, idæus, anxurus.
mag.

magnanimus, latialis, taranis, cassius, corniger, dapalis, diespiter, fulminans, tonans, inuictus, olympius, lucetus, procerus, olympicus, capitolinus, teneus, panomphæus, elicius, tarpeius, latius, adulter, hercæus, libicus, gnidus, pisæus, molossus, minax, scuerus, agenoreus, aulonius, phidiacus, feretrius, pluuius, pharius, æthereus, genetæus, secundus, terrificus, altipotens, astrionus, prouidus, saturnigena, altisonus, durus, amator, æternus, benignus, mitis, sceptriger, maculosus, salax, creticus, terribilis, coruscans, fulmineus, ultor, fulminator, arduus, æquus, magnanimus, altisonans, fulminiger, omnipotens, omniparens, sceptrifer, ægiuchus, cunctiteneus, incestus, phrygius, lasciuus, teutates, opulentus, æuiterneus, elysius, perpetuus, omniuolus, minianus, præpotens, dodonæus, stator, optimus maximus, romanus, magnus, antiquus, elius, xenius, elacæus, cunctitonans, ithomius, heliopolites. Tertullianus scribit trecentos Ioues enumeratos à M. Varrone. Saturni fingitur filius, deorum summus, cælo præesse, parente pulso, ibique fulminare. Natus est eodem cum Iunone partu in Creta insula, ibique nutritus à Curetibus pulsantibus tympana, ne puer vagiens audiretur à Saturno, qui filios suos deuorabat. Educatus est caprino lacte ab Amalthea & Melissa nutriticibus. Hinc orta fabula, qua poetæ nutritum à capra fabulati sunt.

Iurgium. Insanum, ferum, difficile, asperum, rabiosum, malum, probrosum, improbum, clamorosum, nefandum, vesanum, durum, litigiosum.

Ius. Arcum, rigidum, sacratum, sanctum, seuerum, clamorosum, litigiosum, integrum.

Iustus.

Iustitia. Potens, salubris, astra, sacra, inuolara, aurea, inculcata, sancta, æqua, diuina, celestis, seuera, tenax, adarstea, prinenfis. Iustitia, inquit Cicero est æquitas vnicuique tribuens pro dignitate cuiusque. Eius fundamentum est fides, id est, dictorum conuentorūque constantia & veritas.

Iustitium. Perale, triste. Iustitium est iuris dicens intermissio, ob publicam calamitatem aut luctum, dictum, quasi iuris statio. Solebat autem id iudici in publico luctu.

Iuuenalis. Facundus, aquinas, turgidus. Decius Iunius Iuuenalis patria fuit Aquinas. Natus est patre libertino. Floruit imperante Domitiano. Præceptorem habuit Frontonem grammaticum. Operam dedit scribendis Satyris, & carpendis hominum vitijs, mutuo amore coluit Martialem.

Iuuenca. Cornigera, mollis.

Iuuenes. Tardi, validi, fortes, torui, laboriferi, rudes, teneri, difficiles, rabidi, dociles, insani, luctantes, profugi, fulminei, aratores, olidi, saginati, audaces, pingues, rutilolæ.

Iuuenes. Ferudi, elegantes, pubescentes, petulci, procaces, imberbes, barbatuli.

Iuuentus. Patiens, florens, andax, cæca, rudis, dulcis, levis, imbellis, praua, docilis, prodiga, ignaua, vinidis, generosa, calida, furiosa, fulgens, ignaua, primaeva, pubescens, tenera, pulcra, valida, effrenā, vaga, rosea, radians, petulans, ignea, procax, nitida, frondescens, virens, læta, insonsa, culta, formosa, acris, ingeniosa, mitis, incauta, profuga, fragilis, cerita, insana, imberbis, flagrans, lasciuia, ardens, alacris, altæ scelerum, animosa, stolidā, pubens, effrenis, neruosa, molli,

lis, robusta, stulta, reses, vernans, hilaris, delicata, libidinosa.

Ixion. Perfidus, thessalus, dirus, impius, miser. Ixionem Thessalum apud inferos perpetua rota volui dicunt, quod gloriaretur se iacuisse cum Iunone. Tibul. lib. 10.

DE LITERA L.

L *Abes.* Pestifera, turpis, nigra, impura, sordida, maligna, noxia, perniciofa.

Labor. Improbus, durus, mæstus, austerus, iniquus, ærumnabilis, acer, diligens, sisyphius, catenatus, prædurus, peruihil, noctinagus, infestabilis, statarius, sedulus, ærumnalis, æger, intricatus, vigil, sollers, anxius, rigidus, honorifer, infomnis, ærumnosus, sudatus, miser, artifex, herculeus, officiosus, grauis, operosus.

Labrum. Teneum, molle, modicum, purpureum, roseum, blandum, tremulum, crepitans, turgens, humidulum, pressulum, rosidulum, mordax, strictum, promulum, suauissimum, dulce, floridum, blandiloquum, mellissimum, coraliu, decorum, argutum, tenue, lætū, tenellum, corallinum, valgiū, punicum, amabile, cupidum, pastarum, flammeum, succi plenum, vdu, hians.

Labrum vas. Ferreum, ahenum, balneare.

Labrusca. Siluestris, sterilis.

Labyrinthus. Curuus, recuruus, inextricabilis, secretus, monstrosus, cæcus, dædaleus. Labyrinthus domus fuit in Creta, facta à Dædalo tanta viarum perplexitate, vt introeuntibus non pareret reditus. Fuit & Aegyptius Labyrinthus lapideis & pario columnis in interitu, reliquis ornatus. Fuit & cæcus in Lemno, & quartus in Italia, omnes lapide polito, fornibus tecti.

Labium

Non attitudinem ad modum pitarum fuit
causâ fupelligibilis est blandum fuit
labium

Labici. Picci: quoniam utebantur scutis pictis. Populi fuerunt in Italia, denominati à Glauco Labico Minois filio.

Lac. Ouillum, dulce, vaccinum, tepidum, niueum, hædinum, nutans, tremulum, liquens, amicum, fumans, candens, tenerum, pluuium, lacrymans, purum.

Lacedæmon. Libidinosa, armipotens, prisca, clara, nuda, fouera, patiens. Vrbs fuit Peloponnesi, quæ aliò nomine Sparta dicta est. Et habitatores eius Lacedæmones, Spartani & Spartiata vocati sunt: populi quidem olim egregij bellis, qui laboribus erudiebant iuuentutem ut nando, currendo, esuriendo, algendo, æstuando.

Lacerna. Tyria, agenorea, purpurea, coa, fulgens, pinguis, aurata. Lacerna vestis erat militaris & coccinea. Erant & Lacernæ albæ, quibus veteres utebantur in spectaculis & ad vsus theatrales. Lacernati dicuntur lacerna induti.

Lacerti & Lacerta. Fortes, valdi, teneri, teretes, niuei, molles, candentes, cupidi.

Lachesis. Dura, inuida, ferrea, immitis, immaris. Vna est Parcarum, quæ fingitur metiri vitam hominum suis fufis & staminibus.

Lacrimæ. Manantes, falsæ, rorantes, cadentes, piz, rigantes, turpes, tristes, amaræ, simonideæ, rudes, lugentes, vix, misellæ, amaræ, funebres, teneræ, miseræ, mites, agræ, mæstæ, madidæ, feruida, graues, acres, tepentes, stillantes, redundantes, loquentes, fluentes, vaporiferæ, dejectæ.

Lacones. Breuiloqui. Thomas Radinus, Breuiloquos apud Lacones nobilissima ciuitas Sparta: vel alio nomine Lacedæmon. Hinc Laconismus, breue dictum,

Lactuca.

EPITHET. EPITOME. 191

Lactuca. Frondens, siluestris, scissilis, viridis, mollis. Plin. lib. 19. ait lactucas in binos pedes aliquando se pandere, sed in Circelensi agro amplissimas prouenire. Antiqui lactucis utebantur in fine cœnarum, quò insita frigiditate reuindant ebrietatem.

Lacuna. Caua, tepens, salsa, vasta, bibula, sœda, piscosa, vda, limosa, cœrulea, crassa, iners, deuexa, inundans, picea, pigra, tristis.

Lacunar. Vuklum, pictum, excelsum.

Lacus. Gelidus, limosus, cœnoscus, patulus, torpens, cauus, sonorus, tranquillus, imus, segnis, madidus, nitidus, flumineus, defluus, voraginosus, vulnosus, liquidus, latus, humens, tumidus, perspicuus, vastus, piscosus, cauernosus, vndans, vitreus, sœdus, cœrulus.

Ladon. Arenosus, rapax, apollineus, parthasius, castus, pythius. Fluius est Arcadiæ sacer Apollini.

Leander. Abydeneus, ephebus, audax, naufragus, pulcer, infelix, miser. Leander fuit speciosus puer ex Abydo, qui cùm in Seston urbem non multum remotam noctu maturaret ad Amasiam suam Hero, tempestate suborta periclitatus est. Ouid. lib. 3. Trist.

Leda. Pulcra, secunda, formosa, candida, graia. Leda vxor fuit Tyndari regis Laconia, quam Iupiter in cyncum mutatus adulterasse fertur, & ex ea suscepisse Castorem, Pollucem, Helenam, & Clytæmnestram, Ouid. libro sexto.

Lana, vestis. Candida, ignea. Erat lana vestimentum, quod superponebatur tunicis omnibus: Græci epigraphon dixerunt. Ab huius vestis vsu nomen traxerunt Lænatus Romani.

Lærtet. Socrer Penelopes: quia fuit pater Vlyssis,

sis, qui propterea vocatur Laërtiades. Ouid. lib. 7. Metamorph.

Letitia. Luxuriosa, mutabilis, sonans, dulcis, gestiens, exultans.

Lagna. Habilis, catenata, fumosa, spoletina, dulcis, rapida, saguntina. Vas est fictile ad formam hydræ: à tereti enim collo distenta laxitas, sensim ad imum gracilescit.

Lagois. Peregrina. Horatius in Sermonibus: Nec scarus, aut poterit peregrina iuuare lagois. Genus est piscis & avis.

Lagopus. Aurita. Martialis lib. 7. Si meus aurita gaudet lagopode Flaccus. Avis est leporino villosa, pedes habens.

Lagus. Pharius, pelusiacus. Pater fuit Ptolemæi successoris Alexandri, cui Philadelphus successit in regno.

Lais. Ephyræia, ephyræa, formosa. Lais meretrix fuit elegantissima, quæ ex Sicilia deducta est Peloponnesum, habitavitq; Corinthi, vnde vocata est Corinthia. Ad hanc ditissimi quique adolescentes ex tota Græcia turmatim confluebant, neque admittebatur quisquam, nisi qui dabat quod poposcerat. Et cum aliquando petisset à Demosthene decem milia drachmarum, Promittere tanti non emo, respondit philosophus.

Laius. Labdacides, sceptrifer. Filius Labdaci regis Thebarum, & pater Oedipi, interfectus ab ipso filio patrem non agnoscente.

Lambrus. Infuber, pauper aquæ, vluosus. Fluvius est Insubriæ.

Lamentum. Spirans, miserum, maestum, turbidum, clarum, femineum, querulum, triste, miserandum, asperum, durum.

Lamina. Mollis, tenuis, ærea, flexilis, bræcata.

Lampas.

EPITHET. EPITOME. 193

Lampas. Ardens, nocturna, ferrea, ignifera, rosea, pinguis, corusca, fumans, ignea, rutilans, fumifera, clara, ruila, candens, astifera, torrida, splendens, calens, rosida, tremula, nitens, flammigera, fulgida.

Lampia. Candens. Statius lib. 4. Theb. Vrbs est Arcadiæ constituta in montibus niuosis.

Lamius. Lydus. Fuit enim filius Herculis & Omphales reginæ Lydorum.

Lana. Mollis, succida, rudis, medicata, bibula, tincta, sordida, lingonica, sequax, fecida, arachnæa, tenuis, discolor, caledonia, canusina, textilis, calabra, artalica.

Lancea. Torta, hispanica, venatoria, atrox, improba, acris, longa, crudelis.

Langia. Pigra. Statius lib. 2. Theb. Fons est in Nemea silua Arcadiæ.

Languor. Piger, frigidulus, letifer, noxius, amarus, iniquus, sepultus, grauis, somnifer, frigidus, acerbus, fractus, tristis.

Lanugo. Mollis, tenuis, æqua, ridens, gracilis, fruticans, tenera, noua.

Lanx. Panda, librans, candida, scilicet, repanda, magna. Vas est latum & rotundum, minus excauatum quam Patina. Apta erat lanx rebus diuinis.

Laodamia. Hæmonis, phylaceia, formosa, dia. Laodamia puella fuit eximie formæ, quæ summo opere adamanit Protefilaum: quæ cum audisset cecidisse apud Troiam tanto dolore inabuit, vt noluerit superuiuere. Priusquam tamen interiret, in solatium mœroris optauerat, vt mortui vmbra videret. Quod cum impetrasset, in illius amplexibus expirauit.

Laomedon. Fraudulentus, idæus. Rex fuit Tro-

Penus obliuiscimur:

Johnes Hutton

ia, filius Ili & priami pater; periurus, quia Neptuno & Apollini murorum Troiae conditoribus, pactam negavit mercedem. Qua causa indignati dii, filiam eius Hesionem ceto exposuerunt, quam Hercules occiso mostro marino liberauit, promissis sibi in praeium praestantissimis equis. Cui demum pacto cum non respondisset Laomedon, indignatus Hercules, Ilium subuertit.

Lapathos. Lubrica, Columella lib. 12. Genus est oleris.

Lappa. Tenax, rigida, Ouid lib. 2. de ponto.

Lapilli. Virides, libyci, teretes, picti, peregrini, indici, erythraei, perlucens, sapphirini, leues, idaspaei, colorati, cyanei, niuei, nudi, nitentes, scythici, candiduli, coi, pretiosi, lucentes.

Laps. Asper, durus, rigidus, muscosus.

Lapitha. Centauri, saevi, fumiferi, siluestres, pelletronij, truces. Populi fuerunt Thessaliae, qui Pindum & Othryn montes habitarunt. Capuntur interim pro ipsis Centauris.

Lapsa. Mollis, celer, pronus, princeps, volucer, vagus, praepes, placidus.

Laquearia. Celsa, corusca, aurea, picta, aurata, ampla, alta.

Laqueus. Tenax, acutus, noxijs, fallax, trux, infamis, tetricus, dolosus, validus.

Lardum. Pingue, graue, rubens, opimum.

Lares. Diales, saxicolae, inferni. Lares dicuntur dii domestici. Hinc Lararium dicebatur sacrum domesticum, in quo dii peculiare adorabantur.

Larix. Loeua, robusta. Larix arbor vltis radicibus non repullulat, montes amat, incorrupta ei vis, humori contumax, nec ardet, nec carbonem facit, nec alio modo ignis vi consumitur, quam lapides;

Lapides: ei folia sunt pungentia, quæ non decidunt: florem nescit, terna edit germina, corticem spargit inter squamas, cariem nescit, pondus valide sustinet.

Larua. Terribilis, acherontigena, errans, pro-cax, immanis, vana, umbratilis, ossæa, phlegethontis.

Lasciuia. Læta, hilaris, mollis, profana.

Latebra. Effossa, demissa, cæca, saxosa, obscena, turpis, vilis, occulta, labyrinthæa, nigra, caua, curua, atra, irremeabilis, olens.

Lateres. Cœciles. Varro, Quod sit è lateribus cœcilibus, vt in agro Gallico.

Laterna. Dux viæ. Mart. lib. 14. ardescens.

Latex. Fontanus, vitreus, cæruleus, spumans, humens, rorans, liquens, amœnus, flumineus, gelidus.

Latibulum. Opacum. Marullus, Quærentes per noctis opaca latibula.

Lanius. Faunigena, filius Fauni, prædiues. Virg. lib. 11.

Latium. Hesperium, antiquum, agreste, pulcrum, forte. Varro Latium dici putat, quod lateat Italia inter præcipitia Alpium & Apenninû. Virgilius dicit quod Saturnus ibidem latuerit, libro. 8.

Latona. Gemellipara, filia Cœi, calpurea, præperera, candida, titanis, thea. Filia fuit Cœi. adamatæ à Ioue, ex cuius concubitu suscepit Apollinem & Dianam eodem partu natos in Delo insula. Hunc autem partum impedire volens. Iuno zelotypa, immisit serpentem Pythonem ad eam fugandam, qui postea interfectus est ab Apolline.

Latratum. Canorus, clarus, seuus, vagus, r-

gil, dirus, feruidus, horrificus, multifonus, caninus, raucus.

Latrina. Cœnosa, olida, spurca.

Latro. Infestus, sollicitus, furiosus, lucripeta, scelerosus, altutus, sæuus, sanguinolentus, cruentus, insidiator, grassans, funestus, nefarius, sceleratus.

Latrocinium. Nefarium, funestum, nocturnum.

Latrus. Tenerum. Tibullus libr. 1. Primus & in tenero fixus erat latere.

Lauacrum. Molle, nitidum, calidum.

Laurus. Parnassia, fragilis, viridis, viridans, sacra, thessalica, delphica, siluatica, tenera, apollinaria, innuba, parnassia, nitida, palatina, vda, apollinea, phœbea, triumphalis, latifolia, siluestris, pacifera, cristata, delia, virguncula, grata, opima, indica, odorata, chalcidica, imbellis, fatidica, ramalis, crepitans, pythica, enthea, opaca, virens, frondens, permissis, virginea, longæua, innupta, pieria, parula, phœaica, mystica, peruirens, triumphans, virescens, pendula, virgo, frondosa, redolens, æonia, mollis, humida, victrix, agrestis, procera, casta, comans. Laurum arborem Græci Daphnen vocant, ab eiusdem nominis puella, quam Apollo adamauit. Spectatissima est in Parnasso, coniecta in ignem maximos crepitus edit, vnde & in maleficijs amatorijs incendi consuevit, tanquam amantium querimonias representans. Credita est insuper aduersus venena remedium habere. Hinc laurei baculum gestare dicebantur, qui periculum feliciter effugissent. Arborum sola non percutitur fulmine, &c.

Lau. Magnifica, celebris, insignis, superba, egregia, fastosa, hymnistia, eximia, viuax.

Lau-

EPITHET. EPIYOME. 199

Lautities. Saliaris, à Salijis sacerdotibus Martis, qui apparatu magno & lautissimè obsonabantur.

Learchus. Inous, parius. Filius fuit Athamantis & Imis, quem pater furore correptus interfecit.

Lebetes. Dodonæi, curui, caui, vñti. Lebetes dicuntur vasa ænea apta coquendis carnibus, aut alijs rebus.

L*ector.* Studiosus, vigilans, doctus, ingenuus, & candidus.

Lectica. Fulgens, eburna. Frequentissimum fuit hoc vehiculum apud antiquos, quo nobiles viri & feminae utebantur. Integebatur velis, oculos à pulvere, sole, & ventorum statu defendentibus. Diminutivum est Leticula. Leticarii dicuntur servi, qui dominum in lectica portant.

Lectus. Eburnus, genialis, constratus, perlucidus, teres, socius, mollis, gemmans, fulgens, iugalilis, tepidus, delicatus, pulcher, furcatus, tremulus, tyrius, stratus, fotericus, cubicularis, auratus.

Leana. Torua, getula, lybica, hyrcana, fulva, ferrea, audax, dura, immansueta, dira, ferox, africana, marmarica, cauernicuba, trux.

Leges. Validæ, iudiciariæ, severæ, iustæ, duræ, æquæ, tetricæ, sanctæ, sacrosanctæ, rigidæ, solonigenæ, veridicæ.

Legumen. Pingue, terrestre.

Lemannus. Causus, liquidus, gelidus, ostrifer. Lacus est Galliæ Cisalpinæ, per quem Rhodanus Ararim deferens rapitur. Is Heluetios à Gallia separat, suisque accolis Lamannorum indidit nomen, auctore Sulpicio.

Lemnos. Vulcania, hypsiphylæa, ærisona, circumflua, æquorea, ardens, fumida, vulcanis, calens,

quampimum vñti improbus illa labor

1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800

198 IOAN. RAVIS. TEXT.

lens, alta, ingeniosa. Insula est maris *Ægæi*, in qua nutritus est *Vulcanus*. Ibidem propterea esse dicitur *Cyclopum* officina, unde & *æris*ona vocatur.

Lemures. Nocturni, nigri, phlegethontiaci, atrimendosi, mali. *Lemures* dicuntur nocturnæ larvæ & bustuariæ quædam imagines, quæ noctu terrorem incutiunt.

Lena. Improbæ, spurcæ, multibibæ, malefuadæ, leuifida, callida.

Lenimen. Dulce *Horat.* lib. i. Carm. blandum.

Leno. Insidiosus, avarus, impurus, cautus, verus, perfidus, importunus.

Lens. *Pelusiaca*, teres, niliaca.

Leo. Horrendus, pœnus, terribilis, æstifer, feruus, fulgens, fuluus, gætulus, villosus, vastus, nemæus, rabidus, odoratus, ferus, insanus, asper, rapax, flauus, ingenuus, rapidus, ferox, validus, violentus, hirsutus, iracundus, avidus, herculeus, tumidus, generosus, indomitus, libycus, toruus, frendens, caspius, cæsius, rigidus, trux, idæus, phrygius, æstiuus, impatiens, animosus, dominus ferarum, audax, prædator, ardens, flammiger, cleonæus, marmaricus, iubatus, fulmineus, horridus, horrificus, furens, feruidus, mauris, parthicus, massylus, carniuorans, letifer, magnanimus, impiger, fremens, fortis, terrificus, rugiens, molorchæus, celer, flammeus, arens, calens, flammifer.

Lepos. Musæus, atticus, cæcropius, vrbæus, dulcis, tener, gratus, blandus, periclæus, mellifluus, iucundus, purus, suavis, tibulleus, comis, facilis argutus, flexanimis, scurilis.

Lepus. Lurida, edax, improba.

Lepus. Auritus, pauidus, secundus, pronus, sol.

sollicitus, villosus, vagus, furax, callidus, velox, parvus, parvulus, volucipes, tener, meticulosus, vagiens, fugax, pauens, excornis, timidus, rapidus, velocipes, mollis.

Lerna. Cærulea, nocens, fecunda, gelida, impa-
cata, trux, stagnans, arcadia, graia, caua. Fuit la-
cus Græciæ, in quo Hercules hydram interfecit.

Lesbos Methymnæa, seuera, bacchica, super-
ba. Insula est maris Ægæi amplissima, cuius
præcipuæ vrbes fuerunt Mitylene, & Methym-
na, laudabilis vini feracissima.

Lestrygonæ. Duri, inculti, immanes. Populi fu-
erunt Italiæ, qui humanis carnibus olim vescen-
bantur.

Lethe. Stygia, soporifera, securo, inferna, atra,
præceps, mala, tranquilla, quieta, torpens, tarta-
rea, obscura, somnifera. Fluvius est inferorum,
cuius aqua pota præteritarum rerum obliuio-
nem fertur inducere.

Lethum. Informis, crudele, horrificum, infestum,
dirum, celer, velox, gelidum, triste, ignauum, in-
stans, acerbum, atrum, miserum, trux, funereum,
commune, præceps, deformis, infelix, infame,
horrendum, cruentum, irreparabile, miserabile.

Leuamen. Dulce, mite, molle.

Leucas. Excelsa. Vrbs est Acarnaniæ, iuxta quã
Antonius superatus est ab Augusto.

Leuce. Niuea. Oppidulum est non longè à
Smyrna.

Leucates. Nubifer. Promontorium est Epiri
propè Ambraciam.

Leucotoë. Thebana, candida. Fuit vxor Atha-
manis relata in deas marinas, postquam defiluit
in mare: prius vocabatur Ino.

Lauinas. Volucris, agilis, desultoria, plumea,

vaga, ventosa, inconfulta, malefica.

Libanus. Tepens, cedriser, odoratus.

Liber. Humidus, viridans, vidus, fungidus, scaber, arbuteus.

Liber. Argutus, laboratus, lepidus, voluminosus, cultus.

Libertas. Effrena, vegeta, pulcra, blanda, candida, amœna.

Libido. Vesana, indomita, rixosa, tetra, vitiosa, damnosa, dira, furiosa, illicita, furobrofa, occulta, monstrosa, praua, perniciofa, venerea, faua, segnis, lucrosa, effrenata, vecors, infamis, stimulan, petulan, furens, intemperata, nefanda, impudēs, obscena, vana, animosa, personata, improba, impetuosa, noxia, blanda, astuta, inconfulta, ærumnosa, infana, dolosa, faua, cæca, impura, fallax, intemperans, corrupta, nefaria, refrenanda, intolerabilis, muliebris, tenebricosa, flagitiosa, confectatrix voluptatis, auida, perdita.

Libitina. Acerba, tristis. Libitina dicitur dea sepulcrorum. Capitur etiam pro morte, sepulcro, exequiarum impensa, & professione sepe- liendi, vendendique ea quæ ad exequias perti- nent.

Libra. Iusta, fabrilis, pendula, æqua, bilanx, anceps.

Libamen. Sacrum, Homerus apud Theodori- tum Cyren. Manibus ad circum stygijs libamina sacra.

Libum. Cereale, calens, mysticum, candidum, dulce, azymum, adorem. Cibus erat qui fiebat ex farre, melle & oleo.

Licentia. Lasciuia, indomita, euagans, obscena, effrenata, effrena, effusa, furibunda, furiosa, vesa- na, verbosa, damnosa.

Lichen.

EPITHET. EPITOME. 307

Lichen. Sordidus, Martial lib. 0. 11. Morbus est, qui quoniam mentum inuadit, à Latinis Mentagta dicitur.

Lictor. Clamosus, Martial. lib. 11. sauius.

Limax. Implicitus, piger.

Limbus. Pictus, mæonijs, villosus, auratus; picturatus, baccatus. Vestimentum erat muliebre, purpuram in imo confutam habens. Hinc Limborarij dicebantur huius vestimenti textores.

Limen. Ferreum, durum, tritum, stridens.

Limus. Levis, niger, informis, cænosus, molli, lentus, putris, paluster, tepidus, facilis, prometheus, bibulus.

Lingones. Pugnaces, indomiti, audaces.

Lingua. Ventosa, dadala, prodiga, infrenis, intemperans, stolidi, garrula, blanda, subdola, amara, blæsa, proterua, procax, vaga, mellita, humidula, mollis, clamosa, interpretis, improba, blandula, facunda, disertæ, doctiloqua, exulta, verbosa, loquax, audax, vaniloqua, liuida, largiloqua, docilis, dulcis, amœna, secunda, pestifera, mordax, effrenis, tenella, dicax, petulans.

Linter. Curua, rimosa, cauata, umbrifera, celer. Linter dicitur naucula cauatis arboribus facta. Hæc utebantur quondam Germani Danubium habitantes.

Linternum. Lentiscifenum, stagnosum, salubre.

Linum. Tenue, inadens, humidulum, pelusiacum, albens, nitens, maculosum.

Linus. Crotopiades, inachides, thrax, perceleber, inachius. Duo fuerunt huius nominis viri: alter Crotopi filius, qui à matre apud Nemeum fluium expositus, ibidem à canibus laniatus est.

Themens Curua Linter

est. De hoc Statius libro primo Thebaid. Fuit alter filius Apollinis & Vranix Musæ, lyricæ peritissimus, in qua discipulos habuit Orpheum, Thamyram, & Herculem. Hunc ab Hercule plethro & cithara occisum ferunt, dum eum rusticus canentem acerbè nimis corripuisset. De prior intelligitur primum epithetum, reliqua de posteriore.

Linæum. Villosum, cauum, tenue.

Lynx. Maculosa, timida, fugax, effrena, turgida, verticolor, sacra Baccho, scythica. Lynx animal esse dicitur de genere luporum ceruicorum. Est autem vario collo, & maculoso tergore. Eius vrina vertitur in Lyncurium gemmam duritie calculi.

Lipare. Fumosa, æolia, vulcania. Vna est ex Æolijs insulis, à Liparo rege denominata: in ea fuisse fertur officina Vulcani & Cyclopum, vt in Lemno.

Liquor. Fluidus, vitreus, gelidus, nitidus, effluens, rigus, dulcis, vagus.

Laripe. Cærulea, Ouid. lib. 3. Metamorph.

Lis. Molesta, iniqua, atra, tetica, amara, vana, funesta, rabiosa, clamosa, insana, vesana, cruenta, rapida, forensis.

Litus. Spumans, curuum, procuruum, viride, saxosum, vdatum, fluctifragum, incuruum, refluxum, iuncosum, frigidum, molle, bibulum, arenosum, portuosum, tacitum, raucum, vagum, spumosum, sordidum, apicum, sinuosum, sinuatum, procellosum, vndosum, sinuans, cauum, madidum, amœnum, concavum, cliuosum, humidum, resonans, vnditonum, naufragum, mansuetum, personum, pictum, multiuagum, fruticosum.

Lignum.

EPITHEI. EPITOME. 203

Lignum. Fissile, roboreum, scdile, ramosum, toassile, durum.

Ligo. Durus, longus, incensus, exesus, gravis, scaber, rigidus, obtusus, attritus, flexus.

Ligures. Assueti malo, alpini, indomiti, rebelles, vani, assueti labori.

Ligustrum. Candidum, niueum, album, albens. Arbor est, cuius ligno aptissima sunt tesserae. Succus eius nervis, articulis, algoribus: folia, veteri ulceri cum salis mica, & exulcerationi profunt.

Lilium. Candidum, virens, vernans, breue, canens, album, argenteum, canum, rosidum, candens, pictum, molle, fulgens, aureum, albicomum, hians, florens, lacteum, vernum, fragrans, formosum, intactum, lucidum, ridens.

Lima. Asperata, vigil.

Litum. Sonorus, acer, terribilis, strepens, tortilis, sonans, aduncus, areus.

Liuius. Antenorides: quoniam Antenor condidit Patavium. T. Liuij patriam.

Liuior. Edax, iners, malus, acerbus, anxius, ater, mordax, exsanguis, obliquus, semianimis, niger, tabificus, malignus, iniquus, procax, impius, pallidus, nequam, taretus, vrens, rabio: us, cupidus, toruus.

Loculus. Eburnus, auratus, dulcis, aureus.

Locusta. Tenuis. Mantuanus, Et esuiem tenui sedasse locusta Dicitur.

Loligo. Nigra. Piscis est cruorem nigrum habens instar amenti.

Lolum. Infelix, amarum, nociuum, vitians, oculos.

Loquacitas. Stulta. Gellius libro 1. Malim siquidem indisertam prudentiam, quam stultam loqua-

Scilicet

Go

loquacitatem. Garrula.

Loquela. Verbosa. Catull. Verbosa gaudet Venus loquela.

Lorica. Rigens, sanguinea, bilix, torta, testacea, grauis, bellicosa, sagittis inuia, micans, cruenta, fulua, athena, atrox, arata, ibera. Lorica dicitur ferreum corporis munimentum, quale apponebatur antiquis regum & imperatorum statuis. Squalebat ferri laminis, ut crustis cochlearum.

Lorum. Vndans, tremulum, tardans, nodosum, flexile, hamatum, ferreum.

Lotus. Impia, aquauiça, amara, mygdonia, phrygia, amica Lyæo. multifora, capitata, aquatilis, sacra, cynthia, syrtigena, palladia. Loton arborem habet Africa præcipuam Syrtis & Nasamones. Magnitudo est huic arbori, quæ pyro: ligno color niger. Expeditur ad tibiarum cantus, unde & pro tibia plerumque solet accipi. Eius radice fiebant olim cultelli & capuli. Baccas profert, cariem non sentit, amittit florem, cuius suauitate homines rerum omnium obliuisci dicuntur: aquas amat. Vnde Martial. libr. 4. Nec plus Lotus aquas, litora myrtus amat. Veteres eam Apollini sacram fecerunt, quod ante Solis ortum folia implicet paulatim. Frequens est apud Lotophagos populos, qui nomen inde sumpserunt.

Luca. Vetus, nobilis. Mant. Vnum Luca tulit, Luca vrbes inter Etruscas Nobilis.

Lucanus. Doctiloquus, annæus, ardens. Lucanus natione fuit Hispanus, patria Cordubensis, natus est Cæsare Germanico, & L. Cæsiano consulis, patrem habuit Annæum Melam, præceptores Rhemnium Palæmonem, & Flauium Virginiū: sub quibus adeo profecit, ut Græcæ

ac Latine declamaret: condiscipulos Salsium Bassum, & Persium. Prouectus est ad dignitatem Quæsturæ, & in Augurum collegium ascitus. Vxorem habuit Pollam Argentariam, nobilem eruditione & doctrina. Præter opus Cæsaris & Pompeij, scripsit etiam Saturnalia, Siluarum libros decem, tragœdiam Medeam, de incendio vrbs, de incendio Troiæ cum Priami calamitate. Tres primos Pharsaliæ libros emendauit cum vxore, reliquos emendaturus, si per Neronem licuisset, cuius niâdato venas medico secandas præbuit, cum annos xxx. nondum attigisset.

Lucerna. Vigil, viua, clara, lucida, feruens, præmicans, marcescens, perita, pinguis, nocturna, igniuoma, noctifuga, matutina, polymyxos.

Lucifer. Vigil, nitidus, albus, præuius, cythereus, roseus, rutilans, paphius, rosidus, aureus, serenus, cythereus, nuntius auroræ, fulgens, socius auroræ, ardens, almus, cupidineus, nitens, Sidus est Veneri sacrum, auroræ præuium: aliter Hesperus dicitur: & cum apparet noctu, Vesper.

Lucilius. Lutulentus, Arunca alumnus, amarulentus, aruncanus. Hic primus apud Romanos scribere cœpit Satyras, quibus maxime infectatus est Rutilium Lupum, Carbonem, Tubulum. Scripsit Satyrarum libros x x x i i. & amplius. Metrophanem seruum habuit, cuius fidem commendauit suis versibus. Mortuus est Neapoli, natuus annos x l v i. Vide Quintil. libr. 10. de hoc Lucilio.

Lucretia. Bella, casta. Lucretia Romanæ castitatis præceptum lumen, fuit filia Tricipitini præfecti vrbs, vxor Collatini, cuius forma & desiderio

derio efferebuit Sex. Tarquinius, &c. De hoc facinore vide T. Liuium & Dionysium Halicarnasenum.

Lucretius. Sublimis, Ouidius libro 2. Eleg. Dominus, Stat. libr. 2. Sil. Fuit Lucretius paullo antiquior Terentio, Varrone, & M. Tullio. Per intervalla temporum accedebat ad scribendum carmen non sine quodam animi furore. Scripsit libros sex de rerum natura. Perijt natos annos supra 40. Eusebius tradit eum tanto furore percitum fuisse, assumpto amatorio poculo, ut propria manu sese interfecerit.

Lucrina. Mollis, baianus. Lacus est Campanie abundans ostreis. Hinc Horat. Non me Lucrina iuuerint conchyliis. Dicitur est autem Lucrinus à lucro, propter multitudinem piscium qui illic capiebantur.

Lucrum. Dulce, Horat. lib. 1. Epist. avarum.

Lucra. Tanatia, à Tanaro promontorio Laconiae: quoniam Lacones deditissimi fuerunt palaestra.

Lucrus. Crudelis, merctus, turpis, ager, amarus, exanimis, tristis, edax, acerbus, atrox, tumidus, seuus, segnis, miser, iners, auidus, liuidus, ater, acer, virgens, horrificus, flebilis, horribilis, informis, querulus, rigidus, fatalis, resonans, alcyonaeus, undans, marens, Cic. lib. 4. Quest. Tusc. Lucrus, inquit, est agritudo ex eius qui charus fuerit, interitu acerbo.

Lucus. Sonans, silens, caligans, frondosus, virens, opacus, viridis, confusus, incidans, niger, ater, prænubilus, fatidicus, sonorus, altus, arcanus, iners, pallens, vocalis, castus, myrteus, umbrans, horrens, pomifer, fragosus, obscurus, desertus, sublimis,

Ludi.

EPITHET. EPITOME. 207

Ludibrium. Dirum, asperum, noxium, turpe.

Ludus. Insolens, iocans, iocosus, sollemnis, vigil, mollis, lætus, tener, dulcis, celebr, levis, placidus, lepidus, theatralis.

Lues. Tabida, pestifera, dira, atra, acerba, inimica, scelerata, fæua, violenta, fœda, miseranda, misera, vesana, perniciofa, humens, funesta, impura.

Lumbi. Lasciui, salaces, calidi, teneri.

Lumbrici. Terreftres. Sunt enim vermes terreni à lubricate dicti. Serenus, Lumbrici quoque terreftres nascentur oliuo.

Lumen & Lumina, pro oculis. Candida, rosea, flammantia, clara, fulgida, corusca, candentia, radiantia, flammæa, tremula, ignea, flagrantia, volucra, multifida, radiata, stellantia, vaga, grata, glauca, rutila, lactea, prominula, inexplata, rutilantia, lucida, venusta, nitida, radiosa, albertia, lyncea, viuuda, auricoma, cupida, turgentia, vda, humida, errantia, pæta, pulcra.

Luna. Menstrua, rosida, dictynna, errans, radians, lucida, cynthia, silens, semiformis, pura, noctiluca, bicornis, vaga, rubens, præmicans, sospitatrix, aurea, niuea, alta, candida, globosa, ignea, moderatrix noctis, noctiuaga, latonia, turbida, glomerabilis, pernix, rutilans, ventosa, lactea, varia, senescens, velox, nitens, nocturna, fulgens, intermestris, latois, corrigera, gelida, perniox, frigida, radiosa, pallida, micans, instabilis, argentea, gubernatrix tenebrarum, diuidua, tacitata, tenera.

Luna. Vrbs. Vetus, etrusca, metallifera.

Lupa. Raua, rapida, martia, spurca, volfa, immanis, obscena, trux, olida, inhumana.

Lupanar. Spurcum, calidum, putidum, turpe, com.

commune, immundum.

Lupatium. Sanguineum, durum, rigidum, spumans, strictum, arctum.

Luperci. Succincti, Ouid. lib. 5. Fast. Agiles. Iuuenalis, Satyr. 2. Erant Luperci ministri Lupercalium sacrorum ab Euandro institutorum in honorem Panos, in memoriam eius lupæ, quæ Remum & Romulum nutriuerat. Nudi autem & currentes lustrabant ciuitatem. Fiebant Lupercalia mense Februario atris diebus, expiationis gratia, &c.

Lupinus. Madidus, pallens, repens, feralis, tristis.

Lupu. Vulturans, raptor, martius, appulus, acer, rapax, procerus, cautus, sarcinosus, asper, audax, infestus, cupidus, montanus, insatiabilis, saeuus, trepidus, agrestis, expugnator, cruentus, infestans, rapidus, degener, inhumanus, maestus, spumiger, ferus, infrendens, rabidus, tristis, vorax, durus, rabiosus, carniuorus, indomitus, immitis, sanguinolentus, improbus, ieiunus, prædo, sanguineus, insidiator, trux, atrox, famescens, esuriens, ferociens, nocturnus.

Luror. Buxens, piceus.

Luscinia. Pia.

Lustrum. Elæum, pisaum.

Lustra siluarum. Deserta, horrida, horrentia, deuia, opaca, siluestria, pinæa, nemorosa, tenebrosa, inuia, olentica, obscura, inhospita, coenosa, siluea, ania.

Lusus. Carens granitate, innocuus, mollis, tener, placidus, procax, gratus, inanis, blandus, facilis, iocosus, suavis, festus, dulcis.

Lutaria. Populosa.

Lutra. Piscatrix: est enim animal piscibus ueniens, quos arripit.

Lutrum.

Lutum. Croceum: quia herba est flammei seu crocei coloris. *Corycium*, à Corycio antro Ciliciz vbi nascitur crocus.

Lutrum. Paleatum, crassum, molle, saguntium, prometheum, samium, turpe, madidum, putre, facile, obscenum, vduum.

Lux. Nitens, penetrabilis, præclara, lucida, fiderea, candida, purpurea, corusca, ætherea, tenuis, clara, ignea, ignipotens, rutila, aurea, gemmata, radians, phæthontis, honora, decora, rutilans, Solis comes, phæbeia, nitida, phæbea, fumidula.

Luxuries. Prodigæ, efferuescens, petulans, propinialis, nocitura, fucata, blanda, famosa, atra, nitens, pathica, misera.

Luxus. Iners, furens, nepotalis, populator opum, defes, mollis, agilis, regius, fluens, desidiosus, malus, achæmenius, mensarius, putris, regalis, fastosus, splendidus, nocens, foedus, femineus, effusus, scenicus, segnis, infrenis, exlex, insanus, attalicus, ignauus, cæcus, regificus, dissuasor honesti, turpis, ionicus.

Lyæus. Campanus, ogygius, iocosus, dulcis, corniger, mollis, madidus, comessator, viticomus, formosus, thyrsiger, vndans, pampineus, vetus, mitis, ardens, rabidus.

Libya. Æstifera, sitiens, arens, arida, scopulosa, sterilis, flaua, anhelans, adusta, ardens, calens, feruens, sicca, perusta, arenosa, potens, torrens, flagrans, rebellis, fertilis.

Lycæus. Vmbrosus, gelidus, piniger, parthasus, angustus, nemorosus, cyparifer, horrens, excelsus. Mons est Arcadiæ sacer Pani, Fauno & Satyris.

Lycæon. Arcadicus, saeuus, immanis, ferus, di-

rus. Rex fuit Arcadiæ, hospites necare solitus, & à Ioue cui eandem parabat insidias, comersus in lupum.

Lycos. Flauus. Fluius est Armeniæ, defluens per Cappadociam.

Lycæum. Nitidum. Fuit Athenis schola Aristotelis, vt Platonis Academia.

Lychmus. Pendens, auratus, ardens, lucens, lucifer, splendens.

Lycomedes. Scyrius, rex Scyri insulæ, pius. Fuit pater Deidamiæ, quam Achilles in mulierem transformatus grauidam fecit.

Lycophron. Cothurnatus, ater, obscurus. Lycophron Chalcidensis fuit poëta, tragediographus. Is scripsit Alexandram, poemâ valde obscurum, in quo meminit de vaticinijs Cassandra, exorsusque ab Hercule & rebus Troianis prosequitur vsque ad Alexandrum Macedonem.

Lycoris. Pulera, formosa. Fuit Amasia Cor, Galli poëta, Virgilio teste.

Lycormas. Flauus. Ouid. libro 2. Metamorph. Centaureus, Statius lib. 4. Theb.

Lycurgus, rex Thracum. Acer, thrax, bipennifer, penthodes, inachus, sacrificus, magnanimus, securiger, rigidus, illaudatus, vesanus. Fuit rex Thracum, Bacchi contemptor. Propterea, vlcifcente numine, asciam cruribus suis illisit, dum veller amputare vites. Hinc securiger, & bipennifer à poëtis dicitur.

Lycurgus, legislator. Amyclæus, fortis, legifer, veridicus, therapnæus, lacedæmonius.

Lydia. Diues, ferax, viridis, preciosa.

Lympha. Liquida, susurrans, currens, fugax, loquax, manans, putcalis, gelida, fluuiialis, pura, cæcula,

mla, sobria, viua, vitrea, garrula, rigna, perspicua, labens, scatens, vndans, tenuis, iingua, fontana, piscosa, lacustris, mobilis, dulcis, amœna, somnifera, secunda, crepitans, argentea.

Lyceus. Proles Aphareia, quoniam fuit filius Apharei, tam acuti visus, vt etiam quæ sub terra essent, intueretur. Ouid lib. 8.

Lyra. Imbellis, curua, eburna, iocosa, aurata, æmonia, pindarica, threicia, phœbea, æolia, æonia, inaurata, arionia, pieria, mollis, ouans, orphea, testudinea, locilis, sonans, bistonia, canora, cyllenæa, mercurialis, nectarea, rauca, bistonis, querula, aurea, arguta, operosa, apollinea, ianthea, vocalis, placida, dulcis, dulcicanens, thracia, arcadica, eburnea, dulcisona, sonora, clara, suauis, blanda, timothea, thebana, garrula, amphionia, aganippæa, melliflua.

DE LITERA M.

M *Macareus.* Æolides, peletonius, neritius. Macareus fili^{us} fuit Æoli, qui cum sorore Canace concubuit, ex eâq; filium suscepit: qui cum à nutrice domo efferretur, seipsum vagitu prodidit. Quare indignatus Æolus, gladium filiz misit, quo in ultionem tanti sceleris seipsam interficeret. Macareus verò aufugit.

Machabæus. Bellipotens, Mant lib. 1 Sil.

Machina. Lenta, saxa rotans, stridens, muralis, ærea, ænea, noxia, sæua, turrisfraga, truculenta, bellica, horrida, hostilis.

Macies. Horrida, infelix, sœda, turpis, misera, scabiosa, ægra, informis, ieiuna, decolor, gracilentia, squalida, tetra, sterilis, ingloria, attrita, larualis.

Macula. Atra, nigra, spumigera, immunda, turpis.

Maander. Erians, phrygius, vagus, sinuosus, sibi obuius, pinguis. Fluius est Phrygiæ seu Mæoniæ ad eò flexuosus, & reciprocus; vt in fontem reuerti videatur. Lydiam determinat à Caria. Ouid. lib. 2. Metamorph. Est etiã picturæ genus, quod Festus neutro genere Mæandrum declinat à similitudine Mæandri.

Menalus. Pinifer, altus, frondens, umbrans, horridus, tegeus Mons est Arcadiæ.

Meoris. Gelida, scythica, pigra, longinqua. Palus est Scythiæ, prope Phasidis ostium recipiens Tanaim, de qua Dionysius ita refert: Hæc est palus illa, quam circum incolunt Scythæ, quamque Ponti matrem appellant, ob id maximè, quòd multa inde in eum effluat aqua, distincta potissimum ex Cimmerio Bosphoro, atque ex multis aliunde locis: quæ ad eò ex omni parte paludem replet, vt non possit in sua labra contineri.

Menades. Euanthiæ, hederigeræ, entheæ, furentes, quantes. Mænades apud Græcos dicuntur mulieres insanientes, & Bacchi sacerdotes, à Græco verbo *μῆνω*, id est insano. Hæ passis capillis instar furentium celebrabant Bacchanalia.

Magale. Gætulum, paruum, obsoletum, durum, rusticum.

Magi. Chaldæi, Claudian. Dant tibi Chaldæi prænuntia munera reges.

Magister. Barbatns, clamorosus, tumidus, garrulus, acerbns, miser, insanus, prouidus, plagosus.

Magistratus. Urbanus, insignis, superbus, celebris.

Magnes. Decolor, niger. Lapis est ferrum atra-

EPITHET. EPITOME. 213

trahens. Fit inde adiectiuum Magneticus. Claud.
Venerem magnetica gemma figurat.

Mahometes. Fallax, nefandus, arabs, atrox.

Maia. Atlantis, sata Pleiona, pleias, lucida, eoa,
formosa, atlantica, atlantæa, atlantias, florifera.
Filia fuit Atlantis ex Pleione, & Mercurij mater
ex concubitu Iouis.

Maestas. Regia, regalis, luculenta, imperiosa,
reuerenda, venerabilis, sublimis, celsa, tremenda,
viridis, cæsarea, angusta.

Maius. Herbicomus, Mantuan. Dum lux vige-
sima Maij Surgeret Herbicomi.

Mala. Rosida, siluatica, graniata, rotunda, re-
dolentia, siluestria, fragrantia.

Malea. Curua, spumans, rauca, recurrens, tru-
culenta, horrida, spartana, sæua, æbalia, vndifona,
longa. Promontorium est Laconia quinquaginta
millibus passuum in mare protensum, iuxta quod
fuit olim periculosa nauigatio. Nomen sumpsit
ab Argiuorum rege maleo.

Malitia. Callida, versutiloqua, versuta.

Malleus. Ferreus. Plinius lib. 37. Ex iniurias incu-
des, malleosque ferreos frangens.

Malobathrum. Syrium. Vnguentum est odori-
ferum, Syriæ regioni peculiare.

Malua. Florens, leuis, salubris, mollis. Herba
est ventrem emolliens.

Malum. Ferale, fatale, triste, portentiferum, sæ-
uum, nefandum, nefastum, venenatum, catenatu.

Malu nauis. Velifer, rigidus, tremulus, teres,
vagus.

Mamilla. Timida, altrix, tenera, mellita, gemi-
poma, turgidula, stricta.

Mamma. Pannosa, niuea, protuberantes,
pendula, teretes, molles, irrigua, formosa, rosea.

*foliū
E hēdē*

reuerēdē

Mancipium. Abiectum, vile, venale.

Manes. Nigri, acerbi, infesti, stygii, imi, fatales, horrendi, mæsti, nigrantes, silentes, nocturni, ob-
scuri, diri, tartarei, profundi, inferni, lethæi, atri,
elysij, surdi, tristes, muti.

Manica. Capaces. Mantuan. Sunt extremita-
tes vestis, quibus integuntur manus. Interdum
etiam Manicæ dicuntur manuum vincula. Pro-
pert. lib. 3.

Manipuli. Armati, rigidi, truces, fortes. Manipuli,
seu Manipulares, dicebantur signiferi, qui impe-
rante Romulo, manipulo herbæ hastæ alligato
pro signo utebantur. Ovid. Pertica suspensos por-
tabat longa maniplos. Vnde manipularis nominæ
miles habet.

Mantule. Album, canum, nitidum.

Manto. Sata, Tirefia, innuba, phœbea, vittata,
præscia, fatidica, oggia, satorum gnara, cad-
meia, inclyta, thebana. Vates fuit Thebana, filia
Tiresiæ, mater Oeni, qui Mantuam condidit
matris nomine. Alias Ocnus vocatur & Bia-
nor.

Mantua. Vetus, præpotens, aquatica, turrige-
ra, vrbs Tiresiæ, Thebana, antiqua, vrbs Bia-
noris.

Mantuani. Ocnæi, Minciadæ, à Mincio fluvio
vrbi vicino, Bianorei.

Manus. Teneræ, tenellæ, marmoreæ, formosæ,
lacteolæ, caudentes, ramosæ, furtificæ, albentes,
niueæ, mollicellæ, ambrosiæ, auaræ, cauæ, pulcræ,
rosæ.

Mappa. Cretata, candida, instar cretæ. Martial.
lib. 12.

Marcor. Turpis, Statius libr. 10. Cerniti ex-
positas turpi marcore cohortes.

Mar.

Marcellus. Ferox, loquax.

Mare. Sollicitum, rapidum, veliuolum, prouum, humidum, tumidum, neptunium, profundum, refluxum, immensum, sauum, vastum, saxosum, turbidum, naufragum, auidum, obstrepens, tumultuosum, ventosum, auarum, iratum, incertum, effusum, nauigerum, insidum, incongelabile, restagnans, nauifragum, dubium, trepidulum, liquidum, latum, cauum, iniquum, vorticosum, vadosum, nauigabile, falsum, frigidum, translucidum, spumeum, fluctifonum, influens, asperum, importuosum, circumfusum, refugum, amarum, fluentifonum, fallax, asperum, altifonum, gemmiferum, arduum, spumosum, glaucum, infestum, turbatum, lucidum, intortum, caeruleum, inquietum, procellosum, caecum, horrifonum, vndeumum, arenosum, vndifonum, commotum, truculentum, aestuosum, fluctuosum, vndosum, gelidum, exasperatum, insanum, ventifonum, fluctiuomum, vndifluum, sonorum, refusum, vndifragum, fluctiuagum, vesanum, virens, vndabundum.

Mareotis. Fusca. Martial. libro 1. Palus est Aegypti.

Marica. Umbrosa, flaua, laurens. Fuit quaedam nymphea, vxor Fauni, dea Minturnensium, iuxta Lyrin fluuium.

Marisca. Fatua, carens sapore, pinguis, tumida. Est enim ficus dulcis saporis potius quam grati. Sed Iuuenalis Satyr. 2. accepit pro morbo, qui solet ijs innasce, qui muliebria patiuntur.

Margarita. Indica. Plinius, libro 32. fulgens. Margaritae aliter vocantur Vniones, quod nulli duo indiscreti reperiuntur.

Margo Spumans, frondosus, lapidosus, fruticosus, viridis.

Marius. Ferox, trux, tristis, acer, barbaricus, exsul. C. Marius inimicus Lucij Syllæ urbe potitus post exilium, ad eadem principum animum conuertit. Octanij consulis caput exposuit pro rostris. Antonij item caput mensis apposuit. Casarem & Fimbriam in penetibus domorum suarum trucidauit, &c.

Marmor. Læue, parium, candens, porphyreticum, mygdonium, purum, ligusticum, numidicum, hymettium, dalmaticum, nobile, pictum, surdum, cæculum, operosum, gemmeum, læuigatum, durum, gelidum, idæum, phidiacum, cæbali-um, spartanum, coruscum, carystium, Phrygium, superbum, frigens, muscosum, sterile, rigidum, algens.

Maro. Cothurnatus, sacer, nitidus, facundus, immensus, altisonus, andinus, fatidicus, martius, magnus, doctus, grandiloquus, grandisonus, sonorus, altiloquus, castalius, mincigena.

Mars. Dumis, impius, sæuus, quirinus, insanus, cæcus, armipotens, bellator, bellipotens, cruentus, dubius, amarus, vagus, funestus, nefandus, toruus, rigidus, ferox, impavidus, bellicus, ferus, sanguineus, terribilis, infaustus, ambiguus, incertus, armiger, deploratus, tristis, egregius, infandus, anceps, velox, odrysus, melytus, geticus, belliger, lasciuus, seuerus, turbidus, luctifer, infestus, bellifer, violentus, asper, generosus, sythionius, threicius, ensifer, bistionius, efferus, crudus, homicida, indomitus, horrendus, truculentus, armisonus, inuictus, improbus, rabidus, ferreus, potens, acer, hostilis, atrox, armisonans, flumineus, superbus, horridus, iniquus, vesanus, satur-

faturnigena, furens, horrificus, fremens, implacabilis, immanis, inhumanus, immitis, magnanimus, strymonius, feruens, fortis, audax, rapax. Martem poëta faciunt Iouis & Iunonis filium, natum apud Thraces (quod ea gens sit bellicosa) deum belli & armorum, Remi & Romuli patrem, fratrem Bellonæ, in adulterio cum Venere deprehensum, catenis ligatum à Vulcano, cinctum Metu, Discordia, Ira, & Furore ministris. Statius libro 3. Theb.

Marſya. Velox, improuidus, phrygius. Fuit tibi-
cenn Phryx natione ex Celenis oppido Phry-
giæ, qui tibijs à Minerua inuentis, ausus est A-
pollinem ad certamen prouocare, à quo victus
& excoriatus est, & postremò commutatus in
fluum eiusdem nominis. Ouid. libro 6. Meta-
morphoseos, Marſyæ pater fuit Hiagius, Apuleio
teste.

Martialis. Mordax, Bilbilicus, à Bilbili Celti-
beria ciuitate, patria poëta. Fuit M. Val. Marti-
alis genere Hispanus, ex Bilbili oppido Celti-
beria. Romam puer profectus, omnem insumpsit
operam in scribendis epigrammatibus. Acri fuit
ingenio, habuitque in scribendo plurimum salis
& fellis, nec minus candoris. Ælius Verus Im-
perator vocabat eum suum Vigiliū. Donatus
est equestri dignitate & prætura. Scripsit libros
duodecim Epigrammatum, quibus adiecit Xenia
& Apophoreta. Eius adhuc viuētis imaginem
Sertinius posuit in bibliotheca. Mortuus est tan-
dem in natali solo.

Martyrium. Flebile, salutiferum, cruentum, ru-
bens.

Massa. Dura, plumbea, ferrea, grauis.

Massageta. Audaces, incurfaces, truces. Po-
puli

218 IOAN. RAVIS. TEXT.

puli sunt Scythia, qui per deserta discurrunt, & equorum suorum sanguinem cum lacte bibunt. Senio confectos in fructa cōsecant, morbo peremptes feris obiciunt in pradam. Solem præcipuè venerantur, cui equum emulant, reliquos deos habent neglectui. Singulis sua sunt coniugia, sed & cum alienis congressus, non tamen clandestini, &c.

Massicus. Vuifer: quoniam mons est Campaniæ feracissimus optimi vini. Sil. libro 7. vetus, felix. Virg. lib. 7.

Massilia. Graia: quoniam Phocenses Græciæ populi Massiliam urbem condiderunt. Vnde & Massilienses ipsi vocantur Phocaici. Lucan. lib. 3.

Massilienses. Duri. Lucan. libr. 3. Phocaici, ibidem. Graii, idem.

Massylia. Decolor. Mantuan. Decolor Hesperidum veteres Massylia campos. Regio est Libyz.

Mathesis. Ingeniosa. Mantuan. Sunt Sophiæ partes, est ingeniosa mathesis.

Matinus. Calidus. Lucan. libro 9. Mons est Apuliz.

Matrona. Glaucus. Aufonius, Rhenus, Arar, Rhodanus, Mosa, Matrona, Sequana, Ledus. Matrona, fluvius Galliæ, oritur in finibus Lingonum, & Celtas à Belgis diuidit.

Mauors. Sanguineus, insanus, armipotens, ferus, rapidus, indomitus, furibundus, bellicus, rutilus, bellipotens, homicida, maris iter, impius, fremens, cupidus cruentis, belliger, ferrox, rigidus, acerbis, ferus, thrasius, audax, furens, ferreus, durus, ater, geticus, crudus, concitus, flammigerans.

Mauri.

Mauri. Leues, occidui, concolores Indis, libyci, nigri, terrifici, adusti, atroces, incocti, refugii, truces, betigenæ, celeres.

Mæcenæ. Supinus, mollis & iacens. Iuuen. Satyr. 1. thuscus, doctus. Hic Mæcenæ oriundus à regibus Hetruriæ, scripsit Tragædias & alia varij generis poemata. Gratissimus fuit Octauio & poetis omnibus. Fuit molli animo, & vestibus solutis, nimiumque sinuosis & fluentibus, non sine molliciei suspicione.

Meatus. Rapidus. Boëthius. Flebit Rapidos vsa meatus.

Medea. Barbara, impudica, ferox, ætias, colchis, phasias, callida, impia, venefica, adultera, phasis, torua, fera, ætis, turbida, noxia, infesta, dira, effrena, nefanda, furibunda, docta, profuga, cruenta, furiata, maga, sagax, iniqua, saga, sequax, sæua, scelerata. Medea filia fuit Aetæ regis Colchorum, & Hypsæ, vel Idæ, vt placet Hesiodo, quæ Iasonem Colchos profectum, hospitio suscepit, iuuitque vt sopito dracone vellus aureum raperet. Quo facto, cum ipso furtim aufugit, discripto prius Aegvleo fratre, & in minutissimas partes membratim confecto, vt patrem Aeten in colligendis ossibus filij remoueretur. Relicta demùm ab ipso Iasone, filios ex eodem susceptos interfecit. Præterea multarum herbarum vires & radicum inuenit, claruitque veneficijs, &c.

Medela. Salubris, salutifera, salutaris.

Medicamen. Validum, artifex, salutiferum, ponticum, doctum.

Medicina. Salutaris. Theodoritus. Et venenatis feris atque serpentibus salutare medicinas conficiunt.

Medicum,

Medicus. Ficus. Horat. lib. 1. Epist. Fidelis.

Mediocritas. Aurea. Horat. Auream quisquis mediocritatem Diligit.

Medulla. Tenuis, tenera, dulcis, mollis, intima, calens, interna, testa.

Medusa. Saxifica, phorcynis, stillans, horrenda, gorgon, inuisa, saeva, gorgonea, anguitenens, phorcys. Gorgones filiae fuerunt Phorci, quarum vnam, Medusam scilicet, cum Neptunus stuprasset in templo Palladis, indignata Pallas capillos eius mutavit in colubros, fecitq; eos lapidescere, & in scopulos verti, à quibus conspiceretur. Perseus demum Iouis & Danaës filius acceptis à Mercurio talaribus & ense falcato dormienti Medusæ caput abstulit, quod Pallas imposuit suo clypeo. Ex Medusæ sanguine natus est Pegasus equus alatus, qui vocatur Gorgoneus.

Megera. Tartarea, torua, atra, rapida, improba, ferox, scelerata, saeva, tetrica, virulenta, dira, venenosa, viperea, crinita, odiosa, inferna, Vna est ex Furijs, quas poëtae Acherontis & Noctis filias faciunt. Vide Claud. lib. 1. in Ruffinum.

Mel. Rosidum, aëreum, tenax, dulce, spumans, fragrans, liquens, siculum, liquidum, atticum, purum, hymettium, musæum, etnæum, montanum, flauum, redolens, splendidum, aureum, humens, gnosium, prædulce, mopsopium, hyblaum, cecropium, flauens, arundineum, cereum, pingue, florem, nectareum, lesboum, arabum, lepidum. Hybla imprimis & Hymettus Atticæ habent mel laudatissimum. Strabo ait in Indiâ arundines sine apum auxilio mel ferre suauissimum.

Melampus.

EPITHET. EPITOME. 221

Melampus. Amythaonius, id est, filius Amythaonis. Virgil. lib. 3. Georg. Amythaone natus Ouid. lib. 5. Fuit medicus, qui filias Præti Argi- uorum regis purgavit ab infania.

Melas. Palladius, quoniam fluuius est Bœotiz. Mineruz sacer. Statius li. 7. Mygdonius, quoniâ fluuius est Phrygiæ, quæ vocatur Mygdonia. O- uid. lib. 2. Metamor. Oïtur Melas, inquit Sabel- licus sub Orchomenorum vrbe, vnus omnium fluuiorum Græciæ ab ipso fonte nauigabilis, atque circa solstitium æstiuum, vt Nilus, stata accipiens incrementa, nec longius excurrit, sed in lacus & cuniculos delapsus, modica sui parte Cephiso infunditur.

Meleager. Calydonius, cœnides, mauortius, thestiades, Calydone satus, ferus, flauus, ferox. Filius fuit Oenei regis Aetoliæ, qui vnâ cum A- talanta venatrice. puella, quâ adamabat, vastif- simum aprum confecit; interfecit etiam duos auunculos. Quod agrè ferens Althæa occiso- rum, & ipsius Meleagri mater, combussit stipi- tem fatalem: quo combusto, Parcis volentibus, perire debebat ille Meleager. Arsit itaque, vt visum fuerat fati, vbi stipes ille fuit absump- tus.

Melicerta. Inous, ab Ino matre. Virg. lib. 1. Georg. Filius fuit Athamantis, cuius furentis metu, vnâ cum Ino matre se submersit.

Melos. Pegaseium, omnisonum, pindaricum, lepidum, suaue, atticum, castalium, palladium, entheum, tenerum, dulcissimum, gratum, liquidû, dulcisonum, mysticum, dulce, canorum, placi- dum, bellerophonæum, smyrnæum, celebre, cinnamæum, nectareum.

Membra. Moribunda, argentea, candida, deli- catula,

catula, decora, tenella, carnea, torosa, calientia, languida, caduca, lactea, vitalia, morbida, prae-uridantia.

Membrana. Tenuis, translucida, bicolor, fragilis, prae-mollis.

Memnon. Niger, Auroræ filius, eous, coloratus, nocticolor, æthiops. Filius fuit Tithoni & Auroræ: qui cū venisset ad ferendas Troianis in Græcos suppetias, interfectus est ab Achille.

Memphis. Ægyptia, vana, barbara, dis, dadala, babylonia, fatidica, nilotica, torrida, pia, turrita, secreta. Fuit vrbs Ægypti, sita iuxta Nilum.

Menander. Incundus, facundus, amabilis, doctus, blandus. Atheniensis fuit comædiographus, qui flagrauit amore mulierum. Scripsit fabulas LXXXVII & epistolam vnā ad Ptolemaum regem. Porro tanto fuit in pretio, vt inuitatus sit à regibus Ægypti, oblatis magnis honoribus & diuitijs.

Mendacium. Vanum, prodigiosum, fallens, turpe, subdolum, callidum, facundum, impudens.

Menelaus. Atrides, doricus, mycenæus. Filius fuit Atrei, frater Agamemnonis, maritus Helenæ, rex Spartzæ.

Mens. Multinaga, cupida.

Mensa. Lauta, acerna, teres, pinguis, auara, gemmifera, gemmata, ornata, ebria, maurusiaca, picta, faginea, superba, opulenta, dapalis, hilaris, nitida, dulcis, mollis, effusa, secuta, secunda, instructa, celebri, salianis, citrea, gliscera.

Mensis. Pronus, leuis, morbidus, iun-
gena.

Mens-

Mentagra. Variata. Morbus est faciei, dictus à mento in quo oritur. Occupat morbus iste interdum collum, & totos vultus, oculis tantum immunibus.

Mentha. Virens, olens, torta, siluestris, rustatrix. Herba est odoris gratissimi, in quam, ut fabulantur poëtae, mutata est Mynthe nymphea à Proserpina, propter mutua Veneris consuetudinem, quam habebat cum Plurone.

Mentum. Tornatile, saxosum.

Mephitis. Sæua, tristis, putida, olida, graecolens, sulfurea, mista, sordens, grauis.

Mercator. Vagus, impiger, auarus.

Merces. Venales, vendibiles, fugaces, peregrinae, coae.

Mercurius. Maia genitus, Cyllenius proles, reutates, cyllenus, auctor citharae, facundus, vocalis, arcadius, atlantiades, deus Arcadiae, caducifer, nepos Atlantis, alipes, Maia creatus, Pleiade natus, impiger, volucer, Tegees alumnus, manalius, aliger, tegeaticus, arcas, galeritus, tegeatus, maiugena, cyllenides, filius Maiæ, pinniger, solers, argicida, lucrificus, ferox, vaser, vagus, decorus, talariger, altisonans, furax, callidus, atlantius, venator opum, magister furum, trigrandis, memphiticus, hermes. Mercurius filius fuit Iouis & Maiæ filiae Atlantis. Fingitur Deorum nuntius & interpres. Habet in pedibus talaria, galerum in capite, in manu virgam, qua Virgilio teste, alias animarum orco euocat, alias mittit in tartara, concitat ventos, tranat nubila.

Mergi. Celeres, aprices, marini, piscantes, edaces, turpes, incolae aquae. Mergus auicula nidi-
ficat in arbore, veris initio, apium more tem-
pesta-

pestatem prævidens, reuolat ex æquore, & ad litus contendit cum clamore.

Meretrix. Periura, arguta, mercabilis, submœniana, diabolaris, fellulalia, famosa, obſcena, sordida, salax, effrena, exposititia, lasciuia, perfida, blitea, adultera, spurca, proſtans, nouaria, auara, alicaria, recelliclunia.

Meroe. Niliaca, cephæa. Est Ægypti insula, à Cambyſis matre nomen sortita, quam Strabo caput Æthiopici regni vocat.

Merum. Feruidum, liquidum, purpureum, campanum, fluidum, dulce, nardinum, molle, feruens, annosum, methymneum.

Messyla. Barbara. Mantuan. Fagineasque nutes, barbatæque messyla.

Messene. Triticea, si icea, opima, frugifera, verber, asra, crepans, odorata, frugipara, vegrandis, libyca, beata, cana, pinguis, fertilis, grauida, odorifera, punica.

Messor. Durus, perustus, scissus.

Metallum. Rutilum, graium, viride, saluum, flauum, ramosum, anaglypticum, vernosum, ponderosum, durum, croceum, dalmaticum, spartanum, fulgens, hyperboreum, temesæum, calaicum.

Metaurus. Vagus, velox. Fluuius est Umbriae in Flaminiam decurrens, iuxta quem Claudius Nero consul cum Salinatore Asdrubalem interfecit. Horatius lib. 4. Carm.

Metelli. Fortes. Claudian. His ego non Decios pulcros, fortisque Metellos Prætulim.

Methymna. Ferax. Sil. lib. 7. Lesbica. Vrbs est Lesbi, ferax optimi vini. Horat. lib. 2. Serm.

Methone. Parua. Val. Flac. libro primo. Nomen est vrbs litoralis in Peloponneso.

Metra.

A lovely countenance yeeldeth sweete
And yett a budy neede of no ornament

Metra. Erifichthone nata. Ouid. lib. 8. Dryopæis, filia Dryopes. Aiunt hanc fuisse puellam in varias figuras, transformari solitam. **Metragium** natum, Mutabilior Metra.

Metreta. Hispana. Martialis. libro quinto. Nomen est mensura.

Metus. Acer, amens, degener, segnis, lymphatus, pauidus, trepidus, sollicitus, gelidus, vigil, parens odij, exsanguis, glacians, auceps, niger, humilis, languens, malus, saeuus, horribilis, frigidus, ignauus, pendens, turpis, femineus, tristis, stupidus, asper, feruidus, dubius, rapidus, horrificus, terribilis, pauens, conscius, tacitus, frigus.

Memania. Nebulosa. Propert. lib. 4. Oppidum est Vmbriae, Clitumno fluuij propinquum, ferax taurorum & armentorum. Lucan. lib. 1.

Megentius. Tyrthenus, ferox, sacrilegus, dirus. Fuit hic tyrannus apud Tyrthenos tantæ feritatis, vt vinorum corpora saniosis & tabidis cadaueribus alligaret, eoque supplicij genere subditos enecaret.

Miles. Impius, sceleratus, indomitus, strenuus, manipularis, martius, generosus, fortis, durus, gradiuicola, vagus, pharetratus, rabidus, robustus, superbus, profugus, legionarius, saeuus, dirus, acer, auarus, acerbus, gregarius, classiarius, tumultuarius, mercenarius, audus, ferox, cruentus, profanus, sanguineus, intrepidus, ferus, impiger, crudelis, præpotens, validus, furens, rigidus, furiosus, scutatus, furibundus, rapax, casariatus, furax, brachatus.

Milisia. Acris, saua, tumultuaria, crux.

Milo. Crononienfis, Gellius libro. 15. calaber, fortis. Fuit hic Milo tantæ fortitudinis, vt in Olympia bouē retento athenis per stadium portauerit.

Handwritten note:
Cicero de Officiis lib. 1. c. 12.
Miles est qui periculum propter
patriam sustinet.

quem idu pugnī interfecit, & vno die integrum deuorauit. Malum tenenti nemo digitis poterat extorquere: dum constitisset, nemo vestigio educere. Cū autem nimia neruorum fiducia arborem vellet diducere, brachijs hinc inde constrictis, & deficientē reconatu retentus, lupis fuit praeda, Iuuenalis Satyr. 10.

Miluum. Auidus, Ouid. lib. 2. Metamorph. raptor, rapax. Miluus auium rapacissimus, scētur etiam cadauera, Mas in hoc genere (vt Ælianus putat) nō inuenitur. Femina austro aut Euro sese pandens cōcipit, & pullos parit. Infidiatur puluis gallinaceis & anserinis: molliter volat, latet hibernis mensibus, non tamen ante discessum hirundinum. Solstitijs afficitur podagra. Flagrat odio coruorum & vulpium. Eius iecur efficacissimum est ad inunctiones omnium vitiorum.

Mimalion. Pulcer. Hic Mimalion adamauit atalantam puellam venatricem, cum qua vastissimum aprum in Ætolia cōfecit. Alio nomine dicitur Meleager, Ouid. libro secundo de Arte.

Mimas. Sæuus. Sil. libr. 12. ferox, validus Horat. libr. 3. Carm. Nomen est gigantis à Ioue fulminati.

Mimi. Proterui, molles, leues, insulsi. Mimi dicuntur poēmata sine reuerentia lasciuia imitantia. Capiuntur etiam pro ipsis effectoribus, qui dicta, facta, mores, & naturas hominum imitantur.

Mine. Tumida, rigida, sæua, truces, tristes, rapaces, dira, intorta, hostiles, rabida, impia, horrenda, superba, terribiles, terrificæ, prædita, improba, turgida, spurca, feroces, insana.

Mincium. Flexuosus, tardus, piger, pulcer, quietus, viridis. Fluvius est Venetiarum, qui ex Benaco canuens delabitur Mantuam.

Miner.

Minervus. Inuentrix oleæ, casta, innupta, armipotens, troiana, cecropia, operosa, præliaris, flaua, bellica, dia, bellatrix, phrygia, armifera, armigera, ingeniosa, pugna, tritonis, bistonis, laome dontæa, doricæ, tyrthæna, vnigena, palatina, belligera, tetrica, ferox, agilona, aurata, actæa, dædalea, nitida, aonia, altiloqua, latia, facunda, cruda, culta, lanifica, prouida, æthereâ, truculenta, aridoca, athenæa, oliuifera, graia, dulcis, docta, nata Ioue, Budæa, ithonia, fais, cerebrigena.

Minister. Succinctus, sedulus, celer, lautus, alacer, cernuus.

Ministerium. Sedulum. Apul. lib. 6. seruilc.

Minium. Rubens. Tibull. lib. 2. Iberum, quia minio pigmento abundat Minius Iberiæ fluuius. Propert. libro 2. Sisapo locus Hispaniæ, optimum quoque habet minium. Reperitur & apud Colchos in rupe quadam inaccessâ : optimum verò supra Ephesum.

Minos. Gortynius, europæus, dictæus, gnosiacus, legifer, agenoreus, niger, ruidicus, gnosius, rigidus, toruus, funereus, cretensis, iustus, cydoniacus, magnanimus, quæsitior, arbiter orci. Minos filius fuit Iouis & Europæ, pater Androgei & Ariadnes, rex Cretensium, qui propter extremam seueritatem quam viuens exerceuit, post mortem iudex inferorum factus est à poëtis. Vxorem habuit Pasiphaen, quæ cum inuento Dædali concubuisset tauro, quem adamauerat, indignatus, fugientem Dædalum in Siciliam vsque profecutus est, ibique à Cocalo eius loci rege, quem Dædalus ipse multis obsequijs sibi demeruerat, per prodicionem captus, & in thetms suffocatus est. Ouid. in Ibin.

Minotaurus. Semibos, semiuir, semifer, gnosius, biformis, cretius, labyrinthæus, ferus, indomitus,

informis. Fuit monstrum, partim habens hominis, partim tauri formam; natum ex Pasiphaë, quæ tauro se commiscuerat. hoc Minos inclusit labyrintho, & cum vesceretur carnibus humanis, cœgit Athenienses, qui Androgeum filium suum interfecerant, quotannis septem filios, ac totidem filias in Cretam mittere ad alendum monstrum. Quò demùm eum venisset Theseus filius Ægæi regis Athenarum beneficio Ariadnes Minotaurum occidit, & egressus est labyrintho.

Minurna. Palustres. Horatius libro primo Epist. Oppidum est Campaniæ, septem paludibus, in quibus delituit Marius metu Syllæ victoris.

Minya. Fortes. Statius libro 8. Thebaid. Magnanimi. Val. Flac. libr. 6. Populi fuerunt Thessaliæ qui cum Argonautis nauigauerunt Colchos ad rapiendum vellus aureum.

Misenus. Æolides, Æoli filius, aut oriundus ab Æolo. Virg. lib. 6. Fuit tubicen Hectoris, submersus à Tritone, quòd ad certamen tubæ deos marinos irritasset. Propert. lib. 4.

Miseria. Ærumnosa. Fulgentius, Nostri temporis, inquit, ærumnosa miseria non dicendi petit studium, sed viuendi flet ergastulum.

Missile. Tremulum. Lucan. lib. 4. tinctile.

Mithridates. Indomitus, ponticus, rex Ponti, ter victus, magnanimus. Mithridates rex Ponti, bellum cum Romanis varia victoria gessit annis LVI. Asiam occupauit. Q. Oppeium proconsulem, & Aquileium legatum in vincula coniecit. Rhodum oppugnauit. Athenas per Archelaum præfectum occupauit. Deinde à Lucullo apud Zizium superatus, confugit ad Tigranem regem Armeniæ.

Mitylene. Pulcra. Horat. lib. 1. Epist. Vrbs est in Lesbos

Lesbo prope Methymnam, dicta à Mitylene Ma-
charj filia.

Mitisca. Oliuifera. Virgil. lib. 7. Æneid. Oppidum
est non procul ab vrbe Roma, quod aliter Trebula
dicitur.

↳ *Mirra*. Mæonia, picta, teres, tyria, textilis, sidonia,
lydia, aurata, biuertex. Ornamentum erat capitis
frequens in vsu apud Lydos, Ægyptios, Syrios &
Phrygios.

Mnemofyne. Mitis. Claudianus. Sic mitis in antro
Mnemofyne docili tradit præcepta Thalix. Mater
est Musarum, interpretaturque memoria.

Modestia. Præclara, insignis, diuina, humilis.

Modulamen. Doctum, sonorum, dulce, canorum,
symphoniacum, querulum.

Modulatio. Lenis, dulcis.

Moduli. Mellei, dulces, mulcentes, blandientes,
canori, blandi, dulcisoni, suaues, organici, concor-
des, pindarici, pierij, altisoni, mæn alij.

Mæcha. Famosa, fastosa, putida, zelotypa.

Medi. Pharetrati, bacchati, pugnaces. Medis po-
pulis orientalibus operimenta corporum sunt tia-
ra, citharis, pileus, manicata tunica, anaxyrides &
stola. Clarent equitandi solertia, sagittas doctè
excutiunt, reges adorant : regum est vxores mul-
tas sibi quærere, mulieribus decorum viros ha-
buisse complures : paucitas deformat, & infelici-
tatis genus putatur, si quaternarium non excessse-
runt.

Media. Ferax, barbara.

Mænia. Turrita, vallata, ardua, lapidea, coælia,
spaciosa, sublimia, fortia, alta, turrigera.

Mæror. Grauis, pastus, fletus, edax, acerbus, ma-
lus, sollicitus.

Mæstitia. Pænida, acerba.

Mola. Trusatilis, scabra, punicea, versatilis, rustica, pistrinaria, machinaria, sancta.

Molares. Asperi, sonori, stridentes, sulphurei, vasti.

Moles. Onerosa, saxea, operosa, ardua.

Mollicies. Iners, enervis, eblandita, decens, pigra.

Mo'orchus. Cleonæus, id est, Arcadicus, à Cleonis oppido Arcadiæ. Fuit enim pastor eius loci, qui Herculem hospitio suscepit, rogauitque ut leonem vastissimum ibidem interficeret. Stat. lib. 4. Pauper. idem lib. 3. Sil.

Molossus. Acer, levis, insarns, latrator, mordax, trux, armillatus, fortis, latrans.

Momentum. Rapidum. Gell. lib. 14. leue, instabile.

Momus. Ater.

Monedula. Lasciua. Avis est auri & argenti furcissima. Vnde, ut quorundam fert opinio, nomen trahit à moneta, quam surripit. Condit semina in thesauros cauernarum.

Monile. Baccatum, gemmosum, auratum, gemmatum, fuluum, indum, contextum gemmis, fulgēs, candidum, decorum, pretiosum, aureum, lucidum, dives, stellatum.

Mons. Altus, intonsus, aëreus, saxosus, excelsus, opacus, frondosus, floridus, incultus, sublimis, asper, nemorosus, herbidus, cliuosus, arduus, cauus, lauricomus, horridus, umbrosus, siluosus, lapidosus, gelidus, opertus arboribus, rigidus, tumidus, rigidus, nimbosus, procerus, adesus, æthereus, nubiosus, nubifer, umbrifer, saxeus, terrosus, præruptus, deuexus, durus, inaccessus, nudus, exesus, viridis, scopulosus, altisonus, supinus, auisus, confragosus, elatus, obscurus, prominens, nebulosus, dumosus, tetricus, aprius, ferax, albicomus, falcatus, cauernosus, herbosus, pruinosus, abruptus, anhelus.

Mon.

Monstrum. Immane, informe, fatale, exitiale, lamentabile, execrabile, rabidum, efferum, infame, trux, ferum, palans, gorgoneum, minax, terrificum, horificum, furiale, capitosum, diuinum, horrendum, crudum, pestiferum, ferale, implacabile, turpe, damnabile, impium, horribile, grande, membrorum, deforme, formidabile, horriferum, illatabile, mirabile.

Mora. Segnis, tarda, annosa, longa, lenta, ignaua, turpis, iners, deses.

Mora, fructus. Sanguinea, cruenta, nigra, pendentia, nigrantia, caduca.

Marbus. Tristis, pallens, fluens, cæcus, pestifer, lethifer, acutus, lethi fabricator, audax, sauiens, tenax, exsanguis, morosus, foedus, malus, grassans, perniciosus, indecens, crudelis, impatiens, stridens, grauis, fletifer, corporeus, obscenus, periculosus, insanabilis, tremens, furens, latens, lethalis, trux, infandus, pernicialis, violentus, sitiens, pestilens, acerbus, fluidus, tabificus, amarus, atrox, ater, dirus, querulus, immedicabilis, fatalis, acer, malignus, turpis, reter.

Morini. Extremi. Virg. lib. 8. Populi sunt in finibus Galliae occidentem versus, de quibus Silius. Et morinum pugnæ æris stridore cientem.

Morpheus. Simulator, fictor, leuis, formipotens, pictus. Morpheus, ut fingunt poëtae, minister est Somni, qui iussu domini, quoscunque vultus hominum fingit, verba ipsa, mores item & gestus imitans.

Mors. Frigida, rigida, acerba, nigra, crudelis, saeva, certa, violenta, stygia, dura, exanimis, cruenta, luctifica, effrena, vltix, indomita, squalida, sinistra, turbidula, misera, profana, pallida, gelida, leuis, famosa, immatura, turpis, inopinata, properata

importuna, aspera, cruda, ignaua, communis, subita, mœsta, inexpléta, fera, amara, immitis, rapax, dira, fecunda, damnosa, inuida, nefaria, miserabilis, indiuidua corpori, æqua, abominanda, tristis, inferna, horrida, inopina, improba, improuida, tenebris operta, surda, truculenta, auida, prope-rans, sanguinolenta, gemebunda, profunda, infor-mis, intempestiua, impia, terribilis, feralis, iniqua, funesta, ferox, acris, tremula, seuera, minax, liuida, rapida, atrox, horrida, falcata, occulta, terrifica, in-festa, auara, insperata, cita, pallens, horrenda, horri-bilis, frigans, ferrea, armata, præsens. Mors naturæ, est recessus animæ à corpore, inquit Lactantiûs. Se-cundus philosophus interrogatus ab Hadriano Im-peratore, quid esset mors, respondit, æternus som-nus, dissolutio corporum, diuitum pauor, pauperum desiderium, ineuitabilis euentus, incerta peregrina-tio, latro hominis, somni pater, fuga vitæ, viuorum discessio, resolutio omniû. Hanc poëtæ filiam Noc-tis & Erebi dicunt, quod quasi emergens tenebris istu feriat improuiso. Eâinque faciunt quandoque violentam, quandoque naturalem. Violenta est, quæ vel ferro vel igni, aut quouis tormenti genere insertur ante præscriptum naturæ. Naturalis, qua non corpus ab anima relictum, sed anima à corpo-re dimissa est, exhausto iam membris humore, défi-cientibûsq; elementis. Mortem quæ senio confec-tos absument, veteres maturam dixerunt: quæ iuue-nes rapit, immaturam, quæ pueros, acerbam. Fata-lem alij addunt, quæ iuuenibus & senibus, & cuius-uis ætatis hominibus citra suum tempus occurrit.

Morsus. Validus, venenatus, ferus, auidus, spumo-sus, asper, edax, acerbus, tenax, rapidus, liuidus, ve-neficus, rigidus, rapax, acer, auarus, immanis, ama-rus, hians.

Mortales.

Mortales. Miseri, caduci, ægi, vagi.

Mortalitas. Fragilis. Plin. lib. 2. cap. 7. Fragilis & laboriosa mortalitas in partes ista digessit, infirmitatis suæ memor.

Morus. Sapiens. Morus arborum vltima floret, securam iam frigoris. Vnde sapiens vocatur. Fructus eius vocantur mora, quæ cum prius alba essent cruore Thisbes & Pirami rubra facta sunt. Fructibus succus in carne vinosus, trini colores, candidus primo, mox, rubens, maturis, niger. Tingunt manus succo, maturi ruunt, acerbi minimè. Serenda est arbor ab idibus Februarii in æquinoctium. Montes amat, tardissimè senescit, fructibus minimè laborans.

Mosella. Largus, Aufonius, Largus tranquillo perlabitur amne Mosella. Fluvius est Burdegalam defluens.

Moses. Radiatus, legifer, typicus, clarus, signifer, sacer, fatidicus, corniger, blasus, deiloquus, legislator, hebraicus, eximius.

Motus. Audacissimus, sensifer, tremulus, vitalis, lubricus, irrequietus, inquietus.

Mucro. Strictus, ferreus, mortalis, asper, acutus, anceps, infestus, martius, turbinatus, fulgens, ferus, brevis, tener, furens, cruentus, districtus, corneus, retusus, tetricus, durus, nitilus, fulgidus, ardens, nitidus, minax, avarus, letalis, terrificus, sævus.

Mugitus. Terrificus, luctifonus, fumificus, dirus, raucus, ferox, resultans, querulus, horrendus, minax.

Mula. Lutulenta, celer, biformis, hispana, strigosa, vaga, munda.

Mulciber. Flammeus, igneus, fulminosus.

Mulstra. Olida, spumans, Vas est in quo mulgetur.

Mulier. Dolosa, nequam, fallaciosa, procax, delicata, callida, perpruriscens, formosa, scelesti, speciosa,

ciosa, multiuola, mala.

Multitia Humida. Iuuenal. Satyr. 11. Vestes erant tenues & Incidæ, & delicatis aptissima. Fiebant serico. Dicebantur autem Multitia, quod suauitate sua mulcerent.

Mulus, Clitellarius.

Munda, Funesta. I. ucan. lib. 1. Vrbs est Hispaniæ, apud quam Cæsar liberos Pompeij affecit tanta clade, ut ex congestis cadaueribus aggerem circum urbem fecerit, quæ pilis iaculisque confixa continebatur. Fit inde adiectiuum Mundensis quo utitur Suetonius.

Mundus. Patulus, capax, falsus, fluidus, fallax, patens, omnipatens, labilis, stultus, incautus, pueralescens, rotatilis.

Munificentia. Vber, regia. Sidonius, Tu munificentia regia satis abutens.

Munimen. Validum. Mantuanus: Munimen habeto. Id validum, quo sortem omnem superabis acerbam.

Murus. Opulentum, pretiosum.

Murena. Tartessia, à tartesso opido Hispaniæ. Delicata. Martialis. lib. 10. Piscis est longitudine anguilla, pariens quocunque tempore. Eius oua citissime crescunt. Vocantur à Latinis fluta, quod in superficie aquarum fluant & supernatent. Cum in summis aquis apricantur, sole torrefactæ amplius se curuare, aut aquis mergere nequeunt.

Murex. Rubens, tyrius, fulgens, aser, baianus, gætilus, phocaicus, intortus, radiatus, tarentinus, sidonius, assyrius, æbalius, stellans, rutilus, auratus, ardēs, purpureus, puniceus, flagrans. Murex piscis est marinus, ex genere concharum, qui & Conchylium dicitur. Ex eius humore fit color purpureus: unde & pro purpura solet accipi. Frequens est hic piscis & nobilis

nobilis apud Tyrum, ubi usum purpuræ præbet.

Murus. Validus, aheneus, coctilis, turricus, erectus, altus, excelsus, testaceus, æratus, aëreus, sublimis, marmoreus, inexpugnabilis, lapideus, pendulus, fictilis, tenax, solidus, fragilis, pinnatus.

Murmur Ventosum, raucum, stridens, rapidum, tremulum, spumofum, rabidum, fragosum, quentulum, argutum, resonans, crepitans, dissonum, horrifonum, terrifonum, rabiosum, loquax, insolens, minax, reboans, sonans, horrificum, clamosum, multiuagum, garrulum, sonorum, seditiosum, soporiferum.

Mus. Exiguus, ridiculus, brevis, audus, opicus, terrestris, parvus, niger, improbulus, rodens. Mus animalculum est audum furti; cuius cinis cum melle instillatus, aut cum rosaceo decoctus, aurium dolores sedat. Nunquam mansuescit. Murium generatio lambendo constare, non coitu fertur. Magnæ sunt fecunditatis: nam ex vna genitos c x x. tradiderunt. Apud Persas verò prægnantes in utero parentis repositos, auctor est Plinius.

Muse. Sicelides, libethrides, aoniæ, dulces, modulantes, pegasides, heliconiades, heliconis alumne, palestinae, cothurnatae, iocosa, geniales, heliconides, pieria, aonides, pimplæ, castalides, pimpleides, letæ, laborifera, doctica, solicana, fontigena, musica, hiantia, hiantæ, loquaces, doctifera, canora, ascreæ, aganippæ, sebethides, querula, sacra, thespides, aganippides, sedula, libethra, laurigera, mæonia, dicacula, æterna, corycides, ardalides, vocales, amœna, hippocrenifera, mæonides, cyrthæ, tenera, stridula, tetrica, sancta, mnemosydes, ilissides, placida. Musas poëtæ dicunt Iouis & Mnemosynæ seu Memoriae filias, quod doctum oporteat esse secunda memoria. Insuper musicæ præesse & carminum inuentrices vocant: quod musa cantum significet,

ficer, & poësis proximè ad musam accedat, cum præsertim & numeris constet & prosodia. Pingunt earum sedem esse in Helicone, Bœtiæ monte, prope Phocidem, à quo, vt à confinibus locis, diuersa meruerunt nomina.

Musca. Infestans, turpis, parua, sitiens cruoris, volans, proterua, pusilla, volucris.

Muscu. Turpis, mollis, virens, fragilis, viridis, tenax, flauens, tenuis.

Mustela. Pauca. Columella lib. 9. Velox. Ouidius de Philo. Hoc animal infestum est serpenti, cui congregitur commanducata ruta, quam scit esse ipsi serpenti infensam & exitialem. Colitur à Thebanis, timidissima est, gaudet latebris. Eius testiculi mulieri alligati partus continent. Tria sunt genera mustelarum, gales, icis, melis. Melis ea est quam dicimus foinam.

Mustum. Dulce, tortiuum, pingue, mite, amœnū, aminuum, arbusiuum, leue, humidum, austerū, deciduum, candidum, sordidum, odorum, saliens, liquidum, purpureum. Mustum dicitur vinum recens, hunc Mustacea, liba dicuntur multo madefacta.

Mycenæ. Agamemnoniæ, thyeftæ, dites, pelopeiades, magnæ, veteres, caligantes, diræ, inachiæ, lacedæmoniæ, fortes, claræ, indignæ Sole. Vrbs fuit Peloponnesi, condita à Perseo filio Danaës, regia & patria Agamemnonis, Thyeftæ, & Pelopis.

Mycone. Humilis. Ouidius libro septimo Metamorph. Insula est iuxta Delon, & vna Cycladum.

Mydas. Berecynthus, diues, mygdonius, auritus, miser, cupidus, marmoreus, magnificus, phrygius. Mydas rex fuit Phrygiæ, cui propter Bacchum hospitio susceptum concessum est, vt quidquid vellet, optaret, futurus voti compos. Optauit autem vt quidquid corpore contigisset, in aurum verteretur.

Quod

Quod factum est propter immensas eius diuitias, quæ prouerbio locum fecerunt. Statius libro primo & secundo Sil.

Myrica. Humiles, tennes, fragiles, teneræ, steriles, si luestres, paruæ.

Myron. Doctus, operosus. Ouid. lib. 3. de Arte. Fuit statuarius magni nominis, qui fecit ex ære buculam, plurimum ab antiquis laudatam.

Myrrha. Arabs, pinguis, cynarcia, achaia, cynareis, stillata, fulua, lacrymata, olens, assyria, libidinosa, scelerata, sæua, stillans, incesta, orontea, maculosa, orontis, decora. Myrrha fuit Cynaræ Cypriorum regis filia, quæ patri suo concubuit, ex eoque coitu suscepit Adonidem. Poëtæ fabulantur eam in plantam aromaticam fuisse cōmutatam deorum commiseratione. Hanc autem arbusculam succo distillantem habent Arabia, Assyria, & Orontes fluius. De prædicto incestu. Ouid. lib. 10. Metamorph.

Myrtetum. Otiosum, ubi indulgetur otio. Mar. lib. 2. Non otiosis ordinata myrtetis.

Myrtus. Tenera, paphia, amans litora, spartica, si uestris, pulla, litorea, metuens frigora, cytherea, viridis, nigra, dionæa, frondens, amathusis, sopora, virens, cypria, florens, præuiridis, pallida, redolens, rustica, cythereis. Myrtus arbor baccas parit optimi saporis, amat litora. Odoratissima est in Ægypto. Eius oleo inest quidam vini sapor: nobilitata est ouali corona: crescit quandoque in locis planis, angusta habet folia, quæ non decidunt: vita est breuissima, sacra est Veneri.

Mysi. Peroces. Mysorum populus vsque adeo fuit vilis & contemptus, ut sequenti prouerbio locum fecerit, Mysorum postremus. Finitimorum incurfationibus malè vexati sunt. Hinc etiam orta parœmia, Mysorum præda, de his qui impunè à quibuscumque lædun-

læduntur ac diripiuntur. Præterea deorum cultui adeo mancipati fuerunt, vt esitandis animalibus abstinerent. Viuebant melle, lacte, & caseo.

D E L I T E R A N.

N *Abathæi.* Nigri. Populi sunt orientales, dediti cumulandis diuitijs. Apud eos multa publicè dicitur ijs, qui rem aliquo modo imminuerint. Crescentibus opibus augetur honos. Rara iuibi seruitia, ministris vtuntur plurimum cognatis, vel sibi vnusquisque minister est. In conuiujs plura dædendis exsicasse pocula ignominiosum est. Rex quandoq; sibi & alijs ministrat. Eius mortui cadauer in sterquilinum deiicitur. Vrbes habent nullis clausas mœnibus. Vtuntur camelis equorum vice. Sol illis sacratissimum numen.

Nacta. Discinctus, dissolutus, & emollitus delitijs. Fuit quidam apud Romanos perditæ luxuriæ. Vnde pro quouis scelerato & infami solet accipi. Persius Satyr. 3.

Nenia. Funebri, misera, iners.

Naiades. Equoræ, lubricæ, dominæ vndarum, cæculæ, vda, procaces, candidæ, fugaces, vndosæ. Naiades dicuntur fontium & fluminum nymphæ. Fit inde adiectiuum Naicus. Propert. lib. 2.

Napeæ. Faciles, teneræ, placidæ, virides, formosæ, pictæ, lasciuæ, innocuæ, hilares. Dicuntur nymphæ montium & silvarum.

Nar. Præceps, sulphureus, vitiat. Fluius est Thuscæ, in Tiberim defluens, à cuius nomine ciuitas propinqua Narina appellata est.

Narbo. Martius, id est, bellicosus: nam & populis & opibus olim cæteris Gallis præstaba: Narbonensis prouincia.

Narbona. Potens, Mantuan. Te aluerni, te Marte potens Narbona, fidei Circumequitant animo.

Nar.

Narcissus. Purpureus, comans, cephisus, perspicuus, hians, filius Liriopes, proles Cephisia, formosus. *Narcissus* filius fuit Cephisi & Liriopes, à multis Nymphis, sed præcipuè ab Echo, ob eximiam corporis formam adamatus. Quas omnes cum aspernaretur, tandè corporis forma captus est: nam dum venatu fessus aliquando diuertisset ad fontem, & in eò perinde ac speculo seipsum vidisset, ratus esse vnam earum, à quibus prius adamabatur, nympharum, intabuit amoris desiderio, & in purpureum sui nominis florem cõmutatus est. Ouid, lib. 3. *Metam.*

Nardum. Florens, achæmerium, liquidum, indicum, purum, diues, odorum, arabum, tyrium, maddens, lene, redolens, fragrans, assyrium. *Nardus*, seu *Nardum*, si utex aromaticus: frequens Indiæ, Assyriæ, & Persidi.

Nares. Patulæ, acres, caue, vnce, acute, tenere, fugaces, mucidæ, imbriferæ, camuræ, immundæ, pilosæ,

Nasamon. Inops, pauper, purus, æquoreus, bellator, semihomo, alacer. *Nasamones* populi sunt Africae, qui naues syrtibus illis spoliunt, & victu quarunt rapto. Eorū singulis adsunt vxores plures, cum quibus palam cõgrediuntur prætento baculo. Nuptiali cena discumbentium singulos alit noua nupta Veneris gratia. Congrediuntur illi domo allatum donum contribuentes. Ad maiorum monumenta futurorum scientiam aucupantur, incubantes manibus. Fidei sanctio maxima, idem sibi propinasse poculum. Sedentium habitu mortuos adstituunt, id ipsum inter moriendum attendentes, vt sedentes expirent. In diuinationibus sua sequuntur somnia. In præstanda fide de manu alterius vterque sumpto poculo bibit. Quod si defuerit humor, collectum è terrâ cinerem lingunt.

Naso. Tener, pelignus, doctus, ingeniosus.

Nastur.

Nasturtium. Viride, humidum. Nasturtium dictum est à torquendis naribus. Hinc ortum est adagium, Ede nasturtium: in desides & in somnolentos, ad excutiendum scilicet torporem. Est autem hortensis herba, Venerem cohibens.

Nasus. Turpiculus, rorans, madidus.

Natus. Liquidus, volucer, præceptus.

Nathanaël. Iustus, Iuuenicus: Tum primum iusto concurrit Nathanaëli.

Nates. Candidæ, turpiculæ, turpes, molles, mordosæ, pilosæ.

Natrix. Violator aquæ, inimicus aquis, capitata. Serpens est inficiens aquam veneno.

Natura. Parens rerum, diues, creatrix rerum, secunda, dædala, initialis, edax, sollers, ingeniosa, omniferens, omniparens, sapiens, fragilis, sedula, officiosa, prouida, callida, potens, sagax omnipotens, imperiosa, operaria, puerpera, larga, prænatua, longæua.

Navis. Erata, nautica, rostrata, curua, cita, hospita, longa, bellica, timida, præceptus, anxia, fluuiatilis, piscatoria, actuaria, pontuaga, volucris, omniueha, æquorea, veliuola, celer.

Nausea. Fluens. Horat. Vel quod fluentem nauseam coërceat.

Nauseator. Stomachosus. Beroald. Tum verò stomachosus nauseator.

Nauta. Timidus, miser, pendens, tremens, sollicitus, callidus, audax, sulcator ponti, pavidus, vagus, incertus, trepidus, fluctuagus, pauens, audius, fluitans, leuiformis, neptunicola, pontuagus.

Naxos. Thesea, gemialis, bacchata, vitigena, bacchica. Insula est in Ægei mari vna ex ijs quæ Cyclades vocantur. Fuit olim vini feracissima, vnde & Dionysia vocabatur, auctore Plinio.

Nespolis. Cumæa, inquieta, sinuosa, dulcis, doc-

12. Ciuitas est Italiae, quae prius Parthenope dicebatur.

Nebria. Erythra, maculosa, villosa. Nebrides vocantur damarum seu cerniorum pelles, quibus veteres utebantur in Bacchi sacrificijs.

Nebula. Aëra, humens, aërea, tenuis, obumbrans, stridens, leuis, turpis, nigra, tetra, volans, opaca, inanis, volucris, nigrans.

Necessitas. Sæua. Horat. lib. 1. Carm. violenta, insuperabilis, dira, rigida.

Nectar. Dulce, odoratum, caeleste, hyblæum, bacchaëum, nobile, cytheriacum, idaliæ, liquidum, rubicundum, massicum, atticum, thesæum, rubrum, æthereum, præsuauē, mellissimum, beatum.

Nefas. Maculosum, crudele, viperæ, cruentum, execrandum, impium, infandum, horrendum, triste, graue, indignum, terrificum, infame.

Nelens. Diues. Ouid. lib. 2. Metamorph. Filius fuit Neptuni, & pater Nestoris, qui Pylon urbē cōdidit.

Nemra. Frondens, frondosa, eleonæa, frondifera. Silua est Achaïæ inter Cleonæ & Philutem, in qua Argiui sacra Nemæa celebrare consueverunt.

Nemesis. Adrastea, rhamnusia, exosa, potens, sæua, trux, calua, vehemens. Nemesein Euripides fecit Iouis filiam, vlticem eorum qui vel superbiunt, vel fastidiunt amores. Macrobius ait, Nemesein deam esse quæ colitur contra superbiam, superbosq; persequitur. Simulacrum eius ab Agoracrito statuario factum, coluit Rhamnus Atticæ pagus. Vnde & Rhamnusia dicitur. Habuit Romæ statnam in capitolio. Hæc dea insolentiæ & arrogantia est vindex, ut quæ spes immoderatas & velet, & puniat. Fingebatur olim Veneris specie, tenebaturque malum arborem dextra.

Nemesis Tibulli. Formosa, Martialis libro 8. lacina.

for

u
u
12
u
u

u
u
u
u

u est

Q

cina, celebrata.

Nemus. Avium, ferum, umbrosum, purpureum, pictum, potniferum, altum, atrum, frondeum, umbriferum, odoratum, opacum, solum, gravidum, gelidum, raucum, frondiferum, frondosum, filiosum, densum, ronsile, celsum, profundum, tenerum, amœnum, laureum, arduum, obscurum, auricomum, argutum, virens, viridans, lauriferum, populeum, apricum, myrteum, frondifluum, aëreum, comans, cæcum, oliuiferum, silens, surdum, odorum, multicomum, horrendum, odoriferum, floriferum, inuium, horrificum, horridum, tacitum.

Nepa. Virosa. Nepa Scorpion significat. Cic. lib. 5. de Finibus. Serpere anguiculos, natate anaticulas, volare merulas, cornibus uti videas boues, nepas aculeis, suam cuique esse naturam.

Neptunus. Saturnius, æquoreus, pater ventorum, maris deus, hibernus, furens, terriguassus, cæruleus, tridentifer, rector maris, tenarius, glaucus, arbiter pelagi, minax, atrox, fluctiuomus, gelatus, parens aquarum, spumans, liquens, profundus, falsipotens, liquidus. Neptunus filius fuit Opis & Saturni, frater Iouis & Plutonis. Vxorem habuit Amphitritem, ex qua multas suscepit nymphas. Tridentem habet pro sceptro. Muros urbis Troiæ condidit una cum Apolline. Templum habuit in Tænaro Laconia promontorio & Onchesto urbe Bœotiæ. Eidem olim immolabatur taurus.

Nereides. Virides, lascivæ, vdz, æquoreæ, pictæ, oceanitides. Nereides dicuntur nymphæ marinæ, velut filia Nerei.

Nereus. Grandævus, spumeus violentus, cæcilus, magnus, ceruleus, profundus, placidus, advena, velifer, ventosus, trux, vagus, refusus, frequens scopulis, spumans. Nereus fingitur filius Oceani & Tethyos,

os, deus maris, & pro ipso mari quandoque solet accipi.

Neritos. Alta, ardua. Mons est in insula Ithaca, à quo Vlysses vocatur Neitius.

Nero. Caluus, sauius, ingratus, ferus, piger, crudelis, matricida, dirus, incestus, durus, indignabundus, sanguineus, superbus, crudus, prauus, iniustus.

Neruus. Tortilis, geticus, lethalis, validus, æagrius, turgens, sinuatus, canorus, resonans, stridens, apollineus, vocalis, blandiloquus, threicius, tortus, grandifonus, ichuræus, concinnatus, alacer, sonans, tremens, sonorus, taurinus, tensilis. Horum epithetorum sensus est varius, quoniam Nerus quandoque est cytharæ & lyræ, nonnunquam arcus. Propterea oportebit eum qui appositè ijs volet uti, rationem habere commodæ significationis.

Nessus. Ferox, violentus, semiuir, semifer, perfidus, sauius, trux. Nessus fuit centaurus Ixionis ex Nube filius, sagittis confossus ab Hercule, quod eius uxorem Deianeiram rapuisset.

Nestor. Pylus, annosus, teræuo functus, tristecelis, faciendus, neleius, filius, longeuus, prudēs, nelides, decrepitus, grædæuus, maturus. Nestor fuit filius Nelci, suauiloquētia inter Græcos & prudētia clarissimus.

Nestus. Strymonius, id est, Thracius. Est enim fluvius Thraciæ.

Nex. Infanda, stygia, dura, nefanda, impia, perfida, hostilis, sanguinea, lathalis, tetrica, amara, cruenta, horrida, misera, violenta, lurida, turpis, obscena, mæsta, cruda, obscura, horrenda.

Nexus. Validus, irresolutus, implicatus, durus.

Nidor. Somnifer, fumificus.

Nidus. Dulcis, loquax, concavatus, pendēs, querulus, repens, algens, vernus, excelsus, gracilis, implumis, leuius, altus, fragrans, textilis, inuolucer,

volucer,

volucres, tepidus, cauatus.

Nigredo. Coruina, picea.

Nilus. Stagnans, septemgeminus, lagrus, lepidus, diuiduus, vagans, tumidus, septemfluus, septemplex, papyrifer, aduena, diues, fetifer, sacer, ærisonus, placidus, refluus, vndosus, paretonius, paludosus, æstifer fertilis, imbrifer, apricus, torrens, æstiuus, deuus, arcanus, Pharius, latus, longifluus, portentifer, limosus, vagus, vndans, sonans, pellæus, præceps, limifer, australis, pinguis, irriguus, ferax, extremus, fallax, nigrans, repens, ananrus. Nilus fluuius est Ægypti, plurimum trahens limi, quo atua fecundat. Incerta est eius origo. Varijs in locis mutat nomina. Septem ostijs infunditur Oceano. Arundines profert, quarum membranulæ similes sunt Papyro. Nullas exspirat auras. Crocadilos nutrit & hippotamos. Alueum egreditur, & totam Ægyptum stagnantibus vndis alluit. Tibul. lib. 1.

Ninos. Felix. Lucan. lib. 6. Vrbs fuit Assyriorum, quæ & Ninive dicta est.

Niobe. Tantalus, sipileia, mæsta, frigida, infelix, ardua, rigida, superba. Filia fuit Tantalus, & vxor Amphionis Regis Thebarum. Hæc habuit 14. liberos, quos omnes Apollo sagittis interfecit quod illa Dianæ & Latonæ se prætulisset. Id ægreferens Niobe, præ nimio dolore dirigit in scopulum, prope Sipylum urbem Mæoniæ. Propertius lib. 2.

Niphates. Arduus, tygrifer, à ferendis tygribus. Fluuius est Medorum seu Armeniorum, cadens ab eiusdem nominis fonte.

Nireus. Diuinus, pictus. Filius fuit Charopi & Alogiæ, puer è Naxo admodum speciosus: cuius formam Homerus suis carminibus dignatus est. Horat. libro 3. Carn.

Nisella. Aurea. Est enim pulueris aurumica. Mart. libro

libro 5.

Nitor. Aureus, tremulus, purus, rutilus, siderens, placidus, nitidus, prestans, lacteus, niueus, albus, flammeus, iucundus.

Nix. Alpina, sythonia, riphæa, scythica, hiberna, gelida, brumalis, madens, pura, caduca, tenera, guttica, bistonia, horrifera, othrysia, cana, pruinosa, deflua, cimbrica, maligna, mōrana, apennicola, liquef-cens, infirma, algens, alba, candida, rigida, dura, sarnatica, hyperborea, mæotica, thessalica, algida.

Nobilitas. Ingenua. Theodoritus Cyrensis, Crassa illa corporis nebula detexisse ingenuam nobilitatē.

Noctua. Noctis avis. Palladis ales, garrula, solicana, noctiuida, improba, fera, prænuncia fati. Noctua avis est inauspicata. Hæc Pyrrhi contra Argos copias mouentis incidit hastæ, & sinistram ei portendit fortunam. Non cernitur in Creta.

Nodus. Tortilis, contortus, flexilis, dulcis, lacertosus, difficilis, strictus, irresolubilis, tenax, obstrictus, nexus, latens, anceps, arctus, ahenus, solidus, arcanus, æratus, herculeus, gordianus.

Nō. Fatidicus. Mantuanus, præmisit in orbem Fatidicum vatem.

Nola. Campana: quoniam est vrbs Campaniæ, quæ prius Sidicinum vocabatur.

Nomas. Picta: quoniam Nomas seu Numidia ferax est marmoris. Mantuan. libr. 8. Afra. idem lib. 9. Dura.

Notus. Præceps, ater, rapidus, vdns, furens, terribilis, procellosus, nubifer, æolius, madidus, tristis, sæuus, pluuius, vuidus, acer, infans, durus, lubricus, æreus, iratus, nimbifons, tumidus, levis, turbidus, imbrifer, sonorus, fugax, volucer, inflatus, celer, vanus, repidus, hibernus, stridens, raucus, surdus, humens, violentus. Notus, ventus est meridionalis, qui alio no-

mine dicitur Auster, Ouid, lib. 1. Metamorph.

Nouacula. Sæua, Mart. lib. secundo, Stricta, idem libro vndecimo.

Noualia. Culta, rigua, dura.

November. Pruinosus, Mant. Noua pruinosi iam lux erat orta Nouembris.

Nouerca. Iniusta, sæua, mala, immitis, dira, monstrifera, cruda, terribilis.

Nox. Intempesta, cæca, obscura, atra, humida, silens, Eumenidum mater, sola, sopora, nigra, fumifera opaca, flammifera, languida, latebrosa, caliginosa, gelida, operosa, pruinosà, arcana, furtiua, lasciua, lethæa, reuerenda, tranquilla, rosida, soporifera, somnigenitrix, illunis, tacita, titanis, quieta, tenebrosa, proterua, occidua, fœda, secunda, cærulea, vaga, brumalis, tartarea, terrifica, picta, madida, stelliparens, algida, connubia, somnifica, furua, euanida, concubia, stellans, horrenda, sublustis, importuna, nigra s, madens, fusca, nigricans, fusculea, somnifera, frigidula, vdula, fallax, racens, horrifera, stellifera, soporata larofunda, humens, pallida, stellata, taciturna, umbrifera, rosifera, horrifera, trepida, tristis, tænarua, stygea, humecta, pallens, fiderea, imbrifera. Nox fingitur Terræ filia & Parcarum.

Nubes. Alta, cærulea, ætherea, umbrifera, aquosa, atra, nigra, liquida, aërea, cærulea, gelida, cæca, squallens, imbrifera, ardua, volans, valida, caua, picea, bibula, grauida, opaca, maculosa, humens, nigrans, obscura, vndans, calida, montana, aspera, glauca, volucris, fumans, umbrifera, fugax, ignota, displosa, imbrificata, deformis, squalida, pallida, ventosa, fumida, procellosa, leuis, ignicolor, turbida, vaga, cæliuaga, multicolor, lurida, altiuola, horrifera, sonora.

Nubila. Fusca, densa, caua, turbida, picea, nimborosa, frigida, concaua, vaga, tetra, humida, tristia, atra, nigrantia,

gratia, nigra, sublimitia, ardua, opaca, pallida, caeca, mollia, liuentia.

Nuces. Auellana, tarentina, thasia, perfica, pontica, prænestina, faginea.

Nucetum. Ponticum. Stat. lib. 1. Siluar. Nucetum dicitur locus nucibus confitus & ferax.

Nuge. Canora, arguta, peregrina, dulces, gaudiosa, amantes otia, leues, vaniloqua, vulgares, femineae, futiles, loquaces, aniles, ineptae, bullatae, vanae, fictitiae, inanes, ventosae commentitiae.

Nugator. Graphicus, Plaut. in Trinummo, Nimum hunc graphicum nugatorem.

Numa. Sacrificus, munificus, intonsus, pacificus, fatidicus, sanctus, legifer, romuleus, cebalus, antiquus, sceptrifer, placidus, vetus, iustus. Numa fuit secundus Romanorum rex, insignis pietate & iustitia, condidit templum Iani, quod aperiebatur tempore belli, pacis verò claudebatur. Mox cultum deorum instituit. Creauit sacerdotes, Vestales virgines sacrauit, dies festos nefastosque condidit. Annum, qui prius erat decimestris, diuisit in duodecim menses. Natus demum annos LX. fatis concessit. Templum Vestae rotundum construxit, vbi perpetuus ignis asseruabatur.

Numen. Auxiliare, exorabile, sanctum, olympicum, venerabile.

Numeri. Molles, blandi, dulces.

Nummus. Dolosus, aureus, iurgiosus.

Numicius. Corniger. Ouid. libro 3. Fast. Fluuius est Italiae non longè à Lauinio, in quo submersus est Aeneas.

Numide. Infreni, vagi, fugaces, maurusi, indomiti, belligeri, infrenes, acres. Numide seu Nomades, populi sunt Africae, degentes in plaustis ductilibus, vnde vocantur vagi. Habebant olim alucos nauium cōuersos

pro tugurijs, auctore Sallustio. Vescuntur lacte, feri-
na carne, & elephantis. Omnis eorum vita occupa-
tur in pascendis gregibus. Equos regunt non freno,
sed virga. Hinc vocantur infrenes, vel etiam quod
legibus careant.

Nuntius. Velox, celer, æripes.

Nutrix. Sedula, blanda, officiosa.

Nutius. Facilis, tacitus, loquax, gestuosus.

Nux, arbor. Viridis, patula, longa uia.

Nimbus. Nigrans, obscurus, æthereus, niger, vo-
lans, rigans, hiemalis, australis, subitus, torrens, ater,
piceus, tenuis, præceps, hiulus, vibratus, hibernus,
vndans, fumificus, trux, horrifonus, gelidus, glacia-
lis, levis, stillans, algens.

Nympha. Tenera, niuea, æquorea, nereia, glau-
ca, cærulea, dulces, fluxigena, humentes, fludicola,
formosa, nitida, cærulea, candida, decora, amatri-
ces, lasciva, prænitentes, lata, nemoriflua, vitrea,
oceanitides, florilega.

Nysus. Hyrtacides, phrygius, purpureus, pius. Nysus
fuit Troianus, Hyrtaci filius, & amicus Eurvali. Hi
duo pro Ænea certarunt in Turnum: quorum alte-
rum Eurvali cum Rutuli interfecissent: Nysus, qui
cursu periculum euaserat, redijt tamen ad vlciscen-
dam socij mortem: eoque facto super mortui corpus
se confodit, & exanimem proiecit. De his Virgil. lib.
9. Æneid.

DE LITERA O.

O*axes.* Rapidus. Virgil. in Bucolic. Pars Scythi-
am & rapidum Cretæ veniemus Oaxem. Flu-
uius est Cretæ, vt constat his verbis: Errauit
Sennius, dicens fluuium esse Mesoporamæ.

Obba. Sessilis, id est, lata. Omnia enim quæ in lati-
tudinem diffunduntur, vocantur sessilia, inquit Bri-
tannicus. Persius Sat. 5. Exhalet vapida læsum pice
sessilis

seffilis obba. Poculum est ligneum.

Obelus. Acutus. Petrarcha, Venit Aristarchus obelis armatus acutis.

Obex. Fortis. Mantuan. Obice forti Sustinuit Turcorum iras.

Oblitio. Pigra, deses, lethæa.

Obscenitas. Turpis, Theodorus, Pro turpi obscenitate ac impudentia fiunt modestæ.

Obsequium. Blandum, mansuetum.

Obsidio. Arcta. Lucan. lib. 6. Sed patitur sæuam veluti circumdatus arcta Obsidione famem. Dura: Mantuan. Cinxerat has vrbes dura obsidione Philippus.

Obsonium. Opiparum, lautum.

Occasio. Calua, quoniam si relinquatur, vbi commodum se offert & tempestiuè, postea corripere non potest. Vnde fingitur occipiti caluo, ne teneatur fugiens, vt inquit Ausonius.

Occasus. Serus, sedes Zephyri: quoniam Zephyrus stat ab occidente. Ouid lib. 1. Metamorph.

Oceanus. Refusus, ingens, belluosus, circumuagus, senex, glacialis, aduena, sonorus, rex vndarum, circumfluus, vitreus, canus, vastus, reciprocans, immensus, vndosus, vagus, amplius, refluus, largus, fertilis.

Otium. nobile, tranquillum, molle, ignauum, segne, inelix, distinctum, liberum, languidum, sortidum, marcidum, blandum, dulce, oblectabile, gratum, iners, ringue, facile, lene, languens, lætum, garulum, desidiosum, scædum, amœnum, pigrum, quietum, perniciosum, geniosum, infecundum, facundum, deliciosum. Apud Athenienses Draco legislator eos qui otij forent damnati, capite multandos censuit. Nihilominus apud quosdam populos, vt Thraces, otiosum esse, pro honestissimo iudicatum est. Plinius Cæcilius Minutium quendam monens, ait,

ait, Longè præstare vacuum esse; quam ineptis implicari laboribus. Thales ait eam domum optimam sibi videri, vbi otio pingui domino perfrui licet. Cato dicere solebat, non minus otij quam negotij clarorum virorum rationem extare oportere. At contra Galbam discitabat, neminem otij sui rationem reddere cogi.

Ocrea. Lewis, ferrea, retinens, fulua, teres. Ocreæ dicuntur curruum munimenta. Hinc Ocreati, ocreis ornati.

Oculi. Humentes, vitrei, glauci, orbiculares, venusti, igniti, teneri, vagi, rosci, ebrij, ludibundi, luciduli, vigiles, sequaces, gemmantes, morisantes, micantes, proterui, arguti, tumidi, molles, nitidi, albicantes, flagrantés, blandi, turgiduli, melliti, compositi, aëres, ardentes, auari, stellantes, nictantes, decori, purpurati, protuberantes, rutilantes, radiantes, placidi, madidi, nitentes, cupidi, splendiduli, patuli, lasciuji, faciles, dulciculi, procaces, flammei, flammantes, crassiculi, rubelli, siderei, auiti, fulgidi, pulcri, curiosi, auidi, impudici, idalij, lubrici, serenati, amabiles, cupiditiei, caelestes, comes, conuiuentes, acidalij, ignei, lucentes, ridentes, lucidi, promicantes, præfulgentes, tremuli, pati, amœni, herbei, procliués, emissicij, flammiferi, flammeoli.

Oda. Dulcis, lyrica, lepida, pulcra, teresa.

Odiū. Crudele, asperum, nefandum, internecinum, pertinax, profanum, ignescens, improbum, vatiniānum, ægrum, impacatum, acerbum, inimicum, amarum, fulum, inexpressibile, atrox, lugubre, pertinax, intestinum, exacerbatum, cruentum, malum, triste, pestiferum, feruens, cæcum, flagrans, lethale, recrudescens, malignum, capitale, exitiale, crudum, fauum, fatale, perniciosum, occultum, funestum, agreste, nouercaie.

Odor.

Odor. Sabæus, pulcer, liquidus, cinnamæus, iucundus, achæmenius, assyrius, syrius, panthæus, mollis, arabus, pharizæus, arabs, cyprius, corycius, myrrheus, vagus, ambrosius, nectareus, amœnus, fragrans, tymbræus, arabius, arabicus, gratus, genialis, indus, diuinus, orontæus, tenuis.

Odor malus. Inimicus, funestus, teter, latrinalis, dirus.

Oedipus. Miser, impius, cæcus, infausus, parricida, orbis luminis. Oedipus filius fuit Laii regis Thebarum & Iocastæ, qui patrem nescius interfecit, ac demum incognitam matrem duxit in uxorem, ex eaque suscepit Etheoclem, & Polynicem: qui mortuo patre de regno disceptantes, mutuis vulneribus sese interfecerunt. Oedipus tandem sui incestus, ac patricidij certior factus, sceleris horrore oculos sibi eruit. Vide Ouid. in Ibin.

Oeneus. Parthaone natus. Ouid. libro 9. Calydonius, à Calydone Ætolia vrbe, in qua regnavit. Statius lib. 1. Theb. Superbus. Stat. lib. 11. Theb. Rex fuit Ætolia, & pater Maleagri.

Oenone. Pegasis. Ouid. in Epist. Fuit Phrygia virginula, ante raptum Helenæ Paridis amica.

Oenomaus. Phrygius. Calentius. Nec talis Phrygij filia regis erat. De Hippodamia loquitur.

Oestrus. Horribile, rapidum, æstivum, volucre, laurigerum, diuinum, picium, aonium.

Oeta. Herculeæ, nemorosa, alta, ardua, frondosa, æmonia, gelida. Mons est Thessalia, in quo Hercules seipsum combussit.

Oeus. Immanis. Virg. in Culice. Fuit gigas Alcei filius, frater Ephialtis, qui conati sunt detrudere Iovem de cælo.

Olea, seu Oliva. Pallens, teres, tardè crescens, pinguis, viuax, viridis, pacifera, caduca, venafana,

frana, pacalis, palladis arbor, mitis, nitida, popularis, frondens, pacata, albens, licinia, palladia, canēs, glauca, supplex, insons, imbellis, vmbrosa, vernicoma, virens, viridans, attica, pacifica, pisa, picena. Olea seu Oliuæ arbori folia non decidunt, nefas erat olim eam in profanis vsib⁹ polluere, vt nec propitiandis quidem numinibus ex eâ altaria accenderentur. Ea coronabantur equitum turme, idibus Iulij & minoribus triumphis ouantes. Fructus constat nucleo, oleo, carne, amurca. Tardè crescit, morsu capræ fertur sterilescere. Immunis est à carie & vetustate. Durat annis ducentis. Inimicissima illi pluuia circa Vergilias. Gaudet cinere & calcarijs fornacibus. Vermiculationem patitur & fungum. portata præstabat indicium pacis. Sacra est Mineræ.

Oleum. Pingue, liquidum, palladium, viride, tardum, inolens, leue, calorificum, venafranum, vntum, cæruleum, assyrium, odoratum, vanalium.

Olior. Sedulus. Columel. Tum præbeat imbres Sedulus irrorans olior.

Olla. Fidilis, farrata, plena pulte, facta ex farre.

Olor. Argutus, albus, innocuus, niueus, amyclæus, plumeus, ales, candidus, paphius, therapnæus, phœbeus, apollineus, candens, resonans, nitidus, ledæus, argenteus, imbellis, lacteus, vocalis, aonius, caystrius, cantor, mæandrius, canorus, blandus, serenus, spartanus. Iupiter mutatus in cyenum, Ledam compressit, vt fabulantur poëtæ, ex eoq; concubitu suscepit Helenam. Propterea olor seu cync⁹ ab ipsa Leda muliere Spartana, seu Laconica vocatur Amyclæus, & Therapnæus, ab Amyclis & Therapnis vrribus Laconiz.

Olu. Agreste, niliacum, rigidum. Olëribus abundat Syria in hortis operosissima. Hinc Adagium natum, multa Syrorum olera.

Olympus

Olympus. Frondosus, celsus, clarus, deuexus, æthereus, omnipotens, opacus, vastus, altus, volucer, magnus, curuus, fuluus, cæruleus, gelidus, pruinosus, rapidus, stellans, conuexus, flammiger, splendens, atlantiacus, ignifer, stellifer, astriger, obliquus, nemorosus, amathius, profundus, sideræus, sublimis, flammifer, pulcer, cælestis, astrifer, fulgens, æmonius, vitalis, glacialis, ardens, flammans, radians, stelliger, lucens, mollis, rutilus. Olympus, mons est Macedoniæ altissimus, & qui propter sublimitatem videtur contingere nubes. Hinc plerumque accipitur pro cælo.

Omasum. Pingue. Horat. libro 2. Serm. Vile. idem libro primo epist. Centipelle.

Omen. Ocultum. Claudian. Occulto fallitur ille omine.

Omentum. Album. Iuuenalis Satyra 13. Pingue. Omentum est illud tenue pingue, quo integuntur ventriculi atque intestina omnium animantium, præterquam oua gignentium.

Omphale. Mæonis, lyda, lydia, impudica, formosa, adultera. Omphale fuit regina Lydorum, cuius amore vsque aded exarsit Hercules, vt ea iubente, fufos & lanas rudibus illis manibus, quibus portenta subegerat, attrectauerat. Quod ei magno dat probro Deianeira apud Ouid. & Propert. lib. 3.

Onager. Asininus, timidus, segnis.

Onus. Vastum, colossicum.

Onyx. Lubricus, crassus, lævis, candidus, candicans, myrrheus. Onyx gemma est habens candorem vnguis humani : aut vas vnguentarium ampullæ marmoreæ simile. Reperitur etiam in feminino genere.

Opes. Attalicæ, auidæ, magnificæ, superbæ, regales, cræsiæ, fluxæ, auratæ, dices, viscosæ, iniquæ, inopes,

inopes virtutis, excultæ, lænes, munificæ, sisyphiæ.

Opium. Soporiferum. Est enim herba vim habens somnificam. Apul. lib. 8.

Opobalsamum. Candidum, Statius, lib. 3. Sil. Gratum.

Oppidum Arduum. Mantuan. Oppida cepisti sublimibus ardua saxis.

Opprobrium. Amarum. Archithrenius, Et amara opprobria vultu Mœsta verecundo.

Ops, dea. Turrigera, Ouid. lib. 2. Trist. Carmina turrigeræ dicere iussit Opi. Idæa. Tibullus libro 1. Idææ currus ille sequatur Opis.

Ops, auxilium. Medica, salutifera, innocua, machaonia. Machaonia, à Machaone medico Æsculapij filio, & fratre Podalyrii, qui Philocteten Patantis filium Herculis sagitta hydræ veneno tincta vulneratum sanavit. Propert. lib. secundo.

Opulentia. Locuples, felix.

Oraculum. Delphicum, diuinum, pythicum, sacrum, sanctum, phœbeum, veridicum.

Oratio. Numerosa, perblanda, blandiloquens, conciliatrix, compta, ornata, regina, flexanima.

Orator. Cathedrarius, potens, suavis, canorus. Orator, inquit Fabius, est vir bonus dicendi peritus.

Orbilus. Beneuentanus, plagosus. Erat enim sanguinariæ in discipulos seueritatis.

Orbis. Intortus, tortus, apertus, spatiosus, frugifer, globosus, circulatus, refugus, obliquus, sinuosus, avarus, patulus, rotundatus, reflexus, flexus, curuus.

Orbita. Curua, Martianus Capella, Ambiat & quantos orbita curua globos.

Orca. Angusta, Persius. Satyr. 3. Vas est fœdile latera aluo, ore & fundo angustis, longiore collo, in quod interludentes pueros qui nucem inieciisset, erat victor. In eo etiam cōdebantur olim salsamēta,

vinum

vinum, oleum, & salgama. Erat peculiare Hispanis. Varro apud Nonium. Sed ubi conditum vinum novum orceæ in Hispania feruore musti ruptæ. Nomen traxit ab orceæ marinæ similitudine. Diminutivum est Orcula. Cato de re Rustica, Cuminum, seniculum, rutam, mentam in orculam condito.

Orcades. Naufragæ. Orcades insulæ sunt septentrionalis Oceani ultra Britanniam & Hiberniam, triginta numero.

Orcus. Pallidus, stygius, pallens, nil miserans, luridus, niger, rapax, formidabilis, fuscus, sævus, sceleratus, furvus, immensus, tenebrosus, dirus, avarus, turbidus, miser, umbriferus, tartareus, lethæus, infernus, trepidus, improbus, tristis, immobilis, luctifonus, vorax, durus, inuisus, teter, nigrans, monstrosus, ingens.

Ordeum. Triticeum, Columella libro 9. Quæ cum ordeo triticeo minuto creta obijcitur.

Orcades. Agrestes, Ouid. lib. 8. comæ, salientes.

Orestes. Agitatus furijs, agamemnonius, tristis, sceleratus, insanus, natus Agamemnone, ultor patris, argolicus, sarmaticus, inanjs mentis, miser, turbidus, matricida, rapidus, pauidus, furiosus, argivus, timidus, pelopeius, demens, agamemnonides. Orestes, filius fuit Agamemnonis & Clytemnestræ, qui matrem occidit, in ultionem patris sui, quem illa prius interfecerat. Propter quod patricidij agitated est furijs, quibus non ante pungi potuit, quam ad aræ Dianæ Tauricæ perpetrati scelus expiauerit.

Orexis. Feruida, olens, rabida. Orexis dicitur esuritio.

Organa. Hydraulica, dissona.

Orgia. Thebana, mollia, mystica, deliciosa, obscura, sacra, sollempnia, bacchæa, candida.

Orichalcum. Lurum, nitidum. Orichalcum dicitur

tur æs aurei coloris.

Orion. Nimbosus, aquosus, ensifer, denexus, infestus, pallidus, niger, umbilicus, ruilans, rutilus, aureus, tristis, obscurus, venator, atrox, insanus, superbus, neptunius, occiduus, sæuus, crudelis. Orionem poetæ fabulantur natum ex vrina Iouis sine matre, feruntque Hierum quendam pauperem senem fuisse cultorem parui agelli, cui cùm deessent liberi, Iouē & Mercurum hospitio susceptos, rogauit, vt filium darent. Quod cùm fecissent, Hierus ipse puerū natum vocauit Vriona. Deinde mutatione prime literę Orion dictus est. Ouid. lib. 5. Pastorum. Hunc Hierus, quia sibi genitus, vocat Vriona; Perdidit antiquum litera prima sonum. Excresecens deinde euasit venator maximus, adhæsitque Dianæ.

Orithia. Pandionia, rapta, attis, id est, attica, eumolpis, eumolpeia, erichthis. Fuit enim filia Erichthei regis Athenarū, qui Pandioni successit in regno. Hanc Boreas rapuit, raptam tulit in Thraciam, ex eaque suscepit Zeten & Calaim, qui cum Argonautis Colchos nauigauerunt, & Harpyias fugauerunt ex regno Phinej. Propertius lib. 2.

Ornamentum & ornam. Pulcrum, superbus, pulcer, magnificum.

Ornus. Rigida, sterilis, peliaca, excelsa, aërea, procera, annosa, viridis, dura, solida, frondosa, montana, teres, comans. Ornus arbor montes amat, nascitur in saxosis montibus. procera est, & tamen infrugifera. Rugosum & asperum habet corticem.

Orætes. Crudelis. Rex fuit Parthorum, qui Polycratem Samiorum regem victum suspendit.

Orontes. Celer, babylonius, syrius, eous, imbellis, mitis, longinquus, rapidus. Fluvius est Syriæ, quam determinat ab Antiochia,

Orpheus. Thracius, threicius, vocalis, rhodopeius, a polli-

apollineus, ismarius, cagnus, othrysius, blandus, ci-
tharista, biston, mellissus, dulcisonus, melicus, sono-
rus, blandiloquus, dulcicanens, pangaeus, rephaeus,
bistonius, thrax, canorus. Orpheu Apollinis & Cal-
liopes filium, poëæ faciunt principem musæ lyricæ,
adeo vt fabulètur delinitas eius cantu arbores suis
se locis exeruisse, sensificatas. cautes episse choros,
fluuiū cursum cohibuisse, exarmatas feras posuisse
feritatem, & alia id genus incredenda. Quod ideo
fictum est, quoniā & agrestes & belluino propè ritu
degētes homines ad meliorē vitæ cultū redegresser.

Orus, pro. oriente. Eous, puniceus, roseus, rutilus,
phabeus, lucissus, nitidus, purpureus.

Orygia. Brevis. Delos insula prius vocabatur Or-
tygia à multitudine coturnicum.

Orizon. Declinis. Archirenius, diuidit in nume-
ris sphæram decliuis orizon.

Os. Roseum, clamosum, niuem, loquax, pulcrum,
ambrosium, cultum, blandum, fulgidulum, argutum,
canorum, nitens, sidereum, melleum, renidens, pur-
pureum, formosum, nitidum, eburnum, dulcisonum,
facundum, disertum, iucundum, dulciloquum, lepi-
dum, suauiloquum, lacteum, rubicundum, flexani-
mum, serenatum, querulum, rutilum, cycneum, dul-
ce, harmonicum, melicum, idaliū, egregium, ma-
didum, auidum, superbū, molle, floridum, deco-
rum, mellissum, venustum.

Os ossis. Durum, nodosum, candidum, nodatum
solidum, prædurum, album, canum.

Ossa mons. Pinifera, arctoa, ardua, gelida, fron-
dens, ærea, nemorosa, thressa, thessala, nanalis, gla-
cialis, abrupta. Mons est Thessaliæ abundans pinis
arboribus. Fit inde adiectiuum Ossæus.

Osculum. Dulce, fragrans, hians, luctans, obuium,
molle, anhelum, humidum, furtiuum, rosidum, dilec-

tant, blandum, gratum, pagans, ebrium, lascivum,
semibuleum, pressum, mulcens, amicum, deliciosum,
mitem, pudibundum, carum, infidiosum.

Ostentatio. Inphis, Hadrianus Cardinalis, Ut hac in-
dustria non inanis ostentatione quessisse videamus.

Ostrea. Deliciosa, spumosa.

Ostrum. Sarracum, tyrium, purpureum, coriscum,
sidonium, assyrium, superbum, sanguineum, imbel-
le, puniceum, agenoreum, rutilum, regale, nitens, pre-
tiosum, pictum, ardens, gemulum, pœnum. Ostrum
dicitur color conchylii, muricis, & purpure.

Ostris. Sanctus, frigidus, pius, pharius, auricomus,
caelestis, lacer, corniger, nudus. Ostris filius fuit Io-
nis ex Niobe Phoronei filia, successitq; Phoroneo
in regno Argiuorum. Profectus ad Aegyptios, Isi-
dem seu Io filiam Inachi duxit in uxorem, ibiq; va-
rias artes docuit. Vnde post mortem una cum uxore
relatus est in numerum deorum. Hunc autem in-
terfecit Typhon frater invidia accensus.

Otho. Mollis, lascivus, fatuus, famosus, turpis, pa-
thicus. Fuit Otho imperator qui Galba successit,
homo manducatorum pane muliebri, vulsi corpore,
faciem quotidie rasitare, & pane madido linere so-
litus, ne barbatus fieret. Victus a Vitellio apud Be-
briacum, ausus est in mortem sibi consciscere, quam-
vis multas adhuc habere copias, possetque sperare
victoriam. Quod fecisse odio bellorum civilium dicitur.
Propterea Martilib. 6. eius mortem Cato stantem
anteponit. Cato enim interfecit eum Vitellio, copias iam
profligatis, ne in hostes incideret. Otho verò, in-
tegro adhuc exercitu, ne bella civilia gereretur.

Othomianus. Atrox. Mantuanus. Chryfogonas. O-
thomianus atrox, promissus. Hellade, capta. Otho-
manus. Nemorosus, rutilus, castus, piniger, ama-
bilis, vinosus, chrysalidus, nubifer, gelidus, nobilis.

Monis est Thessaliæ, vt Offa, Pélion, & Olympus.

Ouidiu. Pelignus, Sulmonis alumnus, Peligni alumnus, inops, ingeniosus, præceptor amoris. Ouidius Naso natus est in Sulmone Pelignorum oppido, Aprili mense, eodem die quo Tibullus. Puer adhuc, cum magnopere procliuis esset ad carmen, ad oratoriam facultatem à patre diuerti non potuit, nisi per quædam interualla. Tres habuit vxores. Primam in adoleſcentia dimisit, & cum ea diuortium fecit. Secundam parùm stabili connubio sibi coniunctam reliquit. Tertia fuit Perilla, quam maximè omnium dilexit, & in arte poëtica docuit. Scripsit varia poematum genera. In metamorphosi secutus est Parthenium Chium poetam. Scripsit sex Fastorum libros, quos ad Germanicum Drusi filium misit. Idem tamen ait duodecim à se composuisse. De amoribus libros tres. Libros artium amandi & remediorum. Præterea in Ibin. De obitu Drusi Epigrammata. Opus de natura pisciũ, & quædam alia. Item & tragœdiam Medeam nomine. Relegatus est ab Augusto in Pontũ, vel propter libros de amoribus, quod lasciuiores essent, vel propter adulteriũ cum Iulia Imperatoris filia. Versatus est in exilio annos septem & ampliũ, in quo tantum gratiæ apud Barbaras gentes sibi meruit, vt in eius obitu Getæ & Tomitani lacrymas cohibere nequuerint. Cum Geticum sermonem & Sarmaticum didicisset poemata scripsit Getica lingua. Mortuus est in exilio.

Ouile. Tenterum, Franc. Petrarcha, Pinguibus a-rentes, tenerisque ab ouilibus arcent.

Ouis. Balans, lanigera, pellica, infirma, comigera, placida, pãuida, immunda, imbellis, blanda, tenella, hirsuta, mollis, mitis, velligera, sapiens, mansueta, scabra, secunda, canusina, bidons. Oues quæ lupedum sunt, mirissimæ. In admittura si feminas cupis.

austrum obseruant, si mares, aquilonem. Oues Arabice caudam trium cubitorū per humum voluunt. In Chio sunt minutissime inopia pabuli, quarum tamen lacte caseus fit laudatissim^{us}. Agni statim à partu matrem agnoscunt, circūq; illam petulca gestiūt lasciuia. Probæ ones debent esse corpore amplo, molli & denso villo, ventre pileso, cruribus humilibus. Omnes infirmo sunt capite. Viuūt annos decē. Arietes agnas, fastidiunt, senectū omniū. cōsestantur, Generant in utroq; sexu à bimatu ad nouenos, &c.

Ouum. Leue, teres, tractabile.

DE LITERA P.

P*Abulum.* Pingue, lätum, dulce, herbidum, cereale, mite.

Pachynus. Trinacrius, ficulus, excelsus, crassus. Est enim promontorium Siciliæ Peloponnesum spectans. Virg. lib. 3. *Æneid.*

Pactolus. Rubens, diues, lydius, radians, aurifer. Fuius est Lydiæ, qui olim ramenta aurea fertur habuisse, Lucan. lib. 3.

Padus. Tumens, populifer, phaëthonteus, gelidus, celer, vagans, toruus, torrens, rapax, venetus exundans, trifidus, præpes, olorifer, phaëthontius. Padus fluuius est Italiæ, nobilis ruina Phaëthontis, qui eò decidit: alio nomine vocatur Eridanus.

Padusa. Vluipara, phaëthontea, rauca. Fluuius est quem alio nomine Massanicum appellant. Quidam Padi brachium esse dicunt.

Pæan. Potens veri, canorus, iucundus, sacer, apollineus. Pæan hymnus erat dicatus Apollini, ut dithyrambus Baccho, iulus Cereri, Rheæ lytieria, hyæpæus Dianæ.

Palamedes. Naupliades, miser. Fuit enim filius Nauplii regis Euboie, qui fraude Vlyssis interfectus est à Græcis. Hic tempore belli Troiani quatuor litteras

teras fertur inuenisse. *ξ, θ, ρ, χ*. Inuenit etiam ordinē aciei, dationem signi, & tesseras, Ouid. lib. 13.

Palatium. Altum, ornatum, fuluum, acreum, faxeum, turritum.

Palatum. Auidum, tenerum, molle.

Palea. Pinguis, leuis, inanis, exigua, orna, exilis, fertilis, volans, stridens, triticea.

Palemon. Athamantiades, thebanus, naufragus. Fuit enim filius Athamantis : qui cū videret patrem furiosum, vnā cū Ino matre in mare dedit se precipitem, ambōque facti sunt pelagi numina, vt fabulantur poētæ. Hic Palæmon alio nomine vocatur Melicerta. Ouid. lib. 13.

Palemon. Doctus. Inuen. Satyr. 7. Palæmon Vicētinus fuit Grammaticus, Romæ floruit, & professus est sub Tiberio & Claudio principibus: tanta vir arrogantia, vt Marcum Varronem porcum appellaret, iactaretque secum & natus litteras, & secum item morituras. Fuit & deditus delicijs. Sæpius lauabatur in die, nec sumtui poterat sufficere, quam ex schola quadragena annua caperet, & non multo minùs ex re familiari. Flagrabat & libidine in mulieres vsque ad oris infamiam.

Pales. Fecunda, rustica, pastorum domina, sacra, telluristis, grandæua, montana, placida. Pales dicitur dea pastorum. Sacra eius vocabantur Palilia, seu Parilia, transmutatione literæ. Hic dies natalis erat vrbi Romæ à pastoribus condita. Propert. lib. 4. Vrbi festus erat, dixere Palilia patres: Hic primus cepit mœnibus esse dies. Genus sacrificij erat, vt accensis stramentitijs fascibus ignem saltu transfilerent, posteaque lac biberent, qui fructus est pecoris.

Palestra. Graminea, olympiaca, liquida, nitida, vncta, pinguis, catenata, nuda, ledæa, mollis, fortis, herculeæ, argiua, dura, spartana, madida, agilis, de-

cora, amphionia. Palæstra dicitur luctatio, qua Greci olim exercebantur. Hinc Palæstrici dicebantur, qui motus, gestusque formabant, ut in palæstra brachia essent recta, ne indoctæ rusticæve manus, ne qua in proferendis pedibus inscitia. Porro moris erat, ut luctaturi ceromate, id est, oleo cerato perfunderentur, quos qui ungebant, vocabantur Ceromatistæ. Hinc palæstra vocabatur liquida, uncta, pinguis, madida.

Palæstrita. Lubricus. Martial. libr. 3. Nec perdit oleum hibernus palæstrita.

Palilia. Fumosa. Persius, Et focus, & porci, & fumosa palilia fœno. Puerilia. Mantuan.

Palmyrus. Iasides, Iasij filius. Fuit gubernator navis Ænei, qui dum obrepente somno dormitaret, incautus decidit in mare, neque tamen tunc primum submersus est, sed cum portui (qui Velinus postea dictus est) adnaret, ab incolis pro bellua marina obrutus est. Virg. lib. 5. Æneid.

Palla. Tanarea, tenuis, hyacinthia, splendida, lutea, tyria, sidonia, punicea, aurata, fulgens. Palla dicitur honestæ mulieris vestimentum. In Gallia viri etiam utebantur hac veste.

Pallas. Docta, sæva, armifera, tritonia, bellipotens, belli præses, intacta, bellica, tritonis, bellatrix, torua, seuera, innuba, ægisona, innupta, aspera, corusca, armata, doctifica, prudens, animosa, bellicosa, filia Iouis, fera, furens, casta, doctiloqua, ausonia, amœna, armigera, belligera, anguitencens, dædalea, prædocta, scvrias, litorea, ferox, glaucopis, sais, ithonis, prouida, halea, dædala.

Pallas. Niueus, formosus, & albus instar niuis. Virg. li. 10. Ipse caput niuei fulsum Pallantis & ora Ut vidit. Filius fuit Euandri, interfectus à Turno.

Pallium. Sericum, coccineum, philosophicum, o-

neofum. Pallium vestimentum erat Græcis peculi-
are. Hinc Palliata cômœdia, quæ scripta sunt se-
cundum ritus & habitus Græcorum palliatorum.
Palliati & Pallioli dicuntur induti pallio. Pallium
quodque vestimentum philosophicum. Diminuti-
uum est Palliolum, & adverbium Palliolatim.

Pallor. Viridis, terribilis, obscurus, albus, luteus,
buxeus, marcidus, buxans, exanguis, tacitus, defor-
mis, infernus, lucidus, similis buxo, truculentus, ex-
nimis, languidulus, albescens, sepulchralis, plumbeus,
liuidus, gelidus.

Palus. Teres, saligneus, ligneus.

Palma. Ardua, olympiaca, nobilis, florida, victrix,
foliata, virens, rugosa, viridis, elea, tremula, egregia,
amœna, ægyptia, triumphalis, fulua, ymbrosa, idu-
mæa. Palmis abundat Iudæa. Reperiuntur etiam
in Europâ, sed steriles. In maritimis Hispaniæ fruc-
tum ferunt, sed immitem; dulcem in Africa, sed
statim euanescentem. Orientales ex his vina confi-
ciunt, & nonnullæ gentes panem. Terra feruida
& sabulosa habet frugiferam palmam. Gaudet &
riguis. Coma eius est in cacumine, & pomum non
inter folia, sed inter ramos. In certaminibus pal-
mam signum esse placuit victoriæ: quoniam inge-
nium eiusmodi ligni est, ut yrgentibus, prementibusque non cedat.

Palma manu. Rosea, albens, tenella.

Palmes. Lætus, methymæus, viridis, tener, lógus,
fructuosus, vber, grauidus, nyseus, vitifer, lentus, opa-
cus, racemifer, frondens, fructuarius, nobilis, saler-
nus, pampineus, vernus.

Palumbes. Rauæ, æreæ, torquæ, plausitantes,
teneræ. Palumbes distât à colûbis multis modis, sed
ætate præcipuè. Viuere enim palumbes ad tricesi-
mum annum, aliquos ad quadragesimû, Aristoteles

est auctor; vno tamen incommodo viguim, eo-
dem & argumento senectæ: Columba octonis an-
nis viuunt, sicut & turtures. Dicitur autem palum-
bes & palumbus vni genere. Torquari autem di-
cuntur, à torque colli ornamento, quod eo velut
insigni quodam splendeant.

Pabu. Crassa, placida, laxa, pigra, torpens, limosa,
ragnans, liquida, vda, caua, nigra, vasta, fœda, lenta,
sordida, bibula, lata, placida, piscosa, cœnosa, madi-
da, curua, spurca, rimosa, putrida.

Pampinus. Viridis, tener, prorepens, vini flus, mitis.

Pan. Custos ouium, regeus, lycæus, hirtuosus, ru-
sticus, deus pecoris, arcadius, potens nemorum, me-
nalides, tellurister, semifer, capripes, montiuagus, ar-
cas, cicuticen, pauidus, montanicola, rurester, cor-
nua longus, rubens, rucicola, bicornis, arcadicus, so-
liuagus, siluiuagus, aruiuagus, corniger, lupercus, a-
grestis, semicaper, querulus, velox, montanus, pro-
teruus, pecorum deus. Pan deus est pastorum, qui
fingitur habere cornua in similitudinem radiorum
Solis & cornuum Lunæ. Facies eius rubet instar æ-
ris. Pars corporis inferior est hispida propter feras,
arbores, & virgulta. Habet & pedes capreos. Fistulâ
primus septem disparibus calamis composuit. Cole-
batur in Lyceo, & Mænalo montibus Arcadiæ, &
tota Arcadia. Festa eius dicebantur Lupercalia, fie-
bantq; in Auentino monte, mense Februarii, quo-
rum auctor fuit Euander, propter Romulum & Re-
mum nutritos à lupa.

Panacea. Odorifera, potens. Herba est cuius suc-
cus morbis omnibus medetur, vt vocabulum ipsum
indicat. Plinius, Panace ipso nomine omnium mor-
borum remedia promittit.

Panchæia. Pinguis, diues.

Pancratium. Durû. Propert. lib. 3. Genus erat Iu-
dicri

dicri certaminis, & exercitamenti. Eo qui se exercebant, vocabantur *Pancretiastæ*. Gellius ait vnum ex liberis Diagoræ Rhodij fuisse pancretiastem.

Panis. Triviceus, sursureus, prædulcis, frumentatus, iuvulentus, rubidus, cibarius.

Pannonij. Feroces. Stat. libr. 1. Sil. Pannoniusq; ferox, arcuque horrenda fugaci Armenta.

Pannus. Textilis. Pontanus, Nudâque textilibus velavit corpora pannis.

Pantagias. Fugax. Fluvius est Siciliæ.

Panthera. Ferox, picta. Ouid. lib. 3. Metâ. Pantheris versicolores sunt macule, qui color cunctas quadripes sollicitat, sed oris toruitas deterret. Propterea capite ipso occultato Pantheræ, reliquas feræ dulcedine illectas corripunt. Feruntur habere in armq similem Lunæ maculam crescentem in orbem, & pari modo curvantem cornua, &c.

Papaver. Cereale, vescum, lethæum, secundum, soporiferum, grauidum, plenum supore, agreste, frigus, medicatum, luteum, purpureum.

Paphos. Flotifera, cypria, celsa. Urbs est in Cypri insula.

Papilla. Tenuis, decora, habilis, tumida, candens, undiflua, aureola, tenera, lacteola, nitida, vesicula, gemma, nivea, bella, furtiva, alitrix sublustis teres, gemipoma, pomosa, horridula, aurata, rosea, lactis, lactea.

Papyrus. Bibula, ægyptia, niliaca, tenuis, fragilis, viridis. In lacunâ Nili nascuntur iunci, ex quorum tenuissimis fissuris contexantur chartæ, & vela, & vestis, & stragula. Est autem papyrus frutex ille ibidem nascens. Dicitur & papyrum in neutro genere.

Paradisi. Sacer. Sidon. Iam te circumstant paradisi millia sacri.

Parasitus. Edax, impurus, inanis, pernoscans.

Parca. Cōcordes, iniquæ, veraces, veteres, nectæ, duræ,

dura, nigra, inimica, celeres, nocentes, inimica, se-
ua, lanifica, tetrice, veridica, alida, maligna, cru-
deles, inuida, seuera, impia, ferte, immota, stygia,
rapaces, tristes, feroces, morte. Parce seu deę fatales
dicuntur à poëtis, Clotho, Lachesis, Atropos. Fin-
guntur autem Demogorgonis filia, secundum Tul-
lium Erebi & noctis. Alio nomine vocantur Fata.
Dicuntur metiri vitam hominum suis & flammis
bus, quæ ex sua colo nent & deducunt. Hinc vo-
cantur Lanifica.

Pardus. Céler, volucer, permix, leuis, fulmineus.
Pardus bene olet, quo odore ceteræ feræ imitatae
propius accedunt, quas ille immolat. In Caria & Ly-
bia reperiuntur admodum p̄longi, animo imbel-
les, saltu agiles, pelle adeo dura, vt ferro non ce-
dat. In prioribus pedibus quinos habet digitos, posteri-
oribus quaternos. Femina frequentior est inuenta.
Ex Pardorum genere est bitis, qui si à muliere aspi-
ciatur, eam in morbum adducit.

Paries. Latericius, cæmenticius, muscosus.

Parus. Dardanius, phrygius, perfid⁹, famosus, alex-
ander, troianus, priamides, idæus, adulter, phryx, las-
cius, priamicius, troicus, iudex de arum, laomedon-
teus, temerarius, potens, fatalis, iliacus, roseus, pro-
cax, dardan⁹, incestus, semivir, pulcer, formosus, Pa-
ris, seu Alexander, filius fuit Priami & Hecubæ, au-
dor belli Troiani propter raptum Heleng, quam vi-
olato iure hospitij furtim sustulit Menelao. Quod
exitum prægnans Hecuba futurum senserat. Som-
niauerat enim, cum esset grauida, se pariturâ facē,
quæ tandem aliquando conflagraret Ilium. Quod
cum intellexisset Priamus, natū infantem iussit ex-
poni. Nihilominus mater misera pueri propter e-
legantem formam, quam præseferebat, curauit vt
furtim natiiretur à pastoribus in Ida monte. Vbi
cum

cum adoleuisset, Oenonem virgunculam adamauit
& compressit, suscepitque ex ea duos filios. Fertur
præterea fuisse iustissimus in dirimendis controuer-
sijs, adeo vt orta inter deas Iunonem, Palladem, &
Venerem disceptatione de forma, propter aureum
pomum à Ioue cælitus demissum, in quo scriptum
erat, Detur pulcherrime, iudex sit cõstitutus. Quas
cùm vidisset nudas, sententiam tulit secundum Ve-
nerem, quæ pulcherrimam feminarum eidem pro-
miserat, neglecto regno, quod pollicebatur Iuno, &
contempta, quam Pallas offerebat, sapientia. Cæte-
rùm Achillem in Apollinis templo sagitta confixit
& interfecit. Demum ipse occisus est à Pyrrho A-
chillis filio. Fuit enim pericissimus sagittarius, &c.

Parma, Caua, fulua, bellica, aræa, cruda, calata,
picta, alba.

Parma urbs, Martia, id est, bellicosa, armigera.

Parmenides, Eleates. Theodoritus. Huius autem
sodalis Parmenides Eleates eandem fermè senten-
tiam confirmavit.

Parnassus, Arduus, biceps, bicornis, biuertex, ni-
ualis, bifidus, bicollis, gorgoneus, alt'. Parnass' mons
est Phocidis, Apollini sacer & Baccho, duos habes
vertices velut distinctos mōticulos. De quo Luc. l. 5

Paros Marmorea, candēs, rigida, delphica, niuea

Parthenius fluvius, Rapax. Ouid. lib. 4. de Ponto.

Parthenope, Euboia, decora, inclita, egregia, alta,
insidiosā. Non est semper Sirenis nomen, sed & vr-
bis. Sirenis nomen apud Ouid. in Epist.

Parthenopus, Arcas, erymāthius, regeæus, audax.
Filius fuit Meleagri & Atalanta, rex Arcadia, qui
adhuc puer ad bellum Thebanum profectus, ibi
dem occisus est.

Parthi, Leues, pugnaces, animosi, feroces, pileati, re-
fugi, fugaces, martij, truces, volucres, potentes, ce-
leres, fluxi,

sagittiferi, immanes. Parthi populi orientales sagittis aded clauerunt, vt fugientes à tergo iacularentur, auersique sequentes hostes læderent perinde ac aduersi.

Partus. Grauidus, tener.

Pascha. Sublime, sacrum, sacratum.

Pascha. Lata, herbosa, rosida, frigida, pinguis, videntia, secunda, fruticantia, fumantia, humentia.

Pasiphaë Asinaria, filia Solis, minoa, monstrifera, enossia, dira, adultera. *Pasiphaë* filia fuit Solis, vxor Minois regis Cretæ, quæ nefando tauri amore delirauit, cui beneficio Dædali concubuit intra vaccam ligneam inclusa, & septa iuuenæ corio. Ex quo concubitu natus est Minotaurus, monstrum biforme. Neronis principatu inter cetera ludicra spectacula taurus *Pasiphaen* in lignæ iuuenæ simulacrum abditam inijt, vt multi spectantium crediderunt.

Passer. Argutus, saltitans, soliuagus. Passeres salacissimi sunt & argutissimi. Vita ijs breuissima. Mares diutius anno non viuere argumentum est, inquit Plin. quia nullus apparet initio veris. Nigricies, quæ est in nostro, æstate incipit. Feminis longior paulo vita.

Passus. Rapidus, volucris, vagus.

Pastor. Montiuagus, vagus, pauper, durus, montanus, egenus, vigil.

Patium. Antenoreum, ab Antenore conditum, latum.

Patella. Lata, pura, lauta, vncta, fragilis.

Patera. Spumans, micans, patens, capax, gemmans, nitens, effigiata, aurea, aurata.

Patibulum. Execrabile, Lactant. Atq; execrabili patibulo sgeretur. Patibuli supplicium infame est, quo humiles & infimi affici solent. Hinc *Patibular* Plantinum vocabulum, id est, suffixus cruci. Capitur etiã pro serra lignea, & instrumẽto vindemiatorio.

Patii.

A bregms beauty without adme or blot
 That also constant nels & beauty

Patiencia Lenta, fortis, tranquilla, constans. Patientissimus apud Athenienses fuisse fertur Socrates: apud Lacedæmonios Agefilaus, apud Romanos Pomponius Atticus. Aristippus ad eum qui ob verba in iram cum eo venerat, ait, Ne quæso à verbis propter iram discedamus, sed potius ab ira propter verba. Idem cuidam maledicenti ait, Tu maledicendi dominus, ego audiendi.

Patina. Grandis, fictilis. Vas est, in quo dapes elixæ & iurulentæ feruntur ad mensam, à patendo, vt liquet. Hinc Patinarij gulones, quorū deus venter est, & animus nusquam alibi, quàm in popinis.

Patrimonium. Vinctum, id est, pingue & opulentum. Catullus : Aut quid hic potest, nisi vincta deuorare patrimonia.

Patroclus. A *Astoridae*, descendens ab *Astora*. *Ovidius* libr. 13. *Meneciadēs*, *Menecij* filius. *Patroclus* *Loerensis* *Menecij* filius fuit, qui cum *Græcis* ad expeditionem *Troianam* profectus est, & ibidem *Achillis* armis indutus, interfectus est ab *Hectore*. Quod ubi rescivit *Achilles*, tamen si propter ereptam sibi ab *Agamemnone* *Briseidem*, abstinere bello constituisset, nihilominus mutato proposito, rediit ad bellum, nec prius quieuit ex animo, quam socij mortem vindicauerit.

Patronus, Solicitus. Plautus in Menzsch. Sollicitos patronos habent.

Patimentum. Testaceum, tessellatum, vermiculatum, asarotum, lithostratum, subdialia.

PAUO. Pictus, laudatus, iunonius, gemmeus, eximius, fidereus, regius, rotans caudā, speculosus, pupillans, oculus, famius, superbus, inachius. Pauo cōcipit tertio vitę anno, quo ferē varietate colorum induitur. Viuit annos x x v. Gloriosus est & inuidus. Erecto pernarum flabello seipsum miratur. Fimura suam

Anchora saluans innocentia iusta. S. S.
 Eorum inuicem commendat splendore acuti: S. S.

suum reſorbet hominum inuidens vilitati. Bius caro dura & concoſta difficilis. Columba amat mutuo. Pauonem cibi gratia primus occidit Romæ Hortenſius orator, &c. Poëtæ fabulantur oculos Argi fuiſſe inditos caudæ pauonis à Iunone, cui ſacer eſt ipſe pauo. Ouid. i. Metam.

Pauor. Humilis, moleſtus, gelidus, horribilis, trepidus, ſemineus, penetrans, cæcus, dubius, terriſticus, ſollicitus, deneger, lymphaticus, amens, tremulus, accebu^s, exſanguis, elinguis, piger, triſtis, ſæuus, timid^{us}.

Pauperies. Importuna, dura, immunda, inculta, gracilis, iniqua, aſpera, arcta, atra, verecunda, popularis, humilis, exilis.

Paupertas. Fecunda, plebeia, ſæua, audax, horrida, iniqua, infelix, maligna, ſobria, contracta, dura, humilis, vaga, mala, indiga, ambitioſa, inops.

Pax. Innoxia, placida, tranquilla, tuta, incruenta, concors, candida, quieta, ſerena, compoſita, alma, bona, togata, lata, aurea, blanda, ignauia, felix, amica, ſancta, mitis, dulcis, niuea, ſidereæ, innocua, ſincera, lanigera, genialis, amœna.

Pecten. Eburnus, argutus, cytoriac^{us}, rarus, amphioneus, niliacus, dulcis, lenis, orphæus, auratus, eburneus, canorus, aureus, blandus, prænitens, dentatus, reſonans, vocalis, volucer, tyri^{us}, theſſalic^{us}, flexanim^{us}.

Pectus. Muſcoſum, eburnum, nitidum, pulchrum, niueum, candens, eburneum, decorum, candidulum, delicatum, calidum, candidum, tenerum, cordatum, lacteolum.

Pecudes. Lanigera, muta, ſolida, apida, ſecunda, terreſtres.

Pecunia. Mutuatricia, formoſa, pretioſa, parens viui, iucunda, dilecta, fineſta, obſcena.

Pecus. Gravidum, molle, imbecillum, vagum, turpe, pingue, lanigeru^m, pauidum, infirmu^m, ſædum, lacinum,

amens
EM
Quanta quærent, redunt obſcurum, ſecundo
Et quærent, redunt obſcurum, ſecundo

cauim, lanatum, cesserum, montiuagum, cornigerum,
vile, sordidulum, lucitans, stolidum.

Pedes. Tcheri, ambrosii, vagi, fugaces, albētes, ni-
tidi, nitēci, tenelli, lacteoli, candentes, agiles, faceti,
argentei, eburni, aureoli, molles, formosi, celeres.

Pedites. Auxiliarij, scutati.

Pedum. Incuriū, formosū. Baculus est pastoralis.

Pegasus. Ales, volaticus, aereus, meduseus, gorgo-
neus, præceps, volās, cornipos, volucer, celer, aliger,
fugax, bellerophontrus. Pegasus fuit equus alatus,
Neptuni & Medusæ seu Gorgonis filius, quo Belle-
rophon expeditionem sumpsit contra Chimeram.
Hic saxo in Helicone pedis ungula percussus, fontē
nomine Hippocrenē elicit. de hoc Qui. li. 3. Fast.

Pelagus. Patens, sonans, aperum, spumans, nau-
gabile, iacens, spumofum, insanum, tumidum, vndo-
sum, sinuosum, vagans, tumens, stagnans, surdum, fu-
rens, infidum, vastum, sonorum, minax, fustifonum,
humens, deucalionæum.

Peleus. Aemotius, id est, Thessalius. Statius lib. 2.
Silvarum. neptanius, phthius. Filius fuit Eaci & E-
ginæ, qui Achillem genuit ex Thetide.

Peligni. Salubres. Quid lib. 2. Eleg. populi sunt
Marsis finitimi, quorum Metropolis est Sulmo. Eo-
rum vrbs est Pelignum natalis Ouidij locus.

Pelicanus. Officiosus. Pelicanus ubi pullos suos
necatos videt à serpentibus, latus sibi fodit rostris,
& educto sanguine, vitam restituit mortuis. Volater-
ranus ait Pelicanum esse, quem Plinius Plateā vo-
cat. Est autem Platea avis aquatilis conchas deuo-
rans, quæ ubi calore ventris concoxit, emittit.

Pellæ. Probroſa. Gellius libro 4. horrida, Iuena-
lis Sarveta.

Pellis. Lanata, hirsuta, villosa.

Pelops. Tantalides, truncatus, dardanius, frons per-
iurus,

iurus, phrygius, iacenus. Pelops filius fuit Tantali regis phrygum & Taygetæ, quem pater coxit, & dijs comedendum apposuit. Sola tamen Ceres reliquis abstinentibus comedit humerum. Vitæ demum restitutus Pelops, humerū accepit eburneum. Bellum gessit cum Oenomaο Achaia rege, propter Hippodamiā eius filiā, quam deperibat, & petebat vxorē. Victus Oenomaus Pelopi filiam promisit, si eā vinceret certamine curuli. Accepta lege Pelops Myrtilum aurigam Hippodamiæ corrupit, eiusque beneficio victor euasit, & compos voti factus est.

Pelorus, piscis. Fatua, id est insipida. Martial. libro 10.

Pelorus. Piscosus, angustus, sicut, ausonius, celsus, sicanius, tumidus, altus. Promontorium est Siciliae Italiam versus, dictum à Pelori gubernatore nauis Hannibalis ibidem sepulto.

Pelta. Lunata, ærata, amazonica, thermodotiaca, informis, amazonia, horrida, falcata. Pelta dicitur clypeus Amazonum in modum Lunæ recuruus. Hinc Amazones dicuntur peltiferæ & peltatæ.

Peluis. Patula. Iuuenalis Satyra tertia, Vt sint contentæ patulas effundere pelues. Vas est aquarium in quo propriè pedes lauantur, quàmuis etiam dicatur de alijs rebus.

Pelusium. Paludosum. Vnum est de septem ostijs Nili, Arabiam separans ab Aegypto. Hinc Aegyptij vocantur Pelusioræ & Pelusiaci.

Penates. Nitidi, Patrij, casti.

Penelope. Difficilis, candida, icaris, pudica, casta, icariotis, pia, fidelis, argolica. Penelope filia fuit Icarij, castitatis adeò incorruptæ, vt absente per viginti annos marito Vlysse, nullis procorum blanditijs, nullis pollicitationibus ad violandam, quam marito ptomiserat fidem, potuerit induci. Cum autem actius

acrius instarent amatores, eos hac cōditiōe deludebat, ut tum se promitteret nupturam, ubi telam, quam habebat in manibus, absoluisset. Quam cōditiōnem posteaquam acceperant illi, mulier astuta quod interdū texuisset, noctū retexebat.

Penetrāle. Arcanum, cauum, secretum, sacrum.

Penew. Stagnās, thessalus, canorus, amēnus. Fluvius est Thessaliæ, Macedoniā dirimens à Magnesia. In eius ripa poētæ fabulantur Daphnen in laurissuissē conuersam, quæ propterea vocatur Penceia. Pluit ex Pindo monte, testante Ouid. lib. Metam.

Penna. Prepes, levis, trepidans, picta, mobilis, præceps, alacris, velox, vaga, versicolor, volucris, pegasea, stridens, volitans, celer, aerea.

Penfa. Molliā, reuoluta, longa, ferrata, volubilia, voluta, grauiā, lydia.

Penthesilea. Furens, martia, sanguinolenta, fera, furibunda, mæotis, bellatrix. Regina fuit Amazonum, ab Achille occisa in bello Troiano. Hæc enim muliebrem aspernata molliem, operibus semper quæ virum decent, innutrita est. Fuitq; vexillifera, & ad auxilium Troianorum turmas equitum duxit.

Pentheus. Echionides, exlex, superbus. Filius fuit Echionis regis Thebarum & Agaues: qui dum Bacchi sacra contemneret, à matre ceterisque Manadibus interfectus est.

Penu. Locuples, Persius Satyr. 3. In locuplete penu defensis pinguis vmbis.

Penula. Scortea, id est, pellibus facta, depicta. Penulæ vestes erant, seniorū & pauperiorum. Optimæ texebantur in lanā Appulā. Eā utebantur ad arcendam pluuiam. Galba amico roganti pentilam, Non pluit, inquit, non opus est tibi: Si pluer, ipse virat.

Peplum. Purpureum, fluens. Peplū seu peplus vestis erat solennis, quæ viro vel femine iniiciebatur.

Lactantius Grammaticus ait. Peplum dici vestem candore eximio, aureis distinctum clavis, sine manicis, quam vestitores deorum simulacris iniiciebant. Hoc vestimentum primò instituerunt Athenienses. Texebatur matronarum manibus, intrag; triennii numini offerebatur, sed Mineræ in primis. Seruius ait pallam esse femineam Mineræ consecratam.

Perdicca. Æmathius: quoniam rex fuit Macedoniæ.

Perdix. Garrula, picta, dædala, id est, ingeniosa, cacabans. Perdices aues sunt salacissimæ. Oua deperdunt mares, ne cura incubatus Venerem impediatur. Ad aucupes accedunt, vel deditionem faciunt, ut pullis tempus præstent ad fugam. Quos ubi securos vident, proripiunt sese, eosq; sequuntur, & voce acclamant. Femina paritura, stipulis & multa terra se circumuallat aduersus insidias. Septimo die pullos excludit. Parit oua xv. Sacra est Ioui & Latonæ. Paphlagoniæ perdices dicuntur esse duplici corde, auctor Theophrastus apud Gellium.

Perfidia. Tartarea, subdola, latens, libyca.

Pergama. Alta, neptunia, teucrica, rhœteia, dardana, phœbea, ardua, troica.

Periculum. Saevum, dubium, anceps, exitiabile, inextricabile, amarum, exitiale, triste, horrendum, laboriferum, funestum.

Pericles. Grauis.

Perillus. Tauri fabricator, violentus, opifex tauri, infelix, saevus. Consultus enim à Phalaride tyranno Agriestinarum, quoniam modo fontes exquisitissimo torqueri possent supplicio: suavitè faciendum esse taurum, in eum, quo inclusi suppositis flammis adurerentur, mugitus bouum imitantes. Quod audiens Phalaris, auctorem primum omnium suo punxit inuento. Quid lib. 5. Tristium.

Perna.

Perna. Fumosa. Horat. lib. 2. Serm. de biis. Seaius lib. 2. Sil. suilla.

Pernicies. Grauis, insanabilis, tremenda, grassans, tristis.

Perse. Infidi, vaniloqui, achæmenij, arfacidar. Persæ & Parthi populi sunt Orientales, luxu & delicijs corruptissimi: vnguentis madent, gloriam in bibendo quærunt; & quanto plus bibunt, tanto plus ficiunt. Dediti sunt crapulis, vescuntur cicadis. Fœtido sunt halitu, propter indiscretos cibos, & nimium haustum.

Persis. Gemmifera, pharetrata, barbara, danaëiz, coa, dines.

Pero. Crudus, altus. Rusticum est calciamentum è crudo corio. Fit inde Peronatus adiectiuum, quo Persius vtitur.

Persephone. Seuera, acerba, regina Erebi, mala, turbida, sedula, callida, dura.

Perseus. Ioue satus, inachides, abanthiades, danaëus, acrisioniades, aurigena, aureus, celer, daphneius, aëreus, inachius, alatus, stenobeius, serox, abantius, natus Danaës, fulgens, danaëa propago, acrisioneus, victor Medusæ, pennifer, pennipēs. Iupiter conuersis in guttam auri, compressit Danaën filiam Acrisij regis Argiuorum, suscepitque ex illa Perseum, qui adultus Acrisium auum, à quo fuerat expositus, regno detrusit & interfecit. Andromedam filiam Cephei regis Æthiopum monstro marino expositam liberauit, & Vulcani gladio (qui Harpe dicitur) Medusam interfecit. Propert. lib. 3. Ouid. lib. 4. Metamorph.

Persica. Dulcia, mitia. Persica dicuntur à Perside regione his abundante: nam & illinc primum aduecta sunt. Habet & Ægyptus persicam arborem similem pyro.

1034572894

Persius. Nebulosus. Aulus Persius Flaccus natus est Volaterris oppido Hetruriæ. Floruit imperante Domitio Nerone. In Grammatica præceptorē habuit Rhemnium Palaemonem, in Rhetorica Flaviū Virginium. Probis fuit moribus & egregia vitæ integritate. Composuit Satyras sex, in quibus testimonio Martialis maiorem promeruit laudem, quàm Mar-
sus in tota sua Amazonide. In his imitatus est Luciliū. Mortuus est nondum completis annis, xxx.

Peruicacia. Adamantina. Thomas Radinus, Ten-
neas adamantinam faxæ mentis peruicaciā.

Pest. lentia. Lethalis, vrens.

Pestis. Fluida, ignea, noxia, frua, gelida, atra, rapi-
da, feruida, inimica, auida, tabida, misera, stygia, in-
festa, dira, tristis, acerba, fera, lethalis, atrox, morti-
fera, violenta, improba, maligna, minans, dura, dam-
nosa, fœda, grauis, turbida, lethæa, tetra, aërea, leti-
fera, sanguinea.

Pestum. Tepidum, odoratum, æquoreum, bife-
rum. Pestum oppidum est in Lucania, bis in anno
fructus quosdam, & in his rosas pariens.

Petilia. Parua. Virgil. lib. 3. Parua Philoctetæ sub-
nixia Petilia muro. Oppidum est conditum à Phi-
loctete, de quo etiam Sil. lib. 12.

Petra. Scironides, à Scirone latrone, quem These-
us è saxo præcipitavit in mare, vbi ossa eius mutata
sunt in saxa, quæ propterea vocantur Scironia. O-
vid. lib. 17. Metamorph.

Petrus. Clauiger, idumæus, hamiger, solymus.

Peuce. Viridis, Val Flaccus, lib. 8. barbara. Insula
est à nomine virginis Peuces dicta, quam Ister com-
pressit, numeratūq; inter ostia Istri. Alij dictā putāt
à Peucis id est, muricibus in eum cōfluentibus locū.

Phædra. Scelerata, paphæcia, creffa, minoia, cno-
siaca, thesea, funesta, incesta. Phædra filia fuit Mi-
nois

nois regis Cretæ & Pasiphaës, & vxor Theſci, quam furia Veneris adeo torruerunt, vt laqueo ſpiritum ſibi interceperit, quod Hippolyti priuigni, cuius amore impatienter æſtuabat, concubitus non poſſet exorare. Moriens tamen ſclerata mulier litteras reliquit quibus Hippolytum ſupri arguebat ſuaque mortis vocabat auctorem.

Phaëthon. Ambuſtus, magnanimus, Sole ſatus, proles clymeneia, infelix, hyperionius, encauſtus, pronus, audax, deuus, ritilis, errans, ſtolidus, temerarius, clymeneius, puer Clymenes, filius Clymenes, combuſtus, flammatus. Phaëthon filius fuit Solis & Clymenes, qui dum currum patris temere regendum ſuſcepſſet, equis inſolitum aurigam nec audientibus nec agnoſcentibus, fecit vt totus conflagraret mundus. Propterea cælo excuſſus decidit in Padum, ibique ſubmerſus eſt. Lucret. lib. 5.

Phaëthontides. Clymeneides, virides, populeæ, frondosæ, miſeræ, nobiles, longæ. Phaëthontides fuerunt filia Solis & Clymenes, quæ nimia doloris impatientia dirigerunt in populos, cum ruinam fratris impatientiſſimè ferrent.

Phalantus. Tanagræus, à Tanagro fluuio Lucaniæ Ledæus, id eſt, Laconicus, clarus, lacon. Hor. lib. 2 Carmin. Phalantus fuit Lacedæmonius, quo auctore & principe Spartani Tarentum condiderunt.

Phalanx. Numerofa, animoſa, dira, vexilligera, ſarriſſigera, belligera. Phalanx eſt dictio Macedonica, quadratam aciem, & cuneſi militarem propriè ſignificans, quando pes pedi, clypeus clypeo, vir viro, in acie conſerebatur: qui mos erat Macedonum peculiaris. Capitur tamè pro quouis exercitu. Vir. li. 6.

Phalarica. Vibrata, metuenda, contorta, Phalarica genus erat teli, quod ex phalis, id eſt, turribus ligneis intorquebatur. Erat autem præfixa valido

ferro in modum hastæ, intra cuius tubum & hostile sulfur, resina, bitumen, & stuppa conuoluebantur, infuso oleo, quod incendiarium vocabant: & è ballista emittebatur.

Phalaris Siculus, trux, crudelis, ferox. Tyrannus fuit Agrigentinarum, ætate Seruij Tullij: qui cùm fontes torreret in tauro æneo, cuius inuentor fuit Perillus, xvi. suæ tyrannidis anno à socijs, in eundem taurum ipse coniectus est, lingua prius resecta: peritque supplicio, quod alijs irrogare consueuerat.

Phalera. Nitentes, equestres, fulgentes.

Phalerum. Indomitum, seuerum, ardens, vetus, forte, surrentinum, albanum, liquidum, vetulum, annosum, nigrum, setinum, nectareum, calidum, fumosum, molle, lene, campanum, dulce.

Phalerus. Vber, latius, vetus. Mons est Campaniæ feracissimus optimi vini.

Phalisci. Pomiferi, iunonicolæ. Populi sunt Volscorum pomis abundantes.

Phaneus. Antiquus. Mons est in Chio ferax optimi vini.

Phaon. Conspicius, marmoreus, formosus, durus. Phaon fuit pulcherrimus hominum, quem inter lactucas Venus occultauit. Ferunt oblatum ei ab ipsa Venere alabastrum vnguenti, quo cum se obliuisset factus est omnium formosissimus, proptereaque adamatus à Mytlenæorum mulieribus, sed maxime à Sappho poetria Scamandronymæ filia.

Pharao. Ægyptius, demersus, pharius, superbus, seuus. Rex fuit Ægypti, qui dum Israëlitas persequeretur, mare rubrum virga Moyli diuisum, ingressus, cum toto exercitu periit & submersus est.

Pharetra. Cressa, insignis, enossa, sagittifera; picta, cydonea, capax, scythica, resonans, amyclæa, apollinea, lytæa, leuis, pendēs, decora, habilis, immānis.

nis, aurata, venatrix, hamata, venenifera, nitida, trux, setosa, medica, versicolor, nitens, pendula, grandida, agilis, mucronigera, thrax, minax, amazonia, enosia, coa, saua. Cretenses, Cnosij, Cydonij, Scythæ, Spartani, Lycij, Thraces, Medi, & omnes ferè populi Orientales, peritissimi fuerunt sagittarij. Hinc tracta sunt quædam huius dictionis epitheta.

Pharmacum. Adipsum. Plarchus in Symposio septem sapientum, vocat pharmaca alima & adipsa, quæ famem obrepere & sitim prohibeant. Pæonium, à Pæone medico peritissimo, à quo herba quoque salutare vocantur Pæonia. Salutare, auxiliare.

Pharos. Clara, palmifera, excelsa, nocturna, ptolemæa, nuda. Insula est Ægypti contra Nili ostia, à naucloero Menelai ibidem sepulto nuncupata. In ea Ptolemæus rex Ægypti fecit turrim altissimam inter septem orbis miracula connumeratam, talentis 800. non ad alium vsum quàm nocturnos ignes nautarum cursui ostendendos. Eius operis architectus fuit Sosstratus. Lucan. lib. 9.

Pharalos. Æmathis, id est, Thessala. Fuit enim vrbis Thessaliæ. Lucan. lib. 9.

Phaselus. Fragilis. Horat. lib. 3. Carm. Fictilis. Iuuenalis Satyr. 15. picta, curta. Navigij est Campanum.

Phasianus. Phasiacus, à Phasi Colchorum fluuiio, phasius, scythicus. Iuuenal. Satyr. 11. Phasianæ aues à Phasi Colchorum fluuiio sumserunt nomen. Geminas ex pluma aures submitunt surriguntque; pediculis infestantur, & interimuntur quandoque, nisi sese puluerent. De his Martialis. lib. 13.

Phasis. Ponticus, limosus, niuosus, ferus, horridus, gelidus, colchus, rapidus, magnus, scythicus, coenotus, barbarus, altus, asper. Phasis celebratissimus est Colchorum fluuius. Desluit in Euxinum mare.

Pherecydes. Tragicus. Mantuan. lib. 1. de Calamitat. tempore. Hic poëta periit morbo peculiari. Plinius. Pherecydes Syrus, inquit, eopia serpentum ex corpore eius erumpente, expirauit.

Philetas. Cons. Ouid. lib. 1. Trist. famius. Hic poëta floruit ætate Philippi & Alexandri Macedonum. Præceptor fuit Ptolemæi Philadelphi. Scripsit elegias & epigrammata. Suis carminibus celebravit Battidem puellam, quam adamauit. Fuisse fertur corpore aded tenui, vt uecesse fuerit plantis eius plumbum adhibere, ne ventorum flatu raperetur.

Philippus Macedo. Callidus, animosus, sceleris fragus. Filius fuit Amynthæ. Athenienses vicit per insidias. Penetrauit in Illyricum. Larissam urbem cepit. Thessaliam aggressus est, & expugnauit nihil sibi timentem. Olympiadem Neoptolemi regis Molossorum filiã in vxorem duxit. Expugnauit Methonem urbem Magnesiæ, vbi dextrum amisit oculum. Phocenses diripuit & eorum ciuitates. Olynthum urbem, cuius custodes auro corruperat, deleuit.

Philistion. Ridiculus. Martial. lib. 2. Mimos ridiculi Philistionis.

Philoctetes. Præante satius, lærtiades, præantiades, præantius. Filius fuit Præantis, cui Hercules moriens sagittas suas hydræ veneno tinctas reliquit. Quarum vna vulneratus, ærumnabili dolore excruciatu est. Tandem tamen curatus à Machaone medico.

Philomela. Daulias, Pandione nara, pandionia, getica, ædonis, sicchilis, attica, tristis, ismaria, garrula, sibilans, torua. Pandion rex Athenarum duas habuit filias, Progen & Philomelam. Harum altera Progene nupsit Thereo regi Thracum, suscepitque ex eo Ityn filium, quẽ postea interfecit, & marito comedendũ apposuit, quod is Philomelã sororem suam, de qua nunc loquimur, stuprasset, eiq; ne proderet facious,

facinus, linguam abscidisset. Omnes demum cōmiseratione deorū in aues cōmutati sunt: Tereus in vupā, Prognē in hirundinē, Philomela in lusciniam.

Phila. Pallentia, ignea, sēua, morbida, tabida, thessala.

Phineus Cretus Agenore. Val. Flac. fatidicus. Phineus rex fuit Arcadiæ ditissimus & admodum auarus, qui mortua vxore Stenoboe, ex qua Palæmonē & Phinea susceperat, duxit vxorem Harpalycen Boreæ filiam. Zethæ & Calais sororem. Suasu huius Harpalyces interfecit filios ex priore coniuge susceptos. Propterea dijs flagitiū ylciscentibus immisæ sunt Harpyiæ aues rapacissimæ, cibos eius mensam turpissimē fœdantes. Quos demum fugauerunt Zethes & Calais.

Phlegethon. Furens, vastus, tartareus, sēuus, ardens, fumidus, apertus, sonorus, inamēnus, igneus, violentus, ater, auarus, rapidus, stygius, niger, infernus, flammæus, tænarîus.

Phlegma. Salsum, aquosum, vdidulum.

Phlegra. Tumida, vetus. Locus est in Thessalia, in quo gigantes à Ioue fulminati sunt.

Phoca. Turpes, deformes, immanes, tetra. Phocæ pisces sunt, qui & mugitu boues marini dicuntur. Teguntur pilis & corio, pariunt in terra pecudum more, & coeunt instar canum. In somno mugiunt. Vnde & vituli meruerunt nomen. Spirant & dormiunt in terra. Pelles earum non tanguntur de cælo, teste Plinio.

Phocæ. Trifida, sonora, larga, obliqua, humida parua, aonia. Regio est inter Atticam & Bœotiam, in qua Delphi orpidum fuit; item fons Castalius, Cephissus amnis, mons Parnassus, & Apollinis templum.

Phocæ. Eacides, nereius.

Pha.

Phæbas. Effrena. Phœhades dicuntur sacerdotes Phœbi.

Phæbe. Aurea, latonia, innupta, iaculatrix, lucida, gelida, nemoralis, clara, candida, nocturna, innuba, menstrua, pallida, vaga, argentea, pulcra, latmia, velox, humida, multiuaga, titania, rosida.

Phæbus. Aureus, candens, roseus, fatidicus, callidus, tener, augur, insignis, canorus, laurifer, salaber, terrificus, doctus, lauriger, satificus, multifidus, parnasseus, coruscans, potens numeris, auricomus, sagittarius, flammilucus, palatinus, ephebus, candidus, actiacus, lycius, rutilans, salutifer, sagittifer, sonorus, sublimis, purus, crinitus, velox, calescens, intonsus, nitens, nitidus, igneus, vaniloquus, radiosus, lucifluus, calens, clarus, rubicundus, feruidus, ignifluus, omnimouens, rosidus, vagans, lucidus, flammiger, rapidus, delphicus, comatus, ardens, clarius, mitra, vagus, genialis, coruscus, comosus, titanius, decorus, actius.

Phæmonoe. Vaga, arcana. Statius lib. 2. Silvarum. Fuit Phœbi filia.

Phœnix. Reparabilis, viuax, nobilis, pharius, longæuus, vnicus, auis Solis, gangeticus, assyrius, soligena, titanius, alumnus Phœbi, æternus. Phœnicem vnum in toto orbe habet Arabia, aquilæ magnitudine, auri fulgore circa collum, cætera purpureum. Cauda cærulea, roseis pennis distincta, facie cristis ornata, & plumeo apice caput honestante. Quorundam est opinio, neminem extitisse, qui viderit vescentē. Sacer est soli. Viuit annos 660. Senescens casia, thurisque furculis construit nidum, quem odoribus replet, & super emouitur. Ex ossibus deinde & medullis nascitur vermiculus, inde fit pullus, qui prior funeri iusta reddens, totum nidum deferit in urbem quandam Panchææ Soli sacram, ibique in arā depo-

deponit. Plinius ait, allatum fuisse Phœnicem in urbem Romam Claudij principis censura, anno vrbis 800.

Phœnix. Amyntorides : quia filius fuit Amyntoris, excus, Ouid. in Ibin.

Pholoe. Opaca. Stat. lib. 3. Theb. niuosa. Mons est Thessaliæ, in quo habitabant Centauri.

Phryges. Primigenij. Apul. lib. 11. semiuiri. Virgil. lib. 12.

Phryxus. Nubigena, æquoreus, profugus, grauius, æolius, portitor Helles. Poëtæ dicunt Phryxum & Hellen eius sororem, Athamantis patris furorem, & insidias noueræ fugientem, arietem conscendisse, eoque vectore intrasse mare, Hellen decidisse in pontum, Phryxum Colchos peruenisse. in columnam & arietem Ioui immolasse.

Phyllis. Rhodopeia, threicia, sythonis, miscella, frondosa, impatiens, misera, diues. Phyllis filia fuit Lycurgi regis Thracum, quæ egrè ferens se relictam & spretam à Demophoonte filio Thesei, quem vnicè deperibat, & ab expeditione Troiana redeuntē hospitio suscepérat, vitam laqueo præfocauit. In amygdalum postea, vt fabulantur poëtæ, versa.

Piaculum. Dirum. Mant. Mittere hæc sceleri tam dira piacula nostro.

Pica. Improba, salutatrix, loquax, garrula, disertæ, rostricen, canens rostro.

Piceæ. Pingues. Mant. Hic piceæ pingues, odiosa colubris Fraxinus.

Picus. Lætiùs : quoniam numeratur inter aues inauspicatas Horat. lib. 3. Carmin. Martius : quoniam sacer est Marti. Ouid. lib. 3. Fast. Rostricanus, mauortius, audax. Picus auicula est aduncis vnguibus arbores excanians, in quibus pullos educat. Pica dissimilis est piceo. Eodem die commutat voces.

Nidi.

284 IOAN. RAVIS. TEXT.

Nidificat in arboribus, parit oua nouem. Expressior est ei loquacitas quàm psittaco, adamat verba quæ loquitur. Nec discit tantum, sed diligit. Emoritur victa difficultate verbi. Et nisi subinde eadem audiat, memoria fallitur. Plinius ait eas facilius discere, quæ glande vescuntur, & quinos habent digitos in pedibus, &c.

Pierus. Diues. Ouid. libr. 3. Metam. Habuit Pierus nouem filias, quæ Musas ad certamen prouocauerunt, sed ab illis deuictæ, & in picas mutatæ dicuntur.

Pictas. Mitis, egregia, sancta, eximia, humana, officiosa, clemens, inermis, casta, cana, tenera, morigera, illustris.

Pigritia. Iners, lenta, delicata, crispa.

Pila. Volubilis, rotunda, leuis, saxeæ, plumbeæ, sulfurea, fulminea. A pila dicuntur & Pilulari, quos vocamus colubrinarios, qui ferreos molares machinis bellicis in hostes contorquent.

Pileum. Textile. Apul. lib. 11. Pileus seu pileum dicitur virile tegumentum. Olim serui cum manumittebantur, capite raso pileum accipiebant. Martial. lib. 2. Totis pilea sarcinis redimi, hoc est, rebus omnibus contemptis, peperit mihi libertatem.

Pil. Fruticantes. Iuuen. Sat. 9.

Pimpa. Virens, pieria. Locus est iuxta Parnasum, sacer Musis & Apollini.

Pindarus. Thebanus, ætheriuagus. Pindarus princeps fuit Lyricorum apud Græcos. Floruit Æschyli temporibus. Scripsit lingua Dorica, Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia. Primas meruit inter nouem Lyricos, quorum hæc sunt nomina, Alceus, Sappho, Stesichorus, Ibycus, Bacchilides, Simonides, Alcman, Anacreon, & Pindarus ipse. Alexander cum Thebas euerteret, & in omnes seueret sine discrimi-

ne,

ne, Pindari vatis penatibus parci iussit. Expirasse fertur obdormiscens in gremio pueri adamati. Valerio teste. Vide & Quintil. lib. 10. Institut. orat.

Pindus. Celsus, thrax, niualis, pennifer, gelidus, nubifer, perthæbus, à Perthæbe vrbe, vel Perthæbis Thessaliæ populis, qui Lapitharum potentia fracti profugerunt in loca montana vicina Pindo Thessaliæ monti, Propert. lib. 3.

Pinetum. Nucliferum, virens.

Pinus. Nautica, florida, siluestris, virens, pontica, hirsuta, acuta, amans litora, procera, conigera, odora, caua, garrula, multifida, capillata, cybeleia, berecynthia, conifera, picea, pinguis, nutans, ardua, alta. Pinus arbor non floret. Folia habet capillata, quæ non decidunt. Firmissima est aduersus cariem & tineas. Umbra eius necat germina. Sterilescit, si quis cacumen auferat, nec tamen emoritur. Eius eruca vocantur piteocampæ. Excisa nullam remittit sobolem, sed prorsus emoritur. Propterea Cræsus (vt est apud Herodotum in Erato) minabatur se extirpaturum Lampfacenos pini in morem. Apertissima est nauigijs. Frequens est in Atlante, Ida, Lycæo, Simoënte, Mænalo & Othry. Sacra est Cybelæ. Pinafter vocatur siluestris pinus à medio ramosa, vt pinus in vertice. Copiosiore parit resinam. Folia habet prætenuia, & mucrone aculeata, quæ non amittit.

Pirithous. Ixionides. Ouid. lib. 8 Ixione natus, audax. Stat. lib. 8. Theb. Theseus cum Pirithoo amicitiam iureiurando confirmauit, auctore Plutarcho, quæ nunquam diuelli potuit. Propterea finguntur à poëtis comitatu indissolubili ad inferos descendisse, ad rapiendum Proserpinam. Mart. lib. 7.

Piper. Rugosum. Pers. Satyr. 5. mordax.

Pisa. Vndosa, etrusca.

Pise.

Pise, Alpheæ, ab Alpheo fluuiio propinquo. Virg. lib. 10.

Piscator. Solers, Sil. lib. 5. hamiger, æquoreus.

Piscatu. Hamatilis, Plaut. in Rud. Post id piscatum hamatilem & saxatilem aggredimur.

Piscu. Aquosus, fluuiialis, mutus, vagus, squamiger, saliens, tacitus, æquoreus, tortilis, pinniger, edax, cæruleus, auidus, amnigena, squamifer, vndicola, fluctigena, flucticola, vndiuagus, saporus, vitreus, fluctuagus, cupidus, squamosus, natitans, marinus fugitiuus.

Piscina. Marina. Mart. lib. 12. Quales marinæ misit aura piscinæ.

P. sive. Feroces. Sunt populi in minori Asia, quondam Solymi appellati.

Pistor. Farinulentus. Thom. Rad. Farinulento cinere sordide candidari.

Pistrix. Fera. Cicero in Arato, Occidit Andromache clarum caput, & fera Pistrix labitur.

Pitane. Æolia. Ouid. lib. 7. Metam. Vrbs est Æolica, patria Archesilai philosophi.

Pitho. Facunda, Iud. Miletius. Huius in ore lepos talis, facundæque Pitho; Quales in arguta voce Periclis erat.

Pituita. Molesta, humida, mala. Morbus est capitis proueniens ex catarrho. Græcè Phlegma dicitur. Est autem origo omnium languorum, qui ex distillatione fiunt. Cum expirat extrinsecus, varios tumores producit. Intrinsecus cohibita, vrentes edacæque morbos parit. Hoc morbo affecti dicuntur Pituitosi.

Pix. Narycia, idæa, liquida, dura, cruda, coraciæ, atra, illyrica, pinguis, vapida, indica.

Placenta. Mellita, dulcis, fatua, picentina, tenera, saccharca, farcta.

Plaga.

Plaga. Hians, maligna, insanabilis, nefanda, crudelis, sonans.

Plaga. Rete. Teres, ætola, nexilis, nodosa, dolosa, mollis.

Planctus. Sæuus, tristis, peruigil, fegnis, illisus, femineus, flebilis, fœdus, querulus.

Plangor. Vlulabilis, sæuus. Stat. lib. 1. Theb. :

Planities. Supina, aperta, aprica, vasta.

Planta pedum. Tenera, niuca, modicula, pernix.

Platanus. Sterilis, insignis, vmbrans, procera, alta, filuestris, lata, genialis, frondens, comans, vmbrifera, nutans, opaca, vidua. Platanus arbor larè spargit ramos, sterilis est, nec ad alium vsum olim adamabatur, quàm vmbrarum : quibus adeò placuit, vt mero infuso enutritur. Hinc genialis vocatur à poëtis. Sub ea celebrabantur conuiuia. Nam Plinius scribit Licinium Mutianum ter consulem sub vna fuisse epulatum cum duodeuicesimo comite, & Caium principem sub alia cum quindecim conuiuiis. Poëtæ fabulantur Iouem cum Europa sub Platano concubuisse. Non est alia maior eius commendatio, quam solem arcere æstate, hieme admittere. Hæc arbor citò germinat, lata habet folia, iucunda est eius umbra. Erat in vfu apud Romanos in villa, aut hortis vrbani ad vmbras inambulationum, quæ ad otium literarum primum inuentæ sunt.

Platea. Populosa, lata, ampla.

Plato. Doctus. Horat. lib. 2. Serm. cecropius, Aristonis filius.

Plausus. Peruigil, blandus, sonorus, lætus, altisonus, alacer, canorus, venalis, celebris, amarus, solennis.

Plaustrum. Voluens, graue, stridens, robustum, stridulum, roboreum, tremens, tardum, sarmaticum, querulum, sonorum, geticū, leue, gemens. Plaustrum dicitur currus, in quo palam est & patens quidquid vehi.

vehitur. Hinc tracta est origo nominis. Sunt qui plo-
st. um dicunt propter cognationem, quæ est inter
au & o, vt aula & olla, lautus & lotus, cantes & co-
tes. Propterea Vespasianus, vt est apud Tranquil-
lum, cum videret Florum velle emendare consue-
tudinem præscorum vocabulor. m & plaustrū dice-
re, cum prius plostrum diceretur, die postero Flau-
rum salutauit Horat. Plostellum dixit lib. 2. Ser.

Plautus. Locosus, disertus, antiquus Marcus Plau-
tus natus in vrbe Vmbriæ, cui nomen Sarfinas, ope-
ram primum pistori locavit ad comparandum victu-
rum in agendis molis illis, quas trusatiles vocant.
Composuit in ipso pistrino quasdam fabulas. Eius
viginti quinque Comædiæ numerantur à veterib⁹
cum paucis alijs. Secutus est Græcos, Demophilum
Philemonem, & Epicharmum Siculum. Scribendi
elegantia claruit in tantum, vt Epus Stolo dixerit
Musas Plautino sermone fuisse locuturas, si Latine
loqui voluissent. Volcatius Sedigitus de ordine Co-
micorum scribens, primas tribuit Cæcilio, Plautum
ceteris omnibus præponens. Mortuus est paucis
annis post Ennium.

Plebs. Auida, ieiuna, ventosa, humilis, pauida, in-
diga, clamosa, imbecilla, ingloria, misella.

Plectrum. Pindaricum, geticum, nitens, tyrium,
apollineum, sonans, modulans, insigne, aonium, le-
ne, euans, tinnulum, eburneum, symnæum, dulce,
blandum, radians, auratum, facundum, sonorum,
threicium, resonans, lepidum, diræum, vocale, or-
pheum, canorum, loquax, corneum, molle, garnu-
lum, iocosum, querulum, gratum, eburnum, æolium,
lydium, mæzonium.

Pleuron. Meleagria : quoniam vrbs est Etoliz
quæ fuit patria Meleagri. Stat. lib. 4. Théb.

Pleiades. Imbrifera, lucida, atlantica, aquosa,
nubila,

nubilæ, asperæ, madidæ, tristes, pluuiæ. vernæ. Pleiades, septem fuerunt filię Atlantis ex Pleione nymphæ cum quibus Iupiter concubuit, & postmodum retulit inter sidera, ne vim paterentur ab Orione. Earum nomina sunt, Alætra, Alcyone, Celeno, Merope, Asterope, Taygete, Maia: quarum septima vix cerni potest. De his Ouid. lib. 4. Fast.

Pluma. Leuis, mollis, tenella, trepida, blanda, tenuis, versicolor, amyclæa, volucris, tepens, pensilis.

Plumbum. Solidum, liquidum, fuscum, liuens, flexile, graue, vulnificum, liquens.

Pluto. Immitis, ater, stygius, sæuus, dirus, profundus, apertus, mœstus, lethæus, illacrymabilis, niger, imus, saturnius, infernus rex vmbrarum, summanus, tartareus, toruus, regnator noctis, raptor, dux Erebi, ferus, arbiter noctis, tertius heres, animarum rector, teret, ferox, auidus, opacus, veiuus, auarus, horridus, vmbrosus, superbus, crudelis, cupidus, furuescens, implacidus, rapax, ferreus, tremendus, phlegethonteus, vernalis, flammiger, lacrymabilis, adamantinus, impius, cæruleus, scuerus, immanis, callidus, sulfureus, agesilaus, clymenus, gener Cereris, elysius, terrenus. Pluto filius fuit Saturni, frater Iouis & Neptuni, quibus cum de regno sortitus, inferos adeptus est sorte. Proserpinam filiam Cereris rapuit in Sicilia. Poëtæ fingunt Furiæ, Parcas, tres iuridicos, Cerberum, Charontem, & omnia inferorum monstra, cum laruis & animalibus eidem subesse.

Pluuia. Tenuis, hiemalis, tristis, hiberna, brumalis, cærulea, madens, dulcis.

Plinius. Salebrosus, facundus. Mart. lib. 10.

Pocula. Fagina, dulcia, spumantia, fumantia, aurea, rorantia, munda, gemmata, gemmea, lucida, cana, frigentia, aruisia, superba, candida, surrentina,

fishilia, mentorea, à Mentore vasculario, hoc est, va-
forū artificis peritissimo. L. Crassius orator duos ha-
buit scyphos Mentoris manu calatos, centū sester-
tiji emptos : confessus est tantē his nunquā vsūm
esse propter verecundiam. Vasa Mentorea conse-
crata fuerunt Ioui Capitolino, & Ephesiae Dianae.

Podagra. Turpis, nodosa, srua, dira, cruda, dura,
tardigrada, tarda, lapidosa. Podagra dolor est pē-
dum, qua affecti dicuntur Podagrici. Plinius ait
hunc motbum rarum fuisse in Italia, patrum, au-
rūque memoria, suāque iam ætate, nec esse incu-
rabilem. Nam in multis spontē desinit, & in pluribus
spontē curatur. Si est in genu, vocatur gonogra ab
Hippocrate.

Pædor. Fædus, carcerens.

Pœma. Pulcrum, dium, facetum, doctum, diui-
num, sacrum, tornatum, nugosum, lasciuum, dulce.

Pœna. Tristis, crudelis, horrida, grauis, amara,
dura, languida, cruenta, horrida, seuera, vltrix, immi-
tis, noxia, misera, vindex, impia, furens, terribilis,
immanis, atrox, sequax, culpabilis, vehemens, a-
cerba.

Pæni. Perfidi, fallaces, infidi, truces, leues, rebel-
les, fulminci, feroces, sicci, fœdifragi.

Pœnitentia. Metanœa. Mant. Hinc gemine comi-
tes, spes, & metanœa doloris Conscia perpetui.

Pœsis. Sacra, sancta, multiuaga, phœbea.

Pœt.e. Audaces, amasii, solertes, vesani, sacri,
docti, celebres, falsi, municipales, nobiles, sacrifici,
culti, infani, facundi, emuncti, pierij, mendaces,
generosi, diuini, illustres, lepidi, grandifoni, phœbi-
cola, belsoni, honorati, leues, altoqui, rugaces.

Polenta. Caseata, hordeacea, pinguis, viscosa.

Polex. Mollis, tener, habilis, nixeus, albens.

Pollinctor. Mælus. Pollinctoris dicitur funerum
cura.

curatores, quasi pollutorum vinctores. Pollineere enim est mortuum curare. Pollinctum funus dicitur à pollinctoribus vinctum. Si à Venere defluens Luna feratur ad Saturnum, faciet pollinctores, id est, qui sepeliendorum hominum curam suscipiunt, inquit Fumicus.

Pollux. Amyclæus, tyndarides, ledæus, pius, æbalides, therapnæus, æbalius, laeon, tyndareus, pileatus, dioscorus. Pollux filius fuit Iouis & Lede, & frater Castoris, quamvis ambo crederentur filij Tyndarei. Hunc Poëtæ dicunt fuisse immortalem, & nihilominus immortalitatem suam cum fratre mortali diuississe.

Polus. Astriger, stellifer, ardens, signifer, sidereus, rotundus, conspicuus, astrifer, celsus, nitens, stellans, stelliger, rutilus, nitidus, præceps, purus, æthereus, serenus, micans, fulgificans, celestis, rapidus, nitens.

Polycletus. Ingeniosus. Fuit eximius statuarius, qui præstantissima & absolutissima fecit opera. Is quantum reliquos superauit in forma hominum ad veritatem effigiendam, tantum absuit ab auctoritate reddendæ formæ numinum, quod Phidiæ & Alcameni datum est. Signa fecit ex ære nobilitata scriptorum præconio, vt Astragalizontes, id est, talis ludentes. Fiunt inde adiectiua Polycleticus & Polycletæus. Stat. lib. 2. Sil.

Polycrates. Samius. Polycrates Samiorum tyrannus, cum tota vita felicissimus fuisset, nec vllò unquam vel corporis vel fortunæ affectus dâmno, ad extremum ab Oronte Persa comprehensus, & in furcam erectus, docuit cum Solone, Nihil ex omni parte beatum.

Polydorus. Natus Priami.

Polyhymnia. Thespias, Yna est Musarum, quæ

interpretatur multiplex cantus.

Polymnestor. Rex Thracum. Ouid. lib. 13. thrax. Propert. libr. 3. perfidus, immitis. Polymnestor rex Thraciæ Polydorum Priami & Hecubæ filium fidei suæ tempore belli Troiani commissum interfecit, vt eius auro potiretur. Virg. lib. 3. Æneid.

Polynices. Oedipodionides, thebanus, ismenius, dirceus, æchionius, cadmeius, cadmeus, arguius, infandus, oedipodionius. Polynices filius fuit Oedipi regis Thebanorū, & frater Eteoclis, qui cum mortuo patre alternatim principari vellet, nec cederet Eteocles, contractis ab Adraſto rege Argiuorum socero suo, cæterisque principibus Achaiæ copiis, bellum in ipsū Eteoclem & Thebanos mouit. In quo multis vtrinq; occisis, fratres mutuis quoque vulneribus se confecerunt.

Polyphemus. Terribilis, ferus, ætneus, trux, enæus, madidus, durus, sicalus, neptunius, cæcus. Polyphemus filius fuit Neptuni, vnus ex Cyclopibus, monoculus, vescens carnibus humanis, quem inebriatum Vlyſſes excecauit. Is adamauit Galateam nympham: à qua spretus, animi dolore Acin, quem illa prætulerat, saxo interfecit. De hoc Virgilius libro tertio Æneidos.

Polypus. Varius: quoniam mutat colorem ad speciem subiecti soli, quem imitatur assentator, qui ad voluptatem audientium sententias & verba variat. Est autem piscis, nomen adeptus à multitudine pedum. Fraudulentus: quia petris adherens plurimos pisces prædonem non agnoscentes cassibus furtiue artis includit. Reddit enim colorem petrarum in quibus delitet. Tanta est in eo voracitas, vt nec à suo quidem genere abstineat. Carabum piscem expauescit, aded vt coniectus in retia vbi ille fuerit, quandoque captus statim exanimetur.

Polyx.

Polyxena. Audax, priameia. Virgilius libro quarto. Filia fuit Priami & Hecubæ, cuius amore captus Achilles, pacem promisit Troianis, si eam haberet uxorem. Quod cum exorasset à Priamo, venissetq; cum illa in templum Apollinis ad contrahendum matrimonium, ibidem interfectus est à Paride. Quare Pyrrhus Achillis filius in vltionem patris sui interfecti Polyxenam velut auctorem mali ingulauit ad tumulum ipsius Achillis. Hinc adiectiuum Polyxeniæ.

Poma. Mitia, agrestia, lapidosa, turgentia, rugosa, turgida, lenia, dulcia, rubentia, cerealia, cerca, maturefcentia, olentia, pendentia, radiantia, grata, rosida, pendula, virefcentia, siluestria, phæacia, versicoloria, viridia, mustæa.

Pomaria. Vda, pendula, beata.

Pomerium. Longum. Lucan. Longa per extremos pomeria cingere muros.

Pompa. Solennis, vana, aurea, victrix, pretiosa, diues, superba, popularis, splendida, laurigera, inanis, præsignis, triumphalis, regalis, principalis, clara, alacris.

Pondus. Durum, solidum, vrgens, pronum, iniquum, onerosum, graue.

Pons Saxeus, validus, roboreus, celsus, marmoreus, solidus.

Ponsus. Vastus, trux, spumans, cæruleus, scythicus, vorax, relabens, tumidus, dubius, vitreus, apertus, tumefactus, liquidus, immensus, minax, euxinus, latus, tremulus, perspicuus, rapidus, hibernus, iacens, vagus, ventosus, arduus, sarmaticus, horrendus, infestus, grauidus, vesanus, veliuolus, glaucus, rapidus, raucifonus, nobilis, scythes, insanus, frigidus, asper, vndifonus, viridis, horrifonus, piscosus, marmoreus, vndosus, scopulosus, vndiuagus,

spumofus, gelidus, nivalis, algens, virofus, furens, fonans, furdu, tamens, amazonius, multifonans.

Popa. Succinctus. Propert. libr. 4. Pope dicuntur victimarij seu sacrorum ministri.

Popina. Immunda, vincta, tepida, sellariola, fumās, macida, saporifera, pinguis, percuil, calida, infamis. Popina vocatur diuerforium, in quo lautiores reponuntur cibi. Hinc Popinones, qui se popinis dediderunt, & Popinatio Gellianum vocabulum, id est, helluario, &c.

Peples. Tremulus, nodofus, succiduus, incuruus, sinuatus.

Populonia. Diues. Vrbs fuit Etruriæ, in cuius agro ferrum effodiebatur.

Populus, arbor. Alcideæ grata, bicolor, nutrita, vnda, alba, alta, phaethontias, glauca, frondens, ardua. Populi sunt tria genera, teste Plinio, alba, nigra, & quæ vocatur libyca, folio minima, ac nigerima: alba folio bicolor, supernè candidans, inferiore parte viridi: nigra folia sunt circinatæ rotunditatis in iuuenta, vetustiora fiunt angulosa. Populorum folijs graffima est lanugo. Fluvios amant. Citò germinant, nullum semen aut fructum pariunt, placent vitibus, vtiles sunt faciendis scutis. Populos nigras efficaciffimas habet Creta infula. Frequens est etiā hæc arbor iuxta Sperchiū & Padū fluvios, qui propterea vocantur populiferi à poetis.

Porca. Auida, lactens, tenera.

Porcus. Sectarius, auidus, vdu, ignauus, saginatus, caluinarius, fetiger.

Porphyrio. Improbis. Non est gigantis.

Porrum. Sectium. Iuven. Satyr. 14. sectile tarentinum. Porris abundat Aricia vrbs Italiæ, Plinius ait laudatiffimum porrum esse in Agypto, mox Orchia, atque Aricia.

Por-

Porfena. Minax, magnanimus, thuscus, etruscus. Rex fuit Etruriæ, qui urbem Romam obsedit, ut Tarquinium reduceret in regnum, quo pulsus fuerat, propter stuprum illatum Lucretiæ.

Porta. Ærata, vallata, ferrata, stabilis, athena, adamantina, stridens.

Portentum. Infame, prodigiosum, terribile.

Porticus. Superba, spatiosa, nobilis, vaga, stadiata, aperta, ampla.

Portus. Apertus, quietus, securus, amœnus, flumineus, placidus, curuus, tutus, optatus, maritimus, tranquillus, capax, utilis.

Porus. Eous, niger, captivus. Rex fuit Indiæ, quatuor cubitis & palmo procerus, quem Alexander bello vicit.

Postes. Fulti, duri, ærati, rigidi, mauri, atheni, ferrati, nitidi, marmorei, stridentes, rauci.

Poteslas. Invidiosa, imperiosa.

Præceptor. Tetricus, seuerus.

Præcordia. Tenera, arcana, mollia.

Præda. Fructuosa, sordida, feralis, diues, opulenta, barbara.

Prædium. Cultum, omniferum, ferax, pretiosum, dotale.

Prædo. Famosus, acerbus, impius, nefandus, crudelis, avidus.

Prælum. Horridum, durum, sæuum, dirum, sceleratum, triste, impium, acre, ferum, asperum, improbum, scædum, crudum, infandum, funestum, sanguineum, turgidum, crudele, violentum, proteruum, anceps, martium, effærum, cruentum, sæuiens, damnosum, atrox, horrens, raucum, forte, discors, toruum.

Prælum. Falernum, ebrium, campanum, calenum, pelignum.

Premium. Largum.

Præneſte. Altum. Virgil.lib.7. Vrbs fuit in Latio, dicta à Præneſte Vlyſſis nepote, & Latini regis filio. Eius conditor fuit Cæculus Vulcani filius.

Præſepe. Horridulum, durum, olidum, ligneum.

Præſidium. Salutare, validum. Titus Liuius, Tum præſidium in arce validum habebat.

Præſter. Torridus. Lucan.lib.9. audus. Preſter ſerpens quem momordit, extemplo reddit immobilem & alienum mente; mox pilis deſluentibus cum pruritu ac ventris ſolutione abſumit. Eſt etiam ventus turbo, vniuerſa amburens & proterens. Lucret. lib.6.

Præſtigie. Magica. Laſtant. Maximas virtutes cœpit operari non præſtigijs magicis.

Prætorium. Altum, Mant. Prætoria ad alta.

Prandium. Latum, geniale, vnctum, pingue.

Pratum. Molle, forniſum, gemmans, irriguum, herboſum, muſcoſum, tenerum, apricum, floridum, herbans, viride, lautum, humidum, vduum, croceum, vernicomum, comans, gemmeum, decens, æſtium, florens, roſidum, vernans, virens, herbidum, vernum, canorum, amœnum, floreum, latum, luridum, rorans, viridans, cultum, amplum, florens, fruticans, gramineum, olens, ſitiens, pingue, pubens, odoratum, cœrulum.

Preces. Sollicitæ, blandæ, doctæ, ſupplices, molles, humiles, ſacrificæ, mellitæ, benignæ, ſupplicæ, dulces, furtivæ, ſeruiles, caſtæ, emaces.

Priamus. Laomedontiades, diues, dardanius, potens, pulcer. Priamus filius fuit Laomedontis, quo adhuc puero Troia capta eſt ab Hercule. Is Hecubam filiam Ciffei regis Thraciæ vxorem accepit: ex qua 19. liberos ſuſcepit; ex alijs verò feminis vnum & triginta. Filij præcipui nominis fuerunt, Hector, Deiphobus, Troilus, Paris, Polidorus, Polites.

Horum

Horum Paris, vt iam diximus, Helenam rapuit, ex quo rapru motum est bellum decennale à Græcis in Troianos, in quo iam senio confectus Priamus, interfectus est à Pyrrho Achillis filio, prope aram Iouis Hereæ. Virg. lib. 2. Æneid.

Priapus. Helleſpōtiacus, ſalax, ruber, rubicundus, lampſacides, lāſſacenus, procerus, alacer, frugifer, verpus, infamis, orneates, ithyphallus. Priapus fingitur deus hortorum, Liberi patris & Veneris filius, quod venter mero æſtuans facile deſpumeret in libidinem. Is colebatur in Lampſaco vrbe Helleſponti, à qua dictus eſt Lampſacides, & Helleſpōtiacus. Velabatur coronis floreis. Veteres Priapo aſinum immolabant: quod cū hic deus Lotidem nympham dormientem furtim ſuprare vellet, interpeſtiu aſini clamore coitu fuiſſet impeditus, eūque excitata virgo manibus reieciſſet, magno omnium qui aderant riſu. Ouid. lib. 1. Faſt.

Priene. Lata. Vrbs eſt Ioniæ, patria Biantis.

Princeps. Purpuratus, pellitus, ardius.

Prion. Geticus. Val. Fla. lib. 6. fuit rex Getarum.

Probius. Generoſa, dulcis, ingenua, vnicolor, inculpata.

Procacitas. Stolidi, lepida, hilariſ, querula.

Procella. Abrupta, ſtridens, æolia, vehemēs, velox, infana, vaſta, hiberna, præceps, aduerſa, minitans, immanis, rapida, vndans, ſæua, picea, intorta, ſubita, furens, tumida, ventoſa, triſtis, tumefcens, impotens, nigrariſ, aquilonia, gelida, dira, æquorea, horriſona, immitis, inuidans, nimbiſona, trux, rigens, terribiliſ, vndiſona, celer, effrenis, ægra, turbida, feruens, horribiliſ.

Proceres. Egregij, magnanimi, aurati, nobiles.

Proci. Mæri, pallentes, teneſ, blandi, teneri.

Proclamatio. Ampullo. Poliuan. Ampulloſis proclam-

clamationibus infrédentes, inspumâtesq; defauiūt
Prociſtes. Immitis. Ouid.lib.7. latro fuit insignis
 in Attica, qui hospites interimebat, tandem & ipſe
 interfectus eſt à Theſeo.

Prochyta. Alta. Virgil.lib.6. Inſula eſt in ſinu Pute-
 olano, quæ cū prius non foret, emerſit paulatim
 prouolutis in mare montibus.

Prodiſio. Nefanda. Lucan.lib.4. infida. Ouid.lib.3.
 de Arte. clauſilina, blanda, falſa. Vir.lib.2. Aencid.

Prodiſer. Occultus, ſcleratus.

Profundum. Vaſtum, pronum, indomitum, im-
 menſum, iactatum, latum, fluctifonum, ſænum, pro-
 celloſum, inſauum, algolum, rapidum, tuux, areno-
 ſum, falſum, creperum, cæruleum.

Procne. Dauias, querula, impia, iſthodopeia, pan-
 dionia, getica, ſæua, dura, attica, domeſtica, acer-
 ba, cecropis. Procne Pandionis Athenarum regis
 fuit filia, quæ agreferens, ſororem ſuam Philome-
 lam à Tereo marito fuiſſe ſupratam, Itym filium,
 quem ex eo ſuſceperat, interfecit, & eidem com-
 edendum appoſuit. Ouid.lib.6. Metam.

Prometheus. Callidus, igniger, ſatus Iapeto, di-
 rus, miſer, iapetionides, vigil, infelix, conſultus.
 Prometheus, Deucalionis pater & Iapeti filius, poſt
 factos homines, auxilio Minervæ aſcendit in cælum,
 & ignem ferula de rota Sol's ſurripuit, quem homi-
 nibus indicauit. Quapropter iratī dii, febres & mor-
 los terris immiſerunt: Prometheus autem per
 Mercurium Caucaſo alligauit, adhibita aquila
 quæ cor eius aſſiduè depaſceret.

Propertius. Blandus, tener, ſocius, ſacundus, a-
 mabilis, Callimachus, Romanus, vmbër. Sextus Au-
 relius, Propertius, ex Meuania oppido Vmbriæ ori-
 undus, cū patrem puer amiſſet, Romam ſe con-
 tulit, vbi propter ingenium ſtatim amatus eſt à Cor-
 nelio

nelio Gallo & Mæcenate. Magnam in Elegiis laudem promeruit, quarum quatuor libros edidit. Hostiam puellam affectu dilexit incredibili, quam ficto nomine Cynthiam appellauit. In suis operibus secutus est Callimachum & Philetam Græcos. Mortuus est anno ætatis suæ xli.

Prophete. Sacri, veridici, vaticinantes, pharij, id est, Ægyptij, sancti, fatidici, iusti, Hebraici.

Propontis. Lata, alta, longa. Æquor est patens & diffusum, quod in angustiis Bospori Thracij in Euxino cum Ponto coniungitur.

Propositum. Tenax. Mantuanus: Tenaci proposito deuoti omnes in fata feruntur.

Proserpina. Inferna, ennea, sæua, furua, horrenda, stygia, phlegethontis, regina Erebi, auerna, sicala, triformis, ætnæa, profunda, infera, tergemina, noctis hera, ferax, plutonia, inuida, persepnonea, tartarea, phlegethontea, imperiosa, torua, trinacria. Proserpina filia fuit Iouis & Cereis, quam Pluto in uxorem rapuit in Sicilia, vbi cum matre spatiabatur. Vocatur à Græcis Persephone.

Propugnaculum. Arduum. Mantuan. Ardua congestis ad propugnacula saxis, Arma parant.

Prora. Ærata, curua, citata, acuta.

Proluuiæ. Fœda. Mantuan. Proluuiæ fœda thalamos, cœnacula, mensas Infestare solent.

Prosymna. Celsa. Stat. libr. 4. Theb. Vrbs fuit Argiuorum in qua colebatur Iuno. Idem Stat. lib. 1.

Prosperitas. Augusta, secunda.

Proteus. Cæruleus, æquoreus, carpathius, ambiguus, vdius, marinus, famosus, sceleratus, mutans vultus, mirabilis. Proteus filius fuit Oceani & Tethyos, quem poætæ vatem faciunt, finguntque captum amore Pomone, in omnigenam speciem sese variasse. Hunc à Latinis Vertumnis dicitur, à verso mutatorq;

tatôque cursu fluminis Tiberini. Propert. lib. 4.

Protesilaus. Hæmonius, id est, Thessalus, phylacides. Is fuit vnus ex principibus Græciæ, qui quamuis audiuiſſet à vatibus se primùm omnium in bello Troiano periturum, si eò proficisceretur, contentis nihilominus vaticinijs, iuit cum cæteris ducibus, ibique interfectus est à Dardano quodam. Quod etiam indicat ratio nominis. Nam Proteſilaus significat id quod primus mortuus.

Probrum. Fœdum, nefandû, seruile, durum, turpe.

Prouentus. Lucrosus. Appul. Lucrosum prosperamque prouentum nuntiauit.

Prouincia. Dura. Politianus, Prouinciam duram & inexplicabilem suscepis orandi & tollendi nominis mei.

Prudentia. Perſpicax, ſolers, vigil, matura, ſimplex, vigilans, circumſpecta.

Præua. Cana, riphæa, concreta, gelida, hiberna, arctoa, nocturna, rigida, acris, matutina, rorata, roſida, vitrea, ſcythica, albicans, canens, ſtriſta, algens, odryſia, triſtus, ſæua, caucaſca, candens, hyperborea, alpina, niualis, candida, rigua, niuea, ignaua, ſarmatica, ſithonia, getica, denſata, brumalis, borealis, vrens, glacialis, calydonia.

Præua. Cerea, damascena, liuentia, ſilueſtria, cana, nigola, dulcia, autumnalia. Damascus vrbs Syriæ optimis abundat prunis, quæ Damascena vocantur. Plin. lib. 13.

Pruriga. Obſcena, vrens, impatiens, ſubans, dulcis, ſubſcalpens, mordax.

Pruſias. Bithynus: quoniam rex fuit Bithyniæ. Iuuenalis. Satyr. 10.

Psalmus. Dulciſonus. Quintianus, Pſalmis dulciſonis vndique ciuitas.

Psalterium. Argutum. Virgil. in Cæiri. Non arguta ſonant

sonant tenui psalteria chorda.

Psophu. Celsa. Stat. lib. 4. Theb. Fuit vrbs dicta à Psophide Erycis Sicani filia. Ouid. lib. 5. Metam.

Psyll. Pœni. Cinna apud Gell. libr. 10. Psylli populi sunt Africæ, quorum corpori ingentum fuit virus exitiale serpētibus, ex cuius odore sopirent eas.

Psittacus. Viridis, canorus, dux volucrum, ales, loquax, garrulus. Psittacō humanæ vocis imitatores habet India. Virides sunt toto corpore, torque tantum miniato in ceruice. Quæ accipiunt verba, pronuntiant. Salutant imperatores. In vino lasciui sunt. Duritiem eandem habent in capite, quam & in rostro. Cum loqui discunt, ferreo verberantur radio, aliter non sentiunt ictus. Cum deuolant, rostro se excipiunt, qui innituntur: amici sunt turturibus.

Ptolemæus. Niliacus, pharius, pellæus, phrygius.

Pudicitia. Virens, ingenua, sancta, intacta, casta, inuiolata.

Pudor. Timidus, tacitus, tener, purpureus, castus, rudis, humidulus, verecundus, ingenuus, virgineus, stolatus, sollicitus, tristis æger, ambrosius, conscius, sanctus, pallidus, impollutus, tener, rubescens, niueus, pulcer, innocuus, roseus, honestus.

Puella. Pauida, tenera, candida, mendax, hilaris, trepida, placida, comta, verecunda, timida, bella, blanda, ingenua, lasciua, facilis, culta, scelerata, lacteola, leuis, periura, formosa, fallax, pruriens, pulcra, mollis, luculenta, rosea, scruiposa, dia, imbellis, vinula, lactea, dulcicula, decora, spernax, niuea, fucata, proterua, amabilis, multiuola, maligna, nubilis, pathica, viridis, frua, florida, pura, auida.

Pueri. Pusilli, molles, lasciui, impuberes, venusti, impubes, leues, teneri, rudes, memores, intonsi, blandi, melliti, inscioli, calamistrati, decori, proterui, imberbes, imbelles, celeres, garruli, fatui.

Puer.

Puerperium. Crudēs. Statius libr. 4. Theb. Cruda puerperia ac populos vmbrosa creauit.

Pugna. Anceps, iniqua, tristis, gladiatoria, acris, ferox, aspera, misera, dura, saeva, fortis, ceca, ardens, insaufa, minax, cruenta, trux, atrox, funesta, horribilis, sanguinea, acerba, terribilis, calens, sanguinaria, feruens, flagrans, crudelis.

Pulcritudo. Labilis, eximia.

Pulex. Paruulus, infestus, molestus.

Pulli. Implumes, plumantes, trepiduli, tremuli.

Pulmentum. Melitū, vnctiusculum, vescum. Pulmentū capitur pro pulte, aut cibo instar pultis facto.

Pulmo. Mollis. Ouid. lib. 1. de Ponto, sanguineus, tumidus.

Pulsus. Canorus. Claud. Collēsque canoris Pulsibus impulsi.

Pulvis. Malidæ, candidæ.

Puluillus. Sericus, tumens, mollis. Plin. lib. 36.

Puluinar. Leue, amœnum, molle, auratum, geniale Puluinar, Puluinus, & Puluillus, dicitur quod dormientium capitibus supponitur, à plumis pullo- rum, quibus fit.

Pulsis. Exiguus, æstiuus, niger, cæcus, immundus, putris, glomeratus, siccus, tenuis, ater, turpis, levis, obscurus, coctus, ruralis, glebaticus, pertenuis, luteus, sitiens, opacus, bibulus.

Pumex. Cautis, levis, latebrosus, multicaus, exesus, fragilis, muscosus, aridus, scaber, muscicus, asper, cauernosus, catinensis. Carane vrbs Siciliæ, cineribus Etnæi incendii reiectis, quondam onerabatur fumicibus. Pumices tamen qui erant in vsu laugandorum corporū, laudatiores erant in Melo & Æolijs insulis Iuuen. Satyr. 8.

Puppū. Patula, ærea, picta, curua, cærulea, turrita, caua, adunca, ærata, recurua, dubia, cœnula, concaua,

nau-

naufraga, profuga, peregrina, phereclea, laborata, celer, cerata, vaga, æquorea, agilis, prona, fragilis, omniueha, velifera, natans, rostrata, timida, cita.

Purpura. Rubra, melibœa, laconica, eoa, fulgens, gæulica, rubescens, læta, delicata, ignea, rutilans, consularis, picta, texta, mollis, regalis, vernans, dibapha, grata, æbalis, pretiosa, sanguinea, æstuan, candens, nobilis, sanguinolenta, ardens, conchylis rubens, stalaria, qua fiebat olim latus clauus, quæ vestis erat consularis: quoniam veteres stlatum dicebant pro latum, & stlitern pro litem. Iuuen. Sat. 6.

Puteus. Patens, capax, profundus, altus, cauus. Puteos in Græcia primus reperit Danaus.

Putor. Halans. Theodoritus, De perustis ossibus halantem putorem excipiebant.

Purredo. Cariosa, occulta. Dicimus etiam Putor. Statius lib. 4. Siluar.

Pylades. Ficus, hæmonius. Stat. li. 2. Sil. nat. Strophio. Ouid. lib. 1. de Pont. phocæus: quoniam filius fuit Strophij Phocæsis, fidissimus & indiuiduus Orestis amicus in sinistra & calamitosa eius fortuna, ubi probatur verus amor. Vide in Oreste. Ouid. li. 1. Trist.

Pygmei. Parui, breues. Populi sunt Indiæ, breui culæ admodum stature, vt qui cubitum non excedant. Horum mulieres pariunt anno quinto, & senescunt octauo. Assiduè certant cum gruib, & vincuntur sæpenumero. De his Iuuen. Satyr. 13.

Pygmalion. Impius. Virgil. lib. 1. Æneid, auarus. idem. Pygmalion rex fuit Tyri vrbs Asiæ: qui Sichæum sororis suæ Didonis maritum interfecit, vt auro eius potiretur.

Pylatus. Dirus, impius. (liæ.

Pylene. Scopulosa. Stat. li. 4. Theb. vrbs est Æto-

Pylos. Nelea, à Neleo patre Nestoris, nestorea, neleia, senilis. Fuit enim vrbs Laconię in qua regnauerunt

runt Neleus ipse & Nestor.

Pyra. Atra, sublimis, succensa, rapida, lucida, odorata, congesta.

Pyra, fructus. Siluestria, insitiua, crustumina, signina, syria. Inter pyra præcipuæ bonitatis cōmendatur Tarentina atque Signina. Plinius ait Crustumina esse cunctis gratissima, quibus proxima sunt Falerna à potu: quoniam tanta vis succi abundat.

Pyragmen. Ferrugineus, durus, æmonides, flammæus, igneus. Fuit vnus è monstris Vulcani, qui dicuntur Cyclopes.

Pyramides. Phariz, id est, Ægyptiz, nubigeræ, celsæ. Pyramides erant structuræ & moles lapideæ, infernè quadratæ, sursum versum acute, quas Ægypti reges superponendas tumulis erigebant, aut ad inanem diuitiarum ostentationem, aut vt populi torporem excitarent. Constat quasdam ex ijs tanto sumptu, tantâq; rerum omnium impensa conditas fuisse, vt inter septem orbis miracula connumeratæ sint.

Pyramus. Vndisonus. Nomen est fluij: in quo sensu quandoque primam corripit. Priscian. Per longum Pyramus spatium, Pynarûsque voluti.

Pirata. Vagi. Sidonius, Piratam per rura vagum, qui prælia vitans. Piratæ fuerunt marini latrones in Sicilia, qui non alio quæstu, quàm furto vivebant.

Pyrene. Ærea, niuosa, fera, ferox, occidua. Pro fonte scribitur per i, Latinum, & semper producit primam. Statius libro. 1. Sil. At Pyrene mons, qui Galliam ab Hispania dirimit, habet primam indifferenter.

Pyropus. Clarus, imitans flammæ, ruber, lucens, rutilans, flâmiuomus, flammiger, igneus, splendens, igniuomus, flammans, ardēs, gratus. Gemma est coloris ignei & ardente aspectu, quem Plinius Roma-

na dictione Carbunculum vocat, ignes non sentit :
propterea à quibusdam vocatur Apyrausta.

Pyros. Rutilus, rubens. Vnus est equorum Solis.
De quo Val. Flac. lib. 5.

Pyrrha. Epimethis, Epimethei filia & vxor Deu-
calionis. Ouid. lib. 1. Metamorph. titania.

Pyrrhus. Achillides, Achillis filius, ferox, & acides,
grauis, scyrius : à Scyro insula, in qua natus est ex
Deidamia filia Lycomedis, pelagus. Filius fuit A-
chillis & Deidamiæ : alio nomine Neoptolemus
dicitur. Politen Priami filium interfecit. Troia e-
uerfa Polyxenam ad sepulcrum patris Achillis oc-
cidit. Andromachen vxorem Hectoris sibi copula-
uit vxorem. Demùm captus amore Hermiones fi-
liæ Menelai, Andromachen dedit Heleno Priami
filio cum parte regni. Postremò Hermionem ra-
puit Orestis, eamque cepit vxorem.

Pyrrhus, Epyrota. Molossus. Iuuen. Satyr. 12. im-
manis. idem Satyr. 14.

Pyrus. Lapidosa, grauida, siluestris. Pyrus arbor
dicta est, quod ex lato in acutum feratur instar py-
ramidis. Folia eius sunt circinata, vita admodum
breuis, fructus facillè perdit. Nascitur quandoq; in
montosis locis. Pyri siluestris tardè germinant.

Pythagoras. Panthoides, samius, prudens, doctus,
celeber, diuinus. Pythagoras philosophus fuit Sa-
mius. Patrem habuit Demarathum, locupletem &
negotiatorè in Ægyptum primò, mox Babiloniam
profectus est studio rerum sideralium. Deinùm re-
uersus est in Cretam, & Lacedæmona, vt Minois &
Lycurgi leges perdisceret. Venit etiam in Italiam.
Crotonèque confedit, vbi populos luxu & delitijs
emollos, ad meliorem vitæ cultū redegit, matro-
nas ad pudicitiam, iuuenes ad modestiam cohorta-
tus. Eius sanctitas, & abstinentia permotæ mulieres,

auratas & luxuriosas vestes Iunoni consecrauerunt. Post hæc Metapontum migravit, ubi diem extremum clausit. Veteres eum tanti fecerunt, ut domum eius pro templo, ipsum pro numine haberent. Docuit in Italia regnante Seruio Tullo. Abstinebat ab esu omnium animalium & ferarum.

Python. Tumidus, terrigena, viridis, ceruleus, atrox, sanguinolentus, horrens, deucalionæus, vetus. Pythonem poetæ dicunt serpentem natum ex putredine terræ, post diluuium Deucalionis: hunc, ut volunt, Apollo interfecit, & ab interfecti nomine dictus est Pythius. Et Pythia ludi fuerunt Apollinares, instituti in honorem ipsius Apollinis propter interfectum serpentem, quorum auctor fuit Choroëbus Atheniensis. Ouid. lib. 1. Metamorph.

Pittacus. Satus Lesbos, satus Mitylene, lesbios. Pittacus Mitylenæus fuit philosophus, ætate Cræsi, in numero septem sapientum habitus, huius celebratur vox illa memorabilis, Providendum esse casibus, ne veniant: aut si venerint, equo animo tolerandos esse.

DE LITERA Q.

Q*uadræ.* Patula. Virgil. lib. 7. Instrumentum est mæsariū, super quo dapes scindi solent: tracto nomine à figura quadrata, quæ sæpe numero fieri solet, sitq; interdum rotunda, tunc Orbis dicitur.

Quadriga. Volucris, pernix, canora, velox, præceps, vocalis, falcata, rapida, celer, cita.

Quæstus. Delectabilis, auidus, exlex, quando turpis & illicitus quæstus.

Qualus. Vimineus, pictus, patulus. Qualus propriè vas est vimineum, per quod vinum guttatim è prelo defluit, cum calcatur uva. Plin. lib. 37. Diminutivum est Quasillus. Tibull. lib. 4.

Quercus. Dura, rigida, umbrosa, aërea, sublimis, glandifera, frugifera, patula, sacra, Ioui, decidua, cha-

chaonis, annosa, caua, siluestris, dodonis, multiuda, mathonis, ossea, dodonia, amica Ioui, chaonia, fatidica, frondosa, ardua, putricaua, alticoma, valida, alta, dodonæa, turgida, ramosa, nodosa, frondens, cariosa, grata suis, ciuica. Ciuica autem dicitur quercus: quoniam antiquitus querna corona donabatur ei, qui ciuem seruasset. Plutarchus in vita Martij Coriolani ait coronam quernam seruari ciuis esse præmium, quod Ioui, in cuius tutela sunt ciuitates, sacra sit quercus.

Querela. Mæsta, infesta, misera, feminea, rudis, muliebris, mæstifica, turpis, arguta, lugubris, rauca, grauis, insomnis, amara, lacrymosa, horrenda, infauista, ægra, mellita, dulcisona, supplex, melliflua.

Queremona. Mala, tristis, sollicita, penetrabilis.

Quæstus. Mæstus, lamentabilis, vigil, flebilis, ferilis, infauustus, tristis, amarus, garrulus, pius, vesanus, funereus, tumultuarius.

Quæstio. Sinuosa. Cell. lib. 14. Est enim disceptatio ista multijuga, & sinuosa quæstionis.

Quies. Iucunda, dulcis, placida, languida, mollis, pigra, blanda, segnis, mitis, vaga, opaca, insidiosa, pacis amica, tunicata, nocturna, obscura, tranquilla, soporifera, sopora, amica, pacifica, desidiosa, dominatrix curarum, læta, lenis, pacata, secuta, imbellis, tepens, iners.

Quintianus. Italicus, numerosus.

Quirinus. Armifer, ausonius, martigena. Romulus dictus est Quirinus à quiri, id est, hasta, qua utebatur assidue: vel quod cures vicerit.

Quirites. Bellicosi. Horat. lib. 3. Carm. Sed bellicosus fata Quiritibus hac lege dico.

DE LITERA R.

Rabies. Improbata miseranda, dira, vesana, præceps indomita, horrenda, trux, peruicax, noxia, fur-

furiosa, sæua, cruenta, tumida, furens, fera, malefua-
da, armata, fœda, infanda, acerba, viperalis, pestife-
ra, perniciofa, hostilis, lupina, cæca, ferina, acris, im-
mitis, inimica, infesta, malfana, effera, horribilis,
scelestiosa, virulenta, concita, iniqua, amara, infre-
na, temeraria, nefanda, truculenta, infrendens, ger-
mana furoris, animosa, infrenis, virosa, ferox.

Racemus. Tumidus, lentus, liuidus, prædulcis, ma-
didus, pampineus, grauidus, cæcubus, bicolor, sus-
pensus, mitis, cnosiacus, rorans, liuens.

Rachel. Montana. Mant. Andiu it montana Rachel.

Radix. Ardens, fulgens, clarus, tabificus, coruscus,
micans, acutus, purus, serenus, flammifer, phœbeus,
ignitus, sidereus, flammans, arens, lucidus, nitens, il-
lustris, lubricus, vagans, auratus, mobilis, rubescens,
solaris, penetrax, præpes, sitiens.

Radix. Tënera, valida, lignosa, obliqua, inflexa, fil-
uestris, corticosa, odorata, ramosa, fruticosa, limosa,
profunda, robusta, infixa.

Ramentum. Minutum. Theod. Cyrensis, Simul at-
que in miruta quædam ramenta incideant.

Ramus. Patulus, fragilis, olens, lentus, comans,
frondens, robustus, latus, viridis, ferax, procerus, v-
dus, crepitans, pendens, tardus, pendulus, opacus,
cuminatus, tener, incuruatus, nodosus, excelsus, conif-
er, tremulus, nutans, frugifer, altus, virens, teres,
pomifer, verus, textilis, odoratus, pensilis, innexus,
grauilus, fragrans, viridans, hispitus, frondosus, o-
dorificus, umbrans, decorus, redolens, tortilis, um-
brofus, vagans, arboreus, amabilis, floridus.

Rana. Loquax, garrula, lurida, querula, turpis, pa-
lustris, virens, obstrepens, viridis, aquatica, blateras,
paludicola, paludigena, stagnicola, canora, coaxans
crepitans, rubeta, rauea, coaxatrix.

Rapa. Brumalia, gaudentia frigore.

Rapa.

Rapacitas. Sæua. Boëtius, sed quæ sita vorans sæua rapacitas altos pandit hiatus.

Rapina. Hostilis, tristis, auida, cupida, dira, infanda, sæua, turpis, mala, celer, proterua, immanis, crudelis, audax, diomedea, momentosa, violenta.

Rastrum. Graue, tenax, ligneum, dentatum, facundum, validum, curuum, rigidum.

Ratis. Spumans, præceps, trepida, fragilis, picta, veliuola, caua, errans, cerata, dubia, prona, curua, pauida, volucris, reciproca, credula, tetrigera, naufraga, ærea, fluctuaga, fluuiialis, gelida, sutilis, ærata, vnca, vncta, vndiuga, liburna, leuis, instabilis, profuga, fortis, curua, vaga.

Rauenna. Paludosa, antiqua, paludicola, vinosa, annosa, æquorea, longæua, humilis.

Rebecca. Iudea. Mant. Decepit Iudæa virum Rebecca.

Recessus. Obtusus, vmbrosus, arcanus, mollis, viridis, obdurus, fuscus, dulcis, cauemosus, obscurus, tenebrosus, occultus, caligans.

Recursum. Vagus, Mantuan. Ecce vagis circumdumeta recursibus errant.

Reges. Minaces, superbi, magni, magnanimi, tumidi, purpurei, pelliti, feroces, potentes, munifici, belligeri, egregij, inuicti, armipotētes, auricomī, tremēdi.

Regia. Splendida, ardua, diues.

Regnum. Inuidiosum, opulentum, potens.

Rei. Mœsti, solliciti, trepidi, pauidi, miseri, attoniti.

Relegatio. Sæua. Crinitus. Habita de re statione tam sæuæ, tamque calamitosæ relegationis.

Religio. Superstitiosa, sancta, pura, pia, prouida, diuina, diuota, candida, sacra, verenda.

Remedium. Sagax. Appuleius, Nec consilio prudenti, vel remedio sagaci.

Remex. Validus, Sil. lib. 14. Canorus. Claud. Stagnæque

nâque remigibus spument inuerſa canoris.

Rhamnusia. Iniqua, crudelis. Politianus, Hoc vbi crudelis vidit Rhamnusia monſtrum.

Rhebas. Pulcer, longinquus. Fluius eſt Bithiniæ. Valer. Flac. lib. 4.

Rheda. Deuexa, Iuuen. Satyr. 4. Rheda vocabulū eſt Gallicū, ſignificās carrucā. Hinc Rhedarius auriga, & compoſitū bigenū ex Græco & Gallico, Epithediū. Virg. Tritōq; trahūt epithedia collo. Erat rheda ſemper duarū rotarum, ſed multipliciū quandoq; iugorum, qua omnibus etiam abiectiſſimis vti licuit.

Rhenus. Bicornis, ſpumās, rebellis, minax, gelidus, tumens, ferax, ſaxoſus, ſæuus, ſlauus, tumidus, citatus, impiger, ſucciduus, rapax, rapidus, vagus, algens, turgidus, teutonicus, paluſter, aſper, corniger, latus, ſpumans, vndiſonus, glacialis, nitidus, gallicus, barbarus, clauis, apenninigena, violentus. Rhenus fluuius eſt, qui Belgas à Germanis diuidit.

Rheſus. Bellicoſus, thrax, threicius, ſichonius, ordyſius. Rheſus rex fuit Thraciæ, qui cū albis equis veniſſet ad ferendum Troianis auxilium, noctu dormiens in caſtris ſuis, interfectus eſt ab Vlſſe & Diomede. Habuit autem Rheſus equos curſu præſtantiſſimos, de quibus Claudianus.

Retia. Rara, nexa, caua, torta, ſubdola, ſubtilia, ſinuoſa, cauta, venatica, doſoſa.

Rhetor. Diſertus, expoliſus. Conrardus Celtis, Nec expolitſ Rhetoribus ſtudet.

Rhetorice. Piſta. Pamphilus, Si candida piſtæ Dogmata Rhetoricæ.

Rhodanus. Tumida, furens. præceps, ſpumās, præcipitans, celer, incitus. Fluius eſt velociſſimus, ortum capiens in Alpibus, & tardum Ararim proxime Lugdunū ſecū arripiēs. Auſtus demū Iſara & Druentia, duobus oſijs in Terrhenum mare diſfunditur.

Rhoda.

Rhodops. Threicia, aërea, glacialis, cana, nim-
bosa, thressa, alta, niualis, gelida. Mons est Thraciæ
altissimus. Est etiam meretricis nomen, quæ aucto-
re Plinio, quæstu meretricio magnificam fecit py-
ramidem.

Rhodos. Phœbeia, phœbea, aspera, clara, irrigua,
aurea, pulcra, fertilis, colossicola, nobilis, fulua, insu-
la Solis.

Rhody. Imbelles. Iuven. Satyr. 8. Mos fuit olim
Rhodijs, mactare hominem in honorem Saturni,
sextodecimo Kalend. Nouemb. Quendam enim ex
his qui publica sententia damnati essent ad capita-
le supplicium, adusque Saturnalia viuum asserva-
bant. Iidem sacrificium quoddam peragebant, vbi
res iurgijs, & verbis malè ominatus peragebatur.
Cum Dianæ Lyndiæ sacrificabant, dies aliquot a-
pud aram Dæ conuiuia prorogabant, atque inibi
perpetuò manebant.

Rhombus. Latus, iners, pinguis, adriacus. Rhombus
piscis est planus, in delitijs quondam habitus. Lau-
datissimus fuit Rauennæ.

Rictus. Spumans, patulus, immanis, vorax, audus,
hiulcus.

Rigor. Austerus, horridus, durus, asper, marmore-
us, maleficus, seuus, inflexus.

Rima. Hians, caua, angusta, tenuis, muralis, flexi-
lis, aperta.

Ripa. Viridis, fluuiialis, viridans, sonans, vmbrosa,
tremens, gelida, obliqua, decliuus, mollis, capax, li-
mosa, opaca, refona, spumans, stagnans, caua, curua-
ta, arundinea, putris, graminea, fluminea, algens,
frondens, rosida, torrens, virens, aluifera, humans,
canora, madens, garrula, strepens, herbida, amœna,
curua, vernans, arenosa, aprica, florens, vmbrosa.

Risus. Tremulus, cachinnabilis, latus, perspicuus,
blan-

*Thracia et Rhodope
Rhodus
Rhody
Rhombus
Rictus
Rigor
Rima
Ripa
Risus*

blandus, tener, dulcis, procax, serenus, affluens, mordax, hilaris, urbanus, facilis, argutus, proteruus, lenis, alacer, mollis, facetus, venustus, effusus, lepidus.

Rivus. Præceps, fluens, levis, strepitans, saliens, tenuis, decurrens, mobilis, pronus, obliquus, celer, gelidus, liquidus, lapidosus, granulosus, labens, glareolus, prægelidus, errans, gemmans, raucus, peregrinans, tremulus, argutus, riuialis, fugiens, vndans, sonans, crepitans, querulus, bullans, vitreus, amœnus, susurrans, limpidus, aquosus, ductilis, cadens, spumans, vagus, defiliens, currens, conspicuus.

Rixa. Sanguinea, proterua, calida, tenera, levis, dulcis, misera, turpis. Propert. lib. 4.

Robur. Firmum, validum, herculeum, rude, solidum, forte, prævalidum, durum, rigidum, inuictum, inexpugnabile, lacertosum.

Robur. Silvestre, firmum, nodosum, durum, fistile, impenetrabile.

Rogus. Calens, avidus, ardens, niger, tristis, conflans, rapidus, funereus, tabificans, altus, infestus, æreus.

Roma. Incluta, ferox, potens, dardania, dardana, bellatrix, romulea, saturnia, libera, dominans, vallata, septemgemina, ausonia, eterna, martia, vetus, martigena, superba, ardua, ferox, phrygia, mauortia, ferox, antiqua, prisca, cæli vicaria, latialis, rhœcia, troica, prodiga, æneis, quirinalis, romulea.

Romani. Rerum domini, martigenæ, troiugenæ, bellicosi.

Romulus. Quirinus, mauortius, romanus, iliades, trabeatus, martigena, pontifex, augur. Amulius filius Prociæ regis Albanorum, cum Numitori fratri regnum abstulisset, filiam eius Rheam seu Iliam Vestæ ministerio dedicauit, vt obnoxia perpetuæ virginitati prolem habere non posset. Nihilominus tamen

Rhea

Rhea à Marte, sicut aiunt, cōpressa, geminos peperit Remum & Romulum. Quod ubi rescivit Amulius, infantulos in Tiberim demergi, & matrem interfici iussit. Miserti pastores, quibus id negotij fuerat datum, geminos in ripa Tiberis tantū posuerunt. Quos compertos Faustulus pastor furtim educavit.

Ros. Gelidus, matutinus, nocturnus, pluuius, liquidus, stillans, vitreus, secundus, tener, dulcis, madens, levis, flumineus, purificus, madidus, purus, florigena, algens, fugax, fumifer.

Rosa. Odorata, luteola, florens, amœna, fulgens, verna, præstana, siluestris, pubens, tenuis, subtilis, mollis, fragilis, humens, punicea, micans, paphia, rorans, viridis, picta, candidula, auricoma, mollicula, olens, pulcra, elysia, tenera, textilis, idalia, munda, hyblæa. Præstum oppidum Lucania, rosas optimas his in anno parit. Pangæum quoque montem rosis feracem esse docet Plinius libro vigesimo primo capite quarto. Abundat & Campania optimis rosis, quibus præcipua dignatio. His Plinius addit Prænestinam & Milefiam. Est etiam Cyrenis odoratissima rosa.

Rosarium. Rosidum, puniceum, candens, amœnū, pictum, præstanum, rubicundum.

Roscus. Doctus. Horat. lib. 2. epist. Fuit hic Roscius peritissimus histrio, qui scripsit libellum quo eloquentiam cum histriionia cōparauit, qui etiam Lucio Syllæ charissimus fuit, & annulo aureo ab eodē dictatore donatus.

Rostrium. Aduncum, rigidum, pandum, durum, reduncum, acutum, mucronatum, accuruum, sagax, ciconianum, crepitans, mordax, æratum, minax, vulnificum.

Rota. Lenis, volucris, curua, præceps, volubilis, properans, rapida, laboriosa, perpendicula, aligera, pernix, stridens, agilis, cita, obliqua, velox, feruens.

Ruberum.

Rubetum Durum, tetricum, siluestre, nemorale.

Rubicon Paruus, puniceus, alpinus, amœnus.

Rubigo. Mala, scabra, nigra, sterilis, aspera, tetra, putris.

Rubor. Igneus, ingenuus, roseus, verecundus, tenuis, lenis, purpureus, flammans, ignitus, sanguineus, suffusus, coruscus, inconstans, discolor, pauidus, puniceus, tener, castus, conscius.

Rubus. Asper, horrens, pinguis, durus, mordax, acutus, rigidus, vulnificus, hamatus, vilis, hirsutus, puniceus.

Rudentes. Torti, intorti, laxi, nodosi.

Rudicæ. Vetrustæ. Sil. lib. 12. Vibs fuit in Apulia, Ennij poetæ patria.

Rudimentum Durum, Virgil. lib. 11.

Ruga. Senilis, anilis, contracta, turpis, rigida, tristis, seuera, pendula, pannosa, rudis, aspera, pallida, exanguis, nodosa, deformis.

Rugitus. Ferinus, horrifonus, raucus.

Ruina. Horrificata, subita, probrosa, putris, tristis, deformis, fatalis, flebilis, immanis, præceps, irremediabilis, dira, cliuosa, rapida, grauis, letifera, terribilis, terrifica, vasta.

Rumex. Fecundus. Genus est herbæ, atque etiam genus teli, ut apud Lucilium dicentem, Tum spatia, tum rumices portantur, tragula porro.

Remigium. Agile. Mant. Agiliq; per auras Remigio tranant.

Remus. Pendens, levis, agilis, demissus, validus, inortus, audax, Thessalicus, reluctans, citus, spumans, iratus.

Remus. Iliades: quoniam Romulus & Remus & Romani omnes originem traxerunt à Troianis. Antiquus, aufonius, miser, martigena, auentinus. Propert. lib. 4. Hic Remus filius fuit Martis interfectus à

à fratre Romulo, quòd vallum extruendis mœnibus designatum contra edictum transilisset.

Renes. Cinnamci.

Repagula. Dura, nodosa.

Repulsa. Turpis, tristis, grauis.

Requies. Nocturna, dulcis, grata, iners.

Resina. Ægyptia. Plaut. in Mercat. Resinam ex melle Ægyptiam vorato. Humor est fluens ab arboribus etiam in eisdem residens.

Restis. Torta, sparteæ.

Rheti populi. Sæui. Populi sunt Germaniæ, Italiæ versus inclinantes, qui duce Rhæto à Gallis pulsi Alpes occupauerunt, & à nomine ducis Rhætiam condiderunt.

Rhetia. Sublimis. Claud. Sublimis in Arcton Prominet Herciniæ confinis Rhætia filix.

Retinaculum. Vincum. Stat. lib. 3. Sil. Amerina, id est, saligna : quoniam Ameria vrbs est Vmbriæ, salicibus ferax.

Reuerentia. Decens. Ouid. lib. 5. Fast. Donec honor, placidòque decens reuerentia vultu.

Rhadamanthus. Cnosius, immitis, iuridicus, toruus, agenorides : quoniam filius fuit Iouis & Europæ Agenoris filix : inexorabilis, Cic. lib. 1. Tusc. Quæst. Poëtæ faciunt tres inferorum iudices, Minos, Æacum, & Rhadamanthum, quorum arbitrio & sententia puniantur animæ, & cogantur fateri, quæ piacula in seram noctem distulerint, vt inquit Maro. Castigant, dolos audiunt, nullum scelus relinquunt impunitum.

Rumor. Vagus, terrificus, trepidus, ventosus, volans.

Rupes. Dumosa, pinnifera, scopulosa, abrupta, vmbriifera, aërea, frondosa, dura, faxea, caua, horrida, caucasea, alpina, cruposa, nemorosa, scrupæa, exesa, aspera,

aspera, acuta, opaca, muscosa, sagifera, horrida, scabra, frondens, saxosa, umbrosa, cauata, montana, inuia, frigida, vndifona, fruticosa, humens, tetrica.

Rus. Opacum, florem, apicum, frigidum, ferax, auricomum, frondeum, salebrosum, floridum, viridans, humens, frondens, saturum, amœnum, floriferum, virens, lætum, nemorosum, spatiosum, florens, cereale, campestre, patens, rosidum, flagrans, pingue, vernans, aquaticum, saxosum, sæcundum.

Rusticitas. Pura, mitis, imperita, dura, indocta, nescia amorum, inculta, simplex, agrestis, horrida.

Rusticus. Acer, tetricus, modestus, sagax, prouidus, sordidus, indoctus, trepidus, cautus, decolor, fortis.

Ruta. Rigens, acuens, multicomæ.

DE LITERA S.

S*abei.* Molles, fatilegi, odoriferi, diuites, thuriferi, pingues, vndi, thurilegi, leues. Plinius scribit, Sabæos ditissimos siluarum fertilitate odorifera.

Sabbata. Recutita à Iudæis, qui recutiti dicuntur. Persius: Recutitæque sabbata, palles, sæda, festa.

Sabini & Sabine. Prisci, rigidi, veteres, intactæ, duri, fortes. Sabinorum sacerdotes æneo cultro tonderi solebant olim. Iidem Sabini (vt est apud Plutarchum in Numa Pompilio) Lacedæmoniorum coloniam se fuisse volunt.

Saccharum. Indicum. Plin. lib. 12. Saccharum, & Arabia fert, sed laudatius India.

Saccus. Panarius, Theodor. Cyrensis, Simus cum non haberet quicquam quod esset, panarium saccum corrosit.

Sacellum. Castum, venerabile, pium.

Sacerdos. Canus, laniger, cōspicu*, diuin*, vittatus, sacer, verbipotēs, castus. Hierophantæ Atheniensium sacerdotes sorbitione cicutæ seipsos castrabāt, quo mundiūs & castiūs viuerent in suo sacerdotia.

Sacrum.

Sacrum. Solenne, pingue, odoratū, piū, castum.

Seculum. Volubile. Mant. Illa volubiliūni saclo-
rum abscondita in vmbra.

Seuitia. Nephanda, ignea, inexorabilis, proterua,
maligna, sanguinolenta, atrox, furens, violenta, bar-
bara, procaz, acerba.

Saga. Diuinipotens, profana, rapax, thessala, gar-
rula, cytæis, à Cytæa vrbe Colchorum veneficis
herbis, feminisq; incantatricibus famosa. Inde car-
mina cytæina.

Sagina. Immunda. Propert. lib. 4. Pinguis: Ponta-
mus, Ecce venit pingni multum saturata sagina.

Sagitta. Crætæa, celer, volucris, threicia, stridēs, ly-
cia, leuis, thessalica, lernæa, ituræa, scythica, venena-
ta, acuta, volās, hamata, bistonia, lita felle, scelerata,
partha, getica, plumbata, pennigera, lusoria, cydo-
nea, formidāda, herculea, vaga, achæmenia, arcana,
cupida, rapida, flāmata, parthica, aurata, dira, crude-
lis, impia, præceps, tortilis, rutila, aurea, diſſynna, vl-
trix, trux, letalis, immitis, nitida, sæua, præpilata,
nimbifona, gortiniaca, arata, improba, cruenta, ve-
lox, teres, occulta, morbosa, pennata, radians, horri-
fona, armenia, arundinea, creffa, fatifera, infesta,
meda, ignicrema, igniuoma, alata, tortilis, dura.

Saguntus. Graia, rutula, animosa, misera, rigida,
hispana, neritia, metallifera, fidelis. Saguntus vrbs
fuit Hispaniæ, à Græcis condita, cuius habitatores
adeò fideles Romanis extiterunt, vt ab Annibale
obsessi, multos mēses obstinatis & infractis animis
obsidionem tulerint, maluerintq; expectare vrbs
excidium, quàm deditionem facere. Et cū iam sa-
lutem desperarent, collatis in forum quæ vnicui-
que erant charissima, atq; vndique circumdatis ac-
censisque ignis nutrimentis, ne à societate desiste-
rent, publico & communi rogo seipſos superiece-
runt.

runt. Dicitur etiam Saguntum, & Saguntos. Luc. li. 3.

Sagulum. Castrense, sericum, candidum, virgatum. Sagum seu Sagulum erat militare vestimentum, quod, teste Cicerone, sumi solebat in bello. Et quando in sagis tota ciuitas erat, Consulares viri solebāt esse togati. Hinc Sagati & Sagulati, sago seu sagulo induti. Sagarij dicuntur sagorum venditores.

Sal. Fusile, purum, æquoreum, albidum, rigens.

Salamis. Antiqua, superba, cypria. Salamin seu Salamis dicta est insula in Euboico mari contra Athenas sita, in qua est vrbs eiusdē nominis. Altera fuit in Cypro, quā Teucer cōdidit priore pulsus à patre.

Salebra. Præceps, difficilis, leuis.

Sales. Procerui, compositi, lepore tincti, romani, leti, mordaces, menandrei, comici, nitidi, amari, teneri, molles, culti, teuues, arguti, puri, dulces, blandi, honesti, plautini, iucundi, docti, vafri.

Salictum. Canens, glaucum, vldum, canum, densum, humile, gracile, molle, vmbrians, vmbrosum.

Salinum. Purum. Persius Satyr. 3. Vasculum est in quo sal reponitur ad mensæ vsum aut sacrificia.

Salua. Venenosa, mollis, dulcis, putris, labens, lustralis, spurca. Plinius ait ieiuni hominis saluam contra serpentium morsum remedio esse.

Salunca. Humilis, foliosa. Plin. libro. 21. Salunca quidem foliosa est, sed breuis. Nomen est herbæ.

Salix. Amara, lenta, secunda, glauca, cana, viminialis, perticalis, siluatica, fluminea, tenera, amnicola, vmbrosa, frugiperda, erratica, canēs, refona, opaca, amerina. Salix arbor est viminosa & multis perticis se surrigens, infrugifera, & amaro cortice: plicatilis & lenta, colore glauco, ventis agitabilis, gaudens humidis locis. Cum germinauit, ad vnam perticam summittitur. Pampinatur instar vineæ, vt in longitudinem potius quam ramorū latitudinem

cuo-

euocetur. Sic culta quarto ceditur anno, & vinculis præparatur: abscissa citò repullulat, mutationem loci facile patitur iuuenta. Semen ocysimè perdit & ante maturitatem, ob id dicta ab Homero frugiperda. Alio nomine vocatur Siler.

Salmoneus. Æolides, filius Æoli, audax. Rex fuit Elidis: qui cùm Iouis fulmen in aere mentiretur, vt propterea crederetur deus, ab ipso Ioue fulminatus est. Valerius Flaccus, lib. 1. Argon.

Salomon Potens, solymus, spectabilis.

Salona. Lutoricæ, dalmaticæ. Oppidū est Dalmatiæ.

Salcatio Exossus. Appul. li. 1. de Asino. Agilis, idem lib. 10.

Salus. Profundus, vastus, siluester, viridis, secretus, aptus venatibus, opacus, riguus, ferus, inaccessus, dumosus, vmbrosus, occultus, quietus, gelidus, fecundus, herbosus, siluosus, auis, deuus, innius, vagus, excelsus, obscurus, silens, incultus, vmbriifer, reconditus.

Salus. Præceps, pernix, concitus, leuis, volucer, rapidus, volans, remulus, excelsus, prærapidus, agilis.

Salum. Viride, spumans, vastū, piscosum, sonorum, voraginosum, vndans, turbatū, procellosum, vndosū, gelidum, ventisorum, tumidum, rapidum, tremulū.

Salus Dulcis. Ouid. lib. 5. Trist. blanda, tuta.

Sambucus. Medullata, olens, triangula. Sambuco arbori plurima est medulla, ocysimè floret: eius interiora mirè firma esse traduntur, ita vt venabula ex ea præferantur omnibus. Constat ex cute & ossibus. Ceditur tempestiuè, cùm decorticatur. Cortice est inextricabili, & carie subnascante ei, materiâq; nigrescente. Numeratur à Plinio inter eas quæ scutis conficiendis aptæ sunt.

Samos. Threicia, iunonia, vetus, secunda, pulcra, illustis, sterilis, thrax, cōcinna. Samos insula est in mari Icario, clara nomine Iunonis, quæ ibidē nata est, prius

prius vocabatur Parthenia. Abundat luto fœtilibus
consciendis aptissimo. A diacet Thraciæ: hinc pro-
pter populorum affinitatem Samothracia dicta est.

Sanguis. Ater, spermans, calidus, feruidus, fordi-
dus, crassius, ruber, teter, puniceus, niger, purpurius,
tepidus, tener, pinguis, scedus, tabificus, cruentus, ve-
nenosus, decolor.

Sanies Lethifera, nigra, spurca, venenata, atra, ta-
bifica, infanda, putris, crassa, turpis, stillans, cruenta,
lurida, putrida, concreta, pestifera, horrenda.

Sanna. Rugosa, pollica. Dicitur derisio, quæ sit ab
occipitio contractis labijs & ore distorto, nobis
non percipientibus derisorem. Persius, Occipiti cæ-
co pollicæ occurrere sannæ.

Sanfon. Alacer, infractus, fortis.

Santonici. Infrenes. Populi sunt in Aquitania fi-
nitimi Tolosatibus.

Sapientia. Palladia, calica, victrix fortunæ, diuina.
Sapientia Vfus & Memoria filia. Vide Gellium lib.
3 cap. 8. Atticarum Noctium.

Sapor. Dulcis, scitus, odoratus, gratus, mellifluus,
vapidus, multodorus, nectareus, iucundus.

Sappho. Mascuina, poetica, pelasgis, lesbica, teme-
raria, lesbica, amatrix, eolia, eolia. Sappho Lesbica Ly-
rica, floruit temporibus Alcæi & Stesichori poëta-
rum, maritum habuit Cercylam ditissimum virum
ex Andro, ex quo filiam suscepit Clio nomine.
Scripsit Lyricorum libros nouem: præterea epi-
grammata, elegias, iambos & monodias. Carmini
Sapphico, cuius inuentrix fuit, dedit nomen. Sunt
qui dicunt aliam fuisse Lesbiam poëtriam quoque,
quæ adolescentem Phaonem adamauerit, cuius a-
more cum frui non posset, è Leucade demiserit se
in aquas. Vtracunque fuerit, vnam tantum com-
mendant Latini poëte.

Sardanapalu. Imbellis, assyrius, iners. Sardanapalus, rex fuit Assyriorum, adeò enervatus, mulieribusque solutus delitijs, ut inter Eunuchos & puellas ipse pueri cultu delituerit, relicta illa maiestate, qua princeps tanto debet excellere, quanto ceteris est sublimior. Quæ fuit causa, ut ab Arbacte prefecto lasciuiam tam corruptam peroso, ad incendium domus, in quam victus se receperat, & inferendam sibi mortem sit coactus. Ouid. in Ibin.

Sardinia. Ferax, diues, pestilens, propter noctuū aëi ē.

Sardonix. Candicans, perlucidus.

Sarissa. Macedonia, fraxinea, teres, harmonia, levis. Sarissa dicitur hasta prælonga, Macedonum genti peculiaris. Vnde Alexandri stipatores Sarissophoros vocat Curtius.

Sarmatæ. Veloces, truces, vagi, mutatores domorum, flui, intonsi, fortes, frigidi, gelidi, feri, crudi, hirti, bellaces, hamaxonitæ. Sarmatæ seu Sauromatæ, populi sunt vagi inter Borysthenem & Istrum. Plerumque domicilia mutant. Sanguinem equinū permisto potant lacte. Tanta sunt barbarie, ut pacem non intelligant. Promissas gerunt barbas & longos capillos. Inepti sunt ad pedestrem pugnam auctore Cornelio Tacito. De his Martialis lib. i.

Sarmenum. Fructiferum. Palladius Rutilius, Sarmenum fructiferum putatæ vitis.

Sarnus. Campanus, sonans. Fluvius est Campaniæ. Fit inde patronymicum Sarnis.

Sara. Isacipara : quoniam fuit mater Isaac.

Sarraca. Frigida. Sarracum vehiculum est, quo ligna & lapides vehi consueverunt. Iuven. Satyr. 3.

Sartago. Lara. Patella est in qua caro frigitur: aliter vocatur Frixorium.

Sasón fluvius. Hadriacus, piger. Statius lib. 4. Sil.

Sassina. Diues lactis, urbs est Vmbrie, Plauti patria

Satanes. Inferni. Mantuan. Tum demum infernis
vastanda satanibus ora.

Satureia. Improbata. Martial. lib. 3. Herba est Ve-
nerem excitans, & eadem vi qua nasturtium.

Satelles. Pellitus, loricator, trux, rabidus, rigidus.

Saturnus. Aurcus, senex, falcifer, leucadius, falc-
venens, falciger, omnipotens, potens falce, profugus,
gelidus, falcatus, sterculius, tristis. Saturnus filius fuit
Cæli & Veste. Sororem habuit Opem, liberos Io-
nem, Iunonem, Neptunum, Plutonem. Membra vi-
rilia amputavit patri, proiecitque in mare, unde na-
tam aiunt venerem: filios denoravit, præter Iouem,
à quo pulsus ex Creta, venit in Italiam, ibiq; metu
delituit. Unde à latendo Latium dictum est. Docuit
ibidem agriculturam, & modum stercorendorum
agrorum. Falcem etiam primus inuenit. Currus eius
trahitur à serpentibus.

Satyræ. Liuens, bibax, audax in carpendis vitijs.
Carmen est maledicum inuentum ad carpenda ho-
minum vitia, eodem argumento quo erat vetus co-
mœdia. Hoc tamen differunt, quod hæc cõstat iam-
bicis versibus, nostra verò Satyræ assurgit in hexa-
metros. Præterea vetus comœdia carpebat homi-
num vitia cum denominatione personarum. Hoc
nostræ Satyræ non licet. Dicitur autem vel à Satyris
proteruis & petulantibus, vel à satyra lance, quæ
vno rogatu multa simul comprehendit. Principium
eius solet esse iracundum & indignationis plenum.
Præcipuam laudem in scribendis satyris apud Lat-
inos adepti sunt, Lucilius, Horatius, Persi, Iuuenalis.

Satyræ. Saltâtes, lasciu, capripedes, agrestes, dica-
ces, proterui, venerei, celeres, leues, acres, bicornes,
procaces, petulantes, salaces, bisformes, calentes, se-
minares, monticola, fugaces, alacres, celoces, tur-
pes, compedes. Satyri monstra sunt India, humana
facie,

facie, pedibus caprinis, toto corpore villoso, nihil habentes moris humani, gaudentes silvarum latebris, & hominum cōmercia refugientes. Poetę faciunt eos silvarum numina, aiuntque proteruos esse, & in Venerem prociiues.

Saxum. Apricum, durum, surdum inuium, spumeum, rosidum, lubricum, scrupulosum, asperum, adamantinum, gelidum, humidum, horrens, solidum, ferum, latebrosum, præruptum, humens, concauum, hernicum, murale, cyclopeum, horridum, nauifragum, perihæum, frigidum, hirtum, rigens, scabrum, crudum, vndisonum, rimosum, inhospitum, scironium, adesum, montanum, montuosum, naufragi, prominens, tetricum, salebrosum, dumosum, muscosum, scrapeum, ceraunium, centauricum, squarrosum.

Saxones. Infrenes, duri, rigidi.

Scabies. Turpis, scabra, mortifera, atra.

Scalmus. Stridens. Scalmus est lignum teres, cui nautę remos loco quodam alligant ad nauigandū.

Scalprum. Acutum, tenue, aduncum.

Scamander. Phrygius, fatalis. Fluvius est Phrygię.

Scapha. Biremis, facto duplici remorum ordine excavata.

Scaphium. Æreum, æneum. Vas est excrementitium, ad excipiendam corporis faciem. Aliter vocatur Matella.

Scarus. Obesus, mollis, audax. Piscis est qui solus omnium natando vescitur & ruminat. Fuit quondā in honore mensarū. Scari capiuntur in mari Siculo.

Scatebra. Ceca, vlucsa. Carpathio. Vide Oppianū.

Scelus. Infandum, nefandum, exitiale, sequum, immane, nefarium, impium, diuinum, profanū, ciuentum, in expiabile, iniustum, horridum, improbum, crudele, inauditum, atrum, scædum, petulcū, triste, pendendū, tyrannicū, impudens, tetrum, inquinatū, multabile,

iniquum, sanguineum, prauum, abominandum, miserum, infelix, mortiferum, detestabile.

Scena. Ludicra, vmbrosa, delitiosa, frondēs, virid*.

Sceptrum. Superbum, gemmans, aureum, trabale, auratum, pretiosum, imperiosum, fragile, venerandum, regale, minax, fulgens, inuidiosum, regium, rutilans, decorum, eburnum.

Scientia. Frugifera. Budæus, Aut ad frugiferam scientiam peruenturus.

Scinis. Sanguineus, sæuus. Scinis latro fuit prope Corinthum, qui summas arbores in terram compliebat, hisque alligatos homines discerpebat, truncis cum magno impetu laxatis in aëra. Hunc interfecit Theseus.

Scimilla. Tenuis, parua, corusca, volans, ignita, volatilis, clara, rubens.

Scipio. Aufonius, implacabilis, romuleus, truculētus, rhæteius. Scipio Africanus annum agens xvii. principio secundi belli Punici ductus in castra, circumuentū ab hostib* patrē liberauit. Post Cannensem cladem cum Iuuentus de relinquēda Italia cogitaret, ipse gladio supra caput erecto iurare singulos coëgit, se non relicturos patriam. Mortuo in Hispania patre, cum omnes id bellum refugerent spōtē se obtulit, natus annos xxiiii. vbi Carthaginem nouam vno die expugnauit, Asdrubalem superauit, Massanissē nepotem in bello captū auo remisit, Syphacem regem vi cepit, Annibalē ex Italia accersitum superauit, Carthaginemque Romanis fecit tributariam. Reuersus Romam triumphauit. Consul in expeditionem Asiaticam profectus, omnia suis auspicijs rexit. Antiochū sub iugum misit. Accusatus demū quod prædam Asiaticam non totā in ærarium contulisset, Linternum secessit in villam suam, perterritus ingrati tudinē vrbs. Fuit alter Scipio Æmy-

Æmylianus, Pauli Æmylij filius, qui Numantiam euertit, & Carthaginem penitus sustulit.

Scopa. Vilis, vi gea. Scoparij dicuntur qui cubi-
cula & cænacula conuerrunt scopis.

Scopulus. Turritus, immanis, adesus, frondosus,
confragosus, minax, scaber, durus, muscosus, acutus,
tumidus, præacutus.

Scorpius. Ardens, venenifer, minax, formidolosus,
curuans brachia, pugnax, acer, marti⁹, dir⁹, horrens,
mortifer. Scorpius bis anno parit, alga vescitur, va-
rius est. Icesias medicus dixit stagnorū scorprios ni-
grâtes esse, marinos verò fuluos. Similitudinem ha-
bet cum Scorpena, licet Aristoteles discriminē ponat

Scortum. Deuium, scorteum, meritorium, diobo-
lare, publicum, libidinosum, exoletum, salax, pro-
cax, febriculosum.

Scoti. Truces. Scoti populi sunt occidentales. Hī
ætate beati Hieronymi vescabantur humanis car-
nibus. Et cum per siluas porcorum greges, & ar-
mentorum reperirent; tamen pastorum nates &
feminarum papillas solebant abscindere, & has so-
las ciborum delicias arbitrari. Hi nullam propriam
habebant coniugem, sed pro libidine more pecu-
dum lasciuiabant.

Scrobs. Atræ, caua, obscena.

Scrupus. Pungens. Thomas Radinus, Per sale-
brosam semitam scrupis pungentibus.

Scurra. Loquax, procax, infidus.

Scutum. Fulgens, æreum, ornatum, macedoni-
cum, ferreum, lunatum, ligneum, cauum, auratum.

Scyllaceum. Nauisfragū. Fuit Atheniensīū colonia
in finibus Italiæ, à quo sinus Scyllaceus dictus est.

Scylla. Rapax, impia, niseia, informis, filia Nisi, fe-
rox, vorax, immanis, truculenta, triformis, latrans,
ficula, phoreis, Scylla saxum est, Siculum mare red-

dens importuosum, & plenum periculi, quod assidu-
is aquarum concursibus latratum videtur emitte-
re. Poetæ fabulantur Scyllam Phorci filiam mutatam
in monstrum supernè virginem, infernè vero pis-
cem, & sex caninis capitibus latrans, cum se lauisset
in fonte, quem Circe veneno infecerat. Plin. lib. 3.

Scyphus. Faginus, factus ligno fagi arboris. Vas
est potorium Herculi dicatum, quo veteres in con-
niuijs & sacrificijs utebantur. Cælius ait Scyphos
quasi scythios, à scythijs populis, quibus frequens est
ebrietas, dictos. Hinc scythissare, id est, inebriari.
Inter scyphos laudantur in primis Bæotij, quibus
Hercules primum in expeditionibus usus est, deinde
Rhodiaci, sequentibus Syracusijs.

Scyros. Scopulosa. Insula est in Ægæo mari, in qua
Achilles feminam mentitus, delinuit inter filias Ly-
comedis regis, grauidamque fecit Deidamiam, & ex
ea suscepit Pyrrhum.

Scythale. Picta. Serpens est tanta præfulgens tergi
varietate, ut notarum gratia videntes retardet. Et
quoniam reptando pigrior est, quod assequi ne-
quit, miraculo sui captat. Pellem exiit hiberno
tempore.

Scythæ. Errantes, profugi, campestres, gelidi, acerb-
i, vagi, indomiti, seni. Scythæ populi domos habent
volubiles in plaustis. Duodecim dies durant in fa-
me & siti, virtute cuiusdam herbæ, quæ vocatur
Spartania. Strepunt equitatus gloria. Cum vident
se magnopere indulgisse potui, arcuum chordas pul-
sant, ut dissolutum voluptatibus animum ad pristi-
nam continentiam reuocent. Vescuntur humanis
carnibus. Hospites immolant, & interfectorum cal-
narias habent pro pateris.

Scythia. Glacialis, niuosa, gelida, rigens.

Securis. Ærata, stricta, arboraria, enuenta, amazo-
nia,

ma, frua, valida, anceps, sacrificia, grauis, thermодо-
uaca, missilis, audax, dura, scythica, vulnifica, rigida,
trux, nitida, penthesilea, ferrea.

Seditio. Turbida, perniciofa, clamofa, misera, inte-
ftina, nefaria, procellofa, pronuba belli, rebellis.

Sedulitas. Officiofa, gnaua, acris, prouida.

Seget. Grauida, fecunda, fructuofa, frumentaria,
herbida, lata, ferax, cana, tenera, vda, innalida, fer-
tilis, viridis, humida, libyca, fpicata, auriuola, luxu-
rians, triticea, ibera, cinyphia, pharia.

Segnities. Seta, immunda, agra, iners, triftis, diffua-
da laborum, torpens, ignaua.

Selinu. Palmafa : quoniam vrbs eft iuxta lilyba-
um palmis abundans, Virgil. lib. 3. Aeneid.

Semele. Cadmeis, improba, miserabilis, thebana,
formofa, euehia, ab Epitheto Bacchi, cuius mater
fuit.

Semen. Pingue, fecundum, prolificum, cereale, ge-
nitale.

Semiramis. Pharetrata, formofa, babylonica, lon-
gura. Semiramis Affyriorum fuit regina, quæ cum
certò intelligeret graue effe populo feminam pati
principantem, mortuo marito virum mentita eft, vt
tantisper imperaret, dum filius Ninus, qui per impu-
berem adhuc ætatem regnare non poterat, adoles-
ceret, regnòque fieret idoneus. Claud. lib. 1. in Eu-
trophium. Porro tanto libidinis calore æftuauit, vt
post mariti mortem non admiferit folum, at etiam
prouocauerit ad Venerem plerofque ex fuis militi-
bus, qui forma effent elegantiore, quos poft ea cru-
deliter necabat. Produunt & nonnulli eam a Nino filio
interemtam, cum eius cõgrefsum appeteret. Et quod
omniũ longè turpiffimũ eft, equum ab ea adamatũ
vſq; ad coitum, Iuba teftis eft apud Plinium. Fuit &
iracundia tam vehementi, vt ei circa cultũ corporis

occupata cū nuntiatum esset Babylonem defecisse, et fluens altera parte incompta ad eam expugnandam cucurreit.

Senator. Tetricus, longæuus, latidauus.

Senatus. Sanctus, grandæuus, prudens, magnanimus, purpureus, bellator, trabeatus, clarus, sacer, blattifer, nitidus, immobilis, honoratus, quirinalis, tetricus, augustus, solidus, palatinus, prætextus, grauis.

Seneca. Facundus, prædiues, acutus, tetricus.

Senectus. Tristis, turpis, effeta, canens, gravis, inops, longa, vetus, tranquilla, tarda, balba, infelix, prolixa, matura, annosa, pigra, spatiosa, damnosa, agra, occidua, alba, cana, cariota, curua, non intellecta, queribunda, fragilis, viuax, sobria, longæua, infirma, rugosa, festina, scæda, vicina letho, mollis, tremula, inclinata, tremebunda, misera, incurua, indocta inde cēs, celer, amara, miseranda, frigida, fessā, iniqua, veneranda, lassā, instans, properans, inualida, præceps, dira, venerabilis, vetus, tetrica, secuta, frigescent, gelida, inimica formæ, squalens, odiosa, curuata, ærumnosa, vicina capulo, amara, emerita, circumspecta, insperata, prona, inopina, delira, decocta, eruda, rigida, tremens, inaperta fraudi, decorsuosa, pylia, tithonia, nestorea, sacra, ceruina, placida, leuis, somniculosa, honorata.

Senex. Parcus, anhelus, longæuus, inualidus, grandæuus, exhaustus, obscurus, delirus, maturus, miser, rancidus, squalidus, debilis, antiquus, infirmus, exsanguis, reses, verendus, rigidus, fessus, lassus, rancidulus, cariosus, foetidus, annosus, tetricus, canis, pellicus, tremulus, effetus, æger, mucosus, aridus, affectus senio, enervatus, gelidus, rugosus, tardus, verbosus, incuruus, imbellis, decrepitus, defloccatus, cerebrosus, exossus, acheronticus, vetulus, hircosus, seuerus, loquax, morosus, apticus, vetus, durus.

Senium.

Senium. Sterile, tardigemulum, graue, iners, triste, deforme, debile, molestum, exsangue, morbosum, tremens, annosum.

Sensui. Docticanus, acutus, vitalis, Indiuagus vigil.

Senes. Inculti, asperi, densi, duri, hamati, hispidi, rabidi, mortiferi, acuti, rigidi.

Sentina. Capax, larga.

Sepes. Longa, hirta, spinosa, fruticosa, siluestris, alta, texta.

Seps. Tabificus, breuis. Modicus est serpens, cuius tamen ictu percussa putrescunt membra: nam qui. l. quid momordit, in putredinem resoluitur. Colorem quem attingit, reddit, quatuor dentibus armatus est.

Sepia. Nigra. Sepia piscis est venenoso morfu. Cùm vidit insidias parari sibi, effuso atramento, quod habet pro sanguine, sese abscondit. Mares varij sunt & nigriores, constantique maioris. Percussa tridente femina auxiliantur: at femina icto mare fugit. Sepia atramento tanta vis est, vt in lucerna addito Æthiopes videri ablato priore lumine tradat Anaxilaus apud Plin.

Sepias. Longa. Val. Flac. libr. 2. Promontorium est vel vrbs Macedonia.

Septum. Rotundum. Mantuan. Ecce procul septis rutilat domus alta rotundis.

Sepulcrum. Imum, mestum, triste, mutum, mausoleum, atrum, opacum, fatale, magnificum, gelidum, funereum, excultum, marmoreum, falsum, tetrum.

Sepultura. Olens, pallens. Mantuan. Mesta sepultura fuit hæc Pallantis imago.

Sera. Firma, perpetua, belliferata, ærata, ferrea, dura.

Serapis. Pharius, id est, Ægyptius. Deus fuit, qui colebatur ab Ægyptijs.

Seres. Eoi, colorati, vellere nobiles, longinqui, extremi,

tremi, vestissui. Populi sunt Orientales, qui ex suis arboribus depeſcunt lanas tenuiſſimas, quas bombycis vermiculi araneorum inſtar conſciunt ex tenuiſſimis filiſ. Virgil. lib. 2. Georgicorum. Iuſtiſſimi ſunt, & ducēteſimum vitæ annum excedunt. Rutilæ habent comas, oculos caruleos. Vitant reliquorum mortalium cœtus, frugaliffimi & pacationis vitæ cultores. Adueniſ illuc euntibus ad emenda filia, nulla ſermonum vice, rerum pretia ſolis proponunt oculis. Nihil ſibi comparant aduectitium. Vide Martianum Capellan.

Serpus. Cultus, grauiſ, amœnuſ, vaguſ, lepiduſ, blanduſ, mitiſ, polituſ, dulciloquuſ, puruſ, promtuſ, canoruſ.

Serpens. Ater, ſquameuſ, lethiſer, plenuſ venenoſ, niliacuſ, areniuſ, exitioſuſ, aſper, aſer, minanuſ, virulentuſ, venenatuſ, noxiuſ, latenuſ, formidabiliſ, diuſ, caruleuſ, veneniſer, ſæuſ, horriſicuſ, terrigena, lethaliſ, martiuſ, tortuſ, tumenuſ, flexiliſ, minax, latebroſuſ, pinnatuſ, lubricuſ, criſtatuſ, ſqualiduſ, nocuſ, impiuſ, meduſæuſ, veneniger. In India ſerpenteſ in tantam adoleſcunt magnitudinem, vt ſolidoſ hauriant ceruoſ taurôſque. Tanti ſunt & apud Rhyndacum amnem in Ponto, vt ſupervolanteſ quamuiſ altè perniciteſq; aliteſ, raptas abſorbeant. Ophiuſa inſula eſt dicta à multitudine ſerpentum. Ophiſ enim Græcè ſerpenteſ ſignificat. Vnde Ophiogenaſ populi in Helleftonto, qui ſerpentum ictuſ taſculeuant, & impoſita manu venena corporiſ extrahunt. Candei populi orientaleſ ſerpentibuſ veſcuntur: neque eſt alia regio earum fertilior. Serpentibuſ quoque abundat Africa.

Serpilluſ. Odoſiferuſ, viſcenuſ, luxurianuſ.

Serra. Arguta, ferrea, acuta, ſtridenuſ, dentata, rauca, longa, leuiſ, rutilanuſ.

Serpinuſ.

Sertum. Florens, luteum, olens, spiceum, festu, gemale, molle, floridum, humidum, odoratum, caruleum, gramineum, heliconium, florem, textile, flauēs, stellans, fragrans, roseum, vernificum, vitreum, redolens, picturatum, madens, halans, insigne, pictum, amarantheum, virens, coloratum, puniceum, radiosum, floridulum, intortum, marcidum, frondeum, viride, millecolor, rosidum (sandum, immite, acre.

Seruitium. Graue, ægrum, triste, turpe, durum, ne-

Seruitus. Laboriosa, maligna, misera, pœnalis, ignominiosa, miserabilis, infamis, molesta, onerosa, perfica, mariandyna, à Mariandynis populis iuxta Pontum Paphlagoniæ vicinis, quos ferunt à Miletiis subactos, & in contemptum fuisse diuenditos.

Serui. Agiles, sordiduli, fallaces, curiosi, alienigenæ, fugitiui, cretati, apolides, ferratiles, salutigeruli, mediantini, hercitiæ, saccularij, pileati, vicarij, insularij, originarij.

Seriphus. Parua, humilis, plana. Insula est Ægæi maris, vna earum quæ dicuntur Cyclades: in hanc mittebantur nocentes, vt in Gyaron.

Sestus. Clara. Musæus. Litore multiuago prope claræ mœnia Sesti. Vrbs fuit Hellesponti, patria Herus puellæ, quam adamauit Leander.

Setæ. Comantes, rigida, dura, hirtæ, feræ, strictæ, duriales, tremula, horrentes, hircosæ, hispida.

Setia. Pendula, clara. Vrbs est Campaniæ serax optimi vini.

Seueritas. Acerba, castigatoria, rigorosa, dura.

Sibilus. Stridulus, horrendus, trepidans, infestus, dissonus, raucus.

Sicambri. Feroces, flauī, gaudentes cede, indomiti, detonsi, paludicola, procellosi, saui, paludosi, terribiles, duri, fortes, proni in arma, infrenes, criniti, intonsi, tonui. Sicābri Germaniæ pop. ad vtrāq; Rhēni ripam

ripam habitantes, flauos habent capillos, quos ubi
fatis creuerunt, quodam artificio in nodum com-
plicant. Mart. lib. 1.

Sicani. Trimares, immites.

Sicania. Trifida. Claudia. Vltima Sardiniam, Cyr-
non, trifidamque retentat Sicaniam.

Sicilia. Trinacris, à tribus promontorijs. Ouid.
lib. 5. Metam. trifida, æolis, fragifera.

Sicoris. Locuples. Fluius est Hispaniæ, de quo
Lucan. lib. 4.

Siculi. Immites, trilingues, acuti: quoniam pol-
lent acumine & vaficia. Hinc Siculifitare verbum
Flautinum, est astutè loqui.

Sicyon. Oliuifera: quoniam vrbs est Achaia, oleo
& oliuis feracissima. Ouidius in Ibin, potens, tyria,
pretiosa, alta, graia.

Sidon. Piscosa, vetus, potens, tyria, pretiosa, cad-
mea.

Silentium. Fidele, taciturnum, nocturnum, mu-
tum, horrendū, tranquillum, opacum, tenebrosū,
latebrosū, arcanum, rabiosū, pythagoricum.

Silenus. Ebrius, vetulus, arcadicus, spumans. Fin-
gitur fuisse Bacchi pædagogus & nutricius.

Silens. Nyfigena, geniti in Nyfa vrbe Indiæ sacra
Baccho. Senes Propert. lib. 2.

Silex. Durus, validus, rigidus, domitus, calcabilis,
caucaseus, ignitus.

Siligo. Mollis. Satyr. 3. Sed tener, & niueus, molli-
que filigine factus.

Simus. Proteruius, callidus, simulator, parasitus.

Simois. Phrygius, rapidus, lubricus, pinniger, ilia-
cus, idæus. Fluius est Troadis, apud quem Venus
ex concubitu Anchisæ genuit Æneam. Fit inde ad-
iectiuum Simoentius.

Simplicitas. Rustica, nuda, rudis, vera, niuea, pru-
dens,

dens, credula, incauta, pagana, inculta, pura, pia, nescia fraudis, sapiens, candida, vulpina.

Simulacrum. Aeneum, laruale, ligneum, ceruum, terrenum, lapideum.

Sinada. Pretiosa, phrygia.

Sinapis. Fletum factura, lacrymosa, tristis. Ennius lib. 4. Sabin. Neque triste quæritat sinapi, neque cepe mastum, Vbi triste significat amarum.

Singultus. Lacrymosus, acer, frigidulus.

Sinon. Fidens animi, periturus, pellax, fallax, dirus, cautus.

Sinope. Opima. Valer. Flac. libr. 3. Vrbs est Capadocia.

Sinus. Calidus, patulus, tepidus, nexilis, carbaseus, blandus, tener, mollis, niueus, ambrosius, lacteolus, tyrius.

Sirius. Feruens, lethalis, acer, pestifer, fulgens, lethifer, malus, puluerulentus, ater, insensus, igneus, calens, vltus, rapidus. Sirius stella est in ore Leonis arctifera, cuius tempore magna est siccitas fontibus & fluuijs deficientibus.

Sistrum. Phariacum, sonabile, tinnulum, Ægyptium, multifonum, garrulū, isiacum, niliacum, memphiticum, bellicum, arisonum, æreum, pharium, argutum, stridulum, personum, resonans, dulce, crepitans. Erat enim genus tubæ, quo Ægyptij utebantur in sacris Isidis, in memoriam Osiris eiusdem mariti Tibull. lib. 1.

Sisyphus. Æolides, lassus, inquietus, colius, infelix, defessus. Sisyphus filius fuit Æoli, qui ex hospitibus alios saxo perimebat, alios calce in aquas precipitabat. Propterea hanc apud inferos luit pœnam, vt semper relabentem scopulum ad verticem montis cogatur voluere. Ouid. lib. 4. Metam.

Sitis. Ignea, anhelæ, arida, sicca, arens, tristis, aspera,

ra, horrida, flammata, acris, auida, morosa, ingentio-
sa, saeva, feruida, rabida, tantalea, æstiva, feruens, ar-
dens, molesta, glutinosa, dira, implacabilis, lethife-
ra, vesana, hydropica.

Situlus. Aquarius, cōgialis. Dicimus etiam Situla.

Situs. Pallens, informis, iners, turpis, immundus,
piger, sterilis, cæruleus, scædus, squalidus, languens,
putris, annosus, muscosus, pulcreus, miser, redolēs,
ferrugineus, ater, torpidus, furvus, squalens, olidus,
gelidus, arenosus, opacus.

Smaragdus. Viridis, clarus, radians, florens, ery-
thraus, perspicuus, virescens, viridans, scythicus.
Smaragdus gemma est præcipuæ viriditatis, oculo-
rum aciem mirum in modum recreans. Frequens
est in Erythra & Scythia: item India & Cyprijs
zrifodinis.

Soccus. Cornicus, humilis, levis, tenuis, alacer, le-
pidus, immundus, muliebris. Est calciamentum Co-
mædonum. Inde pro versu Comico cap i solet, vt in
his epithetis patet. Diminutivum est Socculus.

Socrates. Anyti reus, sapiens, loquax, actæus, cor-
rumax. Socrates Atheniensis Philosophus patrem
habuit Sophroniscum marmoriarium, matrem Pha-
naretam obstetricem. Vxorem habuit Xantippen sa-
tis difficilem & morosam. Victu fuit facili. Dæmo-
nem se habere fatebatur, à quo futura perdisceret.
Accusatus postremò ab Atheniēsis, vel quòd de
dijs malè sentiret, aut vt alijs placet, ob flagitiosam
in pueros libidinem, & in carcerem coniectus, An-
nyto accusante, cicutam porrectam hausit intrep-
pidè, neglecta, quam ad patrociniū suæ salutis ob-
tulerat Lysias, oratione.

Sodalitium. Fratrum. Catullus, Fratrum ve-
rè dulce sodalitiū.

Sodalis. Carus, vnanimus.

Sodoma.

Sodoma. Infamis. Mantuan. Infamis vitij vrbes
& sulfure dignas.

Sol. Ardens, rapidus, aureus, coruscus, igneus, flammiger, recurrens, æthereus, ignifer, æstiuus, candens, æstiuus, calidus, purus, acutus, tepidus, æreus, præclarus, radiatus, lucens, flagrans, mithra, floridus, Hyperione satus, nitidus, candidus, repens, magnanimus, corniger, flammeus, vagus, rubens, auricomus, omnitenes, radians, refugus, roseus, volans, titanius, hyperionius, rutilus, flammifer, ignicomans, flammiculus, auratus, multiuidus, sensificus, oculus mundanus, torrens, auctor lucis, phanes, lucifer, aprius, anhelans, labens, fulgidus, luminosus, creator lucis, salutifer, igniuomus, armatus radijs, luteus, lucifluus, feruidus, ignicomus, albus, amnificus, proles Hyperionis, sitibundus, rutilans, radiosus, globulentus, refugus.

Solatio. Dulce. Lucret. lib. 5. Dulcia petunt
cent animos solatia vitæ. Item lib. 6.

Solea. Arguta, ferrea, lata. Capitur pro calceo. Soleati dicuntur soleis induti. Et Solearii solearum fautores, qui & Crepidarii.

Soles. Purpurei, tepidi, æstiu, torrentes, rapidi, rosei, feruentes, iniqui.

Sollicitudo. Mordax, dura, concatenata, vehemens, curiosa. Appuleius lib. 6. de Asino aureo, Sollicitudinem & Tristitiam facit ancillas Veneris, quod omnis amor sit sollicitus & anxius, plusque tristitiæ sit in Veneris contubernio, quam voluptatis.

Solitudo. Auida, deserta.

Solum. Aureum, sublime, eburnum, insigne, acernum, luculentum, arduum, marmoreum, auratum.

Soleria. Lapidea, acuta, subtilis, docilis, perugil, vigil, sapiens, viuax, versatilis.

Solon. Iustus, articus, æteus, cecropius. Solon Salaminus fuit vnus de septem sapientibus Græcia.

Leges

Leges dedit Atheniensibus, abrogatis illis quas prius tulerat Draco, quod essent seueræ nimis & sanguinariæ. Voluit ut corpora debitorum non essent amplius obnoxia creditoribus, sed bona tantum.

Solum. Pingue, sitiens, sabulosum, rosidum, ferax, cretosum, puluerum, luxuriosum, putre, vber, florens, riguum, humidum, gelidum, fertile, paludosum, madidum, secundum, frugiferum, floridum, herbidum, viride, prauirens, sementiferum, frigidulum, virescens, saxosum, pictum, cultum.

Solstitium. Humidum. Virg. Humida solstitia, atque hiemes optate serenas.

Somnium. Nocturnum, vanum, nigrum, sollicitum, deuium, cæcum, pallidum, stultum, demens, mutum, inane.

Somnus. Lethæus, iucundus, dulcis, mollis, saluber, volucer, leuis, soporifer, pinguis, segnis, profugus, facilis, ignauus, placidus, iners, mendax, tener, irriguus, niger, similis morti, languidus, tenuis, imbellis, deses, mitis, noctuagus, piger, fallax, languidulus, blandus, liquidus, lentus, omnipotens, similis letho, quietus, domitor curarum, impavidus, vduus, benignus, reses, blandulus, dulciculus, noctis amicus, pruriens, vanus, anhelus, blandicellus, soporus, languens, hebes, silens, humens, torpens, lenis, latmius, elinguis.

Sonipes. Elcus, ferox, belliger, marcius, acer, præceps, nobilis, citus, feruidus, impiger, superbus.

Sonitus. Acutus, boans, tumultuosus.

Sonus. Perstreptens, dulciloquus, lepidus, vocalis, flexanimus, piercus, penetrabilis, argutus, stridulus, querulus.

Sophia. Sacra, seuera, paradisis, florens.

Sophisma. Dialecticum, cæcum, sinuosum.

Sophista. Verbosus, clamorosus. Faustus, Si verbosa tacet

tacet clamosi turba sophista.

Sophron. Implicitus. Stat. lib. 5. Sil. Fuit Syracusanus poeta, cuius scripta erant admodum obscura.

Sopor. Mitis, consanguineus lethi, placidus, segnis, dulcis, suavis, crassus, marcidus, irriguus, tacitus, endymioneus, languidulus, mollis, ignauus, lentus, blandus, languidus, lethæus, papauereus, lenis, madens, nocturnus, piger.

Soraclæ. Phœbeum: quoniam mons est in Faliscis, quondam Apollini sacer, sanctum.

Sordes. Fœdæ, tabificæ, olentes, fœtidæ, malignæ, nigrae, spurcæ, viles, immundæ, putres.

Sors. Ambigua, faticina, varia, infida, lycia, prenestina, fluibunda, cæca, pythica, remulenta, fallax, vagabunda, iniqua, lubrica, instabilis, maligna, fatiloqua, fatidica, inquieta, malefida, violenta, proterua, incerta, periculosa.

Spado. Rugosus, tener, fluxus.

Sparta. Vetus, clara, herculea, animosa, libidinosa, menelaca, potens.

Spartacus. Vilis, acer. Fuit gladiator Thrax genere, magnis viribus præstans: qui collecto exulum & fugitiuorum non paruo exercitu, bellum ingens concitauit, adeo ut mitti Crassum oportuerit, qui conatum eius reprimeret.

Spectaculum. Voluptuarium, festiuum, lepidum, dulce, publicum.

Specula. Alta. Mantuan. Propterea multò speculis audiuius altis.

Speculum. Læuatum, coruscans, leue, nitens, argenteum, nobile, prænitens, collucens, cœcauū, micans.

Specus. Defossum, horrendum, latebrosus, roscidum, asperum, sinuosum, gelidum, saxum, obsecrum, tenebrosus, opacum, abditum, scrupenum, sumificum, atrum, profundum, curuum, arcuatum, re-

Quia quædam sunt

trum, cæcum, piceum, nigrum, tophaceum.

Speleum. Horrendum, rosidum, vastum, siluari-
cum, montanum, cauum, faxeum.

Spelunca. Atra, immanis, scrupea, tetra, gelida,
peropaca, occulta, furua, obscura, profunda, caua,
frigida, viridis.

Sperchius. Populifer, minax, tenuis. Fluvius est
Thessaliæ.

Spes. Credula, auida, anxia, animosa, auara, siti-
bunda, incerta.

Sphæra. Rotunda, declivis.

Sphinx. Iniqua, aspera, tricorpor, volucris, infan-
da, ambagiosa, ædipodionia, callida. Sphinga poetæ
dicunt monstrum fuisse virginea facie, pennis au-
um, pedibus leoninis: quod olim Thebas veniens,
sequens ænigma proposuerit occurrentibus: Quod-
nam est animal, primum quadrupes, bipes demum,
postremò tripes. Quod qui non solverent, darentur
morti. Hoc autē explicasse fertur Oedip⁹, ac propte-
rea Sphingē è saxo precipitasse. Reuera sphinx ani-
mal est Æthiopiz mōstrosū, è simianū genere, fus-
eo pilo, māmīs in pectore geminis, ad hominis spe-
ciē accedens, solo pilo & solitudine ferā assimilāte.

Spica. Caduca, frumentaria, cerealis, flauens, gra-
vida, eleusina, cilissa, flava.

Spiculum. Cnossium, lucidum, lentum, gortynium,
tinctum felle, tinctum veneno, acutum, sceleratum,
sæuum, tortum, rhodopeium, sordens, cydonium,
pennatum, lemazuni, velox, aureum, splendidū, tru-
culentum, ferreum, durum, sanguinolentum, lethale,
ferum, rigidum, apollineum, mucronatum, acumi-
natum, impium, volitans, incoctum, intortum, flam-
meum, rutilans, crudum.

Spina. Acuta, silvestris, minans, sterilis, acris, cru-
entra, horrens, maligna, fera, vulnifica, dumosa, pun-
gens,

gens, horrida, crudelis, hamata.

Spinetum. Densum, inuium, asperum.

Spiritus. Animalis. Vagus, æthereus.

Splendor. Nitidus, fulgens, flammeus, perspicibilis, tremulus, liquidus, fulgidus, argenteus, auricomus, flammiger, niueus, rutilans, nitens, ignifer, niualis, latus, albus.

Spolia. Hostilia, opima, hostica, bellica, occulta.

Sponda. Rotunda, nitens, aurea.

Spondem. Stabilis, lentipes.

Spongia. Punica, levis, madidata, munda.

Sponsa. Vnusta.

Spuma. Candida, albida, tumens, pinguis, caua, natans, albens.

Spitium. Sordidum, inhonestum, crassum, sordens.

Squalor. Terribilis, agrestis, horrendus, turpis, æter, annosus.

Squama. Crepitans, nexilis, promicans, fulgens.

Stabulum. Spatiosum, opimum, molle, pingue.

Stadium. Olympicum, olympiacum.

Stagnum. Virens, refusum, mite, loquax, humidum torpens, fugax, olens, opacum, lentum, cærum, liquens, curuum, splendidum, rutilum, piscosum, cauum, irriguum, dulce, vadosum, litoreum, vndans.

Stamen. Lene, gracile, candidum, tortum, pelusiacum, operosum, niueum, sericum, tyrium, lineum, tenue, purpureum.

Stalua. Aurata, marmorea, inaurata, exanguis, ærea.

Stella. Ardens, vaga, candida, fulgens, siderea, micans, serena, coruscans, flammigera, rutilans, ignicomans, efflammans, prænitens, lucida, corusca, candicans, radians, fulgida, insignis, flammea, splendens.

Stella. Poëta. Dulcis. Statius libro primo Silvarum, piæius, canorus, facidus. Mart. lib. 12. Arutius.

Stella poëta Patavinus, natus est familia consulari, Romæ floruit eo tempore, quo Flauij Cæsares imperarunt. Violentillam puellam Neapolitanam in vxorem duxit, quæ Græcè Ianthis & Asteris vocatur. Scripsit elegias & poëma de interitu columbæ.

Stemna. Generosum, nobile, auitum, pulcrum, insignis.

Sthenobœa. Perfida. Horat. libro tertio Carmin. Sthenobœa fuit vxor Præti regis Argiuorum, quæ cum Bellerophontem eximia forma puerum, sed tamen castissimum, cuius amore tota deferuebat, ad coitum non posset inducere, eum falsò apud Prætum ipsum detulit, vt infidiatum suæ castitati. Prætas sceleratæ mulieris accusationi fidem adhibens, Ariobatem regem Lyciæ & Sthenobœæ patrè litteris monuit, vt iniuriam illatam filiz vindicaret, fumeretque supplicium de Bellerophonte. Itaque iussu Ariobatis, Bellerophon varijs hostibus & portentis obiectus est. quorum cum semper euaderet victor, venit in gratiam cum Ariobate, adeò vt alteram eius filiam acceperit in vxorem. Quod audiens Sthenobœa, seipsam laqueo suffocauit.

Stentor. Ferrox, magnanimus. Fuit Stentor quidam in exercitu Græcorum vocalissimus, qui solus tantum vociferabatur quantum alij quinquaginta. Sunt qui dicant eum interfectum à Mercurio, quo cū de magnitudine vocis certabat. Iuuen. Satyr. 13.

Stercus. Tetrum, olidum, immundum, fetens.

Steropes. Niger. Is fuit vnus è ministris Vulcani, dicuntur Cyclopes.

Stescorus. Ferrox. Statius libro quinto Siluarum. Fuit poëta lyricus ex Himera Siciliæ ciuitate, qui excæcatus, quod scripsisset Helenæ vituperationem, palinodiam cecinit, & amissum recepit visum. In eius ore, cum infans esset, cantauit Iulcinia.

• *Stigma*.

Stigma. Flammans, rigidum, durum, pressum, opprobriosum. Stigma dicitur infamie nota, quæ propter flagitium aliquod inurebatur fronti reorū. Hinc Stigmati & Stigmatē dicuntur stigmatē deformati.

Stimulus. Amarus, acer, ciudus, cruentus, furialis, ferus, acerbus, acutus, pungens, trux.

Stipes. Durus, fissilis, ramosus, nodosus, robustus, procerus, teres.

Stipula. Levis, viridis, volans, gracilis, arida, agrestis, fragilis, crepitans, humens.

Stiria. Turpis. Mart. li. 7. Turpis ab inuiso pende-
bat stiria naso.

Stola. Longa, matronalis. Stola erat tunica talaris, qua utebantur matronæ. Hinc pudor stolatus, id est, matronalis. Mart. Et stolatum permittit meretricibus pudorem.

Stomachus. Latrans. Horat. lib. 2. Serm. Ieiunus. Idem, Ieiunus raro stomachus vulgaria temnit.

Strages. Cruenta, deformis, acerba, sanguinea, lacerata, repens, impia, ferox, profana, infanda, horrēda.

Stragulum. Villosum, aureum, pretiosum, pictum. Stragulum vestis est, qua lecti sternuntur, colorum & figurarum multitudine variegata. Veteres quidquid insternebant, à sternendo Stragulum appellabant. Hinc quandoque accipitur pro ephippio.

Siramen. Agreste, molle, durum, rigidum.

Siraium. Molle. Virg. lib. 8. pictum. Ouid. lib. 8.

Streptus. Demens, clamorosus, levis, horrendus, minax, turbidus, raucus, sonorus, sonans, horrifonus, malignus, tympanicus.

Stridor. Acutus, querulus, raucus, horrifonus, terrificus, horrendus, acer, terrifonus, terribilis, sonax, coruscus, horribilis, horrifer.

Strigilis. Ferrea, rubiginosa. Plant. in Stich. Rubiginosam strigilem, ampullam rubidam.

Strix. Nocturna, infausta, rauca, improba, infanda taxicola, inferna, noxia, violenta. Strix avis est nocturna, & inauspicata, quæ nomen sumsit à stridore. Hæc infantes noctu intradit. Plinius ait non esse fabulosum, striges vbera infantium labris immulgere.

Strophium. Viride, teres. Nonius ait strophium breuem esse fasciam, quæ virginearum papillarum coercet errorem. Capitur etiam pro religiosa quadam corona, qua utebantur antiqui sacerdotes. Plinius, Tenuioribus coronis utebantur antiqui, strophia appellantes. Diminutivum est Stophiolum.

Strymon. Gelidus, thracius, geticus, rapidus, fumans. Fluvius est Thraciæ, à cuius nomine vocantur Thraces Strimonij.

Studium. Insomne, sollicitum, vigil, flagrans.

Stupor. Immobilis, gelidus.

Stuppa. Carens humore. Virg. in Moreto, Et producit acu stuppas humore carentes.

Stuprum. Nefandum, famosum, incestū, infandū.

Sturnus. Edax, pisitans, inops. Sturnis avibus proprium est catervatim volare, & quodā pilæ orbe circumagi, omnibus in medium agmen tendentibus. Maculosi sunt, magnitudine merulæ, Græcè vocantur Psari. Plinius scribit Cæsares iuvenes sturnū habuisse Græco & Latino sermone docilem.

Stylus. Sculpens, ferreus, acutus.

Stryx. Pallens, siticulosa, tristifera, phlegethontea, horrida, concaua, tartarea, mortifera, sæva, inamabilis, obscura, ima, inferna, nocticolor, liuida, fera, dira, atra, tacita, profunda, tristis, tremenda, nigra, furva.

Suada. Mellita, decora. Marullus: Mellita comitante dicta suada.

Suavium. Semiulcum, mellitum, sorbillans, patulum, dulce, pressum, suavecens.

Suavis.

Suber. Silvestre, multiforum, agreste, multicauum, frondosum, cauum. Suber minima est arbor, cuius lignum non solum non mergitur aquis, sed alijs quoque rebus alligatum facit ne mergantur. Vfus eius anchoralibus nauium, piscantium tragulis & eadorum obturamentis, & in hibernis feminarum calceatu. Ei folia non decidunt, non facile sentit vetustatem, aut cariem, iuuatur detracto cortice; quod tamen omnibus ferè arboribus exitiale est. Lignum foraminosum est & leue.

Subsellia. Cuneata, tetrica: à grauitate consulum & iudicum.

Subulci. Tardi, hircosi, duri.

Suburra. Fernēs. Fuit vicus in vrbe Roma, in quo meretrices habitabāt, quę propterea vocantur *Succina* Pingua. Iuuen. Satyr. 6. (burranz.

Succas. Pinguis, dulcis, blandus, sudans, liquidus, tener, præpinguis, rignus.

Sudarium. Setabum, ab vrbe Hispaniæ, cui nomē Setabis, quæ agrum habet nomine Spartarium, à Sparto lini genere. Sudarium dicitur lintheum ad detergendum corporis sudorem, & purgandas nares. Diminutiuum est Sudariolum.

Sudes. Præusta, præacuta, terribiles, acuta, fraxinea, ærata, tarda.

Sudor. Illotus, immundus, falsus, gelidus, frigidus, cæruleus, æstiuus, pinguis, sordidus, egregius, madens, impiger, mucidus, anhelus, fluens, iners, officiosus.

Sueui. Flauj, intonsi, gelidi, truces, criniti, acres. Sueui populi sunt Germaniæ, qui solebant olim obliquare crinem, nodoque substringere. Principes habebant ornatiorem capillum quam plebei.

Suggestum. Sublime. Mant. Suggestum sublime tenent, fascēsque solutos.

Sulcus. Alueatus, longus, cerealis, diuiduus.

Sulmo. Gelidus, rignus, aquosus. Oppidum est Pelignorum, patria Nalonis.

Sulfur. Viuax, luteum, fumans, calidum, atrum, odorum, gregale, cæruleum, viuens, viuum, ære, o-lens, liquidum, tetrum. Nascitur, inquit Plinius, sulfur in insulis Æolijs inter Siciliam & Italiam: sed nobilissimum in Melo insula. In Italia quoque inuenitur, in Neapolitano, Campanoq[ue] agro, & collibus qui vocantur Lecucogabi. Volaterranus ait nunc fossile sulfur esse in agro Volaterrano. Narquoque fluius aquas habet sulphureas.

Sumen. Calidum. Persius. Et calidam scis ponere sumen.

Sumptus. Nepotinus, id est, luxuriosus, diues, hedonius, à Spartiano dicitur sumtus, pro impensa facta in rebus voluptuarijs.

Supellex. Munda, pretiosa, conchyliata, speciosa, opiosa, lauta, exculta, diues.

Superbia. Damnosa, truculenta, accensa, violenta, ventosa, vana, tumefacta, tiranica, inhumana, inuisa, elata, impatiens freni, amara, incauta, vesana, intolerabilis.

Supercilium. Hirsutum, triste, arduum, seuerum, durum, stoicum, trux, lubricans, nigrum, atrum, minax, acerbum, frontosum, truculentum. Homini, auctore Plinio, in supercilijs tristitiæ, hilaritatis, clementiæ & seueritatis indicium est. Hic sedem habet superbia, in corde primum nascens. Veteres crediderunt superciliū esse in tutela Iunonis, quod his protegantur oculi, per quos luce fruimur, quam tribuere credebatur Iuno. Lucina inde dicta.

Superstitio. Vana, anilis, friuola.

Supparus. Mollis. Festus ait Supparum vestimentum esse puellare ex lino. Nos subuculam & camisiam dicimus: Nonius verò linteum esse femorale, vsque

vsque ad talos pendens, quod subtrus appareat.

Supplicium. Miserandum, durum, miserabile, triste, funestum, sæuum, atrum, crudele, cruentum, deformis, acerbum, durum, infame, miserum, horribile, impium, atrox, stimuleum, immane, importabile, turpe.

Suræ. Teretes, tumentes, turgētes, pēdulgē, molles.

Sus. Immundus, horridus, fetiger, glaber, famis impatiens, lutulentus, spumiger, vulnificus, ignavus, solidipes, fulmineus, hispidus, lutosus, obsecnus, brutus, multipara, glandilegus, spurcus, clamosus, agrestis.

Susa. Achæmenia, pharetrata. Susa, Susæ, vel Susa, orum, fuit vrbs Persarum metropolis, dicta à Suso fluvio, condita à Datio Hydaspis filio. Ibi fuit regia Cyri, lapide candido & vario, columnis aureis, & lacunaribus, gemmisque distincta.

Susanna. Sancta. Claud. Sic tibi det vires sancta Susanna suas. Mant. producit primam.

Suspendium. Sæuum. Martial. Iam suspendia squa cogitabat.

Suspicio. Tacita, clandestina.

Suspirium. Cruciabile, ægrum, anxium, triste, fœdum, gemebundum, sedulum, mæstum, stridulum.

Susurrus. Rancus, mollis, arcanus, tacitus, lenis, blandus, occultus, placidus, tener, suauiloquus, querulus, clandestinus, dulcis, tenuis, magicus, somnifer, humilis.

Sybaris. Alta. Vrbs fuit in sinu Tarentino. Vnde Sybaritæ gens luxu, delitijsque adeò notabilis, vt quidquid effeminatum, quidquid molle, quidquid accurata atque ambitiosa luxuria paratum esset, id vulgo Sybariticum diceretur. Hinc natum adagium, Sybaritica mensa : de conuiuio nimis apparato. Et Sybaritissare, Sybaritarum ritu delitijs

litijis indulgere.

Sibylla. Rabida, casta, amphrysia, longæua, viuax, grynea, phœbea, vetus, fatidica, cumæa, astriloqua, diuiniloqua, fatiloqua, tremula, delphica. Sybillæ fuerunt afflatæ vaticino spiritu, & futura præfagientes, decem numero. Harum præcipua fuit Cœmana, quæ proprio nomine vocatur Amalthæa, à Virgilio Deiphobe.

Sydas. Aureum, candidum, vagum, caeleste, lucidum, lucens, æthereum, arduum, igneum, conspicuum, conusum, clarum, versabundum, micans, celsum, rutilum, vibrabile, vibratum, fulgens, sacrum, gemmatum, liquidum, planeticum, radians, rutilans, cædens, nitidum, splendidum, fulgidum, sublime, flammatum, auricomum, radiosum, conspicuum, limpidum, olympicum, formosum, titanium, aureolum, roseum, ardens, flagrans, purum.

Syene. Exusta, calida, coa, niliaca, fusca, æstina, pharia, sitibunda, vsta, combusta, fera, atra. Svenciuirias est Thebaidis Ægypti prouinciæ, constituta sub æstiuo tropico. Propterea Sole existente in Cancro, medio solstitij die supra verticem ciuitatis cadens, nullam prorsus in ea umbram facit. Lucret. libro 2.

Sylla. Potens, sœuis, trux, cruentus, atrox, ferox, rabidus, vehemens. L. Cornelius Sylla ab initio Quæstor Marii, Jugurtham à Boccho in deditione accepit, Siciliam prouinciam habuit. Bello sociali Samnites, Marsosque superauit. Consul Asiam sortitus, Mithridatem prælio fudit; Archelaum præfectum eius Athenis vicit. Medos & Dardanos in itinere superauit. Ciuiles discordias exercuit cum Mario, quem cum apud Præneste interfecisset, felicem se vocauit, &c.

Syllogisum. Vincatus, argumentosus, insolubilis.
Syllo.

Syllogismus, inquit Gellius, est oratio, in qua consensu quibusdam & concessis, aliud quid, quam que concessa sunt, per ea quæ concessa sunt, necessario conficitur.

Silua. Profunda, sonans, viuidis, pinea, arundinea, horrida, opaca, cædua, glandiaria, aquatilis, felix, nigra, formidolosa, salubris, frondifera, lauricoma, umbrosa, fragosa, secreta, frequens trabibus, nemorosa, myrtea, palustris, alta, rustica, iugosa, densa, incurua, capax, saxosa, tacens, saxea, virens, fatidica, comans, rudis, trepida, horrenda, vasta, nutans, odorata, vernicoma, florida, taciturna, resupina, saxea, obscura, vernans, pinifera, Zefiritis, frondens, auricoma, citria, frondosa, laurea, frondea, querula, tacita, tenera, lata, laurifera, benigna, ærea, inuia, mollis, horrens, nobilis, frondiflua, picea, aprica, silens, informis, saligna, pomifera, pomifex, fruticans, umbrifera, hispida, aspera, frigus, comata.

Silvani. Nemorum potentes, horridi, monticolæ. Ouid. libro primo Metamorph.

Symblegades. Instabiles, vagæ, artæ. Insulæ sunt in mari Bosporo, quæ aliquando inter se feruntur concurrisse.

Syphax. Dirus. Rex fuit Numidarum, qui cum Scipioni per Lælium amicitiam promississet, & postmodum violata fide adhæssisset Hannibali, victus ab ipso Scipione ductus est in triumphum expirauitque in carcere. Atque eo mortuo regnum Numidicum datum est Massinissæ. Propert. libr. 3. produxit secundam.

Syracusa. Arethusides, ab Arethusa fonte. Ouid. libro quarto Fast.

Sirenes. Acheloides, acheloiades, sicalæ, lenes, tyr-

tyrhenæ, volucres, theſalæ, acheloiz, improbæ, vagulæ, dulces, natantes, blandæ, ſubdolæ, molles. Sirenes à poëtiſ finguntur filię Acheloi & Calliopæ, habitantes in mari Siculo, ſuiſum verſum virginea forma, poſtremâ corporis parte piſces. Earum nomina ſunt Parthenope, Ligea, Leucaſia. Hæ præterea dicuntur tam blandè & ſuauiſſe canere, vt cantus dulcedine ſopiant nautas, ſopitos demergant. Vide Claud.

Syria. Pinguis, mollis.

Syri. Grandes, longi, leues: quoniam magnopere ſunt procliuſes in rebus nouandis. Ludis præterea celebratibꝯſq; dediti. Perunguntur oleo pretioſo & linuntur vnguētis. Maximam diei partem in comēſſationibus abſumunt & potu. Maſculi à 14. anno, feminæ à 12. vſque ad 65. tributo obligantur. Fortunam colunt. Proni in cachinnos & ſcommata, diuino cultui ſatis dediti, operoſiſſimi in hortis ſunt. Vnde natum adagium, Multa Syrorum olera. Nec caruerunt molliciei nota. Hinc ſyriffare verbum, id eſt, molliter viuere.

Syrma. Inſanum, barbaricum, tragicum. Veſtis erat qua in recitandis grauioribus poëmat'is ab hiſionibus trahebatur.

Syrta. Lybica, vaſta, inhospita, gatula, dubia, paretonia, vadofa, vana, barbara, ambigua, æſtuofa, naufraga, ſæua, leuiciana, incerta, aſra, ſera, inuia, procelloſa, infida, arenofa, horrenda. Syrtes duo ſunt loca in finibus Africæ Ægyptum verſus, vbi mare fertur eſſe vadofum & importuoſum, propter aquas reciprocas.

DE LITERA T.

T *Aberna.* Famofa, obſcura, madida, bibula, arcana.

Tabes. Pallida, nigra, funeſta, mortifera, dira, liuida,

liuida, crudelis, horrenda, nefanda, fluida, pestifera, cruenta, lurida, fluens.

Tabula. Scſilis, piſta, votiuu, apellea, piſta ab Apelle.

Tabum. Turpe, atrum, nigrum, cruentum, putre, craſſum, deciduum, torpens, fluidum, triſte.

Taburnus. Viridis, magnus. Mons eſt Campaniæ ferax olinis.

Tæda. Pinguis, fumida, cerea, lucida, pinea, cerata, fumans, flammicomans, coruſca, teres, buſtalis, feſta. Tæda arbor liquorem ſeu picem ſtillar, & abundat liquido ſucco. Ea optimæ ſunt faces, quæ propterea tædæ vocantur, & Ceres tædiſera, quod in perquirenda Proſerpina tædas inflammauerit. Grata erat flammis & lumini ſacrorum, hanc mares duntaxat ferebant. Montes amat. Frequens eſt in Calabria.

Tenarus. Spartanus Promontorium eſt Laconia iuxta Spartam, in quo fertur eſſe vorago, per quam poëtæ ſinxerunt patere deſcenſum ad inferos.

Tages. Tuſcus, haruſpex, genitus tellure. Tages primus omnium haruſpicij diſciplinam dedit Etruſcis. Ouid. lib. vlt. Metam.

Tagus. Aurifer, aureus, cluēs, piſcoſus, micans, turbidus, clarus, aurifluus, impiger, purpureus, auricolor, heſperius, inuidioſus, locuples, opacus, metalifer. Tagus fluuius eſt Hiſpaniæ, cui ramenta aurea quandoque fertur euoliſſe. Mart. lib. 8.

Talaria. Aurea. Virg. Ac primum pedibus talaria neſcit Aurea.

Talentum. Fulvum, Pontanum: Conueniunt ſulcis & mutant poma talentis.

Talpa. Oculis captus, obrutus terra. Vide Virg. lib. 10. & Plinium lib. 10. Talpas Græci blartas vocant, frumentum in arca populantur. Similes propè ſunt

sunt muribus, terram excavant, in qua effodiunt sibi cubilia. Talpis scater tota Bœotia, præterquam Coronea vrbs, vbi nec gignuntur, nec allati viuunt. Plinius ait Talpas in Ochiomeno cuncta subruere.

Tanaquil. Præscia fatorum. Claudian. Latij mo-
uet ora camenis, Præscia fatorum Tanaquil.

Tanaus. Nivalis, scythicus, rigens, gelidus, superbus, frigidus, niuosus, bicornis. Fluius est Scythiæ, ex Rhizæis montibus defluens. Fit inde adiectiuum Tanaiticus.

Tantalus. Infidus, proditor, garrulus, pater Pelopis, fallax, siccus, phrygius, sitibundus. Tantalum Iouis filium, & regem Phrygiæ fabulantur poëtæ, dijs hospitio susceptis Pelopem filium apposuisse comedendum, vt eorum diuinitatem experiretur, ac propterea apud inferos perpetua siti, & fame torqueri, aquis & pomis ori imminentibus, quæ non possit cornipere. Vel hoc illi tormentum inditum est, quod deorum secreta mortalibus reuelauerit. Ouid. lib. 4. Metamorph.

Tapetes. Picci, pulcri, consiles, alti, assyrii, purpurei, picturati, alexandrini.

Taprobane. Gemmifera. Insula amplissima in mari Indico, in qua nascuntur Berylli & Hyacinthi. Eius incolæ excellunt corporum magnitudine, caruleis sunt oculis, atroci visu, terrifica voce, viuuntque vltra annos centum. Ibidem in anno geminæ sunt æstates: habet & elephantos maiores, bellicosioresque quàm India. Præterea marmor testudinis simile, margaritas multo honore præstantes.

Tapfos. Erycina. Est enim herba frequens in Eryce monte. Lucan. libro nono.

Tarentum. Herculeum, læcedæmonium, molle, imbelles, madidum, phalanteum, cebalium, vinctum. Tarentum

rentum vrbs fuit Calabriz clarissima, vſu purpuræ celebris, à Tara Neptuni filio condita: aucta demũ à Laconibus, qui duce Phalanto, pulſis prioribus incolis, eam per vim occuparunt & tenuerunt.

Tarrus. Rapidus, ſonans, ſaxoſus, maculoſus. Mantuan. dicit Tarrum fluuium Italiz eſſe.

Tarquinius. Iniuſtus, dirus. Fuit Romanorum regum vltimus, qui occiſo Seruio Tullo regnum ſceleftè occupauit, quo demum pulſus eſt propter ſuſtrum, quod eius filius intulerat Lucretiz. Fuit ſtrenuus bello. Latinos Sabinosque domuit. Sueſſam & Pometiam Etruiſcis eripuit. Gabios in poteſtatem redegit. Ex Volſcorum præda templum Ioui fecit in Capitolio. Armatos habuit ſtipatores ad custodiam corporis. Ferias Latinas primus inſtituit. Lacus in circo & cloacam maximam fecit, vbi totius populi viribus vſus eſt. Capitolium condidit. Ad extremum regno pulſus, ea qua diximus cauſa, Cumas conceſſit. Vbi per ſummam ignominiam reliquum vitæ tempus exegit.

Tarraco. Romanæ: quia cùm ſit vrbs Hiſpaniæ, nihilominus condita fertur à Scipione.

Tartarus. Plutonium, ſqualidus, triſtis, impius, mæſtus, infeſtus, ater, lucis egenus, tenebroſus, opacus, inanis, funeſtus, durus, fremens, piger, inamœnus, profundus, niger, vlulans, canus, vorax, rapidus, infauſtus, luridus, concauus, pallidus, belialis.

Tatij. Veteres. Propert. Qui quærit Tatios veteres durosque Sabinos.

Tatius. Ferus. Rex fuit Sabinorum, quo cum Romulus imperium Romanum conſociauit.

Taurus. Auriger, fortis, fumans, minax, trux, arripes, validus, toruus, furibundus, corniger, acer, furens, ſpatioſus, rapidus, bellator, arduus, turbidus, indomi-

indomitus, furiosus, tumens, durus, segnis, ignifer, ardens, alacer, ferox, horridus, fugax, horrificans, saliens, immanis, ignipes, oculosus, agrestis.

Taurus, mons. Cilix, frigidus, inhospitalis, scythes, id est, scythicus, rigens, niuosus. Mons est, teste Plinio, qui ab Indico mari surgit: deinde inter Ægyptum & Pamphylicum pelagus obiectus, Septentrioni dextro latere, Leo meridiana plaga occurrit. Denique se Rhipæis iugis annectit. Appellatur autem varijs nominibus pro gentium ac linguarum varietate. Apud Indos, Imaus: apud Parthos, Niphates; inde Taurus, ubi verò in maximam confurgit sublimitatem, Caucasus.

Taxus. Cyrnea, nocens, inimica, funesta, flagrans, metuenda, pestifera, mortifera, noxia, levis, feralis, lethalis, amans frigora, olens, baccifera, lethifera, germanica, amara. Taxus arbor similis est abietis. Baccas profert venenatas, præcipuè in Hispania: hinc plerique toxicum dictum arbitrantur, velut taxicum, mutatione litteræ. Feralis est, eius fumo hecuntur mures. Est in Arcadia adeò venenata hæc arbor, ut si quis sub ea dormiat aut capiat cibum, protinus emoriatur. Plinius ait esse innoxiam, si in ipsam clauus arcus infigatur. Ea pasta apes mel conficiunt amarissimum. Frequens est in Corsica.

Taygetus. Gelidus, algens, virens, summus, arduus. Mons est & oppidum Laconia.

Tegmen. Textile, Lucret. lib. 6. Nexilis ante fuit vestis, quàm textile tegmen.

Tegula. Convexa, curta, Propert. lib. 4.

Tela. Pharia, id est, Ægyptia. Icarionis, id est, Penelopæa, quoniam Penelope Icarij filia, fuit perita lavificij. Memphitis, id est, Ægyptia, à Memphi urbe Ægypti. Pendula, tenuis, arachnæa, dionæa,

dionæa, achæmenia.

Tectum. Umbrosum. Tibul. lib. 1. Sic umbrosa tibi contingant tecta Priape.

Telchines. Ialysij. Ouid. libr. 7. Metam. ab Ialysio Rhodi vbe.

Telegonus. Ægeus, à matre Circe, quæ vocatur Ææa. Parricida, quoniam patrem Vlyssiem ab expeditione Troiana reuersum occidit imprudens.

Telemachus. Penelopæus. Fuit enim filius Vlyssis & Penelopes.

Telemus. Eurymides. Ouid in Ibia.

Telephus. Mysus. Ouid. lib. 2. de ponto: Lyrnessius. Telephus filius fuit Herculis ex Auge nymphea, nutritus à cerua. Hic postea Mysorum rex factus, cum Græcos ad expeditionem Troianam proficiscentes prohibere vellet, ne pertransirent per Mysiam, ab Achille vulneratus est: qua plaga sanari prius non potuit, quam suadentibus oraculis eadem hasta reprecuteretur.

Tellus. Picta, alma, florida, fertilis, dædala, humida, humens, secunda, arenosa, verna, solida, diues, globosa, rosida, grauida, omnifera, frugifera, madida, opulenta, ferax, pendula, parens frugum, vernans, vorax, herbifera, omnipara, multifera, versicolor, feta, renidens, succuba, prægnatiua, gelida, opulenta.

Telum. Martium, typhocum, acutum, infestum, missile, sæuum, arboreum, penetrabile, fatale, immedicabile, stridulum, illitum, noxium, volatile, lucidum, volans, mortiferum, vulnificum, strictum, excitabile, lamentabile, vibrans, tremens, perfidum, nocens, ferum, cruentum, imbutum, luridum, iniquum, tinctum, bellicum, forte, leue, hamatum, minoiu, tremebundum, balcare, garamanticum, stridēs, hosticum, maurusium, sequax, micans, diæcūm, festinū,
Z vagum,

Bibliotheca Universitatis Lipsienensis

354 IOAN. RAVIS. TEXT.

vagum, lycium, fragile, intortum, infestum, asperum, terga sequens, vltix, mauortium, horridum, celer, trabale, cyclopeum, sitiens, tetrum, lerneum, hostile, coruscum, Phœbeum, violentum, horrens, rutilus, vulcanium, fulmineum, radians, volucre, ferratile, centauricum, splendidum, sanguinolentum, durum, horrendum, igneum, ferreum, mucronatum, fulgidum, fulgens, ioniale, peracutum, plumbiferum, flammatum, sanguineum, ahenum, æreum, ineuitabile, flammans, trifidum, lethale, crudele, splendens, flagrans, venenatum, tripenne, ventosum, æratum, caduceum, amentatum.

Temeritas. Cæca. Seneca, Cæca est temeritas, quæ petit casum ducem. furiosa. Cicero in Carilinâ.

Temo. Longus, agilis. Pontanus, Pellunt agili temone iugales.

Tempe. Frigida, peneia, grata, nemorosa, thessalia, zephyris, agitata, cyneia, oloria, heliconia, teumessia, umbrosa, Phthiotica, rosida, schiuiucia, opaca, thessalica, florida, dulcia, gaurana, rustica. Tempe montes sunt thessalia amœnissimi, & perpetui veris temperie voluptifici, referti arboribus, volucrum concentibus arguti, rigui fontibus, propeinqui Peneo sinuio. Ouid. lib. i. Metamorph.

Temperies. Salubris, verna, benigna.

Tempestas. Fœda, sonora, turbida, ventosa, opaca, grauida procellis, volans, pluuia, fera, aspera, horrida, acerba, maligna, animosa, naufraga, atrox, violenta, saniens, maritima, iniqua, dira, vorax, valida, atra, inopina, nimbosa, fragosa, ærea, furibunda, nimbifera, obscura, picea, insana, turbulenta.

Templum. Operosum, laqueatum, lucidum, fulgens, niueum, aueum, venerabile, marmoreum, religiosum, excelsum, sacratum, altum, rosidum, sanctum, arduum,

arduum, impollutum, cultum, votiuum, opimū, pretiosum, sublime, inclytum, grande, immane, spatiosum, cauum, excultum, pictum, auratum, pingue, conspicuum, eburnum, sacrum.

Tempus. Irreparabile, edax, tacitum, subitum, auidum, suitans, irrecuocabile, inuidum, auarum, obliuiosum, lubricum, mobile, fugitiuum, labens, irremediabile, volubile.

Tenebrae. Gelidae, incautae, infernae, caecae, somnolentae, fumosae, nocturnae, pruinosae, quietae, atrae, profundae, nigrantes, tristes, arcanae, humentes, immundae, obductae, fallaces, tacitae, opae, nebulosae, ergastulares, turpes, nigrae, malignae, occultae, cimmericae, fusculae, latebrosae, silentiosae, citaticae, obscurae, inextricabiles, horrentes, labyrinthicae, horrendae, horridicae, furuae, tetrae, imaginosae, umbrosae, informes, latentes, omniferae, inanes, stygiae, inertes, terrificae, nigriuestes.

Tenia. Spartia, à sparto genere lini. Punicea. Virg. lib. 5. Tenia seu Tena (Seruio teste) propriè dicitur vittarum extremitas, & interim capitur, pro tota fascia. Est etiam pisciculus.

Tepor. Læuis. Ouid. libro. 2. Metamorphos. placidus.

Terebinthus. Orichia, quoniam Orichos seu Oricos ciuitas Epiri abundat terebinthis. Virg. 10. Terebinthus aibor soliditatem habet inspeciem buxi. Resinam emittit odoratam, quae inde vocatur Terebinthia. Mascula est sine fructu. Feminarum duo sunt genera, alteri fructus rubet, lentis magnitudine: alteri pallet. Frequens est & magna in Syria. fruticosa in Macedonia, &c.

Tereus. Bistonius, threicius, odrysus, ferus, sanus, thracius, ismarius, iniquus, mastus, thrax, dirus, geticus, infidus, immitis, marigena. Tereus rex

fuit Thracum, Martis filius ex Bistonide nympha, qui Philomelam filiam Pandionis regis Athenarum vxoris sue Procnes sororem stuprauit, eiq; ne flagitium proderet, linguam amputauit. Quod vbi resciauit Procne, filium Itym eidem comedendum apposuit. Ouid. lib. 6. Metam.

Terpsichore. Canora, musica. Terpsichore vna est ex nouem Musis, quæ interpretatur exultans choreis.

Terra. Graminea, iacens, omniparens, frugifera, argillosa, glutinosa, arenosa, lutulenta, pinguis, cretosa, glareosa, frugiferens, ferax, tenax, solida, feta, grauida, vda, lutosa, metallifera, pumicosa, bituminosa, viridis, benigna, fertilis, sinuosa, pendens, supina, odorifera, multipara, turiferens, globosa, fluuifera, diues, altitrix, teretice, cunctipara, herbida, omnipotens, rotunda, florida, omnipara, rudis, dædala, dimitra, habitabilis, opulenta, vber. Poëtæ fingunt terram filiam Demogorgonis, matrem Noctis, Tartari, Famae, & Gigantum. Eamque appellant Cybelen, Magnam matrem, Rheam, Opem, & coniugem Titanis.

Terror. Teter, anceps, gelidus, minax, tristis, seuius, tumidus, amens, seuerus, deneger, monstificus, horrificus, sollicitus, grandisonus, bombifer, insolitus.

Tesqua. Nemorosa, inhospita, horrida, frondosa.

Tessara. Bellica. Est enim signum bellicum, quod ad pugnam exeuntibus datur.

Tesla. Fragilis, terrea, lubrica, samia, quoniam Samos insula abundat luto fictili, ad conficienda vasa aptissimo.

Tesudo. Tarda, sanguine cassa, minax, tumida.

Tesudo musica. Blanda, caua, cyllenara, id est, mercurialis, eburna, apollinea, curua, arguta, querula,

ula, vocalis.

Tethys. Vaga, fugax, cana, titanis, reciproca, viridis, falsa, oceanica, secunda, longæva, vndosa, vnduaga, infusa, stagnans, rigens, spumans, obnoxia vento, saturnia, gelida, liquida, circumflua, profunda, refluxa. *Tethys Tethyos*, filia fuit *Cali* vel *Titanis*, & *Vestæ*, coniux *Neptuni*, & mater *Nympharum*. Quandoque pro ipso mari ponitur, producitque priorem syllabam.

Teucer. *Laomedontiades*: fuit enim filius *Hesiones* filie *Laomedontis*. *Salaminius*: habuit enim patrem *Telamonem* regem *Salaminis* insule, matrem *Hesionem*, filiam *Laomedontis*, & fratrem *Aiacem*, qui apud *Troiam* se interfecit, agrefereus *Achillis* arma fuisse data *Vlyssi*: *Troia* autem diruta cum redisset in patriam, pulsus est à patre, qui prius abeunti vetuerat, ne reuerteretur, nisi cum fratre. Itaque profugus nauigauit in *Cyprum*, vbi urbem condidit.

Tentones. Immanes, terribiles, duri.

Thau. Lasciua, *Menandra*, celebrata à *Menandro* comædiographo. *Propertius* lib. 2. procax, pretiosa.

Thalamus. Imbellis, cultus, dulcis, iugalis, genialis, maritalis, floridulus, maritus.

Thales Milesius, *Mileto* genitus. Philosophus fuit celeberrimus, vnus è septem sapientibus Græciæ. Primus omnium *Astrologiæ* secreta penetrauit, explorauitque rerum naturas, temporum ambitus, flatus ventorum, stellarum motus, fulminum rationes, & fulgurum, & meatus *Solis* reciprocos. De vrsa minore disseruit. *Solis* eclipsim prædixit primus. Mortuus est *Olympiade* 58. dum certamen gymnicum spectare tæstu & siti fatigatus.

Thalia. Comica, arguta, lasciua, docilis, tenera, blanda,

blanda, casta, culta. Fuit vna ex nouem Musis. Interpretatur cantus, lasciuia.

Thamyras. Luminis orbis, cantor, cæcus. Thamyras Philamonis fuit filius, excæcatus à Musis, quas ad certamen cantus promouerat.

Tharfos. Persea. Est enim oppidum in Cilicia, à Perseo Danaës filio conditum, Lucan. lib. 3.

Thasos. Nemorosa, ventosa, fertilis Insula est in Ægeo mari, vna earum, quæ dicuntur Cyclades. Habuit autem maculosum marmor quod Thasium dicitur.

Theano. Pythagorica. Fuit autem Merapontina seu Cressa genere. Pythagoræ tantum imitatrix, ut quidam volunt, sed vxor Brotini Grotoniatæ. Scripsit commentarios in Philosophia de virtute, poemata quoque & apophthegmata Pythagoreæ. Fuit & altera eiusdem nominis apud Locros in Lyricis præcellens.

Theatrum. Cuneatum, festum, marmoreum, ornatum, dulce, clamosum, pensile, sublime, nobile, cauum, herbosum, magnum, populosum, festiuum.

Thebe. Ogygiæ, veteres, ædipodioniæ, bæotiæ, ethioniæ, aoniæ, draconigenæ, tyriæ, sidoniæ, cadmeæ, centum geminæ, palmiferæ, truces, nobiles, cenisores, septemgeminæ, agenorides, inclytæ, claræ. Thebas tres præcipuas fuisse scribunt auctores. Vnam in Ægypto, quam Busiris condidit. Hanc Græci Heliopolin, id est, solis urbem, vocauerunt. Ambitus viribus centum & quadraginta stadiorum traditur, insignis publicis priuatissq; ædificijs. Plinius ait totum oppidum fuisse pensile, ita ut numerosi exercitus educerentur à regibus, ciuitate nihil sentiente. Hæc centum habuit portas. Alia fuit in Bæotia à Cadmo Agenoris filio primū condita, sed postea ab Amphione plurimum exornata.

Non.

Nonnulli ferunt hanc conditam ab Ogyge. Hac septem habuit portas. Alia fuit in Cilicia, quam Achilles delcuit, interfecto Ætione rege, Andromaches vxoris Hectoris patre.

Thebani. Draconigenæ, anguigenæ.

Theca. Scortea, eburna.

Themis. Fatidica, alma, longæua. Fuit antiquissima dea, cuius oraculum consuluerunt Deucalion & Pyrrha post diluuium super humani generis reparatione.

Themistocles. Neocles, filius Neoclis seu Nicoclis. Ouidius libro primo de Ponto, Is prima pueritia prodigus fuit & lasciuus. Vbi tamen adoleuit, res gessit clarissimas. Bello maritimo persas apud Salaminem vicit. Tandem ciuium inuidia pulsus, ad Xerxem hostem confugit, à quo benigne exceptus est. Sed cum postea Xerxes ipse vellet eum cogere ad inferendum patriæ bellum, seipsum interfecit, hausto sanguine tauri: quem sanguinem ideò pestiferum esse scribit Cælius, quòd celerrimè coeat & obdurescat.

Theocritus. Siculus, syracusius. Fuit Poëta Syracusanus, qui patrem habuit Praxagoram, Philinam matrem. Floruit sub Ptolemæo Lago. Scripsit Dorica lingua Bucolicum poëma: hunc imitatus est Virgilius.

Therapnæ. Apollinæ, vmbrosa, virides, tyndaræ, blandæ. Vrbs fuit Laconia, à qua Lacones vocantur Therapnæi.

Thermæ. Calentes, calidæ, nitidæ.

Thermoodon. Citus, amazonius, celer, martius.

Thermopylæ. Oetææ. Est enim tractus montanus ad Thessaliæ fines, longitudine sua magnas, multasque Græciæ partes attingens, ad Oetam saltum Thessaliæ protensus, cuius pylas, id est, portas

& angustias vocant Thermopylas : quia propè sunt thermæ, id est, calidæ aquæ Herculi consecratæ.

Thersites. Proteruius. Ouid. lib. 13. Thersites etiam per me haud impunè proteruius. Fuit quidam Græcus illiberali facie, quem Achilles interfecit pugno. Ouid. lib. 4. de Ponto.

Theſaurus. Arcanus, absconditus.

Theſeus. Perfidus, egides, træzenius, magnanimus, periturus, pius, neptunius, superbus, inclytus, horridus, fidus, atticus, profugus, fortis, crudelis, armiger, durus, ingratus, ferox, flauus. Theſeus filius fuit Ægei regis Athenarum, qui æmulatione laudum Herculis, magna gessit & ardua. Bellum gessit contra Amazones : quibus debellatis reginam earum Hippolytem rapuit, ex qua suscepit Hippolytū. Creontem tyrannum Thebarum, qui mortuos in bello prohibebat sepeliri, interfecit. Oppressit & terribilem taurum in Attica. Minotaurum occidit in labyrinθο. Scironem, Procustem & Scinin latrones Atticæ morti dedit. Debellaui Centauros : Thebas domuit. Pirithoum præcipua coluit amicitia, quo cum descendit ad inferos, ad rapiendā Proserpinam.

Thetis. Filia Nerei, marina, vda, æquorea, nereis, nereia, cærulea, aquosa, belluosa. Thetis Thetidis fuit vxor Pelei regis Theſſaliæ, filia Nerei, Achillis mater : corripitque priorem, & refertur inter maris numina.

Thibe. Babylonia. Ouid. libr. 4. Metam. de hac & Pyramo meminit Misèranda, infelix.

Theas. Clarus. Rex fuit Tauricæ regionis, vbi Dianæ litabatur humanis carnibus. Ouid. libr. 3. de Ponto. Minous, Minois nepos. Ouid. in Epistolis.

Tholus. Curuius. Ouid. lib. 6. Fast. canus, pictus.

Thomi. Veteres. Vrbs fuit in Ponto.

Tho-

Thomyris. Magnanima, acerba. Fuit Scytharum regina, quæ potentissimo Persarū rege Cyro bello congressa est, ipsumq; & vita & castris spoliavit ad vlciscendum filij mortem, quem ille prius occiderat. Nec tamen hoc euentu victoria contenta est, aut emollita animi eius rabies. Mortui enim caput in virem humano cruore plenum demisit, his verbis insultans. Filij mei sanguinem hausisti, & meum sitiisti, Cyre : At ego te cruore saturabo, auctor Herodotus.

Thorax. Ahenus, nexilis, multiplex, granis, crudus, rutilus, flammeus, æneus, politus, levis, pictus, ardens, trilix, ærisonus, squamifer, cauus, ferreus.

Thraces. Indomitū, feri, armigeri, bospori, bosporida, acrocoma, pharmularij, hippomologi. Thraces populi sunt admodum bellicosi, patientissimi frigoris & laborum. Hinc orta fabula de Marte apud eos nato. Calculos colore distinctos pro experimento cuiusque diei in vinam condunt, ac supremo die separatos dinumerant, atq; ita de vnoquoq; pronunciant. Feruntur esse tam fragilis memoria, vt quaternarium numerando non possint excedere. Vtuntur acie cuneata. Vino se ingurgitant. Liberos venundant, virgines non asservant, sed quibus libuit viris concumbere permittunt, vxores seruant vehementer, easq; a parentibus coemunt. Otiosum esse habetur pro honestissimo, agricultorem pro contemptissimo : Spolijs bellicis, & rapto viuere pulcherrimum. E dijs colunt Martem, Liberum & Dianam: Reges etiam Mercurium, per quem solum iurant, & à quo progenitos se aiunt.

Thracia. Gelida, armifera, sæua, barbara, horrida, lapidosa, nimosa, mauortia.

Thule. Hesperia, nigra, inhospita, imperuia, remota, vltima, id est, remotissima. Insula est inter septen-

tentrionalem & occidentalem plagam, ultra Britanniam, vltima earum quas Romani cognouerunt.

Thraseas. Magnus. Thraseas Stoicæ disciplinæ studiosus, cum damnatus à Nerone solutis venis moreretur, magna constantia suorum fletum compescuit, libauitque sanguinem Ioui liberatori.

Thus. Panchaium, sabatum, sudatum, pium, masculum, coum, incanum, niliacum, flauum, votiuum, pingue, vaporeum, nabathæum, molle, odorum, redolens, olens, facium, pantheum, fragrans, calens, odoratum, dulce, fumans. Saba regio Arabiæ, & tota ferè Arabia abundat thure. Minai Arabiæ populi primi commercium thuris fecere, maximèque exercent. Abundant etiam thure Panchaia & Libanus mons Phœnicia.

Thyas. Teumesia, id est Bœotica, à Teumeso mōte Bœotia, in qua fiebant Bacchi sacrificia. Stat. lib. 5.

Thyast. Terribiles, rauci, ogygii, id est, Thebani, volantes, leues.

Thyestes. Tantalides, crudus, caligans, dirus, rigidus, sæuus. Thyestes filius fuit Pelopis ex Hippodamia, & nepos Tantalii, qui & Pelopeiam filia, & Europam fratris sui Atrei vxorē stuprauit, ex eaque suscepit filios, quos Atreus in vindictam tanti sceleris eidem comedendos apposuit. Propterea poëtæ fabulātur Solem horrore tantæ immanitatis expalluisse, mutatōque solito cursu rediisse ad Auroram.

Thymum. Cecropium, id est, atticum, gratum, dulce, aticum, hyblæum, odorum, redolens, molle, fragrans. Herba est apibus gratissima, qua abundant Hymettus & Hybla.

Thyrus. Frondens, virens, dioniseus, fragilis, mollis, ceres, pampineus, echionius, nysæus, mæonius, validus, infamis. Thyrsus dicitur hasta aculeata, hederis operta, quam in Bacchanalibus quætiebant

tichant.

Tibia. Quirula, berecynthia, caua, zygia, lasciuia, multisoratilis, longa, eburna, garrula, rurestria, prædulcis, sacrificia, aurga, blanda, vnca, ventosa, buxea, amœna, curua, docta.

Tibur. Pomosum, vdum, fertile, herculeum, gelidum, hibernum, amœnum, humidum, pronum. Tibur oppidum est non procul ab vrbe Roma, conditum à Catullo, Corace, & Tiburto fratribus Græcis, qui ex Arcadia in eum locum venerunt pulsifq; inde Sicanis, urbem ipsam posuerunt. Horat. lib. 2. Carm.

Tibullus. Argutus, amator, cultus, tersus, insignis, tener, pierius, facilis, albius, elegans. Albius Tibullus, natus Romæ, Hircio & Pansa consulibus, parentes habuit ex equestri ordine. Forma fuit eleganti. Hinc Horatius ad eum scribens, Nō tu corpus eras sine pectore, &c. Maximè amatus est à Messalla Cornuino, cuius etiam laudes celebrat. Amavit quoque Horatium & Macrum. Prætercà Maratum & Cherintum puerulos, vt puellas Deliam, Sulpiciā. Neæram, Nemefim & Platiam, quam ficto nomine vocauit Deliam. Scripsit elegiarum libros IIII. Obiit adhuc iuuenis.

Ticinus. Perlucidus Sil. lib. 1. Dum Romana tuæ Ticine cadauera ripe. Fit inde patronimicū Ticinis.

Tigillum. Leue. Politianus. Statq; leui casa frondea nixa tigillo, curtum.

Tignum. Complanatum, decliue.

Tigris fluius. Rapidus, achæmenius, id est, persicus, ab Achæmene Persarum rege, violentus, tepidus, vagus, rapax, celer. Fluius est rapacissimus maioris Armeniæ, incertam habens originem. Ecclesiastici fontem eius ponunt in terrestri Paradiso.

Tigres. Armeniæ, rapidæ, atræ, validæ, hyrcanæ, imma-

immanes, fera, auida, aspera, gangetica, maculosa, inda, capistrata, seu, rabida, caucasea, concita, caspia, martia, parthica, carchesia, virgata, truces, rigida, acerba, violenta, suibunda, rabiosa, effera, atra, pedestrenu, dentata, spumantes. Tigris animal est mirande velocitatis & feritatis maximæ, frequens in India & Hyrcania. Maribus non est cura sobolis: feminis verò præcipua. Propterea si venator equo insidens catulos eius abstulerit, illa ubi vacuum cubile respicit, prædonem mira celeritate prosequitur. Raptor verò audito eius fremitu, vnum ex catulis in viam proicit. Quem cum illa refert ad nidum, priusquam possit regredi, nauem conscendit prædos; mox reuersa tigris, ubi nullum vindictæ locum superesse videt, sequitur in litore. Lucan. lib. 5.

Tilia. Læuis, pinguis, mollis, elumbis, sequax. In Tilia arbore mas & femina differunt. Materies maris dura est, nodosa, rufior, & odorator. Cortex crassior, & detrahius inflexibilis, nec semen fert aut florem vt femina, quæ crassior arbore, materia candida, præcellensq; est. Succus foliorum & corticis dulcis est. Fructum eius nullum animalium attingit. Inter corticem & lignum tenues habet tunicas multiplici membrana, è quibus vincula fiunt, quæ vocantur tilia, quorum tenuissimum vocatur philyra.

Timavus. Euganeus, antenoreus, phrygius, multifidus, amycleus, æbalus, iapyx, gelidus. Fluvius est Venetiæ, qui delatus è montibus cadit in profundum, deinde infra terram absorptus stadijs circiter trecentis & viginti erumpit in mare. Inluit pluribus ostijs, quæ accolæ Teigestini sinus, fonticulos dicunt, auctore Georgio Merula: quoniam instar fontium emittunt aquas.

Timor. Anxius, ater, trepidus, cæcus, mæstus, algificus, consternatus, sollicitus, suspensus, anceps, ager, hor-

EPITHET. EPITOME. 365

horrendus, infelix, gelidus, imbellis, frigidus, frigen-
gens, miser, dubius, pauidus, attonitus, parcus sui,
albus.

Tinea. Agrestis, turpis, edax, iners.

Tinnius. Argutus, cauius, multifonus, acutus.

Tisiphone. Pallida, vltrix, fœua, atra, noctis alum-
na, dura, impia, torua, impexa, dira, cruenta, horren-
da, lymphata, improba.

Titan. Criniger, flammiger, calidus, rapidus, rose-
us, insignis, nitidus, feruidus, radiatus, ardens, mon-
strifer, igneus, celer, candidus, rutilans, flammeus,
sublimis, eous, lucidus, rutilus.

Titanes. Impij, validi, incesti, furentes. Titanes di-
cuntur gigantes, Titanis & terræ filij.

Tithonus. Can^o, mīgdonius, id est, phrygius, senex.

Tituli. Insignes, illustres, celebres, superbi, gran-
diloqui.

Tityus. Alumnus terræ, fœdus, incontinens, terri-
gena. Tityus Iouis fuit filius, qui propter tentatam
stupri Latonam ab Apolline sagittis confossus est.
Hoc autem supplicio nunc torqueri dicitur, vt re-
nascentes eius fibras iecurque vultur semper dila-
niet. Claudianus in Gigantomachia.

Tmolus. Diues, arduus. Mons est Lydiæ feracissi-
mus vini & croci.

Tophus. Tenuis, levis, scaber, sordidus, piceus, exe-
sus. Lapis est asper, qui facillimè resoluitur in arenā.

Toga. Picta, tenuis, ausonia, romana, latia, radians,
pacifica, futilis, laxa, ostrina, coccina, manicata, ni-
tens, eoa, serica, longa, melotæa, laborata. Toga cō-
munis erat Romanorū vestis, qua vtriusq; sexus ho-
mines utebātur. Accipitur interdum pro peculiari
habitu cliētū & saluatorū, qui togati salutātū ibāt.
vt sportulā consequerentur. Toga prætexta vestis e-
rat magistratuum. Togatę fabulæ, quæ scriptæ sunt
secur.

secundum ritus & habitus Romanorum, quantum scenici actores, vocabantur Togatarii. Toga pura & virilis dicebatur, quam adolescentes tirocinij deposita praetexta puerili, sumebant in Capitolio. Togae usus erat praecipue tempore pacis. Hinc plerumque proprie pro pace capitur.

Tomaculum. Fumans, Martial. lib. 1. diuinum. Est edulium ex intestinis porci.

Tonans. Aethereus, latius, panomphus, capitulinus, tarpeius, piseus, pharetratus, inachus, nasamonius, lascivus, elaeus, garamanticus, olympiacus, fulmineus, fideus, calicus, caelestis.

Tonitru. Coruscum, commotum, vagum, repentinum, raucum, vastum, terrificum, sonorum, displosum, horrificans, horrifonum, horrificum, terribile, durum, ventosum, aestiuum, horrendum, hiulcum, reboans.

Torus. Dulcisonus, mescus.

Tormentum. Murale, validum, durum, immane, ahenum, iniquum, aciebum, torium, durum, vulcanium, horridum, vesanum.

Tornus. Facilis, angustus. Instrumentum est fabrilis, quo ligna, ebur, & reliqua huiusmodi signantur, & poliuntur.

Torpedo piscis. Dira, mollis, serox, callida. Piscis est, quem si quis attigerit, morbo afficietur, a quo illa suum nomen traxit. Quo etiam modo pisces in praedam agit. Occultat enim se limo & supra natantes facit torpere, quos emergens deuorat.

Torpor. Frigidus, grauis, iners, immobilis, titubans, noxius, lutulentus, segnis, lentus, enervis, exsanguis.

Torquatus. Sæuus, trux, securifer. Manilius Torquatus filium securi percussit, quod in Samnites contra edictum pugnasset, quamuis hoste profligato victoriam ad suos retulisset.

Torquatus. Auratus, Sil. lib. 15. decorus, aureus, tortus,

tus, vncus,

Torris. Ardens, ater, ambustus, meleagrius.

Torrent. Rapidus, tumidus, subitus, turbulētus, rapax, obliquus, gelidus, riguus, vorticosus, aquosus.

Tortor. Barbarus, immitis, cruentus.

Torus. Genialis, sublimis, dulcis, mollis, purpureus, piger, socius, sacer, iugalis, compositus, tepidus, tyrius, placidus, cultus, tener, piccus, molliculus, ignavus, fulgens, furus, ostrinus, attalicus.

Toxicum. Sæuum, lernæum, dirum, luridum, impium, lethale.

Trabea. Fulgens, rigens, aurata. Vestis erat togata purpura, circumdata sub tegmine puniceo, quæ aureæ fibulæ anneſcebant. Hinc Trabeatus, indutus trabea, Persius.

Trabes. Firmæ, solidæ, fraxineæ, iliceæ, auratæ, pictæ, arboreæ, nitidæ, acutæ, abiegnæ, acernæ, quernæ.

Tragedia. Seuera, violenta, animosa, lacrimosa. Tragedia est heroicæ fortunæ in aduersis comprehensio: à Græca dictione tragos, id est, hircus: quoniam olim tragicis auctoribus præmium erat hircus. Tragediæ stylus debet esse magniloquus & sublimis: quoniam arduum est eius argumentum solique principes & heroes inducuntur in ea. Propterea scribit Ouidius, Omne genus scripti gravitate tragediæ vincit. Et Horatius, Effutire leues in digna tragediæ versis. In hoc genere carminis principium est triste, finis lachrymosior. Præcipui apud Græcos tragediographi fuerunt Theſpis, Aeschilus, Sophocles, Euripides, & Phrynichus, Apud Latinos, Pacuvius, Actius, Atilius, Varus, & Seneca.

Tragedus. Vociferans, gravis, maſtus.

Trapetum. Vinctum, madidum, palladium, durum, marmoreum, venefranum, rude.

Trapezus. Alta. Vrbs est Ponto.

Tremor.

Tremor. Gelidus, horridus, vagus, incurfans, frigid*, rapid*, sæuiens, horrifon*, horrend*, terribilis, aridus.

Tribulus. Acutus, asper, scaber.

Tribunal. Celsum, iuridicum.

Trice. Sterilis. Vrbis est Creta.

Triclinium. Frigidum.

Tridens. Sæuus, infestus, æquoreus, pinniger, validus, vncus, trifidus, fluctifonans.

Trinacria. Vndifona, triquetra, id est, triangula. Horat. lib. 2. Serm. Dicitur Trinacria, à tribus promontorijs, Pachyno, Lilybæo, & Peloro.

Triones. Hyperborei, gelidi, pigni, scythici.

Tripodes. Teretes, apollinei, sacri, docti, delphici, cirrhæi, id est, Apollinæi. Erant enim mensæ in templo Delphi Apollinis, ex quibus vates & Phœbades reddebant oracula. Alio nomine vocabantur Cortynæ.

Tripadium. Hymenæum, id est, nuptiale, citatum, lymphaticum.

Tristitia. Tet. ica, gravis, torpens.

Triton. Canorus, cæruleus, celer, rapidus, pristiger, squameus, vagus, saxicola, semifer, madidus, hispidus.

Triumphus. Latus, superbus, magnificus, sacer, clarus, sublimis, præclarus, lauriger, insignis, augustus, egregius, pulcher, elegans, viridis, celebris, decorus, illustris, pompalis, solemnus, nobilis, honoratus, laurus, barbaricus.

Troades. Decoræ. Statius in Achil. Iam te spectabant lacrymis, planctûque decoræ Troades.

Trochus. Græcus, à Græcis inuentus. Horat. lib. 3. Carmin. celer, argutus, versus.

Troes. Violenti. Ouid. in Epistolis, In te fingebam violentos Troas ituros.

Troæzen. Thesæa : quoniam oppidum fuit Atticæ regionis

regionis, in quo regnavit Theseus. Stat. lib. 4. Theb.

Troia. Laomedontea, antiqua, neptunia, periura, anara, alta, perfida, Dardana, diuta, phœbea, phrygia, misera, idæa, apollinea, hectoræa, iliaca, ardua, fatalis, magna, vetus. Pergama vrbis Troiæ non aliam ob causam adscribuntur dijs conditoribus, quàm propter magnificentiam: nam habuisse feruntur in ambitu xl. millia passuum. De his Lucan. li. 6.

Troia ludus. Equestris. Troia erat equestre simulacrum seu umbratica equitum pugna, in qua equi & sessores in orbẽ circumacti vicissim sese impetebant.

Tropæum. Lætum, clarum, sublime.

Trophonius. Phœbæus. Fuit quispiam vates speluncam habitans, in quam qui descendebant, perpetuò erant irrisibiles & agelasti. Hinc adagium natum, In Trophonij antro vaticinatus est, de homine maximè tristi & prænimis senero.

Tros. Dardanius. Fuit enim filius Erichthonij & nepos Dardani, a cuius nomine, Troia dicta est Dardania.

Trudes. Ferrata. Virgilius libro quinto Æneid. Trudes perticæ sunt, à trudendis nauibus dictæ.

Truculentia. Effera. Pontanus, Et truculentia fortibus ausis Effera.

Trulla. Aurea, campana, vinaria. Trua seu Trulla genus est vasis, à terendo. Eo vase aqua fundebatur in lauaturinam. Fiebat & ex Corinthio & argento. Martial. posuit pro scaphio lib. 9.

Truncus. Roboreus, ceres. Virg. 6. Æneid.

Trutina. Æqua. Pacificus. Nam bene qui pensat trutinæque expendit in æqua.

Tuba. Clara, stridens, terribilis, fera, canora, funesta, longa, sæua, acris, mæsta, pieria, sanguinea, clangens, tartarea, fremens, rauca, vocalis, caua, ænea, audax, tremenda, flexilis, grandifona, vnica, magni-

fica, belligera, sonax, tristis, martia, flexa, superba, terrifica, crepitans, altisona, horribilis, floralis, querula, teres, horrida.

Tubus. Fictilis. Columel. lib. 1. Si fictilibus tubis in contactam cisternam dimittitur.

Tuceta. Lacrymans, crassum. Persius Satyr. 2. sapidum. Tuceta vocantur cibi regij sapore prestantes.

Tuderites. Gradiuicolæ. Sil. lib. 4. Dicuntur habitatores Tuderis oppiduli Vmbriæ. De quo idem Sil. li. 6.

Tugurium. Pauper, paruum, cratitium, humile.

Tullia. Impia, violenta, ferox. Tarquinius Superbus Sernium Tullum, sextum Romanorum regem ut regno succederet, morti dedit, cuius filiam nomine Tulliam in uxorem prius duxerat. Scelerata mulier eadem regnandi libidine qua maritus pruriens ubi intellexit patrem interfectum, vehiculo se prope ferri iussit, ut interfectori gratularetur. Cum autem inter eundem comperto cadavere, equi & auriga constitissent, erubescerentq; mortuum conculcare, mulier nefaria currum super faciem mortui parentis duci iussit. Ouid. in ibin.

Tullus. Pugnax: fuit enim tertius Romanorum rex, multo ferocior Romulo. De quo Virg. lib. 6.

Tumultus. Trepidus, vagus, turbidus, discors, vesanus, terrisonus, horrissonus.

Tumulus. Exanguis, gelidus.

Tumor. Insolens, nocuus.

Tunica. Mollis, fluens, radians, palmata, consuta, manuleata, demissitia, talaris, crocina, flaxa, ostrina, soluta. Tunica vestis erat breuior, & sine manicis, qua utebantur viri. Manicata decebat feminas, ut arguit illud Virgilianum: Et tunicæ manicæ, & habent ridimicula mitræ. Vide Gellium lib. 7. Tunicati dicuntur tunicis induti. Horat. li. 1. Epist. (rudis.

Turba. Loquax, stridula, multiuola, tumultuosa,

Turbo.

Turbo. Niger, ater, rapax, violentus, versabundus, nimbosus, cæcus, sævus, nigrans, stridulus, inopinus, immanis, piceus, furialis, properatus, rapidus, subitus, intortus, tumens, raucus, pulvereus, celer, volucer, obscurus, fulmineus, horrifonus, acer, nigricans, procellosus, atrox, terrificus, citus, indomitus.

Turca. Infidi, immanes, improbi, atroces, immites, feroces, fortes, potentes, armipotentes, pharetrati, minaces, audaces, horribiles, truces, malhometigenæ, othomanigenæ.

Turdus. Edax, obesus, crassus, avidus, vagus, advena, raucus. Turdi aves in cacuminibus arborum nidificant luto, à coitu decem diebus oua maturescunt in vtero. Loquacissimi sunt, sed peculiaris surditas eisdem adscribitur. Hinc adagium, Sturdior turdo. Præcipui sunt saporis. Inassati cum myrti baccis profunt dysentericis & urinæ. Eis color æstate circum collum varius, hieme concolor. Frequentes sunt in Germania tempore hiberno. Eorum finus optimus est stercoreandis agris. Agrippina vxor Claudij Cæsaris turdum habuit imitantem sermones hominum ætate Plinij.

Turma. Minax, vaga, audax, rapida, armata, minans, ærata, alipes, hastata, cristata, terrifica, valida, hostilis, furens, pugnax, sequax, ferox, numerosa, fortis. Turma militaris constabat ex xxii. equitibus. Vairo turmam ait dictam esse, mutata e, in u, quasi ternam, quod terdeni milites ex tribus tribubus, Lucerum, Ramnium, & Tatiensium fierent.

Turnus. Sævus, acer, rutulus, audax, tumidus, implacabilis, turbidus, ansonius, alacer, bellator, dauoins, barbarus. Turnus, filius fuit Danui & Veniliæ. Rutulorum dux, qui propter Lauiniam filiam Latini regis & Amatæ, bellum mouit in Æneam, à quo tandem interfectus est, auctore Virgilio.

Turrus. Aëria, alta, caua, ardua, sublimis, celsa, ahenca, valida, ferrea, curuata, excelsa, prona, arata, marmorea, superba, solida.

Turtur. Niger, castus, raucus, pudicus, cereus. Turtures vere occultantur, pennasq; amittunt. Cum bibunt, colla non resupinant. Octonis viuunt annis. Bis anno pariunt, oua plurimum terna. Phalarim volucrum oderunt. Psittacis amicae. Purgant se herba, quæ vocatur helxine. Earum simus albugines extenuat. Erepta compare semper gemunt, & castitatem seruant.

Tussis. Anhela, aspera, mala, acerba, violenta, frequens.

Tiara. Purpurea, phrygia, viridis, barbara, barbarica, lunata, achæmenia, coa, rubra, sacra, conchylis. Tiara regumentum erat capitis, Persarum genti peculiare, quo reges & sacerdotes utebantur. Simile propè erat mitræ aut galero. Vide D. Hieronymum in Epistola ad Fabiolam.

Thybris. Tuscius, lydius, ausonius, tyrrenus, cæruleus, corniger, tumidus, flauus, vagus, nubilus, apenninigena, altus, arenosus, aduena, arundifer, lubricus, flauens, scepterifer, romuleus, vdius, amœnus, rapidus. Thybris flauus, cum prius diceretur Albulia, nomen sumpsit à Tibertino rege ibidem submerso. Ouid. in Ibin. Ab hac dictione Thybris, sit adiectiuum Thybrinus.

Tydeus. Acheloius, ænides, calydonius, egregius, filimæus, cæcæus, magnanimus, cruentus, turbidus, ætolus. Tydeus filius fuit Oenei regis Ætolia, qui cum Menalippum fratrem imprudens in venatione occidisset, relicta patria, confugit ad Adiaflum regem Argiuorum, cuius filiam Argiam nomine duxit in uxorem. Missus demùm à Polynice legatus ad Eteoclem regem Thebanum, cum arroganter
fatis

fatis locutus esset, stomachum mouit ipsi Eteocli, adeò, vt missi sint quinquaginta milites, qui redeuntem insidijs opprimerent : quos tamen omnes Tydeus interfecit, præter vnum, quem tanti facinoris nuntium volebat relinqui.

Tymbra. Spirans, troiana, olens, gelida, virens.

Tympana. Caua, rauca, resonantia, versatillia, sonora, cybeleia, crepitantia, ærea, taurina, gentilia, mollia.

Tyndaride. Gemini, comantes, dioscuri, id est, Iouis filij. Tyndaridæ dicti sunt Castor & Pollux, quod crederentur filij Tyndarei, cum tamen ex concubitu Iouis & Lædæ nati essent. Ouid. Tyndaridæ fratres, hic eques, ille pugil.

Tiphys. Audax, pagasæus, id est Thessalus, à Pagasa vrbe Thessaliæ, nauarchus. Tiphys fuit vnus è principibus Argonautarum, qui Colchos profecti sunt ad rapiendum vellus aureum. Oui. li. i. de Arte.

Typhoeus. Sæuus, arduus, centimanus, terrigena, vastus, anguipes, tetricus, ardens, discors, rapidus. Filius fuit terræ, gigantum ferè omnium maximus, quem poëta centimanum fuisse scribunt, & à Ioue fulminatum sub Inarime. Virg. lib. 9.

Typhon. Ferus, immanis anguipes, terribilis. Nomen gigantis. Est etiam typhon impetuosa ventorum rotatio. Lucan. lib. 7.

Tyrannis. Impia, crudelis, furiata, sæua, cruda.

Tyrannus. Immitis, purpureus, fatalis, dirus, lethifer, crudelis, sons, terribilis, diuus, infandus, dominus, impotens, trux, impius, horribilis, ferus, iniustus, immanis, exitiabilis, infestus, acer, ferox, crudus, toruus, tumidus, ferreus, improbus, indomitus, cruentatus, inuisus, sanguineus, atrox, impatiens freni, funereus, truculentus, insanus, importunus, teter, rigidus.

Tyresias. Longæus, callidus, prouidus, thebanus, lucis inops, dirceus, id est, thebanus, à Dirce fonte Bæotiz. Tyresias fuit vates & augur Thebanus, qui consultus à Ioue, vtri maior esset in venere libido, viro an feminæ: cum feminæ dixisset, ira Iunonis excæcatus est. Quam eius cæcitatem Iupiter vaticinio pensauit. Alij excæcatum ferunt, quòd Mineruam in fonte nudam conspexisset.

Tyros. Instabilis, phœnissa, pretiosa, cadmea, luxuriosa, vulcra, docta, antiqua. Tyros vrbs fuit Phœniciz vsu purpurę notissima, quæ prius vocabatur Sarrana. Hinc purpura vocatur Sarrana & Tyria. Tyrijs adscribitur inuentum nauis, quorundam sententia. Tibul. lib. i.

Tyro. Salmonis. Fuit enim Thessala virguncula filia Salmoni, quæ maximè adamauit Enipeum. Propterea Neptunus, cum eam deperiret, Enipei mentitus est formam & habitum, atque ita puellam compressit. Propert. lib. i.

DE LITERA V.

V *Acca.* Pinguis, vaga, secunda, lactifera.

Vaccinia. Nigra, mollia, pulla.

Vadum. Cæcum, salsum, cæruleum, flumineum, piscosum, stagnans, canorum, vitreum, palustre, turgidum, toruum, pronum, purum, gelidum, scrupum, liquidum, rapidum, æquoreum, vndosum, frigidum, vndans, sonans, sonorum, torrens, horrifonum, nitens, spumofum, lustrale, concuum, tenue, glaciale, lucidum, errabundum, cœnosum, refusum, rignum, fluuiale, neptunium.

Vagina. Caua, pendens, fecilis, eburnea.

Vagitu. Ager, lugubris, ferox, tener. Dicimus etiam vagor vagoris pro vagitu.

Valentia. Formosa, geniosa, id est, delitiosa, & voluptifica.

Vallis.

Vallus. Saxosa, caua, gelida, vmbrosa, ima, prona, curua, reducta, obscura, resona, arenosa, arguta, opaca, madida, occulta, clamosa, rauca, vacua, profunda, humida, irrigua, viridis, frondosa, montana, humilis, nemorosa, supina, arcta, angusta, virens, secreta, infirma, concaua, tetra, herbifera, herbosa, florea, siluosa, tenebrosa, curuata, rigua, nigrans, dumosa.

Vallum. Potens, turrigerum, inexpugnabile.

Valua. Obserata, volubilis, eburna.

Vanitas. Inepta, ridicula.

Vannus. Mystica. Virgil. lib. 1. Georg. Appellatur autem mystica, quod Liberi patris sacra ad purificationem animæ pertinerent, & sic homines eius mysterijs purgabantur, sicut vannis frumenta purgantur. Est autem Vannus vas latum & vimine contextum, quo sordes à frumentis aufeuntur. Alij cribrum cereale vocant.

Vapor. Nebulosus, ater, calidus, tepidus, torrens, humidus, æstiuus, tenuis, fumans, feruidus, igneus, piccus, teter, spumeus, niger, cæcus.

Vasa. Fidilia, ansata, picata, stannea, corinthia, crystallina, ærea, ænea, gemmata, testea, sanua, fulgentia, rutilantia, concaua, ahena, aretina.

Vescones. Leues, atroces, immanes.

Vates. Terrificus, potens, sacer, diuinus, fatidicus, opulentus, aonius, egregius, presagus, lauriger, plenus Phœbo, longæuius, memor, prudens, asollineus, lepidus, fatiginus, heliconius, sidereus, eximius, splendidus, tuscus, hymnidicus, doctiloquus, altiloquus, bellerophonæus, cothurnatus, nobilis, phœbicola, doctus, pierius, inclytus, diuino loquus, veridicus, Phœbeus, sanctus, magnanimus, celebris.

Vatnissa. Parua. Martialis libro 5. Nomen est oppidi.

Vbera. Lactea, grauida, distenta, lactentia, tene-

ra, tumida, spumantia, dulcia, vitrea, tepida, tenta.

Vecordia. Immanis, perdita.

Veces. Ferrati, ferrei, aheni.

(pania.

Veciones. Leues. Lucanus lib. 4. Populi sunt His-

Vela. Humida, turgida, nautica, tumida, fluitantia, concaua, sinuosa, fugacia, propera, tumentia, inflata, leuia, naufraga, curna, transfuga, ventosa, flaccida, patentia, versicoloria, pauitentia, cita, alben-
tia. Velaria dicuntur repositoria velorum. Iuuenal.
Satyr. 4.

Velisra. Ouisera. Fuit enim Volscorum oppidum
ouis abundans.

Vellus. Tenue, milesium, lanosum, maculosum, fer-
inum, hirsutum, lanigerum, madidum, succidum,
humidum, pingue, bibulum, sericum, vduum, molle,
tyrium, calabrum, tuscum.

Vellus aureum. Fuluum, diues, exitiale, phryxum,
æolium, æcum, id est, colchicum, auratum, rutilum,
radians, nepheleium, athamanteum.

Velocitas. Volucris, prompta.

Vena. Trepida, turgida, sanguinea, fissilis, tremēs,
sequax, irrigua, fulgida, bullans, tumida, saliens,
gracilis, sanguiflua, calens.

Venabulum. Corneum, myrteum, acutum, splendi-
dum, doricum, id est, Cretense: quoniam Dorienses
Althemene duce in Cretam venerant ad habitan-
dum. Fuerunt autem Cretenses, optimi iaculatores.

Venafrum. Vinctum, viride, campanum, palladiū.
Oppidum est Campaniæ.

Venator. Citus, pernix, nemorisequus, à me dici-
tur, vt nymphæ nemorisequæ à Crinito. præceps.

Venatus. Montanus, ferus, vagus.

Venefica. Impura, verbosa.

Veneficium. Magicum, thessalicum.

Venenum. Atrum, tetrum, tabificum, nigrum, gor-
goncum,

goneum, vdum, sæuum, vipereum, crassum, torpens, thessalum, colchicum, durum, acre, cæcū, præsentaneum, grassans, soporiferum, præsentarium, peremptorium, piceum, liquidum, furiale, colchum, lerneū, ardens, insanabile, somniferum, portentificum, armiferum, neseum, impium, thessalicum, marsum, liuens, spumans, furtium, tumidum, crudele, obscurum, pullum, rutilum, gelidum, atracium, magicum, tartareum, noxium, horrendum, occultum, immitte, fatiferum, pernitiiale, triste, lethale, tetricum, pestiferum, funestum, nigrans, infame, lethiferum, stygium, opertum, insidians, latens, luteum, achæmenium, mortiferum, incantatum, fatale, glaucum, indomitum, rabidum, infandum, fœdum, formidandum. Venenis, venenatisque herbis abundant sequentia loca, ex quibus nonnulla dictionis huius epitheta causam traxerunt. In primis Thessalia. Tibul. lib. 2. & Propert. lib. 1. Lucan. lib. 6. Pontus præterea abundat veneficis herbis. Virg. in Bucol. Item Colchos & Iberia. Horat. Herbasque quas Colchos & Iberia mittit, Venenorum serax. Item Scythia & Atrax vrbs Thessaliæ. Hinc venenum scythicum & Atracium. Fuit quoque Cita Colchorum vrbs veneficijs famosa. Hinc carmina Cyteina, & magna Cyteis vocantur à Propertio.

Veneres, Lepidæ, molles. Crinitus, Et molles Veneres simul inter delitias fluant.

Venetia. Aquosæ. Ciuitas est insignis, quæ quingentesimo quarto supra quadringentesimum à nato Christo condita fuit, quo anno Attyla Hunnorum rex Aquileiam euertit.

Venter. Mollis, supinus, auarus, turgidus, planus, grauidus, tumidus, rabidus, liquidus, pandus, ieiunus, improbus, vorax, procax, miser, pendulus, capax, ventosus, rapidus, profugus, auidus, vastus, col-
lati-

latius, turgens, artifex, albus, piger. Volaterranus de ventre sic inquit: Ventris habenas oportet tute regas. Solus enim accepti nunquam habet gratias, plusque necesse quam sit, semper expetit. Huic indulgens malorum sentiet mala.

Ventus. Faciens frigora, rapidus, niualis, susurrans, luctans, levis, furens, loquax, brumalis, niger, celer, pluuius, proteruus, vagus, iniuriosus, frigidus, siluifragus, validus, incertus, violentus, pugnant, gelidus, æquoreus, nimbosus, mobilis, discors, iniquus, tenuis, sæuus, sonans, animosus, subtilis, sonorus, humidus, siemens, volans, trux, volucer, æreus, contumax, turbidus, terribilis, resonans, nimbisonus, sæuiens, infestus, fluctuosus, fugax, æolides, glacialis, ambiguus, vocalis, vesanus, borealis, horrifonus, fetifer, furiibundus, procax, rudis, immitis, malignus, insanus, carbaceus, horribilis, vesaniens, vanus, turgidus. De quatuor regionibus Ventorum, qui præcipui dicuntur, scribit Manilius lib. 4. & Ouid. lib. 1. Trist. & lib. 1. Metamorph.

Ventus. Formosa, palæpharia, amathuntia, improba, cytherea, alma, idalia, acidalia, diua, dionæa, candida, secunda, crycina, marina, damnoſa, genitrix, Æneadum, vulgiuaga, gladiatoria, clandestina, vino madens, adulterina, celestis, capitolina, cythereia, cythereis, tenera, feminea, aurea, orta mari, insidiosa, furtina, pulcra, blanda, cnidia, praxitelica, aphrodite, palatina, lata, agra, ancia, lucrina, mitis, cypria, prodigiosa, superba, iniqua, diua Paphi, callida, calefacta, orta salo, cypris, peruersa, amœna, obscœna, voluptuaria, spumigera, turpis, vulcania, simonensis, amathuntis, Idaliæ regina, dura, dulcis, bella, amathusia, desultoria, imbellis, compta, benigna, cytheris, pulcra, impudica, proterua, effluua, placida, decora, pernicioſa, potens, feruida, lasciuia, delitiosa, dionæa,

dionæa, luxuria nutrix, ridens, nefanda, paphia, iucunda, fallax, cyprigena, vnguentaria, incesta, rutilans, ingeniosa, olens, aphrodisia, mater adulterij, nata freto, ignea, fœda, petulans, iocosa, siderea, multipotens, salax, venusta, auara, mollis, auricoma, lepida, cyrenensis, calydonia, idalis, truculenta, famia, soluta, incentiua, mitrata, philomedeia, aphrogenia, meretrix, præses scortorum, ebria, insana, ignipotens, secreta. Venerem poëtæ fabulantur ortam è maris spuma & sanguine testiculorum Cæli patris Saturni, quos Saturnus ipse amputauerat. Hinc ab illa spuma vocatur Aphrodite & Aphrogenia. Hoc autè fingitur, vel quòd spermatis natura sit spumosa, vel quia ex humecta natura consurgat audivitas coëundi. Cæli autem fuisse filiam testatur distichon illud Aufonij, Orta salo, suscepta solo, patre edita Cælo, Æneadum genitrix hic hábito alma, Venus. Cur autem relata sit in numerum deorum, alia causa reperiri nõ potest, nisi quia rudes & illepidos primi seculi mortales voluptatũ usum prima docuerit, & meretricias libidines aut excogitauerit, aut certè latètes adhuc & secretas inuulgauerit. Hinc mater geminorum cupidinũ dici solet, &c.

Venustus. Grata, rachelea, suavis, sincera.

Vepres. Hirsuti, asperi, acerbi, densi.

Ver. Purpureum, umbriferum, vtile, vdatum, sudum, placidum, tepidum, comans, odoriferum, nubiferum, salubre, pecorosum, aquosum, breue, floricomum, floriferum, benignum, nidificum, spirans, floridum, blandum, geniale, serenum, nimbosum, madi-dum, iucundum.

Verba. Mellaria, instar mellis dulcia, mellita, faceta, blanda, loquacia, lactea, diserta.

Verbena. Pinguis. Virg. in Bucol. Herba est cuius frequentissimus erat usus in antiquis sacrificijs.

Veiber.

Verber. Tortum, scruum, contortum, crudele, cruentum, crudum, intortum, violentum, triste, nodosum, crepitans, exagitatum, acerbum, insanum, nefandum, ferreum, vipereum, sanguineum, ardens, minax.

Verecundia. Rubella, Thomas Radinus, Cúmque verecundia suadente rubella.

Veredus. Piger, succinctus. Veredus dicitur equus velocissimi cursus. Hinc Veredarij dicuntur nuntij siue cursores, qui literas cum ingenti celeritate perferunt.

Vergilia. Tardæ. Prop. lib. I. Vergiliæ septem sunt stellæ in Tauro locatæ, quarum exortu significatur æstas, occasu verò hiems.

Virgilius. Andinus, æternus, altisonus, romuleus, mantuanus, andeus, perpetuus, magniloquus, latialis. Virgilius Maro natus est Mantuæ in vico qui Andes vocatur, idibus Octobris, M. Crasso, & Cn. Pompeio Coss. Cremonæ primum, deinde Mediolani, postremò Neapoli vacauit litteris, audiuitque Orbilius & Scribonius Aphrodisium. Induit virilem togam eo die quo mortuus est Lucretius. A modestia & verecūdis moribus vocatus est Parthenius. In Bucolicis imitatus est Theocritum, in Georgicis Hesiodum, in Æneide Parthenium, Pisandrum, Apollonium Rhodium sed Homerum præcipuè. Scripsit & quædam opuscula, vt Ceirin, Æt nam, Moretum, Culicem, Catalecton, Priapeia, Copam, Epigrammata. Eius carmina supra modum placebant Augusto. Moriens iusserat Æneidem suam comburi, vt incastigatam, sed obstitit Augustus tantæ litterarum iacturæ. Perijt Tarenti, vel vt alij volunt, Brundusij. Mortui cadauer delatum est Neapolim, ibique inhumatum. Mortuo Mantuani multis post seculis in celebriore suæ vrbis loco statuam

tuam crexerunt, tanti adhuc viri memores, quem multis antè diebus suffocauerant Parcæ.

Veritas. Intemerata, candida, diuina, nuda, concors, sincera.

Vermis. Infestus, rufus, villosus, terrestris, paruus, durus, fœdus, longus.

Verona. Ferax, parua. Ciuitas est Venetiarum à Gallis olim condita duce Brenno, à cuius nomine primo Brēnona, deinde mutatis litteris Verona dicta est. Iustino auctore. Hæc interfuit Athesis fluiui.

Verna. Garrulus. Tibull. lib. i. distinctus.

Verres. Sacrilegus, quoniam prætor expilauit Siciliam vnde repetundarum damnatus est. Iu. Sat. 8.

Versus. Canorus, tener, suauiloquus, suauidicus, politus, lepidus, mollis, facundus, maroneus, blandus, grandiloquus, dulciloquus, lubricus, nugosus, nitidus, excultus, odorifer, altisonus, poëticus, diues, delicatus.

Vertex. Sublimis, aëreus, nimbosus, celsus, scopulosus, nemerosus, exesus, acutus, excelsus, frondosus, vitifer, editus.

Verru. Oblongum, columnum, terribile.

Verutum. Æreum, prætentum, militare. Verutum est telum breue & angustum, auctore Nonio.

Vesania. Discors, præceps, cæca.

Vesuius seu Veseius. Mugitor, præurtus, ardens, ferax, flammiumus, viridis. Vesuius, seu Vesunius, seu Veseius, mons est Campaniæ non longè à Neapoli, flammam & fumum euomens, vt Ætna Siciliæ.

Vespa. Stridula. Theocritus, Stridula dulcisonam contristat vespa ciculam.

Vesper. Rubens, frigidus, piger, serus, ater, noctifer, ruber, occiduus, rutilans, obscurus, umbrifer.

Vesta. Cana, troica, casarea, casta, iliaca, sancta, pudica, aneia, sacra. Vesta fuit dea quædam perpetua

tuæ castitatis, quam Troiani colebant, asservato in templo igni perpetuo. Eius autem ceremonias euerfa Troia Æneas Romam transtulit. Eius ministerio addicebantur quædam sacerdotulæ, obnoxie perpetuæ virginitati, quam si violassent, viux defodiabantur, aut immani aliquo supplicij genere interficiebantur.

Vestis. Laborata, picta, laxa, purpurea, barbaricæ, nexilis, conchyliata, leneæ, virgata, crocata, coa, tyria, saturata murice, bibula, picturata, odorata, fulgida, sidonia, fluxipila, peruenusta, refuga, auro illita, nitens, serica, coccina, variegata, pretiosa, nitida, fucata, ebria murice, magnifica, attralica, purpurata, roribiba, holoserica, texta, decora, elegans, mollis, parua, villosa, tenuis, fluxa, pellicea, coccinea, ornata, tyrianthina, ianthina.

Vesulus. Pinifer, abundans pinis. Mons est Liguriæ iuxta Alpes, Et etiam viri proprium. Sil. lib. 4.

Veternum. Graue, olidum, funestum, soporiferum, turpe, iners, triste, informe, putre, segne, somniferum.

Vetula. Algens, edentula, putris, turpis.

Vetustas. Longæua, elusæta, matura, reuerenda, tarda, inuidiosa, spatiosa, edax, annosa, tabida, longa, prisca, sapiens, ambitiosa, veneranda, fabulosa, cariota, caua, mendax, memoranda, vitiosa.

Vexillum. Martium Sil. lib. 15. volans, minans.

Via. Trita, patula, lapillosa, attrita, rimosa, salubrosa, lubrica, saxosa.

Viator. Lassus. Catullus, Dulce viatori lasso in sudore leuamen.

Viburnum. Lentum. Virg. in Bucol. Quantum lenta solent inter viburna cupressi.

Vicissitudo. Reciproca. Thomas Radin. Reciproca vicissitudine feminam illam intuearis.

Vitium. Deforme, mortiferum, infandum, turpe, pro-

profanum, foedum.

Victima. Sacra, pinguis, opima, sancta, infelix.

Victoria. Gloriosa, insolens, triumphalis, mascula.

Vienna. Opulenta. Aufonius, Accolit Arpinis opulenta Vienna colonis. Vrbs est Allobrogum metropolis in Delphinatu, vbi Antonij venerabile templum, & Mamercus ac Maurus eius vrbis praesules sanctissimi coluntur.

Vigor. Igneus, alacer, agilis, mobilis, viuus, ignifer, flagrans, viuificus.

Villa. Rustica, frondosa, agrestis.

Villi. Nigri, versicolores, lanifici, horrentes.

Vimen. Fruticosum, tenue, lentum, siluestre, leue, viiile, intortum, flexile, tortum.

Vinculum. Tenax, arctum, ferum, intortum, lemnium, forte, ahenum, fabrilis, flexu, firmum, uexum, inextricabile, validu, violentu, adamantinu, nodosum, tortum, aneum, catenatum, crepitans, adamanteu, vulcanium, fallax, maniuoru, ferreum, ærumnosum.

Vincentia. Strenua. Vrbs est Italia, patria Rhemnij Palamonis Grammatici, à Gallis condita, media duorum fluminum Theffina & Babylone.

Vindemia. Mitis, montana, pinguis, campana, ferax, spumens, cæcuba, cretica.

Vinea. Tenera, fertilis, ferax, rubella, culta.

Vinetum. Cultum, latum, blandum, madens, rescibile, dulce, nitens, fruticosum.

Vinitor. Industrius, muscosus, sordidus, madidus, effectus. Virgil. lib. 2. Georg.

Vinum. Baccheium, humidum, massicum, obliuiosum, liquens, lene, suauis, defæcatum, cæcubum, limpidum, æstuans, mareoticum, chium, feruidum, liberum, vitigenum, nectareum, calidum, rubens, validum, purum, salernum, tenue, molle, calenum, marcidum, setinum, fumeum, spumcum, agumineum,

22
L'Esprit de la loi

Virgi-

Virginitas. Casta, soliuaga, sancta, candida, innu-
ba, integra, perspicua, illaesa.

Virgo. Nitida, tenera, intemerata, inculcata, ful-
gida, intacta, pudibunda, pudica, pura.

Virgo Maria. Decens, nitens, intacta, galilæa, ram-
neta, integra, innuba, veneranda, pia, formosa, æthe-
rea, venerabilis, blanda, puerpera, diua, sancta, di-
niparens, augusta, aurea, casta, candida, cælica, fide-
lis, munifica, deipara, astrigera, speciosa, palestina,
immaculata, salutipara.

Virgultum. Tenerum, filicestre, auium, corneum,
sonans, implicatum, turgescens, vernum, fruticosum.

Viridarium. Lætum, ramosum.

Viriditas. Smaragdica. Martianus Capella. Cal-
ceos autem smaragdica: fluctu viriditatis herbosos.

Virtus. Ignea, præpotens, viuida, ardua, viuax, re-
gia, cælestis, interita, bona, celebrata, memoranda,
incluta, pulchra, feruida, æqua, prouida, animosa, se-
rena, superba, ferrea, splendida, strenua, pretiosa,
præstans, candida, mascula, operosa, integra, nobi-
lis, speciosa, decora, immota, firma, veneranda, om-
nipotens, inconcussa, patiens, græcis, olympica, illu-
stris, excellens, proxima dijs, inuidiosa, imperiosa,
incorrupta, consummata, ethica, stoica, excellens,
laboriosa, pura.

Virus. Malum, nigrum, durum, noxium, pestilens,
retum, vipereum, edax, tinctile, tinctum, pestiferum,
nocens, lethale, funiale, lethiferum, atrox, inamabile,
triste, atrum, amarum, detestabile, olens, rapidum,
stygium, penetrabile.

Viscera. Spirantia, intima, mollia.

Viscum. Sequax, virens.

Viscus. Sagax, perspicuus, acutus, cupidus.

Vita. Sollicita, fugiens, rapida, momentaria, bre-
vis, instabilis, cæca, labens, ærea, plethibilis, fallax,

occidua, ænumosa, tenebricosa, hallucinatrix, ca-
duca, procellosa, scelerata, propera, erratica, fluida,
fluens, fugiens, arcta, mortalis, fragilis, fluxa, cadens,
ambigua, recedens, angusta, laboriosa, vitalis.

Vitellius. Famosus. Fuit Romanorum Imperator
luxui & voluptatibus deditissimus.

Vitis. Lenta, alma, ferox, arbutiua, gracilis, secun-
da, obliqua, luxurians, pampinosa, læta, generosa, ra-
dicata, debilis, falerna, purpurea, grauida, tenera,
flexa, lenæa, bacchea, grata, opaca, frondosa, frugi-
fera, decidua, bacchica, vinißua, mollis, racemifera,
sinuosa, pampinea, thasia, aminæa, nodosa.

Vitrum. Clarum, purum, prasinum, à prasino colo-
re, qui viridis est, tenue, nitidum, indicum.

Virta. Torta, crinalis, albens, niuea, lanea, tenu-
is, virens, lineæ, mollis, imbellis, purpurea, gemmata,
pendens.

Vliao. Ferripotens, sanguinolenta, damnosa,

Vlua. Viridis, palustris, glauca, limosa, grata palu-
dibus, levis, mollis, fluminea, viridans.

Vitula. Pinguis. Mantuan. Nunc oue, nunc pingui
vitula faciebat & agno.

Vitulus. Tener, lactens, minax, imbellis, edax, pro-
teruus, lasciuus.

Vlcus. Tetrum, humidum, sordidum, putre, acre,
putrefactum, squalens, vndans, dirum, tabificum,
stillans, chironium.

Uligo. Dulcis, viridis, amara, secunda, felix.

Vlmus. Aërea, frondosa, alta, fortis, opaca, den-
sa, amicta vitibus, patula, montosa, ramulosa, hospita
vitibus virens, mollis, vmbrosa, pampinea, viti-
coma, textilis, procera, dura, frondens, falerna. Vl-
mus arbor amica est vitibus. Græci duo faciunt e-
ius genera. Montosam, quæ sit amplior: Campestrẽ,
quæ fruticosa: Gummi profert. Semen eius voca-
tur

tur Samara. Folia sunt ramulosa, citò germinat, rigorem fortissimè seruat, ob id cardinibus assamentisque portarum vtilissima. Ptelion vrbs Thessalia, nomen habuit ab ylmorum frequentia.

Vlue. Molles, blandæ, cupida, auida.

Vlulatus. Tremulus, mæstus, semineus, lugubris, clamorosus, querulus, horrifonus, attonitus, hebilis, terribilis, insanus, tartareus, terrificus, acutus, suspiciosus.

Vlysses. Proles Laërtia, callidus, durus, pellax, ithacus, dirus, sæuus, æolides, laërtiades, laboriosus, prouidus, laertius, disertus, fallax, experiens, dulichius, aptus, furius, cantus, naricyus, solers, facundus, peruagus, sisyphides, tardè remeans, tardus, inimitis, subdolanus, ithacensis, errans, prudens, vagus, pelagus, infidus, penelopæus, phæax, cordatus, profugus, sapiens, astutus, comis, polytropus, varius, miser, vigil, acer, lentus. Vlysses filius fuit Laërta, matrem habuit Anicleam, quæ priùs nupserat Sisypho Æoli filio, quem prægnans reliquit, venitque ad Laertem. Sunt qui dicant eum genitum ex Sisyphi concubitu. Fuit vir autem multa præditus facundia, nec minore rerum experientia, vaser consilio, egregius bello, laborum patientissimus. Vxorē habuit Penelopē, filios Telemachum, Telegonum, & Ausonem, nutricem Erycleam, Eumæum porcarium, canem Argum nomine. Domum reuersus procos vxoris suæ castitati insidiantes interfecit. Ad extremum interfectus est à Telegono filio, patrem non agnoscente.

Vmbella. Viridis, nigrans. Vmbella erat indumentum capitis, quo radij Solis arcebantur.

Vmber, canis. Viuidus, sagax, audax.

Vmbo. Rutilus, æreus, saxeus, durus, solidus, curuatus, minax, coruscus, fulgidus, curuus, candidus.

Vmbra. Frigida, pallens, horrens, caua, spissa, humens, caeca, exsanguis, gelida, silens, inanis, nigra, gracilis, nocturna, turpis, tremula, nigrans, noctuagapicea, soporifera, tenuis, opaca, sublustis, refuga, atra, larualis, tenax, viridans, patula, crepitans, furua, viridis, labilis, arcana, euanida, informis, volatilis, vaga, fusca, terrifica, fugitiua, tenebrosa, aërialis, auernis, plutonis, pauida, tristis, misera, resses, obscurans, herbosa, obscura, horrida, frondosa, exanimis, nubifera, fallax, somnifera, densa, fugitiua.

Vmbra culum. Opacum, frondosum, pendulum, frondeum.

Vmbri Prisci. Vmbros Plinius vetustissimos Itatorum ponit, quasi imbrios, quod inundatione terrarum imbribus superfuissent. Vel dicti sunt Vmbri ab umbra, quod regio propter altitudinem montium & vicinratē Apennini umbrosa sit. Lucan. li. 2.

Vmbria. Montana, antiqua, fertilis, vetus.

Vncus. Tridens, rapidus, seuerus, ferratus, tenax, ferus.

Vnda. Refluens, spumans, cana, algida, liquida, spumosa, fluuiialis, spumosa, crepitans, tumida, æquorea, velox, gelida, decliuis, tumens, stridens, multifida, vaga, fluens, glauca, mollis, rorifera, tenuis, vitrea labens, rapida, liquens, rapax, rauca, flumineas, lapidosa, fontana, torrens, cærulea, ventosa, spatiosa, supina, latrans, fumans, stagnans, limosa, fluctuaga, præceps, torta, intorta, volucis, tremula, pura, iactata, diuersicolor, algens, argentea, viridis, volubilis, vluosa, garrula, perspicua, loquax, cita, rutila, albens, horrida, rorans, properans, sinuans, resonans, humens, stillans, fugax, irrigua, rosida, instrepens, fluida, natans, saliens, resua, infida, fugitiua, lucida, lucens, illinis, tenella, fluctifona, limpida, procellosa,

cellosa, minax, strepens, susurrans, vndans, vmbrosa, rutilans, mobilis, scatens, cœnosa, prænitens, concursans, gemmea, virens, nitida, nauiferens, conspicua, oceanitis, pernix, lustralis, glacialis, luctans, palustris, frigida, rebellis, fugiens, subsultans, gemmans, labilis, prædulcis, turbida, sedula, cæca, sonans, procliuæ, formosa, rebellans, aspera, crudelis, naufraga.

Vnguen. Crassum, pingue, vduum, præonium.

Vnguentum. Crassum, fragrans, exoticum, syrium, megalense, nicerotianum, à Nicerote pigmentario. Mart. libro decimo.

Vnguis. Acutus, curuus, auisus, hamatus, aduncus, rigidus, rigens, recuruus, strictus, vncus, violentus, horridulus, rotundus, cæcidus, lunatus, tenellus, falcatus, nitidus, incuruus, crudus, vulpificus, seuesni, tenuis, tener.

Vngula. Cornea, dura, concaua, fissa, obliquata, solida, grauis, ænea, caua, subtrita.

Vnio. Rorigena, gangeticus, nitidus, pretiosus. Gemma est quæ reperiri solet in conchis.

Volatus. Sublimis, præceps, vagus, trepidus, celer, citus, rapidus, agilis, stridens, æreus, leuis, pegaseus.

Volses. Antiqui, veruti: qui solebant armari verubus & sudnibus.

Volucres. Vagæ, obscenæ, pictæ, rauæ, auidæ æreæ, pennipotentæ, canoræ, peregrinæ, pendentes, agrestes, garrulæ, rapidæ, blandæ, blandulæ, querulæ, stellantes, cristatæ, leues, stagnicolæ, ferratæ, fagicolæ, multisonæ, auriuagæ, pennatæ, rapaces, plumiferæ, verticillores, picturatæ.

Volumen. Sinuosum, glomeratum, curuatum, involucreum, tortuosum, nodosum, carbasinum.

Voluntas. Officiosa, propensa, libera, prona.

Voluptas. Alacris, dulcis, læta, lia, blanda, inanis,

improba, infamis, venerea, damnosa, inuidiosa, grata, inimica virtuti, curatum ignara, suavis, amica, turpis, titillata, comis, cuncticina, iucunda, coniuncta luxu, desidiofa, mulcens, blandiens, tripudiofa, illeatrix, prodiga, mortifera, fragilis, infatiabilis, vitiofa, noxia, temporalis, studiofa, caeca, mater scelestum, scelerata, petulans, feruens, malefana, furibunda, infidiofa, mellita, fugax, effrena, ingeniofa, furiofa, libidinofo, obfcena, feruilis, infortunata, inamœna, geftiens, delicata. voluptatem Appuleius ex cupidine & Psyche genitam dicit.

I'olusius. Bithynicus. Iuuen. Satyr. 15.

Vomer. Attritus, obtusus, vncus, pressus, durus, ferreus, aduncus, impressus, rigidus, obuncus, ponderosus, fertilis, scaber, pandus, pronus.

Vorago. Vasta, atra, stagnans, tenebrofa, sinuofa, hians, fumofa, horifica, horrenda, dira, præceps, obfcura, rapida, horribilis, infatiata, profunda.

Vortex. Rapidus, contortus, violentus, turbineus, sonorus, niger, cauus, rapax, insanus, intortus, cæruleus, sinuatus, saxifragus, cœnofus, tortus, implacidus.

Vottum. Pium, lustrale, pavidum, cupidum, amarum, supplex, somniculosum, id est, meditabundum, millecolor, id est, varium, & multiplex.

Vox. Liquida, tremula, refona, canora, crepula, organica, garrula, querula, cœcinna, melliflua, clamorosa, arguta, suauiloqua, stentorea, dulcifona, ferrea, blanda, cyanea, acuta, tinnula, clarifona, flailis, deducta, vocalis.

Vrania. Astrecans, de altris loquens. Vna est è nouem Mufis.

Vrbes. Turritæ, valida, capaces, præcinctæ moribus, tutritæ, egregiæ, caducæ.

V'rena. Aeneus, aquarius, vrnalis, fidilis, rotundus.

duſ. Vreus vas eſt quo aqua effunditur in urnam.

Vrina. Spurca. Apuleius: Vrinae ſpurciſſimæ ma-
dore perluerunt. Olens. Fauſtus, Vt fuit incedens,
vrina aſperſus olenti.

Vrta. Olearia, capax, obliqua, parua, fluminea,
fictilis, inflexa, arrata, humens, vndans, merſatilis,
roratilis, rorans, marmorea, gelida, patula, caua, ri-
moſa, pluuiialis, imbrifera, lutea, veſtalis, infelix, pul-
lata, ſilens. Vrna vas eſt fictile quo hauritur aqua.
Quandoque tamen in vrna oleum & vinum recon-
duntur. Capitur etiam pro ſepulchrali capulo. Dimi-
nutiuum eſt urnula.

Vrſa. Lybiſtis, hyperborea, pannonis, immanis,
villoſa, ſquallida, erymanthis, mænalis, parthæſis, ge-
tica, parthæſia, horrida, valida, lycæonia, cynoſuris,
plauſtriluca, nonacrina, ſumbunda, glacialis, algens,
frigida, cretis, frigēs, alpinis, califtonia, cytaïs, triſtis,
Supra diximus Calisto filiam Lycæonis, regis Ar-
cadie, à Iunone fuiſſe commutatam in vrſam, ac de-
mum relatam à Ioue inter aſtera, prope borealē po-
lum, pro quo plerumque ſolet accipi à poetis. Hac
de cauſa, vrſa vocatur erymanthis, mænalis, partha-
ſis, & alijs id genus epithetis, quæ ad ſidus potius,
quàm ad ſilueſtre animal referuntur.

Vrſus. Informis, armatus vnguibus, offuſus, tur-
pis, auſus, raucus, præceps, cædonius, grauis, liby-
cus, trux, villoſus, rabidus, rigidus, deformis, terri-
bilis, crudus, rapax, numidicus, triſtis, ferox, atrox,
minax, erymanthius, numida, ſæuus, omniuorus. Vrſi
coeunt hiemis initio, ambobus cubantibus, com-
plexiſq;. Deinde ſeparatim abeunt in latebras qui-
bus pariunt triceſſimo die, & plurimum quinos, ſine
oculis, & ſine pilo. Ungues tantum prominent. Partus
lambêdo paulatim figurât. Rara vrſa eſt pariês vrſa.
Mares xl. diebus latent. Feminae quatuor meſibus.

Latebram si non habeant, fruticum & ramorum congerie ædificant, molli fronde constratam, ventisque & imbris, impenetrabilem.

Vitica. Mordax, trux, mordens, acris.

Vfus. Experiens. Pomani: Vfus & experiens reperit simul. Sagax. Manil. Et quæcunque sagax tentando reperit Vfus.

Vsura. Vorax, dulcis. Lucan. lib. 1.

Vter. Vinarius, ventosus, inflatus.

Vterus. Tumens, mollis: Stat. lib. 12.

Vtilitas. Commoda. Theodoritus, Ipsarum ante legum commodum humanæ vitæ utilitatē suscipite,

Vua. Rubens, mitis, turgens, spumans, viridis, duracina, illustri, salerna, pensilis, metymnæa, racemifera, picta, nitens, tumida, dulcis, pampinea, pendēs, tenera, generosa, prædulcis, thasia, odorata, nobilis, veientana, marcens, stillans, delicata, grauida, madens, levis, aurcola, placida, mollis, pendula, agrestis, frigida.

Vulcanus. Ignipotens, lemnus, mulciber, ardens, audis, iunonigena, rex ignis, flammeus, tardipes, iouialis, claudus, iunonius, solers, faber, feruens, claudicans, siculus, igneus, sonax, ferrugineus, lipareus, ætnæus, loripes, ignificus, niger, fulminosus, puluerulentus, luteus. Vulcanus filius fuit Iouis & Iunonis, à parentibus ob deformitatem deiectus in Lemnon insulam, vbi officinam vnâ cum Cyclopi-
bus ministris habere dicitur. Ea autē ruina qua decidit e cælo, clauus factus est. Vxorem habuit Venerem, cuius precibus (vt est apud Virgilium) fecit arma & clypeum Aenææ, vt precibus Thetidis Achillis arma. Solent enim poëtæ firmissima quæque & vahdissima ferrariæ artis opera tribuere Vulcano, quem deum fabrorum & ignis faciant. Ei adscribunt monile Hermiones, Ariadnæ coronam, cur-
rum

rum Solis, & Iouis fulmina. Filios habuit Erichthonium, Cacus, Cacus, Tullium, Seruilius.

Vulgis. Incautum, stolidum, fallax, ignobile, incertum, miserabile, incers, miserum, imperitum, infidum, malignum, profanum, indoctum, rude, mobile, demens, attonitum, anceps, mutabile, pauidum, preceps, vile, iniquum, inualidum, mordax, humile, loquax, mendax, instabile, multifidum, procax, incertum, inuidum, inscium, variabile, agreste, debile, indocile, futile, vanum, inops, clamor, leue, ignarum, trepidum, inconstans, audum, indomitum, rebelle, mordens, nasutum, latrans, diuersum, insanum, imprudens.

Vulnus. Hiulcum, crudele, martium, lethale, atrum, triste, lethiferum, miserabile, pallans, putridum, violentum, immedicabile, calidum, inconsolabile, scævum, scævum, inhonestum, crudum, graue, insanabile, infestum, durum, patulum, atrox, asperum, immane, infossum, tremebundum, hiens, malum, stridens, fatale, diuiduum, mortiferum, periculosum, ferreum, cauum, amarum, miserandum, truculentum, sanguinolentum, cruentum, formidabile, spirans, impium, luctificum, exitiale, largissimum, mortale, cecum, vulcanum, liuens, sordidum, telephium, chironium.

Vulpes. Astuta, fallax, olida, dolosa, caudata, scelerosa, sagax, hirsuta. Vulpes vasfrum est animal echinis infestum, quos cum aliter propter aculeos nequit superare, resupinat, & inuersos in ventrem, qui mollis est, lancinat, eoq; modo interficit. Insidiatur pisciculis ripam oberrans, caudaq; in aqua demersa, cuius villis cum se obuoluerunt, extrahuntur quasi defossi. Vulpes inimica sunt miluis. Gallinaceos non attingunt, qui vulpinum iecur comederint.

Vulturn. Edax, obscenus, audax, dirus, cupidus, palpan, niger, rapax, dirus, caucaseus, prometheus, monta-

montanus, seuus, prædo, auis Tityi. Vultur, siue Vulturius, auis rapax, tardè volat propter corporis molem, cadauer sectatur, & carne viuit. Aiunt hunc auem concipere sine masculorū semine, & sine coniunctione generare, natōsque ex ijs in multam aetatem procedere, ad annum vsque centesimum. Clarent odorati. Vultures nigri prævalent, nidificant in altis rupibus, nidos nemo attingit. Fœtus ferè cernuntur bini.

Vulturinus. Altitonans, sonorus, cæruleus, rapax. Ventus est spirans ab hiberno occidente medius inter Eurus & Notum. Vnde Euronotus etiam vocatur. Est & fluvius labens per Campaniam qui non procul à Cumis demegitur.

Vultus. Decorus, renidens, pulcer, placidus, loquax, lucidus, niueus, dulcis, placidulus, nitens, rutilus, benignus, egregius, lacteus, gestuosus, candidus, ridens, roseus, nitidus, auratus, serenus, hilaris, sufficiens, blandus, venustus, verecundus, fidereus.

Vulva. Sordida, excavata, tumens, marcens, rigida.

DE LITERA X.

Xerxes. Perficus, medus, inflatus, refugus, cupidus, superbus, tumidus, perpes, pauidus, barbarus.

Xanthus. Rapidus. Fluvius est Troadis, de quo Virg. lib. 6. Æneid.

Xanthus, equus. Volucer, flavus. Hic Xanthus intelligitur vnus ex equis Achillis. Nam præcipui eius equi fuerunt Balius, Æthon, Padargus, Lampus, Pedasus.

Xenophanes. Colophonius. Fuit enim phycus ex Colophone, Archeia anditor, qui scripsit poema de Psyllis. Item Elegias & Iambos contra Hesiodum & Homerum.

DE LITERA Z.

Z *Azynthos*. Dulcis, nemorosa, parua, alta. Est enim insula in Græco mari contra sinum Corinthiacum. Sil. lib. 2.

Zelus. Flagens. Remaculus. Irrita flagranti zelo lamenta fatigas.

Zeno. Eleates. Is fuit Parmenidis auditor, quem dialectices inuentorem fuisse ferunt.

Zephyrus. Olens, lenis, spirans, mollis, pennatus, furens, repens, blandus, volucer, horrificans, felix, mitis, mulcens, vernus, placidus, citus, clemens, serenus, genitabilis. *Zephyrus* ventus est occidentalis, frigidus & humidus, qui resoluit hyemes, & germina, florêsq; producit, leniter & placidè spirat. Alio nomine vocatur Favonius. Is præterea, vt poëtæ fingunt, adamauit Chlorida nympham. Latini Floram vocant, quam in mercedem violatæ pudicitie deam florum constituit. Ea sepius dicitur à Pontano *Zephyritis*, id est, vxor *Zephyri*.

Zodiacus. Signifer, à duodecim signis. Lucret lib. 5. Obliquus, Sabellicus, Cognita & obliqui semita zodiaci.

Zona. Teres, diuersicolor, arcta, aurata, signifera, baccata, baccis & gemmis ornata.

Zoilus. Liuidus, mordax. Fuit is Homericus calumniator, qui Homerum ipsum multis antè seculis defunctum & mordere conuictis, & perinde ac criticus censor sua scutica notare ausus est, dictus propterea, *Homeromastrix*. Factum est propterea, vt calumniatores omnes & maledicos vocemus eo nomine.

FINIS.

AVCTO.

AVCTORVM ET POETARVM
in hoc opere citatorum abbreviata
nomina.

Adr. Card.	Adrianus Cardinalis
Ant. Pal.	Antonius Paltronus
Appul. Appuleius	Auf. Aufonius
Aug. Augurellus	Arch. Archithrenius
Al. ab Al.	Alexander ab Alexandro
Alu. Go.	Aluarus Gomes
Æschy.	Æschylus
Æg Mas.	Ægidius Masernus
Bapt. Pi.	Baptista Piratius
Bapt. P.	Baptista Pius
Bap. Eg.	Baptista Egnatius
Boet.	Boërius. Boc. Bocatius.
Bart.	Bartholinus
Barth. L.	Bartholomæus Lochiensis
Beb.	Bebelius. Bud. Budæus.
Blas.	Blasius. Brix. Brixus
F. Bon.	Franciscus Bonadus
Claud.	Claudianus. Catul. Catullus
Cod. Vre.	Codrus Vreæus
Calph.	Calphurnius
Cat.	Cato. Col. Columella
Cleoph.	Cleophilus
Cic.	Cicero. Crin. Crinitus
Cæs. Germ.	Cæsar Germanicus
Cant.	Cantalycus
C. Plin.	Caius Plinius
Calent. Calenti	Cor. Gal. Cornelius Gallus
L. Cel.	Ludouicus Cælius
Con. Celt.	Conradus Celtis German.
Dom. Cald.	Domitius Calderius
Dan. Cer.	Daniel Cereces Brixianus

Eraf.

Eraf.	Erasmus Roterodamus
Fauft.	Fauftus Andrelinus
Front.	Frontinus
Fr.Pet.	Francifcus Petrarcha
Fr.Phil.	Francifcus Philelphus
Glar.	Glareanus
Germ.Br.	Germanus Brixius
Guil.Caft.	Guilielmus Caftellus
Hom.	Homerus.Hor.Horatus
Hier.Ang.	Hieronymus Angerianus
E.Heff.	Eobanus Heflus
Hen Bog.	Henricus Bogerius Germanus
Hen.Lab.	Henricus Laberius Nuncur.
Hier.Balb.	Hieronymus Balbus
Iul.Pol.	Iulius Pollux
Ioan.Muf.	Ioannes Mufredus Bononiēfis
Iuu.	Iuuenalis
Iuuen.	Iuuenus
Ioan.Spin.	Ioannes Spinellus
Iul.Cæf.	Iulius Cæfar
Iou.Nou.	Iouius Nouocomenſis
Lud.Big.	Lodouicus Bigus
Liui.	Liuius
Lact.	Lactantius
Laur.Lip.	Laurentius Lippius
Lucan.	Lucanus
Lucret.	Lucretius
Mar.	Martialis
Manil.	Manilius
Mapph.	Mappheus
Muf.	Mufæus
Marul.	Marullus
Mich.Ang.	Michaël Anglicus
Mantu.	Mantuanus
Mir.	Mirandula

Mar.

Mar. Cap.	Martianus Capella
Marcomil.	Marcomillus
Men.	Menander
Macr.	Macrobius
Marc. Ant.	Marcus Antonius
P. Mel.	Pomponius Mela
Ouid.	Ovidius Naso
Ptol.	Ptolemæus
Pacif.	Pacificus
Petr. Arb.	Petronius Arbiter
Plaut.	Plautus
Pal. Sor.	Palladius Soranus
Pal. Rut.	Palladius Rutilus
Pam. Sax.	Pamphilus Saxus
Pont.	Pontanus
Polit.	Politianus
Prop.	Propertius
Perf.	Perfius
Pict.	Pictorius
Prud.	Prudentius
Prif.	Priscianus
Quint.	Quintianus poeta
Quinctil.	Quinctilianus orator
Rudel. Agr.	Rudolphus Agricola
Remac.	Remachus
Reuchl.	Reuchlin Pfortzensis
Ruf. Fest.	Ruffus Festus
Sabin.	Sabinus Suet. Suetonius
Sil.	Silius
Sed.	Sedulius
Sid.	Sidonius
Str. Pat.	Strozius Pater
Str. fil.	Strozius filius, Stat. Statius.
Sen.	Seneca
Sabel.	Sabellicus

Salma.	Salmonius. Sopho. Sophocles
Strab.	Strabo. Sol. Solinus
Qu. Ser.	Quintus Serenus
Tibul.	Tibullus
Ter.	Terentius
Text.	Textor, auctor huius operis
Thom. Rad.	Thomas Radinus
Theod. Cyr.	Theodoritus Cyrensis
Theod.	Theodoritus
Val. Max.	Valerius Maximus
Val. Flac.	Valerius Flaccus
Virg.	Virgilius
M. Var.	Marcus Varro
Val. Var.	Valerandus Varanius
Verin. Flor.	Verinus Florentinus
Vitr. Veget.	Vitruvius Vegetius
H. Vid.	Hieronymus Vida.

HENRI-

HENRICI LABERII NVNCVRIANI

DE MORTE SVITECTORIS QVERIMO-
nia, ad virum multa eruditione & probitate spec-
tabilem, D. Ludouicum Miletium hypodidasca-
lum Nauariensem meritissimum.

Q Vis mihi Neptunus violentis ignibus, undas
Suggeret? irato quis mihi frena dabit?
Qua mihi Pleiades poterunt extinguere flam-
quam motus calido pectore sanguis alit? (nam,
Nulla iracundis vacua est singulisque hora,
Vitaque placatum non habet ista diem.
Murtoties renouat miserabilis ira dolorem,
Ira, inquam, ad luctus ingeniosa meos.
Ter mihi quotiuidie praesentes postulo furcas,
Quae vitam secum trahitiamque ferant.
Ter quae sita dic mihi sunt longa aquora pomii:
Ossa ubi pennata lusor amoris habet.
Deuoni toties madidus hoc corpus arenis,
Frigida ut amnigenis piscibus esca forem.
A Ioue sceptrigero petij reuolubile saxum,
Quod miser Aeolides per iuga montis agit.
Sed luctus, video, nec dii nec vota leuabunt,
Sorbebuntque meas ventus & aura preces:
Ipse nisi satyras dirumque exponisero virus,
Et male caliculis sideribusque precer.
Sed fallor, nihil est quod sidera & astra lacessam,
Sunt vericunda alio carminis arma mei.
Vos igitur musae, quibus est permissa potestas,
Laurigera vatem cingere fronde caput;
Et quas seruandis commisit vatibus Orpheus,
Sollicitus vestris duxque paterque chori;
Cur non seruastis Textorem, dicite musae,
Precipuum clara Palladis arte ducem?
Non illum argolici terrebant ora Pericli,

Nec

Nec cessurus erat Socratis ingenio.

Quis melius didicit lingua exarmare leones,

Et faciles sola reddere uoca feras.

Quis potuit melius verbis lenire furem,

Et dare precipui fræna modumque viros.

Carmena Dirceus caneret dum musica uases,

Et resonum digitis sollicitaret ebur,

Ad cubare pulsum mouere cacumina montes.

Atque sua Lenius sponte saluix aper.

Haud aliter Textor fibras laxante camera,

Tardipedi potuit subdere calcar equo.

Atque soporatos à somno pellere glires,

Et bello insuetas cogere ad arma manus.

Pertigerat Latios Textorù gloria fines,

Ereptura tibi Quintiliane iogam:

Cùm subito exarsit miseròs qui regibus æquat,

Parcarum impatiens sanguineisq; furor.

Textoram nostrâ inuidorunt fata Nauarra,

Fata, inquam, docti infidiosa viri.

Sed non hac causâ culpam excusabo sorores:

Digna est compedibus, dignaque culpa focis.

Si vos integritas fidei non moneat, atque

Inter nos iunctæ fœdus amicitia,

Flectere vos hominû potuit doctrina sepulchri.

Et multis probitas discutienda modis:

Quoque magis crucior, uel quod mihi suscitât iras,

Non dum finieras, dia iuuentis iocos;

Nec primum compleras iter reuolubilis ætas.

Civis dedit extremum mors inimica diem.

Ecquid vos igitur scelèris patrâsse putabo?

Iacturam ne vnus credidit esse pili?

Si vos supplicio Rhadamanti traxerit ira,

Non satis ad pœnas tartarus vnus erit.

Sed quoniam nihil hac luctu neque proficiat.

Atque moras animos uerba frequentia lenant.

*Textoris cinerem Musæ seruate, reliquit
 Ingenij fetum Textor, opèsq; sui.
 Interea ablatum nobis iustabere vatem,
 Miletæ aonijs prima lucerna gregijs,
 Si te celsus amor studiorum allexerit unquam,
 Hac tibi seruandi cura parentis erit.
 Vos quibus ingenium Textor suffecit & artem,
 Huic cineri violas, thura, facèsque date.
 Quando etiam ante oculos versabitur umbra sepulsi,
 Dicite, Textoris molliter ossa cubent.*

C. P. LECTORI.

OPUSCVLVM hoc penè ad finem perduxeramus, cùm epithetorum quandam appendicem, & veluti recognitionem, inter doctissimas schedas suas fortè reperiam, Dn. Hadrianus Fian us, pro suo in nos & rem litterariam amore transmisit, eam nunc, quia loci oportunis inspergere, vti optabamus, non licebat: neque consultum videbatur in alteram editionem diffundere, hec veluti cœquiusq; quoddam subiicimus. boni consule.

A Cheron. adde, Illætabilis. Iuuenal.
Adonis. Pictus, hic Adonis accipitur pro rubente flore pumile herbula.

Aduena. Dele epith. Itinerans, vtpote durum & auribus Latinis auium.

Aegyptij. adde, auidi nouarum rerum. Vopiscus, seditiosi, vani, iniuriosi, leues, penduli & ad omnia famæ momenta volitantes, Vopisc.

Aer. Pestifer, expunge, vtpote epitheton non perpetuum.

Aestiu. pro calore hæc habet epitheta (nam confundit omnia) rapidus, pestifer, sitiens, ardens, calidus,

calidus, horriſer, flammifer, fumidus, ſeruens, malignus, vrens, Icarius, anhelus, grauis, ſeruicus, incenſus, ater, rancus. Pro commotione maris habet hæc epitheta. Vndofus, vndifonus, redundans, horriſonus, procelloſus, tumidus, fluctuagus. Pro iræ ſeruore hæc : Vndans, ſpumans, flagrans, ardeſcens.

Aeuum. adde, Longum. Horat. longum diſſuadit in æuum.

Aſſi. ad. Verſipelles. Seruius. lib. 6. *Æn*.

Aſſica. ad. fragifera. Plin. lib. 15.

Alceſſia. ad. Philaceis. Stat. lib. 5. *Sil*.

Alcmena. ad. Mideatis. Theocrit. à Midea opidulo Argiæ diſſionis.

Alea. ad. volubilis, inſidioſa, verſatilis.

Alexander. ad. Draconigena : Sidon. nam eum ex Ioue in draconem conuerſo Olympias concepiſſe credita fuit.

Allium. epith. mordax. Prudentius : Venerare acerbum cepe, mordax allium.

Alpes. ad. inexuperabile munimentum. Plin. lib. 12.

Alpheus. ad. tranſſuga. Stat. lib. 1. *Sil*. Tumidæ ſic tranſſuga Piſæ Amnis. (rennes.

Amnis. ad. perennis. Ennius. Cōſtitere amnes pe-

Amurca. ad. amara, Plin. amurca amara olei ſanies.

Anglia. ad. Sagittipotens, Iunius. Nempe ſagittipotens te rege vigebit Anglia.

Anhelitus. dele epith. fatigatus & caloratus.

Annulus. Lacedæmonius orbis. Iuuenalis. quod à Spartanis annuli vſus manarit.

Apollo. ad. Cortinipotens. Lucil. Huccine ego vnquam hominem hyacintho Cortinipotentis delitijs contendit.

Aquila. ad. Delphicus ales Petronius Arbitr. De cælo delphicus ales Omnia læta dedit. Fulminis

vector. Stat.

Arabes. ad. Beati. Horat.

Arar. adde, segnis, & cunctabundus amnis. Pa-
negyrista.

Arcus, celestis. adde, Nubicolor. Vidas, Nubicolor
liquidis effusis imbris arqus: cæruleus Propert.

Argentum. postulatum lege pro postulatam.

Avies. adde, portitor Helles Virg. testistrabus
Laberio. vide Terull. libro de pallio.

Aristides. iusti spectator & æqui Aufon.

Arushex. adde. Verus. Propert. Vanus. Sil.

Auena. pro sati genere habet hæc epith. sterilis,
vana, gracilis, levis, iners, bibula. Pro fistula hæc:
tenuis, gracilis, teres, docilis, hyblæa, arguta, vda,
resonans, septiforis, phæbea, altifona, perlucens.

Aura. adde, æquata Virgilinus. Æquata spirant
auræ, id est, non procellosæ aut nimbosæ, sed æ-
qualiter flantes, tamen prosperas exponat Scru-
us. inanis.

Aurora. ad. crocea, vt *ὑποκόπνυλος*. Homer.

Aurum. ad. desecatum, purū putumq; excoctum.

Aussicium. ad. liquidum.

Bacchus. pro Sebadius lege Sabazius ex Arno-
bio & Eustath.

Balsamum. ad. Palæstinus & Hebræus liquor. Stat.

Blanditæ. ad. pellaces.

Boreas. ad. Ismaris, Iunius, ninguidus, Prudent.

Britanni. ad. Aquilonigena Aufonius. Aquiloni-
genæque Britannos.

Bulla. ad. aërea, ventosa. Iunius. Ventosas pue-
ri bullas per inane volantes.

Byzantium vrbs clara naualibus bellis, claustrum
ponticum Trebellius Pollio.

Cepe. adde acerbum Prudent. acerb. Varro flebile,
Lucilius. Flebile cepe simul, lacrymosæque ordi-
ne

ne. scilla, sic lego apud Nonium pro *talpæ*. Varro Manio : Flebile esitet cepe.

Cæstus, pro cingulo Veneris, habet epith. *Pictus*, *percalidus*.

Caici, populi Germaniæ, Crinigeri. Lucanus, *C. i-nigeros bellis arcere Caicos*.

Calisto, ad. Parrhasis. Ovidius. Metam. Parrhasis erubuit.

Camelus, adde, Sitiens, eo quòd sitim etiam toto quatrduo toleret, Persius : Tolle recens primus piper è sitiente camelo.

Canicula, ad. Icarium astrum, Statius. Icarij quamvis inba fulguret astri. æstifer, aliàs, pestifer. Idem. Æstifer Erigones spumat canis.

Canis, dele epith. damnosus, nam heic iactum referarium notat.

Carex, ad. palustris. Vidas. Et carice testæ palustri.

Celox, Remiuaga. Varro. Nautæ remiuagam movent celocem.

Ceruchi, antennarum cornua, Summi. Lucanus. Summiq; arserè ceruchi. extremi, Politianus. Extremis hærent succincta ceruchis Lintea.

Chaos, ad. insuperabile. Paullinus. Obscuræ chaos insuperabile noctis.

Charon, ad. Orci satelles Horat.

Chiron, pro Philyrius scribe Philyreius.

Cicero, ad. lux doctrinarum altera, scilicet post Homerum Plin.

Cicuta, pro herba habet hæc epith. Viridis, mæsta, dira, gelida, sæua, letifera. Pro fistula habet hæc : fragilis, caua, arcadia, arguta, leuis, pastoralis, syracosia, tenuis, querula, rauca, triuiialis.

Celum, pro dei domicilio habet hæc : altum, profundum, celsum, nitidum, sidereum, &c. ad. rotundum. Horat. pro aëre hæc. purum, liquidum, plu-

uium, nimbosum, puniceum, coloratum, apertum, variabile.

Columna. ad. struētilis. Plin.

Corinthij. Sisyphidæ, Alecidæ.

Corona. ad. textilis Plin. Amyclæa Martialis. Liber Amyclæa frontem redimite corona. Minoa. Staius, Minoa crinem premit ille corona.

Crocodilus. ad. Squammeus.

Cucurbita. adde Pallens. Catallus. Pallentēsq̃ue cucurbitæ.

Cuminum. ad. vile. Vindicianus. Pulegiūque potens, nec non & vile cuminum.

Cupressus. ad. Atrā. Virgil. Cæruleis mœstæ vittis atraque cupresso.

Cura. pro indaga, scribe indiga veri.

Cygnus. dēle Diræus. nam hoc epitheton de Pindaro dixit Horat. Proles Scheneleia. Ouid. nam is fuit Scheneli filius Liguriæ rex in auem sui nominis conuersus, dum Phaëthontem propinquum luget.

Cinnama. ad. rara Vindicianus Archiatrus. Cinnama rara.

Dædalus. ad. Cortyneus aliger. Aufonius. Non hoc spernat opus Cortynius aliger, ædis Conditor Euboicæ.

Demon. ad. noſtipotens. Vidas.

Deus. ad. sonans. Staius. Nec illa Samo fama De-loue sonanti Peior.

Diana. ad. Celeris. Ouid. Solæque Naiadum celeri non nota Dianæ.

Discordia. ad. tetra. Horat. intestina Liu. gliscens

Dodona. ad. nemorum parcus. Stat. (Tacit.

Dolium. ad. Ventrosum ac patulum. Plin.

Domus. ad. operosa, augusta, ampla, splendida, magnifica.

Draco.

Draco. ad. *Serpens* Epidarius Horat.

Scho. ad. *Panos* delitiae, iocosa imago Horat. *Vaga* imago. *Valerius Flaccus.* Responsant siluae & *vaga* citat imago.

Elephas. Pro bellua habet hæc epith. barthius, anguimanus, quod manum siue proboscidem intorqueat, ut anguis corpus: gætulus, clemens, Libycus, *Lucan.* Indicus, ferox, nigrans, marmaricus, immanis, infrenis, vastus, Eous. ad. trux, turriger, terribilis. Pro ebore habet hæc: solidus, candens, niueus, nitidus.

Epops. avis quæ & *Vpupa.* Cristatus, galeatus, saxicola, minax.

Erichtho. pro onerata, substitue, impexa.

Euphrates. ad. *Babylonius* Ouid. *Arfit* & *Euphrates* *Babylonius.*

Eurus. ad. imbrifer. *Prudentius.*

Fames. ad. lurida: conditanea, & conditrix; eo quod fames sit cibi condimentum, iuxta *Socratem*, acer. *Næuius.* *Fames* acer augefcit hostibus.

Fera. ad. indociles, toruæ.

Feretrum. ad. molle. *Virgil.* Molle feretrum *Arbutis* texunt virgis.

Ferula. ad. Nec manibus mites ferulas. *Columell.*

Fides. ad. iusta. *Lucanus.* Adclitur huc & iusta fides, intemerata.

Fluctus. ad. natans, pro, in quo natatur, passivè. *Ennius.* Fluctusque natantes.

Fædus. ad. sacrosanctum *Cic.* *Clandestinum* *Sil.*

Formice. ad. *Sapedes* formicas dixit *Apuleius*, numero pedum qui seni sunt.

Fruges. ad. Alimentaq; mitia fruges *Ouid.*

Fuga. ad. ignominiosa *Liuius.* occulta *Silius.* *Calamitosa* *Cic.*

Fulmen. ad. *Ignis* *Horatio* dicitur. *Crispifuleans*

igneum Fulmen. Cicero in Topicis. igniuomum, ignisuum.

Furores. ad. Vaticinus. Ouid. Ergo ubi vaticinos concepit mente furores.

Galli. ad. tardi, socordes, Seruius. Gallos pigrioris videmus ingenij, gens inquieta & auda imperij: Flauius Vopiscus, lanigeri Claudian.

Garamantes. ad. furui. Arnobius: apud furuos Garamantas.

Garum. sanies eliquata ex intestinis piscium, fascosum Martialis, fastosum in manuscripto est, ed quoddam superbo titulo vocaretur Sociorum garum.

Gemma. pro oculo vitis, habet epicheta: tumens, diues, perspicua, multicolor: pro lapillo pretioso, reliqua.

Glacies. ad. iners. Horat. Stat. glacies iners.

Glaucus. ad. Anthedonius. Ausonius. Sic Anthedonius Boeotia per freta Glaucus: caeruleatus, arundine redimitus, Paterculus.

Gloria. ad. Viuax, longæua, perennis, superstes.

Græci. ad. leues. Sen. Vani. Plin. Creduli, Plin. vitionum omnium genitores. Plin.

Gramen. ad. inexpugnabile Ouid.

Hæsta. ad. horrens Virgil. recurua Ouid. tremens Virgil. protenta Tacit. centumuiralis Tranquill. amentata Cicer.

Hebrius. ad. hiemis sedalis, Horat.

Helena. ad. progenies cæli, spartæque potentes alumnæ. Statius, incesta.

Helicon. ad. Umbrosus Horat.

Hercules. ad. heros clanger, Ouid. (hirci.

Hircus. ad. Cinyphius Virgil. Cinyphij tondent

Hirundo. ad. Pandionis ales, Lucan.

Humerus. ad. fomes ingeniorum Plin. diuinarum omnium inuentionum fons atque origo, Macrobius.

Primus doctrinarum & antiquitatis parens. Plin.

Horæ. Dec. ianitrices cæli. Veloces Ouid. Iungere equos Titan velocibus imperat horis. auricomæ, Politianus. Auricomæ iubare exorto de nubibus adsunt Horæ.

Humus. ad. Nuda. Plin.

Hyacinthus. ad. Kortinnipotentis delitiæ, hoc est Phœbi, vocatur à Lucilio, vide in Apollo supra.

Hibernia. insula, glacialis, Mart. Scotorum cumulos fleuit glacialis Hibernæ.

Hiems. ad. genialis Virg. mollis Stat. quod molles faciat turbida. Claudia. Senilis Ouid. quod senibus frigiditate sit assimilis; vel senectus, quæ hiemem refert, Cæca Val. Flac. pro tempestate, nimbofa, affecta, Silius. quæ iam ad finem properat. Acer Enn. Æstatem autumnus sequitur, post acer hiems fit, matura Cæsari, cui opponitur serotina & tarda Plin.

Iambus. ad. præpes & concitus. Terent.

Ianus. ad. Iane pater, Iane tuens, diue biceps, biformis: O cate rerum sator, O principium deorum. Septimius.

Iberia. Ponti regio est: de qua Horat. Venenorum ferax, discolor: Valerius Flaccus. Venenifera.

Idomeneus. rex Cretæ. Lyctius Idomeneus Virg.

Idume. ad. Arbusto palmarum diues Idume. Lucã.

Ignavia. ad. Infans nutrita ignavia lustris. Sil.

Illuvies. ad. Dira Virgil.

Io. ad. Argolica pellex Ouid.

Iolcus. oppidum Thessaliæ. Æmonia, Lucanus. Thessalus Æmoniam vomer proscindit Iolcon. Opulenta Theocrito, ἐς ἀφνειὰ ἰολκὸν.

Judei. ad. Sabbararij Martial. metuentes sabbata, Iuuenal.

Labor. ad. indefessus, infans. Virg. assiduus Statio. difficilis, Ouid. immensus, Ouid. infinitus, Cicer. molestus

molestus. Cic. illiberalis Cic. intendens Stat. sedentarius.

Leda. ad. Thestias. Lucilius. Vt contendere possum Thestiadis Ledæ.

Lagena. ad. Cretica. Iuuenal. Gaudes municipes Iouis aduexisse lagenas.

Lana. ad. Alba. Virgil. niuea Claudia. pectita, Columell.

Lemnos. ad. medicata, propter Lemnium sigillum terræmve Lemniam: cuius in medicina vsus est. Iunius. Mulciber accipit medicatam Lemnon.

Leo. ad. crudiuor. Sanguineus Valer. Flacc.

Lepus. ad. imbellis.

Leucothoë. ad. Claud. Cadmeia ludit Lucothoë.

Lilium. ad. niueum.

Lumen. ad. Vitale, viuificum, salutare, alnum, liquidum.

Lupus. ad. Martialis. Horat. quod in tutela Martis

Luxus. ad. perditus, perficus. Horat. (sit.

Lympha. ad. Lewis Horat. Lucens Ouid.

Malum. pro pomi genere, suaucolens. Catul. Suaucolentia mala.

Mamilla. dele gemipoma epith. vt absurdum.

Margarita. ad. tribacca, Indica, cara. Petronius Arbitr.

Marmor. pro mari. infidum Virgil. Infidum remis impellere marmor. Spumosum. Iunius. Spumosi marmoris iras. Cæculum Pontan. muscosum Mantuan.

Marcias. ad. Celeneus Mart. Et concubino mollior Celeneo: &c. Qui vapulauit Marcias Celeneus.

Mediolanum. Claudia. Ad moenia Gallis condita Ianigeris, quis ostentantia pellem peruenit.

Megara. ad. facibus armata. Petron. Arb.

Mel. ad. liquidum nectar. Virg. dicitur liquido distendunt

dunt necesse cellas.

Mensa. ad. plena, regalis. Virg. diues Horat. nitens Horat. opima Sil. apta ioco. Ouid.

Menta. ad. destupratrix, & salax, eò quòd Venerem excitet quidem, sed genitalem semini vim adimat. Martialis manuscr. Et destupratrix menta, sed herba salax: pro quo vulgati codices habent. Nec deest ructatrix, quæ illi facultas à nemine tribuitur.

Meretrix. ad. Pöscinumnia. Plaut.

Metus. ad. vigil. Sil. audax. Stat. Audax metus & fiducia pallens, ambiguus. Tacit. cæcus. Ouid.

Midas. ad. Berecyntius heros. Ouid. à Berecynto oppido Phrygiæ, vel à Berecyntia dea, cuius filius fuisse putatur à quibusdam.

Minos. ad. iniustus, hoc est crudelis. Catullus. Attingit iniusti regis Gortinia testæ.

Minutal. varium Martia. Hinc exit varium coco minutal.

Molossus. ad. egregius. Gratius. Non tunc egregios tantum admirere molossos.

Mors. ad. ineuitabilis, ineluctabilis, ægra. Virgil. communis omni ætati Cic. definita omnibus. Cic. lurida Sil. iusta Horat. complorata Cicer. Mors dormitio inuigilabilis Varron. Nec opina. Ouid.

Mosella. fluuius. Latus. Auson. placidus, Idem Placidi subter vada læta Mosellæ. Idem Subter labentis tacito rumore Mosellæ. magnus. Idem Magnoque honor additus amni, Glaucus. Idem. parens frugum. Idem. Salue magne parens frugumque virumque Mosella. Corniger. Idem. Corniger externas celebrande Mosella per oras.

Mus. ad. pavidus Arnob fugax Arnob.

Myrrha. ad. Cynareium germen vocatur à Stat.

Nasturium. ad. acre.

Naulium, instrumentum musicum, Phœnicum, inuentum, quod psalterium censet esse Suidas & Hieronimus. geniale. Ouid. Disce etiam duplici genialia vertere palma Naulia.

Nemesis. ad. Tumidis infesta. Lucanus. Et tumidis infesta colit qua numina Ramnes arbitra rerum Amnian. memor. Ouid. Memoremque time Ramnufidis iram.

Nilus. ad. pinguis, sine imbribus amnis, Vale. Flacc.

Niobe. ad. secunda Iuuenal.

Niphates. ad. præcepis, voluens saxa, Lucan.

Noë. Vitifator, patet à Vida dicitur.

Nōx. ad. curarum fomes & nutrix, Donat.

Nubila. ad. caua, i. rara & laxa, quippe solidi nihil habentia. (ciabili.

Oceanus. ad. dissociabilis. Horat. Oceano disso-

Oculi. ad. fideles, Horat. loquaces, Tibul. qui signis loquuntur eruditi Cicer. quasi ingeniosi & celeriter aliquid deprehendentes. molles, i. faciles ad lacrymas.

Olea. ad. germen Lernæ vocatur à Statio. Nunc ramis Phœbi, nunc germine Lernæ.

Ornus. ad. Vetus. Horat. Nec veteres agitatur orni.

Palemōn. ad. Inous. Virg.

Palma. pro arbore habet hæc epitheta: ardua, victrix, foliata, tremula, ægyptia, amœna, fulua, umbrosa, Idumæa. Pro victoria habet hæc mobilis, olympiaca, viridis, virens, Elæa, egregia, triumphalis. nam palmam, pro palmula fructu, rugosam dixit Ouidius.

Pannus. ad. ruinosus, vel aliàs pruinofus apud Petronium.

Parus. ad. Pastor ab Horatio dicitur. Phrygius raptor, Stat.

Pano. ad. gloriosus Plin. maleuolus Plin. Pytha-

thagoreus. Perf.

Pax. ad. Sequestra, festa. Plin.

Pecudes. ad. balantes.

Peloris. ostreum. Lucana peloris Horat. aquosa. Martial. Me pascit aquosa Peloris. fama, Mart.

Perse. ad. graues Horat. Quo graues Perse melius perirent.

Phileus. opus scripsit ἀπόλαστον & spurcum de concubitus ratione, teste Athenæo. Leucadia Xenophon. impudica.

Phryxus. ad. Athamantidos.

Picti. Scotiae populi qui notis & stigmatibus inurebant se. Claudia. Nec falso nomine Pictos. Idem. Ferroque notatas Perlegit exsangues, Picto moriente figuras. quod & de Britannia dixit. Ferro pictagenas.

Pinus. ad. pronuba. Virg. Ciri. Pronuba nec castos accendit pinus odores. Athamantæa. Statius. Nunc Athamantæa protectum tempora pinu.

Piper. ad. Vrens piper, acre, mordax Vindician.

Pirene. mons altissimus, Galliam ab Hispania diuidens, Lucanus. atque acream Pirenen.

Pise. ad. tumida Stat.

Piscus. ad. Squamosum pecus Plaut. Nerei simum pecus Liu. Andronic. Mutæque natantes Squamigeræ pecudes. Lucil.

Pluto. ad. rex silentium. Ou. Rex pauet ipse silentiū.

Poma. ad. arbutei vel arborei scetas Ouidio dicuntur.

Præsidium ad. galeatum, id est, militare & armatum. Iuuenalis. Galeatum ponit vbique Præsidium attonitis.

Procella. ad. Volucres procellæ. Ouid. fulmineæ.

Pudor. ad. moderator cupiditatis pudor. Cicer. honestus Cio. Infans Horat. miser, profugus, prole-

ctus

Æus. Ouid. afflictus Stat. rigidus Claudia.

Puella. ad. innupta Virgil. mollis Martial. vaga Propert. trepida Ouid.

Pueri. ad. Cirrati Pers. Capillati Martial.

Pulegium. Vindicianus, Pulegiū qu: potens.

Purpura. ad Amyclæa, ab Amyclis vrbē Laconię. Martial. Te nec Amyclæo decuit liuere veneno.

Pythagoras. ad. Renatus. Auson. vel quod in specu subterraneo delituerit, vt reuixisse crederetur; vel quia renascendi, & in aliud immigrandi corpus dogma inuexerit.

Remus. ad. Lucanus tonsas remos dixit. Impulsa tonsis tremuere carinæ.

Renes. cinnamei dele.

Rhenus. Appenninigena, intellige hoc de Rheno amne, qui Bononiā perlabitur, ex Appennino ortus.

Retia. ad. Lina. Ouid. nodosa. Ouid. Nodosaque tollite lina.

Rhodos. ad. clara sole Lucan.

Rhombus. magicū instrumentū. Thessalicus. Martial. Quæ nunc Thessalico limā deducere rhombo. Colchus. Idē. Cū secta Colcho luna vapulat rhombo. Tortus. Ouid. Quid torto concita rhombo Licia.

Rictus. ad. fulmineus, pestifer, latus, flexibilis. Ouid. crudus Senec. lethifer Claudia.

Roma. ad. Palatina. Vindicianus, Tempia Palatinq; subijt sublimia Romæ. Regia Horat.

Ruga. ad. inamœna.

Sagitta. ad. Calamus, Cnossius Horat.

Saguntus. ad. fide & ærumnis inclita Pomponius Mela. Socialis fidei vsque ad perniciem cultrix, Linus. opulenta fideique magnum sed triste monumentum, L. Florus.

Sambuca. instrumentū musicum triquetra figura. Triangula Mantuan. triquetra. Iunius.

Dele

Dele in *Sambucus*, epitheton Triangula.

Scelus. ad. infestum & immane scelus. Cic. importunum Cic. ingens Seneca.

Scoti. ad. Vagi. Claudian. Scotumque vagum mucrone secutus.

Senectus. occasus vitæ. Cic.

Senex. ad. passus, id est, rugis deformatus. Lucilius. Rugosi passiq; senes eadem omnia querunt.

Sertum. pro Vitreum scribe Vitreum. Nemefianus, Vitæ sarta plicas.

Serui. ad. flagitioses, mastigia, lorarii.

Silex. ad. acuta. Virgil. Stabat acuta silex præcis vndique faxis.

Sistrum. ad. Ouans. Val. Flac. Ouanti persona si-

Semnus. ad. Imago mortis. Cic. (stro.

Sopor. ad. impavidus. Sil.

Sors. pro oraculo habet epitheta: ambigua, faticina, Lycia, pythica, fatiloqua, fatidica. Pro fortuna habet, varia, infida, fluibunda, tremulenta, fallax, vagabunda, iniqua, lubrica, instabilis, inquieta, maligna, incerta, proterua, periculosa, violenta, malefida.

Specus. ad. Tenebricosum Varro. Scruposum Accius. Vastum Ennius.

Spes. ad. indubitata, rata, firma, certa, stabilis.

Spiritus. ad. aliger, ales Vidas. (barbis.

Stiria. Virgil. Stiriæque impexis induruit horrida

Struthio, avis, à Claudiano Vasta ales dicitur.

Tantalus. ad. Pelopis genitor. Horat. Occidit & Pelopis genitor, conuiuia deorum.

Taurus. ad. armenti rex. Stat. robustus Virg.

Tellus. ad. sacra parens. Plin. æqua Horat. opaca Ouid. Bruta Horat. quod motus expers sit.

Terra. ad. Iners. Horat. ob grauitatem elementis, vt & bruta, & iacens Virg.

Tethys.

Testa. ad. Aetinae testae pro fœtilibus Martial.
Tusca fœtilia. Martial. Laurus erat Tusci Porfena
fœtilibus: nam Tusci, Tatiano teste, primi plastice
& fœtilia facere inuenerunt.

Testudo. ad. domiporta, tardigrada Pacuvius.

Thasos. ad. vinidis, Petron. Arb.

Theba. Aegypti vrbs epithetis insignitur. Cen-
tum gemina, palmifera, centifera. at Bœotia ciui-
tas sequentibus: Ogygia, veteres, œdipodionia, E-
chionia, Aonia, Draconigena, Tyria, Cadmea, Si-
donia, truces, nobiles, inclyta, clara, septem gemi-
na, agenorides.

Thebani. ad. Labdacida Eurip. à Labdaco rege.

Thracæ. ad. idem dicti poetis, Bistones, Edoni,
Bisalta, Æmonij, Othryfij, Ismarij, Sithones, Stry-
monij.

Thrasæas. ad. constans Martial. Thrasæa constan-
tior ipso.

Thu. ad. Ver Arabum Statius & Arabum odo-
rem alius dixit.

Tibur. ad. g'aciales, Stat. mite Horat. vacuū Horat.

Tigres. ad. Variæ Senec.

Timaus. ad. Ledæus Martial. Ledæo felix Aquil-
leia Timauo.

Trison. ad. hispidus Claud. Semifer, Idem.

Turbo. pro trocho mæte in modū turbinato, ha-
bet epitheron Citus apud Tibullum.

Tyros. ad. Agenorea. (lito valuas.

Valua. ad. biforis Iunius, bifores cornices impel-

Vela. ad. Lintea Hor. & Lucan. Vt primū leuior
propellere lintea ventus. Suppara velorum Lucan.
Carbasa, carbasei sinus, velorum alē Virgil.

Ver. ad. nouum, quod omnia nouat Onid. Vērg;
nouum stabat cinctum florentē corona, canum, ad
exemplum Græcorum Epigt. qui πῶλον ἔσπευ.

Veritas.

Veritas. Ad. infracta Tacit. cana Varro.

Victoria. ad. Volucris, præpes, Aufon. Tu quoque
ab æreo præpes victoria lapsu. Lemniscata Cic.
Palmaris dea Appulij.

Virgæ. ad. lentæ, flexiles.

Virtus. ad. inexpiabile, ineluctabile.

Vlysses. ad. patiens. Horat. Haud malè Telema-
chus, proles patientis Vlyssæi, expressit Homeri e-
pith. πολὺτλας.

Vitis. ad. sacra. Hor. Nullam vare sacra vite prins
seuerit arborem.

Vmbre. pro manibus. hab. hæc epith. exsanguis,
silentes, graciles, inanes, labiles, laruales, euandæ,
informes, volatiles, vagæ, fugitiuæ, terrificæ, auerna-
les, plutonides, tristes, miseræ, exanimes, pauidæ,
resides.

Vmbra. pro ære obscuro hæc frigida, pallēs, &c.

Vulcanus. ad. Lipareus. Iuuenal.

FINIS.

Non è datur hic tibi apparatus
Lector, ut minimo labore carmen
Est longum nimis, & minus venustum,
Breui in tempore, pruriente vena
Effundas, quoties lubet. facessas
Immo illa libido, congerenda
Tantos, tam faciles modorum acervos
Expertes Genij omnium, artis omnis.
Non sic Costa, Secundus, Actius, vel
Quotquot magno animo, & labore magno
Tuam doctæ Maro, & tuam Propertii
Gratiam breuitatis emulantur.
Hi namque ingenij imperium secuti
Que non illepide, ac ineleganter

418 DE VSV EPITHETORVM

Semel composuere, ter quatérque ad
 Incudem reuocare sunt sucti.
 Ibi si quid iners erat, recidi,
 Hiulca, aspera, dura leuizari,
 Vilia & irru. alia expoliri
 Solebant, ita quaecunque demum,
 Opratam potuit poema lucem
 Videre. Hos imitaberu. lubebit
 Siquando lepidum notumque munus
 Patrono veteri atque liberali,
 Aut suauiculu. parare amicu.
 Sic te, crede mihi, & tuos beabis,
 Nec ut pictorūque Sluperique
 Fulgi fabula eris. successit illa
 Ergo praua libido. Sed quid? inquis,
 Quid si res sterilis sit, & recuset
 Per quatu. variariet modorum
 Et pedum genera? occupatus aut quid
 Si rebus proprijsque publicisque
 Diu toto Helicone, montibusque
 Blandis abfuerim, & redire eodem
 Mens lassua aueat subinde sese
 Ibi ut colligere, & deuare possit?
 Quid si denique non licet per annos
 Primulos Latium omne peruagari?
 Nihilne pr. osidij. aut opis? mane istuc
 Ibam. Si quibus ipsa Fors, vel etas
 Pro pedibus iter sicram ad pcesim,
 Istis, quō pede cuncta iniqua dextro
 Vincant, iste dicatur apparatus.

V. Gislelnus.

SYNONYMA
PROPRIORVM
NOMINVM A IOAN.
RAVISIO TEXTORE QVON-
DAM COLLECTA.

Nunc verò multò ampliùs altera
parte aucta.

ACCESSERVNT

De Carminibus ad veterem imitationem artifi-
cioso componendis præcepta bona &
vtilia, collecta à Georgio
Sabino.

LONDINI,

Ex officina Ioan. Iacksoni,
pro Ioanne Harifono.

M. D. XCV.

Ad Auctorem.

TENE Hypocrenen, bicipitemque Pernaſſum,
Helconidiſque, pallidamque Pirenem
Vidiſſe nunquam ore impudende iurabas?
At, vir bone, neque tum tibi fidem habebamus,
Neque ipſe nos etiamnum habere permiſſis.
Nam ut alia mittam, quis vel iſta, que ſpernis
Ipſe, ut minuta, tuoque nomine indigna,
Quis non videt nullo labore Muſarum
Ex inimo ſacrario eſſe libata?
Nimirum, ut in florenſe Hymetto, & alto Hybla
Stipata mella, originem ſuam, flores
Caſiam, crocum, thymum, & ſuaſe ſerpyllum,
Thymbramque quoque deſeras, ſtatim ſpirans:
Sic ingenij quodvis opus vel exile
Statim decus nomenque prodiit auctoris.
Sed iſta rides, ut libet tuis tantum
Studijs precor noſtra adiuuare ne ceſſa.

Vigor. Bomerus Furnius.

SYNONYMA PRO- priorum nominum à Ioan.

Raniso Textore quondam

collecta, nunc verò multò
amplius altera par-
te aucta.

B S O L O N. Absolo. Moachi-
des. Maachides, à matre Maa-
cha.

Abraham. Abrahamus, Abram,
Prud. Abras, Vid. Thariades, à
patre Thara.

Achaia. Prius Danaa, à Da-
nao rege. *Ægialeia*, quòd littoralis sit, aut ab *Ægia-*
lo rege.

Achilles. *Æacides*, *Pelides*. Chironis alumnus.
Thetidis filius.

Æleon. Nepos Cadmi. Autonoëus heros, à ma-
tre Autonoë.

Adam Adamus. Protoplastus, primus pater, vid.

Adrastus. Thalaonides, à patre Thalaone. Ina-
chius rex. Perseus heros, à Perseo Iouis ex Danae
filio, vnde oriundus erat, Stat.

Adriaticum mare. *Adria*. Adriaticus sinus, supe-
rum mare. Virg.

Æacus. Asopiades, ab auo Asopo Bœotia rege.

Ægyptij. Parætonij, à Parætonio oppid. *Ægyp-*
ti. Marcotici, à Mareotide lacu. Isiaci, ab Isi ab
iisdem culta. Memphei & Memphitici, à Memphi
opp. Lagai, & Lægide, à Lago Ptolemæi patre. Pha-
raonida à rege. Niliaci, Niloici, Nilicola, & Nili-
genæ, à Nilo fluuio. Pelusi; & Pelusiaci, à Pelusio
Nili ostio. *Ptolemæi*, à rege, qui ceteris nomen de-

det. Pharij, à Pharo insula. *Cleopatrici*, à Cleopatra regina.

Aegyptus. Delta, à figura. Pharos. Terra Memphis, solum Paratonia. Niliaca plaga. Canopus Erythræ aquæ.

Aegyptus. Thyestiades, à patre Thyeste.

Aeneas. Anchisiades, Anchisa genitus. Dardanides. Tros. Italus. Prud.

Aeolia. Aeolis Ephestias. Vulcania insula.

Aeolus. Hippotades, ab auo Hippota. Rex tempestatum.

Aesculapius. Epidaurius anguis, à loco ubi colebatur. Coronide natus, Phœbi puer, iuuenis Phœbeius, & Phœbigena. Virgil. Asclepius.

Aetna. Inesia olim. Trinacrius mons, rupes Typhois, à Gigante.

Aetola. Calydonij, à Calydone oppid. unde femina Calydonides. Staius Oenei, à rege. Pleuonij, à Pleurone vrbe. Pleuronis alumni. Naupaetæi, à Naupaeto oppid.

Afri. Africani. Tunicei, à Tunico oppid. Libyci. Barbarici.

Africa Hesperia. Libya. vulgo Barbaria.

Agamemnon. Atreides, ab Atreo patre. Tantallides, à Tantalo proauo.

Agrigentum. Agragas.

Ajax Telam. Telamoniades.

Ajax Oilei. Olides. Heros Narycius, id est, Locrensis.

Alexandria. Vrbs Paratonia, Luc. Pharos, quòd ea insula nunc continenti coniuncta sit.

Alfartia. Tibochi, vel Tribotes.

Aman Macedo. Amanus. Amadathides, à patre. Mardochei æmulus.

Anglia. Britannia. Calydonia. Albion ab albis mon-

montibus, Angl'iterra, alter orbis.

Angli, Britanni, Caledoni, Brutigenz, Brutiadz,
à Bruto Rom. Neptunicola.

Annibal. Amilcarides; à patre, Dux Nasamonia-
cus à Nasamonibus Africæ. Elifaus, ab Elifa Dido-
ne. Agenoreus.

Antiochia, Theopolis vocata à Iustiniano post
terræmorum : à Seleuco Nicanore, Seleucia.

Antuerpij, Andouerpa, vel Andouerpia, vel veri-
às, Antuerphia, quasi, an de Werph, id est, ad
litus Scaldis posita, Ostia magni Scaldis. Qua vol-
uit virides in mare Scaldis aquas, Sec. Antu-
acutum, Iuc. Aduersa, Vel Auerfa, Adiecta,
Graph.

Adiecta nomen Dij posuere, mari.

Sed, qui nam ? queris, genitor Neptunus, & ille

Quem peperis summo Maia adamata Ioui ;

Namque olim solo dum stabam in litore castum,

Atque paludosa terra tremebat humo :

Conspexere locum, blandis dum sorte vagantur

Scaldis aquis, Placuit Djs situs ipse loci.

Nulla mora edificant adiectis mœnibus urbem.

Apul, Mesapij, à Mesapo rege. Ætholida ab Æ-
tholo Diomede, qui ibidem imperauit. Daunij, à
Dauno Turni patre.

Apulia, Daunia, Mesapia, Iapygia, ab Iapyge De-
dali filio.

Apoll, Pæon, Phœbus. Liber, quod liberè vage-
tur per aerem, Pel. Nomius, quia pastor apud Ad-
metum. Latoides. Cynthius. Thymbræus. Pytheus.
Titan. Sol.

Aprilis. *Ἀπρυλίας* & Xanticus, mensis
Veneris, mensis terram, e'usue gremium pan-
dens. Signum ei periphrasticum est Taurus,
cui hæc æquipollent. portitor Europaus.

Frons tauri metuenda minacis. Corniger taurus, Iuuenctus Cornua tauri. Virg.

Aque Mortue. Aquæ Sextiæ, Fossæ Marianæ : à Sextio Rom. qui perdomitis Salibus oppidum ibi exstruxit; & Mario, qui ibi fossam ex Rhodano duxit in vicinum lacum.

Aquilo Boreas. Aparstias, quòd ab Arctis & septentrione spiret, ventus Thracius, Threicius, Scythicus, Riphæus, Strymonius, Hyperboreus, Aquilonaris, Scoparius, siue Scopa viarum, quòd flatu æquas reddat vias. Hieron.

Aquisgranum. Traianæ thermæ, Vegera. Aquæ, inde Aquenses.

Arabes. Nysij, & Nysæi, & Nysiadæ, à Nyfa oppid.

Arachne. Textrix, Mætonia, Idmonia, Lyda.

Arcades. Arcadij. Arcadici. Tegeæi. Tegæi, Tegeatici, à Tegea opp. Parthasij, à Parthasia Arcadiæ regione. Lycæi, à Lycæo monte. Nonacrii, & Nonacrii, à Nonacri monte. Parthenij à Parthenio monte. Pisæi, à Pisa, oppid. Molorchei, à Molorcho Arcadiæ pastore, cuius precibus Hercules leonem interfecit. Elæi, ab Elea oppid. Erymanthii, & Erymanthei, ab Erymantho monte. Cylleni, à Cyllene monte. Cleonæi, à Cleone oppid. Calistonij, à Calisto Lycaonis filia.

Arcadia. Mænalis regio, à promotorio Mænalo.

Archimedes. Senex. Syracusius.

Arctophylax. Stellula, iuxta maiorem visam. Bootes. Arcturus, custos Erymanthidos visæ.

Arctos. Visæ. Septentrio, polus Arcticus, magna minorque feræ, Ouid. est enim duplex. maior Elíce est, minor Cynosura.

Argentoratium. Argentina. Treboci. Alsati. Silbertina. Fab.

Argo.

Argonauis. Pinus Theſſala, à Theſſalis nauis.
Pelias arbor à Pelio monte Theſſ. & Peliaco prog-
nate vertice pinus. Heroum raris. Tritonis,
Palladia, à Minerua. itura in ſidera puppis,
Stat.

Argonautæ. Magni Dcùm nati, Flaccus. Leſſi
iuuenes. Argiuz robora pubis, Cat. Heroës Iaſonij,
Stroz. Æmonij nauis, Quintil. Semeſei reges.
Stat.

Argus. Ariſtorides, à patre Ariſtore. paſtor cen-
toculus. Æmonius cuſtos, Ouid. Cuſtos virginis.

Ariadna. Minois, à patre Minoe. Gnoſis, à Gno-
ſo vrbe Cretæ. Gnoſias, Creſſa.

Ariminum. Picentum, Rimini. vrbs Herculea.

Ariox. Citharædus, Methymneus.

Ariſtoteles. Sophos Stagiraus, ſenex Stagiritæ,
à patria.

Ascanius. Æncides, à patre. Dardanius puer. Iu-
lus, & Ilus antea.

Atalanta. Arcadica. Nonacria, à monte No-
nacti. Calvdoniaca puella, Ouidius. Meleagria
virgo, à Melanione proco, Pont. Abantias, à
patre Abante. Iaſius, à patre Iaſio, vt alij ma-
lunt.

Atalanta, altera. Schœneia virgo, Ouid. Schœnis.
Schœneis, à Schœno patre. Pernix virago. Sid.

Athenienſes. Athenæi, à Minerua & Æm. Attici &
Aſæi, ab Attione rege. Theſei, Theſei, & Theſi-
dæ, à Theſeo Ægæi regis filio. Cecropidæ, à Ce-
crope rege. Munichij à nauali dicto, Munichia.
Mopſopij, à Mopſo rege. Æacidæ, ab Æaco re-
ge. Erichthei, Erichthonij & Erichthidæ, ab E-
richtheo & Erichthonio regibus. Ægidæ, ab
Ægæo rege. Marathonij, à Marathone cam-
po Atticæ. Cranai, Codridæ, & Pandionij: à re-
gibus

regibus Cranao, Codro & Pandione.

Athena. aīx Tritonidis. Ouidius. Mopsopia vrbs, Idem.

Antica. Mopsopia, Ionia, Fossidonia, Cecropia, Cecropis. Atti, Acte, quòd littorea sit.

Atrebatum Atrebatas. Regiacum. Catuaci Iuc.

Aurelia. Genabum.

Aurora. Memnonis mater. Eos. Matuta. Leucothoe. Tirthonia coniux. Pallantias, Pallantis. Thaumantias.

Augustus. Sextilis. mensis ab Augusti nomine nomen habens. Signo illius periphrastico hæc æqui pollent. Innuba virgo, virgo alma, casta, quæ spicea munera gestat, iusta puella. almæ virginis astrum. Virg. Astræa.

Auster. Notus. pluuiarum pincerna, Hieron.

Aurantia. Aurusi.

B.

Babylon. Vrbs Semiramia. Vbi dicitur altam Coccylibus muris cinxisse Semiramis urbem.

Babylonia. Assyria. Chaldæa. Babylonis regio.

Babyloni. Chaldæi. Cephenes, à Cepheo patre. Andromeda. Arphaxatai, ab Arphaxat. Ioseph.

Bacchus. Liber. Lenæus pater, à leniendo. Nisæus à Nysæ oppido Arabiæ. Semeleus. Thyoneus. Bassareus. Euan. Iacchus, Semeleia proles. Bicorniger Euhyus Nyctilaus, à nocturnis sacris.

Bacche. Bacchides. Bassarides. Thebae matres. Euantiae sorores. Mænades. Euantes. Mimallones & Mimallonides. Eleides. Edonides, Enthriades.

Balaam. Bileamus, Bcorides, à patre.

Baleares. Gynæcisæ.

Ba-

Bast'ea. Rauraci. Augusta Rauracorum.

Bauari & Borboni. Boij, Boijarij. Franci. Noricū.
Norica arua. Noris ora.

Bel'ge. Belgici. Belgium.

Bellona. Pallas. Enyo. Martis soror. Tritonia, à
Tritone palude. Minerva, à minando.

Belides Danaides.

Bellerophon. Glancia proles. Chimera domitor.

Bithynia. Bebrycia. Mygdonia humus, à Mygdo-
nio rege, Ouid. Thynni Thraces erant, quæ nunc
Bithynia fertur.

Bithyni. Bithynici. Migdonij. Bebrici, Bebrices.

Bituriges. Biturici.

Bæotia. Ogygia, ab Ogyge rege. Cadmeis, Hyant-
tis. Aonia. Mefapia.

Bæoti. Bæoti, Luc. Phocæi, Phocaici, à Phocide
propinqua regione. Hyantes, Hyantæi, ab Hyante
rege. Plin. Teumesij, à Teumeso monte. Meleagrii,
à Meleagro, Stat. Thespiaci, à Thespijs oppid. He-
liconij, ab Helicone monte. Cyrrhæi, a Cyrrha op-
pid. Hippocrenisati, ab Hippocrene fonte, Sidon.
Aganippæi, Castalij, ab Aganippe & Castalio fon-
tibus. Aonij & Aonidæ, quod Aonia pars sit Bæ-
otia.

Bononia Felsina olim, vrbs Felsinea. Mant.

Brabantia. Austrasia inferior olim. Blond. Tel-
lus veteri regnata Brabone, Nann. Brabanti, Bra-
bantigenæ, Aduatici, quos Hubertus Leodius Gal-
los Brabantia facit, appellans Aduaticum Tun-
grorum, Tongerlo; alij, Buscoducenses. Gru-
dij & Leuaci (Louanienses propriè) Ambiuariti.
Luc.

Brandeburgum. Marchia metropolis. A duce
quam Brenno fundatam mœnibus olim Van-
dalici sed tunc incolere duces. A duce quæ
Bren-

Brenno condita nomen habet. Sab.

Briarius. Aëgeus, Gigas centum geminus, centimanus.

Britanni Gallorum. Armorici, Osiffini: Nannetes. Veneti.

Burdegala. Vibisci.

Burgundi. Burgundiones. Aedui (comitatu continentur, noménque Austriacæ familiæ hodie tribuunt) Sequani (ducatu continentur, & nomen quoddammodo amiserint.) —

Brugæ Flandrorum. Brugia, Brugis, Sab. Quam Ria piscosi fluminis amne secat. Hic ubi stagnantes Reia refundit aquas.

C

Cadmus. Agenorides, à patre Agenore natus, Ouid. gener draconum, Idem.

Caieta. Aeneæ nutricis habentia nomen Mœnia.

Caletum. Caletes. Gessoriacum. Iccius portus. Calesium.

Calchas. Thestorides, à patre Thestore.

Cantabri. Cantabrics.

Capitolium. Sedes Tarpeia, Templum Iulium.

Cappadoces. Leucosynij, quod Cappadocia olim dicta sit Leucosyria.

Calabria. Iapigia, Mesapia, Salentina.

Callimachus. Battiadès, à patre, Cat. Clarius poëta à Claro insula, Ouid.

Calisto. Parthasia virgo. Lycaonis. virgo Tegea. Nonacrina, à monte Arcadiæ.

Calypso. Atlantis, & Atlantias, à patre.

Canicula. Sirius canis. Icarius canis. calidi sideris æstus.

Carræa, Hispania oppid. Tartessus, vel Tartesius vulgo Tarissa.

Cambracum. Cameracum, Samarobriga, aut Samarobrina, quasi Samberay.

Cares. Eubasij, Mausoli. Leleges prius, sub Minoe.

Carthago. Byrsa. Carchedon. Cadmea. Agenoris vrbs.

Carthaginenses. Tyrij. Carchedonij. Cadmei. quia ab illo sunt oriundi. Asdrubaliani ab Asdrubale duce, Sidon. Elitæi, à Didone. Byrsici, à corio, historia ex Virgil. nota. Pœni. Afri. Punici. Africi.

Cassandra. Priameia virgo. Mycenæo Phœbas amata duci. Phœbas Iliaca. Phrygia vates & Pergamea.

Cæstor & Pollux. Ledaï, Lacones, Tyndari, Amyclei fratres. Oebalidæ gemini. Dij cygnigenæ. *Διόσχοροι.*

Centauri. Ixione nati, Ixionidæ. Offei bimembres.

Cerberus. Canis inferus, Triceps, Trifaux, Tergeminus. Lacrimosæ ianitor aulae. Tartareus custos. Ianitor Orci. Triforme monstrum. custos Plutoni-
us. Monstrum Medusæum, multiceps bellua. Ianitor atræ impavidus Lethes.

Ceres. *Διμήτηρ.* quasi terræ mater, Eleusina mater. frugum genitrix. Diua potens frugum. Ennæa Dæa. Thesmophora. triticea dea.

Charon. Acherontis nauta. Stygius senex, atérque paludis nauita Tartaræ, auarus portitor.

Christus. Iesus, Emanuel, siue Emmanuelus. Rex bis genitus, Videl. Verbigena, Nazarenus, Dux Bethlem, verbum patris. Prud. Messias. Dauidides. Leo magni à sanguine Iudæ fortis, Iessæi stirps generosa patris. Agnus librum dignus referare. Sib.

Virginij partus, magnoque æquæua parenti
Progenies, superas calis quæ missa per auras.

Anti-

*Antiquam generis labem mortalibus egru
Abluit, obstruētiq; viam parafecit olympi, &c.*

Aeterno genitore natus,

Orator patris ex sinu reverēdi

Vocem euangelij ferens suauem,

Qua credentibus exhibet potenter

Vitam iustitiamque sempiternam:

Et qui sanguine nos suo redemptos

Exaudit, reputat fuitque iustos,

Ostenditq; pjs suum parentem.

Cur in hac peri-

phrasi commonstranda: langior fuerim, quam infra.

Christiani. Christicolæ, Christiada, Christigenæ.
turba Domini nomine dicta sui: quæ Christo no-
men dedit.

Chiron. Phyllyrides senex, saturnigena, Peliacus
bimembris. senex biformis. Phyllyrius heros, præ-
ceptor Achillis Semivir arcupotens.

Cicero. Tullius. disertissimus Romuli nepotum,
Cat. Pater patriæ. Iuu. eloquij pater, & Eloquium
Arpinas, pro Ciceroniano.

Cleopatra. Ægyptia coniux. Incesta Ptolemais,
Ætiæ.

Cluenses. Iuliacenses. Grinnes, Iuc. Sicambri pro-
piè Gulgerni, siue Gungerni, & Gulgern. Hub.

Colonia. Agrippinenses. Vbij. Colonia Agrippi-
nensium. Agrippinates. Vibs vetus, à Drusi con-
iuge dicta ducis.

Colchi. Colchiaci. Phasaci, Ætari, Æei, Æetij.
Cytari.

Constantinopolis. Vibs Byzantia, Byzantium. Li-
gos olim & Etruscanoua. Roma. Antonia, claustrum
Ponticum.

Corcyra. Cræcis Ἰσπύργα. prius Melena, & Dre-
pane dicta à Cere, Item Macris, Scheria & Pha-
acia.

Corinthij. Corinthrei, & Corinthiaci. Cypselidæ, à Cypselo Ixionis filio. Ephyraei & Ephyreii, quoniam Corinthus primò vocabatur Ephyre. Isthymiaci, & Isthmij ab Isthmo Corinthiorum separante Ægæum mare ab Ionio, Cenchraei à Cenchro portu. Sisyphidæ. Alotidæ. Iuuen.

Corinthus. Ephyre. Pyrenis.

Corfica. Cynos.

Creta. Terra Curetis, à Curetibus inhabitatoribus. terra Gortynis. Æria, Macaros, à celi temperie. Oaxis tellus, ab Oaxe flumio vel oppido; Hecatompolis olim dicta à centum urbibus, quas habebat, nunc Candia vulgò.

Cretenses. Cretes, Cretæi, Cressij, Cressi, Cnossij. Gnoſſiaci à Cnoſo siue Gnoſſo oppid. Dictæi, à Dictæ oppid. Lycæij à Lycto oppid. Cydonæi, Cydonij, Cydones, Cydoniaci à Cydone oppid. Cretæ. Ariadnæi, ab Ariadne. Minoi, à Minoe rege. Androgeonæi, ab Androgeo filio Minois. Gortynij, & Gortyniaci, à Gortina vrbe. *Dorici.* Dorici, & Doienſes, quod tempore Troiani belli Dores in Cretam venerint, ibique decem vrbes construxerunt.

Creûſa. nata Creontis. Ephyraea.

Creûſa. vxor Æneæ. Dardanis, mater Iuli.

Cupido. Idali° puer. Cnidi° deus, à Venere. Amor.

Cumani. Cumæi, Chalcidici. Euboici.

Cybele. Ops. Rhea. Berecynthia. Pales. Dindymene. mater deûm. Idæa mater.

Cyprus. Tellus Veneris. Mant. Ceraſtios, & Ceraſtias, à multis promontorijs. Amathusia. Spheceæ, Aramantis, ab Aramante monte. Strabo.

Cynofura. Helice, Arctos, Parrhaſis vrſa.

D.

Dacia. Valachia.

Dali.

Dalila Samsonis concubina. Thimnatis, à patria.

Dalmatæ. Dalmatici, Liburni, Illyrici.

Daniel. Medus puer Iun.

Danub. u. Ister, Adubanus.

Daphnæ. Penæia virgo. Nympha Peneis, Thessalis à patre Peneo, & patria Thessalia.

David. Psaltes, Rex sacerdos, Prud. Psalmographus, Psalmicen. Iessides & Isaidés, à patre Isai seu Iesse. Iessæia proles. Obedides, natus Obede auctore scilicet.

Dedalus. Gortynius aliger ædis conditor Euboeæ, Auf.

Demon. Serpens, anguis, draco, coluber Tartareus, &c. hostis humani generis. Nycticola Indus, à nigrore. Prud.

Debora prophetissa. Lapidothis, à marito Lapidotho.

December. Mensis genialis. signum eius Capricornus, corniger hircus, cornua capri, falsi gurgitis hircus, liquidi caper, æquoris, æquorei capri frons, Neptunia proles.

Delos. Ortygia, à multitudine coturnicum.

Deus. Numen diuinum tergeminum, nomen qui Sabatis habet. Ioua. Dominus.

Diana. Cynthia, Luna Delia. Dictynna, Latonia. Triuia. nemorum custos, cultrix. Dea siluarum. Oni. Dea consors Phœbi. Thoantæa, Ilithyia, virgo potens nemorum. Latonigena.

Dido. Elissa, Elisa. Phœnissa, à patria Phœnicia, Tiria.

Diomedes. Oenides. Tydides, ab Oeneo auctore, & Tydeo patre, Calydoniæ regibus. Ætolus, Calydonius heros.

Diogenes. Cynicus. mordax. canis Synopeus.

Dyrachium. Epidamnium.

E.

Etho. Panos deliciæ, vaga imago. Hor.

Elus. *Epia*. *Elidenfes*, *Epei*. *Elci*.

Emau. *Nicopolis*. *Pel*.

Enceladus. Centipes, Trinacrius, atrox Sicani conditus gigas.

Endymion. Latmius heros, à monte Latmo.

Euoch. Iarides, à patre.

Epicurus. Neoclides, à Neocle patre, senex Cretorius, senior Gargetius.

Epirus. Molossa olim, nunc Albania. Chaonis & Chaonia terra, à Chaone Heleni fratre.

Epirote. Epirotici. Leucadij, à Leucade promont. Actij & Actiaci, ab Actio oppid. Phocci, Phocaici. Chaonij. Dodonigenæ, à Dodone vrbe Chaoniæ. Molossi. Pyrrhidæ, à Pyrrho.

Equus Troianus. Equus Diatæus, Dardanius, fatalis Epei machina. Palladius.

Eridanus. Padus. fluviorum pater, Prud.

Erigone. Marathonica virgo. Icaris, à patre.

Ephoridæ. Heic, ubi Tyrigetæ pinguis rura colunt. Sab.

Euboia. terra Eubois. Macris, à longitudine. Chalcis. Nigropontus.

Euboci. Capharei. Abantij. Tanagrei, à Tanagreo oppid.

Ezechias. Abide natus, matre scilicet. Achafides, Achafi filius.

F.

Februarius. Februus, signum illius Gemini piscis. Pisces fulgenti lumine, pisces sidus aquosum, Iguas mosum pecus.

Fesula. Vrbs à celsifero quæ condita fertur Adlæte

Flandri. Flandricolæ. Flamingi, ab æstuarijs, sine camporum æquore. Morini. Neruij (proprie Tornacenses.)

censes) Menapij, vnde regio dicta Menapiscus, Mev. Gonduni(proprie Gandense)Belloc: filij(proprie Balliolenses,& Casletenses: vnde St. Comes se Bellocassium vocauit) Diasintres (ita legunt quidam in Casare) quasi, dieflindres, siue flandres.

Flora. Chlora, Zephyritis, quia vxor Zephyri.

Formae. Lestrigonia vrbs.

Franci. Francigenae Galli, Gallicani, Galligenae, Galatae. Sequanici, Liligeri, Sequanidae. Celtae, gens Celtica.

Frisones. Frisij. Brueteri. Busaetores parui, Pirk. Frisabones, Plin. Chamaui, à populo vicino.

Furia. Dirae. Maniae Eumenides. Stygiae Erinnyes, Erinnēs, numina malefica. Inferne canes. Orci satellitium. Alastores, sorores anguicomae. Iaruae. Acherontigenae. Plutonides umbræ.

C

Gades. Gadera. Cotinusa.

Galatea. Nerine, Nereia, à Nereo patre.

Galli Cybeles. concubini Celeni à Celenis opp. Phrygiae, Phryges. Corybantes. Curetes.

Gandauum. Gonduni secundum Hub. non Gorduni Gessoriacum nauale, Pirck.

Ganymedes. delectus Ioui puer. pocillator Phrygius. Iliades. puer Idæus. Phryx, Iliacus, Sangarius, Tros. minister Dardanius. catamitus Iouis.

Garamantes. Garamantici, sati Ammone, id est, Ioue.

Geldra. Geldrij. Geldrenses. Menapij. Sicambri.

Germani. Alemanni, à Lemano lacu, Pel. Teutones, Teutonici. flauī gens accola Rheni. veterigens nata Tuistone. Tuistones, vel, vt Fab. Tuiscōnes.

Germania. Teutonis ora. Teutona terra. regnata Tuistone tellus.

Geryon.

Geryon. forma tricornis umbra. pastor Iberus. pastor triformis litoris Tartessij, Sen.

Gigantes. Aetnei fratres. Titanes, Titania pubes, à patre. anguipedum manus. Phlegraei deorum hostes. Terrigenae, à matre. fratres serpentigeri, Pallenei, à Pallene Macedonum, iuxta quam fulminati sunt.

Glaucus. Euboicus tumidarum rector aquarum. Minos à patre Minos. Dictæus. Potniades, Potineus, à patria Potina, Bœotiae oppid.

Goliath. Goliath, Goliadus, Goliathus. Philistheus gigas. Gathides, à patria. superbus Allophylus.

Gorgon. monstrum serpentigerum, anguicomum, saxificum. Phorcynes. Medusa.

Gratianopolis. Acusorum colonia.

Gratie. Charites. blandæ sorores, filiae Iouis suaves.

Græci. Graeci, Graiugeni. Argæi, Argivi, Argolici. Dorici, Dorienses. Pelasgi. Pelopæi, Pelopidae, à Pelope filio Tantali. Achillæi & Achillidae, ab Achille. Achei, Achiui, Achiachi. Inachi, Inachii, Inachidae, ab Inacho rege. Agamemnonii, Agamemnonidae, ab Agamemnone. Acrisioei, ab Acrisio rege. Abantei, ab Abante rege, patre Acrisii. Thyestæi, à Thyeste. Mycenæi, à Mycenis oppid. Menelaei, à Menelao. Phoronidae, Phoronei, à Phoroneo Inachi filio, Argiuorum rege. Persei, à Perseo Acrisii nepote. Danaei. Dolopei, à Dolopibus. Iasidae, ab Iasio rege. Tantalidae, à Tantalo. Hellenes.

Gracia. Attis, à filia Græci primi regis. Hellas, ab Hellene Deucalionis filia. Achaia, Pelasgia, Dulichia.

H

Harpyie. Stymphalides, ab Arcadia opp. Stymphalo. volucres Arcadicae, Tartareae, Typhonides, à Plutone patre : Phineae, à rege cuius epulas coinquinabant :

bant : & Herculeæ, à domitore suo.

Hecuba. Cisseis, à patre. Priameia coniux.

Heraclea. Perinthus, Syris, Trachin, Plin.

Helena. Lacena, Tyndaris Lacena, Spartana. Oebalis, Oebalia pellex. Spartæque potentis alumna. Therapnæa marita, Menelais, è marito.

Helisæus, vel *Elisæus*. Saphatides, à Saphato patre.

Hercules. Amphitryonides. Heros Tyrinthius, ab vrbe Achaia ubi nutritus, magnus ferarum, monstorum domitor. Oetæus, ab Oeta monte. Cleonæus, à leone iuxta Cleonæ interempto.

Herodes. crudelis, apell. rex Idumæus.

Hesiodus. Ascræus senex, à patria. præceptor arandi. Musa agricolæ senis, Ovidius. Heliconius vates.

Hesperus. nuncius noctis, & index.

Hetruria. Tuscia, Etruscia. Tyrrenia. Umbria, à sua parte. Hinc Etrusci, Umbrij, Tyrreni.

Hieronymus. pater Stridone satus.

Hippolyte. Threicia Amason.

Hispania. tellus Tartessia, Iberia. Hesperia.

Hispani. Iberi, Iberici, Iberiaci, ab Ibero fluuio. Bæricola, & Bærigena, à Beti flu. Hesperij, ab Hespero Atlantis fratre. Tartelli & tartessiaci, à Tartessio oppid.

Hollandi. Bataui. Caninesates.

Homerus. Mæonides, Mæonius vates, à patria Mæonia. vates Achæus, Ouid. Conditor Iliados, Melefigenes, à Milete flu. Seu Smyrnæ, seu Mæonij Colophortis alumnus, Mantuan. Troiani belli scriptor, Horat.

Horatius. Romanus fidicen. Flaccus. Poëta Venusinus, à patria. Pindaricus senex, Sec.

Hungari. Hunni seu Huni olim. Pannoni, Pannonij,

nonii, Pannoides, Luc. Pannones. Austrii, Stryi, Cro-
atū, Carni, Iazyges, Cuni, quod, teste Pirck. Panno-
niam vtramque nunc habitent.

Hyades. Succi.

Hyacinthus. Amyclides. Tanarides. Oebalides,
Oebalius puer, à patria.

Hyrcani. Cassi.

I

Iacob. Iacobus. Ifacides, à patre. Thariadæ ne-
pos, ab auo Abrahamo.

Ianuaris. Ianus. mensis primus. mensis anni
ianua. Eius signum Aquarius. fufor aquæ. gestator
aquæ iuuenis, puer vrniger, vrna nimbiferi. Troia-
nus puer. dilectus Ioui puer. cui nomen aquæ fa-
ciunt. Deucalionis aquæ, qui vrnâ gerit, Virg.
Puer hydrius, Pind.

Ianus. pater bifrons, biceps, biformis, antiquus.
annorum fator, clauiger. Patulcius : Clusius, quod
bello valut eius patent, pace clauduntur.

Iason. Æsonides, Æsone fatus, Æsonius iuuenis,
Ouid. Iuuenis Hæmonius, Thessalus. Dux Achivus,
Pelægus.

Icarus. Dædaleus puer. Dædalides, Text.

Ierusalem. Solyme, Solyma, Solytni, Solymæ. Ie-
rosolyma. Iebusæi. Helia, ab Helio Hadriano repa-
ratore. Sion, à monte. vrbs Sionæo vertice pulcra.
Salomoniam templâ. virgo Sionæa.

Illyria. Illyris, Illyrium, Liburnia. Dalmatia,
Sclauonia hodie.

Inarime. Ænaria. Pithecusa.

India. terra Gangetis. terra Euphratis, Euphra-
tidis. Sidon. Gangetica.

Indi. Indici, Gangetici, à Gange flu. Nysæi, à Ny-
sa oppid. Hydaspæi, ab Hydaspæ flu.

Infernum. Inferus insatiabiliter caua guttura pan-
dens,

dens, Fortun. dicitur enim Hebræis ab hiando. A-
uernus, Tartarus. Erebus, Styx, palus Stygia. Phle-
gethon. Lethe, Orcus, Orcea charybdis. Acheron.
Cerberus. Manes. regna profunda.

Infernus adiectivum. Cocytius, Acherusius, Phle-
gethonteus, Stygius, Acheronteus, Orcius, Inferna-
lis. quibus si addis, lacus, fluuius, amnis, palus, æqui-
ualebunt prioribus.

Ino. Cadmæia proles. Bacchi nutrix.

Ioannes. Baptista Zacharides, à patre.

Io. Argolica pellex, Ouid.

Ionathas. Saulides, à patre Saule.

Iosue. Iosua. Nunides, à Nuno patre.

Iphigenia. Mycenis, virgo Pelopeia. puella Aga-
memnonia. Iphianassa, Lucr.

Isaias. Amosides, ab Amoso patre.

Isaac. Isaacus, vel Ifacus. Vid. Abrahamides, à
patre. Saraides, à matre. Thariade natus.

Ismaelita. Agareni, Agaridæ, ab Agare ancilla
Abrah. Ismaeli sati. Madianitæ & Madiane sati. Sa-
raceni hodie.

Italia. Hesperia maior, ab Hespero Atlantis fra-
tre. Oenotria, ab Oenotro rege Sabinorum, Latium
quod ibidem Saturnus latuerit, arma Iouis fugiens,
& regnis exul ademptis. Saturnia. terra Ausonis, &
Ausonia, ab Ausone Ulyssis filio. terra Italis, & Ita-
la, Ouid. Ausonium solum. Romana, Romula tellus.
terrarum a'umna.

Itali. Italidæ, Italici. Lauinii, Laurentes. Lauren-
ti. Laurentii. Tyrreni. Latiales, Latij. Ausones, Au-
sonii, Ausonidæ.

Iudei. Iudaici, Ebræi, apellæ gens recutita. Pale-
stini Thariadæ. Isacidæ. Saraidæ. Iacobidæ. Israel.
Israele sati. Israelitici. Ephramidæ. de quicunque
sua sunt Iacobe domo.

Iudea.

Iudea Palestina. Israel. Ifacidum domus. Chanaan. terra sancta.

Judith Iuditha. Meraris, à Meraro patre.

Iulus. signum habet leonem. quod ita Virg. Lete terribilis Nemees. Herculeusq; leo Nemeæ pauor terribilis feræ species. fera primus labor Herculis.

Iunius Iuuenum vel Iunonis mensis. eius est cancer aquatile signum. pressus ab Hercule cancer. feruida brachia canceri. canceri gemmantis imago. canceri torridus ignis. nepa torrida flammis. canceri figura calentis. cancer sole perustus.

Iuno. Lucina. pronuba. coniuga. socigena. Iouis & soror & coniux. Hera.

Iupiter. Diespiter. quasi dici pater. Ægichus. quia à capra nutritus. diuum atque hominum rex. Chæornius pater. ab Epiro vbi Dodona est. Dictæus rex. à Dictæ Cretæ insula. vbi natus est. tonans. pânompheus. Agenoreus iuuenus. à rapta Europa Agenoris filia. Ammon. à Libycis Syrtribus. Prnd.

Iustitia. virgo quæ bilance cuncta regens modetur æquo. Altræa.

Iuuenalus. Aquinas vates. ab Aquino patria.

L.

Lacedæmon. Sparta. Sparte.

Lacedæmonij. Lacedæmones. Tyndarida. à Tyndaro rege Oebaliæ. Spartæ. Spartani. Spartiaci. Spartiata.

Laconia. Oebalia. Tenaris. à Tenaro promōtorio.

Lacones. Laconici. Oebalij. Therapnæzi. à Therapnis vrbe. Tænarij. Tænarida.

Laodamia. coniux Philaceia.

Latinus. Faunigena. filius Fauni. Ansonius senex.

Latona. Titanis. à Ceo patre. gemellipara.

Leander. iuuenis Abydenus. Phryxei contemtor ephebus æquoris.

Leodij. Eburones, quasi Herbuere[m], Hub. Centrones (nonnullis Centron.)

Leucadia. Neritis.

Libya. Libya terra Libyssa.

Libyci. Libyssini. Marmarici, à Marmarica Africa. Nasamonij, & Nasamoniaci, à Nasamonibus Li-

Liguria. ora Ligustica. (byz.

Ligures. Ligustici. Genuenses Ligustij.

Limosij. Limouices.

Lipara. Longonis olim, & Meliginis.

Litiis. Antenorides, à patria cuius Antenor est auctor.

Locri. Locrij, Locrenses, Locridis populi: Hesperij. Ozolæ.

Longoberdi. Insubres.

Los. Lotus. Haranides, à patre Harano.

Louanium. Grudij. Disigenæ. Vrbs quam curius flaua Dilus inundat aqua.

Lucanus. Vates Annæus, à patre. Infestas qui Cesaris intonat iras, Et desilet Magni colla resecta sui, Sec.

Lucani. Tanagrei, à Tanagro fluu.

Lucifer. Veneris stella, Phosphorus. Cythereius ignis. Paphium astrum. Nuntius auroræ, admonitor operum.

Lucetia. Parisij. Sequanæ accolæ. Leucotetia, quibusdam alijs Λουκίτια. De quo illud aliquando lusimus:

Vrbs quod es ampla, tibi cedās quæ & inclita regna,

Me nisi mens fulsit, nomen habes gemurum.

Scilicet illustri quia fama es cognita passim,

Tecta quod exaques calce coacta polo,

Certaq; Pegasidum sis lecta ab Apolline sedes,

Astræque sacer, Mercurioq; locus,

Λουκίτια Graio dicunt se nomine; candor

Lucet

Luces enim, radios Solis & instar agit.
Vnde sed in Latio nomen tibi fluxeris orbe,
Hæreo nec quisquam dicere certa potest.
At tamen ore ruit quoties pluvio Auster, agæque
Cænoſa anguſtæ flumina tramitibus:
Obſcenæ ego per ſordes madido pede reptans
Te iuro à turpi nomen habere luſo.

Lucilius. Aruncæ alumnus. Vates Aruncanus, à patria.

Luna. Cynthia Latonia. Phœbe. Latois. gubernatrix tenebrarum, & mobilis vndæ, Mant. Cornigera Dea. Cornua Lunæ. equi Lunæ, seu cornipedes, seu quadrigæ.

Luxemburgum. Auguſta Veromanduorum.

Lycij. Patara, à Patara vrbe Lyciæ.

Lydia. Tyrhenia. Mæonia.

Lydi. Lydij, Mæonii, Mæones, Mæonidæ, Mæonici. Gygei, Cræſij, à Gyge & Cræſo regibus Lydiæ.

M.

Macareus. Æolides, à patre Æolo.

Macedones. Pallenæ, à Pallene opp. quod olim Phlegra. Macetæ. Pæones, à Pæonia regione.

Macedonia. Æmathia. Pæonia.

Menades. Vide Bacchæ.

Maia. Atlantis, à patre Atlante. ſata Pleione. Atlantias, & Atlantiaca mater.

Maius. de Maia qui nomen habet. Signum eius Gemini. Fratres germani pares, ſidus geminū. Tyn-daridæ fratres. Zethus & Amphion. Ledæ ſoboles. duplex proles Iouis.

Mantuan. Mantoi, à Manto Tireſiæ filia. Bianorei & Bianoridæ, à Bianore Mantus filio, qui aliter vocatus Ocnus eſt. vnde Ocnei. Minciadæ, & Mincigenæ, à Mincio fluu.

Mantua. vrbs Tireſiæ, Mant. vrbs Bianoris, Virg.
Manto.

Manto. fara Tiresia. Phœbea virgo, & virago Thebana, & Ogygia, ab Ogyge rege Thebarum.

Mardocheus. Edessæ patruus. Iairides, à Iairo patre.

Maria. Dei genitrix. Iessæ proles. virgo puerpera, nymp̃ha Palestina, Mant. Deipara. Itellamaris, ratione etymi hebraici.

Marsi. Celenæi.

Mars. Maiors, bellator deus, pater Quirinus. Gradins. Marspiter, quasi belli pater. Sithonius dux.

Martius. signum ipsius Aries. portitor Helles. corniger astrorum ductor. nubigenum iuuenum vector. cornigeri ductor gregis. ouium sator. dux gregis.

Medea. Colchis, à patria. Ætias, à patre Æta. Phasis, & Phasias, à Phasi fluu. Ætis.

Mediolanij. Mediolanenses. Insubres, condita Gallis moenia, lanigeræ suis ostentantia pellem, Claud. vrbs quæ lanigero de sue nomen habet. Sidon. In fossis enim, dum excauerentur primum, inuenta sus est dimidiatim lanata.

Medusa. Phorcynis, & Phorcys, à patre Phorco. Gorgon.

Megarenses. Megarici. Lelegij.

Meleager. Calydone satus. Calvdonius, à patria, Oenides, à patre. Thestiades, à Thestio auo materno.

Menelaus. Atrides à patre Atreo. Tantalides, ab auo. Loricus hospes, Sidon.

Mercurius. Hermes. Cyllenia proles. Maia genitus nepos Atlantis. Atlantides. caducifer, interpres deorum. vide supra Erith.

Messana. Zancle, à falce.

Messenij. Pylj.

(uodurum.

Metenses. Mediomatrices. vrbs ipsa Metis & Di-

Miletus. Lelegeis, Phitiusa. Anactoria. Plin.

Miner.

Minerua. Pallas. Athena. Diua armipotens. Phrygia Tritonis, mater Athenæa. Mant.

Minos. Gortynius heros, dux Europæus, iudex Agnoreus. Gnosius, & Gnosiacus rex.

Minotaurus. monstrum Gnosium. taurus Labyrinthæ, Calent. semiuir bos, & semibos vir, Ouid.

Mogoncia. Magoncia. Cui magus atque Ciz torrens coniuncta dedere Nomina.

Molossi. Epirotici. Chaonij. Leucadij.

Mompeffulium. mons Pessulanus. Agathopolis. Nitiobriges. Volce.

Moses. Moyſes. Amramides, à patre Amramo. legifer sanctus.

Moschi. Moschoiitæ. Hamaxobij, à plaustris, quæ illis ædium loco erant. Sarmatæ.

Muse. Camenæ. Heliconiades. Pierides. Nymphæ, Deæ, Diuæ comites, sorores Hianthiæ, &c. chorus, cætus Aganippidum. Heliconis alumna. Thelpiades. Hippocriui fatæ.

Misy. Theutrantij, & Theutrantæi.

N

Narbona. Martius Narbo.

Nasamonæ. Nasamonij. Nasamoniaci.

Naxus. Dia, Catul. Dionysius à vitium fertilitate.

Neapolis. Parthenope. tellus Eubois, Sil. vrbs Sirenis, Fab.

Neapolitani. Parthenopæi.

Nemesis. Adraſtea, ab Adraſto rege, qui primus ei templum statuit. Rhamnusia, à Rhamnunte Atticæ pago, vbi illius statua.

Neptunus. Ennosigeus, terriquaſſo, Gell. Saturnus domitor maris, potens deus maris, arbiter pelagi.

Nestor. Pylius ſenex, ſenex ter æuo ſundus, Hor. Nelaus, Nelaides, à patre Nela.

Nicia.

Nicia. Nicæa, olim Antigonía, & Ancoræ.

Nilus. Melo prius, & secundum quosdam Gæon seu Gion.

Niobe. Tantalís, à Tántalo patre, genetríx Sípíleia. Stat.

Nisus. Hyrtácides, à patre Hyrtaco.

Noë. Noa. Lamachides seu Lamechides, à patre Lamecho siue Lamacho, capse fabricator acernæ. vitifator pater.

Normanni. Neustri, Neustriçi. Rothomagici.

Normannia. Neustria.

Novembri. pro signo est Sagittarius. Cheiron arcu potens, sagittiferi facies senis. Centaurus arcum tendens, Virg. Sagitta, prud.

O

Occidentales. occidui. Tartessí, à Tartessó oppid. Gadibus propinquo: Tartessíaci. Hesperij. Zephyri domus.

Octobris. signum est Scorpius. cauda animal quod dirigit istum. chelæ minaces. cauda timendus adunca. cauda venenifer vnca. Virg.

Odera. Viadus, Viader, Gutadus. Neussus amnis.

Omphale. Mæonis. Lyda puella. Lydia coniux.

Opbni, & Phinees. Helidæ, à patre Heli.

Orestes. Agamemnone natus. matricida pius. Agamemnonides.

Orientales. Eoi. Auroræ populi. Memnonij, à Memnone Auroræ filio. Nabathæi, à Nabathæa regione. Auroræ radijs iuga subdita matutinis. Euri populus, qua Titan ortu terras adspergit Eoo.

Ostia. vrbs Anci, Fab.

Ovidius. Naso poëta Sulmonensis. iuuenis Pelignus. Pelignæ gloria gentis.

P

Padus. Eridanus. Phaëthontius amnis.

Padusa.

Padusa. Messanicus. Bodincus.

Padua. Patauium.

Pæstum. Posidonia.

Palamedes. Naupliades, à patre Nauplio rege Eubœæ.

Palemon. Melicerta. Athamantiades, à patre Athamante. Portunus.

Palatini. Intuergi.

Papia. Ticinum.

Paradysus. Elysium. horti Elysij. nemus amœnum, Vict.

Parce. Deæ fatalia nentes stamina : Deæ fatales. Fata. Lanificæ sorores.

Paris. Alexander. Phrygius pastor. Priameius hospes. Troicus raptor. arbiter Idæus.

Parnassus. Iugum bicornæ. bifidus mons.

Parthi. Parthici. Achæmenij, Achæmenidæ, ab Achæmene rege. Arsacidæ, ab Arsace rege primo.

Pasiphaë. filia Solis, Gnœfia mœcha.

Patauium. Phrygia triplici circumdata muro recta, Fab.

Patroclus. Actorides, Menœtiades.

Paulus. doctor Apostolus, Prud. diuinæ buccina Iegis. Thatides. Saulus. Gentium doctor.

Pella. Bunomus, Bunoma.

Peleus. rex Phthius, Emonius.

Peloponesus. Apia. Pelasgia. arx Helladis.

Pelops. Tantalides, Phrygius maritus. Tantalus enim rex Phrygum.

Penelope. Icaris, Icariotis, à patre Icaro.

Pentheus. Echionides, ab Echione patre.

Perse. Persici. Gazetici. Achæmenij. Arsacidæ. vide Parthi.

Persis. Persia. Persidos ora.

Perseus. Danaëa propago. Danaëus heros, Stre-
nobæus,

nobēius, Abantius. Inachides. Acrifioniades, ab aro. Medusæ victor.

Petrus. senex clauiger, Sab. cathedram possidens, Prud. chori duodeni primus.

Phædra. Pasiphaëia, à matre Pasiphaë. Cressa puella. nouerca Gnosia. (nes puer.

Phæthôn. Sole satus. proles Clymeneia, Clyme-
Phæthontiades. Clymeneides. populeæ sorores, quòd in eam conuersæ fingantur. Hellades.

Phalaris. Siculus tyrannus.

Philonela. Daulias ales, à Daulia Phocidis, quæ Terci olim fuit. Pandione nata. Pandionia. Ædonis, à monte Thraciæ Ædone. Ismaria, ab Ismaro monte. Attica pellex.

Phocæi. Phocenses, Phocaici. Cyrrhæi. Castalij.

Phæbus, vide Apollo.

Phœnix. alumnus Phœbi. auis Solis. Titanius ales. Gangericus, Assyrius volucris.

Phœnices. Pegmalionæi. Agenoridæ.

Phyllis. Sithonis, id est, Thracia.

Pictaui. Pictones. Augustoritum.

Pindarus. cygnus Diræus, Horat.

Pirithous. Ixionides, Ixione natus. Trœzenius he-

Pise. vrbs Tantalidæ Pelopis. (ros.

Pittacus. Lesbicus sophista: Mitylenæus secundū

Planete. erronee. errantia sidera. (alios.

Pleiades, vel Pleiades, tetrasyll. prima longa, vel Pleiades prima breui, Stat. Vergiliæ, Atlantides, Atlanter.

Pluto. Dis. Saturnus dux, rex Umbrarum, Erebi, noctis. Orcus. Lethæus tyrannus.

Pollux. Tyndarides, à patre Tyndaro. Oebalides.

Poloni. Sarmatæ.

Polymnestor. rex Thracius. Odrisius, Ismarius rex.

Polynices. Oedipodionides, iuuenis, heros, frater Theba-

Thebatus, *Echionius*, *Cadmeius*.

Polyphemus. Enneus cyclops. *Siculus*. *Ætnæ* Nep

Perusia. *Lusitania*. (tenuis incolæ rupis.

Polixena, *Priamæia* virgo.

Priamus Dardanius senex. *Laomedontiades*.

Priapus. *Lampfacides*. *Lampfacenus*, à *Lampfaco*
Hellepontii. *Hellepontiacus* deus.

Progne. *Daulias*. *Rhodopæia* coniux. *Attica* pellex
Cecropis ales. *Pandionis* volucris, à patre *Pandio*.

Prometheus. *Iapeto* satus, *Iapetionides*. (ne.

Propercius *Vmber* vates. *Latius*, *Romanus* *Callimachus*.

Proserpina. *Ennæa*, ab *Enna* oppid. *Siciliæ*. *Stygia*
Iuno, *Stat.* regina *Erebi*. *Diua* triformis, tergemina
Hecate, coniux *Phlegethontæ*, *Plutonia*, &c.

Proteus. æquoreus senex, vates *Carpathius*. *Vertumnus*.

Protesilaus. *Æmonius* coniux. *Philacides*, qui
Troia victima prima fuit, *Auf*.

Pruteni. *Bructeri*. *Borussi*. *Gothi*.

Prussia. *Prutenia*. *Borussia* olim.

Pylades *Strophio* natus. iuuenis *Phocæus*, *Æmo*.

Pyræmon. *Æmonides*, socius *Brontis*. (nius,

Pyræa. *Epinethis*, à patre *Epimetheo*. *Titania*.

Pyræus. *Neoptolemus*. *Achillides*, à patre *Achille*.
Æacides. iuuenis *Scyrius*, *Pelægius*.

Pythagoras. *Samius* senex. celebris *Samia* telluris
alumnus, *Panthoides*, id est, *Euphorus* *Panthoi* fi-
lius. eum fuisse enim se aliquando, auctor *THEOPHRASTUS*, aiebat.

R.

Rachel & Lia. *Labanides*, à patre *Labane*. *Nachorides*, ab ayo *Nachore*.

Remus, *Martigena*, à patre *Marte*. *Ilades*, ab *Ilia*
matre.

Rhoda

Rhadamanthus. immitis Phryx. Agenorides, ab *a-*
Rhagusum. Epidaurus. (uo materno.
Rhenus. Teutonis amnis.
Rhesus. Odrysus dux, Thrax Strymonius.
Rhodos. Solis insula. Ophiussa, à serpentum multi-
tudine. Æthraa, Staclia Telchin.
Roma. Vrbs Romulea. vrbs domina gentibus. Au-
sonia. Vrbs Valentia, seu *pajm*.
Romani. Romulei, Romuli, Romulidæ. Æneadæ.
Iulæi. Latiales. Quirites. Romuli nepotes, gens to-
gata, Dardanii, rerum domini. (manus,
Romulus. Iliades. Martigena. Quirinus, rex Ro-
Rubrum mare. Erythræum. sinus Arabicus.
Russia. Ruthenia.

S.

Sabaudi. Allobroges. Pedemontani. Storz. Rhod-
danei, à Rhodano flum.
Sabini. Sabelli. Sabellici. Samnites. Aborigines.
Sagona. Arar. (laminia.
Salamis. Salamis. Salamina. Vnde Salaminii, Sa-
Salmones. Æolides, ab Æolo quodam patre.
Salomō. Dauidides, à patre. Iesse nepos rex sapiēs
Samothracia. Thracia. Dardania. Leucosia.
Saxos. Iunonia. Parthenia insula.
Samson. Simson. Manoides, à Manoe patre. Zar-
gites à patia.
Samuel. Helcanides ab Helcana patre. Ieromi-
dæ natus, Fab.
Sarmatæ. Sauromatæ. Hippomolgi, Hamaxobite,
hodie Poloni, Tartari, Lituani, Prussi.
Sardinia. Ichinusa. Sandaliotes, ab effigie soleæ.
Sardi. Sardoj, Sardinii, Sardinienses.
Saturnus. Leucadius, à Leucade Cypri, vbi cole-
batur, falcifer, falce potens Deus. Sterculius, quia
agricola.

Saul.

Saul. Ciffides, à Ciffò patre. *Saulus*.

Saxones. Cimbri.

Scorpio. Scorpius, nepa, nepes, oclopes.

Scylla. Phorcys, à Phorco patre. *Nercia* virgo

Scylla. Nifi filia. Nifcia virgo. (Pel.

Scythæ. Scythici, Riphæi, à montibus eo nomine.

Mæotij & *Mæotici*, à Mæoude palude. *Tanaitici*, à

Tanai flu. *Bosporani*, à Bosporo Thracio. *Borysthene*

idæ, à *Borysthene* flu. *Thermodontei*, & *Thermo-*

dontiaci, *Sacæ*, *Aranei*, *Plin.* *Scythia*. *Mæotis*.

Semiramis. *Babylonia* regina, virago.

Semele. *Cadmeis*, à patre *Cadmo*.

Septembris. signum *Libra*. *Trutina*, æquale iugum,
feu momentum. *Lanx*.

Septentrio. Regio septem subiecta trioni. *Lycæo-*
nia. *Arcto*. pigro tellus subiecta *Booræ*.

Sicilia. *Sicania*. *Trinacria*, *Trinacris* ora. *Trique-*
tris *Sicelis* ora. *Pulſaq*; *Sicanio* *Trinacris* ora mari.

Siculæ. *Sicani*, *Sicanij*. *Lilybei*, à promontorio. *En-*
næi, ab *Enna* oppid. *Liparæi*, *Liparenſes*, à *Lipara*
inſula. *Taurominitani*, à monte *Taurominio*. *Are-*
thufæi, ab *Arethufa* fonte. *Agathoclei* ab *Agatho-*
cle rege. *Æolij*. *Drepanitani*, à *Drepano* promont.
Catinenſes, à *Catina* vrbe.

Sirenes. *Acheloides*, *Acheloiades*, à patre. *Tyr-*
rhænæ, *Siculæ* volucres.

Sisyphus. *Æolides*, a patre *Æolo*.

Socrates. *Anyti* reus. *Actæus* ſenex.

Sol. *Mithra*, *Phœbus*, *Phœbeius* orbis. *Titæ*. *pha-*
nes, oculis mundi. *Horus*. *Helius*. *Hyperione* ſatus.

Spira. *Mons piri*, vel ad *pirum*, ab arbore ibi olim
ſacra. *Herold*. *Neomagus*. *Nemetes*. *Cæſareis* ſedes
ſuit illa cohortibus olim. *Sab*. *Vangiones*, *Pirck*.

Staius. *Vates* *Parthenopæus*.

Suiferi. *Heluctij*.

Susanna. Helchitis, à patre.

Sibylla. vates Gryneæ. Amphrysia virgo, Delphic.

Symplegades. Cyaneæ.

Syracusani. Syracusij. Arethusidæ, ab Arethusa

Syria. Palestina. Iudæa, Phœnicia. (fonte.

Syries, sinus Paratonij, Libyci.

T.

TANTALVS. Pelopis infidus pater. Hor.
Phrygius senex, Sen.

Tartari. Nomades.

Tartessus. Carteia.

Taurus mons. Imaus. Edigis. Paropanissus Circius
Cambades. Pharphariades. Choatras. Oreges Oro-
andes. Nyphates, Plin.

Telephus. dux Mysus. Lynceus heros, Ouid.

Tempsa. Temese.

Terentius. Menander dimidiatus, comicus Afer.

Terentius rex Bistonius, Odrysus tyrannus Ismarius.
Martigena, à patre.

Thetis. prima breui. pulcerrima Neptunine, à pa-
tre Neptuno, Cat. Nercis, Nerine, à Nereo patre
secundum alios.

Thetys. auia *Thetidis.* Oceanica coniux. prima

Thales. Milesius senex. (longa est.

Thebe. Theba, Thebæ. hecatompolis. vide Iuni-
um sup.

Thebani. Thebri, Echionij, Echionide ab Echio-
ne Cadmi soc. o. Hiantij, & Hiantei. Ismenij, Ismeni-
dæ, ab Ismeno fu. Learchei, à Learcho Athaman-
tis filio, à quo Athamantæi. Cadmi, à Cadmo con-
ditore. Labdacij, & Labdacidæ, à Labdaco rege
patre Laij. Ogygij, Ogygidæ, ab Ogyge rege Teu-
messi, à Teumesso Bœotie monte. Erionidæ, ab Eri-
phyle Amphiarai vxore, Oedipodionij, Oedipodio-
nidæ, ab Oedipo Laij filio. Magaræi, à Magara Cre-
ontis filia. Agenoridæ, ab Agenore patre Cadmi.

An-

Anguigenæ, seu Draconigenæ, Ophionij, à dentibus
serpētinis à Cadmo satis. Amphionij, ab Amphione
Themistocles. Neoclides, à Neocli patre.

Theſeus. Ægides, ab Ægeo patre. Trœzenius he-
ros, à patria Trœzene. Neptunius, à Neptuno patre
ſecundum Plutar.

Theſſalia. Æmonia, Pharfalia, Æmathia. Theſſa-
lis ora. Dryopis. Macedonia. Pyrrhæa, à Pyrrha vx-
ore Dencalionis. campi Philippi.

Theſſali. Theſſalici, Theſſalidæ, Iolchiaci, ab vrbe
Iolcho. Melibœij, Melibenſes, à Melibœa oppid.
Pagafei, à Pagafa oppid. Atracij, Atracidæ, ab A-
tracio, qui magicas artes ibidem docuit. Penij, à Pe-
neo flu. Lepitheij, Lapithonij, à Lapithis pop. Pele-
thronij, à pop. eiſdem nominis. Peliaci, à Pelio
monte. Pheræi, à Pheris oppid. Amphryſiaci, ab Am-
phryſio flu. Pharfalij, Pharſalici, à Pharfalo oppid.
Hæmonij, Hæmonidæ, ab Hæmo monte. Magne-
tes, Magneti, in ſcœm. gen. Magnetiæ & Magneti-
des, à Magnesia oppid. Lariffei, à Lariffa oppid.
Centaurei, à centauris. Oſſæi, ab Oſſa monte. Pho-
loëti, à Pholoë monte Centaurorum domo. Æ-
mathij, Philippi, à Philippis campis.

Thracia. Thrace, Biſtonia, Biſtonis, Scythonis o-
ra. terra Ædonis, ab Ædone monte.

Thraceſes. Thracij, Thraci, Mantini, à Mantiniſ po.
Iſmarij, ab Iſmaro monte. Odrifi, à pop. eiſdem
nominis. Rhodopei, à Rhodope monte. Abedrita-
ni, ab Abdera oppid. Biſtones, Biſtonij, Biſtonidæ, à
Biſtone flu. Oeagri, ab Oeagro flu. Ædoni, ab Ædo-
ne monte. Boſporani, à Boſporo oſtio, Boſiſtheni-
dæ, à Boſiſthene flu.

Tyberis. Poëta ita : Oratores & recentiores Ti-
beris, Tiber. Albula olim. Tiberinus.

Tyſteſtes. Tantalides, ab auo.

Tisiphone. noctis alumna.

Tisbonus. senex Mygdonius.

Tityus. alumnus terræ.

Tornacum. Neruij.

Troia. Teucra, Ilion, Ilios, Dardania, Pergamus, commune sepulcrum Europæ, Asiæque.

Troades. Iliades, Teucrides, Dardanides, Troiane.

Troiani. Troës, Troici, Troiugenæ, Erichthonij, Dardanij, Dardani, Dardanidæ: Teucri, Teucrigenæ: Laomedontei, Laomedontiadæ: Anchisæi, Anchisiadæ, Priamei, Priamidæ, Hæstorci, Hæstoridæ, à regibus Erichthonio, Dardano, Teucro, Laomedonte, Anchisæ, Priamo, Hæstore, Idæi ab Ida monte, Ilij, Iliaci, Iliadæ, ab Illo oppid. Phryges, Phrygij, Rhætæi, à promont. Troiæ, Sigci, Pergamei.

Traiectum ad Mosam. alijs Traiectum inferius, olim Velburgum, Rhen. Aduatici, & Antuacum, Pirck. Condruisij, Iuc. Bethasij, vel potius Bechasij, Her.

Tunerum. Tunisium.

Tunitei. Afri.

Turcæ. Turcigenæ, Mahometigenæ, Othomani-
genæ, Getæ, Parthi. Thraces. Scythæ, Saraceni, To-
mitæ, Dalmatæ, Sab. trop. vtens.

Tusci. Hetrusci, Tynheni.

Tusculum. Mœnia Telegoni, fama celebrata Ca-
tonum, Fab.

Tydew. Oenides, Oeneus, ab Oeneo patre Ætolic
rege, Acheloius heros.

Tyresias. Vates Dirceus, Thebanus.

V

VENETIÆ. Heneti, Veneti, Euganei, vrbs
Antenor. vrbs aquosa, Paphlagon. prius dicti. A-
driacus leo, Adriaci regnatric incluta ponti.

Venus. Aphrodite. Amathusia, Amathuntis & A-
mathuntia, ab Amathunte insula. Cytheris, Cythe-
rcis, Cytherea, Cythereia, à Cythera oppid. Cypri,
Cy-

Cypria, Cyprigena, à Cypro patria. Idalia, Idalis, Idalij regina, à monte Cypridi. Paphia, diua Paphi, à Papho oppid. Cypridi. Acidalia ab Acidalio fonte Bœotiz. Dione, Dionæa, à matre, genitrix Æneia, Æneadum. Dea spumigena, orta salo. Gnidia dea, quæ dulcem curis miscet amaritiem, Cat.

Vesperus. Vesper. Vesperugo. Hesperus. Nuncius, index noctis.

Virgilius. Andinus vates, Andius, Andæus, ab Andibus pago, vbi natus est. Latialis, Homerus. Faust. Minciades, Mincigena, à flu. Mant.

Viseberga. Leucoris, Leucorea.

Vltraiectum. Traiectum superius. Vltricetū. Hub.

Ulysses. Laertiades, Laertia proles, à patre Laerte, dux Naritius, à Naritia insula, Dulichius, Ithacus, Ithacensis.

Vlyssibona. Vlyssibona, Olyssippo. Lisbona, Vlyssæa, à conditore.

Vulcanus. Mulciber. Lemnius, à Lemno insula. Iunonigena, à matre, faber Ætnæus.

Westphalia. quæ ad Rhenum vergit. Vspetes, & Tenchtheri.

Wormatia. Specula Vangionum, Herold. Vangiones. Nemetes, iuxta Pirck.

Auctor Lectori.

IN augenda atque locupletanda hac farragine, non hoc nobis consilium fuit, accuratum aliquid & absolutum in medium asserere; id enim non nisi ab eo effici queat, qui & multo otio abundet, & varijs multisque lectionibus obseruationibusque sit instructus; sed vel ea re consulturos nos multum puerorum studijs existimabimus, si confusè & perturbatè ab alijs collecta in ordinem iustum digererem, atq; commonstrarem pluribus vulgationibusque exemplis ampliorem propria omnia

periphrastice efferendi rationē. de quo & nūc quoq; antequam finē faciam, aliquid addere vifum est.

Propria nomina, quorum in versibus faciendis præcipuus est vsus, videtur non incommode ad duo membra posse reuocari; personas nimirum, & loca.

Loca quidem, vt regiones, populi, vrbes, præterquam quod vnà cum temporum vicissitudinibus sua etiam nomina aliter atque aliter commutarint, elegantissimas recipiunt circuitiones petiras, 1. vel à suis auctoribus, conditoribus, regib; sive: qui ibidem multum inclaruerunt: vt vrbs Cadmeia, Thebæ; vrbs Semæia, Ierusalem; veteri gens nata Brabone, Brabati: 2. vel à rebus ibi insigniter & magna cum laude gestis, aut alioqui re egregie celebri ibique asseruata; vt, Grauellinga, vrbs.

*Quam propè Gallorum distinctus sanguine colmo
Obstupuit tantis belli se, Egmonde, periclis*

Defungi potuisse. Zazynthos: Insula sepulci Ciceronis cultos; &

*Insula, quæ, procul à patria, pia iura sepulcri
Vesalio exsoluit, dum Solyma vrbe redit.*

3. vel à fluuijs eadem fluentibus aut montibus vicinis. Ierosolyma; testæ Sionæo vertice clara; Colchis; Phasidos fluctus, & fines Ætæi, Gandauum;

Vrbs, quam cum rapido Lania Scalde secant.

4. vel à diuis ibidem cultis, aut proprijs intersignibus. Granatense regnum in Hispania:

*Et Regnum, curuo clypei quod pingit in ære.
Corticibus plenis pumica mala nouem.*

Sic, lilia pro Gallorum regno, non ineleganter quidam suo loco vsurparunt, exstâtque Sabini iucundissima de Gallo ad Ticinum capto ecloga, in qua huiusmodi periphrases semel atq; iterum vsurparæ plurimum addunt argumento venustatis. Quin & familiæ magnorum principum vix alia vlla

raci-

ratione notari possunt. Vnde idem duces Wirtembergensem & Megelburgensem ita depingit.

Qui duo cum gemino cornua pisce gerit,

Atque ducem, nigri qui bouis ora gerit.

5 vel denique à parte, vrbe nimirum, montè, aut fluuio toti appellationem, populo nempè vel regioni tribuimus, atque hoc nihil frequentius in exemplis suprà productis. Quo etiam referendum, cum veteri populorum nomine regiones noua appellatione insignitas intelligi volumus, aut contra, vide sup. exemplum, Turcæ.

Porro hæc synonymia capita, cum insigne adiumentū afferrēt ijs, qui scribendis historijs occupantur; tum imprimis illi necessaria sunt qui hodie poricon itineris alicuius versibus exsequi cupit.

Personarum periphrases ferè mutuamur ex relationum & respectuum categoria, cornu copix ita vbere, vt inde solummodo adiuti idem nomen aliter atque aliter exprimere nullo negotio possimus. Verbi gratia, Achilles; David. ab auo, Æacides; Obbedides. à patre, Pelides; Isaides. à patria, Phthius, Laisæus heros; Bethlehemiticus. à magistro, Phillyridæ discipulus; in regem pastor vnctus ab Helcanida, à populo, dux Myrmidonū; rex Israëlitis. a victorijs, Hectoris occisor, Troiæ populator; puer vrsi & leonis, Goliathi & Ammonitarum, Philisthinorum, Moabitarum &c. domitor, à celebritate, & fortitudine, decus & tutela Pelasgi nominis; caput insuperabile bello. Item hospes Lycomedis, amicus Patrocli, amator Briseidis, sponsus Polyxenæ, æmulus Agamemnonis, medicus Telephi: sic pastor citharædus, psalter regius, armiger Saulis, amicus Saulidæ, medicus Saulis, rex à proprio filio tantum non regno, eiectus, quique adulterio suo bonam populi sui partem

tem in periculum adduxit. Mutuamur tamē etiam
personarum circutiones ex qualitatū & actionū,
seu rerum gestarum ordine; sed rarius. Virgilius
Mæonides Latinus; Iesvs, verus Iosua seu populi
sospitator. Homerus, Troiani belli scriptor. Helena,
Troiz & patriæ communis Erinny.

MENSES elegantissimè per sua signa notari
suprà diximus suo loco; heic verò notandi phrasin
ipsam ex optimis auctoribus ostendemus.

Martius.

*Impossitūque sibi qui non bene pertulit Hellen
Tempora nocturnis equa diurna facit. Item.
De duce lanigeri pecoris, qui perdidit Hellen,
Solabit.* Aprilis.

*Sol quæ recenset sinuosi cornua Tauri,
Et spatium luci longior hora dabat. Item:
Nunc Phæbus Taurum stimulans vicinior oris
Nostris viuifico cuncta calore fouet.*

Maius.

In Geminos ex quo tempore Phæbus eat.

Maius, Iunius.

Sol abis è Geminis, & Cancri signa rubescunt.

Iunius.

*Concaua siderei quo tempore brachia Cancri
Cæperas adductis vrere Phæbus equis.*

Iulius, Augustus.

*Cynthius emensus Nemeas fulua Leonis
Terga, per Astræa signa regebat equos.*

Augustus.

Virginis asheren cdm caput ardet equis.

Augustus, September.

*Esiam Phæbus erat permensus Virginis astrum,
Libraque solares excipiebat equos.*

September.

Phæbus ad australis properans confinia libra.

Extre-

*Extremis medium cœperat ire polus :
Atque pari spatio numeratis fecerat horis
Noctibus equali surgere lance dies.
December.*

*Phœbus at in Capro, quâ meta breuissima lucem
Arctat, ab Eois mane redibat equis.
December, Ianuarius.*

*Miserat algens Phœbû Capricornus ad urnâ. Item:
Hæc ubi transierunt, Capricorno Phœbe relicto
Per Iuuenis curres signa regentis aquas.
Ianuarius.*

cum frigidus olim

*Iam cadit, extremoque irroras Aquarius Anno.
Ianuarium, Februarium, Iulium, & Augustum
quidam, loquens de aëre Triden-
tino, ita descripsit :*

*Temperies iucunda quidem, ni Ianus, & alter
Qui Ianum sequitur, glaciens cum sanguine venas ;
Niue liquefaciant medium qui diuidit annum
Mensis, & à primo qui ducit Casare nomen.*

Non importune quis ad hanc classem arcessiue-
rit nomina illa communia, quæ per Metonymiæ, &
Synecdoches tropum propriorum appellationes
sibi sumunt: vt mare; Neptunus; Nereus. Nereides,
Thetis, Amphitrite, Oceanus, &c. Sed & hoc ipsum
ijs relinquo, qui multo, vt dixi, otio abundant, &
in his studijs toti sunt.

Si verò cui absurdius facti videbitur, quòd Bel-
gicarum vrbiũ exempla plura huc adduxerim :
quàm alterius alioqui nobilissimæ regionis, con-
donabit is lubens, vt spero, hoc qualecunque pec-
catum meo in patriam amori præsertim, vbi hoc
inprimis spectasse me intellexit ; vt, si quis ex I-
talia, Græcia, alijsve locis Poëtarum frequentia
celebribus, huc se contulerit, in incultas planè, &
solas

folas terras ne se venisse existimet. nam & heic, ut ingenuè fateamur, quosdam dulces Musæ, qui ipsarum sacra ferant ingenti amore percussi, imprimis & ante omnia acceperunt dudum, & etiamnum hodie accipiunt. testificatur id vnica Hollandia, productis tergeminis fratribus æquè *μεν οὐρανὸς*, è quibus vnus tantum scripta, nullis exterorum secunda, habemus, inemendata tamen, & quasi de domini funere rapta sui: aliorum duorum, quò diutius expectamus, hoc desiderium nobis magis augetur & magis.

Quod de patria dixi, idem dictum volo de sacrarum vocum synonymis, in quibuss colligendis plusculum mehercule diligentia posui: ut, quomodo alias non semel, iis omnibus animum adderem, viamque communirem, aut expedirem potius, qui salutare consilio Latinum sermonem è puris haultum fontibus ad sacros versus faciendos traducunt, exemplo illius, qui pridem omnibus alijs omni laude dignissimis, palmam & coronam, ipsa Corona iudice, prærepturus videtur, in conuertendis Latino versu Dauidicis Psalmis. vtinam toto Psalmorum orbe decurso omni nos ille expectatione liberaret. Nomina oppidorum Iudæ, quæ horridiora videntur, quam vt quis ea venustè numeris innectere possit, mollienda sunt, & quodam modo leuiganda: qui modus ex II. Christiados Vidæ perspicuus est; vbi omnes tribus Israëliticæ aptè satis & concinnè recensentur: incredibile, quam hic locus incipientibus utilis queat esse. vnum, antequam desino, monendum est, me titulorum loco non vetera & vera plerunque, sed noua & peruiulgata nomina posuisse, vt rudioribus quærenti molestiam minuerem. Si quis proinde Gallos, Byzantium, Hebræos &c. in hac farragine ostendi sibi volet, quærat vulgares
ap-

PROPR. NOMINVM. 459
appellationes, Franci, Constantinopolis, Iudæa,
&c.

DE CARMINIBVS ADVETE-
RVM IMITATIONEM ARTIFI-
CIOSE COMPONENDIS PRÆCEPTA
bona & vtilia collecta à Geor-
gio Sabino.

Georg. Sabinus Ioach. Camer. S. D.

OBSIGNATIS litteris, quas ad te daturus eram,
forte libellum, quem his adiunxi, reperi inter meas
chartas, in quo perscripta vel designata potius essent
quedam, quæ ante biennium hac dictavi auditoribus
meis, rudia quidem illa, & minuta; sed neutiquam
tamen, ut opinor, inutilia, & contemnenda. Nam de
quibus olim me admonuerunt præceptores mei inter
emendandum, ea complexus sum libello isto. Hic, si
videbitur, curabis ut edatur istic apud vos. Titulum
facies, quem volueris: tuo enim arbitrio permitto. Va-
le. ex Monte regio Prussie, prid. Idus Martij.

DE

DE VERSIBVS NON FVNDENDIS

EXTEMPORE.

ERSVS ipso quasi orationis cantu ad omnem & aurium voluptatem & animorum motum componi debent: est enim Poetica quædam Musicæ species. Et sicut Musicis in cantu, ita Poetis in carmine elaborandum atque

enitendum est, ut omni sono permulceant. Cōponere autem versus ad hunc modum summi artificij, quo Poeta, à versificatore internoscitur. Nihil est enim neq; fastidiosius aurium sensu, utpote qui in iucundo vel verbo vel sono facile offenditur: neque difficilius, quam ad motum animorum accommodare orationis harmoniam. Non sunt igitur versus subito ingenij impetu fundendi, ut nonnulli putant; sed arte formandi, & acri iudicio elaborandi sunt, stylus sapè vertendus est; ut inde etiam nominatos esse versus, perhiberi posse videatur, quòd dum fiunt, variè huc atq; illuc vertantur. Ac quamquam ingenij impetus nō est nimium retardandus anxia elocutionis & compositionis cura; tamen cohibenda est præcipitantia: ad hanc enim assuefacti, plerumque effutiunt versus nervis & spiritu carentes: nec tam assequuntur facilitatem, quæ in versu commendatur, quam futilitatem, qua nihil est in omni oratione odiosius. Hac de causâ Horatius

*Omnes inquit, carmen reprehendite, quod non
Multa dies & multa litura coercuit, atque
Perfectum decies non castigavit ad unguem.*

Sic Virgilium Maronem elaborasse versus accepimus: qui propterea dicere solitus est, se usinomore carmen gignere, lambendoque effingere. Huius exemplum imitari debent, qui in hoc genere studij

studij versantur: totisque ingenij viribus eniti, vt quos ipsi gignunt versus, etiam arte forment, atque perficiant, quantum possint.

DE VERBORVM

DELECTV.

AVRES in primis delectantur & elegantia sermonis, & suauitate compositionis. Elegancia sermonis sita est in verbis, ac formulis loquendi, ab optimis auctoribus vsurpatis: in quibus tamen delectus etiam habendus est. Neque enim omnia verba, quæ vsu recepta sunt, eandem habent gratiam, & venustatem. Ac Poëtæ vtuntur peculiari quadam phrasi. habent enim suas quasdam formulas ab Oratoribus diuersas. quippe vbi Orator dicit, asserre calamitatem, accipere beneficium, dissipare opes, tradere filio vxorem: Poëtæ dicunt, ducere fata, obsequium ferre, dilaniare opes, sumere nurum. Deligenda sunt igitur verba illustria & Poëtarum propria, in quibus verbis inest plenum quiddam ac sonans, vt Marcus Crassus apud Ciceronē docet. Nam in versu, quantum fieri potest, singula debent esse ad sonum exquisita. Nec rectē iudicat Viues de ratione dicendi, vbi scribit, carmen non modò recipere omne & verborū & locutionis genus, verū etiam tegere, aded vt verba antiquata & nouata, ac phrasis dura atq; horrida, minùs notabilia sint in oratione numeris adstricta, quàm soluta.

At contrā omninò fugienda sunt Poetis verba sordida, nisi ad argumentum necessariò requirantur. Sordida sunt, non tantū quæ à sordidis & inquinatis rebus sumuntur: sed etiam quæ humilio-
ra sunt, quàm vt exprimant dignitatem rei significatæ. Eiusmodi enim verba deformant versum non aliter ac maculæ pretiosam vestem. Nec temere

merè hæc admoneo, quia apud auctores etiam probatos reperiuntur interdum versus inquinati verborum sordibus. Martialis libro decimo in Epigrammate non ineleganti, vtitur verbo satis humili ac sordido, vbi lucem serenam vocat, sine fece diem. Item Baptista Mantuanus in Parthenicis, vbi inquit mens pertæsa cloacam corporis.

Vitanda sunt item Græca vocabula, quamvis Latinitate donata: nisi sint vsurpata à Poëtis maxime probatis, ac imprimis à Virgilio & Ouidio. Nec imitandi sunt auctores apud quos extant carmina Græcolatina, qualia sunt hæc:

Qui ioca παντοδαπῇ nouit irascere παλαίστῃ.

& minus in sumptum δαπαράς leuis arca ministrat.

Nam eiusmodi carmina videntur non minus ridicula, quàm hæc, quæ apud Italos vulgò macaronæ dicuntur:

Si tibi dens caderet quoties fers ore basiam,

Iam tua non posset pane gaudere frui.

Extant tamen eruditorum etiam in hoc genere lusus, vt Ausonij & quorundam etiam recentiorum. Abstinentum est itidem spurcis & obscenis vocabulis. nulla enim re honestorum hominum aures atque animi tam offenduntur, quàm obscenitate verborum. Nec parùm refert, admoneri hac de re adolescentes, cùm multi ex versificatoribus adeò insaniant nostro tempore, vt turpissima quæq; vocabula ex Satyricis Poëtis excerpant, quæ suis intexant carminibus, tanquam insignia ornamenta. Horum versibus nihil est, ne lutum quidem, lutulentius.

Quæ vero sine turpitudine nominari nequeunt, periphrasi efferenda sunt: quemadmodum & ea, quæ videntur sordidiora. Sic Petrus Bembo in carmine iocoso, vbi facit loquentem obscenum custodem hortorum, vocat mentam fusillam, membrum.

lum illud, quod natura corpori affixit procreationis causa. Sic Iacobus Sanazarius partem posteriorem verendam, non minus venustè quàm verè cundè circumlocutus est his verbis : Vnde prodeunt auræ, quæ de Sabæis ineffibus nihil spirant. Et Virgilius, vbi de conceptione equarum loquitur, ut rem parum speciosam dictu, honestius exprimat, aruum genitale vocat, naturam equinam.

Cæterum, verba maximè illustria sunt, quæ vocantur translata : hæc, teste Cicerone, tanquàm stellæ lucent, atq; illustrant orationem: nec tantum aures oblectant, sed etiam animū movent ac ducunt. His igitur potissimum illuminandi sunt versus, nec immodice tamē; sed ita quemadmodum fieri in pictura solet, ut vmbri etiam relinquatur locus, quo magis id quod est illuminatum, exstare atque eminere videatur. Nam multa etiam in versu efferenda sunt propriè : ac quemadmodum illa Nais Virgiliana.

*Pallentes violas & summa papauera carpens,
Narcissum & florem iungit bene olentis anethi;
Tum casta, atque alijs intexens suauibus herbis,
Mollia luteola pingit vacinia caltha:*

Sic immiscere translatis propria debemus. nec semper vti eodem flore eloquentiæ.

DE STRUCTURA

VERBORVM.

Compositionis suauitas consistit partim in structura qua dictiones inter se coagmentantur: partim in collocatione epithetonum: partim etiam in concinnitate pedum, numerorū, membrorum & figurarum : de quibus singulis ordine dicemus. In structura seu coagmentatione vitanda sunt, quæ sonum efficiunt hiantem, & confragosum: ut concussus vocalium, asperitas consonantium, ac similitudo litterarum vel syllabarum. Iungenda

genda sunt igitur verba molliter & aptè vt sine hiatu & asperitate copulentur : sicut hæc inter se iuncta sunt :

Impiger Aenea volantis frater amoris.

Hic enim nihil est durum aut confragosum.

Concursus tamen eorundem vocalium minus infuauis est, ac præ se fert quandam grauitatem cōiunctam cum lenitate ; vt apud Virgilium :

Ille ego qui quondam.

Item.

Ipsi meus dextra, ac leua pro turribus adstant.

Sæpe etiã diuersæ vocales habent suauē quiddam, cū non copulandi necessitate, sed implendi soni gratia concurrunt, vt in his versibus :

Primus inis bellum Tyrrhenis asper ab oris

Contemtor diuulsi Mexentius, agminaue armat.

Poterat enim Virgilius hic dicere agmen & armat, nisi iudicasset numerum hiatu fieri hoc loco pleniorē.

Nec asperiores consonantes semper vitandæ, sed interdum arte conquirendæ sunt ad res exasperandas, & simili sono exprimendas ; sicut à Virgilio factum est in hoc versu.

Nunc rapidus retro atq. æstu resoluta resorbet Saxa.

Hic singulæ dictiones cōstant literis asperioribus, quibus exprimitur fluctus & fremitus æstuantis maris tam artificiosè, vt quasi auribus percipiat.

Similitudo quoque literarum, vel syllabarum, non semper vitanda est. Nam interdum apta literarum vel syllabarum allusio, aures afficit voluptate, vt in hoc versu Virgiliano :

Auia tunc resonant auribus.

Neque est adcōd ridiculus, vt Grammaticis quidem videtur ille versus Ciceronis :

Of riuatam natam me consule Romam !

Habet enim allusionem iucundam auribus non

inruditis : qua Erasmus Roterodamus delectatus
composuit dialogum, qui inscribitur Echo, ad cuius
imitationem olim lusi carmen, quod exempli cau-
sa, qualecunque est, hoc adscribendum duxi.

Dic mihi, Nympha cuius habitas quæ vallibus Echo,

Semiacaper Pæonius cur ita clamat ? Echo, amat.

Quæ tamen illa, furis cuius male sanus amore ?

Diuisus an Codri filia Nais ? Echo, ais.

Est opulenta quidem, sed turpibus obsita rugis,

Debuit hanc bisrons ducere Ianus. Echo, anus.

Candida me verò Thaumantias vris amantem,

Cuius forma decens & generosa : Echo, rosa.

Huius amore flagro : sed dic resonabilis Echo,

Quæ res erga graves sunt in amore ? Echo, more.

Vere est conueniens, blandus & amoribus aptum,

Vere nouo sponsam me fore veris ? Echo eris.

Interea gelidis in vallibus ipsa valeto.

Vox tua sepe mea voce sonabit, Echo, abit.

Est autem hæc resonantia non modò elegans, sed
Latinæ etiam linguæ propria : id quod frequens
vsurpatio indicat, vbiq; enim sunt obuia exempla.

DE EPITHETIS.

Versus absque epitheto nudus est, & velut in-
comtus. Crebra igitur epitheta intexi debent,
non tamen otiosa, sed ex intima ratione ac
natura rei deprompta. Quæ si duriora aut prolixiora
sunt, compositionem reddunt insuauem : vt hæc, to-
nantifonus, stellimicans, & similia.

Venustè autem collocantur epitheta ante ipsa
(vt vocant) subiecta : præsertim ita, vt quadam vi-
cissitudine cum illis iungantur hoc modo :

Vesta est frenato carula pisce Thesis.

Nec minus habent gratia, cum per interiectas

orationis partes à subiectis separantur, permanente tamen eadem vicissitudine, vt in his versiculis Ouidianis:

Clauda quod alterno subsidunt carmina versu.

Illud quoque non caret venustate, cum epitheton collocatur in principio carminis, & nomen, cui epitheton attribuitur in fine: vt

Puluerulenta coquit maturis solibus aestas.

Precipitem Oceani rubro lauit equore curram.

Quæ collocationis forma & in binis versibus est longe venustissima, vt apud Virgilium:

*Nigra velut magnas domini cum diuitis aedes
Peruolat, & pennis alta atria lustrat hirundo.*

Idem apud Ouidium:

Fertilis assiduo si non renouetur aratro,

Nil nisi cum spinis gramen habebis ager.

DE CONCINNITATE PEDVM, MEMBRORVM ET NVME- RORVM.

IN compositione metri nihil est elegantius, nihil concinnius, quam si pedes inter se quasi cathena quadam colligentur, vt in his pentametris:

Plena verecundi culpa pudoris erat.

Alta puellares tardat arena pedes.

Longa laboranti furca tulisset opem.

Ista Chyramnestra digna querela fuit.

Sape simulcates ira morata facit.

Aegra superposita membra fouere manu.

Nostra verecundo vota pudore carent.

Item in hexametris:

Troia iacet certe Dantis inuisa puellis.

Arie citæ veloque rates remoque reguntur.

Sed non oportet omnes versus esse uniformes,

ARTIFICIOSE COMP. 467

ne similitudo, quæ (vt inquit Cicero) est mater satietatis, afferat fastidium. Quapropter non semper retinenda, et sæpe immutanda est hæc forma: tametsi sit elegantissima. Interdum ergo laxanda sunt vincula, quibus pedes constringuntur.

Laxari autem commodissimè possunt ante secundum & sextum pedem, vt:

Mintius & cenera prætexit arundine ripas.

Nam solutio his duobus locis vix animaduertitur.

Laxantur item vincula non rarò ante quintum pedem, vt:

Fingit iter Lemnon, veniunt ad fœdus amantes.

Nimia tamen solutio vitiosa est, qualis hæc: *Roma nictaria terruit impiger Hannibal armis.*

Nam hic versus etiam constat verbis sonantibus, tamen nimia solutione tanquam deficiente halitu amittit, quidquid habet sonorum: ac maxime in priore parte. nam in posteriore minus id sentitur, vbi continua solutio interdum accidit ipsis auri- bus non ingrata, propter varietatem, vt: *Horrescit stricilis seges ensibus, etique fulgent.*

Ipsæ autem voces, siue multarum, siue paucarum syllabarum fuerint, quo maiore cum gratia cōtinuentur, accommodari rebus, & satisfacere affectibus debent. Idcirco natura pedū & vocum consideranda est diligenter. Spondei, sunt natura graues ac tardi. Horum continuatio apta est querelis & lamentationibus: nimia enim grauitate redundantur numeri subtristes. maximè vero gaudens spondei vocibus monosyllabis aut binis aut trinis. Nam & harum continuatio tarditatem auget: & in lamentatione singultus quasi quosdam refert, vt apud Virgilium:

Tum demum admissi stagna exoptata venisunt.

Me me, assium, qui fecit, in me conuertere ferrum.

Non hæc o Palla. &c.

Spondei itidem rebus arduis & grauibus exprimendis idonei sunt, præsertim si foueantur vnius syllabæ vocibus, aut continuis, aut permixtis: vt apud eundem Virg.

Illi inter sese multa vi brachia tollunt.

Vix illud lecti bis sex ceruice subirent.

Hic enim continui spondei mira tarditate & gravitate exprimunt: in altero versu magnitudinem faxi à Turno sublatis: in altero magnitudinem laboris, quo Cyclopes in fabrica Vulcani exercentur ad incudem: eamque tarditatem augent monosyllabæ voces, quarum compositio per se tarda est: eo quòd transitus à dictione ad dictionem, affert moram.

Contra dactyli, properationem atque hilaritatem quasi quandam præ se ferunt, plurimumque syllabarum dictionibus fiunt volubiliores. Hi continuandi sunt, cum aliquid explicandum est, aut iucundè, vt apud Virg.

Pone manus Cytherea, manet immota tuorum Fata tibi.

Aut festinanter, vt:

Turbati fugiunt Rutuli, fugit acer Athenas:

Quadrupedato pulvrem sonitu quas vngula capum:

Item:

Conuellimus altis

Sedibus, impulimusque: ea lapsa repente ruinam

Cum sonitu trahit, & Danaum super agmina late. Incidit

Hic omnes ferè pedes constant vocibus polysyllabis, suntque Dactylici: quorum tanta est volubilitas, vt ipsam & fugæ celeritatem, & ruinam impulsæ turris, antevertere videantur.

Ergo utrumque præstandum est, vt mutetur forma versuum, & rebus accommodetur. Ea verò mutari potest, non tantum varietate pedum ac dictio-

dura,

ARTIFICIOSE COMP. 269

num, sed etiam orationis periodo, cuiusque partibus, quæ incisa & membra nominantur. Nam interdum integer versus periodo inclusus, perfectam & absolutam sententiam vno membro comprehendit, ut:

Sicelides Musæ paulo maiora canamus.

Aut sesquialter, ut:

Inde lupæ fuluo genetricis tegmine latius

Romulus excipiet gentem.

Item:

Nec circumfuso pendebat in aëre tellus

Ponderibus librata suis.

Aut bini versus integri, ut:

Tityre tu patula recubans sub tegmine fagi,

Siluestrem tenui musam meditaris auena. Item:

Hospita Demophoon tua te Rhodopeia Phyllis

Ultra promissum tempus abesse queror.

Aut bini cum dimidio, ut apud Catull.

Scilicet in varione solum limite celi,

Ex Ariadneis aurea temporibus, Fixa corona foret.

Apud Virgilium & Ovidium, cum periodus vnius membri ultra binos versus excurrit, ne longior continuatio obtundat aures, plerumque dialysis seu parenthesis intexitur, ut:

Non iaculum (neque enim iaculo vitam ille dedisset)

Sed magnum stridens contorta phalarica venit

Fulminis acta modo.

Item:

Pace tua (si pax ulla est tua Pontica tellus

Finit: mus rapido quam teris hostis equo)

Pace tua dixisse velim.

Aut terni versus, ut apud eundem Ovidium:

Languor & immodici nullo sub iudice somni,

Aleaque & multo tempora quassa mero,

Eripiunt omnes animo sine vulnere vires. Item:

Pone metum, valeo: corpusque quod ante laborum

Impariens nobis inualidumque fuit,

Gg 3

Suf.

Me me, assium, qui fecit, in me conuertere ferrum.
Non hæc o Palla. &c.

Spondei itidem rebus arduis & grauibus exprimendis idonei sunt, præsertim si foueantur vnius syllabæ vocibus, aut continuus, aut permixtis: vt apud eundem Virg.

Illi inter sese multa vi brachia tollunt.
Vix illud lecti bus sex ceruice subirent.

Hic enim continui spondei mira tarditate & gravitate exprimunt: in altero versu magnitudinem faxi à Turno sublatis: in altero magnitudinem laboris, quo Cyclopes in fabrica Vulcani exercentur ad eundem: eamque tarditatem augent monosyllabæ voces, quarum compositio per se tarda est: eo quod transitus à dictione ad dictionem, affert moram.

Contra dactyli, properationem atque hilaritatem quasi quandam præ se ferunt, pluriumque syllabarum dictionibus fiunt volubiliores. Hi continuandi sunt, cum aliquid explicandum est, aut iucundè, vt apud Virg.

Pone mens Cypheræa, manet immota tuorū Fata tibi.
 Aut festinanter, vt:

Turbati fugiunt Rutuli, fugit acer Athenas:
Quadrupedito pulvrem sonitu quasit ungula capum:
 Item:

Conuellimus altis

Sedibus, impulimusque: ea lapsa repente ruinam
Cū sonitu trahit. & Danaū super agmina late. Incidit

Hic omnes ferè pedes constant vocibus polysyllabis, suntque Dactyli: quorum tanta est volubilitas, vt ipsam & fugæ celeritatem, & ruinam impulsæ turris, anteuertere videantur.

Ergo utrumque præstandum est, vt mutetur forma versuum, & rebus accommodetur. Ea verò mutari potest, non tantum varietate pedum ac dictionum,

ARTIFICIOSÆ COMP. 469

num, sed etiam orationis periodo, cuiusque partibus, quæ incisa & membra nominantur. Nam interdum integer versus periodo inclusus, perfectam & absolutam sententiam vno membro comprehendit, vt:

Sicelides Mæse paulo maiora canamus.

Aut sesquialter, vt:

Inde lupo suluo genetricis segmine latus

Romulus excipiet gentem.

Item:

Nec circumfuso pendebat in aëre tellus

Ponderibus librata suis.

Aut bini versus integri, vt:

Tityre tu patula recubans sub tegmine fagi,

Siluestrem tenui musam meditaris auena. Item:

Hospita Demophoon tua te Rhodopeia Phyllis

Ultra promissum tempus abesse queror.

Aut bini cum dimidio, vt apud Catull.

Scilicet in varione solum limite celi,

Ex Ariadneis aurea temporibus, Fixa corona foret.

Apud Virgilium & Ovidium, cum periodus vnius membri ultra binos versus excurrit, ne longior continuatio obtundat aures, plerumque dialysis seu parenthesis intexitur, vt:

Non iaculum (neque enim iaculo vitam ille dedisset)

Sed magnum stridens contorta phalarica venit

Fulminis acta modo.

Item:

Pace tua (si pax ulla est tua Pontica tellus

Finit: mus rapido quam teris hostis equo)

Pace tua dixisse velim.

Aut terni versus, vt apud eundem Ovidium:

Languor & immodici nullo sub iudice somni,

Aleaque & multo tempora quassa mero,

Eripiunt omnes animo sine vulnere vires. Item:

Pone metum, valeo: corpusque quod ante laborum

Impatiens nobis inualidumque fuit,

Sufficit, atque ipso vexatum induruit usu.

Qui quidem terni versus etsi periodo includuntur, tamen non planè vnius membri continuatione constant: neque enim vnicum membrum tam longè produci potest sine offensione aurium, nisi aptè interponantur circuitionum particulae, quibus interpositis longissimè extendi periodus potest: vt apud Virg. in Georg.

*Quid faciat letas segetes: quo sidere terram
Vertere Mecenus, Vinisque adiungere vites
Conueniat: quæ cura bouum, quis cultus habendo
Sit pecori, atque apibus quanta experientia parcis,
Hinc canere incipiam.* Item:

Vos ô clarissima mundi

*Lumina, labentem cælo quæ ducitis annum,
Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus
Chaoniam pingui glandem mutauit arista,
Poculi que inuentis Acheloia miscuit vuis:
Et vos agrestium præsentia numina Fauni,
Ferte simul, Fauniquæ pedem, Dryadèsque puella,
Munera vestra cano.*

Interdum etiam nullo periodo circumscribuntur versus, sed carpuntur membris minutionibus, vt apud Ouidium:

*Poma dat autumnus, formosa est messibus æstas;
Ver præbet flores, igne leuatur hiems.*

Apud Ioannem Campanum:

*Pauper erat, fieri vult diues, cogitat unde,
Vendidit uxorem Nentius, emit agrum.*

Apud Virgilium:

Marsa manus, Peligna cohorti festina virilium vis.

At verò periodica verborum continuatio maximè probatur in versibus, præsertim tunc, vbi aures aliquid fusiùs desiderant quo expleantur, vt in exordijs, in amplificationibus, & in conclusio-

no-

fionibus. In hac continuatione in primis includendi sunt versus sedati, molles & blandi : qui enim placidè ac leniter quasi fluunt, longiore orationis ductu sustinendi sunt. Acres verò & ardentes versus magna ex parte debent esse concisi, & in membra distracti, quales sunt in contentione inter Turnum & Drancem, apud Virgilium :

Pone animos, & pulsus abis, sat funera fusi

Vidimus, ingentes & desolauimus agros.

Item :

Possis quid viuida virtus,

Experiare licet, non longè scilicet hostes

Quærendi nobis, circumstant undique muros

Imus in aduersos, quid cessas ? an tibi maioris

Ventrosa in lingua ?

His itaque & similibus vocum, pedum, circuitio-
num membrorumque commutationibus faciliè ef-
fici potest, ne versus sint vniformes; sed vt induant
diuersum quasi habitum, rebus accommodatum,
vtque affectibus exprimendis satisfaciant.

DE FIGVRIS QVI.

BVSDAM.

ADhibendæ sunt etiam figura, nam & hæ faci-
unt varietatem, & sine his versus caret gestu.

Nulla autè figura plus varietatis affert, quam
iteratio, eaque habet locum, vbi feruet oratio, vel
asseueratione, vel obtestatione, vel dolore, vel si-
mili affectu. Ac in primis iucunda est iteratio initij
qualis hæc apud Angelum Politianum :

Semper erit magni decus immortale Maronis :

Semper in exhaustis ibunt hæc flumina venis :

Semper ab his docti lucentur fontibus haustus :

Semper odoratos fundent hæc gramina flores.

G 8'4

Et

Et apud Ouidium:

*Hoc tenuas densam terram findentis aratri:**Hoc rigidos silices, hoc adamanta seris.**Hoc etiam sauas paulatim mitigat iras:**Hoc minuit luctus mœstâq. corda leuat.*

Et apud Tibullum:

*Quam citò purpureos amittis terra colores.**Quam citò formosas populus alsa comas.**Sed hæc iteratio initij apud elegographos etiam pulcre variatur alternis versibus, vt apud Ouidium:**Omnia naturæ præpostera legibus ibunt,**Parsque suum mundi nulla tenebit iter.**Omnia iam fient, fieri quæ posse negabam.**Es nihil est de quo non sis habenda fides.*

Item:

*Tempore ruricola patiens sit taurus aratri,**Præbet & inuito colla premenda iugo.**Tempore paret equus lentus animosus habenis,**Es placido duroc accipit ore lupos.**Tempore Pænorum compestitur ira leonum,**Nec feritas animo, quæ fuit ante, manet.*

Item:

*Ecce super fessas volitat victoria naues.**Tandem ad Troianos diua superba redit.**Ecce mihi lucent Rurulis incendia castris,**Iam tibi prædico barbæ Turne necem.*

Item:

*Al quoties illo viciulum gestante per agros,**Dicitur occurrens erubuisse soror.**Al quoties ausa, caneret dum valle sub alsa,**Rumpere mugitus carmina docta boues.**Sæpè duces trepidis petiere oracula rebus:**Venit & è templis irrita turba domum.**Sæpè horrere sacros doluit Latona capillos,**Quos admirata est ipsa nouerca prius.**Est & alia iteratio seu repetitio initij, cùm pentameter versus definit in easdem voces, vel duas*
vel

De Carminibus
Ouidii
Tibullus
Sed hæc iteratio
initij apud
elegographos
etiam pulcre
variatur
alternis
versibus
vt apud
Ouidium
Item
Item
Item

ARTIFICIOS COMP. 473

vel plures, à quibus hexameter incipit; vt apud O-
nidium:

Phœbus adest, somnere lyre, somnere pharetra,

Signa deum nosco per sua, Phœbus adest. Item

Militat omnis amans, & habet sua castra Cupido,

Assice crede mihi, militat omnis amans. Item:

Ilia pone metus, tibi regia nostra patebit.

Tæque colent omnes. Ilia pone metus. Item:

Graia iuuentæ venit, quæ se patriamque dominumque

Perdat, Io prohibe Graia iuuentæ venit. Item:

Nullus erat, referoque manus, iterumque retento,

Pèrque torum moueo brachia, nullus erat.

Et apud Ianum Pannonium:

Frigus & humor agunt, ut vexent corpora morbi,

Vt nata intereant, frigus & humor agunt. Item:

Culpa tua est, quidquid fecit Tichonia coniux,

Quidquid & Aetæ filia, culpa tua est.

In hoc genere versificatores sæpè ineptiunt. Nā
id bellum quidem esse vident, sed scitè vsurpare
nequeunt.

Huic iterationi cognata est quam epanalepsin
vocant, nempe cum eiusdem carminis vel heroici
vel pentametri initium ac finis idem est, vt

Multa super Priano rogitas, super Hectorè multa.

Ambo florentes ætatibus, Arcades ambo.

Ante etiam sceptrum Dictæ regis & ante.

Victus amore tui cognato sanguine victus.

Hunc *κύκλος* vocant Grammatici.

Item:

Culpa tua est, quamvis hæc quoque culpa tua est.

Baptista Mantuanus Epanalepsin non inuenistè
locupletauit iterato quoque initio sequentis versus
heroici: vt

Arms sacerdotes animis flagrantibus arma,

Arms fremunt.

Præ-

Præterea est quædam initij & finis iteratio acrimoniæ & venustatis plenâ, quam Rhetores complexionem vocant, ea fit in hunc modum, vt apud Ianum Pannonium in querela Italiæ ad Fredericum III. Imperatorem:

*Quod cessat Phæbea chelys, quod carmine rupto
Aonia siluere dea: Mars impius egis.*

*Quod spreis atulax Musis petis arma iuuentus,
Et volucres premere audes equos: Mars impius egis.*

*Quod cernis nullum deserta per oppida ciuem,
Nec campis errare greges: Mars impius egis.*

*Quod ligo, quod vomer, quod sarcula, rastra, bidentes,
In gladios abidre truces: Mars impius egis.*

Venusta est quoque iteratio vbi posterior pars pentametri est initium sequentis hexametri, vt apud Ouidium:

*Vt mihi sine toties maxima vota mori,
Vota mori mea sunt.*

Aut vbi dictio, quæ claudit præcedentem versum hexametrum, inchoat sequentem: vt

*Atque omnibus vni,
Vni adijque vtro relictisque frequentibus instant.*

*Iuuenum pulcherrimus Astur,
Astur equo fidens.
Pierides vos hac facietis maxima Gallo,
Gallo cuius amor.*

Simplex iteratio est, sed plena venustatis, cum idem verbum sæpius repetitur, vno atq; altero verbo interiecto; vt apud Virgilium.

*Restant bella aspera restant.
Quibus ille v. ros, quibus excitat vrbes:*

Et apud Ouidium:
*Fuit ah fuit vile secum
Ire mihi.
Hoc si crimen eris, crimen amoris eris.*

*Ipse tuus custos, ipse vir, ipse comes.
Vita fides, unus lectus, & unus amor.
Conuenit illa mihi, conuenit illa tibi.
Altera tela arcus, altera tela facies.*

Ad iterationem pertinet & Epanodos, seu regressio, quæ sit hoc modo:

*Compulerantque greges Corydon & Thyrsis in unum
Thyrsis oues, Corydon distentas lacte capellas.
Iphitus & Pelias mecum, quorum Iphitus æuo
Iam grauior, Pelias & vulnere tardus Ulyssis,*

Est & traductio iterationi affinis, quæ repetit idem vel nomen mutato casu; vt apud Vergilium.
*Litora litoribus contraria, fluctibus undas
Imprecor, arma armis.*

Et apud Lucanum.

Pila minantia pilis.

Et apud Ouidium.

Aemonis Aemonio Laodamia viro.

Vel verbum mutatis modis ac personis, vt apud Virgilium:

Est bene non potuit dicere, dixit, erit.

Et apud Ouidium:

*Et tibi si non vis parcere, parce mihi.
Qui poteris sanam fingere, sanus erit.
Certa sui certi si quid haberet amor.
Causa fuit multus noster amoris amor.
Quam sine te cogis viuere, cogemori.*

Elegantiss. est in hoc genere quasi *πλοκή*. nam & artificiosa hæc forma est, & sententiosa, vt:

Si, nisi quæ facie poteris te digna videri,

Nulla futura tua est, nulla futura tua est.

Scribunt Sappho Poëtriam hæc figura traducti-
onis fuisse consecutam, quidquid laudis in car-
mine habuit. Porro inter insignia schemata qui-
bus carminis forma exornatur ac veluti colori-
bus

bus distinguitur. Articulus quoque & Polyfyn-
ton numerantur. Articulum vocant, cum singulae
voces intervallis distinguuntur, causa oratione hoc
modo.

*Pastor, arator, eques, paui, co'ui, superavi,
Capras, rus, hostes, fronde, ligone manu.*

Polyfyn-
ton, figura est articulo contraria,
cum in versu multae coniunctiones ponuntur, vt
Terraeque tractu,que maris, celumque profundum.

Vitanda sunt tamen in articulo similiter desinen-
tia, vt:

Paui, co'ui, superavi.

Aut similiter cadentia, vt apud Ennium:
Macrenies, fletos, Lacrymanes & miserantes.

Quae enim similibus aut verbis aut casibus effe-
runtur, minus habent venustatis in carmine.

Sed haec de figuris haecenus: neque enim visum
est persequi exornationes omnes, sed indicare tan-
tum illustriores.

DE QVIBVSDAM VI- TIIS PENTAMETRI.

IN Pentametro versu tempestivae caesurae esse
debent; vitanda est igitur in medio continuatio
carminis dura & hiulca, qualis haec apud Catul.
Munera quae & Musarum hinc petis & Veneris.

Item:

Troia virum & virtutum omnium acerba cinis.

Nec imitanda sunt omnia quae a Catullo vsur-
pantur. Nam vt apud Ennium, ita apud Catul-
lum multa sunt horrida, & imitatione indigna.
Exstat apud Martialem elegans epigramma, quo
irridentur hi, quibus versus istorum similes pro-
bantur. Est autem epigramma scriptum in quen-
dam Chrestillum:

Car-

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt,

Sed quæ per salebras altaque saxa cadunt.

Es tibi Meonio quod carminis maius habetur

Lucilij columella est hic situs Metrophanes.

Antoniusque legis terras frugiferas,

Aëtius, & quicquid Pacuviusque vomunt.

Ridiculi igitur iudicandi sunt qui tales versus admirantur, cumque propter ingenij imbecilitatem nequeunt assequi concinnitatem Ovidianam, sese conferunt ad imitationem Catulli.

In fine Pentametri vitanda sunt Participia, ut :

Ore nitens, corde tremens.

Eodem in loco rarissimè usurpandæ sunt voces duabus syllabis longiores. Nam dissyllabæ semper venustius claudunt pentametrum quàm vel trium vel plurium syllabarum voces. Ovidius in omnibus suis scriptis vix decies (ut puto) utitur tetrasyllabis & trisyllabis nec nisi in rebus tristibus : quibus numeros etiam tristiores & languidiores convenire duxit, ut lib. 1. Trist.

Iam prope lux aderat qua me discedere Caesar

Finibus extrema iusserat Ausoniae.

Item lib. 3. de Ponto ad coniugem :

Sint utinam mites solito tibi more, tuasque

Non duris lachrymas vultibus afficiant. Item :

Interdicta mihi cernitur Italia.

Vnda simul miserum visaque deseruit.

Vt carcam culpa, mors quoque non faciet.

Transseat instabiles strenua Cyaneas.

In quibus ipse suum fassus adulterium est.

Qui fuit, & dubitas cetera perlegere.

Spektarem qualis purpura te tegeret.

Hæc igitur apud hunc rariora.

Monosyllabæ quoque voces eodem in loco vitosæ sunt, nisi aut duæ simul ponantur, ut apud Ovidium :

dium :

*Premia si studio consequor ista, sat est.**Aut elisio seu hiatus præcedat, vt apud eundem :
Heu quanto melior fors tua sorte mea est ?**Nam aliàs horridè & duriter sonant, vt apud
Catullum :**Hec à te dictæque factæque sunt.**Ouidianum hoc melius est :**Omnis an in magnos culpa Deos scelus est ?*

Cætera quæ ad artificium Poëtæ requiruntur, lectione, vsu & exercitatione dicenda sunt. non possunt enim omnia præceptis tradi : requiruntur autem præter hæc multa, nempe exquisita & illustres sententiæ, quibus carmina tanquam floribus aspergantur; item commorationes & expolitiones earundem sententiarum. Decet enim poëtā vbi opus est in eadē & vna re commorari, eamq; multis modis versare. Ac in primis requiruntur hypotyposes, digressiones, descriptiones, pathopœia, & sermocinationes ad res præsertim animi expertes, cuiusmodi sunt apud Virgilium, quib. Mezentius suos equos, & Turnus suam hastam alloquitur. Similitudines itē elegātes, quales sunt, cū Heroēs assimilātur, vel proceris arboribus, vel Orioni, vt apud Virg.

*At vero ingentem quatens Mezentius hastam
Turbidus ingreditur campo, quàm magnus Orion
Cum pedes incedit medi per carula Nerei
Stagna, viam scindens, humero super eminet undas :
Aut summis referens annosam monibus ornum,
Ingrediturque solo, & caput inter nubila condit.*

Sed hæc quæ reliqua sunt, obseruatio & vsus docebit. Restat igitur studium & diligentia & cura, sine qua nihil vnquam bene & laudabiliter factū est, neque fieri posse sperandum.

FINIS.

